Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

452 A 9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

RACEMATIONIS ET FLORUM SPARSIONIS TOTIUS CORPORIS JURIS CIVILIS

TOMUS PRIMUS

Continens Annotata & passim sparsa ad quatuor Libros

INSTITUTIONUM

& ad Titulum ultimum Pandectarum de

REGULIS JURIS.

Sub finem hujus Voluminis primi ex diversis manuscriptis erutæ & subjectæ sunt sæpe in hac racematione allegatæ Observationes H. CONRINGII quondam VPRÆSIDIS & ADSESSORIS meritissimi in curia OSTFRISICA.

AUTORE & per 50. circiter annos collectore

JOH. FRID. POLMAN,

NOBILE DRENTINO

& jam pridem Seniore Senatorum Emdensium

Cujus præfatio quæ fol. seq. extat ad lectorem hhic manuductionis loco serviet & docebit cui usui siet.

GRONINGÆ,

Apud GISBERTUM & JOHANNEM LENS. Bibliopolas & Typographos.

M DC XCIX.

KONINKL. BIBLIOTHEEK TE'SHAGE.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

LECTORI ERUDITO & BENEVOLO.

SIcut enim cum Flacco *Odi profanum vulgus & arceo* ab his sacris, quorum ut *ignoti nulla cupido*, *Nec ego ventosæ plebis suffragia venor*; ita Momos & Zoilos à Deo plerumque ut designat Martialis 12. *epigr.* 54 notatos non quidem bene vel male valere, sed eminus & longe facessere jubeo; te autem qui ista legere forte pridem desideras, ne longa præfatione (cujus utilitas alias multum inculcatur *in l.* 1. *ff. de O. J.*) ultra quam par est, morer, saltem præscire volo, unde mihi occasio tam vasti operis, & quo tramite institerim hactenus, accipe paucis: Ex quo manum ferulæ subduxi, Literaturæ politioris, philosophiæ, histor: & Musarum hortis Groningæ præsertim sub manuductione Borgesiorum & viri clarissimi Martini Schokii, nec non Jo. Steinbergii perlustratis Themidi (ethnicorum justitiæ Divæ, ut hic Theologorum pace abusive meminisse liceat) me devovi, parentibus Ultrajectum me dimittere Anno 1649. ætatis meæ 18. circiter, ni fallor, placuit; ubi toto biennio & quod excedit, commoratus, præ aliis viris doctis valde mihi placuerunt lectiones publicæ duorum Antoniorum Matthæi & Æmilii, hujus quidem reverendi senis historiarum illius autem celeberrimi juris nostri professorum, quo tempore temporis (cujus solius avaritia laudabilis censetur) cum admodum parcum & lectioni Corporis Juris quasi assiduum me sæpe optimus ille vir at heu! non diu à meo inde discessu, in flore ætatis defunctus, nec nisi in filio bene patrissante hoc exituriente seculo redivivus observasset, ita ipsi placere cœpi, ut per otium raro ipsi *perpetuo vitæ tenore* contingens in Musæo me invisens depræhenderit scribentem in locis communibus, quos sicut antea è classicis (*quorum elegantiis, quasi rore, adolescentis ingenii solum aspergendum*, dicebat bonus Augustinus) ita & è JCtis formaveram juxta ordinem alphabeti ad instar Bertachini, Tuschi, Speydelii, aliorumque virorum scriptis clarorum, nec dum ullo quandocunque edendi animo sed peculiari saltem usui, mihique, ut apud Valerium ethnicus ille, *& Musis*: Laudabat vir Doctus diligentiam, at simul dolens *improbum laborem*, qui quidem ex scito poëtæ non è trivio, *omnia vincit*, sed *ars longa*, *vita brevis* (ita quasi præsagiens immaturum obitum ex Hippocrate, pergebat Vir perennare dignissimus) intercedit, quo minus *bonas horas male collocando* tempus inutiliter teramus, dum quasi vocabularium vel nomenclatorem, quod lexicographis solenne, adornes, frangendo & *spargendo nuces* relicto nucleo inaniter arcus tenditur, quippine ullius frugis lector potitus fuerit? saltem operam perdiderit quando sæpe quod quæritur ad lit. A. inveniretur lit. O. aliave? sicut bene inculcatum à viro magni nominis, eos, *qui sapiunt ex indicibus & summariis nihil sapere.* Suasit itaque vir beatæ memoriæ institutum tempestive mutarem, ac quia me in Justiniani corpore (*instit.* & *ffftis* præser-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

tim utpote ob bonam Latinitatem vel à Joachimo Borgesio juniore, postea eloquentiæ professore in Academia Groning. mihi commendatis) à teneris utcunque versatum perspexerat, secundum ejus methodum mea notanda, tam ad textum quam glossam, & Gothofredi notas dirigerem ad instar Vett. Italiæ juris interpretum. Quo consilio usus, mox studio, ut canit Naso, *minuente* vel *fallente labores*, arduum hunc campum, non Martium quidem, in *quem descendebat*, juxta Flaccum, *petitor* (ut cui cum Sopho Seneca jam pridem valedixi plane ut à l. Julia de ambitu nil mihi metuam) sed artium de honeste vivendo & suum cuique tribuendo ingressus brevi magnam molem convexi annis quidem jam senex sed pro dignitate & immensitate materiæ nostri juris etiamnum tyro novitius, at qua nasutioribus forte magno conatu magnas nugas vel saltem meas vires (ut *de suis facultatibus sæpe amplius quam in his est sperant homines*) excedens, quin actum me egisse visum iri, conjicio, quod post tot viros doctos *fragilem truci committam pelago ratem primus*, & quidem tanto hiatu, nil legum vel ʃʃphorum usquam absque dote transmissum iri, quod nec ipsi Bart. Baldus, P. Castrensis, duo Angeli, Socini, Curtii & Raphaeles, Jason, (at quanta nomina!) ne dum è neotericis ullus præsumere aut præstare sustinuerunt; sed his pro me responderit vir magnus, *vel in magnis voluisse sat est* ac, ut dicebat Tertullianus, *post vindemiam sit racematio superstes*. Est sane *aliquid prodire tenus si non datur ultra.* Ingenii tenuitatem & teneræ juventutis debile olim judicium postea etiam, currente rota, aggravantis jam, & immane quantum! *ab aquilæ senecta* quotidie degenerantis senectutis labilem memoriam ingenue quidem agnoscere & deprecari cogor, attamen sicut cum Deo bono cœpi, & primum jam maturi partus mei tomum, dum ubique fere ardet Mars friget ars, & *tuba terribili sonitu taratantara dicit*, tam delicato seculo promulsidis instar committere propriis sumtibus (non ut solent Dd. Salmasio quondam thesici dicti, qui operam quidem non oleum ad symposium conferunt) periclitor, ita porro pro virili, annuente numine, obstetricante lectorum favore, & quidem ringentibus invidis, annitar, ne mihi quis illud Catulli objiciat, *Idem nunc retrahis te ac tua omnia dicta factaque, Ventos irrita ferre ad nebulas aërias sinis:* Quod si secus res cadat nec ex reg. jur. decima succedat *minusque placeam, optabo ut taceam* cum Ausonio. Quod autem soli Domino meo, nulli vero magnatum hujus seculi hoc opus dedico, ut alias solent plerique; scias, nullo contemtu id à me factum, sed quia veritus fui, petacibus literis iis obtundere, nec ego, ut canit Martialis, *meorum præmium libellorum, Quid enim mereantur? Apulios velim campos* &c. Forte & quidam malevoli hiulcum stylum, ac passim per parentheses & allegationes, abruptas periodos improbabunt, præsertim Theologorum & Philosophorum filii: qui dum magis ratiocinationibus & demonstrationibus quam autoritatibus gaudent, mihi illud proceri Zelotæ è Nasonis *Metamorph. lib.* 13. improperabunt, *pauperis est numerare pecus*, sed his responsum velim ex iis, quæ deposui *sub finem tit. 6ti Libri 1mi Inst. & ad* ʃ. 2 *lib. 2di de hæred. Inst.* Ecquis mihi id vitio vertat, quod nullus Riccio & Barbosis in collectaneis inter Ultramontanos, Seb. Nevio a. Oswaldo Hilligero pluribusque è Cis Alpinis? ac quidni potius reddunt gratias, quod passim non unum plerumque alterumve citaverim?

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

rint sed sæpe numero plures, ut si cui unus autor non sit in promtu, suppetat, & ut Vett. formula dicam, *appareat* ei tertius vel quartus? ut jam taceam ultra 10. usus quos vel in theologicis congessit Gisb. Voetius (librorum helluo potiori jure dicendus quam ille Crassus olim à Tullio audiit) *in præfat. ad lectorem præmissa parti primæ select. disp.* Et si minimè abnuto perinde non tam ex numero autorum quam legum & rationum pondere quod justius & æquius censendum juxta ea, quæ noto *ad l. 1. §. 6. C. de V. J. E.* Si autem hactenus alicubi quis ἀνηστορεσίας vel achronismos adverterit (quod vel in Franc. Balduino & Mornacio Gallis, quoad suam Galliam & in Feltmanno viro scriptis claro notare me memini respective *sub finem l. 1. §. 1. ff. de J. & J. & ad l. 13. ff. de neg. gest: circa fin. l 1. ff. tit. 1. libr. 35. de C. & D.* cujusmodi ansam & forte quis arriperet è notatis meis *ad l. 8. ff. de senator. l. 4. §. 1. ff. de his qui not. inf.*) sicut & sæpe allegando præpono serius in orbe natos senioribus & digni oribus non atrociter in me inde *fabam cudat*, sed vel tribuat tolerabili facti alieni ignorantiæ vel imputet longo temporis tractui quo premere hunc fœtum *per tot discrimina rerum* coactus fui, & à prædicto tempore hucusque cum Apelle *nullam diem absque linea* transire sivi; non mirum sane per talia temporum intervalla plures autores Προθύστερον à me perlectos; ne nescias utique plurima operis pars jam ante tricennium illud ethnicum sequioris sexus, *Juno Lucina fer opem*, ingemuit, quicquid dixeris hactenus, utique neminem suâ laude privavi, nec aliquem absque prævia inspectione, ut solent aliorum fide & industria multi, citavi & si vix otium fuit omnia accurate excutiendi, nullumque acriter tetigi, nisi forte juvenes instar Aristarchi cristas erigentes, & unum ex Alsatia forte bis aut ter quomodo juxta Ovid. *à cane non magno sæpe tenetur aper*, at qui juxta illud Comici, responsum non dictum putet, quia læsit prius, dum *ad tit. Inst de emtion.* vindicavi manes Hahnii, qui perinde ab eo ejus æmulo fuerat læsus, alias autem quod sciam, *Exstat adhuc nemo saucius ore meo;* sed cum Satyro Græco, *nil curo amicitiam illius, qui sæpe parum sobrie ex eodem ore calidum & frigidum spirat*, & tantum non in immeritos (quasi è plaustro) devomit sed potius erit (ne ultra paginam ei destinatam præfatio exeat) breviter usum, quem intendi hujus operis indicare, & *cui bono* ista servire sperem, quod in omni actu identidem requirebat Cassius referente Cic. *in orat. pro Sext. Rosc. Amer:* 2. Ergo observavi, primò, ne deessem eorum studiis quibus non adest copia novæ Elsevir. editionis Amstelod. in fol. cum sparsis pauculis addit. Ans. & S. L. dum in ista forte novissima edit. Corporis Juris, saltem numeris notatis simul de aliis anterioribus editionibus addidi cum Gothofr. literas, ad quas ab isto notatur passim his verbis *alias lit.* Secundò in gratiam philologiæ (quam merito ut omnium facultatum ornamentum nobis quondam commendare memini Dn. Schookium) studiosorum sæpe extra chorum saltavi, ac (quod ille *lascivus versu mente, si forte, pudicus*, ut & se prædicat Martialis epigr. 5. *ab initio satyrici* in prosa præmittit) *quasi papavere & Sesamo sparsi mellitos globulos* & flores Theolog: & humanioris Literaturę, ne quis de mediceret ex eodem Martiale, *Totos dat tetricæ dies Minervæ*, sed utile dulci ut miscerem, *Sicut Chio nota si commista Falerni est*, juxta Flaccum, adeo ut pene cum illo è Plauto *in Sticho* dicere possim, *jocos ego ridiculos vendo, agite licemini*, quod in Alciato laudat, ejus discipulus Tessaurus *decis.* 229. *sub finem*,

ac mihi valde placuit Ultrajecti in publica Bibliotheca ſæpe legenti opera facetiſſimi (quo prædicato ornari ſolebat à maguo Eraſmo) Udalr. Zaſii idque præſertim miſcui, quando mihi occurrebat ſterilis materia, & ubi vel ipſa alias valde copioſa gloſſa (è cujus fontibus pleroſq; *irrigaſſe hortos ſuos* dicebat Cujacius) deficit, plane ut non tam male nigrum reſpondere rubro, alicui jure videri poſſit, ſæpe etiam pro re nata indulſi genio &, ne in loco *macie pellucerem inſtar laternæ Punicæ*, ut ex *Aulularia* Plauriſſem, ſed ut gratius alibi, ubi adnauſeam fere copioſi ſunt, Vett. interpretes, conticeſcam, & *pingui macer mihi ſit taurus in arvo*, neu actum agam id magis abnuens quam *perituræ parcere chartæ* quod ſtultæ clementiæ accenſet Juvenalis. Tertiò, ſuis ubique locis non ſolam theoriam, ſed & praxin uſumque hodiernum ac quæ iſto recepta moribus ac ſtylo judiciorum Germaniæ & Belgii, præſertim Oſtfriſiæ, ubi adhuc dum dego, frequentata identidem paſſim è manuſcriptis nec dum impreſſis obſervationibus Eppii Conringii &c. refero: Plura etiam è Vett: Bartolis & Baldis quam è neotericis decerpo, ſicut juxta poëtam: *gratius ex ipſo fonte blbuntur aquæ*. Quod paulo aliter exprimunt Divus Hieronymus in comm: ad cap: 8. Malach: & è claſſicis poetis Flaccus, *Multum Crede mihi, refert à fonte bibatur. Qui fluit* &c. ac Martialis, 9. epigram: 102. ſicut & bene cenſet Jo: dell: Caſtill: Sotomayor: 1. *controverſ: quotid. de uſufr* 37. *n*.4. vett: Ddrum commentaria originaliter non pręlegentes rem, de qua agunt, radicitus ſeu fundamentaliter intelligere non poſſe. 4tò, ne quis metuat hanc editionem alia ſequente augmentata forte incompletam fore (quod fecit ſupra laudàtus Feltman. ſuis tract. de feud. titt. honor. &c. bis ideo notatus ab ejus quondam ęmulo Hubero ſeniore in vindiciis ſeu animadverſion. ad jus in re &c.) ſancte promitto, quod & ſi Deus dederit longiorem vitam, ſicut juxta illud Horatii, quotidie *compono & condo*, *quæ mox depromere poſſim*, & in hoc ſcripti genere redit autori *labor actus in orbem* non tamen edam plura addenda vel notanda niſi ſingulari & ſeparato volumiue ſub tit. notarum vel addit. ut poſſis, ſi placuerit, abſque hac anteriori editione jam prodita, illas tibi comparere tutò. Denique ne quicquam deſideres quoad errata quę, pręſertim me abſente Embdę dum nequivi correctioni adeſſe, plura quam vellem irrepſerant, eorum & omiſſorum pariter accuratum ſubjeci ſyllabum unde ſuadeo ſicubi aliquid obſcuri inter legendum occurrat lucem ſubinde ſumas quin combinatim ſemper & ubique legas quia ſępe quin poſt num. 9. in tit. 2do libri 2di Inſt. ß. 2. toti 5que numeri omninò annectendi typos effugerunt, aliqua etiam prętermiſſa paſſim inſerui, ad exemplum Alciati Voetii ſenioris aliorumque lentè in forum & apricum procedentium, ſicut mea, ut ſupra anteverti dicere plus quam biennium apud typographum nomine & omine Lenſium aliorſum etiam in academicis pręſertim occupatum reſiderunt; indicem alias corporis noſtri juris tam accuratè jam pridem ſubjecit Dionyſius Gothofr. ut ne actum agam ſuperſedere debuerim iſto faſce levatus, Plura vellem, ſed non permittente charta, rogo lectorem, facilem ſe & juſtum (quod & in benignitate conſiſtere annoto è Grotio *ad l. 1. ff. de J. & J.*) meis & typographi erratis oſtendat, cogitans, quod in Gothofr. alias dixit Vinnius: *Non eſſe*

mirum,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

mirū, apud nullos reperiri plures & crassiores errores, quam apud scriptores notarum, quippe quibus non est otium, nec vocat, præsertim in tam vasto juris oceano, *vanno vel cribro omnia* ventilandi & accurate scrutandi ac quia novi è Catullo, non eadem esse fata libellorum, sed sæpè pro captu lectoris, ut *nec quacunque manu victima cæsa litat* juxta Martialem semper & ubique Deum pro successu adorabo ab eo animitus optans, ut mihi & omnibus doctis *sint Mœcenates*, ne *desint Marones*, sicut Italis jam defunctis suppara sitando ad Flaccum epigrammatizat idem iste Hispanus *libr:* 8. quod si tantis fatum conatibus obstet fruere his interim schediis aliosque ad edendum jam pridem condita mea & parturientia hortare; in quo bono omine desino, & te longum valere precor, ut post has ad 4. libros Inst. editas primitias, si fors fuat, sequentia ad ffta, Cod. Novellas &c. æquè bona gratia legere possis, alias nec renuo magis quam sæpe in hac præfat. citatus epigrammatista, ut *prætereas, si quid non facit ad stomachum*, Vale iterum, *sit mens sana in corpore sano*, & ad ulteriora audendum animent anima & amor. Scripsi, Anno 1696. edidi autem tempore conclusæ pacis 1697. quam Deus perennare ut sinat animitus precor.

J. F. POLMAN.

Nobiliss. JCto & omnigena eruditione ornatissimo Viro

ALEX. ARN. PAGENSTECHERO

in Lycæo Groningæ & Ombl: Juris Publici & Privati Professori Ordinario

Groningen

S. P. Domine honorande & ornatissime affinis

QUidni ita te hoc autographo compellem? cum ut est apud Philostratum in vita Apollonii, communia studia inducant affinitatem, neque diutius ferre possum magnum desiderium quod me tofit te hic videndi ex quo, petaso & talaribus vix sepositis, in dies expectabam anxie vestram præsentiam, quæ spes cum jam per intemperiem aëris hyberni pene decollaverit his tamen te incessere interim sustineo etsi parum suppetit quod ad vos scribam præter proletaria verba; Miraberis forte non ignorans quam sim parcus temporis quantique faciam illud vafri Flacci preceptum, spem longum reseces, dum loquimur (quod & fieri per literas pluribus docui in manuscriptis meis an forte tandem edendis? Dei in genibus situm est) fugerit invida Ætas, carpe diem &c. At faxo desimas mirari causa enim mihi scribendi gemina, odium (ominibus parce, ut è Silio libr. 3. interduim) & amor, illud in sublestæ fidei ingratos qui bene excepti malè retribuunt quos pejus odi quam fullo ululam, hic tenerrimi affectus quo te in oculis fero & sæpius lineamentis utcunque expressis in mihi nuper impræsentiarum communicata tui imagine recognosco & amplector arctius quam Amymonem suam ille per quem maria effusas cernis turbari carinas aut Venerem ille suos numerans lachrymandos matribus annos: Ne tamen nihil egisse videar, en tibi ingentes offas! scil: descriptam manu filii mei indigeto præfationem ad lectorem quam cuperem pagina tituli aversa, ne detur vacuum, excudi typis, præmittive saltem

meis

meis ad jus nostrum cujus tibi gustnm dedi nuper usque ad tit. 10. inst. ni fallor sed quæ jam plus duplo subinde à meo decessu excreverunt sicut quotidie compono & condo, nosti cætera & qaantum est Venerum cupidinumque, at quid ego? utique non soli Atridæ uxores amant, tu si nos vicissim pro re nata dignatus fueris aliquo vestræ eruditionis specimine erit quod tibi, ut cum Tullio loquar, gratuler mihi gaudeam nec desinam mutuum scabere ut legere ante plura lustra memini apud Symmachum epist. 31. interim fraterno affectu te hactenus pro ætate tam fæliciter provectum ad perseverandnm in isto veræ laudis curriculo hortor neu segnem patiare situ torpescere campum, constabit olim (Ni præsaga meos ludunt præcordia sensus ut rursus cum Silio loquar) honos ingenio merces industriæ, quod si etiam per otiam vobis liberet cum typographo, nomen mihi excidit, meo nomine convenire de negotio quod tum temporis inter nos affectum necdum plene effectum fuit, faciet vestra dominatio mihi gratum & me obligatum ut sim porro qui te ardenti memorique tenebit amore & maneam.

Embdæ 23. Januar. 1696.

Tuus ex asse
J. F. POLMAN.

P. S, Si quando mihi innotuerit de inito contractu invicem & apparatu sufficiente ad tentandum excudi primum volumen, actutum hinc ad Vos evolabo annuente Deo cum omnibus meis manuscriptis, Vale cum omnibus charis & nos amare ac tuo alloquio dignari perge

Nobilissimo Ornatissimoque Viro

D. JOH. FRID. POLLMAN

Senatori Jurisconsultissimo, affini suo honorando,

ALEXANDER ARNOLDUS PAGENSTECHER

S. P. D.

Ergo & affinem me tuum vis? Ita honoratissimæ literæ tuæ volunt. Quid regeram? Ex veteri formula: Uti rogas. Sim talis. Et quidni sim? Non tantum ob studiorum scil: communionem sed & ob animorum conjunctionem. Valeat vulgus, paritatem quandam affinitate induci existimans, quasi inter affines esse non queant qui sibi parentum liberorumque vice sint. Sane cum ætatem tuam inspicio, non possum non tibi quasi filii affinis instar exhibere, utpote cujus nondum octavum trepidavit ætas claudere lustrum, cum contra tu videaris sedere ad Sapientiæ imaginem illam quæ apud Athenienses in Prytaneo, reginam in solio sublimi sedentem duosque senes amplexantem eosdemque nudis uberibus lactantem exhibens, olim visebatur. Interim uti affinitas non raro discordiarum mater est, ita subvereor ut & in nostra affinitate nonnihil dissensionis emergat: quin in ipsa affinitate ubi de tertio lineæ inæqualis quasi gradu matrimonii nexibus illtgando agitur, jam video te dissentientem. Sed laudo te quod dissentias salva illibataque amicitia. Tales affinium dissensiones nemo non magni facere aut lubentissimo saltem animo perferre potest. Gratulor adeo illustri civitati vestræ quod talem nacta sit Senatorem, qui affinium (tales & ipsi Senatores inter se sunt) friguscula dulcissima dissensione norit velitque temperare. Potes Pisistrato quodammodo similis videri, qui Athenis per fœdus occupatis, curru sublimis quasi ovans, Phyam proceram & elegantem fœminam, Palladis schema indutam, ad latus constituens, quasi Pallade duce & auspice urbis gubernaculis admotus fuißet, invectus est. Sane quid Embda vestra, prudentia alias incluta, poterat facere prudentius quam ut te Palladis filium certissimum per tot annos Curiæ suæ præficeret? Respiciamus denuo Athenas: super his Neptunum inter Minervamque contentio fuit: Hæc oleam produxit: Ille terram tridente percussit, medioque e vulnere saxi Exiliisse ferum perhibent. Athenienses Minervæ se dediderunt. Prudenter! Enimvero bello armantur equi, bello hæc armenta parantur. At olea pacis est: Pax una triumfis innumeris potior est. Miratur nunc & Embda tibi in partibus dedita te quasi Catonem, & illum qui jam senex in rep. tuenda juvenili animo perstabat, ita ut neque aut memoriam ejus quisquam tardiorem, aut firmitatem lateris ulla ex parte quassatam, aut os hæsitatione impeditum animadverterit: & alterum, illius pronepotem, cujus inexhausta legendi aviditas satiari non poterat, quippe qui in ipsa curia soleret legere sæpius dum Senatus cogeretur, nihil operæ reip. detrahens, quo magis tum in summo otio maximaque copia quasi helluo librorum, si hoc verbo in tam clara re utendum, videbatur: ut ea industria ostenderit, aliis tempora deesse, alios temporibus superesse. Nunc quæso Te, aperi thesauros tuos bono publico. Quæ ex racemationibus florumque sparsionibus ad priores Institutionum titulos tuis mihi transmisisti, mihi profecto perplacent, hortorque ut ea cum erudito orbe communices. Utilissimas has lucubrationes tuas censeo, non Academicis tantum, sed & aliis, in primis in foro versantibus, advocatis, respondentibus, consulentibus, judicantibus. Ex hoc Amalthea cornu isti Hercules sibi necessaria comparabunt. Quæ de typographo nostrate in mandatis mihi dedisti dextere curabo: qui nulla in parte deero ubi possim reip. operula mea commodare. Vale & me proporro ama. Scripsi Groningæ a. d. 25. Januar. 1696.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

AD PROOEMIUM INSTITUTION: JURIS EJUSQUE INSCRIPTIONEM.

DOmine Jesu Rex regum invictissime, Tibi meritò, at absque meo merito, tribuo, quod uni è Musis ethnicus ille, *Quod spiro, & placeo, si placeo, tuum est.* Horat: 4. *carmin: od:* 3. *in fine.*

1. In not: Sim: Lewen *n.* 3. *ab initio*, Rectè alias se habere hanc inscriptionem istius proœmii vid: me latius, *ad similem inscriptionem præfat: Imæ Codici præmissæ.*

2. In not: *ibid: per* Anselm: ad verb: *de substant: &c.* Conf: præter nota: *ad rubr: Novellæ* 47. Marq: de Susann: *tract: de Judæis p.* 1. *c.* 10. Goehaussen *peric: Acad:* 1. *quæst.* 1. Pichard. *hic n.* 3. *cum seqq.* Ricc: *collect: decis:* 1916. Harprecht: *hic n.* 4. *cum seqq. M.* Schickard: *disp.* 1. *ad Inst: th:* 2. Feltman: *in spicilegio hic, th:* 4. *ibique all: n.* 8. *& per* Jac: Andr: Crus: *in not: ad diploma Caroli Magni ad Truman: n.* 2.

3. Ac de signo crucis; præter *hic all: per* Ans: & notata mea *ad l.* 12. *ff. ad l. Corn: de sicar: l.* 22, *§.* 2. *C. de jur: delib: ac ad tit:* 8. *libri Imi Cod:* ut & Comment: *ad Ezechiel.* 12. *ỳ.* 1. 7. ejusdemque prophetæ *cap.* 9. *ỳs:* 4. præsertim *ibi* Amand: Polanum *in comm: pag.* 255, *cum seqq:* Höeping: *tract: de jur: insign: cap:* 2. *&* 3. *n.* 107. *cum seqq.* P. Voet: *hic n.* 5. à quo præventus multa delere debui ne viderer ejus plagiarius, *alias*

4. De vi & requisitis instrumenti publici præter ea quæ noto *ad Nov:* 47. latè tractant Bartolus vel quisquis fuerit autor istius lecturæ (: quem dicunt fuisse quendam Alexandrum de Perusio, ut per Purpurat: *ad rubr: ff. de offic: adses: n,* 162.:) *ad l.* 6. *§. si initium ff. de edend: lectu:* 2. *column:* 2. *cum seqq:* Jo: Fabr: *ad §. Item verborum* 12. *Inst: de V. O. n.* 2. Menoch: 2. *præsumt:* 82. *cum seqq:* Ant: de Padilla, *ad l. si qua benefic:* 4. *Cod: de divers: rescript: num:* 4. *cum seqq:* Ant: Bullæ: *hor: subces: discurs:* 2. *per tot: à num:* 24. Althus: *libr:* 3. *dicæolog: cap:* 42.

5. In text: ibi, *Imperat.* &c. Vid: Dd. *hic, & ad l.* 4. *§. servi ff. de statu hom:* nominatim Coras: *n.* 2. *cum seq:* ac præter ipsum

6. Quoad vocem, *Imperator*, observa ex Livio, Valerio Maximo, Dionysio Halicarnass: *alisque*, quoties quis summus militiæ Dux prælio feliciter cum hostibus certaverat, vel, ut sæpè apud eosdem occurrit, benè rem gesserat, à militibus eodem loco altâ voce Imperatorem tempore Reipubl: salutari consuevisse, exindeque Imperatoris nomen retulisse, unde formulæ,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

læ, *benè vel malè rem gerere*, *Imperator dictus eſt* & ſimil: ut per P. Greg: Tholoſ: 6. *de Republ:* 9. *ab initio*, & Hotoman: *hic*, quomodo & Tacitus, 3. *annal: ſub fin:* refert Tiberium Blæſo hunc titulum politicè contuliſſe.

7. Quò & præſertim faciunt verba Cic: 2. *epiſt: ad fam:* 10. & 5. *ad Atticum* 20. ibi, *imperatores appellati ſumus* &c. *ac paſſim*, ut & Græci ſcriptoris Dionis Caſſii *libr:*43. quem ita è verſione Leonclavii latinè exprimere ob defectum typorum Græcorum cogor, *Julio Cæſari nomen Imperatoris decretum fuiſſe a ſenatu, non pro antiqua conſuetudine, qua id cum alii tum ipſe quoque ſæpius è bello reportaverat* &c. ſicut & Græcus ſcriptor Agathias *libr:* 5. *n.* 7. *in verſione latina* edicit Juſtinianum noſtrum nomine & omine ſeu *reipſa declaratum fuiſſe imperatorem.*

8. Poſtquam vero Reſpublica degeneravit in Principatum, ipſi Principes quorum auſpiciis bella gerebantur, hunc titulum ſibi vindicarunt, conf: Feltman: *libr:* 1. *de tit: honor: cap.* 26. *cum ſeq.* Oldenborger 1. *Limnæi enucl: & illuſtr:* 13. *ab initio*, Anth: Matthæ: Jun: A. F. A. N. *hic ad proëmium cap:* 1. *n.* 11. *cum ſeqq:* licet Titum etiamnum vivo patre Veſpaſiano Imperatorem fuiſſe ſalutatum, dicat Tranquillus *in ejus vita cap.* 5.

9. Alias Imperatoris vocem dictam fuiſſe ab Imperando, ſicut mercator à mercando *hic* tradit Bald: *n.* 9. exinde inferens quod & ſi quis eſt deſcriptus in matricula mercatorum, ſi tamen non exerceret mercantiam non ideo gaudeat mercatorum privilegiis, de quo conf: nota: *ad §.* 3. *iſtius proëmii n.* 1. *l. ſcriniar:* 16. *Cod: de teſtam: mil: & l.* 52. *§.* 1. *C. de ep. & cleric:* ac de laude & vituperio mercaturæ relata *in præfat. præmiſſa Rotæ Genuæ deciſionibus de mercatura*, præter ea quæ noto *ad l.* 2. *ff. de ſervit: præd. urb.*

10. Sanè pueriliter arguere à conjugatis hactenus eos, qui quemlibet dici poſſe Imperatorem volunt, quia quilibet imperat in domo ſua, tradit Jo. Fabr. *hic. n.* 5. Fœneratorem etiam minus rectè dici *negotiari* vel *mercari* (quód perinde eſt ut apud Flaccum *ſatyr:* 7. *Permagna negotia dives habebat* &c.) probatur §. 6. *ſub fin: tit:* 7. *libr.* 4. *infra*, ac conf. quæ de mercat: noto *ad l.* 20. *C. ex quib. cauſ. inf. irrog. ac ad princ. l.* 4. *ff. de edend. n.* 7.

11. De voce, *Cæſar*, hodiè dignitatis magis quam perſonæ vel familiæ indice, videantur præter Oldenb: *ubi ſupra*, Ant. Mat. Jun. *d. loc. c.* 2. Feltman. *d. tract. c.* 29. & in *ſpicilegio hic*, ac omninò Ungepaur. *exercit. Juſtin.* 1. *quæſt.* 2. *cum ſeqq.* ubi & de aliis titt. hic relatis, & Goehauſſen, *peric. acad.* 4. *quæſt.* 25. Limnæ: 2. *de jur. publ:* 6. *per tot.* poſt Dd, præſertim præ cæteris latius Mynſing. *hic*; quin Cæſaris voce indefinitè intelligitur Nero *in* §. 47. *l.* 2. *ff. de O. J.* qui alias Leo ob naturæ ſævitatem in Chriſtianos præſertim, dici videtur à Paulo, 2. *Timoth.* 4. *vers.* 17. Sicut antea Nebucadnezar à *Jerem. cap.* 4. *verſ.* 7. Herodes Vulpes à D. Jeſu, *Lucæ* 13. *verſ.* 32.

12. Interim ridendum ſe propinat magnus alias JCtus Jo. Fabr. *hic*, pro, *Flavius*, Legi volens, *Flavus*, quaſi ſubrufi coloris fuerit Juſtinianus, quod quidem legitur de Davide 1. Samul. 16. *verſ.* 12. *& cap.* 17. *verſ.* 42. ac refertur *in add. gloſſæ hic*, at de Juſtiniano nuſquam relatum legi: perinde non placent qui à Flaviis devictis ita dictum putant, quod itidem ut Saturninum quid nuſquam relatum vel receptum: melius fortè dixeris id fuiſſe nomen proprium præponendum nomini adoptivò *Juſtinianus*, ſicut primus Imperator Chriſtianus nomen habuit Flavii Conſtantini aliique plures ante eum, quippine & alias bonus ille Judæus Flavius Joſephus fingeretur gentium victor vel & Flavius Veſpaſianus Judæorum debellator? ut jam taceam Cnæum Flavium cujus mentio *in l.* 2. *§.* 7. *ff. de O. J.* Flavium Vopiſcum hiſtoricum alioſque.

13. In ejuſmodi alias ſolennem jam multiplicationem titulorum vid: liberius, fortè quam par eſt, invehentem Zazium *ad §. in perſonam, Inſt. de action. n.* 4. *Operum tom.* 4. & paulo modeſtius Feltman. *d. tract. cap.* 11. *cum ſeqq. & cap.* 20. *n.* 10. *libr.* 1. Michael Piccart. *decad.* 4. *obſ. hiſt. polit. ult.* quo nomine Trajanus Imp. potentiſſimus à Conſtantino illo magno quondam dictus fuit herba parietina, quod pleriſque ædibus, ſtatuis & columnis ſuos titulos inſcribi vel incidi ſiviſſet, referente Sigonio *libr.* 4. *imp. Occid.*

14. Sane Rex Galliæ, etſi potentiâ jam nemini Regum in Europa ſecundus (: quicquid olim pro Hiſpaniæ Rege hactenus dixerit fuſè Ferd. Vaſquius à Menchaca *in præfat. libr. Imi ill. controverſ. n.* 32. *cum ſeqq.* cujus alias regni initia multum elevat fidelis ſcriptor Thuanus *ab initio hiſtor.*) hactenus juxta Limnæum *addit. libr. quarti de jur. pnbl. cap.* 6. *n.* 37. *pag.* 424. *tom.* 4. *&* 2. *notitiæ regni Franc.* 6. *litt. LlIl. cum ſeqq.* continentior aliis Monarchis videtur, non niſi Regis Galliæ & Navarræ titulo ſe oſtentans, quanquam nec totius Navarræ regni potitus, cujus continentiæ in Dominatu impotenti rationem conjicit Feltman. *d. tract. c.* 13. *libr.* 1.

15. Chriſtianiſſimi alias titulum præ Gallia, Hiſpaniæ Regi attribuit D. Saavedraa *ſymb. politic.* 24. *pag. mihi*, 195. quem à Papa Julio 2do, Galliæ regi ademtum Henrico Anglo attribuiſſe refert Revius *in hiſt. Pontific.*. ſed eum Imperatori potius competere quam Galliarum Regi vid. per P. Voët. *hic ante n.* 8. Carpzov. *de l. Regia Germ. c.* 2. *ſect.* 1. *num.* 18. *cum ſeqq.*

16. Quod vel maximè Leopoldo noſtro Chriſtianiſmum contra Turcam bono Chriſti auſpicio adſerenti præ Gallia tribuendum cenſeo, præſertim cum hodiè fœdus valde fœdum & funeſtum Gallis cum Turcis intercedat, ſicut id in iis vel hoc ſæculo improbabat Alb. Gentil. 3. *de jur. belli cap.* 19. *pag.* 660. & jam à tempore Franciſci primi cum Turca contra Chriſtianiſmum Regia ibi conſilia agitata fuerint, ut videre eſt in Receſſu Imper. Spirenſi de Ao. 1544. §. ſo achten / wir &c. ac per Guiccardin. *hiſt. libr.* 20. *ad annum* 1531. Sleydan. *hiſt. libr.* 15. Limnæ: *in annot. proëm. capitul. cum Carolo*

5to,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

5to, 87. *pag.* qui confitentes reos hactenus arguit Gallos, & Lanſium *orat. contra Galliam pag.* 281. *cum ſeqq. edit. Tubing.* tacito quidem nomine laudatum à Gabr. Naudæ: *bibliograph. polit. pag.* 135.

17, Cum & interim ferè, cum iſta deſcribebam, exinde non niſi quondam Ciceroni ethnico, 7. *epiſt. ad fam.* 28. & 15. *ad Atticum* 11. celebrata Græcorum Pelopidarum exempla, vulgo in Gallia, *Dragonneren* (qui alias Græcis dicuntur *dimachæ*, & apud Curtium *lib.* 5. *cap.* 13.) Chriſtianiſmo obveniant, quæ referre horreſco, & nunc *quoque frigidus artus, Dum loquor, horror habet, parsque eſt meminiſſe doloris*, utpote bonis Chriſtianis exoſa, & memoriam proverbialiter jam olim uſitati textus *Exod.* 1. *verſ.* 8. immane quantum! refricantia juxta *ibid. ſub fin. Comm. ad d. cap.* 1. *Exodi*, per Rivetum natione Gallum appoſitè ad noſtra tempora depoſita, conf. *Plainctes des Proteſtants editas Ao.* 1686. at v. eod. Ao. ſub regimine Jacobi 2di in Anglia crematas quidem necdum tamen abolitas.

18. De titulo, *ſervus ſervorum Dei*, quo gaudet Papa Rom. an fortè ad inſtar Auguſtini *epiſt.* 107? Vid. præter nota: *ad §. 2. infra, de his, qui ſunt ſui* &c. *n.* 15. *ſub. fin.* P. Voët. *ad §. 7. hujus pröemii* n. 4. Feltman. 1. *de tit. honor.* 53. *n. 2. ibique all.* qui & *per tot.* de aliis pontificum titt. ac add. *ſis*, contra ambitioſos titulos Epiſcoporum in Anglia Eduard. Didoclav. autorem fortè perſonatum, *altaris Damaſceni cap.* 3. *pag.* 73. *cum ſeqq.* qui & in Gallia, ubi presbyteri frigent, utuntur prædicato, *par la grace de Dieu*, ut per Limnæ: 2. *notit. regni Franc.* 6. *litt. Iii*, ac vel magis in Germania titulorum valdè fertili ad nauſeam fere, vitulorum v. ſterili.

19. Pii ſaltem titulum juſtè competiiſſe Juſtiniano noſtro, è Jctis quidem Tim. Faber *initio diatypos: quæſt. ill. ſubject. diſp. anniverſar.* ut & amphibius Corn. à Rintelen Duſſeldorpienſis *in Juriſta Romano Cathol. ſub fin.* Goehauſſen *peric. acad. 2. quæſt.* 11. è Theologis a. ei adſerunt Agapetus diaconus *in ſcedis Regiis ad Juſtinianum* (qui dicitur hunc ab Arianiſmo ad Chriſtianiſmum reduxiſſe) *paſſim*, Spanhem: *part. ult. dub. evang.* 1. *n.* 4.

20. Quod facilè concedent Pontificii, ſi verum eſt, quod de eo, non minus quam prædictus Encomiaſtes *in ſchedis*, narrant Cedrenus & Baronius *in annal.* ipſum mox ac Imperator factus fuit, cuncta bona ſua eccleſiis donaſſe, ut quæ dicuntur loca pia juxta notata *ad l.* 1. *C. de SS. eccl.* etſi alias iſtam appellationem ab Antonino Pio ad ſua tempora continuatam fuiſſe tradit ipſemet noſter *in Nov.* 78. *c.* 5.

21. De Vocibus, *Alemanicus*, *Teutonicus* & *Germanicus*, conf. præter Mynſing. *hic n.* 7. 8. 13. gloſſ. *can.* 2. *diſt.* 34. Caſp. Barth. *animadverſ. ſpeculi Brito: libr.* 1 *pag.* 34. *cum ſeq.* ac de voce, *Anticus* add. *ſis*, Alciat. 5. *parerg.* 3. *Operum tom.* 4. de voce *Alanicus*, dubito annon potius pro ea debeat legi, *Ataricus*, vel, *Athalaricus*, à quo noſter Juſtinianus fuit adoptatus, ut refert Caſſiador. *libr.* 8. *varior.* Intext. ibi, *fœlix*, &c. hunc tit. taxat meritò Jo. Fabr. *hic* qnia ſcil. *Ultima ſemper Expectanda dies homini eſt, diciquè beatus Ante obitum nemo ſupremaque funera debet*, ut canit Naſo, ac conf. Jeſum Siracid. *ſui eccleſiaſt. cap.* 11. *verſ.* 5. 6. & 29. nonne & ſe fœlicem dixit L. Sylla? *hoc miſer uno Nomine deceptus*, ut canit Flaccus *ſatyr:* 2. vel, ut alii legunt, *Omine*.

22. In text. ibi, *Victor*, &c. hodiè Cæſar pro eo dicitur invictus, tanquam ut eſt apud Flaccum 1. *epiſt.* 2. *adverſis rerum inmerſabilis undis*, quod ſæpè vel in hoc ſeculo viſũ in bello Sueco Germ. ubi poſt clades ſępè inflictas Cęſareis à Guſtavo Adolpho ejuſq; ſucceſſoribus Suecorum ducibus militaribus Bernardo Wimarienſi, Bannero, Torſſenſonio evenit, quod Pyrrhus conquerebatur de Romanis, Cęſorum corpora fuiſſe q. hydrę capita.

23, Cur a. à gentibus devictis titulos ſibi ſupra adſcripſerit Imperator vid. Jo. Fabr. *hic n.* 7. qui ſubindè hinc infert ad ſtatuta teſtam. diſpoſitionem in conquęſtis ſaltem non a. in patrimon. admittentia aliaque practicabilia in Provincia Groning. Omland.

24. In text. ibi, *Juventuti*, &c. Eâ etenim eſt docilior, ut per Tiraquell. *in præfat. tract. de jur: primogen: n.* 208. & 209. Langlæ: 1. *ſemeſtr: ult:* ubi de advocatis alterius ſeculi vulgo dictis poſt Jo. Fabr: *hic n.* 9. ſicut & juxta proverbium; *difficile eſt, canem vetulum loris aſſueſcere*, ac fac: *l.* 37. *ff. de ædil: edict.*

25. Juris a. tyronibus hos 4. libros inſcripſit Juſtin: ut ipſe repetit ſępius, pręſertim *in §.* 3. *infra de legat:* ibi, *ſtudioſis adoleſcent:* &c. quos etiam libros una *cum tit. ult. ffor.* juventuti primò & ante omnia ediſcendos propinat ſuadetque Jac: Gothofr: *in Comm. ad l.* 1. *ff. de R. I. pag.* 16. *cum ſeq.* contra diſſentientes ob ordinem minus rectè à Tribon: fortè obſervatum, & ab autore Baſilicῶν cui add. *ſis* Mercer: *ibi all.* idque ne volare ſatagat, antequam pennas adſumat, ut *hic* conſulit Azo *in ſuo prôemio ad ſummam Inſt. n.* 2.

26. Hinc & tradunt educationi liberorum valdè ſtudendum Principi Imperii pręſertim ſeu Regiminis ſucceſſivi, ne illud, *heroum filii noxæ*, eveniat, de quo diſſerit Chriſtianus Matthia *Syſth. eth: lib:* 3. *pag.* 272. *cum ſeqq.* ac Eraſm: *Chil.* 1. *centur.* 6. *adag'* 32. *cum ſeq.* vel quod Tiberius de Caligula pręſagiebat apud Sueton. *in Caligula, cap.* 11. natricem foveat orbi terrarum & Phaëtontem, cujus pauperiem factam decantat latè Ovid. 2. *Metamorph.* 1. ac ne vett. proverbo locus detur, *aut Regem aut fatuum naſci oportere*, de quolatè & liberè diſſerit Eraſmus *chil.* 1. *centur.* 3. *adag.* 1. conf. Patrit: Senenſ: *libr.* 2. *de regno & regis inſt. tit.* 7. *cum ſeqq.* & Eraſm: *in pecul. libro de Princip. Chriſt. inſtitut.* Lud. Cœl. à Rhodig. *libr.* 8. *lect. antiq. cap.* 1.

27. Veriſſimum ſane illud Flacci, 4. *Carmin.* 4. *Doctrina ſed vim promovet inſitam rectique cultus* &c. licet nolim perinde eos tradi Hortenſio alicui (de quo legas *ſis* valde ridicula ex *l'hiſtoire comique de* Francion *à libr.* 3. *ſub fin. cum ſeqq.*) vel Orbilio plagoſo apud Tran-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

quillum, in qualem & salsè ludit Martialis 10. *epigr.* 62. ac conf: Hœnon: *disp. polit.* 3. *n.* 21. & *infra notanda ad princ. pröemii hujus*, *n.* 21. *cum seq.* quò jam transeo, pro præcavendo illud Catulli, *Ohe!* quod & repetit Flaccus *satyr.* 5. ac Martialis 4. *epigr.* 91.

Ad Princ: proëmii Inst.

1. IN text. ibi, *majestatem* &c. De dignitate potestate & jurisd. summa moderni Imperatoris & imperii conf: præter notata *ad* §. 6. *infra*, *de jur. nat. g. & civ.* & per nimis hactenus papizantem Waitzenegger: *in dissert. jur. de Imperator. & imperio*, *C.* 5. *per tot.* plures variorum pecul. tract. præsertim è neotericis Besold. *synops. polit. libr.* 2. *c.* 10. *n.* 8: *cum seqq.* Feltman. 1. *de titt. hon.* 43. Stamler: *in tract. de reservat. Imperat.* mihi ab ipso autore donato, qui *passim & per tot.* insistens principiis Reinkingii egregium agit monarchicum, quem & ideo acriter exagitat Limnæus ab eo tactus *in utraque append: subjecta addit: de jur. publ. lib.* 1. *c.* 12. *& libr.* 2. *c.* 15. *Operum tom.* 5. *pag.* 19. *&* 267. *cum seqq.*

2. Ex anterioribus a. Henning: Goeden: *consil.* 1. *per tot:* Just: Gobler. rechteuspigels / *p.* 1. *fol:* 2, *aliosque per hos all:* & Tob: Paurmeister: 2. *de jurisd: Imp: Rom:* 4. (: qui & *in capp. seqq.* de Camer: Imp. & Rotwilensis jurisd. tractat præter Wehner: *pract. obs: verb: Rotweil.* &c:) ac novissimè Oldeburger 4. *Limnæi illustrati*, 73. *cum seq.* Idemque Autor sub nomine anagrammatisante Burgoldensis *notit: rer. Imp. ad instrum. pacis*, *p.* 2. *discurs.* 20. Carpzov. *de l. Regia Germ. cap.* 13. *præsertim sect:* 6. *cum seqq.* R. Diether. *disp. Basil.* 1.

3. Quibus a. valde discors & planè a via Regia deflectens est novitius Hippol. à Lapide, autor personatus aliàs (: ut mihi quondam a patruo meo Johan Polman præsid. milit: Groning: Gubernatore ipsi tum ibi jussu Regis Suec. residenti familiariter noto narratum, quicquid hactenus conjiciant alii ut per Burgold. *d. tract. p.* 1. *disc.* 3. *pag.* 154. *& in not: ad discurs:* 5. *pag:* 12:) Lud: Camerarius *tract: de ration: status* &c. *per tot: præsertim p.* 1. *c.* 2. 8. *cum seqq. & cap.* 16. *cum seqq.* qui sub ea persona non satis latet *p.* 3. *d. tract. c.* 1. *pag.* 512. dum vel ipso Bodino Gallo iniquior hactenus Imperatori de Monarchia & Majestate passim intolerabilem movet status controversiam de quo & add: *sis*, quæ noto *ad l.* 1. *tit.* 24. *libr:* 1. *Cod.* plane ut legenti mirum videri possit toleratum istum libellum in German: quin comm: donatum (: ut ipsemet *in præfat. ad lectorem & passim libellum sub tit: quidem animadvers. Ao.* 1673. nominat:) à Slutero, *sed impar congressus Achilli.*

4. Cum Hippolyto a. ferè facit, licet paulò modestius Limnæus 1. *de jur: publ:* 10. *n.* 11. *cum seqq. & in addit. istius loci operum de jur. publ. tom.* 4. *pag.* 95. *cum seqq.* qui & ibi *sub fin: ac in addit. n.* 50. vix vasallagium Imperatori tribuit, contra quos multa quidem Sluter: movet sed parum promovet; nec paria facit cum Reinking: ejusque discipulo Stamlero, & Carpz: *d. cap:* 13. præsertim *sect:* 6. *cum seqq:* Sed an forte ita illi quia capitulationi adstrictus est Imperator?

5. At v. ita nec plerique alii Europæ Reges forent Monarchæ, ut per eundem Limnæum 1. *de jure publ:* 12. *n.* 6. *cum seqq: & n.* 36 *cum seqq: ibidemque in addit: all:* Grotium ac Stamler: *d. tract:* §. 25. *n.* 6. *cum seqq:* Besold: *synops: polit: c.* 5. *n.* 2. *& cap:* 9. *n.* 4. *cum seqq:* Arumę: *de jure publ: disc: Acad:* 4. *pag.* 4. *cum seqq:* Jac: Andr: Crus: *in nota: ad cap:* 7. *Aureæ bullæ pag:* 348. ubi non tantum apud ibi relatos Europęos sed vel apud Persas id usitatum fuisse tradit, de quorum dominatione alias servili, planè ut regnum ne Persæ quidem tolerandum proverbialiter dicatur à Cic: 10. *ad Atticum* 7. vide integrum tract: Brissonii *de Regio Persarum principatu*, *præsertim libr:* 1. *&* 2. *pag.* 228.

6. Ac add: pręter per me nota: *ad l.* 10. *ff. de statu hom: & ad tit:* 26. *libr:* 1. *Cod. in not. n.* 30. ac Herodotum *in Thalia*: ubi optimates consulti responderunt esse legem qua liceat regi Pers: facere quicquid libeat, sicut & Othanes Persa *libr:* 1. *ibid:* fatetur licere pro libidine omnia agere impunè. Vid. Monzambano, *de statu imperii German: cap:* 6. *ibidemque in not: & stricturis* Pacific: à lap: ac Oldeburg: 1. *Limnæi enucl.* 10. *per tot: præsertim n.* 7. & sub nomine Burgold: *notit: rer: Imper: p.* 1. *disc:* 10. *& p.* 2. *disc:* 20. *per tot. præsertim* §. 9. ac *p.* 3. *disc.* 5. §. 2. *cum notis*, Sweder: *introd: jur. pub. p.* 1, *c.* 2. *n.* 19. A.A. Pagenstecher. *lib.* 1. *sciagraph. polit. &c. tit.* 3.

7. Quid a. sibi velit Bodinus in nostris plusquam forensis, quando 1. *de Republ.* 9. *pag.* 199. *edit. in* 8*vo*, dicit, *Principem Frisiæ Or:*] (qui tum temporis nusquam exstitit, etsi bene Comites ab Ao 1455. indultu quidem Cęsaris, ejusque pro cöercendis antea inevitabilibus inter proceres factionibus valdè necessario diplomate ad instar Romanorum referente Pomponio *in l.* 2. §. 11. *de O. I.* sed non sine murmure & molimine gentis licentiosę & fręnum mordentis ac magno adjumento abavi mei Ulrici Dornumani, ut legere est apud Ubb: Emm: *histor. Fris. lib.* 25. *cum seqq.*) aliosque minorum gentium ibi nominatos nescio quos summâ imperii potestate regere, libens me confiteor Davum non Oedipum, nisi fortè quoad Frisiam nostram saltem respexerit ad sua multum anteriora tempora, quando potestas necdum pluribus sequutis concordatis fuit restricta & quidem ipsiusmet boni Principis bono ni fallor, argt. *l.* 4. *C. de legib. l.* 7. §. 8. *vers. cæterum*, *l.* 24. §. 1. *ff. de minor.* idque ne ut loquitur Baldus, *præsul fiat exsul ipsique esset pœna non provisio*, nemine scil: cum eo convenire aut vivere volente

8. Planè ut Heromontanus autor itidem personatus *in tract: de principum Germ: pot: cap. ult.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

ult: pag: 244. non immerito dixerit, status Provinciales Frisiæ liberis spiritibus Holland: esse afflatos quod in specie de Embdensibus inculcat Burgoldens: *ubi supra & passim* quibus & nostrates Frisios accenset Huber. 1. *jur. publ: universal:* *c.* 33. *sub fin:* Licet illud Bodini dictum fortè melius quadraret vicino Comitatui Oldenburgico, qui jam à morte Comitis Antonii Gunteri ad Regem Daniæ devolutus fuit, cujus tamen comites, utut imperio saltem immediatè subjecti, Principis titulum non sustinuerunt nec, quod sciam, titulis suis attribuerunt v̄ba solennia *Dei Gratiâ* &c. (de quibus notavi *supra ad inscriptionem hujus proemii*, *n.* 18.) summam & independentem potestatem designântia juxta Iac: Andr: Crusium *in Comm: l.* 9. *ff. de l. Rhod. c.* 10. *n.* 6. *cum seq. & in not: diplomatis Caroli Magni ad Trutmann: Westphaliæ comitem*, ac conf: quæ hactenus egregiè differit Limnæ: 4. *de jur: publ:* 6. *n.* 15. *cum seqq. & in addit: ad istum locum utrobique.*

9. Alias a. contra adulatores aulicos (: qui juxta Iuven: *sat:* 4. *de magnis majora loquuntur*, & meritò malè audiunt, tanquam plusquam servi corrupti rei ut est videre 2. *Chronic:* 24. *vers.* 2. *&* 17. *cum seqq: Hoseæ* 7. *vers:* 3:) Principum & Comitum hactenus, per quos sæpe *quicquid libet licet*, conf: præter mea notata *ad* §. 2. *infra, de his, qui sunt sui, tit:* 8. *libr.* 1. *l.* 3. §. 2. *C. de summa Trin: & fide Cath. l.* 3. *C. de quadr. ann: præscript. libr:* 7. *tit.* 37. & quæ de talibus fumi venditoribus tradit Erasmus *Chiliad.* 1. *centur:* 3. *adag:* 41. Bachov: *ad* §. 1. *ipsi*, 2. *Inst. d. t.* 8. *infra sub finem & ad l.* 3. *ff. de constit: Princip. n.* 1. Casp: Klock: *consil:* 28. *n.* 105. *cum seqq:* Purpurat: *ad rubr: ff. de officio adsess: n.* 160. Rivet. *ad* 9. *decalogi præceptum pag:* 1445. *cum seq: operum tom:* 1. Reinking. *Bibl: politic: lib:* 2. *axiom:* 63. P. Voët: *ad* §. 6. *infra, mandati n.* 3. *& ibi all: in finè*, ac Althus: *politic: cap:* 23. *n.* 50. *cum seqq.*

10. An coronatio & confirmatio Pontificis seu Papæ sit necessarii requisiti, ut electus habeatur pro Imperatore vid. præter mea nota: *ad Novell.* 28. *cap.* 4. *sub fin. & pecul. tract. sub tit.* Ruminatio juris &c. cui subjecta oratio Garsenii *de confirmat. & coronat. Pontific.* ac *all.* per Myler. *in addit. Rumelini ad Caroli* 4ti *auream bullam, diss.* 1. *th.* 3. *lit. A. & th.* 4. *lit. B.* Bocer. *tract. de regal. cap.* 2. *n.* 6. *sub fin.* Sixtin. 1, *de regal.* 4. *n.* 10. *cum seqq.* Arumæ *ad aur. bullam, disc.* 2. *th.* 22. Iac. Andr. Crus. 3. *de proëdria* 2. *à n.* 59. Brandmyller. *manuduct. jur. civ. & can. verb. Imperator electus, & verb. traditio Imperii* &c. Carpzov. *de l. Regia Germ. c.* 2. *sect.* 9. *per tot.*

11. Add. & sis, Gisb. Voët. *polit. eccl. vol.* 2. *libr.* 3. *c.* 2. §. 3. *tract.* 3. Hoeping. *tract. de jure insign. cap.* 2. *n.* 795. *cum seqq. ibique all. n.* 814. Limnæ: 2. *de jure publ.* 4. *n.* 52. *cum seqq. & in addit. ad n.* 89. *operum de jure publ. tom.* 5. *pag.* 23. *cum seqq.* Oldeburger. *Limnæi Ill. libr.* 1. *c.* 3. *n.* 3. *pag.* 8. *cum seqq.* & latius *cap.* 15. *per tot.* prǽsertim *n.* 24. *cum seqq.* Besold, *tract. posthum. juris publ. p.* 2. *cap.* 1. *pag.* 142. *cum seq.* ac de ejus effectu latè Kieffer. *diss. de Elector orig. & potestate*, *quæst.* 42. *seu ult.* qui 7 istius coronationis tradit effectus satis vanos planè ut nec titulum neque vitulum conferant ad Symposium.

12. Hactenus sane jam ante plenam apostasiam Papæ adulatus fuit fugitivus Grotius 1. *de jure belli &c.* 9. §. 11. *sub finem*, contra quem è medio Papatu cordatior M. Ant. de Dom. 4. *de Republ. eccl.* 11. *n.* 19. *cum multis seqq.* Imperatori potiori jure confirmationem Papæ electi adserit. & confirmat Stamler. *d. tract. de reserv. Imperat.* §. 17. *n.* 8. *&* §. 21. *n.* 3. ac sine controversia esse statuit personatus à Lapide *p.* 2. *de ratione status Germ. c.* 8. *sect.* 2. *pag.* 465. cum probetur satis clarè in *Can. Adrianus. & can. in Synodo dist.* 63. & per *all.* à Kirchmann. *de annulis c.* 20. *ab initio* & latè Carpzov. *de lege Reg. Germ. c.* 2. *sect.* 4. *cum seq.* ubi dictorum canonum autoritatem bene vindicat contra Baronium.

13. Sicut & judicari posse Papam ab Imperatore ut ejus subditum non concedunt quidem Itali, arguunt Theologi protestantes qui scripserunt *ad Roman. c.* 13. & præsertim tamen Chamier. *panstrat. Catholic. tom.* 2. *libr.* 14. *cap.* 11. *&* 13. *ibique allegati & ad rubri C. de SS. Eccles.* ac add. Molinæ. *de temp Monarchia Papæ, c.* 14. post Jo. Calvinum Genev. cujus encomium vid. *sis*, per Alb. Gentil. 1. *de nupt.* 14. *pag.* 72. *cum seq.*

14. Licet è contra Bodinus eam confirmationem quin vel ipsam Papę electionem tribuat suo Regi Francię, 1. *de Republ.* 9. *pag.* 213. *cum seqq.* sicut & non desunt Galli statuentes Principes Electores Vasallos Regis Gallię ut per Limnę. *addit. libr.* 3. *c.* 2 *operum de jure publ. tom.* 4. (: cujus encomium canit Strauchius *diss. exoter.* 4. *n.* 21. *cum seqq.*) cujus modi plures penè ridiculas Gallorum prętensines vid. sis latè per Limnę. *libr.* 1. *notitiæ regni Franciæ cap.* 5.

16. Quanquam contra nec defuerunt Gallię Regi Monarchiam controvertentes, ut Claudius Sesellius laudatus à Burgoldensi *in Indiculo subjecto notitiæ rerum Imperii lit. S. pag.* 132. *&* Fr. Hotomannus *in Franco Gallia passim*, pręsertim *cap.* 12. Claude du Prè *en l'abregè de la vraye orig. des Francois. livr.* 4. *chapit.* 9. *pag.* 82. ac de capitulatione, quâ constringitur Rex Gallię, aliique, conf. pręter *supra n.* 5. *&* 6. *all.* Limnę. *in prolegom. annot. ad Capitulat. Imperator. sect.* 3. *n.* 20. *cum seqq. & sect.* 9. *per tot.* Althus. *politic. cap.* 19. *n.* 40. *cum seqq.*

16. Coronatione a. de qua *supra n.* 10. *cum seq.* pręsupposita, an valeant privilegia concessa ab Imperatore ante coronationem, vid. Fulgos. *ad l. um. ff. de off. prof. aug.* Ang. Aretin. *hic in verb. nomine Domini n.* 5. Paurmeister. 2. *de jurisd. Imp. Rom.* 4. *n.* 4. *cum seq.* Limnę. *tom.* 4. *addit. jur. publ. libr.* 2. *cap.* 4. *n.* 70. *& tom.* 5. *pag.* 21. Mares. 2. *antichristi revelati* 14. *n.* 4. *cum seqq.* Corne. *vol.* 3. *consil.* 1. *ab initio & n.* 11. *cum seqq.* alias eam confirmationem saltem respectu Romę regnique Italię ad instar inaugurationis fuisse factam,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

ctam, eaque etiam omiſſa & jam à tempore Caroli 5ti deſueta, idem jus in Romam & Italiam manere conjicit Huber. 3. *de jur. Civit.* 1. *ſub finem* & docet bellum Mantuanum ſub Ferdinando 2do, conf: latè Carpz. *ubi ſupra ſect.* 9. Petr. de Andlo *libr:* 2. *de Imperio Rom. c.* 5.

17. Quin Papæ jus deſtituendi vel Imperio privandi Imperatorem concedunt Doctores Itali plerique nominatim Bart. *in fine tit. Cod. de legib.* & latius *ibid. in addit. allegatus* Baldus Papæ ut è Guelphis propenſior *aliique all.* à Waremun: ab Erenberg: *de ſubſid. regn. & oner. ſubdit. c.* 2. *n.* 32. *cum ſeqq.* qui ad id citant *cap. Venerabilem extr. de elect.* teſtimonium paleâ levius ut pote in proprie cauſa.

18. Id quod utique iis non concedunt veri Alemanni & Germani ne quidem ſi Guelphorum Papizantium factio (de qua vid. *ſis à me all. ad primam præfat: ſſtor:[n.)* recrudeſceret, conf: præter Erenberg. *d. lo.* (qui à *n.* 24. latè tradit pontifices & prophetas nunquam uſurpaſſe eam poteſtatem in Impp. vel Reges ſed vice ỽsâ benè ut per eund. *ibid.* & notata mea *ſub finem rubr. C. de hæret: ac ad l.* 5. *ff. de ℨ. & ℨ. n.* 11. *cum ſeqq.* Oldenburger. 1. *Limnæi enucl.* 20. *n.* 7. Chriſtoph. Cruſium *tract. de indic. delict. part. ult. cap.* 51. *n.* 7. *cnm ſeqq.* Uffenbach. *de conſil. Imp. aul. cap.* 25. *pag.* 280. præter longum catalogum vett. Dd. tempore præpollentis Papiſmi per Hœnon: diſp. polit. 3. num. 4.

19. In not. Goth. *n.* 4. *alias in anterioribus editionibus lit. B.* Conf. omninò Alciat. lib. 4. *de V. S. n.* 19. *operum tom.* 4. hinc & ferreâ coronâ Imperatorem coronari tradunt Limnæ. 2. *de jur. publ.* 4. *n.* 35. *& n.* 46. *cum ſeqq. ibidemque in addit. tom.* 5. Hoëping. *ſupra all. cap.* 2. §. 7. *Sect.* 2. *membr.* 2. *n.* 287. Oldenburg. 1. *Limnæi enucl.* 15. *n.* 13.

20. Quamvis id in juris peritorum commentariis reperiri valde pudendum dicat Hartman. Maurus Jctus, & Conſiliarius quondam Electoris Colonienſis, *in coronatione Caroli 5ti, apud Aquisgran. pag.* 85. quam tamen coronam oſtendi ibidem & dici fuiſſe Caroli Magni refert fidelis & diſcretus autor, vel ipſomet juſto Pacio *in reviſione judicii ſimpliciani* confitente, Rivetus *ad Exodi* 25. *verſ.* 39. *pag.* 1121. *operum tom.* 1.

21. Sicut ferrum & arma dicuntur q. propria Regum & magnatum vid. 1. *Samuel.* 13. *verſ.* 22. quomodo & de primo Romanorum rege canit Naſo 1. *faſtorum*, *ſcilicet arma magis &c.* quem autem ob fratricidium præſertim taxat Alb Gent. 1. *de armis Roma.* 2. etſi eò etiam alluditur *in princ. l.* 22. *C. de jur. delib.* quippe quos iſta magis decent quam videri Lucas de Penna, quod Jacobo Britanniæ quidem Regi 1mo, Scotiæ v. 6to olim improperabatur edenti opera ſua Theologiam & Philoſophiam magis quam jus & claſſicorum literaturam redolentia Latinè Ao. 1619. Londini. Quanquam alias ut juxta poëtam, didiciſſe fideliter artes Emollit mores &c. Ita in contrarium diſſerui ſub finem inſcriptionis ſupra quibus add. ſis præterea, quæ noto *ad l,* 2. §. 13. *n.* 12. *cum ſeqq. ff. de O. ℨ. & ad l.* 1. *ff. de juriſdict. n* Aur. bull. Caroli 4ti, *cap. ult.* §. 2. *ibique Comm.* & Jac. Pontan. 2. *progymn.* 77.

22. Ac conf. Gumpelshaymer. *Gymnaſ. p.* 1. *ſect.* 5. *n.* 4. *cum ſeqq.* Bernegger ad Tacitum, *quæſt.* 174. Did. Saavedra *Symb. politic.* 69. Beckman. *p.* 2. *hiſt. orbis, c.* 4 *pag.* 571. Forſtner. *not. polit. ad libr.* 13. *annal. Taciti, c.* 3. Reinking. *bibl. polit. libr.* 2. *axiom.* 10. *ibique ſub. fin. all.* & Alb. Gentil. 2. *de jur. belli* 4. *ab initio.*

23. Alias utique ſæpius ferrum, ut & gladius (: quæ pro ſynonimis habentur, ut §. 5. *infra de publ. jud.* junct. *l.* 3. *ff. de juriſd.* ubi noto :) inveniuntur pro tempore duro, ſanguinolento, ferreo & bellico apud Claſſicos, ut cum apud Auſon. *in epit. heroum* 16. *ferrea fata* dicuntur, & paſſim apud Liv. invenitur, ferro modum non fuiſſe, ſicut etiam apud Lucanum *ab initio Pharſal. Quæ tanta licentia ferri?* & apud Martialem 9. *Epigr.* 72. *Nulla ducum feritas, nulla eſt inſania ferri*, Pace frui certâ, lætitiâque licet, add. & *ſis* præter nota *ad d. l.* 3. *n.* 14. *& comm. ad illud* Horat. 4. *Carm. Per damna, per cædes ab ipſo, Ducit opes animumque ferro*, cum ſcilicet *gladii ſaturantur ſanguine*, ſicut de telis Parthorum venenatis canit Lucanus *libr.* 4.

24. De uſu armorum tempore pacis conf. D. Saavedra *Symb. pol.* 82. *&* 99. *cum* v. &c. Beſold. *diſſ. de arte jureque belli c.* 1. §. 3. *pag.* 6. *cum ſeqq.* Reinking. *Bibl. polit. libr.* 2. *axiom.* 146. *pag.* 397. *cum ſeqq.*

25. Felicem ſane eſſe civitatem, quæ in pace de bello cogitat, laudabiliter Venetos in Veſtibulo armamentarii ſui celeberrimi *Arſenal* vulgo dicti lapidi inſculpi curaſſe refert Rivetus, *ad Hoſeæ, cap.* 8. *verſ. ult.* ac conf. ſimilia è Burgoldenſ. notitia Imp. Rom. German. diſcurſ. 18. n. 5. & de eo arſenal. relata per Bonbra: *de arte jureque belli, diſc.* 13. *n.* 3. *&* 4. Petri Bertolli *in theatro Civit. Ital. pag.* 43. Majol. *tom.* 3. *dièr. Canicul. colloq.* 2. *pag.* 718. Salmuth. *ad memorab. Pancir.* 56. ut & de inſula Venet. præter nota: *ad l.* 1. §. 18. *ff. de Op. no. nunc.* Gryphiandr. *tract. de inſul. c.* 8. *n.* 27. *cum ſeqq.* ejuſque ſtatus originem refert Machiavell. *libr.* 1. *hiſt. Florent. pag.* 44. *cum ſeqq.* & de ejus exemtione ab imperio Carpzov. *de l. Regia Germ. c.* 7. *ſect.* 6. *n.* 19. *cum ſeqq.* Reinking. *de regim. ſecul. & eccleſ. libr.* 1. *claſſ.* 2. *cap.* 9. *num.* 67. *cum ſeqq.*

26. Chiaſmum a. quem hic Goth. notat, non admittunt gloſſ. Balduin. & Feltman. *in ſpicileg. hic*, etſi is ejuſve ſpecies alias ſæpe in jure noſtro occurrit, ut *pr. infra, de hered. inſt.* §. 21. *ab initio infra, de legat.* §. 3. *Inſt. de l. aquil. l.* 29. *ff. de legat.* 1. *l.* 1. *ff. de act. emti*, ubi & notatur à Goth. *n.* 13. & duriora per Cujac. 25. obſ. 35. ſicut & ſimilem trajectionem verborum ſaltem, hic agnoſcunt Ungepaur. *exercit. Juſtin.* 1. *hic quæſt.* 7. *ſubfin.* Car. Paſcal. *tract. de legatis, cap.* 17. *pag.* 92. Salmaſ. *defenſ. Regis Angliæ cap.* 4. *mihi* 311. Huber. 3. obſ. ſeu digreſſ. 21. 21. n. 1. & diſp, ad inſt. 26. n. 8.

27. Ac alia plura exempla ejuſmodi trajection. & Chiaſmi Vid *hic per* P. Voët. *n.* 11. Wiſſenb.

n. 3.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

n. 3. *cum seq.* ubi captat ansam taxandi Papistas qui ex epist: Pauli *ad Philemon.* ℣ſ. 5. adserunt invocationem sanctorum, quasi ibi gaudeat Apostolus de fide Philemonis in sanctos consequenter crederet in eos, adeoque invocationem approbet, argt. *Psalm.* 116. ℣ſ. 10. *Roman.* 10. ℣ſ. 14. 1. *Corinth.* 4. ℣ſ. 13.

28. Cum tamen ibi talem trajectionem, quam & notat Grotius, non advertant nec qualiter idem Apostolus se explicet *ad Ephes.* 1. ℣ſ. 15. *Coloss.* 1. ℣ſ. 4. *ut per* Mares. *Syst. Theol. loc.* 11. §. 35. Rivet. *ad Exodi* 14. *in fine*, *pag*: 942. *cum seq. Operum tom.* 1. qui subinde ibidem simul agit contra Socinianos & Piscatorem Orthodoxum, alias Theologum & Socinianis æque infensum.

29. Alias utique satis notum est ne quidem spem, nedum fidem ut per Parlad: *quotid. diff.* 40. in hominem esse licitam juxta textus expressos. *Jerem.* 17. ℣ſ. 5. *Psalm.* 118. ℣ſ. 9. & 146. ℣ſ. 3. *ibique* comment. & Rivet. *d. loc. & in explicatione Psalmi* 16. ℣ſ. 1. *pag.* 42. & *d. Psalm.* 188. ℣ſ. 9. *pag.* 336. *cum seq. Operum tom.* 2. ac latè Mares. *in quaternione Curcellæi exam. diss.* 1. *sect.* 10. *n.* 137. *cum seqq. & hydræ Socin. vol.* 3. *pag.* 222. *cum seq.*

30. Sicut & plura de isthac quæstione Theolog: hic impertinenti super invoc: sanctorum notavi pro re nata *ad Novell.* 6. *sub finem præfat. & Novell.* 8. *sub finem*, quibus add: sis interim, præ cæteris graviter hactenus differentes Theologos Saxon: *in confessione ipsorum nomine Synodo Trident. oblata* (: cujus scriptor dicitur fuisse Melanchton: ut qui Ao. 1552. unà cum Sarcerio & Paræo eò fuerat missus à Mauritio Saxone:) *Corpori sen Syntagmati harmoniæ confessionum inserrta part.* 2. *pag.* 123. *cum seqq.* ac Ant: Matthæ: junior A. F. A. N. *ad* §. 8. *Inst. de R. D. n.* 20. *cum seqq.* ubi *& n.* 24. benè taxat Lew, ab Aytzema hactenus *hist. Belg. libr.* 5. *ut & libr.* 36. *pag. mihi* 1266. Papizantem, de quo Vertumno (: cujus Divi notationem vid: per Farnab: *ad Ovid. Metamorph.* 14. *fab.* 16:) conf. quæ noto *ad rubr. C. de Episc. aud. subfin.* quem & ut atheum sæpè notat bonus Oomius Ultrajectinus, ut qui Lewe vel in puncto justificationis nostræ multum delirat *hist. libr.* 27. *pag.* 172. *edtt. in fol.* maximè fundamentali sanè juxta Jo: Crocium *tract: de eccl: unit. & scism. c.* 30. *cum seq.*

31. Hoc solum hic addo, justè succenseri ab Orthodoxa Ecclesia Gaspari Quirogæ, qui *indicis sui expurgator: in* 4*to*, *pag.* 8. è Bibliis Roberti Stephani cum *addit. ad libr.* 1. *Regum*, *alias* 1. *Samuel: passim*, *& in Cyrill. pag.* 62. aliisque, nunquam cessavit expungere, vel *atroci stylo effodere*, ut cum Petronio loquar, quicquid dicitur contra magnam istam Dianam invocat- & adorationis Sanctorum, zumahl die todte heyligen vielmehr reichtuhm getragen den die Lebendige / ut est in Lutheri Tischreden / *tit:* von abgotterey / *sub finem.*

32. Quam horum censorum quidem solennem insolentiam in castrandis edit. etsi laudant Franc: de Amaya *ad l.* 6. *C. de jure Fisci*, *n.* 21. ubi *sub fin*: impiè exagitat manes Osw. Hilligeri cui multum debuit iste homo, & Wissenbach: *tit. Cod.* 1. *pag.* 9. *sub fin.* (: an fortè hic postremus, sicut Dominus Jesus injustum dispensatorem *Lucæ* 16. ℣ſ. 8.?) attamen memini, me vel in aliis autoribus nedum in SS. Scriptura ejusmodi licentiam castrandi & delendi vel mutandi notasse passim, præsertim *ad* §. 1. *l.* 11. *de his, qui not: infam: & ad l.* 3. *in princ: ff. de testibus* Add: interim latè Th. James: Anglum egregium alias classicorum criticum *in tract: de corrupt. S. S. scripturæ aliorumque autorum, & in vindiciis Gregorianis.*

33. Sanè præstaret relicto autographo addi antidotum, sicut fecerunt Maresius *libris Crellii & Volkelii.* Rivetus *libro seu Catechismo Baylii*, Alstedius *Catechesi Racovianæ*, aliique allegati per Mares: *in præfat: ad lectorem præmissæ ipsius hydræ Socinianismi.*

34. Adeoque potius laudandam quam mirandam censeo ingenuitatem Genevensium, qui nil Antonii Fabri *Codicis forensis*, etsi immane quantum! maledici suppressum voluêre, causam suam nihilominus dextrè propugnaturi per optimum istius Reip. jam dum hæc depromo inter sacrum & saxum à tempestate Gallicâ versantis Syndicum & Senatorem Jac: Lectium contra Sabaudum istum Pyrgopolinicem verè (: ut est in adagio apud Cic: *pro l. Agraria &* Livium *libr*: 90. ibi, *superbiam ingenitam Campanis* &c. *ibique* Comm: ac Erasm: *Chiliad.* 4. *cent*: 8. *adag.* 14. Brassican: *in Opere adag. edito Ao.* 1643. laudante Erasmo *epist.* 63. *libr.* 26. *pag.* 66. *columm*, 2. *verb. Campana superbia*:) Campani supercilii & Regii spiritus hominem, qui sane ad instar prædicti militis gloriosi magnis excidit ausis perinde ac in satis elaborata *consult*: *sua* contra Ducem Mantuæ pro Sabaudo.

35. Qua de causa, ut & ipsorum Genevensium contra prætensiones quondam Ducum Sabaudiæ conf. Did: Saavedraa *Symb. polit.* 115. §. *ingens*: Limnæ: 5. *de jur. publ*: 14. *n*, 12. *cum seqq. ibique all.* quicquid hactenus contradicat idem Ant: Fab. *Cod. forens. libr.* 3. *tit.* 12. *defin.* 2. *n.* 5. *cum seqq.*

36. Mirorque adeo valde quid (: ut rursus cum Tullio loquar. vid. Turneb. 9. *ad* ℣ſ. 2. Goth: *in not. ad Cic. libr.* 1. *de natu: Deor. columm.* 284.) in solum venerit illi Gallo, qui Genevam plagiariam dicere sustinuit ob quosdam errores ipsi visos in Genev: versione Bibliorum, pro quo Cic: & Martiali 12. *epigr.* 24. alias proverbialiter usurpatur, *quicquid in buccam vel linguam venerit* apud Erasm: *Chiliad. cent*: 5. *adag.* 72, *cum seq.* qua & chordâ oberrat Harprecht: quando *ad* §. 7. *infra de publ. jud. n.* 25. Calvinianis ipsi nigro succo loliginis turgido dictis, falsi crimen imputat, quod Lutheri bibliis falsas glossas adsperserint.

37. In text: ibi, *decoratam* &c. ut apud Flaccum, 2. *Carm. od.* 16. *Medi pharetra de-*

cori

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

eori &c: ubi notat Dacier: *en ſes remarques tom*: 2. *pag.* 304. apud quem etiam *Od:* 19. laudatur Bachus, qui *idem pacis erat mediuſque belli* &c: quod hic de ſe Juſtinianus.

38. In not: Goth: *n.* 7. *ſub fin: alias in anterioribus editionibus Lit. e.* conf. Franc. de Amaya *ad l. un. tit.* 53. *lib.* 1. *Cod. n.* 28. *cum ſeqq. ibique fuſe all.*

39 Quinimò milites togati ſagatis ſeu armatis præferendi ſecundum illud Ennii apud Cic: *Cedant arma Tôgæ, concedat laurea linguæ*, vel *legi*, ut emendat Nic. Vigelius *in præfat: ad Germanos præmiſſ: conſtit. Caroli 5ti*, quò & fac: *Eccleſiaſt.* 7. *verſ.* 19.

40. Ac adde præter eundem Vigel: & notata *ad princ: præfat. 2dæ Codici præmiſſæ, & §.* 5. *l. Omnem. præfat. 1mæ fftor. ac l.* 14. *C. de advocat:* 1. ibi *militant namque &c. all. per* Hillig: *ad Don: enucl:* 27. *comm:* 9. *lit: O.* & Fontanell: *tract: de pact. antenupt: clauſul.* 3: *gloſſ.* 1. *n.* 1. Brunneman: *ad l.* 1. *Cod. de off, Vicar.* Gail. 2. *obſ.* 118. *n.* 15. *cum ſeq.* Nic: Everhard: *loc. legal.* 1. *ab ordine u.* 13. *ſub finem.* Freundeberg: *tract. de reſcrpit: Morat: concluſ.* 42. *n.* 27. *cum ſeqq.* poſt Signorol. de Homodeis in pecul. tract. de præced. Doctor: & milit.

41. Add. & ſis Parlador: *quotid. jur. differ.* 6. §. 1. *n.* 1. *cum ſeqq.* Ang. Arct. *ad §. ult. Inſt. de milit. teſt. n.* 6. ac præter fuſé *all. per* Zilett: *in addit. Portii ad princ. d. t. n.* 5. Goehauſen: *peric. Acad.* 3. *quæſt.* 24. Ungepaur. *exercit. Juſtin.* 1. *quæſt.* 7. Cypr. Regn. *cenſur. Belg. hic n.* 2. qui & id aliis S. S. Scripturæ locis probat, & Bullæ *in addit: diſcurſ.* 1. *hor. ſubc. n.* 3. *cum ſeq.* ubi & docet, quod Jcti Doctoribus Medicinæ præferantur.

42. De quo conf. præter *all. per* Hœnon. *diſp. polit.* 2. *n.* 34. Oth. Melander. 1. *Jocoſer.* 679. Feltman: *ad l.* 2. §. 13. *ff. de Or. jur. n.* 7. *cum ſeqq.* Heyg. 2. *quæſt.* 26. *n.* 6. *cum ſeqq.* Jo. Philip. *uſ. pract. tit.* 2. *Inſt. eclog.* 25. *n.* 19. *cum ſeqq.* P. Voet. *ad §.* 1. *Inſt. de J. & I. n.* 2. Goehauſſen: *p.* 2. *peric: Acad.* 7. *quæſt.* 39. & fuſè Tiraquell. *tract. de Nobilit. cap.* 31. *n.* 359. *cum ſeqq.* Limnæ: 8. *de jur. publ.* 4. *n.* 8. *cum ſeqq.* Carpz. *deciſ.* 7. quem & ſi valde laudatum ab Ant. Matthæo A. F. A. N. *ad proëm. Inſt. hic cap.* 5. *n.* 4. carpit tamen ibidem Feltmannus *in ſpicilegio n.* 8. *cum ſeqq.* dum aquam ad profeſſionis molendinum derivare nitebatur, quod & in Wiſſenbachio tum adhuc vivo notabam *ad tit. ff. de aſſeſſor.* quomodo profeſſoriam linguam quondam Agrippina Senecæ philoſopho improperabàt, apud Tacitum *libr.* 13. *annalium pàg.* 129.

43, Sicut & de Medicis (: quorum eſt, *vitas hominum ratione medendi porrigere & fatis amplificare moras*, ut canit Auſonius *parental.* 2.) plura notavi *ad lib.* 10. *Cod. tit.* 52. in ſpecie a. de eorum maculis empiricis conf. præter notata *ad l.* 18. *C. de Epiſc. & Cler.* Rod. à Caſtro, *libr.* 1. *Medicopolit. cap.* 4. Zahn: 1. *de mendac.* 12. & latè Annæ: Robert. 1. *Rerum judi:* 5. Beſold. *theſauri pract: verb.* artzenen *Doctor, ibique paſſim fuſe* de medicis *all.* add. A. A. Pagenſtecher. 4. *aphoriſm.* 29.

44. Sanè Medicinæ Doctores nobilibus minus accenſeri, hactenus ſaltem ut pœna injuriarum contra eos commiſſarum tripletur juxta Oſtfriſ: Landrecht eſt relatum à Conringio Cur: Friſiæ Or: quondam V. Præſide 2. *obſer. manuſcript:* 152. Sicut alià s quo ad Doctores juris, ſimileſque relatos ab U. Hubero *in prælect. tit.* 10. *libri* 47. *fftor. pag.* 640. *cum ſeqq.* obſervatum refert,

45. Ac conf. *ſis* â Conringio *ibi all.* Ant: Fabr. *Cod. Forenſ. libr.* 9. *tit.* 29. *defin.* 9. *cum ſeqq.* & Menoch. 2. *arbitr. caſ.* 263. *n.* 17. *cum ſeq.* Vinc: de Franch: *deciſ:* 253. *cum addit. n.* 13. & *deciſ.* 564. *per tot.* Berlich. 1. *concluſ.* 80. *n.* 52. *cum ſeqq.* Nolden: *de ſtatu Nobil. c.* 5. *n.* 209. *cum ſeqq. & ibidem all. n.* 219.

46. Alià s etiam de ſupra relata prærogativa Juriſtarum add. ſis Chriſt. Hagen: *in epiſt. dedicatoria præmiſſa tractatui de uſu Uſurarum*, qui & refert plures viros Nobiles & illuſtres, qui Doctoris vel Licentiati juris titulo præfulgere non erubuerunt, quos & laudant Zaſius *ad l.* 2. §. *ult. verſ. Ergo Sabino &c. de O. I. lit. F. n.* 17. Hoenon: *d. diſp.* 2. *n.* 31. Beſold. *de de præmiis, cap.* 1. *n.* 81. ſub limitatione tamen, ut per eund. *n.* 82. & Gumpelshaym: *Gymnaſmatis ſeu de exercit. Acad. p.* 1. *ſect.* 5. *n.* 31.

47. Ac conf. præter nota: *ad l.* 2. *in princ. C. de hæret.* & pecul. diſſ. Arn. de Reyger, tradita per Feltman. *tract. de cadaver. inſp. c.* 47. *n.* 3. *cum ſeq. &* 2. *de tit. honor.* 14. *n.* 3. *cum ſeq.* ut & præter *ab eo all.* latè Mynſing. *in Oratione quam edidit* Speckhan. 1. *quæſt.* 100. & Bernegger. *ad Taciti German. quæſt.* 174. Harprecht. *in epiſt. dedicat. permiſſa Comm. in* 10. *tit. de materia teſtament. libr.* 2. ubi iſtorum nobilium Doctorum è Germania longum facit catalogum, ut & Kirchner. *vol.* 2. *orat.* 3. ſicut nec Juſtinianus fuit dedignatus accenſeri viris clariſſimis, ut notat A. A. Pagenſtecher. in *Irnerio injuriâ vapul. coition.* 22. §. 16. ubi de iſto titulo plures citat, & ego ſùo loco notabo.

48. Quin non deſunt indiſcretè nobili Doctorem æquiparantes, ſicut & Conring. d. *obſ.* 152. notat in ſententia ibi relata in Landgerigts ſachen / Doctoris Hermanni von Renſelar &c. contra Albertum und Arent Everts &c. in 4tali poſt Bartholomæ: 1657. inter alia ſimul deciſum fuiſſe Doctorem Nobili æquiparari hactenus ſaltem ut violentia vel injuria juxta notata ſupra n. 44. contra ipſum commiſſa 3pli puniatur pœna, quod & pluribus adſtruit Harprecht: *ad §, ult. Inſt. de jur. Perſon. n.* 11. *cum ſeqq.* ubi 17. privilegia iis communia accumulat.

49. De quo latius tamen conf. Nolden: *de ſtatu Nob: c.* 5. *n.* 119. *cum ſeqq.* Limnæ: 8. *de jur. publ.* 8. *n.* 99. *cum ſeqq.* Amaya *ubi ſupra n.* 31. Feltmann. 1. *de tit. hon.* 52. *n.* 6. *cum ſeqq.* & *libr.* 2. *cap.* 14. *ac tract. de Imp. Matr. c.* 3. *n.* 340. *cum ſeqq.* Tulden. *ad tit. Inſt. de injur. c.* 5. Carpzov. 6. *reſponſ. Elector,* 18. *n.* 5. Sanfelic: *deciſ:* 56. Berlich. 3. *concluſ:* 18. *n.* 114.

cum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

cum seqq. Parlad: *ubi supra n.* 5. *cum seqq.* Harprecht: *ad* §. 1. *tit:* 10. *libr.* 4. *Inst: n.* 78. *cum seqq.*

52. Quorum plerique modestiores hactenus se ostendunt quam alii meo judicio & indicio nimis arrogantes Doctores moderni, civitatum præsertim versus Orientem qui ex Harprechto aliisque suffeni sibi & suis nobilitatem etiam transmissibilem arrogant quin vel præcedentiam quando ambitu sæpe magis quam meritis per 14. gradus attolluntur ut juxta illud Claudiani lapsu graviore ruant, quomodo & *regendi Sævus amor* describitur à Statio, 1. *Thebaid.* contra quales conf: quæ noto *ad l.* 19. *in princ:* & *sub fin. princ. ff. de off. Præsid:*

53. Ignoscat interim Lector passim Italisanti mihi, dum *num: praced: & passim in his scriptis* usurpo Longobardorum, *moderni*, cum sæpius grossiter, ut facilius intelligamur ad exemplum JCti *in l.* 56. *in fine ff. de A. R. D.* loquendum sit cum Bartolis & Baldis, juxta ea, quæ noto *sub fin. tit: ff. de Senat, & in fine hujus proœmii* §. 5. *infra*, etsi id fortè mihi non condonet Feltmann: inter typos mihi demum visus *in tract. de podagra, cap.* 22. *num:* 8. *cum seqq.* qui tamen næ intelligendo facit ut non intelligatur sæpè per suum, *conlegere*, pro *colligere*, aliaque nimis Ciceroniana quibus nec ipsi convenerit cum Hubero, sanè usu verba valent sicut nummi.

54. Ignoscant etiam mihi Romani sicubi à me *sup. num.* 27. & passim dicuntur Papistæ, cum multi ipsorum id non gravate ferant, ut per P. Frid: Mind: 1. *de process:* 33. passim, præsertim *sub fin.* Autor: anonymum *relationis status religionis, cap.* 28. & *all:* per Limnæ: *addit. libr.* 4. de *jur. publ. c.* 7. *n.* 57. *Operum tom:* 4. *pag.* 65. Oldenb: *ff.* 1. 5. 18. ac procul à me sit omnis indignatio, aliasque iis saltem ob quarundam fundamentalium veritatum retentionem ut per Jo: Camero, *in tract: examinat: præjudiciorum Eccles: Rom: cap.* 37. Catholicorum nomen non valdè invideam mirer magis, etsi post Bezam id ægrè fert Alb: Gentilis 6. *de nupt:* 14. *pag.* 663. *cum seq.*

55. In not: Gothofr. *n.* 10. *alias lit. f.* ibi *puniendo*, alias n. lex foret imperfecta, ut sanctione destituta, quod & notat Gothofr: *ad l.* 14. §. 14. *ff. de relig:* &c. cui conf. quæ noto *ad l.* 5. *C. de legib: & ad d.* §. 14. pœnæ saltem locus non est nisi expresso Jure cautum sit ut noto *ad Nov.* 2. *c.* 3. *n.* 5. *cum seq.* & trad: Menoch: *libr.* 2. *arbitr. cas.* 276. & 3. *præsumt:* 144. Caroc: *tract. locat. quæst.* 24. *n.* 19. Lud. Gomes: *ad* §. *Pœnales* 12. *Instit. de action: n.* 39. *pag.* 710. & si præstat sanè ut *culpari metuat fides & culpam pœna premat Comes* (ut canit *Venusinæ fidicen lyræ* vel *Romanæ*, ut & se dici gloriatur 4. *Carm.* 3.) consonanter *Genes.* 4. *vers.* 7. *l.* 27. §. 4. *vers: expedit n. timeri*, &c. *ff. de pact. l.* 13. *ff. de offic. Præs: l.* 9. §. 5. *in fine, ff. de publican:* sicut & peccati pœna Satelles dicitur à Prudentio *in apotheosi.*

56. In text. ibi, *calumniantium iniquitates* &c. vid. tamen l. *Qui cum major.* 14. §. *si patris* 7. *ff. de bon. libert. sub fin. l.* 20. *ff. de his qui not. inf. ibiq;* notanda & *ad l.* 1. *tit.* 7. *lib.* 2. *Cod.*

Alias & hinc arguunt Dd, an promittens defendere teneatur ad repellendum tam juris quam facti molestiam, conf. Oldendorp. *in pract. class.* 4. act. 1. n. 5. & Sneidewin. *ad* §. 28. *Inst. de action. cap. de act. emti, n.* 64.

Ad §. 1. *d. proœm: Inst.*

1. IN text. ibi, *summâ providentiâ* &c. Neque tamen à plurium nasutorum sannis sibi cavere potuit Imperator Optimus, ut passim contra ejus mastyges notabo, sed sæpius ipsum multorum *Ciconia pinsit à tergo*, cujus dicti A. Persii & multiplicis veterum sannæ explicationem vide per Rivet. *in Comm. ad Psalmi* 22. *vers.* 8. *pag.* 110. *column.* 2. *Operum tom.* 2. præter Comm. ad d. locum Persii *satyr.* 1. quem graphicè ita vertit Gallicus Paraphrastes, *on ne pouvoit luy faire avec les doigts le bec de cicogne.*

2. Interim istis Nasonibus merito quis occinat è Martiali, 12. *Epigr.* 37. & 13. *epigr.* 2. ubi poëta graphicè identidem admodum magnum nasum monti altissimo Athlanti affingit, juxta ea quæ notavi *ad l. ult. Cod. de sum. Trin. & fid. Cath.* ac conf. Farnab. *ad Ovid.* 4. *Metamorph.* 17. *ibique all. sub finem.*

3. In text. ibi, *bellicos quidem sudor:* &c. scribunt tamen Procopius *in hist. arcan. justin.* & *Ægid:* Perinus *in ejus vita*, Justinianum nostrum nulli prælio interfuisse ut sudoris & decori pulveris, quomodo loquitur Salust: impatientissimum, sed id refutat Stigelius *in notis ad* Procopium *ibid.* sufficiat hactenus ejus auspiciis gesta bella & curis secundis.

4. In text. ibi, *tam Africa*, &c. *Africa*, legendum vult Pacius *hic*, sed nullâ necessitate, nec mihi constat hanc, ut Asiam, in majorem & minorem dispesci, conf. alias de Africa veterum (quæ *in meditullio sterilis est, & arenosa ac plena syrtium Numidicarum*, ut est apud Salust. *in Jugurth:*) præter ea, quæ noto *ad rubr. tit.* 3. *lib.* 39. *ffior.* Coras. *ad l.* 2. §. *Post hos quoque ff. de O. J. n.* 6. *cum seqq.* & Leonis Afri *libros hist. Afric.* quem laudat Bod. *method. hist. c.* 4. *pag.* 75. acutus alias omnium historicorum censor *per tot. illud cap.* 4*um.*

5. Eam & nutriculam causidicorum seu advocatorum prædicat Juven: *satyr.* 5. Sicut Imperator noster Berytiensium civitatem appellat legum nutricem *in* §. 6. *l. omnem* 1*mæ præfat. ffiorum* sicut & Cato apud Cic: *orat. in Verrem*, 2. alias 7. dicebat Siciliam cellam penariam Reip. & nutricem plebis Rom. de qua civit. Beryto alias conf. *tit.* 21. *libr.* 11. *Cod. in rubro & nigro*, ac Strauch. *in pecul. diss. præsertim cap.* 4.

6. Asia autem major orbis habitabilis pars, quia complectitur omnia penè, quæ usui hominum deserviunt, dives sæpe cluet apud classicos, & quia juxta Juven: *satyr.* 6. ibi, *Nunc patimur*, &c. divitiæ mores solent corrumpere hominesq; effœminare (ut late disserit Salvianus *libr.* 2. *Timoth. contra avarit.* quod & avaritiæ tribuit Salustius, ut per A. Gellium, 3. *noct. Attic.* 1. luxuriæ, Philipp: Camerar: 1. *op. subcess.* 19. & 20, Ovid. 1. *Fastor. à vers.* 210.) mollis Asia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

sæpe dicitur Horatio, aliisque ejus ævi scriptoribus, sicut & eadem metonymiâ divitiæ molles à Juven. *d loc.* quibus congruit illud è Jesu Syracida *Ecclesiastici sui*, *c.* 31. mutuatum proverbium postremum Polydori Vergilii Angli, vel ab Erasmo ejus æmulo *in epist. Quis est hic, & laudabimus eum, &c.*

7. Exinde etiam societatem nominis esse vitiis & divitiis traditum à Pierio Valeriano 12. *hyeroglyph.* 35. sequenti carmine, *De vitiis quod Divitiæ cumulentur, apertum est, Nomen idem vitiis, divitiisque datum*, & ex eo refert post Eucherium, Leonar. Vairus: *lib.* 3. *de fascino*, *cap. ult.* sicut & apud Martial. 11. *epigr.* 6. *Ardua res hæc est opibus non tradere mores, Et cum tot Crœsos viceris esse Numam*, ac per Amm. Marcellin. & plerosque Græcos in proverbium abierunt mores Asiatici pro corruptis valdè & mollibus, stylus Asiaticus pro Luxuriosus & fluens, cui opponitur Laconicus, conf. *sis* Lindebrog. ad Amm. Marcellini *libr.* 16. *pag.* 52.

8. Quomodo & Jones in Græcia mollitie fuerunt infames, unde apud Flaccum 3. *Carm. od.* 6. motus Jonici pro lascivis choreis, & risus Jonicus, pro excessivo cachinno, proverbio celebratus apud Erasm. *chil.* 1. *centu.* 5. *adag.* 69. ubi docet apud Aristoph. ἰωνικῶς vivere designare delicatam & mollem vitam.

In text. ibi, *promulg. quam compositas* &c Promulgamus nostras, componimus alienas, ita Cujac. *in not.* & Feltman. *in spicileg. hic* ac tac. *l.* 2. *§.* 2. *in fine ff. de O. 7.* unde infert Jo. Fab. *ad pr. infra, de her. inst. n.* 2. pro compilantibus aliorum scripta, quod dicantur compilantium, de quibus tamen conf. quæ notavi *infra sub finem tit. 6ti hujus libri*; & *ad §.* 12 *tit.* 1. *lib.* 2*di.*

9. At aliter *Nescio, quid meditans nugarum totus in illis*, (ita de bono viro loqui liceat cum Flacco *satyr.* 4. *ab initio*) Nicol. Mechlin. à Vuerda (JCtus utcunque natura cœcus multum tamen laudatus *in Indic. subjecto.* Burgoldensis *notitiæ rer. Imp. pag.* 106 & à Wolfio apud Basil. *Sulpitii Belg. ad seculum* 15 *a nato Christo, pag.* 264.) qui hic dicit, *promulgare esse æquitatem naturæ occultam* &c. vid. per ipsum si tanti videtur, tædet n. pigetque referre.

10. De multiplici alias verbi, *Componere*, significatione nota ultra Calepinum aliosque Lexicographos, quos non compilo, id hic idem esse cum verbo, *aptare*, sicut apud Flaccum 3. *carm. od.* 29. *quod adest Memento componere æquus* &c. ac apud Cicer. *passim*, ad hæc & alia me compono, *orator ad dicendum componitur*, apud Senecam *libr.* 2. *de ira*, *cap.* 3.

11. Quomodo & apud Senecam Tragicum de avaro, *hic nullo fine beatus, Componit opes, Gazis inhians, & congesto pauper in acervo est*, id quod Belgæ dicunt, hy sedt het Geldt in die kanten / quando scil. prævalet illud Martialis 8. *epigr.* 44. *Rape, congere, aufer, posside, relinquendum est, superba densis arca palleat nummis*, & Flacci, 2. *serm. satyr.* 3. ibi, *Qui nummos aurumque recondit, nescius uti compositis* &c. ac Valer: Max: *lib.* 4. *c.* 3. *n.* 4. ibi, *cujus animus aliquo momento ponendi pecuniam nunquam vacavit*, etsi ibi, *ponendi*, simplex verbum magis appositè tribuatur fœneratoribus ut per Flaccum *carmin: lib.* 5. *epod.* 2. *in fine* quod Gallis est *placer* Belgis, Geldt uitdoen up woeker of rente / Latinis *collocare, occupare* cui autem opponitur *Quisquis in gentes oculo irretorto spectat acervos*, ab eodem Horatio *alibi*, qui & 4. *carm. od.* 9. benè censet, *Non possidentem multa vocari Rectè beatum sed rectius occupare nomen beati, qui* &c.

12. Talis autem Euclio falsè describitur à Plauto *comœd.* 3. quam *aululariam* à defossa olla pecuniâ plena in scripsit cujusmodi & ab Horat. 5. *Carm. Epod.* 1. *in fine*, ê comicis dicitur Chremes, & à Martiali describitur Paternus 2 *epigr.* 53.

13. Similiter gradum componere gladiatores dicuntur, quando ut Belgæ dicunt, hy sich in postuur stellen ac componere togam apud Flaccum 2. *serm. sat.* 3. dicitur eam vestem decenter aptare, ut apud Ovid. 4. *metamorph* 11. *Quam se composuit, quam circumspexit amictus, Et finxit vultum* &c. ut scilicet, *sit benè conveniens & sine labe toga* ut loquitur idem *libr.* 1. *de arte amandi vers.* 514. quomodo & equo aptat gradus compositos Maro, ut & structor apud Juven. *sat.* 7. dicitur, qui *fercula doctè componit* secando scil. vel commodè ministrando, aut ut ê Cassiodoro *libr.* 6. refert Cujac: *in parat. tit.* 34. *Cod. epulas solicitâ ordinatione disponit*, prout & structor latè describitur à Juv. *sat.* 5. ibi, *structorem interea* &c.

14. Apud Horat. autem *lib.* 1. *sermon. satyr.* 9. *omnes composui felices*, dicitur pro sepelivi, & terræ condidi mortuos, qui & vulgo apud nostrates etiamnum beati cluent, ut & apud Ovid. 4. *metamorph.* 4. *componi tumulo* pro tegi & sepeliri, & 9. *Metamorph.* 11. ibi, *thoroque mortua componar*, unde ossa componere, quo de more Vett: circa defunctos, vid. Farnab. *ad vers.* 797. *Troad. Senecæ Tragœdi.*

15. Ac quia, ut canit satyricus, *Nulli gravis est percussus Achilles*, & Naso, *nunc certè dixi, non est metuendus Achilles* (quem in bello Trojano cæsum omnis celebrabat Græcia cujusque mortem decantant Hor. 4. *od.* 6. Ovid. 12. *Metamorph.* 7, & ortum è Pelio & Thetide idem 11. *metamorph.* 7. adeo ut fortititudine mactus vel apud Rom. Achilles fuerit cognominatus Val: Max: *lib.* 3. *c.* 2. *n.* 21. A. Gell. 2. *noct. Att.* 11.) idem verbum *compono* apud Livium *libr. eod. & passim* significat sopire, tranquillare, & rixas litesve transigere, perinde ut apud Virg: *eclog.* 3. & *Æneid. libr.* 3. *Quos ego? sed motos præstat componere fluctus*, & apud Flacc. 1. *serm. satyr.* 5. *aversos soliti componere amicos.*

16. Denique apud Ovidium 5. *Metamorph* 6. quod si *componere magnis Parva, mihi fas est*, &c. aliosque Classicos â Calepino *all.* id verbum sæpe significat, comparare, vel ut paria juxta se ponere, uti *non compositus melius cum Bitho Bachus*, dicente Flacco 1. *serm. sat.* 7. Hæc quidem hic & passim pro re nata in gratiam studiosorum politioris literaturæ.

Ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Ad §. 2. d. proëmii Inst:

IN not. *n.* 14. *alias lit*: *C.* vid. nota: *ad princ. præfat. 1mæ Codici præmissæ*, qui textus cum verbotenus consonet huic §pho, non anticipo nec repeto ibi pridem scripta, sed pergo

Ad §. 2. d. proëmii Inst:

1. IN text. ibi, *exquæstore* &c. Quis fuerit is vid. præter Hotomann. & Brosseum *hic ibique all.* ac Heyg. *n.* 9. Ant. Matthæ. jun. A. F. A. N. *ad hoc proëmium c.* 4. *ab initio*, Jo. Castalio. *var. lect. c.* 15. & omnino Lud. Cœlium Rhodig. 25. *lect. antiq.* 12.

2. In text. ibi, *ex multis rerum argum.* &c. Nec n. ex uno actu quis debet judicari bonus vel malus; ut per Marq. Freherum. 2. *de existimat.* 3 *n.* 17. & Dd. *hic nominatim* Jo. Fabr. *n.* 3. Ang. Aretin. *n.* 5. qui hoc inducunt ad quæst. an ex unico actu mercantiæ quis possit censeri mercator, de quo & præter nota: *supra ad inscriptionem hujus proëmii n.* 7. ac *all. in diss. de mercatoribus sub* Jo. Georg. Simone *habita Jenæ Ao.* 1678. *c.* 1. *pag.* 3. plura tradunt Stracha *de mercatura p.* 1. *n.* 16. P. Foller. *addit. speculi Marant. p.* 4. *dist.* 9. *n.* 57. *cum seqq.* P. Gregorius Tholos. 4. *de Republ.* 7. *per tot.*

3. Prout & juxta proverbium, *non facit ver una hirundo*, avis scilicet ab Ovid. 1. *fastor.* dicta *ignota & exsul hyemis*, *titulus tepidi temporis*, quomodo ciconia vel crotalistria describitur â jucunda crepitatione, pluribus, *in eleganti carmine intexto prosæ Satyrici* Petronii *edit: meæ cum addit: variorum in 8vo per* Gabbema *pag.* 66, ut benè explicat Laur: Pignor: *tract. de servis*, *pag.* 83. *edit*: 2*dæ in* 4*to*, quales & aves æstivas indigitat Appius apud Livium libr. 5. iis comparans milites delicatulos & hyëmem non ferentes, quos noto *ad l.* 5. *ff. de j. & j. num.* quibus ut Sangæ apud Teren: *Eunuchi act.* 4. *sc.* 7. semper animus est in patinis nec foci unquam obliviscuntur.

4. In delictis saltem contra videtur, ut scilicet ex unico actu puta prævaricationis, quis possit dici prævaricator, vid. Abb: Panormit: *in c.* 1. *X de judic. n.* 38. *cum addit. ibid.* qui tamen id fallere tradit in 3bus delictis ibi relatis, conf: aliàs *cap. semel malus* 8. *de R. J. in 6to ibique* Cc. nominatim latè Peck: *num.* 8. Christoph: Crus: *p* 1. *de indic. delictor. c.* 104. ubi de indicio è consuetudine delinquendi.

5. Ac facit quod titulus semel acquisitus duret, & si causa cesset, ut per Feltmann: 1. *de tit. honor.* 46. *& cap.* 71. *ac libr.* 2. *c.* 14. *n.* 11. *cum seqq.* sicut & apud Belgas, die eens steelt/ moet altyt een Dief heten/ conf: *l.* 43. §. 4. *ff. de R. N. l.* 56. *in fine ff. de A. R. D.* Richter: 1. *decis.* 4.

6 Quod unum indicium non sufficiat ad torturam (cujus apud Suecos nullum esse usum testis est Loccenius ad *Curtii libr.* 6. *sub finem*, quibus si addideris Anglos forte non erres) vid. quæ noto *ad l.* 18. §. 3. *ff. de quæstion:* & interim Ant: Matthæ: *de judic. disp.* 16. *n.* 38. etsi ita judicatum refert Jason. *consil:* 2. *n.* 13. licet etiam id possit excusare judicem inquirentem vel accusatorem, â præsumta calumnia etiam reo absoluto, ut per eund. *d. consil:* 2. *n.* 15. *ibique in add. all.* Cravettam, non minus quam alia semiplena probatio, ut *ibid. n.* 16.

7. An meretrix rectè dicatur mulier ex unico coitu illegitimo vid. *sis* præter ea, quæ notavi *ad l.* 4. §. 3. *ff. condict. ob turp. caus. l.* 4. *C. de Episc: aud.* §. 4. *infra*, *de publ. jud. n.* 11. & Comm. *ad Genes:* 38. *vers.* 21. *cum seqq. Josuæ.* 2. *vers.* 1. Ant: Pichard: *ad* §. 3. *Inst. de J. & J. n.* 22. Cephal: *consil:* 140. *n.* 7 *& n.* 33. Gars: *tract: de conjug: acquæst. n.* 45. Gratian: *discept. for. c.* 135. *n.* 5. *cum seqq.* Theodor: *jud. crim. pract. c.* 6. *n.* 9. *pag.* 802. Christ: Crus: *de indict. delict. p.* 1. *c.* 38. *n.* 6. *cum seqq.* Farinac: *prax: Crim. quæst.* 136. *c.* 3. *n.* 74. *cum seqq. Operum crim. p.* 5.

8. Ac in genere contra reg: Panormitani *supra positam n.* 4. vid: Vinc: de Franch: *decis.* 68. Rivet: *ad Genes:* 27. *exercit.* 119 *pag.* 463. *Operum tom.* 1. ut & de meretricibus & quæ pro iis censeantur ad omnem effectum plura remissivè per Ricc: *collect. decis.* 167. & 1053. discursive autem latè per Farinac: *d. c.* 3. *per tot. quæst.* 136. ac quod vel meretricem ducere sit licitum fac. *Hoseæ cap.* 1. & *quæ ibi annotat* Grotius, quin id esse opus pium & meritorium, dicunt quidam ex Bernardo, quod suo loco relinquo.

9. An dicatur turpiter vivere, vitam meretriciam, quæ semel aut bis saltem in corpus suum peccavit, aut ad coitum admisit non quidem promiscuè homines de summa cavea, sed in equestribus sedentem, ut cum Seneca & Petronio loquar, qui postremus ita meretriculam loquentem & quidem gloriantem facit *in Satyrico*, prior v. eam locutionem itidem ab amphitheatro, quod nobis evidenter reliquit Lipsius *Operum tom:* 3. *à fol.* 557. desumsit, quod ut in subsellia & caveas distinguebatur, ita equites cum amasiis in illa per 14. gradus ascendendo sedebant, unde Flaccus 5. *Carm.* 4. corripit Menam libertum, quod contra L. Rosciam *sedilibus magnus in primis eques sederet*, fæx populi v. & vulgus, Gallis *canaille*, ad summam caveam ducebatur, vulgo Belgis, die Jagtwende/ conf: P. Fabr. 2. *semestr.* 6.

10. Similia de & in Arbusculam ludit Horat: 1. *sermon. Satyr.* 10. vid: aliàs de illa quæst: Farinac: *d. loc. n.* 87. & 88. Aug: Barbos: *in collectan: ad l.* 19. *C. de inoff: test: n.* 3. & *ad l.* 27. *C. eod. n.* 24. *ac utrobique all.* ut & plura per Joan: Fabr: *ad* §. 1. *Inst. de inoff. test. in verb. scortis* &c. *ibidemque* Harprech: *n.* 31. *cum seqq.*

11. Quid in ea, quæ uni saltem copiam sui fecit spe forte matrimonii aliove amoris œstro furoreve uterino percita? Hanc quidem omni peccato eximit anonymus & personatus Blasius multibibus *in coroll. subjecto disp. de jure potandi insertæ fasciculo facetiarum*, sed per jocum saltem, alii autem serio, quos citant Mares: *Theolog. elencth. tom.* 2. *pag.* 434. Freundeberg: *tract. de rescript. moratoriis concl.* 68. *n.* 61. Harprecht: *in addit. Clari*, §. *Testam. quæst.* 50. *n.* 18. *cum seqq.*

seqq. ibidemque all. ubi an ob eam institutam frater possit queri de inoff. de quo & noto *ad d. l.* 27. *Cod:*

12. At vide graviter & honestè in contrarium differentes præter Maref: Spanhem: *p. ult. dub: evang.* 145. Rivet: *ad* 7. *decalogi præceptum, quæst.* 1. *pag.* 1403. *cum seqq. Operum tom.* 1. Liebenthal: *Colleg. polit. exercit.* 2. *quæst.* 13. Carpzov. *prax. Crim. quæst.* 70. *n.* 2. *cum seqq.* sanè quod dicitur, *Matth.* 21. *vers.* 31. Id è *versu seq.* explicandum de meretricibus conversis & fide renovatis, adeoque non sensu composito sed diviso.

13. Quin ne quidem jure nostro Rom: Justinianeo meretricias aliasve illegitimas conjunctiones fuisse licitas unquam (*concessâ cum Venere uti possit quis*, ut canit Horat: *sermon.* 2. *satyr.* 4. Cujus & illud celebratur, *fuit hæc sapientia quondam, Concubitus prohibere vagos dare jura maritis*, & ut dicit Valer: Max: *libr.* 4. *c.* 3. *n.* 3. *usum Veneris intra conjugis charitatem clausum tenere* apud quem & *libr.* 7. *c.* 3. vafrum extat consilium hactenus *n.* 10.) semper tenui, vid. quæ noto *ad l.* 2. *C. de condict. ob turp. caus. l.* 4. *C. de Episc. aud. Nov. Leonis* 58. *n.* 10. *cum seqq.* (quæ fortè ibi notata anticipabo post nota: mea *ad has Inst.*) ut & *ad princ. tit.* 2. *libr.* 1. *infra, ac ad* §. 3. *tit.* 1. *de j. & j. ibique* P. de Grev: & Anton: Matth: jun: A. F. A. N. contra patrem avumque ejusdem nominis & professionis, add. & Harpprecht. *ad* §. 4. *Inst. de publ. jud. n.* 127. *cum seqq.*

14. In not. *n.* 22. *alias lit. d.* Vid. notata ad Goth. *in not.* §. 17. *præfat.* 2*dæ ff tor. n.* 46. *alias lit.* ac Cujac: & Ant: Matthæ: Sen: *in not: hic* qui pariter elegantem huc pertinentem passum de Evandro &c. descripserunt ex Amm: Marcellino *libr.* 30. *pag.* 450. *edit. Lindebrog: in* 4*to.*

15. De quo Evandro aliàs Latinorum quondam Regulo ejusque matre Carmenta oblivione pridem composita & sepulta parœmiant philologi multa proverbialiter & varias formulas adagiorum usurpant classici, ut cum suppellex vetusta in specie catillum Evandri manibus tritum dicitur apud Flaccum 1. *serm. Satyr.* 3. & cum matre Evandri loqui sermone antiquo & obsoleto utens apud Macrob: 1. *saturn.* 5. Ammianum *ubi supra* & *A.* Gellium, ad quem hactenus Vid: Philip: Caroli, 1. *animadvers. Gellii* 2. *cap.* 10.

16. Cujus modi vocum auceps vel venator & verborum vepribus tribulisque magis quam rebus intentus, Græcè onomathoteros (ut Ulp: deipnosophista describitur ab Athenæo *libr.* 3. *pag.* 96. *cum seqq. edit. Causabon.*) alias apud eundem Gellium axamenta loqui dicitur, quæ fuerunt carmina à Saliis in honorem Martis olim composita & vix intelligibilia ut è Turnebo 22. *advers.* 24 annotat Godolevæ ad Liv: *libr.* 1. *pag.* 11. *edit: Gruter: in folio.*

17. Ac de Cacoëthe inusitata & desueta verba loquendi conf: præter notata *ad l.* 2. §. 46. *ff. de O. J. ibique* Coras: *n.* 14. *cum seqq.* & Joan: Hering: *in auctario subjecto Garronis comm. ad eund.* § *pag.* 56. *cum seq.* A. Gellium 11. *noct. Attic.* 7. Neandr: *in parerg. subjecto ejus tractatui de sponsal. & nupt.* Pincier. 1. *parerg. seu otii Marp.* 2. & 4. ubi refert ridiculam retorsionem, & ut est apud Horat: *de arte poëtica*, vel cinctutis cethegis inauditam cuidam obscurè loquenti factam, verbis, quæ vix *intelligat ipse Modestus & vix Claranus*, ut canit Martial: 10. *epigr.* 1. vel, ut idem 11. *epigr.* 91. *Accius & quicquid Pacuviusque vomunt*, qualia è Plauto multa recenset Philipp: Caroli, *ad* 1. *Agellii.* 7. *animadvers.* 2. Add: & sis, contra ejusmodi affectatores plura proverbialiter collecta per Erasmum *chiliad.* 1. *centur.* 3. *adag.* 36. aliosque in adagio, *Vive moribus præteritis loquere verbis præsentibus*, quos & cum eodem Ammiano *libr.* 28. quis dicere possit *Cothurnatos & turgidos adeo ut Heroclidas Cresphontem & Temenum putes*, dignos qui *apludes edant, & flocces bibant*, ac conf: post Macrob: *d. c.* 5. Martial: 11. *epigr.* 91. Budæ: *in annot: ad l.* 2. *ff. de O. J. pag. mihi*, 162. Joach: Borgesium *in festiva oratione de Pseudo Criticorum ineptiis, edita* Groningæ Ao. 1649. passim.

18. In fine textus, conf. eleganter M. Lyclaman, 7. *membrian. eclog.* 38. *pag.* 335. ubi & quæ hic dicantur antiquæ fabulæ singulariter tractat ac præter ab Ans: *in not. hic* all: Revardum, Scip: Gentil: 2. *parerg.* 26. & Feltman. *in spicileg. hic posit.* 15. ubi Revardum, qui per eas intelligit leges 12. tabularum valere jubet, idest facessere, ut apud Terentium, *valeant, qui inter nos dissidium quærunt*, conf. & Brandmyller: *manuduct. jur. verb. Fabularum nullus* &c. quæ & formula loquendi valdè placuit eruditissimo Gentili Alberico ut videre est in ejus *disput. de jure belli lib.* 2. *pag.* 258. Add. deniquè Huber. 1. *observ. humanior.* 4. ubi *n.* 5. ut & *in animadvers. ad istum locum seu ad jus in re* &c. *cap.* 3. benè se à contumelia Wissenbachii defendit dum ferè nimis latinè loquens parabolas evangelicas vocat fabulas excusans aliquatenus Erasmum qui historiam redemtionis nostri salutiferam dixerit fabulam ad instar Leonis 10mi Papæ de quo refert Baudartius *apophtegm. libr.* 16. *pag.* 378. eum dixisse. quantum nobis & nostro cœtui profuit fabula de Christo, add. & iis quæ de fabularum usu & abusu differit Macrob. 1. in somn. Scip. c. 2.

In text. ibi, *nihil inutile* &c. ac *not. Gothofr. n.* 23. *alias lit.* frustra hic notatur nævus quin mendacii arguitur Imperator ab Ant. Matthæ. *colleg. fundam. jur. disp.* 2. *n.* 87. nil enim antiquitatis ignorandum, ut benè censetur *in* §. 1. *infra, de testam. ord.* add. tamen *sis* quæ noto *ad* §. *seq.* 5.

Ad §. 4. d. proëmii Inst.

IN text. ibi, *nec non* &c. de 2plici negativa, vid. præter ea quæ notavi *ad l.* 1. *Cod. de serv. fugit.* gloss. *hic & in l.* 237. *de V. S. ibique* Gothof.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

thof. & Dd. ut & Gothof. *in not. ad l.* 1. *sub finem*, *Cod. commun. div.* ubi conf. & *sis* quæ notavi *ad not. n.* 4. & text. *l.* 1. *ff. ex quib: caus. maj ibique* gloss. verb. *nemo non* &c.

2. Eam apud Latinos affirmare nullus dubitat, nisi fortè solus P. Manutius *in elegantiis* & P. Voëtius, 1*mæ philosoph: reform. c.* 7. *pag.* 8. *cum seqq.* etsi secus observent nostrates Germani & Belgæ an forte ad exemplum Græcorum? apud quos 2plex negativa magis & fortius negat ut *Luc.* 10. *vers.*19. *& cap.* 23. *vers.* 53 11.*Corinth.*6 *vers.* 1.*Gal.* 5.*vers.*16 *Hebræ.* 13. *vers.* 5. aliisque in numerabilibus novi testamanti locis & in notabili passu apud Euripidem *in Helena*, *non procul a fine*, quem ita vertit Latinus interpres, *nunquam putabam neque te neque nos* &c.

3 Quin quandoque 3plex negatio reperitur ut *Matth.* 24. *vers.* 21. etsi non diffiteor Græcos hactenus quandoque Romanisare ut *Actor.* 4. *vers.* 20. & apud Xenophontem, quem ita Latinè per interpretem exprimo *non possum non meminisse ejus*, aliisque locis per Goth. all. *in not. ad d. l.* 237.

4. Ut & quandoque licet rarius apud Latinos negatio abundat, ut *l.* 24. *ff. de damn. inf:* ubi & notat Goth. *n.* 54 *ac ad. d. l.* 1. *C. commu. divid. n* 4.

5. In not *n.* 23 *alias lit.* conf: Cujac. *in not.* §. *præc.* ad quem §phum & hæ notæ pertinent, qui pro parallelis hactenus citat *l. ult. C. de jur. dom. impetr.* §. *pen. infra*, *de satis dat.*

Ad §. 5. d. proëmii Inst.

1. IN text. ibi, *breviter* &c. Imò quandoque nimis latè & verbosè planè *loquacem ut delassare valeant Fabium*, diceret Flaccus, in his etiam Inst. agit Imp. ut passim noto præsertim *in* §. 16 *infr. de obl. quæ ex del.* ubi & notat Bachov. *in Comm. ac d* §. 3 *infra de succ. libert. tit.* 8. *lib.* 3. *ut &* §. 3 *de leg. agn. succ.* §. 4. *de bon. poss* alibique sæpe, unde Jo. Fabr. *ad initium* §*phi*, *Repetitis itaque. infra de serv. cogn.* dicit, summare antiquas fabulas ipsi Justiniano, *sub fin.* §. 3. *sup.* odiosas, onerare potius quam instruere juvenes, addens, *Utinam Imp. dictis antiquitatibus non furatus fuisset hunc librum*, quomodo etiam Asiaticam ejus perissologiam improbat Balduinus ad §. *sui autem* 2. *inf. tit.* 1. *lib.* 3. add. tamen Ritterhus. & *ab eo all. ad tit.* 15. *libr.* 4*ti Inst.*

2 Sicut & Gloss. *l.* 14. *in fine C. de usufruct.* notat Imper. quod sæpe dicat se paucissimis verbis uti quando multum verbosus est, *prout*, ita pergit glossa, *faciunt allegantes qui dicunt*, *uno verbo dicam*, *dum multa proferunt*, ad instar SS Scripturæ per vocem, *verbum* non exprimentis saltem unum vocabulum sed totam sententiam, ut per Rivet: *in explic decalogi ad vers.* 1. *Exod.* 20. & Comm. *ad Act.* 28. *vers.* 20.

3. Alias vero gaudent brevitate moderni, ut vulgò Dd. & feudistæ Longobardi è Cyno Pistoriensi *ad rubr. C. de edend. sub finem*. Bartolo & Baldo *cum addit. margin. ad l.* 1. *in princ. ff. Quod met. caus.* &c. & applaudunt Martialis 9. *epigr.* 51. Horat. 1. *serm. Sat. ult.* ibi, *Est brevitate opus* &c. & *in libro de art. poët.* ibi, *Quicquid præcipies*, *esto brevis* &c. licet sæpius juxta eund. *in eod. libro*, *dum brevis esse laboro*, *obscurus fio*.

Ad §. 6. d. Proëmii Inst.

1. DE autoritate juris nostri Justinianæi vid. præter Grœneweg. *hic*, Finckelthaus. *obs.* 1. *num.* 18 *cum seq.* Tabor: *in præfat. præmissâ diss. de regim. Imp. Eccl. ab initio*, Arthur. Ducq. *in pecul. tract. de usu & autorit. jur. civ. libr.* 1. *cap.* 2. *& passim*, P. Voët. *in tract. de usu civ. & Can. c.* 5. *per tot. præsertim pag.* 199. *cum seqq.*

2. Id pro jure suo accepisse prope omnes nationes Europæ, quæ Turcæ non serviunt, & quatenus non utuntur propriis legibus, dicunt totidem ferè verbis Arn. Vinnius (cujus quondam benè mihi noti senis genus & encomium vid. *sis in Indic. subject. notit. rer. Imper.* Burgoldensis *lit. V. pag.* 142.) *ad princ. infra de off. jud. sub finem*, Don. 1. *Comm.* 16. vers. *Dicuntur tamen* &c. ubi conf: quæ de Gallis & Hispanis è pragmaticis depromit Hillig. qui *& lit. C. ac lit. F.* egregia nostri juris encomia refert, sicut & id à calumniis cujusdam Quintini vindicat Jac. Curtius Brug. *in præfat. tom.* 2. *conject. libr.* 3.

3. Quin & Turcas Europæos scil. è quo ante plus quam trisecla, ni fallor sedem Justiniani occuparunt, eo uti videre est apud Treutl. *disp.* 1. *th.* 5. *lit. a.* Freundeberg. *in proëmio vasti tract. recusi in fol. Ao.* 1637. *de rescrip. mora. n.* 23. A. A. Pagenstecher: *manip.* 2. *sicilim. ad compend jur.* §. 5. quibus 4tam monarchiam tribuit Bodinus *method. histor. cap.* 7. *pag.* 312. *&* 313. add. tamen hactenus Limnæ. 1. *notitia regn. Franc.* 14 *lit. m. ibique all.*

4. Quanquam quoad jus nostrum de iis & Friulensibus id temporis vicinis contra tradit Baldus *ad l. De quibus* 32. *ff. de legib: n.*11. *sub fin.* ubi & de Britannis aliisque ac Goth. *in not. ad l.* 9. *ff. de l. Rhod. de jactu* Feltm: *tract. de jur. perhorres. c.* 15. *n.* 17. *cum seqq.*

5. Angli sane excipiendi, ubi ut olim apud Campanos juxta proverbium plus unguenti & croci quam olei, ac apud eos juris nostri peritum frigere, ut rhetorem apud Sarmatas dicit Crucius 2. *epist. ult.* ut & passim patet è Couwelli *inst. jur. Angl.* sicut & Amesius Anglus 5. *de conscient.* 1. §. 7. eos nullam habere rationem juris Rom: dicit, & si ibi Colonias Frisiæ Occid: se effudisse arguit Dominus de Temple *in comm. de republ. Belg: cap. de Frisia*, cum & idiomatis etiamnum audiatur analogia & linguæ Symbolisent aliquatenus.

6. Etsi itidem Scotia bene semper adhæsit juri nostro vid. Arthur. Ducq. *d. tract. c.* 10. *n.* 15. *cum seqq.* & ferè *per tot.* quod regnum jam à tempore magnæ Elisabethæ (quæ id tempore minorennitatis Jacobi 6ti benè rexit & contra

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Gallos per Hamiltonios præsertim defendit) sub eod regimine salvis tamen juribus fuit consolidatum ac si Wilh: Lithgou *p.* 1. *Voyages pag.* 12. *& part.* 10. *p.* 94. credendum, magnitudine regno Angliæ, cui feliciter accessit, plusquam par, at fortè non sumtà mensurâ à præscripto Bodini.

7. Quem add. *sis*, *method. hist. cap.* 4. *pag.* 75. *cum seq.* ubi *& pag.* 73. reprobat Procopium qui ultinam Thulen vulgo Islandt/ Nova Sembla & Groenlandt decies majorem Britanniâ facit, qui fortè designavit olim solum Ducatum Britanniæ in Gallia inter Ligerim & Rhodanum.

8. Alias de Anglorum moribus (quibus & se Hiberni vicini non silvestres hodiè etiam feliciter ductu & auspiciis Guilhelmi magni Britanniæ Regis subjugati conformant, ut jam olim è Rich: Stanhursto relatum *in Republ. Hiberniæ pag.* 217. *edit. in 12mo*) conf: præter Couwell: & Henr: de Bracton: *in pecul. tract. de legib. & consuet. Angl:* latinè, ac jus Angliæ Normannica lingua veteri descriptum *in libro*, quem vocat Littelt on, *cum comm:* Eduardi Cocq Meteran: *libr.* 13. *histor: Belg: fol.* 258. *cum seqq, edit. Hagæcomit:* Tusch: *lit. A. conclus.* 331. ac

9. Quoad eorum processus in capitalibus præsertim criminibus, add: & *sis* Polyd: Vergil: relatum *in Apologia anonymi pro* Henr: Garneto *c.* 1. *n.* 3. aliosque præter *sup. all.* quos refert Becman: *hist. Geograph. p.* 2. *c.* 4. *sect.* 22. *cum seqq.*

10. Frisii tam cis Flevum quam nostri Orientales Amasani strictius præ cæteris Belgis huic juri nostro inhærent ut per Herbajum *rer. quotid. c.* 13. §. 6. *pag.* 120. Ketler: *decis. Ostfris.* 27. *n.* 21. *cum seq. & passim*, Grœneweg: *hic n.* 4. qui & *num. præced.* de Batavis, quibus jam accensentur ultra Flevum habitantes etsi adhuc Westfrisii dicti, apud quos olim malè audisse jura arguit vetus proverbium *Auris Batava*, etsi ejus occasione multa pro suis nationalibus Hollandis disserit Erasmus *Chiliad.* 4. *centur.* 6. *adag.* 35. sibi diversus *in Vasto Opere Londini edito Epistol.* 20. *libr.* 9. *sub finem*, ubi eos describit ut Epicuros, Sordidos, Incultos, studiorum contemtores &c. ac conf: de iis Grot: *manud. jur. Holl.* & Sim: à Lewen *in parat. jur. noviss. c.* 1. *& passim.*

11. Intermedii saltem Frisiorum intra Lavicam & Amasum, quicquid de iis conjicit Feltman: *ubi sup. n.* 18. nostra jura adhuc minus curant iisve se adstringi patiuntur de quibus vid. *sis* præter ea quæ obiter notavi *ad l.* 5. *C. de SS. Eccles. n.* 4. Besold: *diss. polit. de præm. pœnis &c.* 2. *cap.* 8. *n.* 3. è Kempio, Doccumo quidem Frisio adeoque ultra Lavicam orto, at emortuo Groningæ (quam civitatem & alias valdè æstimo, ut noto *ad* §. 25. *l.* 2. *ff. de O. J.*) Ao. 1587. *in libro* 2do quem scripsit, *de orig. situ & usu Fris. c.* 19. etsi contra Cerebrinæ justitiæ candidatos disserit juris alias nostri iniquissimus censor Ant: Fab: *decad.* 29. *error. pragm.* 1. *n.* 11. & Pax Scala 1. *de consil. sap.* 22. ubi *sub fin.* dicit, *horrendum ut sententiæ à Rom. jure discrepent à quo vulgares sæpe aberrantes sub æquitatis specie inapertissimam iniquitatem incurrunt.*

12. De Brabantis vid. hactenus præter Zypœ: & Gudelm: *in tract: jur: novis:* Petr: Stockmans *in tract. de jur. devolut. passim & decis. Brab.* 1. ac de Geldris & Gallis Lamb. Goris. *adversar. tract.* 3. *p.* 1. *c.* 4. *n.* 28. & *in annotat.*

13. De Belgis in genere conf: Scotan: *exam. jurid. edit. noviss. pag.* 7. *&* 10. Gisb. Voet. *polit. eccl. p.* 1. *libr.* 4. *tract.* 1. *c.* 9. *pag.* 531. *sub finem*, ejusque filium P. Voet. *tract. de statut. sect. c.* 2. *n.* 8. præter *all. per* Cypr: Regn: *in censu Belg: ad* §. 1. *inst. de jur. nat. gent. & civ. sub finem*; In Germania sanè id jus tanquam commune pridem obtinuit atque expresso recessu Imperii & Ordin: Cameræ de Ao. 1500. passim denuo confirmatum est.

14. In Gallia, Hispania, Lusitania Leges Romanas esse receptas non ob autoritatem seu potestatem sed rationem testatur A. Pinellus 2. *part. rubr. de bon. matern. n.* 17. ubi vid: *all. & per* Nic: Anton: 2. *de jur. exul.* 7. *n.* 11. *in margine* præter Baldum *ubi sup.* & Goth. *sup. n.* 4. *all. loc.* ac

15. Conf: Aug: Barbos: *in collectan. ad præfat.* 3. *de emend. Cod n.* 4. 5. 6. Limnæ: 8. *de jur. publ* 8. *n.* 47. *cum seqq.* & 1. *notitiæ regn. Franc.* 8. *ab initio* Jac: Andr. Crusium *in Comm. d. l.* 9. *d. l. Rhod. c.* 10. *n.* 25. *cum seqq. & tract. de Jure off. c.* 3. *num.* 1. *cum seqq.* Goris: *in annot. ubi sup.*

16. Add. & sis Parlador: *quotid: jur. different:* 6. *n.* 3. Vigl: *ad princ. Inst. quibus non est perm. fac. iest. n.* 2. *&* 19. Bod: 1. *de Republ:* 8. *pag.* 158. *cum seq.* Mart: Zeyler: *itin: Gall. c.* 1. *pag. mihi* 70. Ann: Rob: 2. *rer. jud:* 1. *p.* 290. *cum seq:* Art: Ducq: *de tract. c.* 5. 6. 7. ubi *& in præcedd: ac seqq.* de aliis nationibus.

17. Rarius isto jure uti Venetos tradunt Asc: Clementin: *tract. de patr. pot. c.* 2. *num.* 6. Raph: Cuman: *consil:* 141. *n.* 3. qui eos dicit uti justitia naturali non Jure Communi (ita dici, nostrum jus vid: per Speydel: *specul: jur:* &c. verb: gemein Recht/ etc.) ac sequitur Flamin: de Rub: *vol.* 2. *consil.* 2. *num.* 53. *cum seqq.*

18. Sed an ergo cerebrina? non putem, cum tot inde tanquam ex equo Trojano, & ex eorum ditionis Academiis nobis prodierint Legistarum Corporis Juris libri, ac conf: de Venetis hactenus Andr: ab Exea (postea in Galliam translatum & Joanni Corasio conjunctissimum, ut videre est operum Coras. *tom.* 1. *pag.* 548.) *tract. rubr. de pact. num.* 491. *cum seqq.* Hillig: *ad Don: enucl:* 26. *comm.* 2. *lit. A.* ubi & tractat de juris Sax: origine & autoritate.

19. De quo add: & Ducq: *d. tract. libr,* 2. *c.* 2. §. 12. *cum seqq.* Limnæ. 3. *de jur. publ.* 12. *num.* 25. *cum seqq.* Jac: Schultes: 1. *pract: quæst:* 2. *num.* 15. *& seqq.* Rauchbar: 1. *quæst.* 37. *n.* 28. *aliosque all.* à Feltmann. *in nuper Ao.* 1691. *latinè verso & Bremæ pro tractatu* edi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

edito conſil. de impari matrimon. ſub fin. partis 1mæ, quo de tract: recuſo vide *ſis* quæ notabo *ad l. 8. ff. de ſenator: ſub fin.* ac jus Sax: vel in Sileſia teneri tradit Caſp: Schifordeger. 1. *exercit. pro Fabro ult. quæſt.* 7. De uſu juris Lubec: & autoritate ejus vid: Mevi: *ad jus Lubec: quæſt. prælim. 2. cum ſeqq.* A. Hering: *in præfat: ad lectorem præmiſſa tract: de fidejuſſ: pag. 6. ibique all.* ubi & de aliis pro legibus habendis & præter notata *ad rubr. Novellarum Leonis* Hilliger: *d. lit. A.* Speydel: *ubi ſup.* quarum ſane etiamnum in Occidente autoritatem eſſe nonnullam vid: in Præcognitis jur: ab anonymo è ſchedis fortè Brunnemanni editis Ao. 1679 cap. 4. §. 3. ubi & cap. ſeq. de baſilicis Imperiali autoritate compoſitis Ao. Chriſti 580. & 910. poſtea editis à Leonclavio quidem Græcè 60. titt. at à Gentiano Herveto latinè.

20. De autoritate juris Canon: præſertim apud Proteſtantes, vid: præter *ſup. n.* 1. all. & *pecul. tract:* P. Voetii, Alb: Gentil: *in diſp. de libr. jur. Can. & libr. 1. de nupt. cap. 17. cum ſeqq.* : Fred: Rhetium *in pecul: diſp: edita Ao.* 1681. *ancoſ:* ad Viadrum & præterea, quæ notavi l. 45. *C. de Ep. & Cler:* præſertim ibi all: isb: Voët: *polit. eccl. p. 1. libr. 1. c.* 12 13. 14. . Limnæ: 8. *de jur publ.* 8. *n.* 56. *cum ſeqq.* rboſ: *ubi ſup. n.* 7. Struv: *ſyntag: jur: civ: ex- : 2. num.* 39.

21. In ſpecie de decreto Gratiani Pontifi- m decretalibus præmiſſo vid: præter jam *ſup.* . Præcogn: jur: c. 8. *ſect.* 1. ubi & *in* §. 5. itur de paleis, ac Ant: Auguſtin: in *præfat: iq: collect: decretal:* Alb: Gentil: d. diſp: Arth: ucq: *d. tract. libr. 1. c. 7. pag.* 3. Hunn: *en- lop. jur. p. 1. tit. 1. c.* 3. & *in colleg. diſp. jur. n. th.* 33. 34 & 47. *cum ſeqq.* Cæſ: Contard: *l. un. C. de mom. poſſ in 2dâ rat. dubit. n.* 30. 39. Felin: *in cap ex parte X. de reſcript. n.* 22. arant: *ſpec: aur: jud: 3. part. n. 34. cum ſeqq.* genſtecher, *ubi ſup.* §. 8. *pag.* 105. *cum ſeqq. que ſub fin. all.*

22. In text. ibi *Caji noſtri* &c. Ita dicitur & in §. 5. infra, de publ: jud: ut & fortè beo ſuus dicitur à Celſo *in l. 27. ff. qui teſt. poſſ.* ob communia ſcil: ſtudia, quæ inducunt nitatem, ut eſt apud Philoſtratum *in vita ollonii.*

Conf: aliàs de iſto Cajo Ant: Auguſtin: 1. *end 5. ſub fin.* Lyclama 7. *membran: eclog:* 37. ngepaur: *exercit: Juſtin: 3. quæſt: 9. pag.* 276. 277 *ac quæſt. 11. pag.* 281.

In text. ibi, *compoſitas* &c. ſicut ex legibus ætores componebant formulas ut per Hortenſ. *tit. 12. libr. 3tii Inſt.* paulò ſcil. alio ſenſu am ſupra *in §. 1mo*, ubi notavi *n.* 6. eo au- n ipſo eas fecit ſuas Imperator, ut per Seb: ambſ: *lib. 1. theſaur. loc. commu. Cap.* 87. P. ët: *hic n.* 3. add. tamen & Alb: Gentil: 6. *nupt. 4. pag. 606. cum ſeq.*

23. Quod autem porro hic dicitur Inſtitu- nibus pleniſſimum conſtitutionum robur eſſe commodatum, reſtringit Wiſſenbach: *hic n. diſp.* 1. quatenus iis convenit cum fftis & Cod: alioqui authentica eſſe præferenda exemplis his ſtatuens, cujus rei exemplum juxta Cujacium videre foret *in §. 3. infra, de emt: vend:* de quo tamen vid. quæ *ibid.* notabo & contra Wiſſenb: hactenus Bokelmann: *in prolegom. ad ffta num.* 4. ac præcœteris latius P. Voët: *hic n.* 2.

24. An aliàs & quatenus jura fftorum & Cod. ubique his concordent alterumve opus in alio corrigatur conf: præter Voet: & Bokelmann: *dictis locis*, B. Walther. 2. *miſc.* 16. Wurmſer: *nucl. jur. controverſ. 6. cum ſeq.* Pinacker. *jur. controv. diſp. 1. th. 1. cum ſeq.* Struv: *in evolut: ad ſyntag: jur: civ: exercit: 1. n. 69. & per hos all.* ac Pagenſtech: *manip. 1. Sicilim.* §. 3. ubi à pag. 3. circiter 10. argum: evincit per Inſt: & Cod: ſæpè derogari fftis contra Struv: *aliosque ibi all.* & Ludwell: hic n. 2. præſertim Brandium *purgator: jur: ad l. ult. ff. de conſt. princ.* & alias Inſtitutionum libros hos ante poſtremum Juſtiniani Cod: repetitæ prælect: emanaſſe, videtur Lud: Gomeſio *ad §. Rurſus 5. Inſt. de act. n.* 37.

25. An hæ inſtitutiones ſint ita faciles & accuratæ, ut non indigeant commentariis? Aff. horum 4. librorum egregius encomiaſtes Cujac. 11. *obſ.* 38. Credo, quando nodi non ſolvuntur ſed ſecantur, ut ferè fit ab eod: Cujac: in not: alias autem id merito negant Pacius *in præfat: Analyſ: Inſt:* & Vinn: *in præfat. comm. ad Inſt:* ſicut & reprobatur Imperator à Fr. Balduino *libr. 2. Juſtiniani, pag. 208. cum ſeq.* quod vetuit commentariis illuſtrari pandectas, ac conf: Chr: Creſpi de Vald: obſ: 1. quæſt: 1. §. 1. ubi de licita & prohibita interpretatione hactenus.

26. Quid hactenus quoad ſacra Biblia? Vid: præter ea, quæ fusè noto *ad Nov.* 146. Rivet: *in Iſagoge Sacræ Scripturæ, c. 22. cum ſeq. Operum tom:* 2. A. Vaacq: *lib. 1. de uniundis Chriſtianor animis, cap.* 15. Walæ: *in loc. comm. pag.* 143. *cum ſeq. Operum tom.* 1. ubi & *in loc. ſeq.* latè tractat de interpretatione Sac: Sanctæ Scripturæ contra Romanenſes hactenus a-catholicos & ſingulares, ac de ejus perfectione, authentia & autoritate Gomar: *libr. 2. Anticoſteri, per tot.* & Chamier: *tom. 1. panſtrat. Cath. libr.* 15. parum curo quæ contra Woltzogen de ſcripturarum interprete ſcripſerunt hactenus Joh: l'Abadie & Jac: Kœlman, magis placent quæ de abuſu linguæ peregrinæ in ſacris docuit Petrus Martyr: *claſſ. 3. loc. commu. 13. n. 19. cum ſeqq.*

27 In text: ibi, *recognovimus* &c. Id quod alias proverbio dicitur incudi reddere, apud Eraſmum *Chiliad. 1. centu. 5. adag.* 92.

Hinc autem liquet falſum eſſe, quod nugaces quidam Græculi ſparsêre rudem literarum fuiſſe Imperatorem Juſtin: dicit Wolfius *in erot. hic*, ac conf. Feltman: *in ſpicileg.* & Heyg: *hic n.* 4. Henr: Rhala *diſp. ad Inſt. 1. th.* 5. Hœnon: *hic th. 2. diſp. 1. jur.* Harprecht: *ad epigraph. hujus proëmii, n.* 25. Franc: Guinet: *in Juſtinianio c. 15. n.* 5. Ungepaur: *exercit: Juſtin. 1. quæſt.* 6. Franc: de Amaya *ab initio præfat. præmiſſ. comm. ad 3. poſtremos libros Cod.*

28. Add:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

28. Add: & *fis*, Bouric: *diss: Acad.* 2. *pag.* 35. *cum seqq.* Wurmser: *nucl. jur. controvers.* 2. quorum plerique etiam vindicant Tribonianum ab injuriis mastygum, qui illud Plauti *in Epidico Act.* 3. *scen.* 2. ei affingunt, quod fuerit versutior quam rota figularis, & id Maronis è *libr.* 6. *Æneid: Vendidit hic auro* &c. *fixit leges pretio atque refixit* &c. at laudatur passim à Procopio *de bello Persico libr.* 1.

29. Sicut & Rufinus Justiniani quondam tutor à Claudiano *libr.* 2. *in Rufinum*, *sub finem*, dicitur improbus legum venditor, qui & ideo *libr.* 1. eum refert inter illos, qui *tolluntur in altum, ut lapsu graviore ruant.*

30. Cujusmodi plures talium maledicorum laureolas Vid: apud Baronium *in annal. eccl. ad annum Christi*, 530. ejusque epitomatores Bisciolam & Spondæum, Zwinger: *theatr. vit. hum. vol.* 5. *lib.* 1. *pag.* 1207. *ab initio* Casp: Barth: *lib.* 2. *adversar. cap.* 17. ubi atheismus & impietas ei imputantur, & in *histor. arcan. Procop.* Nic: Aleman: *pag.* 72. Sicut & ejusdem ruditatis arguitur Carolus Magnus à Limnæ: *ad* §. 1. *c.* 30. *Aureæ Bullæ*, subdubitanter licet, quem reprobat Jac: Andr: Crus: *in not. ad d. Bullæ cap.* 30. *pag.* 412.

31. Ac conf. pro Justiniano hactenus & juris nostri conditoribus præter notata *ad* §. 11. *sup.* & Agapetum Diaconum *in Sched. reg. & vita Justiniani*, ac *all. per* Struvium *syntagm. jur. civ. exercit.* 1. *n.* 68. Arth: Ducq: *d. tract. c.* 4. *n.* 2. *cum seq.* Besold: *in diss. de lib. jur. civ. c.* 4. Balduin: *lib.* 2. *Iustiniani*, *pag.* 145. *edit. in 8vo.* Hillig: *in eleganti præfat. ad lectorem præmissa parti seu vol.* 1. *Donelli enucleati.* Thom. Rivium *in pecul. defens. Iustin.*

32. Ac contra Græcorum livorem, quem juri & gloriæ Rom: plus nocuisse quam Gothorum incendia & vastationes è Salamonio refert Goth: *ad* §. 7. *præfat.* 1*mæ* *sstor.* eorumque mendacia in juris nostri conditores, justè quis diceret è Juven: *satyr.* 10. *Quicquid Græcia mendax Audet in historia* &c. cui consonat Valer: Max: *lib.* 4. *cap.* 7. *n.* 4. *sub fin.* & apud Hieronymum *in epist. ad Marcell:* Græcus conjungitur impostori parœmia è Cicer: *Orat. pro* Flacco, *testis Græcus satis est*, quanquam Atticus testis & Attica fides in contrarium exponitur ab Erasm: *Chiliad.* 1. *centur.* 8. *adag.* 25. *cum seq.* oppositivè ad Punicam, quam Annibali tribuit Livius *lib.* 22. quem Erasmum add. alias de Græca fide perfida *ibid. adag.* 27. ac Polyb: *sub finem lib. 6ti histo.* & Phil: Caroli *ad lib.* 5. Curtii *animadvers.* 6. unde & Græcâ fide mercari apud Plautum & Apulejum præsenti pecuniâ emere quod eisdem alias dicitur præstinare, quò & facit Torquati Tassi Itali versus, *la fede greca achi non à palese.*

33. Planè ut nec satis causæ fuerit Grotio & Seb: Castalio è Græcis autoribus corrigendi textum Biblicum 2. *Samuel.* 15. *vers.* 7. eique pro *n.* 40. apponere 4. melius utique cum Tremellio numeres illos 40. annos ab initio regni Davidis, sicut nec multum discrepant 70. interpretes ut ab amico audivi, nec enim versio ista Græca hic mihi ad manum est.

34. Qui Græci alias dum aliis detrahunt, sibi suisque passim nimium arrogant ac *Marathone pugnant & Salamine velificantur* juxta proverbiale ejusdem Cic: dictum de Diphilo Oratore exinde sumtum, quod etsi jam pridem ante Tullium Græcorum heroum memoria ipsorumque tertia Monarchia (quam ut & 3. alias omnibus ferè tanquam *Latonia Delos* enarratas multis elevat Bodin: *method. hist. c.* 7.? quid non dicturus si somnia Anglorum de quinta Monarchia legisset apud L. ab Aytzema *p.* 3. *hist. lib.* 35. *p.* 1156.) evanuerit, identidem tamen chordâ oberrent eadem ad instar ridiculi citharœdi apud Flaccum *de arte Poëtica.*

35. Ratione locutionis illius Tullianæ non ignotâ ei, qui à limine saltem legit Corn: Nepotem & Græcos scriptores, à campo Marathonio scil: qui fuit celebris prœlio à Græcis terrestri contra Persas feliciter commisso, sicut navalis pugna Salaminia eorundem contra eosdem conf. Bod: *method. hist. c.* 4. *ab initio*, qui *& pag.* 78. refert è Plutarcho, trecentos eorum historicos Marathoniam pugnam scripsisse.

Ad §. ult. d. proëmii Inst.

1. IN textu ibi, *alacri studio has leges* &c. nec enim senibus tantum jus scriptum, ut malè arguit illa apud Ovid: 9. *metamorph.* 11. ibi, *jura senes norint* &c. unde & justi senes apud eundem *epist.* 1. *heroid.* alias similia ferè cum Justiniano in hoc §pho, canit Juven: *satyr.* 7. ibi, *Hoc agite O Iuvenes!* &c. hinc autem coll. eruditos & literatos rudibus esse præferendos ad officia & munia reipublicæ, quia juxta Ovid: *lib.* 2. *de Ponto eleg.* 6. *didicisse fideliter artes*, *Emollit mores*, *nec sinit esse feros*, ac *aliter longè catuli olent aliter sues* juxta proverbium Plautinum, sicut & secundum Flaccum & Martialem *Pastillos Rufinus olet*, *Gorgonius hircum*, qui versus tam placuit illi Horatio, ut in eodem *lib.* 1. *sermon:* ejus bis meminerit.

2. Unde & plures juris antecessores à cathedra Academica ad Cancellarii officium vocatos fuisse videre est apud Kirchnerum, *libr.* 1. *de officio Cancellarii*, *cap. ult.* de cujus officii dignitate conf: sis, Jac: Andr: Crusium *libr.* 4. *de proëdria seu præmin. sess. & præcedentia cap.* 2.

3. Quod tamen hodiè parum observatur, ubi dormit Lex Julia de ambitu, sicut de adulterio olim augurabatur Juvenalis, & si id vel ipsos Sarmatas seu Polonos olim alias ruditate celebres edoctos fuisse à Carolo Canuti apud eos in exsilio agente referat Loccenius *hist. Suec. lib.* 4. *ante annum* 1457. & pluribus inculcat P. Rebuff. *tract. concordat pag.* 55. *cum seqq.*

4. Ac fac. *l.* 1. *C. de adsessor.* ibi, *spe præmiorum* &c. *princ. infra de Codicill. ibique* post Ang: tradita per Sneydewinum *num.* 8. *& latius per* Ad: Contzen: 4. *polit.* 16. quanquam ut notavi *supra ad* §. 6. ibi, *recognovimus*, non defuerunt, Justinianum arguentes ruditatis non secus ac si

hic

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

hic & alibi esset *functus vice cotis*, *acutum Reddere quæ ferrum valet exsors ipsa secandi* ut loquitnr Flaccus *de arte Poëtica*.

5. In text. ibi *opere legit. perfecto* &c. *perlecto*, mavult legi, & si subdubitanter, P. Voët: *hic n.* 2. dum captat ansam tractandi de tempore studio juris præscripto, de quo notavi *ad l.* 3. *& l.* 5. *C. de advoc. diversf. jud.*

Ad tit. 1. *libr.* 1*mi Inst. de J. & J.* Brosseus *hic citat* Rayn: Corsum, 1. *indag. jur.* 11. *&* *libr.* 2. *cap.* 14.

1. TU conf. potius præter Thom: Aquin: (quem dicunt Doctorem Angelicum) & ad eum Soarez, Dominicum à Soto, P. d'Aragon: Ariag: Lessium, Molinam, Streversdorff: aliosque in *pecul. tractt.* philosophicis magis quam juridicis, ac Rebellum Jesuitam præsertim & ad eum Graswinkel.

2. Sicut & multa ad hunc tit. in ffis philosophatur è neotericis præsertim Hahn: *in obs. ad Wesemb. paratitla*, quæ ad Academ. vel Sorbonam Paris. relegasset Jo. Fab magnus quondam Galliæ Cancellarius, qui *ad princ. infra, de oblig: tit.* 14. *libr.* 3. *columm. ult. num.* 13. præfert ejusmodi Scholasticæ: intricationibus bonos practicos *qui* (ita sonant ejus verba) *se jam applicarunt ad illa è quibus fluit lac & mel*.

3. Quod & quoad illorum scholasticorum quæstiunculas in Petro Lombardo præsertim aliisque sententiariis reprobat passim Erasmus ejusque homopsyphus Thomas Morus Angliæ quondam Cancellarius *epist.* 2. *auctarii subject. Operi vasto epistolarum edito Londini Ao.* 1642.

4. Quomodo & Ang: d'Ubald: *consil.* 110. *n.* 4. dicit, per theoriam videmus sed per practicam gustamus, & Baldus *in addit: seu lectu:* 2*da l. Æmilius* 38. *ff. de minor. ante n.* 12. leges in scholis deglutiri sed in palatio, seu ut alibi noto, *prætorio* digeri &c. vid: *ss* per ipsum.

Ad princ. d. t. vid: notata ad text: parallel: l. 10. *ff. h. t.*

1. IN text. ibi, *divinarum* &c. ut quæ non abhorrent sed ut symbolisantes merito commendantur JCtis, pluribus argumentis ab Alb: Gentile, *libr.* 1. *disp. de nupt. c.* 8. *cum seqq.* qui & *cap.* 13. *pag.* 72. *cum seq.* eo nomine multum laudat Calvinum, qui ut & Beza non quidem ob incompatibilitatem studii sed invaliditatem & debilitatem naturæ humanæ deserto studio Juridico, Theologico se feliciter applicarunt.

2. In notis *n.* 1. *alias in anter. edit. lit. a.* vid: præter Dd. *hic nominatim* Jo: Fabr: & Feltman: *in spicilegio* ac dissentientem Heygium *hic n.* 19. sed add: præter *all. per* Wurmser: *in nucl. controvers. jur.* 2. Ant: Fabr: *in rational. d. l.* 10. *& jurispr. Papin. tit.* 1. *princ.* 4. *sub finem*.

3. Saltem ut benè Flaccus 3. *Carm. od.* 3. *Iustum & tenacem propositi virum, Non civium ardor prava jubentium, Non vultus instantis Tyranni Mente quatit solida*, &c. quo nomine laudabiles se ostenderunt Episc: Angl: qui nuper noluerunt exsequi mandata Regis Jacobi 2di legibus regni contraria sed potius turris Londonensis malam mansionem elegerunt Ao. 1688. & quidem cum applausu civium ac omine malo illius regis leoninam vulpinâ pelle malè tegentis, ut latè refertur & figurâ æneâ repræsentatur *cap.* 7. *Angliæ turbata* &c. *edit. Amstelod. de Ao.* 1689. Optanda sanè in judice gravitas & constantia, ut possit dicere è Nasone 9. *Metamorph.* 1. *Me mea defendit gravitas, frustraque petebar, Haud secus ac moles, quam magno murmure fluctus Oppugnant* &c. qualia & in Anglia aliisque nationibus plura prædicat exempla Kirchner: *lib.* 2. *de officio Cancellarii, cap.* 4.

4. In not: *n.* 3. *alias lit. c. sub fin.* Eò tendit definitio Jacobi quam teneas si vis esse prædicator, dicit facetè ut solet, Jo: Fabr: *hic* Alias conf: notanda ad §. 3. *infra h. t.*

5. In not: *n.* 4. *alias lit: d.* vid: Huber: 1. *de jur. publ. univers. c.* 6. *n.* 19. *cum seqq.* add. tamen & *ss* Bachov. *in comm:* 1. *part. fftor. h. t. n.* 2.

Ad §. 1. *d. t. Inst. J. & J.*

1. IN not. *n.* 5. *alias lit. e.* conf. præter notata ad Goth: in *parallela l.* 10. §. 2. *ff. h. t.* Brisson: 4 *select: ant.* 16. Don: 1. *comm.* 16. qui benè isthanc definitionem explicat & defendit, ad quem autem luculentius cæteris jus nostrum pertractantem cum sæpe in his racemationibus meis remittere detur occasio. *Hæc mihi dicta semel, Ne seriem rerum scindere cogar*, erunt, ut cum Ovid: 1. *Fastor:* loquar, me è variis ejus editionibus usum fuisse Francofurtensi, cujus paginæ ab aliis multum discrepant.

2. De Donello interim vid: *ss* quæ notavi *ad l.* 20. *C. de pœnis* ejusque obitum & saltem modicum encomium per Thuanum *sub finem libri centesimi histor:* & si alias iste fidelis scriptor non facilè alicui debitam laudem detrahit.

Ad ß. 2. *d. t.*

1. DE methodo servanda in jure nostro perdiscendo multa disserit bonus Don. *ab initio dicti vasti operis librorum* 28. *comm. jur:*

2. Ac conf. quæ hactenus & de habendo delectu in legendis juris interpretibus depromit ad praxin A. Fachinæus *controvers.* 103. *lib.* 9.

3. In text. ibi, *jura populi Romani*, &c. Ita vocat suas constitutiones in & ab origine & potiori parte etsi in iis Vett. Rom. Juribus sæpe multum derogatur vid. Hotoman. *hic* & quæ noto *supra ad* §. 6. *num.* 24.

4. In text. ibi, *alioquin si statim* &c. ita & fere Dominus Jesus ad Pharisæos, *Matth.* 9. *vers.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

verʃ. 16. *cum ʃeqq.* juxta ſat commodam explication: Jo: Gagneyi è Paris: Sorbona Theologi *in ſcholiis ibid:* ac fac: 1. *Corinth:* 3. *verſ.* 1. & 2. ſicut indecens eſt, juxta proverbium in dolio figulinam diſcere apud Eraſm: *chiliad: centu:* 6. *adag:* 15.

Ad ʃ. 3. *d. t. vid: all: per* Broſſeum & Pichard: *hic num:* 1.

1. AC conſ: Marq: Freher: 2. *de exiſtimat:* 3. *n.* 2. *cum ſeqq.* Bouric: *cap.* 2. *lection: jur:* qui varias variorum explicationes hujus §phi refert quem autem gratis ut ſutor ultra crepidam perſtringit Ameſius 5. *de conſc:* 1. *quæſt.* 5.

2. In text. ibi, *honeſtè vivere* &c. vid: *ſis*, quæ de honeſt: noto *ad* §. 2. *l.* 4. *ff. de in jus voc: ſub fin. & ad l.* 144. *de R. J.* ac

De inhoneſtate Farinac: *prax. crim. quæſt.* 136. *c.* 3. *n.* 92. *cum ſeqq.*

3. Add: & quod non minus in conjugio quam cœlibatu honeſtè vivitur vel ipſis Pontificiis (quos alias noto *ad* §. 1. *infra, de nupt. n.* 7. *cum ſeqq.* etſi eos utcunq; defendit Hub: *p.* 2. *digr: lib.* 1. *c.* 7. *n.* 4.) ſuffragantibus hactenus, vid: notanda *ad Nov.* 39. *c.* 2. §. 1. ac *ad l.* 19. *C. de epiſc. & cler.* ut & ad Goth: notas *in l.* 3. §. 1. *C. de 2dis nupt. n.* 6. *alias lit: f.* ubi de legato relicto ſub conditione honeſtè vel caſtè vivendi & quid ea conditio importet, ac fac: *l.* 22. §. 4. *ff. ad SCtum Trebell.* ibi, *mulieris pudicitiæ* &c. præter tradita per Dd. *hic nominatim* Ang: Aretin: *ab initio ibidemque all. in add.* Ægid: *tract. de privil. honeſt. artic.* 6. Freher: *d. tract. lib.* 3. *c.* 6. *cum ſeqq.*

4. In ſpecie, quod mulier tranſiens à viduitate ad 2da vota dicatur caſtè vivere, eſt textus *in cap.* 3. *Nov.* 2. *in princ.* ubi *mox ab initio & ad d. cap.* §. *cum igitur*, & pluribus evincit Barto: quod ſi quis in teſtam: reliquerit uxori donec honeſtè vixerit etiam denuò nubendo vel ad altera vota tranſiens uxor debeat conſequi relictum, ac conſ: omninò Gratian: *diſcept. forenſ. c.* 5. *n.* 29. *cum ſeqq.* A. Gail: 2. *obſ.* 98. *in fine*, etſi contra diſſerit Tiraquell: *ad l. Boves.* 89. §. *Hoc ſermone de V. S. n.* 149. *cum ſeqq. Operum tom.* 4. ubi add: *ſis* notata mea.

5. Ac pro 2dis nuptiis præter ea quæ noto *ad tit:* 9. *lib.* 5*ti Cod.* latè contra Tertullianum deducta per Huber: *p.* 2 *digreſſ. lib.* 1. *cap.* 14. *& diſp. ad Inſt.* 11. *n.* 14. *cum ſeqq.*

6. In text. ibi, *alt. non lædere* &c. ne quidem ſcandalo dato ſcil: non accepto ut à quo ne quidem Dominus noſter ſibi ſatis cavere quivit, vid: præter Calvinum *in pecul. tract. de ſcandalis, inſerto Operum tom.* 7. *edit. Genev. in folio de Ao.* 1617. Auguſtin: *p.* 2. *epiſt. ad Feliciam tom.* 2. Gomar: *in appendice de ſcandalo ſubject. explicationi c.* 14. *ad Roman. Oper. part.* 2. & latè Eduard: Didoclav: *altar. Damaſc. c.* 9. *pag.* 550. *cum ſeqq.*

7. At quid in læſione ſui ipſius? Vid. *l.* 6. §. 7. *ff. de re mil. ibique* nota: & *ad l.* 23. *ffior. de ædilitio. edict.* ac præter Dd. *hic nominatim* Harprecht: *num.* 10. *cum ſeqq.* Pichard: *n.* 29. Koppen: *obſ.* 3. Jo. H. Stamm: 1. *de ſervit. perſon.* 2. *c.* 2. *n.* 4. P. Pappum *in not. ad art.* 3. *jur. mil. Belg. lit. b. pag.* 23. *cum ſeq.* qui negant impunè quem ſeipſum lædere nedum occidere poſſe magis quam alius volentem ac quidem benè, etſi juxta Flaccum *de arte poët. ſub fin.* invitum qui ſervat idem facit occidenti, id ſanè non impunè fieri patet, 2. *Samuel.* 1. *verſ.* 9. 10. & 15. ac è traditis per Bald: *ad l.* 27. §. *Pacta.* 4. *ff. de pact. ab initio.*

8. At Diſſ: quoad Jus Rom: ſaltem Ægid: Hortenſ: *hic*, & Gœhauſen: *peric. Acad:* 3. *quæſt:* 33. quorum argumenta expendunt all: per Treutl: *p.* 2. *diſp.* 32. *th.* 5. *lit. d. ibique* Bachov: & latius Hunn: *in reſolut. quæſt.* 43. *vol.* 3. pro quibus fac. *l.* 11. §. 3. ibi, *non tædio vitæ* &c. *ff. de his qui not. inf.* aliaque tradita per Huber. *p.* 2. *digreſſ. lib.* 1. *c.* 3. *n.* 6. exinde ſaltem argui maleficium & præſumi ſceleris conſcientiam vid. per Cruſ. *tract. de indiciis delict. p.* 1. *c.* 102. *per tot.* etſi aliàs furor dicitur à Martiali, 2. *epigr.* 80. *ne moriare, mori*, gentiles ſaltem ethici fortitudinem talibus derogant, ſicut Naſo dicit *eſſe timidi optare mortem* & clarius ad rem Martialis, 11. *epigr.* 57. *in fine*, ac quæ noto *ad d.* §. 3. *l.* 11. *ff. de his qui not. infam.* quibus conſonant quæ ſubtiliter diſſerit Auguſtinus *lib.* 3. *de libero arbitrto, cap.* 8.

9. Ac add: latè præter ſupra all: & Gisb: Voet: *in pecul: diſp. ſelect:* Rivet: *ad 6tum decalogi præceptum quæſt.* 1. *pag.* 1378. *cum ſeqq. Operum tom:* 1. Guittierez: *lib.* 2. *Canon: quæſt.* 3. Tiraquell: *tract: de Nobilit. c.* 31. *n.* 559. *cum ſeqq.* Ant: Matthæ: jun: A. F. A. N. *hic n.* 6. Rittershuſ: *ad* §. *ult. Inſt. quibus non eſt permiſſ: fac: teſt: pag.* 143. *cum ſeqq.* Jo. Philipp: *uſu pract: Inſt: tit: ult: eclog:* 88. P. Voët: *ad ejusdem tit.* §. 5. *n.* 9. *ibique all.* & per Franc: d'Amaya *ad l.* 10. *C. de jure fiſci, n.* 75. ubi ſe occidentes puniri inhoneſtâ ſepulturâ & in Hiſpania ſimul confiſcatione bonorum tradit ita *in fine ibid.* ſtatutum referens, ſecus ac in Gallia ut noto *ad auth. Gazaros. C. de hæret.* conſ: hactenus philoſophicè quidem diſſer: Macrob: 1. *in ſomn. Scip.* 13. at

10. De diſtinctione alias inter forum poli & ſoli qua vel hactenus quidam aliasque ſæpius quam par eſt, utuntur vid: præter notata *ad l.* 8. *tit.* 26. *lib.* 6. *Cod. l.* 38. *ff. de fideic. libert.* omnino quoad juris præcepta præſertim, Huber: *hic diſp.* 3 *& p.* 2. *digreſſ. c.* 2. *cum ſeqq.* & latè Voet: *in d. diſp. pec. ſelect. p.* 4. *& pol: eccl: vol.* 2. *p.* 1. *lib.* 4. *tract.* 2. *c.* 2. *pag.* 729. *cum ſeq.* ubi & de juſtitia uſucap: hactenus allegat, & Sande: *ad l.* 206. *de R. J.*

11. In text. ibi, *ſuum cuique tribuere*, &c. cui nil obſtat *l.* 10. §. 4. *ff. de minor.* quamvis Ant: Matthæ. ſen. eum textum cum hoc 3tio juris præcepto commiſerit, ſed vid. potius præter notata *ibid. ad d.* §. 4. *& ibi fusè all.* ejusdem paronymum nepotem *hic n.* 7. *cum ſeqq.* qui meliori omine, & non tam deſtruendo juri natus videtur quam prædictus ejus avus ibi merito à Nepote ſuo reprobatus, ac conf. *ſis* pro JCto *in d.* §. *penult. l.* 16. acrem alias juris

noſtri

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

nostri castigatorem Ant: Fabr: *decad.* 9. *err. pragm.* 1. *n.* 7. *cum seqq.* ut & latius Andr: Dinner: *de justo rer. pretio defin. quæst.* 1. *per tot.* A. A. Pagenstecher: *manip.* 2. *Sicilim. ad comp. jur.* §. 140. Huber: *hic*, *d. disput.* 3.

12. Pro justitia usucapionum denique vid: præter *supra all.* & notata *ad tit. infra in Inst.* & *ad l.* 1. *ut.* 3. *lib.* 41. *ff tor.* ac interim latè Gilken: *in pecul. tract. de usuc. & præscript. per tot. cap.* 1. Hugo de Roy *tract. de eo, quod justum lib.* 3. *per tot. præsertim tit.* 4. *cum seq.* Sarmient: 2. *select. int.* 10. *n.* 2. *cum seqq.* Sand: *ad l.* 206. *de R. J.* Alb: Gentil: 1. *de nupt.* 2. Quibus tamen add: Marchisell: *recoll. quæst.* 15. Bachov: *in exercit: ad Fabri decad:* 88. *error.* 5. *n.* 5. *cum seq.* Arnisæ: *de jure majest: c.* 2. *n.* 5. *pag.* 182. Baldum *ad l.* 1. §. *Initium: ff. de postul: sub fin.* Huber: *disp. ad Inst.* 48. *n.* 1.

13. Denique an licitè & æque in foro poli ac soli retineatur res usucapta postquam innotuit eam fuisse alterius, vid: præter Sarmient: *d. loc. ac all.* per Voet: *polit. eccl. lib.* 4. *tract.* 2. *c.* 7. *pag.* 730. P. Foller: *prax. censual:* verb: *hujusmodi censu:* &c. *n.* 94.

Ad §. 4. d. t. Inst: de Just. & J. Conf: sis notata ad parallelum textum *in ff tis h. t.*

1. IN text. ibi, *studii*, &c. figuratè hoc dici pro re & arte, cui studetur, volunt Feltmann: *in spicilegio hic* Donell: 2. *comm.* 3. ubi & reprobat statuentes jus sacrum hic comprehendi sub publico argt: *l.* 17. *ff. de V. S.* scilicet, *fuit hæc sapientia quondam publica privatis secernere*, *sacra profanis*, ut canit Flaccus *in libro de arte Poëtica.*

2. At diss: hactenus *allegati per* Hillig: *ad Don: enucleati d. c.* 3. *lit: E.* & Wissenbach: *hic n.* 3. *disp.* 1. pro quibus fac: *l.* 1. §. 2. ibi, *publicum jus in sacris* &c. *ff. h. t.* ac conf: P Voet: *hic n.* 2. Lyclam: 7. *membran. eclog.* 40. *pag.* 334.

3. In text: ibi, *dicendum est* &c. vid: Limnæ: 1. *de jure publ.* 1. *n.* 28. Lyclama 7. *membran. eclog.* 41. & omnino Tabor *in comm. de metat. & epid. p.* 1, *c.* 5. qui contra Herm: Conring: (cui magis accedit hactenus Selden: 1. *de domin. maris*, 24. *pag.* 176. *cum seqq.*) pluribus adstruit jus publicum hodiernum non adeo absurdè, ut vulgò existimatur, è jure Rom: nostro deduci, *erroremque suum*, *quo tueatur*, *habet*, doctus vir ille, etsi id non omnimodo ad nostrum horizontem quadret, ut è Knichen refert Lud: Hugo *de statu regim. Germ: c.* 1. § 10, ac conf: notata *ad* §. 6. *tit. seq. num.* 7. *sub fin:* cujusmodi & quædam adspersi pro renata *ad inscriptionem proœmii supra.*

Ad tit: 2. lib: 1. Inst: de jur: nat: g. & civ:

1. AD princ: d. t. vid: præter *all. per* Brosseum & Pichard: *hic n.* 7. Lyclema, 7. *membran. eclog.* 30. Hugo de Roy *de eo quod justum, lib.* 1. *tit.* 2.

2. In text: ibi, *natura*, &c. hanc vocem *hic & in l.* 1. *ff. de J. & J.* pro Deo poni, minus rectè docuit Ang: *ad* §*phum singulorum* 11. *infra de R. D. n.* 2. etsi alias ita fieri aliis juris nostri locis non nego, vid: *sis*, quæ notabo *ad l.* 28. §. *ult. ff. de judic.* & Lipsium *in manuduct. stoicæ philos: lib.* 1. *dissert.* 4. *cum seqq.* quomodo Ovid: *in metamorph: Nec solem proprium natura nec aëra fecit*, unde & Deus vulgò dicitur natura naturans ad differentiam naturæ naturatæ aliarum creaturarum quod & scivit Augustin: 6. *de Civit. Dei* 8. *ab initio*, ac add: *sis all. per* A. A. Pagenstecher: *hic aphor.* 12.

3. In not: *n.* 2. *alias lit. i.* conf: præter *jam all.* Ant: Merend: 2. *controvers.* 1. *cum seqq.* Hahn: *in obs. ad Wes. parat. lib.* 1. *tit.* 1. *n.* 14. *vers. Quod natura omn. anim. doc.* &c. *pag.* 66. *cum seqq.* Grot: 1. *de jure belli ac pac.* 1. §. 11. Hugo de Roy *ubi supra* Sutholt: *diss.* 1. *n.* 50. Maresf: *Syst. Theol: loc.* 7. §. 5. *cum seqq.* Salmas: *de usur. cap.* 9. *pag.* 240. *cum seq.* Nic: Lang: *hic disp.* 1. *th.* 19. ac latè contra L. Vallam Parlador: *quotid. jur. different.* 3. *num.* 7. Huber: 1. *obs. sen digress.* 11.

4. Ac add: Graswinckel *de prælud. justitiæ quæst.* 2. *ab initio* Arumæ: *exercit.* 1. *quæst.* 13. Don: 1. *comm.* 6. *pag.* 7. *cum seqq. ibique* latè Hillig: *lit. G. cum seqq.* Eyben: *hic obs.* 11. *n.* 4. *cum seqq.* Feltmann: *in spicileg:* ac latius Ant. Matthæ. jun. A. F. A. N. *in comm.* ut & Bachov. *in notis ad Treutl. disp.* 1. *th.* 4. *lit. C.* & *comm. hic n.* 1.

5. Qui Bachov. etiam *in comm. hic* subinde ridendos propinat Vett. interpretes occasione ejus, quod cœlum seu aër (quæ hic sunt synonyma, ut rectè notat Goth. *hic n.* 3. *alias lit: K.* & concordant, quæ noto ad §. *ult. l.* 2. *ff. de just. & jur.* ac fac *Psalm.* 8. *vers.* 9. *Psalm.* 148. *vers.* 4. *Deuteron.* 11. *vers.* 17. *Matthæ.* 6. *vers.* 26.) & terra hic paulò post sibi opponuntur ut disparata, tractantes, an bannitus è territorio impunè in arbore deprehendatur, quod equidem apud eorum paucos inveni, & fortè solum Christoph. Porcium *hic n.* 4. quanquam & id breviter tangit Cepoll. *de S. R. P. n.* 9. *cap.* 43. quò & fac. nota. *infra, ad* §. 1. *&* 5. *de R. D.* ac illud tritum de quo alibi notavi pro re nata, *ejus est cœlum*, *cuius est solum*, quod non est istius trituræ, vid. *sis* interim text. *l.* 22. §. 4. *tit.* 24. *lib.* 43. *ff.* ac quod in fructu non minus quam terræ animantia sint aves cœli etsi in aëre genitæ ibidemque se continentes vid. Alb. Gentil. *ad l. Partum non esse ff. de V. S. pag.* 70. *sub fin. cum seq.*

6. Quibus alias Gallos (propter eorum volatile ingenium quo quibusvis aliis nationibus ferè præluxerunt è Francia orti arte non minus quam Marte nobiles) accensebat quondam Julius 2dus Papa Rom. sicut idem Venetos dicebat pisces maris, Germanos autem bestias terræ an fortè quomodo Præadamita per animantia,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Genes. 6. *vers.* 7. intelligit ethnicos merito vapulans à Mares. *in refutat. fabulæ præadamiticæ, quæst.* 7. *n.* 15. ? Quicquid sit, id fortè ansa fuit ejus Papæ successori Leoni 10mo quando Germanis tempore carnisprivii, vulgo *quaresme* non nisi fœni usum & esum concedere cogitavit, ut per jocum inter pocula Cajetanum dixisse fertur nisi isti concluso obicem posuisset Lutheri hiatus, sed ad rem.

7. In not. Anselm. *n.* 5. Vid. tamen præter notata *supra ad* §. 3. *proëmii n.* 10. *& ad tit. ff. de concubin. ac l.* 2. *C. de condict. ob turp. caus.* Sand: *ad l.* 144. *de R. J. pag.* 209. *edit. in 4to.* Ant. Matthæ. jun. A. F. A. N. *in comm. hic n.* 5. qui sua & patris avique hactenus vindicat denuo piè *ad* §. 1. *infra de patr. pot. n.* 26. *cum seq.* planè ut *puerum docto credas dictare magistro reddere*, ita loquor cum poëta domi noto *in epist. ad Lollium* at absque indignatione vel contemtu docti viri & benè patrissantis.

8. In quibus alias de jure nostro conveniat vel discrepet uxor legitima à concubina vid. præter ea, quæ notavi *ad l.* 51. *ff. de don: inter vir: & ux:* latè per Ferd: Ar: de Mesa 3. *Var. jur: resolut:* 38. 39. 40. Palæoth: *de noth. & spur. c.* 12.

9. Sane *titulus* 29. *lib.* 2. *feud:* hic minus recte ad id citatur ab Ans: cum nil tractet de concubinatu sed matrimonio ad morganaticam, quod quidem aliquid ut per Ann. Rob. 2. *rer. judic.* 17. nec tamen omnia cum eo commune habet, cujusmodi fuisse videtur Abrahami cum Kethura, *Genes.* 25. & de quo *ad d. tit.* 29. satis copiosè notavi, ac jam Bremæ sub prælo sudat integer de eo tractatus è Gallico ante ab autore mihi communicato jam in Latinum versus D. Feltmanni *cum tit. de impari matrimonio*, ut nuper vidi apud eund. ac conf. *sis* Palæoth. *de noth. & spur. d. c.* 12. F. Ar. de Mesa, *d. Var. resol.* 38. *num.* 27. *cum seq.* A. A. Pagenstecher: *Sicilim. ad ff. comp. jur.* §. 72. *& p.* 74 *cum seqq.*

10. Melius autem prohibitio concubinatus arguitur exinde, quod liberi ex eo nati priventur jure legitimitatis ut *Nov.* 18. *c.* 5. *Nov.* 74. *cap.* 6. *Nov.* 84. *c.* 12. §. 5. ut satis benè colligunt P. Martyr. 2. *loc. comm.* 10. Corasius, 1. *misc.* 3. *sub finem præsertim.*

11. Quibus etsi alii nominatim Ant. Matthæ. senior *passim* & Sarmient. 1. *select. interpr.* 5. *sub finem* post Thomam *ibi all.* respondeant, quod sicut privatio præsupponit habitum ita non nisi ridiculè dici possit privari naturales jure legitimitatis, quod naturâ iis non competit.

12. Attamen iis occurri potest vel ex traditis Hunnii, *in resolut. ad Tr. vol.* 1. *disp.* 2. *th.* 6. *quæst.* 29. *ab initio*, naturâ scil. quæ dicitur communis *sub finem l.* 12. *ff. de accus.* ipsis competere legitimitatem, nisi lex impedimentum & obicem poneret, planè ut è Nasone, 10. *metamorph.* 10. dicere liceat, *humana malignas Cura dedit leges, & quod natura remisit Invida jura negant.*

13. Quo & fac: *l.* 4. *C. de lib. præt. Nov.* 74. *c.* 1. *Nov.* 89. *in medio cap.* 1*mi & cap.* 9. ac tradita Baldi *ad princ. h. t. n.* 6. multaque loca veteris testamenti, adeoque benè potest instari ex *Novell.* 17. *in præfat. l.* 45. *C. de Episc. & Cler.* ibi, *& præter supra dictam* &c. ubi expressè hæc privatio pœnæ loco recensetur sicut privatio justitiæ Originalis, cui & inesse malam proclivitatem ad peccandum, ideo tamen nullus dubito, ut per Ant: Walæum *in respons. ad censur. Corvini, c.* 8. *Operum tom.* 2. qua de justitia originali ejusque privatione conf: *sis* Huber. *p* 2. *digress. lib.* 1. *cap.* 5. *n.* 4. *cum seq.*

14. Quanquam non diffiteor sæpe minus propriè vocem, *pœna*, poni, ut contra Juristas pœnas 2darum nuptiarum tractantes arguit Huberus *in prælectionibus tit.* 2. *lib.* 22. *ffior. num.* 2. ac planè à nostra sententia, ut *supra n.* 7. *cum seq.* dissentit è schola Antonii Matthæi oriundus P. Voët. *ad* §. 3. *supra de just. & jur. num.* 6. qui plures citat, ac Huber. 2. *obs. seu digress.* 11. etsi subtimide & *ad supra dicta* nil tangit.

15. Hodiè saltem concubinatum æque ac alias meretricias conjunctiones esse prohibitas, nullus dubitat vid. præter nota: *supra ad* §. 3. *proëmii n.* 8. *cum seq.* & *hic supra n.* 4. ac add. *Nov. Leon.* 91. ut & *all.* à Bechtoldo *in sylloge, verb. concubin.* Guitierrez. *lib.* 2. *canon. quæst.* 7. Palæoth: *de noth. & spur. c.* 12. *n.* 3. *cum seqq.* Niell. *disp. feud.* 8. *th.* 5. Gratian: *discept. for. cæp.* 31. Carpzov: *jurispr. consistor. lib.* 2. *defin.* 235. Anton: Matthæi jun. A. F. A. N. *in add. præmissis ejus Comm. ad Inst.*

16. Ac conf. Jo. Philipp. *us. pract. Inst. lib.* 1. *tit.* 10. *eclog* 71. Merill. 1. *Variant. è Cuj.* 34. Gisb. Voet. *polit. eccl. vol.* 2. *lib.* 3. *p.* 1 *tract.* 1. *select.* 3. *c.* 5. *pag.* 203. *cum seq. & pag.* 211. *cum seq.* Parlador. *select. quæst.* 17. *num.* 7. *cum seq.* ridiculum utique foret ob toties factam continuationem delicti facere meliorem conditionem concubinarii ut est *in fine* §. 2. *l.* 67. *ff. de furtis.*

17. In text. ibi, *Hinc educatio*, &c. Vid: tamen præter nota: *supra ad tit.* 52. *Cod. lib.* 8. *& tit.* 43. *C. lib.* 4. Grot: 2. *de jure belli & pac.* 7. §. 4. Zasium *ad* §. *Hujus studii. l.* 1. *ff. de j. & j. num.* 23.

Ad §. 1. d. t.

1. Conf. præter notata ad huic §pho consonantes *l.* 1. §. 4. *& l.* 9. *ff. de just. & jur.* Ant. Merend. 3. *controvers.* 3. Alb. Gentil. 1. *de jure belli*, 1. *pag.* 10. *cum seqq.*

Ad §. 2. d. t.

1. In not. *n.* 10. *alias lit. b.* Hæc Gothofr: descripsit illaudato more ex Cujacio *in not. hic* non laudato, vid. *sis* quæ notavi *infra ad* §. 7. *Inst. quib. ex causis man. non lic. num.* 9. *cum seqq.*

2. In text. ibi, *nostrum jus* &c. ac not. *num.* 12. *alias lit. c.* in foro autem jura municipalia intelliguntur indefinitâ locutione, vid. Jason. *in*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

utraque lectura l. omnes pop. 9: *& ff. de J. & J. latius tamen in 2da lectu: column:* 3. *cum seqq.* & Menoch: 2. *præsumt.* 6. *per tot:* Alex: Raudens: 1. *de analogis jur.* 12. *n.* 29. præter Dd. *hic nominatim* M. Wesenb: *ibique all.* & P. Voet. qui late distinguit *n.* 2. *& in tract. de stat. sect.* 2. *c.* 2. *n.* 8. etsi alias renuntians omni juris beneficio non intelligatur renuntiare beneficio statuti ut per Bald: *ad l.* 4. §. *quæsitum* 4. *ff. si quis caut: &c. ante n.* 6. ubi & *in add:* notatur quod nova constitutio contra jus commune & statutum in dubio corrigat solum jus commune, de quo postremo dubito *per l.* 35. *de R. J.*

3. Ac conf: Sarmient: 1. *select. interpr.* 15. Blanc: *de compromiss: quæst.* 1. *n.* 20. *cum seqq.* ubi latè tractat an delegatus vel electus, ut pronunciet, de jure rectè pronunciet secundum statutum vel consuetudinem, de quo & latius Dd. *ad l.* 2. *C. si contra jus vel ut: publ:* nominatim Castrens: *n.* 11. *cum addit:* Jason: *colum.* 3. *cum seqq.* Ludovic: Gomes: *ad princ. Inst. de action. n.* 42.

4. Hinc autem & coll. Jo. Fabri *hic*, quod si legatum sit factum ecclesiæ indefinitè id non vitietur ob incertitudinem, si plures sint, sed intelligi de Cathedrali majori ecclesia, ut & si causa committatur officiali, iique sint plures, ac conf: Jas: *ad* §. *ex malefic.* 18. *Inst. de act. n.* 46. *& in l.* 1. *C. de SS. Eccl: & in 2da lectura column:* 1. *cum seq.* alias legatum ita datum pauperibus hic Embdæ, ubi jam dego cum hæc describi feci dividitur in 3. pauperum primarios ordines, ac convenientius videtur ut legatum de quo supra attribuatur Ecclesiæ parochiali testatoris, juxta Lud: Gomes: *ad d.* §. 18. *Inst. n.* 52. *de action.*

5. Simile etiam superioribus est, quod tradit Baronius ref: & reprobante M. Anton: de Dom: 3. *de republ. eccl.* 10. §. 7. Romanam designari ecclesiam, quando quis vocat sedem Apostolicam, sine nominis proprii adjectione, sicut & civitas ac Græcorum, πολις, designat Romam apud Lucianum, ut per Mr. Perrot: *in suis animadvers. præmissis versioni Gallicæ, de* Lucien: *pag.* 2. *part.* 1.

6. In not: *n.* 13. *alias lit: p.* De iis autoribus eleganter versificat Juven: *satyr.* 11. ibi, *Conditor Iliados*, &c. ac in specie Virgilii laudes non tam decantat quam prædicat Burgoldensis *in Indiculo subjecto notitiæ rerum Imperii, lit: V. pag.* 150. Homeri autem Scip: Gentil: 2. *parerg:* 3. de quo Horat: 4. *carm.* 9. *priores Mæonius tenet sedes Homerus*, à quo etiam laudari pro summo bono habuerunt, ut apud eund: 4. *Carm: od.* 9. ibi, *Vixère fortes ante Agemmona Multi* &c. conf: plura ex Jac: Focano *in dissert. de studiis pag.* 248. *cum seq.* Plutarch: 1. *moral. in pecul. comm.* de Homero, Balduin. *ad* §. 2. *infra, de emt:*

7. Alias similiter generali nomine Propheta dicitur Moses, *Hoseæ* 12. *vers.* 14. ubi id notat Rivetus *in comm. operum tom:* 2. vel Dominus Jesus ut *ibid. & Deuteron:* 18. *vers.* 15. *&* 18. *cum seq. ibique* Comm: quorum collationem e-leg: vid: *in p.* 2. *operum* Gomari *ad Hebræ.* 4. *pag.* 317. *cum seq.*

8. In text: ibi, *jus gentium*, &c. Quod & in 1mævum & 2darium dispescunt Dd. *hic nominatim* Wolfius *in erotem;* & Heyg: *n.* 2. *cum seq.* Feltmann: *in spicil. n.* 3. Ant: Matthæ: jun. A. F. A. N. & Bachov: *ad* §. 1. *h. t. n.* 3. *& ad* §. 17. *ipsi* Bachovio 13. *infra, de R. D. sub finem* ac *ad* 1. *part. ffior. tit.* 1. *de just. & jur. n.* 8. *pag.* 24. *cum seq.* Gœhausen: *peric. Acad.* 1. *quæst.* 2. *aliique all. per* Eyben; *hic obs.* 12. *n.* 4. Hœnon: *disp. jur.* 1. *th.* 20. P. Voet: *tract: de statut: sect:* 1. *c.* 2. *n.* 2. Pinell: *ad rubr. C. de resc: vend: p.* 1. *n.* 11. 12. 13. cujus encomium decantat P. Montanus *tract: de tut: c.* 3. *num.* 34. At conf: præter notata *ad l.* 1. *ff. de A. R. D.* istam distinctionem respuentes Eguin: Baron: & *all. per* Sutholt: *hic n.* 55. *diss.* 1. Coras: 6. *misc: ult:* Ungepaur: *exercit: justin:* 2. *quæst:* 2. Bronckhorst: 1. *enantioph: ass:* 3. Valasc: *tract. jur. emphyt. quæst.* 3. *n.* 5. *cum seqq.* Hahn: *in obs. ad Wes. parat. h. t. n.* 14. *pag.* 71. *volum.* 1. *edit. in* 4to. Ant: Fab: *in rational. l.* 4. *ff. de just. & jur.* A. A. Pagenstecher: *manip.* 2. *Siciliment: compend: jur:* §. 18. *pag.* 130. *cum seq.* Tob: Nonius *ad princ. Inst. de oblig. n.* 23. Ludwel: *hic n.* 3.

9. Quos autem præter *supra n.* 8. *all.* refutant Bachov: *in præfat. ad lectorem præmissa exercit: contra Fabrum*, *n.* 9. Schickard: *disp. ad inst.* 1. *th.* 5: *pag.* 38. *&* 40. ac fusè Bolognet: *tract. de l. jure & æquit: c.* 17. *cum seq.* Tabor: *jurispr. method. p.* 1. *th.* 9. *& p.* 3. *sect.* 3. *th.* 14. Wurmser: *in nucl: hic controvers.* 2. Besold: *in delibat. ff. h. t. cap.* 6. qui & *cap. seq.* hoc jus posterius esse mutabile tradit, ut & Lyclama, 7. *membran. eclog.* 31. ac noto *infra*, *sub fin.* §. 10.

10. In text: ibi, *jure naturali*, &c. quo jure nil erat meum nec tuum, Jo. Fabr. *hic n.* 17. ubi optat idem hodiè ut obtineat, de quo tamen vid: mea notata *ad l.* 5. *ff. de just. & jur. n.* 19. *cum seq.* & interim Hunn: 2. *resol. tract.* 1. *quæst.* 1. Huber: 4. *digress. cap.* 11. *&* 12. Harprecht: *ad princ. infra de R. D. à n.* 54.

11. In text: ibi, *omnes penè*, &c. ac vel præsertim naturales obligationes ut latè per Nonium *ubi supra n.* 22. *cum seqq.*

12. In text: ibi, *mutuum* &c. conf: omnino Salmas: *tract. de usur. c.* 9. *p.* 230. *cum seq.*

13. In not: *n.* 15. *alias lit: q.* Ita & Cujac: *in not: hic*, at v. aliter id explicant Giphan: *hic* & Bokelman: vel quisquis fuerit autor *tract. noviter editi de actionibus*, *cap.* 3. *part.* 16. *p.* 234. ubi & latè adstruit stipulationem esse contractum juris civ: qua de quæst. vid: plura suis locis, ac interim conf: *sis* pro ista sententia latè itidem Vult: *ad princ. infra, de V. O. n.* 4. *cum seqq. ibidemque ad* §. 1 -- P. Voet. *num.* 2. ut & Ludwell: *ad* §. 1. *n.* 2. & Tob: Nonium *ad* §. *Omnis.* 2. *infra, de V. O. n.* 10. *cum seqq. ibidemque* Ludwell: *ad* §. 1. *n.* 2. P. Nic: Mozzium *tractat. de contract: rubr. de stipulat. cap. seu column.* 1. *num.* 15. *cum seqq.* Mart: Schickard:

C 3

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

kard: *hic th.* 5. *pag.* 39. *disp.* 1. Ungepaur: *exercit: Justin:* 11. *quæst.* 1.

14. Add: & præter Harprecht: *hic ad* §. 1. *n.* 20. *cum seq. & ad d. pr. de V. O. n.* 23. *cum seq.* Hœnon: *hic n.* 14. *disp.* 1. Hakelmann: *ill. quæst. disp.* 1. *th.* 5. *lit: d.* Treutler: *p.* 2. *disp.* 27. *th.* 1. *lit: C. ibique* Hunn: *in resolut. quæst.* 3. & Bachov: *in animadvers. pag.* 796. *cum seq. vol.* 3. ejusque patrem Reiner: Bachov: *disp. misc. cap.* 6.

15. At Diss: præter all: à consentientibus & Hotom: *hic cui est* §. 4*tus*, *enunc.* 5. Ant: Pichard: *ad rubr. infra, de donat. n.* 6. *cum seq.* Fortun: Garcia *ad gloss. verb. consens. l.* 1. §. *ult. ff. de pact. num.* 8. *cum seq.*

16. Quorum argumentum præcipuum est quod acceptilatio dicitur juris gentium *in l.* 8. §. *ult. ff. de acceptil.* quod qualiter ita dicatur & accipiendum sit, vid: per Grotium, 2. *de jure belli & pac.* 4. §. 4. *sub fin.* Wissenbach: *p.* 2. *ad ffta, disp.* 28. *n.* 21. minus sanè facit quod quavis linguâ fieri possit stipulatio ut *d.* §. 1. *tit.* 16. *lib.* 3. etsi hæc ratio opponendi verè mascula videtur Cujacio *in not. ad Ulpiani fragm. tit.* 25. *vers. Legatum Græcè* &c. quia facilis est solutio è *jam supra all.* quos *non describo sed pergo*

Ad §. 3. *d. t.*

1. IN text: ibi, *quo utimur*, &c. hæc verba delenda vult Hotomann: *hic*, 2bus rationibus ficulneis (ita dictis à ficu, cujus inutile lignum dicitur Flacco *ab initio satyræ* 8. ubi Dacier *en ses remarques, pag.* 521. *tom.* 6. notat Græcos proverbialiter dicere secours, hommes ou raisons de figuier seu de ficu, quand ils sunt utiles parum) ut satis patet è §. 1. *supra sub fin.* nec mirum aut absurdum has voces à Triboniano pro habita licentia huic §. additas esse, cum & ead: verba reperiantur *in* §*pho ult. infra h. t.* alibique sæpè.

2. In text. ibi, *scriptum autem jus* &c. id est præscriptum & sancitum juxta Ant: Matthæ: Sen: *in not.* & Vultej: *in comm. hic n.* 3. quorum tamen glossæ resistit §*phus* 1*omus infra h. t.* & quod verba Græca hic relata non sancire sed literis scribere designent, adstipulantibus omnibus Græcis Lexicis in verbo γϱάφειν ac conf: jam demum visum Ludwell: *hic num.* 20. etsi illos sequuntur Feltmann: *in spicilegio hic* & Hillig: *ad Don. enucl.* 1. *comm.* 8. *lit. b.* ubi simul tractant, an legem scribi necesse sit, ut & Anton: Sola *ad proœmium decretorum Sabaud. gloss.* 4. *n.* 2. *cum seq.*

3. Cum qua quæstione plerique confundunt (& quidem malè, ut per Ungepaur: *exercit. Justin.* 2. *quæst.* 6.) an scriptura sit de essentia legis, de quo conf: præter *all. per* Barbosam *in collectan. ad l.* 8. *C. de legib. n.* 7. *& in additionibus Saliceti ibidem* ac notata *ad Novell.* 66. *c.* 1. Conn: 1. *comm.* 8. *n.* 1. *cap.* 10. *n.* 2. *cum seq.* Jos: Mascard: *vol.* 1. *de prob. conclus.* 421. *per tot.* Andr: Gerhardi *exercit. jur.* 1. *quæst.* 6. Schickard: *disp. ad Inst.* 1. *th.* 7. Paul: Berens: *hic disp.* 1. *quæst.* 9. & Harprecht: *n.* 27. *cum seq.* Wes: *in parat. ff. de legibus sub finem*; A. A. Pagenstecher *manip.* 2. *Siciliment. ad ff. compend. jur.* §. 24. *p.* 137. *cum seq.* an

4. Fortè distinguendum hactenus inter leges in genere & leges Rom: ut per Goehausen *peric. Acad.* 2. *quæst.* 10. Jo. Philippi, *us. pract. Instit. hic eclog.* 7. Bocer: *hic n.* 10.

5. Ac conf. Baclov: *hic n.* 2. *cum seq.* Rot: Rom: *decis. antiq.* 1. aliàs *de constit. decis.* 746. *collect. per* Horbort: *ibique all. in additionibus*, quam & decisionem citat & sequitur post hæc scripta visus Alb: Gentilis *ad l.* 6. §. 1. *de V. S. ab initio pag.* 18. ac latissimè Decium *in* 1*ma lectura X. de constitut. quæst.* 3. *n.* 11. qui pro & contra ultra 10. argumenta hinc inde cumulat, ut & Cam: Borell: 2. *de magistrat. edict.* 10.

6. Sanè executionem scripti juris prævalere consuetudini vel saltem justitiæ cerebrinæ probabile videtur per text. *Psalm.* 149. *vers.* 9. *Luc.* 10. *vers.* 26. *l.* 2. *C. quæ sit longa consuet. ibique* notata ac fac: *l.* 32. *fftor. de legibus ab initio.*

7. In text. ibi, *responsa prudentum* &c. Obst: *l.* 2. §. 5. *ff. de O. J.* sed vid: præter *ibi notata & ad* §. 8. *infra, h. t. in fine* Bachov: *hic n.* 1. A. Alex. Pagenstecher. 1. *aphorism.* 17. ac de omnibus scripti Juris speciebus hic & in seqq. §§. relatis conf. *sis* Alexandr. ab Alexandro 6. *genial. dier.* 23. quem multis passim ornavit Andreas Tiraquellus *in eruditissimis addition:*

Ad §. 4. *d. t.*

1. IN text: ibi, *Senatorio magistratu interrog:* &c. vid. tamen C. Molinæ: *tract. de dignit. Rom. n.* 43. *cum seqq. Operum noviss. edit. tom.* 4. ac quod idem sit, & si alius vel nullus interroget vel proponat, conf. Ang. *hic num.* 1. & 2.

2. In not. *n.* 22. *aliàs lit. V.* vid. Conn. 1. *comm.* 13. *n.* 5. Patric. Senens. 1. *de regno*, 3. *pag. mihi* 16. ubi & de different. inter statum popularem & plebejum hactenus, alias pro notis Goth. *hic* conf. *sis.* Cypr. Reg. *log. jurid. pag.* 76. Rud. Agricol. 1. *de invent.* 9. cujus encomium tota canit Frisia & à quo viro nil proficisci nisi divinitatem quandam spirans scripsit quondam Erasmus *Epist.* 40. *libr.* 19. ejusque frater, vulgo Jan Husman dictus, floruit in nostra Ostfrisia pro Doctore rustico juxta Ubb. Emmium *lib. hist. Fris.* 30. *pag.* 457. *cum seq.* planè ut passim ejus multa proverbia plusquam vulgaria usurpentur uti in puncto juris retractus consonanter traditis per Sand. 3. *decis.* 4. *defin.* 9. die eerst koomt / die eerst maaelt / &c. ac vid. *sis* plura similia ejusdem in meis notandis *ad l.* 79. §. 1. *ff. de leg.* 3. ut & mea *ad* §. *ult. infra, de l. aquilia.*

3. Alias non est rarum in jure speciem, ut hic, poni pro parte vid. *l.* 1. § 2. *fftor. de tut. & ration. distr. ibique notata* & per Parlador.

quo-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

quotid. differ. 31. *n.* 5. *cum seq.* quin & pro individuo ut per Huber: *p.* 2. *digress. lib.* 1. *c.* 22. *num. ult:*

4. In text. ibi, *enumeratis etiam patriciis*, &c. vid: ad hunc locum benè Huber: *p.* 2. *digress. lib.* 1. *c.* 10. *ab initio*, ac an & clericis? Neg: Lancellot: *libr.* 1. *Inst. jur. Canon: tit. de jure person. lit. c.* cui tamen add: Tusch: *lit: C. pract. concl.* 383. & 399. *ab initio* ac *lit: E. conclus.* 5. *n.* 12. *cum seq.* Abb: Panormit: *in cap. Ut Laici X. de vita & honest. cleric: n.* 1. *cum addit: lit: a.* Salgado *tract. de reg. protect. prælud.* 2. *ab initio, ibique fusè all.*

5. An & Judæis? vid. quæ notavi *ad l.* 17. *ff. de statu hom:* ac Jason: *in addit: Porcii hic num.* 3 *lit: b.* ubi & remissivè de forensibus & sectariis.

6. Ac quid in Nobilibus? Vid. præter ea, quæ notavi *ad* §. 25. *l.* 2. *de O. J.* Tiraquell: *tract. de nobilit. c.* 37. *n.* 24. *cum seqq.* ubi ad hunc §phum agit & similia congerit.

7. In not: *n.* 24. *alias lit: Y.* Non multum referre hic ne legatur, *Horatia*, ut malunt Conn: 1. *comm.* 13. *n. ult.* Goveanus 1. *var. lect.* 22. an v. *Hortensia*, ut Ant: Contius *in not. hic* & 2. *subcess. lect.* 8. Godelevæ: ad Livii *libr.* 3. *pag.* 49. *edit. Gruter.* vid: præter Dd. *hic nominatim* Hotom: & Ant: Matthæ: sen: *in notis* & Bodin: 1. *de republ. ult. pag.* 236. *edit. in* 8vo, *alias n.* 150. Hillig: *ad Don: enucl:* 1. *comm.* 8. *lit. D.* Bouric: *lection. jur. c.* 5. si tamen tanti est curiositas, fatente Connano *ubi supra in fine* conf: præter Bachov: *hic in fine* Molinæum *ubi supra num.* 282. *cum seq,* Struv: vel Brunnemann: (est n. scriptum anonymum) *præcogn. jur. C.* 1. §. 19. Arnisæ: *de jure majest. c.* 3. *n.* 3. *ibique all. pag.* 193. *sub fin.*

Ad §. 5. d. tit: 2. libr: 1. Inst.

1. CONf: notata *ad l.* 2. §. 9. *ff. de O. J.* & *ad tit.* 16. *Cod. libr.* 1. *ibique* Christinæ: *decis.* 65. *volum.* 2. Huberus 1. *observ. seu digress. c.* 3.

2. In text. ibi, *Nam cum* &c. Vid. tamen Bachov: *hic num.* 3. *cum seq.* & cum Treutler: *p.* 1. *disp.* 1. *th.* 5. *lit. G.* ac *disp.* 25. *ab initio*, ubi uterque etiam tradit, quomodo olim facta fuerint Scta.

3. Quod ea æquipolleant constitutionibus Principum & edictis Prætorum est textus *in princ. infra, de success. cognat.* & *in l.* 9. *ff. de legib.* ubi noto ac *l.* 6. *ff. de pact.* ibi, *l. vel Scto* &c. cum similibus, ac quoad historiam juris hactenus add. *sis* Huber. *hic num.* 11. *disp.* 5. qui & *supra all. c.* 3. *n. ult.* latè agit *ad d. l.* 9. *de legibus.*

Ad §. 6. d. t.

1. IN text. ibi, *quod Principi placuit*, &c. Quomodo Rex Galliæ, *Car tel est nostre bon plaisir*, quin & judicata Curiarum dicuntur placita ut *l.* 6. ibi, *placet nobis* &c. ubi noto *ff. de his, qui sunt sui*, &c. *l.* 4. *ff. de lib. & posth. ab initio*, vel Græcè, *arresta*, ut per Gothofr. *ad l.* 1. §. 2. *n.* 9. *ff. de pact.*

2. In text. ibi, *potestatem concedat* &c. *conferat*, legendum divinat Ant: Matthæ: senior. *hic n.* 11. *in colleg. Inst.* 3. *disp.* 1. satis pro autoritate vid. *sis* quæ notavi *ad* §. 9. *infra, de hered. quæ ab int. defer.*

3. Hinc autem coll. Dd. potestatem legum ferendarum apud populum non remansisse, post legem Regiam nominatim Wissenbach. *hic n.* 20. *cum seq.* nec obstat *l.* 32. §. 1. *ff de legib.* per ibi notata, ut nec *l.* 7. §. 1. *ff.* de *Capt. & postl. revers.* vid. Ludwell. *hic n.* 2 & *ad* §. 3. *infra,* de *publ. judic. itidem n.* 2. *cum seq.* ubi & *de l.* 1. §. 1. *ff. ad l. Jul. majest.*

4. At Diss. præter all. *ad l.* 9. *in fine ff. de legibus.* Duarenus *ad tit. ff. de constit. Princ. cap.* 1. cujus sententiam in notissima principia politica impingere dicunt Bachov. *hic n.* 2. Vinn. *num.* 1.

5. Ac conf. Ant: Matthæ: sen: *in not: hic*, P. de Grev: *diss: Inst:* 1. *num.* 9. P. Voet: *tract: de statut. sect.* 7. *c.* 1. *n* 13. Hillig: *ad Don: enucl.* 1. *comm.* 11. *lit. G.* latè Hub: *hic disp.* 6. *cum seq. &* 1. *obs. seu digress.* 17. *cum seq.* Gerh: Coccej: *in Comm. ad l.* 1. *in princ. ff. de Constit. Princip. pag.* 535. *cum seqq.*

6. Eadem tamen in hæresi jam olim fuit Hostiensis (de quo vid. *sis*, quæ notavi *ad l.* 21. *ff. de legib.*) *in summa tit. de constit.* vers: *Quis possit constit: fac:* §. *item pop. Rom.* ubi dicit, *Non omnino populus hanc potestatem abdicavit, sicut nec delegans delegando abdicat à se jurisdictionem & si delegans delegatus sit à Principe dummodo de jurisdictione aliquid sibi retineat, sed & populus potestatem translatam in principem postea revocavit*, *l.* 2. §. *Exactis. cum seq. de O. I.* Hactenus Hostiensis.

7. Quo nescio, an quicquam magis in juris & historiarum principia impingens dictum unquam fuerit, sicut enim juris est, quod translata in aliquem sine justa causa non sint revocabilia ut *l.* 11. *cum simil. de R. I.* & juxta hactenus notata *ad l.* 41. §. 4. *ff. de fideicom. libert.* Ita quod de ea populi revocatione dicitur planè ad multum anteriora tempora dissolutæ potestatis Regiæ & Regum exactorum, ut dicit Pompon: *in d. l.* 2. aliique *ibi all.* per Comm: referendum est, quid autem postea? nunquid à Cæsare successores sibi isthanc potestatem abrogari sivissent? certè nec populo Rom: ea mens, sed potius mirabilis væcordia, ut satis patet è Tacito *ab initio Annal. & passim*, nec potestas, planè facilius quis clavam Herculi extorserit, ut est in proverbio, conf: benè hactenus Graswinckel, *de jure majest. c.* 7. Utique *cunctas res gestas faciunt duo, velle potestas*, ut noto *infra in appendice tit. de donat.*

8. Quinimo sibi non constat Hostiensis, quando paulo post dicit, quod qui nihil retinuit, præsumatur in solidum transtulisse, idquè scil: privativè non cumulativè de quo tamen vid: quæ notavi *ad l.* 1. *C. de off. præf. urb.* hic autem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

tem clarè dicitur, quod populus omne suum imperium & potestatem concesserit, adeoque qui omne dicit, non excludit juxta notata ad l. 68. in princ. ff. de legat. 3. & Besold: synops: polit. c. 1. n. 14. qui & hæc moderno Imperatori accommodat, ut & Baldus in l. Non ambig. 9. ff. de legibus, sub finem quod displicet Conringio, ut notavi supra ad §. 4. tit. præced: sub finem, quibus add: latius Limnæum 1. de jur. publ. 17. n. 87. cum multis seqq. & in addit. cap. 10. Operum de jure publ. tom. 4. pag. 110 cum seq. & ad cap. 10. Operum tom. 5. pag. 176. cum seqq. ubi ferè ad eundem scopulum cum Host: & Duar: impegisse videri posset nisi dextrè explicetur è diversis sententiis de origine legis regiæ, circa quam & dissentire videtur Salomonius ad tit. ff. 4. lib. 1. fol. 40. sub finem cum seq. de constit. princ. add: & plures sententias hactenus examinantem Ger: Coccejum ubi supra pag. 511. cum seqq. Pagenstech. Sic. ff. man. 2. n. 20.

9. Aliàs hinc patet, quod juris studioso benè commendetur cognitio histor: & antiq. Rom: ut per P. Voët: tract. de usu & aut: jur: cap. 3. Myns: ad §. 11. Inst. de adopt. n. 4. Kirchner: 1. de off. Cancellar. 9. Zas: ad l. 2. §. Post hunc max: de O. J. lit: N. ubi & passim in tot: tit: de co sunt textus.

10. Ac conf: præter mea notata ad l. 1. ff. de just. & jur. C. Molinæ: in proëmio consuet. Paris. tit. 1. de feud. n. 91. Gryphiandr: in præfat. tractatus de insulis n. 60. cum seq. Besold: in diss. de usu & cogn. jurispr. n. 57. cum seq.

11. Hinc & deducitur quæstio, an soli Principi competat potestas leges condendi & interpretandi, de quo conf. præter notata ad l. ult. §. 1. C. de legibus, ibique Dd. l. 9. ff. eod. ibique gloss. & Costal. ac l. 191. de R. I. Gomes ad l. 1. Tauri, n. 6. & 7. Vult. ad §. 9. Inst. h. t. n. 3. cum seq. Bodin: 1. de Republ. 8. passim & per tot. Vinn. 1. select. quæst. 2.

12. In not. n. 27. alias lit. b. conf. præter notata ad parallelam l. 1. in princ. ff. de constit. Princ. ac l. 17. in fine, ff. de recept. qui arbit. Gothofr. ad l. 1. in princ ff. de off. quæst. P. Voët. hic n. 5. Gerh. Coccej. d. loc. pag. 532. cum seq. alias Duaren: all. hic etiam reprobat Giphan. in comm. cui add. Tabor. racemat. crim. ad tit. 5. libri ff tor. 47. n. 9. ab initio.

13. In text. ibi, cognoscens decrevit, &c. Vid. Franc. de Amaya ad l. 1. cum seq. tit. 33. libr. 10. Cod. ab initio, ibique fusè all.

Ad §. 7. d. t.

1. VOx, Prætorum hic sumitur generaliter, ut omnes magistratus comprehendat juxta Nic. Langium hic n. 25. disp. 1. Hillig. ad Don. enucl. 1. comm. 8. lit. G. sicut & vox judices in §. 9. infrà de publ. jud Conf. & Godolevæ in annot. ad Livii libr. 7. ab initio ibique all.

2. In text. ibi, Propt. & æd. cural. ed. vid. Cujac. 8. obs 38. ac de Ædilibus eorumque differentia officio & dignitate Ant. Fabr. in rational. l. 2. §. 7. de O. I. lit. F. & novissimè Pagenstecher. in Siciliment. ad Comp. jur. tit. ff. de ædilit. ed. §. 50. pag. 58. cum seq. ibique fusè all. & quæ noto ad §. 27. l. 2. ff. de O. I. ac Godelevæ ad Liv. libr. 6. sub fin. Huber. disp. ad Inst. 26. n. 11. in vers. ibi, Respondendi jus &c. ac 3. obs seu digress. 22. n. 2.

3. In text. ibi, juris honorarii par: &c. aut prætorii potius, ut per N. Langium, hic num. 26. add: tamen & præter notata ad rubr. ff. de ædil. edict. Val. Franc. tract. de fidejuss. c. 3. n. 196. & latè Coras. ad §. eod. tempore l. 2. de O. I. n. 12. cum seqq. Harprecht. hic, n. 6. cum seq. quomodo & honoratus Prætor dicitur à Nasone 1. fastor.

4. De statutis hodiernis eorumque autoritate vid. præter notata ad l. 9 ff. de just. & jur. Anton. Fabr. decad. 73. error. pragm. 9. ac an Prætor ea possit condere, conf. omninò Lud. Gomes. ad §. sed istæ. Inst. de action. n. 19. præter Dd. ad rubr. C. Qui admitt. ad bon. poss.

Ad §. 8. d. t.

1. COnf. præter Revardum in pecul. tract. de autorit. prud. Mari. Salomon in pecul. tract. paradoxorum hujus §phi, sub finem operum Ant. Merend. 2. controvers. 4.

2. In text. ibi, sentent. & opin. &c. quæ æqui pollent hactenus ut per G. Coccej. ad §. 47. l. 2. de O. I. & Ludwell hic jam demum visum.

3. In text. ibi, quorum omnium &c. Collectivè scilicet non autem distributivè singulorum adeoque secus foret, si unus vel alter dissentiret, vid. omnino Salomon. d. loc. hic fol. 57. lit. A. & B. etsi nuper vidi ista verba aliter explicari à Pagenstecher. hic aphor. 7. qui subinde removet obstaculum l. 2. §. 5. de O. I. ubi & pridem notavi de isto nodo.

4. In text. ibi, eam autoritatem, &c. Secus tamen est in modernis JCtis & Doctoribus vid. præter notata ad l. 8. §. 6. C. de V. I. E. l. Placet 4. ff. de lib. & posth. l. 5. C. de SS. Eccles. Harpr. hic n. 6. cum seq. & Ant. Matthæ. A. F. A. N. in comm. n. 6. Jo. Philippi, us. pract. Inst. hic, eclog. 23. cum seq. Repetit. jurid. sub præsidio Steinberg. Groningæ habitam, 1. num. 23.

5. Licet hi rectè etiamnum JCti dicantur ut contra Fern. Bereng. multis adstruit Pruckmann. de regal. §. soluta potestas cap. 1. num. 8. cum seqq.

6. Quin nec olim ultra interpretandi juris autoritatem istis responsis aliquid tributum fuisse latè probat Salomon. d. loc. ab initio, at vid. Bocer. ad §. Constat. supra h. t. n. 20. ubi & in fine notavi.

7. In not. n. 33. aliàs lit. Itaque hic è manuscriptis legendum vult Giphanius.

Ad §. 9. d. t. 2. libr. 1. Inst.

EX hoc §. Bellarminus (à Judæis fortè edoctus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

ℰto ut per Rivetum *ad Hoſeæ* 8. *obſ.* 4. *verſ.* 12.) adſtruere nititur traditiones quasdam non ſcriptas præter SS. Scripturam eſſe Eccleſiæ expedientes ac benè ſervire ad fidem & cultum Dei, ſed vid: præter notata *ad Nov.* 146. *cap.* 8. Walæ: *in loc: commun: pag.* 148. *cum ſeq. Operum tom.* 1. Gomar: *ad Galat.* 1. *verſ.* 8. *Operum part:* 2. *pag.* 118. *cum ſeq.* Alſted: *p.* 4. *Theolog: polem: controverſ.* 8. B. Meiſchner: *p.* 2. *philoſ. ſobr. ſect.* 4. *quæſt.* 4. qui & alias Papiſtarum rationes (quas colligunt & quaſi in ſerviam colligant Gabr: Biſciola *epitom. annal. Baronii ad annum Chriſti* 53. Alph: de Caſtro 1. *adverſus hæreſ:* 5. Grot: *not. ad Caſſandr. conſult. artic.* 32.) refutat:

2. Ac conf: præter Rivetum *in animadverſ. & examine ad Grotii notas ubi ſupra, pag.* 968. *&* 970. *Operum tom.* 3. *& in comm. ad Exod:* 25. *verſ.* 9. *ſub finem*, & *Iſagog. ad ſcript. ſacr. c.* 26. *cum ſeq.* ac *in dialyſ. diſcuſſ: Grot. ſect.* 14. *num.* 5. *cum ſeqq. ibique all. n.* 6. Bullinger: *decad.* 2. *ſermon.* 1. *ſub finem*, W. Couper: *ad Apocal:* 5. *verſ.* 2. *pag.* 34. *operum in fol.* Polan: 1. *Syntagm. Theol. ult. column.* 405. *cum ſeqq. edition: meæ in 4tc*, Mareſ: *antiChriſti revelati lib.* 2. *cap.* 6. *n.* 12. *cum ſeq.* & *Theolog: elencht. tom.* 1. *controverſ.* 2. *n.* 13. *ſub finem & n.* 18. *per tot.* P. Molinæ: 1. *nov. Papiſ.* 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57. Chamier: *panſtrat. Cathol: tom.* 1. *libr.* 9. *c.* 15. *pag.* 8. *cum ſeqq.*

3. Saltem malè ob rejectas eas traditiones à Maldonato Jeſuita (cujus obitum & encomium vid: *ſis* apud Thuanum *hiſt. libr.* 78. *p.* 481.) Calviniſtas & Lutheranos ei dictos comparari Sadducæis (quos rejicere omnes traditiones refert Cluver: *hiſt. univerſ. pag.* 206. *ex* Joſepho *libr.* 13. *c.* 9. *&* 18.) vid: per Montacutium aliàs hactenus etiam ſatis Papizantem, *annal. eccl. exercit.* 3. *ſect.* 3. *& exercit.* 4. *ſect.* 3. ac Spanhem: *p. ult. dub. evang.* 29.

4. Quod non ſit Eccleſiaſtici juris & poteſtatis novas condere leges & conſcientiis obtrudere vel per traditiones moleſtiam facere ut dicitur *Pſalm.* 94. *verſ.* 20. quod & *Actorum* 15. *verſ.* 10. dicitur Deum tentare, vid: præter jam ſupra all. præſertim Chamier: ejusque ſupplement: Alſted: *tom.* 5. *panſtrat. Cathol. libr.* 1. *cap.* 10. *cum ſeqq.* & *cap.* 13. Petr: Martyr: *claſſ.* 4. *loc. commun.* 4. *per tot: ubi* & de traditionibus, ut & Rivetum *in animadverſ. & exam. not. Grotii ad Caſ. conſult. art.* 39. Heydegger: *tract. libertat. à l. Cibaria Vett. c.* 12. *pag.* 248. *cum ſeqq.* Calvin: 4. *Inſt. relig. Chriſt.* 10. *per tot.* Mareſ: *Syſt. Theol. l.* 13. §. 41. *cum ſeqq.* qui plura hactenus addidit *in noviſſ. annot. edit. Ao.* 1673. mos utique iſte meritò dicitur ſæviſſimus tyrannus, ſicut apud Publium Syrum & mimum, *Graviſſimum eſt imperium conſuetudinis*, quod & hactenus quoad carniſpriviale jejunium cœlibatum cleric: &c. latè docet magnus Eraſmus, *epiſt.* 43. *libr. ult.*

5. Denique ad materiam hujus §phi de conſuetudine præſertim, vid: præter notata *ad ll.* 32. *cum ſeqq. ff. de legibus & pecul. tract.* Rochi de Curt: aliorumque mihi uno volumine compactorum, latè Hunn: *encyclop. jur. p.* 1. *tit.* 4. *ibique mox ab initio all. num.* 3. ac præſertim P. Fabr. 1. *ſemeſtr.* 24. *pag.* 162. *cum ſeqq.*

6. Quot anni & actus requirantur ad inducendam conſuetudinem notavi *ad l.* 6. *ff. de legib.* alias Hotomann: *hic*, è verbis, *diuturni mores* &c. colligit requiri ad minus 100. annos, vel, ut ſaltem avorum memoriam excedat, argum: *l.* 5. *cum ſimil. ff. de jurisd.* junct. *l.* 10. *ff. de grad. cogn. & aff.* quod jam excutere non vacat.

Ad §. 10. *d. t.*

1. OB hunc §. quem plerique connectunt præcedenti miſerè vapulat Tribonianus à Bacchov: Vinnio, aliisque qui tamen rectius defenditur à Ludwello *hic* & Tim: Fabro *diſp. aniverſ.* 3. *n.* 9. ubi & exiguum mendum hujus §phi animadvertit, ac ſanè ab impetitione Hotomanni *hic*, cum ſatis defendunt verba, *quidem magis* &c. quæ benè attendit Goth: *hic n.* 36.

2. In text: ibi, *jus civ.* quin & naturale ac gentium, vid: latè Bocerum *claſſ.* 1. *diſp.* 3. *n.* 3. *& in comm. ad §. conſtat a. jus noſtrum* 3. *h. t. n.* 5. *cum ſeq.* ubi & ego noto *ad* §. 2. *ſupra n.* 8.

Ad §. 11. *d. t.* vid: Bartholomæ: Cheſium 1. *interpr: jur:* 27. Lyclamam 7. *membran: eclog:* 31.

1. IN text: ibi, *naturalia*, &c. Idemque in jure Divino, adeò, ut nec contra id fieri poſſit diſpenſatio, vid: præter mea notata *ad l. ult. in princ. ff. ad municip.* Kitzel: *de Matrimon. c.* 2. *theor.* 2. *lit. a. cum ſeqq.* Richter: *deciſ.* 11. *ab initio*, Hobbeſ: *de cive cap.* 4. ac quoad jus gentium latè Don: 1. *Comm.* 1. qui obſtacula removet, *ibique* Hillig: *lit. C. cum ſeqq.*

2. Jura naturalia ne â Deo quidem mutari poſſe cum id nolit, vid: per Grotium, 1. *de jure belli* 1. §. 30. *ſub finem*, & conf: præter notata *ad l.* 4. *C. de don: ante nupt:* anticipando ſubjecta tit: de dona: infra, eleganter Mareſium, *ſyſt: Theol: loc:* 7. *n.* 9. *cum ſeq.* P. Voët: *Theol: nat: reform: c. ult: n.* 5.

3. In not: *n.* 37. *alias lit: d. ſub finem*, hinc nec omne jus naturale eſſe immutabile ſtatuit, Ant: Matthæ: *hic n.* 25. *colleg. Inſt.* 1. *& colleg.* 3. *n.* 14. De quo vid: præter *l.* 6. *in princ. ibique notata ff. de juſt: & jur:* Foller: *prax: cenſual: verb: Nicol: Epiſc: n.* 27. *cum ſeq.* Hahn: *in obſerv: ad* Weſ: *parat. h. t. n.* 15. *verſ. effectus præcipuus* &c. P. Voet. *tract. de ſtatut. ſect.* 1. *c.* 1. *n.* 12. Ungepaur: *exercit. Juſtin.* 2. *quæſt.* 9. *pag.* 78. *cum ſeq.* ac fusè pro more *all. per* Harprecht: *hic in fine* & Bender: *de reviſ. concl.* 18. *n.* 8. *cum ſeqq.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Ad §. 12. *d. s.*

1. HIc §. pertinet ad hunc non autem ad
seq: tit: ut contra Theoph: Haloan-
dr: Hotomann: Wesenb: *hic n.* 2. divisionem
a. hujus §phi contra Duarenum defendit Hil-
lig: *ad Don: enucl:* 2. *comm.* 2. ubi & contra Ap-
pell: tradit personas constituere peculiare juris
objectum, ac add: *sis*, fusè Donell: 2. *Comm.*
3. Gœd: *in prolegom: præfixis erotem: Wolfii* , *pag.*
8. *cum seq.* præter Ans: in not: *hic n.* 41. ad
quas jam pergo

2. In not. *n.* 41. conf: Huber: 4. *digress.* 2.
An appellatione vel donatione rerum contine-
antur nomina, jura & actiones vid: præter no-
tata *ad l.* 14. *C. de SS. Eccl. l.* 7. §. 4. *ff. de pe-
cul.* Dd. *ad l.* 1. *ff. de statu hom. & hic*, *nomina-
tim* Ang: *n.* 2. & 5. Lud: Gomes: *ad* §. *omni-
um* 1. *Inst. de act. n.* 20. *cum seqq.* Ricc: *col-
lect: decis.* 1137. ac denique.

3. Cum quis legasset omnia bona sua ubi-
cunque sita, non comprehendi legato jura & no-
mina, se consultum respondisse dicit Balduinus
ad tit. infra 2. *libr.* 2. *de reb. corp. & in corpor:
vers. quæ tangi* , quod autem ei non concederet
Corasius ante eum non siccâ morte Ao. 1572.
defunctus ut qui vel personas quin liberos ho-
mines generali rerum appellatione comprehen-
di defendit *ad l.* 1. *ff. de reb. cred. n.* 9. contra
Paul: Castrens: at v. tales termini transcenden-
tes logicis fortè , minimè autem JCtis usui sunt
præsertim in materia de rebus cred: ut vel ex
solo §. 1. *l.* 2. *ejus tit.* satis patet, conf: & Pa-
genstecher: *hic manip.* 3. *pag.* 16. *Sicilim:*

Ad tit. 3. *libr.* 1. *Instit: de Jure Personar:*

1. HUic titulo concordat titulus 5tus libri
1mi fftor: de statu hom: ex cujus 5.
prioribus legibus iste ferè tit: fuit desumtus, ad
quem & facit integer tractatus Jo: Herman:
Stamm: *de servit. personali* & Sam: Neandri *de
statu person:* qui hoc nostro seculo editi, ac

2. Nota in orbe Christiano servos desiisse a-
pud Christianos saltem, juxta ea quæ scripsi *ad*
§. 3. *infra h. t. & ad Nov. Leonis* 59. nisi fortè
in Asia, Africa & America ubi sedes fixerunt
è Pontificiis , Hispani, Portugalli , Galli , è
Reformatis autem Angli, Hollandi & nuper
Dani ac Brandeburgici.

3. Ac conf: Besoldum *Synops. polit. c.* 14. *n.*
7. *cum seqq.* Wissenbach: *post Inst. disp.* 57. *n.*
7. Wesenb: *ad* §. 11. *tit. præced. vers. Omnes
gentes* &c. Feltmann: *tract. de jur. in re &c. c.*
5. *n.* 3. *cum seqq. & respons. mil.* 9. *ab initio*, Zas:
in parat. fft. de his qui sunt sui vel al. jur. num. 5.
qui dicit veram servitutem nunquam in Ger-
mania fuisse ad perpetuam ejus laudem : ac add:
Werdenhagen: *tract. general. de Rebusp. Hanseat.
c.* 4. *membr.* 2. *& cap.* 5. *pag.* 325. Sichard:
ad l. 3. *C. de pact. n.* 3. qui *& n.* 4. tradit ad
monachos transferendum, quicquid in jure no-
stro de servis traditur, de quo & notavi *ad d. l.*
5. quin vel ad milites ut per Feltmann: in ad-
dit: *Belg. ad artic. juris milit.* 42. *lit. c. n.* 80. *&*
77. *n.* 7. *cum seq.* Cui bono sit & conducat tra-
ctatio de servis in Christianismo conf: Stamm:
d. tract. c. 1. *per tot.* & Neandr: *de jure person.
artic.* 39. *ibique all.*

4. Apud Venetos quidem Europæos retor-
sivè Mauri & capti à Turcis naturâ , si us-
quam, servis instar boum venduntur , sicut &
in Westphalia aliisque Germaniæ oris vestigia
veteris servitutis apparent , vid: præter notata
ad l. 21. §. 1. *ff. de capt. & postlim. revers.* Vul-
tej: *ad* §. *servi a. Inst. h. t. sub finem* , Reyter:
tract. de alienat. pag. 1. *cap.* 3. *sect.* 4. *cum seqq.*
Gryphiand: 1. *œcon. leg.* 4. *num.* 23. *& num.*
112. Eyben: *disquis.* 2. *ad Inst. obs.* 15. *num.* 3.
cum seqq. Balthasar: *tit.* 4. *pract. resol.* 1.

5. Ac quoad Anglos hactenus conf: Couwell:
Inst. jur. Angl. h. t. cum seqq. & ad §. 2. *Instit.
jur. Angl. tit. de nupt. sub finem.*

6. Sanè non est prohibitum Christianis ha-
bere servos magis, quam magistratum agere in
Republ: quicquid garriant Anabaptistæ , quos
notavi *ad l.* 5. *ff. de just. & jur.* verb: *bella* &c.
ac ad §. 13. *l.* 2. *ff. de O. J. n.* 4. vid: omnino
interim Arnisæ: *relect. pol. de Rep. c.* 3. *sect.* 4.
Wissenbach: *ad tit.* 25. *libr.* 7. *Cod:* Vinn: ad
Peck: *in l.* 1. §. *in potestate ff. de exercit. act.*
Bronckhorst: 1. *misc. controvers.* 4. Rivet: *ad
cap.* 37. *Genes. exercit.* 149. *sub finem*, *& ad Ex-
odi* 21. *pag.* 1031. *Operum tom.* 1. Grotium *in
epist. Paulli ad Philemon. vers.* 15. *cum seqq.* &
latè Bontempl: *error. Mennon. libr.* 4. *c.* 5. *cum
seqq.* sub limitatione saltem , ut per Poudroyen:
catechisat. pag. 830. *cum seqq.* Strackium *in no-
tis ad cap.* 6. *hist. anabapt. Monaster. num. pen.
& ult.*

7. Quin nec servitutem, quæ fuit apud Ro-
monos & Hebræos ut per Scotan: *biblioth. hist.
sacr. tom.* 2. *ab Abrahamo usque ad ingressum in
Ægyptum pag.* 39. rationi naturali absonam fu-
isse vid: per Busbequium *legat. Turc. epist.* 3.
pag. 160. *cum seq.* Grotium *de jure belli & pac.
libr.* 2. *c.* 5. §. Huber: *in prælect. parat. h. t. n.*
6. *ibique in fine* citatum Bernegger.

8. De quo latius contra Arnisæum agit Wer-
denhagen: *d. tract. part.* 1. *c.* 6, 7, 8, 9, 10. ac
pro & contra disseritur apud Kirchnerum *vol.*
1. *Orat.* 3. *&* 4. eamque cum non pugnet cum
libertate Christiana juxta paulò ante all. olim
revocandam auguratur Neand: *d. tract. artic.*
25. *sub finem*, cui tamen hactenus saltem con-
trarius est Stamm: *d. tract. c.* 2. *sub fin.* & Wer-
denhagen *ubi supra passim* , ac

9. Add: *sis* præter notata *infrà*, *ad* §. 2. *h. t.*
ibi, *contra naturam* &c. Bachov: *ad* 1*mam part:
fftor. pag.* 174. *cum seqq.*

10. Planè servi huc adducti à Dominis aliis-
ve non consequuntur mox libertatem , licet ad
eam proclament, argt. §. 2. vs. *Dominorum quid:*
&c. *infrà tit.* 8. cum ibi notatis, ac vid: Ant. Gui-
bert. Costan. *quæst. memoral.* 2. *n.* 20. *cum seqq.*

11. Quan-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

11. Quanquam id perperam observari apud Tholos: & Biturienses referunt Bod: 1. *de Republ.* 5. *pag.* 64. *cum seqq.* Mornac: *ad l.* 68. *ipsi* 75. *ff. de usufr:*

12. Itaque per totam Galliam & Belgium teneri tradunt Feltmann: *d. resp. mil.* 9. *num.* 6. Vinn: *ad* §. 2. *h. t. sub finem*, Grœneweg: *ad d. t.* 8. *Inst, libr.* 1. *n.* 3. Scotan: *exam. jur. hic pag.* 35. Simon à Lewen *libr.* 1. *p.* 2. *parat. juris noviss. cap.* 1. *ab initio*, ac add: latius de eo Gudelin: 1. *de jur. noviss.* 4. *sub finem* præsertim C. Klock: *consil.* 39. *n.* 42. *cum seq.* ubi & id privilegium servis tribui Bremæ observat.

Ad princ: d. t. 3. de Jure Person:

1. IN text: ibi, *summa* &c. vid: notanda *ad* §. 1. *infra de action.* & ad *l.* 3. *ff. h. t. de statu hom.*

2. In not. *n.* 2. *alias lit.* vid: latius de his, notata ad *d. l.* 3. *ff. de statu hom.* unde hic §. est desumtus.

Ad §. 1. *d. t.*

1. IN text: ibi, *Libertas quidem* &c. vid: P. Montan: *tract. de tut. c.* 3. *n.* 30. *cum seqq.* Graswinckel: *tract. de libert. Venet. c.* 2. *per tot.* Liebenthal: *colleg. polit. exercit.* 3. *quæst.* 1. ubi & *in quæst. seqq.* eum vide *ad* §. *seq.*

2. In text. ibi, *si quid vi*; &c. Hæc verba sunt referenda ad facultatem faciendi, non ad libertatem, ut per Duarenum *ad tit. ff. de statu hom.* Don: 2. *comm.* 9. & *all.* per Cypr: Regn: *hic in censura Belg.* ac Ludwell: *in Comment. n. ult.* conf: aliàs de definitione libertatis ad hunc §. latè Henning: Arnisæ: *relect. polit. de Republ. cap.* 3. *sect.* 2. *num.* 11. *cum seqq.*

3. In text. ibi, *aut jure*, &c. scil: civili cujus servi sunt expertes, vid: Hotomann: *hic*, qui & aliam libertatis definitionem subdit, ac jussa legum non repugnare libertati, sicut ille ait, *legibus serviendum ut verè liberi esse possimus*, vid: benè ad praxim per Alb: Gentil: 4. *de nupt.* 5. *sub finem.*

Ad §. 2. *d. t.*

1. IN text: ibi, *constitutio*, &c. metonymicè pro re constituta, ut §. 4. *supra de J. & J.* vid. Vinn: 1. *partit. jur.* 3. *lit. q.* Don: 6. *comm.* 2. *ab initio*, ubi de quadruplici verbalium in io. significatione ac conf: *sis* Huber: 2. *digress.* 10. *n.* 1. *& hic ad Inst. disput.* 11. *n.* 2. Itaque vox, *electio*, denotat electos *in cap.* 11. *Epist. ad Roman: vers.* 7.

2. In text: ibi, *contra naturam*, &c. id est, ultra statum naturæ, sive conditionem hominum primitivam, non contra Jus naturæ, seu dictamen rationis, ita passim, nec malè Huber: vel verbis quidem ita, quia servitus naturali libertati contraria vel opposita, at sententiâ & mente secundum naturam ejusque legem, quæ justâ causâ mutandæ libertatis incidente noluit libertatem retineri, ita Don: 1. *comm.* 12. *pag.* 16. *column.* 1. *sub fin. ibique* Hillig: *lit. G. cum seq.* ut & Don: 2. *comm.* 9. *pag.* 46. *column.* 1. Latè Liebenthal: *colleg. polit. exercit.* 3. *quæst:* 2, 3, 4, 5, 6. 7. Arnisæ: *select. polit. de Republ. c.* 3. *sect.* 2. *n.* 20. *cum seq. & sect.* 3. *per tot. cum seq.* ac *sect.* 7. *per tot.* Selden: *de jur: nat: & gent: juxta Hebræ: lib.* 6 *c* 7. *cum seq.*

3. Ac conf: *Nov.* 74. *c.* 1. *vers. Neque enim* &c. & præter *ibid.* notata, ac *ad princ. supra h. t.* Arumæ: *exercitat.* 2. *quæst.* 27. Cujac: *in notis, margin. h. n.* 4. Casp: Ziegler: *ad Regicidium Angl. exercit.* 2. *pag.* 27. *ibique all.* & Cunr: Lag: *method. jur: civ: p.* 2. *cap.* 3. Rivet: *ad Exodi*, 21. *pag.* 1030. *operum tom.* 1. Cyprian: Regn: *disp.* 2. *subject. censur: Belg: hic n.* 2. *&* 3. L. Cœl: Rhodigin: 25. *lection: antiq:* 17. quem omninò vide, ac Meibomi: *ad jusjur: Hippocr: c.* 18. *n.* 6. *cum seqq. ibique all. n.* 7. Alb: Gentil: 3. *de jure belli* 9.

4. In text: ibi, *juris gentium*, &c. sicut & ejusdem juris gentium est dominatio, Cujac: *hic* per *l.* 64. *ff. de condict. indeb. l. ult. C. de indict. vid. toll.* ac conf: latè Arnisæ: *d. cap.* 3. *sect.* 5. Gentil: *d. loc.* Laur: Pignor: *tract. de servis*, *pag.* 2. *cum seq. edit. in* 4*to.*

Ad §. 3. *d. t.*

1. IN text: ibi, *captivos vendere*, &c. Istud obsolevit ex quo in Christiano orbe captivi vinculo servitutis non amplius obstringuntur, ut & notavi *ad princ. h. t.* ac conf: Dd. *hic nominatim* Vinn: *n.* 4. Mynsf: *n.* 5. & *ad* §. *item ea.* 17. ubi itidem noto, *infra de R. D.* & præter *all. per* Hillig: *ad Don: enucl.* 2. *comm.* 9. *lit. M.* Grœneweg. *ad* §. 5. *infra*, *quib. mod. jus pot. solv.* Lyclam. 4. *membran. eclog.* 11. Græff. *Syntagm. jur. publ. c.* 4. quem omnino vid. *pag.* 45. *cum seqq.* & Alb. Gentil. 2. *de jure belli* 15. Huber. *p.* 2. *digress. libr.* 1. *cap.* 19. *num.* 7.

2. Sanè non justè occidi captivos se dedentes textus est, 2. *Regum* 6. *vers.* 22. & probant Reincking. *Bibl. politic. lib.* 2. *axiom.* 189. *cum seqq.* P. Martyr. *class.* 2. *loc. comm.* 17. quicquid ex Ethnicis & Classicis hic accumulet Vinn. *n.* 3.

3. Ac conf. præter notata *ad* §. 28. *infra*, *de action. n.* 6. *cum seqq.* & *all. per* Pappum *in addit. art.* 61. *jur. milit. Belg.* latè Struv. *in diss. de victoria & clade*, *à* §. 112. *cum multis seqq.* Alb. Gentil. 2. *de jure belli*, 16. *pag.* 340. *cum seqq.* & quoad obsides *cap.* 19. *per tot.* ac de supplicibus se dedentibus *cap.* 20. ut & latius 3. *de jure belli*, *cap.* 8. *cum seqq.* Arnisæ. *d. c.* 3. *sect.* 5. *n.* 61. *cum seqq.*

4. In not. 17. *alias lit.* Vid. præter notata ad citatam *l.* 239. §. 1. & latè *all. per* Harprecht. *hic num.* 3. Scip. Gentil: 3. *parerg. seu origin. lib. singul. pag.* 243. *cum seq.*

5. In not. *num.* 8. *alias lit.* conf. plura per Alb. Gentil. 2. *de jure belli* 16. *pag.* 341. *cum seqq. & cap.* 17. *ab initio* H. Grotium 3. *de jure*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

belli & pacis 4. *per tot.* paæsertim §. 10. *cum seqq.* Scilicet, *Vendere cum possis captivum, occidere noli, Serviet utiliter*, ut benè canit Flaccus 1. *epist.* 16.

Ad §. 4. tit: 3. Instit: de Jure Personar: conf: Arnisæ: *d. sect. 5. n. 74. cum seqq.*

1. IN text. ibi, *nascuntur ex ancillis*, &c. Licet earum partus non sit in fructu ut §. 37. *infra de R. D.* hi autem propriè magis dicuntur *vernæ*, seu servi vernaculi vid: præter Comment: *ad Exod: 21. vers.* 4. ac Festum & Nonium Marc: in ista voce, Mynf: *hic n.* 3. *& ad* §. 30. *ipsi* 28. *infra, de legat. n.* 9. *ibique* Dd, & Laur: Valla: (pro quo jam tum emortuo vindicias scripsit Ao. 1489. magnus Erasmus adhuc dum puer, eleganter videndus *epist.* 2. *&* 3. *lib.* 7. ac Ao. 1505. *in epist.* προθυσερον posita, 7. *libr.* 4. etsi eum ut juri nostro sæpè injurium traducit Alciatus. 4. *de V. S. n.* 20. *cum seqq. Operum tom.* 4.) 1. *eleg.* 5. Laur: Pignor: *tract. de serv. pag.* 22. *cum seq. & pag.* 26. *cum seq. edit. in 4to.*

2. In text: ibi, *Liber homo*, &c. vocem, *veluti* addendam seu præaudiendam benè monet Hotomann: *hic*, cum & aliis modis jur: civ: quis fiat servus ut per Mercer: 1. *opin.* 9. Bachov: *hic n.* 3. & infrà nota: ac

3. Add: post istam vocem, *ingenuus* voces, *& sui juris* è Cujac: *in notis textualibus hic*, alià etenim patrono vel patri non præjudicaretur quo minus proclamare vel vindicare possint ut *l.* 1. §. 2. *ff. de R. V. ibique nota:* & per Bachov: *hic, n.* 2. *& ad Tr. vol.* 1. *disp.* 2 *th.* 3. *lit. B.* ubi tamen id jus aliis consanguineis denegat, conf: & *sis* Locamer: *hic, quæst: Justin:* 18. ac quid in minorenni se vendente? vid: *l.* 9. §. 4. *ff. de minor:* &c.

4. Multò magis autem Domino competit vindicatio, si ejus servus alteri se vendiderit, quod & ad se mancipantes ad remigia & ergastula adeo extendit Nic: Anton: 2. *de exsilio* 35. *n.* 7. ut ne quidem talibus fuga ad ecclesiam proficiat quominus retradantur.

5. In text: ibi, *Venundari*, &c. Emtori scil: ejus conditionis nescio ut per Hotomann: vid: tamen Ant: Matthæ: jun: A. F. A. N. *in comm. hic, num.* 3.

6. Idque hoc casu fit in pœnam vilipendentis libertatem, qua per manumissionem acceptâ meritò id recognoscitur ut apud Terent: *in Andria act.* 1. & patrono dicitur è Flacco, *Tum teneor dono, quam si dimittar onustus*, aliàs v. conventione privatâ nemo servus fieri potest ut *ex l.* 37. *ff. de libera: caus:* notat Felden: *ad cap.* 3. *Grotii de jure belli libr.* 1. § 8. intactus hactenus, adeoque tacitè approbatus à Graswinkel: *in stricturis ad eum*, ac conf: præter notanda *ad l.* 2. *ff. de hom. lib. exhib.* & Hotomann: *hic enunc.* 3. Arnisæ: *d. c.* 3. *de Republ. sect.* 6. *n.* 6. *&* 7. Franc: d'Amaya, 1. *obs.* 6. *n.* 26. qui & 3. *obs.* 5. *n.* 9. solvit nodum *l.* 6. §. *irritum ff. de inj. rupt.* &c.

7. In not: Goth: *n.* 12. *alias lit.* Unde & fortè in Basilicis *lib.* 29. id exolevisse notant Græci sub finem textus, ac conf: præter Anselm: *hic in not: & all: per* Larream *decis: Granat:* 9. *n.* 9. latius Hillig: *ad Don: enucl:* 2. *comment:* 9. *lit. P.* & Comm: *ad Exod.* 25.

8. Ac fac: quod nemo sit suorum membrorum nedum corporis dominus *l.* 13. *ff tor. ad l. aquil:* ubi add: tradita per Mornac: ac Comment: *ad Genes:* 25. *&* 29. ut & quod vilipendentia primogenituræ odiosum fecerit Esavum *Hebræ:* 12. *vers.* 16. *ibidemque* comm: Unde & nemo potest pro ære alieno se creditori obligare ad carceres, obstagia & servitia, *l. ob æs al.* 12. *C. de O. & A. ibique nota:* Annæ: Rob: 2. *rer. jud.* 6.

9. Add: tamen de eo & an beneficio cessionis renuntiari possit Ang: *ad §. ult. Inst. de act. n.* 24. *ibique* Ant: Caj: *in addit: lit: d.* & Kremberg: *num.* 15. *cum seqq.* ubi & noto, *ibidemque* remissivè Jas: *sub finem* & latius Harprecht: *n.* 12. *cum seqq.* ac Mod: Pist: 1. *quæst.* 39. *ibique* Jac: Schultes: *in addit:* & fusè Arnisæ: *c.* 3. *de Republ. sect.* 6. *n.* 13. *&* 43. *cum seqq.* qui & *ead. sect. per tot.* recenset alios modos, quibus jur: civ: perditur libertas præter *supra all. n.* 2.

10. Quod tamen quis possit operas suas locare in perpetuum tradit Porcius, *ad princ. Inst. de usufr. n.* 9. *ibique all. in addit. lit. a.* qui & *ad* §. *inutilis.* 6. *infra de inutil. stip. n.* 11. *ibique* Jas: *in addit. n.* 2. *& n.* 12. tradunt filiumfam: posse religionem ingredi, vel obligare se voto personali, aut spiritualiter, etsi non æque voto reali, per *l.* 2. §. 1. *ff. de pollicit. l.* 56. §. 1. *C. de Episc. & Cler.* De obsidibus denique hactenus conf: Alb: Gentil: 2. *de jure belli* 19. *pagin.* 396. *cum seqq.*

Ad §. ult: d. t.

1. COnf: præter notata *ad l.* 5. *in princ. ff. de statu hom. n.* 11. & *ad* §. 3. *infra tit.* 5. præ cæteris gloss: & Bachov: *hic* Bernegger ad Taciti Germaniam, *quæst.* 134. *ab initio*, Peck: *ad l.* 1. §. *in potest.* 21. *cum seq. ff. de exercit. act. n.* 3 *cum seqq.* L. Pignor. *d. tract. de servis, pag.* 29.

2 In text. ibi, *multæ*, &c. quid ista vox, *multæ*, similesque voces importent, conf. post gloss. Ang. Aretin. *hic* & Bart. *ad l.* 1. §. *Hoc rescriptum, ff. ad SCtum Syllan.* Baldum *ad l. Quod ait.* 2. §. *ignomin.* 2. *ff. de his qui not. inf. ante num.* 1. Coras. *ad parallelam l.* 5. *ff. de statu hom. num.* 2. ac de voce, *plures*, cum simil. notavi *ad l.* 9. *ff. de pact. add.* & *sis* Corvinum *ad l.* 33. *verb. pluribus, ff. de V. S.* ac Baldum *ad l. Et si post.* 8. *ff. si quis caut. jud. sist.* &c. *n.* 9. *ibidemque all. in addit.*

3. Alias male Ang. statuit multis modis pro 2bus saltem poni *in* §. 11. *Inst. de R. D. infra*, cum *ibi in seqq.* §§. *usque ad finem tituli* plures referantur modi, acquirendi dominium de jure gen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

gentium, pro iſto melius fac: *l.* 12. *ff. de teſtib. l.* 10. *ff. arb. furt. cæſ.* at vero vix hic certam reg: dari putem, cum Alb: Gentil: 7. *de nupt.* 6. *pag.* 751. *cum ſeqq.*

Ad tit. 4. *de Ingenuis.*

Ad princ: d. t.

1. IN text. ibi, *qui ſtatim* &c. Vid: tamen *l.* 14. *C. de fideicomm: libert:* & Zoëſ: *ad tit: ff. de ſtatu hom: num.* 6. Lyclama 7. *membran. eclog.* 20.

2. In text ibi, *patre v. ſervo*, &c. nec obſt: *l.* 2. *in princ. ff. Ne de ſtatu def.* &c. ibi, *vel patris*, vid: Franc: d'Amaya, *ad l.* 29. *tit.* 31. *libr.* 10. *C. de decur. n.* 24. *cum ſeqq.* quem & de libertorum filiis conf. omnino *ad l. un. tit.* 57. *lib.* 10. *Cod. n.* 73. 74. 75.

3. In text. ibi, *Quoniam vulgò* &c. *Qui vulgò*, legendum vult Hotomann: *hic* ad verba *ſed incert. patre nat.* &c. At melius iſthæc verba ratiocinativè per vocem, *quoniam*, hic in textu Florentino recepto legi tradunt Forſter: & Bachov. *hic ſub fin.* ac conf. Neandr. *tract. de ſtatu perſon: artic:* 26

4. In text. ibi, *placuit eum*, &c. favore ſcil. libertatis, cujus reſpectu multa contra communes juris regulas recepta, vid. omnino Sichard: *ad l. 7. C. de R. V. n.* 3. Franc d'Amaya, 3. *obſ.* 7. Wiſſenbach: *hic n.* 11. *diſp.* 5. qui olim ſecus fuiſſe tradit ut & Cujac: *in not. hic* & *ad Ulp. fragm. tit.* 5. §. *penult* itaque nil obſt. *l.* 18. *ff. de ſtatu hom.* vel an potius favore partus? nil obſtante *l.* 12. *ff. eod. ſub fin.* ut per Pagenſtecher *viſion.* 3. *de jure ventris* §. 1. in *l. ult. ff. de collat.* autem nil video quod obſtet ut non ſit opus ejus ſpecialem eruere rationem de actuali collatione ſed excutere non vacat.

5. Add: tamen præter nota: *ad l.* 1. *C. de natur. lib. ſub finem. l.* 2. § 5. *ff. de decurion.* latè Hunn: *volum.* 2. *reſolut. Treutl. diſput.* 58. *quæſt.* 24. Alb. Gentil. 2. *de jure belli* 16. *ab initio*, ac diſſentientes & antinomiam ſtatuentes Hotomann: 4. *obſerv.* 12. Sarmient. 1. *ſelect. interpretat.* 5. *ſub fin.* quem hactenus reprobat Fachinæus 3. *controverſ.* 50. at latè defendit Chriſten. *tract. de matrimon. diſſ.* 3. *quæſt.* 21. ac conf. Arniſæ. *d. c.* 3. *de rep. ſect.* 5. *n.* 78. *cum ſeqq.* Alb. Gentil. 2. *de jure belli*, 15. *ſub fin.* qui & hinc coll. auream catenam vel nummos captivi non mox fieri capientis, ſed rectè imputari libertatis lytro.

Ad §. 1. *d. t.*

1. IN text. ibi, *in ſervitute fuiſſe* &c. ac *not. n.* 7. conf. A. Pichard: *hic n.* 2. *cum ſeqq.* Donell. 2. *comm.* 11. *pag.* 49. *columm.* 1. Arniſæ. *d. cap.* 3. *ſect.* 6. *ſub finem.*

2. Nec obſt. huic §. *l.* 21. *ff. de ſtatu hom.* ut *per all.* à Jo. Bapt. Larrea, *nov. deciſ. Granat.* 9. *n.* 9. *ſub fin.* Aliàs Rittershuſ. *hic ſub fin.* hunc textum aliter & ad alium caſum magis practicabilem inducit.

3. An petens ſe abſolvi fateatur ſe ligatum vel excommunicatum, vid: præter nota: *ad l.* 9. *ff. de except.* & Canoniſtas *in cap. Venerabilem verb. ſunt autem X. de elect.* Ang. *hic n.* 5. Alexandr. *ad l.* 1. *in princ. ff. de op. nov: nunc: num.* 6. *cum ſeqq* ubi & de aliis ſimilibus, Maſcard. *vol.* 2. *de prob. verb. excommunicatio per abſol. concluſ.* 701 Sand. *ad l.* 43. *de R. J.* Sanè qui producit Inſtrum. Concordiæ ſeu de pace, non eo ipſo fateri videtur ſe deliquiſſe contra eum cui ſatisfecit ut inde poſſit condemnari fiſcaliter ut per Baldum *ad l. Furti*, 6. §. *Pactus* 3. *tit.* 2. *libr.* 3*tii fftor.*

4. Ac an excommunicatus olim hodiè etiam præſumatur excommunicatus tractant Menoch. 6. *præſumt.* 70. Maſc. *ubi ſupra concl.* 705.

Ad tit: 5. *libr:* 1. *Inſt. de libertin:*

1. AN & quid differant liberti & libertini vid. præter notata *ad l.* 1. §. 4. *ff. de excuſ. tut. l. ult. ff ſi ing. lib. eſſe dic. lib.* 40. *tit.* 14. & Pichard. *hic n.* 2. P. Voët. *n.* 1. Harprecht. *n.* 3. *ibique fuſè all.* ac Ludwell. *ad princ. h. t. n.* 1.

2. Add. & Laur. Vallam, 4. *elegant.* 1. Franc. d'Amaya *ad l.* 1. *tit.* 32. *libr.* 10. *Cod.*

Ad princ: d. t.

1. IN not. *n.* 1. vid. poſt gloſſ. *hic verb. juſta*, omninò Don. 2. *comm.* 11. *ab initio* Neandr. *tract, de ſtatu perſon. artic.* 28.

2. In text. ibi, *de manu datio*, &c. legendus eſt hic locus ut *l.* 4. *ff de J. & J.* unde eſt deſumtus, vid. Cujac. *hic* (qui tamen 5. *obſ.* 13. manumiſſionem dictam vult ex eo quod ei manus immitteretur ut mox ſequitur) & utrobique Dd, ac Goth. *ad d. l.* 4. ubi & notabo

3. In not. *n.* 23. *alias lit:* quoſdam etiam legere, *detectio*, refert Placentinus *in ſumma h. t.*

4. Iſthæc alias manumiſſio fiebat olim per circumverſionem in gyrum & vertiginem, ſicut & de emancipat. noto *ad l. omnem præfat.* 1. *fftor.* §. 9. qua actione & ritu ſignificabatur iis ita circumactis in poſterum fore licitum vertere ſolum, & liberè in quancunque orbis partem excurrere, unde illud Perſii, *Verterit hunc Dominus, momento turbinis exit*, &c. ac Senecæ ex Epicuro, *in epiſt.* 8. *Philoſophiæ te tradas, & mox circumageris*, &c. Ubi vid. Lipſium aliosque Comm.

5. Sicut & hinc lucem capit illud Perſii, *queis una Quiritem vertigo facit*, de iis qui facilè libertatem conſequuntur, vid. *ſis* Scip. Gentil. 1. *parerg.* 36. *pag.* 93. ubi & *extelare*; pro *manumittere*, dici tradit, ac nota Quiritem dici numero ſingulari civem Rom. ut & apud Horat. 2. *Carm. in od.* 7. ubi conf. Dacier. *en ſes remarques*, *pag.* 150. *tom.* 2.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

6. Add. & quæ de formula German: wehrbahr machen / noto *ad* §. 8. *l. Omnem n.* 5. & interim Jo. Herm: Stamm: *lib.* 2. *de ſervit. perſon. c.* 4. *n.* 11. Briſſon: 1. *ſel: ant:* 11.

7. Inter quæ ſolennia Romani etiam ſervos de ſe benè meritos condecorare ſolebant ſuo prænomine, aliove ſibi genitali, ut per Briſſon: 2. *ſel. ant.* 14. Laur: Pignor: *de ſervis, p.* 33. *edit: in 4to*, Hillig: *ad Don: enucl:* 16 *comm. lit: f.* Arniſæ: *de Republ: c.* 3. *ſect.* 8. *n.* 17. Gothofred: *in & per l.* 108. *ff. de C. & D. n.* 3. Franc: d'Amaya, *ad l.* 7. *C. de incol. n.* 55 *tit.* 39. *l.* 10. ſicut & arrogati plerumque adſumebant nomen patris arrogantis, ut non ſolum ex hiſtoria Juſtiniani noſtri ſed ex Tranquillo, Tacito & hiſtoriæ Auguſtæ ſcriptoribus conſtat, etſi alias ſervos non fuiſſe binomines docent Ant: Auguſtinus 3. *emendat:* 8. Hortenſ: *in fine tit:* 12. *lib.* 3. *Inſt. de eo cui*, &c. nil obſtante *l.* 23. *ff. de manumiſſ:* ut nec ſequitur nomen mutavit ergo fuit ſervus, *l.* 10. *C. de ingen: manumiſſ:* ubi Goth:

8. Unde idem ſatyricus ſervo manumiſſo & libertate ſua ſuperbienti tacitè exprobrat, quod dicatur Marcus Dama, ut enim Marcus prænomen erat Domini ejus, ut apud Varronem *Marcipor*, *Quintipor* &c. ita ſervile nomen Damæ vel Davi apud Comicos, (ut & patet *ex l.* 88. §. 11. *cum ſeq. de legat:* 2. ut & *l. ult. ſſtor. de jure deliber:* aliisque ſſtorum locis, & Horat: paſſim *in ſatyris & epiſtolis præſertim*, Martial. 12. *epigr.* 17.) per omnia ſtatum ejus priorem proſtituebat, qui verſus in Perſii *ſatyr:* 5. ita ſonat: *Momento turbinis exit Marcus Dama papæ! Marco ſpondente recuſas credere tu nummos?* &c.

9. Cujusmodi etiamnum hodiè poſſent jaci in arrogantem hominem â ſumma quod dicitur caveâ brevi tempore ad ſummum dignitatis gradum evectum, eoque turgidè criſtas erigentem juxta illud Salviani *epiſt.* 2. *pediſſequa honoris eſt arrogantia*, & honores mutant mores, magiſtratus virum arguit juxta Ariſtot: 5. *moral:* ac illud Claudiani: *Aſperius nihil eſt humili, cum ſurgit in altum*, ubi *lib.* 1. *in Eutropium* mox ſequitur, *Nec bellua tetrior ulla eſt, Quam ſervi rabies in libera colla furentis*, ſicut & olim vulgatum ſcomma, *heri ſervus hodiè liber*, *in l.* 7. § 2. *ff. de injur:* ubi Goth: *in not:* & ſimilia plura congerit Cujac: *in explicat. Nov. 6tæ ab initio*, præter Comm: ad Horat: 5. *Carm: epod.* 4. è quo illud ex ipſo in iſto caſu benè quadraret, *licet ſuperbus ambules pecuniâ Fortuna non mutat genus.*

10. At quî & quomodo manumiſſio poteſt eſſe libertatis datio, cum ſi ſuam det libertatem dominus, ut dicitur *infra in* §. 3. *h. t.* ibi, *eadem quam hab: manumiſſor* &c. nonne fit ipſe ſervus, ſi autem alienam, nonne dat, quod non habet? contra *l.* 54. *de R. J.* vid: pro ſolutione, iſtius nodi præter notata *ad d. l.* 4. *de J. & J. ibique* Dd. Ang: *hic*, & Bachov: *in comm. ac ad* 1. *part. ſſtor. pag.* 179. Hillig: *ad Don: enucl.* 2. *comm.* 1. *lit. f.*

Ad ʃ. 1. & 2. d. tit. Inſt: de libertin:

1. QUoad obſtantem locum Cic: *non procul ab initio Topic:* vid: præter nota: *ad* §. *ult. ſupra tit.* 3. Bachov: *hic n.* 3.

2. In not: *n.* 7. *alias lit.* Cur autem iſtius manumiſſionis per cenſum nulla mentio fiat, & de ejus abrogatione vid: *ſis* Ant: Cont: 2. *lection.* 9. ubi & *in fine* reprobat has Goth: notas.

3. In text. ibi, *per epiſtolam*, &c. an & per nuncium vel procuratorem? Negat ſubdubitanter tamen Bachov: *hic n.* 4. quem add. *in animadverſ. ad Treutl. vol.* 1. *diſput.* 2. *theſ.* 4. *ſub fin.*

4. In not. *n.* 14. Vid. tamen nota *ad* §. 3. *tit. ſeq.* ubi eſt ſpecialiter proviſum minoribus hactenus, & *ad l.* 6. *C. de ſentent. & interl: jud.*

Ad ʃ. 3. d. t.

1. DE ordinibus libertorum & gradibus ſervorum conf: præter Dd. & *all. per* Broſſeum *hic*, & notata *infra ſub fin.* ac ad notas *l.* 5. *ff. de ſtatu hom. n.* 11. Pythæum (cujus encomium decantat Cujac: 13. *obſ.* 10. *ſub fin.*) 2. *ſubceſ. lection.* 9. & Cujac: 4. *obſ.* 5. poſt Salvianum, ibi deſcriptum, *lib.* 3. *contra avaritiam*, *à pag.* 104. ibique Rittershuſ: *in comm.* & latius Tiraquell: *ad l ſi unquam C. de revoc. don. verb. libertis n.* 123. *cum ſeq. Operum tom.* 6. Anton: Matthæ: jun: A. F. A. N. *ad* §. *ult. tit. præced. n.* 2. ubi & *n.* 3. de argum: à ſervis & monachis præter notata *ad l.* 3. *C. de pact.*

2. Ac add: Henr: Salmuth: *ad lib.* 2. *memorab. Pancir. tit.* 2. *pag.* 85. ubi præſertim de dedititiis ut & præter notata *infra*, *ſub finem*, & per Comm: *ad Flacc:* 5. *carm. epod.* 4. eleganter Feltmann: *hic in ſpicilegio*, ac de Latinis latius Balduin: *lib.* 3. *ſui Juſtiniani pag.* 273 *cum ſeqq.*

3. De variis ordinibus Monachorum poſt Juſtinian: ortis vid. præter Rud. Hoſpinianum *in pecul. tract.* & Salmaſ: *in Comm. de origine vitæ aſceticæ & monaſticæ* Gisb. Voët. *polit. eccl. part.* 2. *lib.* 4. *tract.* 4. *per tot.* præſertim *c.* 5. Ann. Rob. 2. *rer. jud.* 2. Chamier: ejusve ſupplementat. Alſted. *panſtrat. Cath. tom.* 3. *lib.* 4. *c.* 12. & è Juriſtis Bartholomæ. Socin. *conſil.* 245. Incip. *Omiſſis multis*, *p.* 2.

4. In text. ibi, *Omnia augere*, &c. non diminuere, ut fiebat de ſucceſſione Latinorum ſaltem, quod juri hodierni Albinagii comparat Jac. Andr. Cruſius *tract. de jure detraction. cap.* 19. *n.* 4. quem de iſto jure ibi latè vid. & quæ notavi *ad tit. C. de bon. vacant.* ac *ad auth. Omnes peregrini C. comm. de ſucceſſ.*

5. In text. ibi, *Nec Domini manumiſſ.* &c. ſcil. *Tros Rutulusve fuat*, ut eſt apud Maronem, ſeu potius utrum Quiritarius ſit an v. bonitarius, ut non obſtet §. 4. *tit. ſeq.* vid. Balduin. *d. loc.* ac Cujac. & Ant. Matthæ. ſenior. *in not. hic*, qui & refert Ant. Auguſtin. pro voce, *Domini*, hic legendum velle, *Dominii*, quod & notat poſt Ruſſard. Giphan. Simon à Lewen, *hic*, *ſub finem.*

6. At v. utraque lectio defendi poteſt, ut per Franc. Balduin. & Bachov. *hic ſub finem.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

7. In not. *n.* 22. ibi, *in quorum facie vel*,&c. conf: prætet nota: *supra n.* 1. Rivet: *ad Exod.* 21. *verf.* 6. *pag.* 1033. *columm.* 2. *Operum tom.* 1. P. Colvium *in notis* ad 9. *Metamorph. Apulei*, ibi, *frontes literati* &c. Mareſ: *Antichriſti revelati*, *lib.* 2. *c.* 11. *n.* 2. *cum ſeqq.* Laur: Pignor: *tract. de ſervis pag.* 13. *cum ſeqq. edit. in* 4to. De pœna privationis aurium in fures & fugitivos aliàs vid. Langlæ: 10. *ſemeſtr.* 2.

8. An liberti eorumve filii fuerint admiſſi ad honores & dignitates? vid: latè Franc: d'Amaya *ad l. un. tit.* 57. *libr.* 10. *Cod. n.* 73. *cum ſeqq. & n.* 88. *cum ſeqq.*

Ad tit: 6. libr: 1. Inſt: quib: ex cauſ: man: non lic:

Ad princ: d. t.

1. IN text. ibi, *qui in fraudem cred:* &c. quin etſi non ſubeſt fraus, nequidem à locuplete ſervus pignori datus manumitti poteſt ut *l.* 3. *ff. de manumiſſ:* ſpecialiter ſcil. ne obſtent *l.* 1. *&* 3. *tit.* 8. *lib.* 7. *Cod.* ubi notat Goth.

2. In text. ibi, *l. Ælia ſentia*, *imp. libert.* &c. reſpectu Creditorum ſcilicet, non manumittentis, vid. Dd. *hic*, *nominatim* Balduin: *in verb. Nihil agi.*, &c. Hortenſ: *ſub fin.* Weſenb. *n.* 5. Bachov. *n.* 1. ubi & ſubinde agit contra craſſum errorem Pacii, qui *in not. marginal. hic* tradit ipſo jure valere manumiſſionem ſed revocari, quod eſt contra principia juris noſtri, ut *infra*, §. 6. *cum ſimil. de act.* etſi quandoque revocari & reſcindi dicatur, ipſâ ſcil. lege prohibente non facto hominis.

3. Ac conf. præter nota: *add.* §. 6. *infrà, de action. l.* 1. *C. h. t. n.* 56. eund. Bachov: *in comment.* 1. *part. ff tor. pag.* 184. *n.* 11. Feltmann: *hic in diſp.* 3 *partit.* 3. *n.* 1. Ungepaur: *exercit. Juſtin.* 2. *quæſt.* 13. Hotom. Ludwell: & P. Voët. *hic n.* 2. Ant. Matthæ: A. F. A. N. *n.* 4. Locamer: *hic quæſt. Juſtin.* 20. Huber: *hic n.* 8. *diſp.* 9. Pagenſtecher *viſion.* 2. *de jure ventris*, §. 5.

Ad §. 1. d. t.

1. IN text. ibi, *ſi modo* &c. nec obſt. *l.* 88. *ff. de hæred. Inſtit.* ut per Ægid: Hortenſ: *hic*

2. In not. *n.* 9. *alias lit.* Conf. præter Dd. *hic nominatim* Giphan. & Bachov. ad text. ibi, *Valde n.* &c. & *ad* §. 1. *infra de her. qual. & diff.* Anton. Contium 2. *ſubceſ. lect.* 18. Conn. 10. *comm.* 5. *n.* 2. Freundeberg. *de reſcript. morator. concl* 69. *n.* 29. *ibique all.*

3. Injuria autem hic deſignat infamiam ut per Hortenſ. Goth. & Vinn. *hic* vel ignominiam potius nec n. ỳa incurritur infamia ut *l.* 11. *tit.* 12. *lib.* 2. *Cod.* quæ aliàs ex injuria oritur, ut *in l.* 1 *ff. de his, qui not. infam. ibique* notatis, ſicut & ceſſio bonorum infamat decoctorem apud pleraſque nationes, vid. Arniſæ. *de Republ. c.* 3. *ſect.* 6. *n.* 52. *cum ſeq.* & notata *ad l.* 1. *C. qui bon: ced:* aliàs etiam ſine herede decedere diviti triſte dicitur & minus honorificum, ut per Franc. d'Amaya 3. *obſ.* 6. *n.* 58. ſicut miſerrimum habere gratiam intellectûs & poſteris ſuis ſtudioſis nihil ſcriptum tanquam hæreditarium relinquere, ut dicit Baldus *in proëmio ad decretalia*, *n.* 3. quò & fac. initialia Saluſtii verba, *Omnes homines* &c. ac Euſtathii apud Macrob. 7. *ſatu n.* 2.

Ad §. 2. d. t.

1. RAtionem dubit, hujus textus ab initio, vid. per Vinn. *hic* & Hillig. *ad Don. enucl.* 6. *comm.* 17. *lit. f.* qui benè reprehendit Ant. Fabr. Juſtiniano *hic* (ut ſolent vel lepores mortuo Leoni barbam vellere, vid. Polyd. Vergil. 209. *adag.* & comm. ad Martial. 10. *epigr.* 9.) nimis proterviter inſultantem, more quidem ipſi ſolenni, ſed valdè inſolenti planè ut ſaltem ideo Faber perpetuus Triboniani cuſtos dicatur falsè Vinnio *ad* §. 13. *infra, de excuſ. tut.* pro pædagogo, ut apud Perſium *ſatyr.* 5. ibi, *Qualia audet cuſtode remoto* &c. ac Juven. *ſatyr.* 10. ibi, *Cuſtode atque curâ* &c. Horat. *ſatyr.* 4. *Cuſtodis eges* &c.

2. In text. ibi, *novâ human. ratione* &c. non obſt. *princ. infra de hered. inſtit.* quia benè hic dicitur nova, quæ antea nunquam inveteravit aut recepta fuit, etſi quidam è Vett. JCtis eam probaverint ut per Cujac. & Mynſ. *hic*,

3. Quanquam paulò aliter nodum hunc ſolvunt Pichard. *hic n.* 3. Bachov. *ſub fin.* & ad d. *princ. infra*, *n.* 3. ac conf. Don. 6. *comm.* 17. *p.* 250. *ab initio*, *ibique* omnino contra Ant. Fabr. Hillig. *lit. f. cum ſeq.*

4. In text. ibi, *ſcriptura inſtitutionis* &c. Non itidem legati conf. tamen Balduin. *hic*

5. In text. ibi, *quum non ſit veriſimile* &c. Nota, quod qui vult conſequens velit etiam antecedens, vid. Dd. & nota: *hic*, *& ad l.* 2. *ff. de juriſd. l.* 77. *ff. de adquir. vel om. hered.* ac de argumento à veriſimili, vid. Nic. Everhard. *in loc. legal. & mea notat: ad l. ult. in princ. ff. quod met. cauſ.*

Ad §. 3. d. t.

1. IN text. ibi, *ſæpè n. de facult.* &c. id eſt, de bonis, ut *l.* 8. *C. de revoc. don. ibique* latè Tiraquell. *in comm.* ỳb. *facultatum*, *ab initio*, *operum tom.* 6. ſicut & numero ſingulari *facultas*, vel robur pro opibus ſæpe reperitur apud Salvianum, ut *ad ejus libr.* 2. *contra avaritiam pag.* 64. notat Rittershuſius, id quod & Principi inculcat Saavedra *ſymbol. polit.* 69. *pag.* 544. & Dominus Jeſus optimè ſcivit in Evangelio, juxta per me nota: *ad l.* 5. *ff. de juſt. & jur. n.* 10. ac ſimiliter bona dicuntur robur *Hoſeæ* 7. *verſ.* 9. ut ibi benè docet Rivetus *in comm. operum tom.* 2. ac vires *Numeri* 31. *verſ.* 9. vel virtutes, ut ibi explicat Auguſtinus *quæſt. lib.* 4. vel poteſtas ut per Gagney: *ad* 1. *Corinth.* 9. *verſ.* 12.

Bel-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Belgicè vermogen vulgo *effecten*, sicut & magnus ponitur pro divite, 1. *Samuel.* 25. *vers.* 2. *cum simil.*

2. Sed ut ista de bonis corporis ita utinam non itidem de doctrina & benemeritis nimiam, ut loquitur Pompo: *sub fin. l.* 2. *de O. J.* fiduciam suorum studiorum haberent & idem accidat, unde Papistarum opera superarrogatoria, magis quam erogatoria, adeoque meritò perstricta à Petro Martyre Vermilio *claß.* 3. *loc. comm.* 9. *ab initio usque ad n.* 11. Spanhem: *p.* 3. *dub. evang.* 43. Chamier: *panstrat: Catholic. tom.* 3. *part.* 2. *libre* 24. *passim*, *de satisfact. al.* cum, ut benè Salvianus *libr.* 3. *contra avaritiam pag.* 114. *reddere post mortem patri pietas filii non possit, quod unicuique indevotio sua & infidelitas denegarit*, ac conf: *Psalm.* 49. *vers.* 8. *Habacuc.* 2. *vers.* 4. *Galat.* 6. *vers.* 4. *&* 5. Planè ut potius cum Flacco *de arte poëtica* dici conveniat, *Vitavi denique culpam, Non merui laudem*, conf. & præter Comm. *ad Luc.* 17. *vers.* 10. 1. *Corinth.* 9. *vers.* 16. hactenus benè tradita per Menoch. 3. *præsumt.* 29. *n.* 12. *cum seqq.*

3. Enim verò cum benefacta nostra non afficiant Deum, *Psalm.* 16. *vers.* 2. frustrà nos inutiles servi, ut dicimur in Evangelio, *Lucæ* 17. iis confidimus, nedum ut bona nostra opera tanquam beneficia in acta mittamus, quod de se vel respectu hominum noluit Seneca 1. *de benefic.* 2. ratione locutionis exinde desumtâ, quod apud Romanos præter acta publica alia fuere privata, è quibus posteris constare poterat de gestis in familia, ut & *in libro Esther cap.* 6. ea releguntur, nec quicquam supra deductis obstat aut Romano Catholicis militat textus *Esaiæ* 38. *vers.* 3. magis quam aliis perfectistis ut per Calvinum aliosque Comm. *ibid.* ac plures à me *ad l.* 2. §. 13. *C. de V. I. E.* melius alias istis Catholicis ut se dici amant, cecinit hactenus ethnicus ille apud Ovid. 14. *metamorph. nec unquam Esse satis potero, præstem licet omnia, gratus* &c.

4. Plerisque fanè juris studiosis accidit, quod *ab initio Satyrici*, conqueritur Petronius & de Brutidio narrat Tacitus, *libr.* 3. *Annal. pag.* 60. *edit. Lips. in folio.*

5. Equidem plus defero judicio Cibariorum, cerdonum, eorumque qui, ut est apud Cic: à summo bibere, id est ordine ab uno ad alterum, & cubito se emungere solent, vulgo broodmoordenaers vel Cibariorum ut apud Calvinum *lexici jurid:* in ista voce, *cibarium*, quam ejusmodi Doctorum superficialium qui brocardicis juris regulis sæpe saltem adhærent, minimè attentis fallentiis ac declarationibus, qui potius dolores quam Doctores legum dicendi & cujusmodi fratres ignorantiæ propriis coloribus depingit Autor personatus sub nomine Venturæ de Val. 1. *Parthenii litig.* 11. *per tot.* & conf: *notat: ad* §. 7: *l. omnem* 1. *præfat. ff tor. sub fin.*

6. In not: *n.* 15. *Lex opposita est*, *l.* 15. *Cod. de rescind. vend.* quod mendum, ut & alia passim à typographo & correctoribus minus accuratè fuerunt in isthac editione ultima observata, quicquid præfatio ad lectorem ei ab Elseviriis præmissa prætendat, sed non mirum quin juxta Lyricum fas est in tam *vasto opere obrepere somnum*, sicut vel quandoque *bonus dormitat Homerus*, ut identidem *in arte poëtica* canit idem Flaccus, & nemo omnibus horis sapit, quin *Dulce est desipere in loco*, ut idem Flaccus 4. *Carm.* ad Virgilium poëtam, sicut ibi, contra Torrentium aliosque docet Dacier:

7. Alias autem quoad Gothofredi notas *hic*, conf. præter mea nota: *ad l.* 5. *C. qui man: non poss:* & *ad all. l.* 15. eund: Goth: *in addit. Sneydewini hic lit. b.* ac add. post Gloss. Porcium, & ad eum Jas: *hic n.* 7. *cum seqq.* Ang: *num.* 4. novissimè Ostermann: *in rational.* qui deducit 5. casus, quos circa hunc articulum in consulendo & judicando attendendos censerem.

8. Conf: & *sis*, Pinell: *ad l.* 2. *C. de rescind. vend.* 1. *part. cap.* 2. *n.* 32. *cum seq.* Mevium *discuss. lev. inop. deb. cap* 5. *n.* 77. *cum seqq.* & *n.* 123. *cum seqq.* Caroc: *decis. seu casu* 1. *num. ult.* ubi tradit conjecturas ex quibus actus præsumitur in fraudem creditorum gestus, de quibus adde etiam præter nota: *ad l.* 17. §. 1. *ff. quæ in fraud. cred.* & *all. per* Pichard. *ad* §. 6. *infra, de act. n.* 13. Ang. *hic n.* 2. Jason. *ad* Porcium *n.* 3. qui 6. conjecturas hactenus referunt, ac plures Jas. *ad d.* §. 6. *infra*, *n.* 35. *cum seqq ibidemque* L. Gomes. *num.* 23. *sub fin. cum seqq.*

9. An quis vires patrimonii scire præsumatur, vid. Ant. Merend. 1. *controvers. jur.* 41. Gryphiandr. 1. *œcon. leg.* 7. *n.* 42. *cum seqq.* Jas. *d. lo. n.* 48. ubi hunc textum bene explicat, Bart. *taxans*, cui & omninò add. Gomes. *ad eund.* §. 6. *Inst. de act. n.* 24. *cum seq.*

10. In text. ibi, *cum utroque modo*, &c. conf. *l.* 79. *de R. J. ibique nota:* in fideicommissaria sanè libertate sufficit eventus fraudis, ut per gloss. *hic verb. non impediri.* Bachov. *n. ult.* qui scrutatur rationem, de qua mihi satisfaciunt Porcius, & ad eum Jason. *hic n.* 4. *cum seqq.* Philipp. Matthæi *ad d. l.* 79. *n.* 18. *cum seq.* Huber. *in prælect. noviss. h. t. n.* 2. ac Ludwell. *hic n.* 2. qui & *in præcedd.* solvit nodum qui nobis nectitur hactenus de *l.* 25. *ff. Qui & à quib: manum.* &c.

Ad §. 4. d. t. Inst: quibus ex caus: man: non lic: conf: l. 2. C. si advers. libert.

1. IN text. ibi, *l. Ælia Sentia*, &c. Primo SCto, ut *l.* 1. *in fin. ff. de off. consul.* Sed confirmante lege scilicet vid. præter nota: *ibid.* Cujac: Hotom. & Bachov. *hic in comm.* & ad 1. *part. ff tor. p.* 185. *n.* 12.

2. In text. ibi, *non aliter*, &c. ne quidem consensu sui curatoris, Bachov. *hic:* In fine autem hujus §phi post Theoph. Hotoman. Bachov. Vinn & Holtermann. *hic num.* 11. probabiliter legendum censent, *quam si dictâ apud consi-*

consilium justa causa manumissionis approbata fuit manumissio.

Ad §. 5. d. t.

1. IN text: ibi, *patrem aut matrem*, &c. hoc quidem paradoxum videtur ut parentes sint in potestate lib: sed exemplificando benè explicant gloss: & Bachov: *hic*, ac casum à Bertlingio quondam ista formatum audivi, ut ponas parentes & liberos pariter subesse ejusdem domini potestati à quo filius fuit solus manumissus & heres institutus.

2. Quoad alumnum autem conf: Goth: *ad l.* 1. *C. Quæ res pign. obl. poss. n.* 28. *alias lit.* ubi & noto: ac fusè Tiraquell: *ad l. Si unquam C. de revoc. don. verb. susceperit lib. n.* 49. *cum seqq. Operum tom.* 6. ubi *n.* 53. in specie agit ad hunc §, ac

3. Add: *l.* 26. *C. de nupt.* & ad eam tradita per Franc: d'Amaya 2. *obs.* 5. *n.* 25. *cum seqq.* & 3. *obs.* 7. *n.* 18.

4. Quoad educatorem & nutricem vid: Apulej: 2. *metamorph.* seu *de asino aureo*, *ibique* Colvium & Commentatores, ac Laur: Pignor: *tract: de servis. pag. edit. in 4to*, 186. ubi & de servo capsario, cujus meminit *l.* 13. *ff. de manum. vind.* ac collactaneo aliisque hic relatis, *p.* 189. *cum seq.* & Huber: *hic n.* 12. *disp.* 19.

5. In text: ibi, *matrim: habendi*, &c. ꝟbum, *habendi*, abesse à Vett: libris dicit Cujac: *hic*, quod & ideo deleri placet Bachovio *hic n.* 4.

5. Sed mihi perinde est, interim hinc nota, patronum cum liberto nuptias contrahere posse ut *l.* 15. *C. de nupt.* ad quam latè agit Franc: d'Amaya, 2. *obs: jur:* 5. ubi *&* *n.* 1. *h.* §. aliasque leges hactenus citat & multos Dd, ac conf: Hillig: *ad Don: enucl:* 13. *comm:* 19. *litt. D. & R.* fac. & *l.* 10. §. 10. *ff. de in jus voc:* quem text: non vidit Amaya. an alias & quatenus imparitas status vel conditionis personarum impediat matrim: vid: præter notanda *infra*, *de nupt:* in verb: *civ: Rom:* & Feltmann: *in pecul: jam impresso tract:* benè Bocer: *class:* 1. *disp.* 9. *n.* 63. *cum seqq.*

6. Ibidem *in fin.* & in not: Anselm: *num.* 21. conf: *l.* 2. *C. de postul:* & intellige ista de procuratore ad litem cum vel servi & pueri ad extrajudicialia negotia constitui procuratores possint cæteris paribus adeoque nulla alioquin hic esset ratio dubit: vel juris constituendi, contra nota: in & per *l.* 27. *ff. qui test: fac: poss: l.* 1. *ff: ad municip:* §. 6. *infra de nupt.*

7. Ac conf: pro hac sententia præter latius nota: *ad l.* 1. §. 3. *ff. de postul.* Dd. *hic*, *nominatim fusè* Chr. Porcium & ad eum Jason· *num.* 20. *cum seqq.* Cujac: Giphan: & Ant: Matthæ: senior: *in not:* ejusque ejusdem nominis & ominis nepotem A. F. A. N. *in Comm. hic n.* 2. *cum seqq.* ac Feltmann: *hic in spicilegio* & Huber. *num.* 13. *d. disp.* 9.

8. Quanquam aliter hoc tractant Tim: Fab: *disp. anniversf.* 4. *n.* 8. Hœnon: *disp.* 1. *n.* 21. Mart: Schickard: *disp. ad Inst.* 2. *th.* 4. *num.* 1. Ungepaur: *exerc. Justin.* 2. *quæst.* 16. Hahn: *in obs. ad Wes. parat. ff. de procur. n.* 4. *pag.* 438. *cum seq. vol.* 1. *edit. in 4to*, Pagenstech. 4. *aphor.* 72. ac denique inter typos visus Ludwell: *hic n.* 2. qui plures pro & contra citat.

9. In text. ibi, *decem & septem* &c. 18. ann: emendandum juxta §. 7. *infra*, *eod.* ibi, *nisi dec:* &c. ac *l.* 13. *de manum. vind.* putat Hotom: *hic*, *enunc.* 4. sed aliter medetur Ludwell: *hic in fine.*

Ad §. 6. d. t.

1. IN text. ibi, *sive vera* &c. ac not: *n.* 23. ita & gloss: *hic*, & in ꝟb: *sive falsa*, &c. ut & *ad l.* 1. *C. de vindict. liberat:*

2. At Diss: Salicet: *ibid. n.* 5, 6. dicens tamen se expavescere cum Doctores in hac materia scribentes non inveniat.

3. In not. *n.* 24. conf: gloss: *hic* ꝟb: *non retractatur*, & latius Jo: Fabr: ex quo Ang: perpetuus ejus pedissequus, notante Bachov: *hic* add: & *sis* Hotomann: *hic* qui & respondet *ad l.* 221. *de V. S.*

Ad §. 7. d. t. 6. Inst: Quib: ex caus: man: &c.

1. IN text: ibi, *quod non erat fer.* &c. vid: *l.* 21. *ff. de R. J. ibique* notata.

2. In text: ibi, *in testam.* &c. secus esse in contractibus tradit Vult: *hic*, *sub finem.*

3. In not: *n.* 27. *alias lit.* ita & Hotomannus *hic* valdè gloriabundus tanquam in mustaceo laureolam quærens.

4. In not: *n.* 31. *alias lit.* non obstat opposita *l. ult:* si saltem vox, *inæstimabilis*, hyperbolicè dicta intelligatur conf: Hotomann: *hic enunc:* 3. vel potius intelligatur saltem respectu servi, ut solebat dicere D. Steinbergen, ac quoad oppositam *l.* 70. vid: utrobique gloss: & Dd. *ac ad l.* 106. *ff. de R. J.* nominatim *ibi* Decium, cui est *l.* 105. *n.* 4. *cum seq.* Cagnol: *n.* 6. substitit etenim saltem venditio hactenus, ut invicem obligentur contrahentes juxta notata *ad princ. supra h. t.* alias de favore libertatis vid: *sis*, *l.* 122. *de R. I. ibique* Dd. & notata, ac Franc: d'Amaya, 3. *obs.* 7. *ab initio*, & de intolerabili jugo servitutis plura per L. Cœl. à Rhodig. 7. *lect. ant.* 31.

5. In not: *n.* 33. *alias lit.* add: tamen gloss: *hic verb. impleverit*, quæ id limitat, ut & Bachov: *ante num.* 1.

6. In text. ibi, *ideò nos mediam*, &c. id quod melius est, quam statuere vel facere casum pro amico, vel potius diabolo, ut benè dicit A. Tesaur: *decis. Pedem* 89. *n.* 3. *sub fin. & decis.* 206. *n.* 13. vid. præter fusè notata *ad l.* 7. *ff. ut leg. seu fid. no. cav. & sub fin. d. l.* 34. Decium, *consil.* 68. *n.* 3. *& consil.* 176. *n.* 6. *ibique all. per* C. Molinæ. *in add.* ac *consil.* 445. *ab initio* C. Scriban· *polit. Christ. c.* 9. *pag.* 146. *cum seq.* post gloss. *hic & ad* §. 25. ubi itidem

 noto

noto *infra de R. D.* ℣b. *media ſent.* &c. quæ
gloſſ. tamen *ad l. Neſenius* 34. *ff. de neg. geſt.*
℣b. *videantur*, id vulgò ruſticorum imputat, &
& dicitur Bauren thedung / vel Bauren ſnidt Ger-
manis & in noſtra lingua vernacula.

7. Ac conf. præter all. per Tuldenum *ſub fi-*
nem hujus tit. Langlæ. 5. *ſemeſtr.* 4. Huber. *in*
prælect. tit. 5. *lib.* 34. *ffior. n.* 5. *& tit.* 1. *lib.* 42.
ff. n. 26. Mornac. *ad d. l.* 34. *& ad l.* 3. *ff. ſi*
pars hered. pet. Pinell. *ad l.* 2. *C. de reſcind. ven-*
dit. p. 2. *c.* 4. *n.* 40 *ſub fin.* ut & contra id di-
viſionis remedium in dubio caſu hactenus præ-
ter notata *ad l.* 39. *ff. de re judic.* Hœping.
tract, de jur. inſign. c. 4. *num.* 33. *cum ſeqq.* Por-
tium *ad §. ult. Inſt. de vulg. ſubſt. n.* 2.

8. In text. ibi, *cur non*, &c. Nota, quod
qui aliis poteſt inſervire, cenſeatur ſuæ rei pru-
denter conſulere & contra. fac. *l.* 8. §. 1. *verſ.*
nec videtur ff. ad l. Aquil. l. 18. *verſ. meritò ff. qui*
teſt. fac. poſſ. l. 6. *C. de mun. patr. libr.* 10. *tit.*
41. *ibique* gloſſ. *in verb. Profeſſio & deſiderium*
tuum inter ſe diſcrepant, &c. ubi & Franc. d'A-
maya, poſt alios all. tractat, quid in medico
ſervum morboſum emente & ſimil:

9. Ac de quæſt. hinc reſolvenda, an minor
legum Doctor vel advocatus poſſit petere, ut
reſtituatur in integrum, vid. præter ea, quæ
notavi *ad l.* 2. § 43. *de O. I. ibique* Anſ. & S.
L. *in not. n.* 48. *& ad l.* 1. *C. Qui & adverſus*
quos reſt. &c. *ibidemque* Brunnem: poſt Baldum,
quem & conf. *ſis*, *in cap. ſummum.* 1. *X. de*
ſumma Trinit. & fid n. 3. ac Buſium *ad l.* 1. *ff.*
de minor. ibidemque Zœſ. *in comm. parat. n.* 21.
qui contrarias hactenus ſententias conciliare ni-
tuntur.

10. Add. & *ſis*, Vinn. 1. *ſelect. quæſt.* 13. Wiſ-
ſenbach. *p.* 1. *ad ffta, diſp.* 14. *n.* 4. Freunde-
berg. *in epilogo tract. de reſcript. morator. n.* 6. *&*
num. 18. *cum ſeqq.* Coſtal. *ad l.* 6. §. *ſi medico.*
7. *ff. de off. Præſid.* Treutl. *p.* 1. *diſp.* 9. *th.* 5.
in fin. Kremberg. *ad §. ſi quis agens.* 33. *Inſtit.*
de action. num. 11. *cum ſeqq.* & per hos fuſè al-
legatos, quos non deſcribo, ne videar alienis
plumis ſe oſtentans cornicula apud Flaccum 1.
epiſt. 3. vel Locuſta ut per Franc. d'Amaya *ad*
l. 1. *cum ſeq. tit.* 16. *lib.* 10 *Cod. n.* 57. qui &
ibid. n. 51. id taxat in P. Aug: Morla, ſicut &
iſtum ideo arguit Pichard: *ad §.* 3. *Inſt. de 7. &*
7. n. 28.

11. Id, quod inopis & illiberalis ingenii eſ-
ſe dicit Schenck: *ad princ. tit.* 1. *lib.* 1. *feud. ſub*
fin. quomodo & tales imitatores *ſervum pecus*
appellat Horat: 1. *epiſt.* 19.

12. Niſi ſcil: fiat ſub proteſtatione Jo: Fabri
ad §. Præjud. 13. *Inſt: de act. ſub finem*, Maynar-
di 1. *deciſ: Tholoſ:* 74. *in fine*, ſicut & ait Ulyſſes
Aldrov: 1. *Ornitholog: tit: uſus aquilæ in inſign: p.*
93. *tom.* 1. maximè illiberale eſſe & dedecori
parentes ſuos præ ſuperbia negare, quod in con-
ſule quodam Groningano ante multos annos ibi
vituperatum audivi, cum vel occultator alie-
næ laudis plagiarius & furi par dicatur in con-
ſil: ill: Germ: JCtorum per Kirchhoff: *collecto.*
5. *n.* 6. *vol.* 1.

13. Ac conf: Jaſon: *in fine comm. ad tit. Inſt.*
de action. & eleganter Græciſſantem Caſaubon:
ad annal: Baronii exercit: 16. *ad ann. Chriſti* 34. *n.*
38. ut & de uſu vel abuſu alios exſcribendi
ſeu transplantandi (ut de eo loquitur Purpura-
tus *ad l. ſi filius theſ.* 16. *ff. de liber: & poſt: num:*
53. *ſub fin.*) præter per me nota: *ad l.* 19. §.
1. *ff. de her. vel act. vend.* §. 2. *infra, de hered.*
Inſt. Grev: 2. *concl. ad Gail.* 30. *conſid. num.* 2.
cum ſeq. Kremberg: *tract. de neceſſ. defenſ. quæſt.*
1. *num.* 79. Harprecht: *ad §.* 9. *cum ſeq. Inſt.*
tit. 1. *lib.* 4ti *infra n.* 4.

Ad tit: 7. libr: 1. Inſt: de L. Fu-ſia Can: toll:

1. AN hic, *Fuſſia*, rectè legendum velit
Revard: 2. *conjectan:* 1. non diſputo,
gloſſam ſaltem, quæ hic pro *Caninia*, legit *Ca-*
nina, quaſi invida, reprobant plerique Dd.
hic nominatim Mynſ: & Bachov: *in comm:* Ant:
Matthæ: ſenior: *in not. ſeu animadverſ.*

2. Ac quidni potius dicta à Canidia venefi-
ca, de qua poſt ſecula multum luſit Horatius
in epodis & ſatyr. 8. *præſertim.*

3. In text. ibi, *Cum ſatis inhum:* &c. No-
ta argum: â pactionibus & diſpoſitionibus inter
vivos ad ultimas voluntates, ac fac: *l.* 1. *Cod.*
de SS. Eccleſ: ac utrobique Dd. nominatim hic
Jo: Fabr: *n.* 1. Ang: *n.* 3.

4. Add: tamen latius Gœdd: *in l.* 20. *de V.*
S. axiom. 3. *n.* 16. ac quoad uſum variarum na-
tionum Feltmann: & P. Voët: *hic n.* 4. An-
thon: Matthæ: A. F. A. N. *num.* 5. Huber:
n. ult. hic diſp. 9.

5. Ac contra de argumento ab ultimis vo-
luntatibus ad pactiones vid: præter jam all: &
Anſ: *in not. hic n.* 3. text: *l.* 46. *ff. de pact. ibi-*
demque notata & *ad hunc tit. Cod.* Wiſſenbach:
ad d. l. 20. *de V. S. n.* 8. *cum ſeq.* Mantic: 2.
de tac. & ambig. convent. 15.

6. Add: & Rebhan: *Hodoget: juris hic*, *pag.*
90. *cum ſeqq.* poſt *ibi all.* Tabor: cui & Juſto
Meyero præ & deceſſoribus ſuis ſatis eruditis
ſua paſſim debet is autor maledicus, & alter
Mamercus, in quem olim eleganti epigramma-
te luſit Martialis *lib.* 5. olim mihi abſque cau-
ſa valdè injurius non minus quam paulò poſt
miſerè defunctus adeoque nefandus collega ip-
ſius Strasburgenſis inſigniter practicando tit:
de juris & facti ignorantia, ut facetè dicebat
Berlichius, aliique quos pridem citavi *ad rubr.*
tit. 18. *lib.* 1. *Cod.* quo nomine & paſſim Harp-
recht: *ad tit. infra, de publ. jud.* taxat præſertim
acrius *ad §.* 6. *n.* 29. *& §.* 7. *n.* 53. *d. t.* Nic:
de Paſſ: à Genua JCtum alias doctum.

7. Dolendum ſanè homines nunquam læſos
vel viſos, quibus affinitas communium ſtudio-
rum tantoperè è Philoſtrato *in vita Apollonii* &
Corn: Nepote *in vita Attici* laudata emollire
mores & à Canina facundia denteque Theoni-
no & rubiginoſo deterrere debuiſſet, adeo ſe af-
fectibus, ne quid pejus conjiciam, mancipari
ſiviſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

vivisse; at has calumniantium illorum iniquitates Cameræ Imperiali, cujus Augusto judicio ea causa à me delata, juxta legitimos legum tramites expellendas tandem relinquo, &, ne ut canit Flaccus 1. *epist.* 7. *te multis ambagibus ultra, Quam satis est, morer*, pergo.

Ad tit: 8. *libr.* 1. *de his, qui sunt, sui, vel &c.*

1. VOx, *juris*, in hac rubr. idem est ac potestatis, ut hic satis patet ex nigro junct. *pr. §. h. t.* & *l.* 1. *in princ. ff. eod.* add: tamen, *sis* Don: 2. *Comm.* 20. *ab initio.*

Ad princ: d. t.

1. DIvisionem isthanc cur respuat Donell: *ubi supra* non satis causæ video, conf. potius Azon. *in summa h. t. n.* 2. *cum seq.*

2. In text. ibi, *simul intellig.* &c. Vid. nota: *ad tit.* 12. *infra*, *in princ.* ac quod contrariorum eadem sit cognitio & disciplina vid: per Kremberg: *ad* §. 34. *Inst. de act. n.* 2. *cum seqq.* Nicas: à Vuerda *hic*, qui subdit eorum effectus esse contrarios ut *l.* 8. *ff. de accus.* id quod latè & practicabiliter exemplificat Decius *in cap. cognoscent:* 2. *X. de constitut. vers.* 3*tio nota* &c. ac *ante num.* 2.

Ad §. 1. *d. t.*

1. IN not: *n.* 5. add. tamen præter nota: *supra tit.* 3. relata per Feltman. *in spicilegio hic* & Ant. Matthæ. jun. A. F. A. N. *n.* 4. *cum seqq.* ac quæ contra Tribon. hic disputat P. Voetius.

2. In text. ibi, *quodcunque per servum*, &c. licitè tamen seu justè, ut contra gloss. *hic* ṽb. *adquiritur*, Forster. *tract. de dominio, c.* 6. *n.* 54. & latè Portium *ibique* Jason. *in addit. n.* 17. *cum seqq.* Sneydewin. *hic n.* 1. *ibique* Wes. *in addit:* ac Nicas. à Vuerda *hic*, qui & tradit vocem, *domino*, extensivè hic intelligendam ut comprehendat q. dominum, usufructuarium & bonæ fidei possessorem, de quibus tamen vid. nota: *infra ad tit. per quas person: cuique adquir.*

Ad §. 2. *d. t.* Conf: latè tradita per Petr: Fabr: 3. *semestr:* 16. *per tot: cum seq.*

1. IN text: ibi, *supra modum*, &c. nec obst. *l.* 17. §. 1. *ff. de usufr. l.* 24. §. *si maritus ff. solut. matrim.* ubi vid. nota: & Ant. Matthæ. senior. *in not. hic*, Mev. *p.* 4. *decis.* 19. ubi de cautione non offendendi hactenus à Domino præstanda, de qua alias in genere plura notavi *ad rubr. ff. de damn. infect.* quam & Deus Jacobo fieri fecit, *Genes.* 31. *vers.* 24. *cum seqq.*

2. In text. ibi, *ex const.* D. Antonini, &c. quin & ante eum, ut per Ant. Matthæ. jun: A. F. A. N. *hic n.* 2. Hillig: *ad Don: enucl.* 2. *comm.* 9. *lit: S.* ac de non vilipendendis servis & ancillis, vid: quæ latè disserit Macrob: 1. *saturn.* 11. & Alb: Gentil: 3. *de jure belli*, 9. *p.* 543. *cum seqq.* Henr: Meib: *in comm. ad jusjur: Hippocr: c.* 18. *n.* 4. *cum seqq.* Mev: 4. *dec.* 19. interim nota, ex voce, *Divi*, quæ hic tribuitur Antonino ethnico, non sequi Justin: nostrum vel Tribonianum q. paganos credidisse absque cognitione & fide in Christum æternam salutem conferri, quia omnis majestas est sancta & inviolabilis argt: *l.* 8. *ff. de R. V.* ac conf: *sis* quæ de idololatria politica notavi hactenus *ad l.* 3. §. 2. *C. de Summ: Trin:* &c. ac de illo dogmate a Christiano *ad tit:* 11. *lib.* 1. *Cod.*

3. Alias etiam valdè aspera servitus ne Persæ quidem toleranda proverbialiter à Cic: dicitur, ut notavi *ad princ. Proëmii supra n.* 5. à barbaro more gentium ut docet Brissonius *de regno Persarum lib.* 2. *pag.* 228. adeoque ut est apud eundem Tullium, vel *digitis si increpuerit* Dominus horribilis est, quo loci non tantum post vocem, *timor*, subintelligendum verbum, *existit* seu, *oritur*, sed & amplius observandum, imperiosos Dominos quoties matulam poscebant, voce non fuisse dignatos suos servos, sed digitorum crepitu solum signum dedisse, ut passim patet è Petronio præsertim *pag.* 41. *Satyrici edit. per* Gabbema, *in* 8*vo* & Martiali 3. *epigr.* 81. *ibique* Comm: quod in gratiam elegantioris literaturæ candidatorum addo itidem ut passim, quibus jam adde *sis* Laur: Pignor: *tract. de servis, pag.* 63. *cum seq. edit. in* 4*to*, vel an fortè pudore retenti? quicquid sit, in matellam immejere proverbialiter dicitur de aliquem per se sordidum dehonestantibus apud Erasmum *chiliad.* 1. *cent.* 5. *adag.* 68. qui & *ibid. adag.* 94. ministerium porrectionis matulæ accenset vilibus obsequiis, ac fac: *Roman.* 9. *vers.* 21.

4. In text: ibi, *quam si* &c. vid: Jo: Forner: 1. *select.* 27. Sanè non tenetur lege Aquilia, vid: præter nota: *ad l.* 1. §. 2. *ff. h. t.* gloss: *hic verb: alien: servum*, & Feltman: *in spicilegio*, *th.* 9. etsi benè L. Corn: de Sicar: ut benè contra Ant: Fabr: docet Ludwell: *hic num.* 2.

5. In text: ibi, *ædem sacram*, &c. Hanc lectionem solicitat quidem Cujac: at vid: Pruckmann: *tract. de regal: verb: soluta potestas cap.* 1. *n.* 113. *cum seqq.* Obstacula aliàs satis dextre resolvit Ang: *hic n.* 2. & conf: præter nota: *ad tit. Cod: de his qui ad eccl. confug.* Feltman: *in spicilegio hic*, *th.* 10.

6. In text: ibi, *vel ad statuam* &c. ac vel magis si ad ipsum Principem, quia si hoc fit in arido fortius in viridi, ut loquitur Chassanæ: *ad consuet: Burgund: des justic: & droits d'icell.* §. 5. *n.* 119. *vers.* 18*vus casus*, ubi & *in casu, ac n. seq.* de confugiente ad corpus Christi cum more Pap: defertur per civit: post Joann: Fabr: *hic n.* 3.

7. In text: ibi, *Cogantur servos*, &c. conf: nota: *ad l.* 11. *C. de contrah: emt:* & gloss: *hic*, ṽb: *utatur*, Wissenbach: *n.* 3. *disp.* 6. & Pichard: qui

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

qui 3. removet obstacula; quin vel 6. Harprecht: *ad princ. infra, de emt. à n.* 109.

8. In not: *n.* 10 add: *Deuteron:* 23. *vers.* 15. *cum seq.* ac in not: *n.* 12. conf: post Hotom: *hic* Feltmann: *in spicilegio, & ad l.* 2. *ff. h. t. n.* 11. Scotan: *exam. jurid. h. t. pag.* 38. *edit. in* 12*mo.*

9. In text. ibi, *expedit n. Reipubl.* &c. ac not: *n.* 14. Vid: tamen *l.* 31. §. 3. *ff. de hered. petit.* ibique Dd. nominatim post gloss: Ant: Fabr: *cui est* §. 2. *in rational. lit. b.* Ac simile est, expedire, ditescere subditos, ut per Gryphiandr. 1. *œconom. leg.* 1. *n.* 58. *cum seqq.*

10. In text. ibi, *illibatam esse oport:* &c. vid. præter nota: *ad rubr. supra de jure person.* Divi Pauli *epist. ad Philemon. vers.* 10. *cum seqq. ibique* H. Grot: *in annot. ad vers.* 15.

11. In text: ibi, *nec cuiquam* &c. Nota, quod Princeps non possit bona privatorum (nedum universitatum sibi subjectarum, ut per Menoch: 3. *præsumt.* 100. Speydel: *in speculo verb.* Almaud Güter/rc.) sine justa causa auferre, vid: remiss: Ricc: *collect. decis.* 2428. & discursivè Jason. *ad l.* 3. *ff. de off. Prætor. column.* 6. *cum seqq.* Vasq. 4. *controvers.* 1. *n.* 7. *cum seqq.* Mynsing: *cent.* 5. *obs.* 97. Besold: *diss. de proemiis, cap.* 1. *num.* 19. *& diss. de jure reg. Samuel. per tot* Christinæ: *vol.* 2. *decis.* 75. Bullæ. *horar. subces. discurs.* 1. *n.* 11. præter nota: *ad Nov.* 105. *cap.* 2. *l.* 31. *ff. de legib. l.* 1. *ff. de constit. Princip.*

12. Ac Gisb. Voet. *p.* 4. *select. dispp. tit. de jure regio Hebræorum,* Carpzov. *de l. Regia Germ. cap.* 1. *sect.* 5. *n.* 13. *cum seqq.* Ant. Matthæ. jun. A. F. A. N. *obs. rer. jud.* 34. & *comm. hic n.* 8. *&* 9. Wissenbach. *n.* 4. *cum seqq. disp.* 6. qui & respondent ad 1. *Samuel.* 8. *vers.* 11. ibi saltem narrari quid de facto ex permissione Dei sit facturus Princeps.

13. De quo textu add. & latius Abulens. *ad* 1. *Samuel. ipsi Regum*, 8. *quæst.* 10. *cum seqq. usque ad* 24. Waremund d'Erenberg: *in pecul. tract. de eo edito Francof. in* 8*vo.* Rivet. *in expl. Decalogi ad* 5*tum præceptum, pag.* 1364. *cum seq. Operum tom.* 1. Huber. *lib.* 1. *de jur. civit. vel publ. univers. c.* 13. præsertim *n.* 10. *cum seqq.*

14. Aliter autem ei respondent Althus. *politic. cap.* 1. *n.* 22. *& cap.* 19. *n.* 51. *cum seqq.* Schoock. qui & aliis occurrit objectionibus *de justitia belli Belgici cap.* 2. *cum seq.* Ungepaur. *exercit. Justin.* 2. *quæst.* 5. *sub finem*, Gœhausen *peric. Acad.* 4. *quæst.* 28.

15. Ac conf. *sis*, fusè Klock. *tract. de contribut. c.* 1. *n.* 11. *cum seqq.* Hunn. 2. *resolut.* 1. *quæst.* 2. *& ad Treutl. disp.* 1. *th.* 5. *quæst.* 3. *cum seq. ibidemque* Bachov. *in animadvers. & in comment. ad l.* 1. *ff. de constit. Princ. n.* 5: Hillig. *ad Don. enucl.* 5. *comm.* 3. *lit. a.* Neumayer *in tract.* von Schatzungen/rc. *cap.* 4. *p.* 127. *cum seqq.* Anti-Machiavell: *passim præsertim lib.* 1. *theor.* 1. *pag.* 76. *cum seq. & præter all. per* Neumay: *d. l. pag.* 135. Ant: Matthæ: *tract. de crimin: p.* 116. Bronckhorst: 2. *ass.* 63. *&* 1. *misc.* 1. Gomes: *ad l.* 1. *Tauri, n.* 11. *vers. item finaliter* &c. Valasc: *de jur: emphyt: quæst.* 3. *num.* 9. Cujac: 15. *observ.* 30. *sub fin.* Less: *de just. & jur.* 2. 9. *dub.* 4.

16. Diss: autem hactenus Hobbes, *de cive passim*, præsertim *cap.* 12. (qui dum *ibid. n.* 8. *& cap.* 14. *n.* 20. crimen læsæ Majestatis humanæ nimiopere extendit, incidit in crimen læsæ Majestatis Divinæ *d. cap.* 12. *n.* 6. cum Pelagio, & atrocius *cap.* 17. *art.* 6. *cum seq.*) ut & H. Grotius (immemor eorum, quæ quondam scripserat *libr. de antiquit. Batav: cap.* 6. ut ipsi imputat Schoock: *d. tract. cap.* 1. *p.* 13.) 1. *de jure belli* 3. *pag.* 8. *& cap.* 4. *pag.* 3. *cum seq.* Salmas: *in defens. Regia, cap.* 2. *pag.* 40. *cum seqq.* & passim.

17. Cujus postremi aliorumque ipsi consonantium, quos citat Contzen: 1. *polit.* 15. §. 3. *sub fin.* dicta impietatis & blasphemiæ notâ non carere dicit Wissenbach: *p.* 1. *ad ffta, disp.* 4. *n.* 14. *& ad lib.* 1. *Cod. tit.* 15. *num.* 4. *sub fin.* quem Salmasium, & alias acrius quam par est, tractat idem Wissenbach: *p.* 2. *ad ffta disp.* 33. *n.* 13. sibi dissimilis ejusdem encomium apertis, quod dicitur, tibiis decantans *p.* 2. *disp.* 6. *ad lib. fftor.* 34. *n.* 12. Ac conf: de eo Burgoldens: *indic. subject: not. rer. imper. lit: S. p.* 127.

18. Aliàs in ejusmodi adulatores Principum qui, ut dicit Poëta domi notus, *Crescentem tumidis inflant sermonibus utrem* vid. insignem invectivam Cancellarii Pomerani sub nomine Vent: de Val: *Parth. litig. lib.* 1. *cap.* 6. *num.* 26. *cum seqq.* & conf: præter nota: mea *supra ad princ. proemii, num.* 9. Bachov: *ad l.* 1. *supra de constitut: Princip.* Huber: *lib.* 1. *juris publ. univers. c.* 9. *passim & per tot.*

19. Sicut & extra moderamen inculpatæ tutelæ hactenus vapulat Salmas: à Miltono Anglo *ad d. cap.* 2. *defens. regiæ cum seqq.* qui nimis in alteram partem suæ causæ serviens deflectit à via Regia, ut videre est ex dissertat: Jacobi Schalleri, aliorumque contra Milton: & Anglos Regicidas cujus criminis eorum decessores plures arguit reos Lansius *in orat. contra Britanniam pag.* 578. equidem tam indiscrete hactenus inter dissonantes non decerno cretâ an carbone notandi, sed potius dividerem pro ratione status & subditorum cum Ketwig: *tract. politic.* mihi manuscriptè communicato, *de ambitu p.* 3. §. 2. *cum seqq. & in subjecta defens. philosoph: Hobbesianæ:* utut pejus quam fullo ululam odi tales adulatores magnatum supra notatos *hic n.* 16. *& ad proëmium Inst. in princ. n.* 9. etsi illorum assentatorum non minus quam ululæ, mendacii, & invidiæ, encomia virorum doctorum in posteriori tomo amphitheatri jocoserii per C. Dornavium inveniuntur.

20. Quanquam itidem in thesi illud Miltoni verissimum censeo, Regem esse propter populum, non v. populum propter Regem, ut liberè æquè ac rectè judicat Aytzema *in libera Republ. natus hist. Belgicæ lib.* 24. *pag.* 792. *edit. in folio*, relatio utiquè tam à parte regentium requirit officium custodiæ seu protectionis quam à parte subditorum obedientiæ, sicut & antecessorum in Ecclesia ut per G. Voet: *polit. eccl. p.* 2. *pag.* 11. *&* 12.

21. La-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

21. Add: præter per Milton: deducta *Ecclesiast. cap.* 5. *vers.* 8. *Ezechiel.* 34. *ab initio*, *Hoseæ* 4. *vers.* 19. ubi magistratus dicuntur subditorum clypei quin & Dii *Psalm.* 82. qui utique non depascunt subditos argt. *Psalm.* 50. *vers.* 9. *cum seqq.* Conf: & tradita per Althus: *politic. cap.* 19. *n.* 8. *cum seqq.* & *n.* 35. *cum seqq.* Limnæ: 1. *de jur. publ.* 12. *n.* 19. *cum seqq.* Jac. Gothofr: *in egregia Diatribe*, cui Ulpiani nomen est præscriptum, Vasqui: 1. *i. l. controvers.* 1. *n.* 10. *cum seqq.*

22. Ac conf: Th: Morum, *Utopiæ lib.* 1. *p.* 40. *cum seqq.* alias in Dornavii *amphitheatro pag.* 833. Mar. Salomonium *ad l.* 31. *ff. de legib. fol.* 40. *edit. Operum in folio*, qui subdit *lit: B.* id non latuisse divinum Gregorium, cum se servum servorum dici voluit primus, optans ejus successores Pontifices, uti in hoc instituto, ita & in reliquis actionibus eum æmulati fuissent, de quo & notavi *supra ad proœmium Inst. ejusque inscriptionem*, *n.* 15. & videri meretur Mares: 1. *Antichristi revelati* 23. *n.* 12. *cum seqq.* &

23. De Gregorio conf: notata *ad inscriptionem 1mæ præfat. Cod: n.* 10. Ut qui suorum in Pontificatu successorum fastum & superbiam præsagiit (quomodo Jo: Fabr: *ad inscriptionem proœmii supra ante num.* 9. dicit, Papam de facto se adorari permittere, quod Angelus in Apocalypsi refugit,) ac quidem jam tum reprobavit, ut indecentem istis filiis hominum, quomodo à Deo apud Hebræos non nisi Hesechiel passim, & Daniel semel saltem ejus prophetiæ *cap.* 8. *vers.* 17. dicti fuère, ne à finali nominum syllaba numen divinum significante ansam sumerent superbiendi, ut conjicere solebam, & firmiter tenuissem, nisi me Joëlis prophetia dubitare fecisset hactenus, ubi illud ejus prædicatum non reperitur, etsi iste ab initio Prophetiæ dicitur filius Pethuelis.

24. Dixi *autem supra n.* 9. *sine justa causa*, quid si ergo ea subsit, aut publica utilitas exigat? vid: præter notata *ad l.* 5. *in fine ff. de pact. l.* 15. §. 2. *ff. de R. V. & pecul. tract.* Crusii *de præeminenti dominio Principis & Reipublicæ*, &c. editum Ao. 1668. *ibique all. c.* 1. *n.* 8. *ac cap.* 2. 4. 5. *per tot.* M. Aquilin: *ad l.* 29. §. 5. *ff. de liber. & posth. n.* 107. *cum seqq. ibidemque* Sarmient: *n.* 66. *sub fin. libr.* 5. *select. interpr*, Brunnemann: *ad l.* 7. *C. de precib. Imper. off.* Gail: 2. *obs.* 56. *ibique.* Grev: *in conclus.* & Fabric: *in repetit.* Alb: Gentil: 3. *jure belli*, 3. *pag.* 489. *cum seqq.* Pagenst: *ad ff. manip.* 3. *ad pag.* 574.

25. Ac conf: Giurb: *de success: feud. prælud.* 1. *num.* 24. Harprecht: *ad princ. Inst. de R. D. n.* 94. *cum seqq.* Gudelin: *tract. de jure pacis cap.* 6. & 10. *vers. at quæ est*, &c. Car. Tapiam *ad rubr. ff. de constit. Princip. cap.* 1. *n.* 59. *cum seqq.* qui plures causas recenset, Ricc: *collect. decis.* 407. 1858. 1966. & latè Rudolphin: *tract. de suprema Princ. pot. c.* 6. *num.* 202. *cum seqq.* ubi an & quando hactenus præsumatur justa causa in Principe contra jus quid statuente.

26. De quo add: Aquilin: *ubi supra num.* 111. *cum seqq.* Gail: 2. *obs.* 58. *ibidemque* Grev: & Fabric: Sarmient: 1. *select. interpr.* 8. *vers. Notandum esse*, &c. Mynsing: 4. *observ.* 8. *ibiq; all. per* Reyger: *in addit:* & Mascard: *vol.* 1. *de prob. verb. causa, conclus.* 275. *ibique* Nigr: *in addit. ad conclus. seq.* Marq. de Susann. *tract. de Judæis p.* 1. *c.* 6. *n.* 8. *vers. & quid attinet*, &c. Nic: Anton: 3. *de jure exulum* 4. *n.* 19. Paschal: *tract. de viribus patr. pot. c.* 1. *num.* 72. *cum seqq.*

27. Ac an Principis assertioni hactenus stetur, vid: Giurb: *d. prælud.* 1. *sub fin.* Cæs: Ursill: *ad* Matth: d'Afflict: *decis.* 14. *num.* 7. *cum seqq.* Acac: de Ripol: *tract. regal. c.* 3. *n.* 141. *cum seqq. usque ad fin.* Peregr: *de jur. fisc. libr.* 1. *tit.* 3. *n.* 52. *cum seqq.* Ant: Matthæ: A. F. A. N. *supra all. observ. rer. jud.* 34. *n.* 6. *cum seqq.* Mynsing: 5. *observ.* 34. *ibique in margine all. per* Reyger: Censal: ad Peregr: *de fideic. art.* 52. *pag.* 344. ac notanda *infra sub finem hujus racemationis ad* 4. *libros Inst.*

28. Add: & *sis*, Cravett: qui & alia plura tractat de potestate Princip: *tract. de antiq. temp. p.* 1. *n.* 18. *cum seqq.* Masc: *de probat. conclus.* 139. *n.* 10. *cum seqq. ibidemque per* Nigr: *all. in addit.* ubi *per tot.* & *in conclus. seqq.* latè an quando, cujus & quatenus assertioni credatur, de quo & notavi *in l.* 2. *C. de off. divers. jud.* ac

29. Quid hactenus in modicis? vid: Tapia, *d. c.* 1. *n.* 65. Sprenger: *tract. de modico*, *c.* 5. *n.* 62. Ant: Fabr: *decad.* 25. *error. pragm.* 1. & *error. seq.* 2. *n.* 13. *cum seqq.*

30. In text. ibi, *vel famem*, &c. vid. P. Colv: *in not. ad libr.* 9. *Metamorph. Apulej.* ibi, & *famem*, &c.

Ad tit. 9. *lib.* 1. *Inst: de Patr: Pot:* vid: Sim: à Lewen 1. *censu: forens:* 9. Hunn: *encyclop: jur: p.* 1. *tit.* 10. *conclus:* 11. Alb: Gentil: 4. *de nupt.* 1.

1. AC conf: pecul: tractatus Philippi Paschalis Ascan. Clementini & P. Ærodii quæsitoris Andegavensis, cui de jure patrio scribendi ansam dedit iniquitas Jesuitarum, ut refert Mares: *in noviss. annot. syst. Theolog. loc.* 7. §. 50. *lit. D.* conf. & notanda *infra*, *ad* §. 1. *tit. seq. à num.*

Ad princ: d. t.

1. IN text. ibi, *justis nupt. procreav:* &c. idem tamen in legitimatis, ut *in* §. *ult. tit. seq.* ubi ad satietatem noto.

Ad §. 1. *d. t.* conf: Huber: 2. *digress:* 10.

1. IN text. ibi, *sive matrim:* &c. sunt hic enim synonyma ut latè per Pagenstecher *manip.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

3. *Sicilim. ad ffta, pag.* 157. *cum seq.* matrimonium autem unde dictum sit, vid. Meischner. *Philos. sobr. p.* 2. *sect.* 1. *cap.* 1. *quæst.* 22. Don. 13. *comm.* 18. *sub finem, ibique* Hillig. *lit. Ff.* qui & plures nuptiarum definitiones expendit, ut & Bronckhorst. 1. *misc. controvers.* 95. Lambert. Goris. *adversar. tract.* 1. *c.* 1. M. Schick. *disp.* 2. *ad Inst. th.* 7. *lit. C. cum seqq.* Alber. Gentil. 2. *de nupt.* 20. *sub finem* præsertim, ac cur id potius dictum à matre quam patre vid. præter notata *ad princ. infra, de R. D.* Lud. Gomes. *ad initium Comm.* §. *Fuerat.* 29. *infra de act. pag.* 982. *cum seqq.*

2. Ac de differentiis inter nuptias & matrimon. conf. *sis* Rebhan. *hodoget. jur. hic chart.* 2. *clim.* 1. *pag.* 101. sanè ut plurimum nuptiarum vox saltem designat convivium nuptiale seu *festum hymenæo diem*, ut dicitur in Senecæ *Medea, act.* 2. add. & Alb. Gentil. 2. *de nupt.* 22. *sub fin.* ubi & de voce, *connubium* &c.

3. In text. ibi, *viri & mulieris*, &c. non plurium, bigamia enim nedum polygamia simultanea est prohibita. vid. præter Feltman. *in pecul. dialogo Germanicè edito Ao.* 1677. von viel-Weyberey, & *in spicilegio hic*, ac Harprecht. *num.* 23. *cum seqq.* P. Voet. *ante n.* 3. Ant. Matth. A. F. A. N. *n.* 75. *cum seqq.* Carpzov. *libr.* 2. *jurispr. consistor. defin.* 3. & 63. Gœhaus. *p.* 2. *peric. Academ.* 3. *quæst.* 14. Christen. *de matrim. dissert.* 3. qui & *quæst.* 2. de pœna polygamiæ Ac conf. præter mea nota: *ad lib.* 1. *fftor. de R. N. l.* 7. *C. de Judæ:* latè Stryck. *in add. Brunnemanni*, 2. *de jure Eccles.* 16. *pag.* 570. *cum multis seqq.* Huber. *hic n.* 7. *cum seqq. disp.* 11. & *libr.* 2. *digression. c.* 16. Crus. *p.* 2. *de indic. delict. c.* 8. & 9. Pagenst: 3. *Sicil. ad p.* 440.

4. In text. ibi, *Viri & mulier.* Non, *Sponsi & Sponsæ.* Vide late Pagenstecher: 3. *Sicilim. ad pag.* 437.

5. In text. ibi, *individuam* &c. quomodo & supra definitur justitia, constans & perpetua voluntas, etsi justus sæpè labitur, vid. alias *titt. fftorum & Cod. de repud. & divort.* ac verificantem Jason: *hic, in addit.* Porcii post gloss: & conf: Arumæ: *exorcit.* 2. *quæst.* 6. è Duareno, add. tamen & Huber: 2. *digression.* 10. *n.* 2. A. Gentil: 2. *de nupt.* 18. qui & *in cap. seq.* 19. hinc & ex alia definit: quæ est *in l.* 1. *ff. de R. N.* aliisque argumentis docet contra Bezam aliosque non contrahi nuptias inter diversæ religionis homines. De quo conf. notanda *ad d. l.* 1. *fftor. & l.* 6. *de Judæ:* latè Christen: *d. tract. diss.* 2. *quæst.* 14. Pagenstecher: *Irner. inj. vap. coit.* 32. §. 9. & §. 12.

Ad §. 2. d. t.

1. IN not: *n.* 7. *alias lit.* Conf: omnino Arnisæ: *rel. pol. de Republ. c.* 4. *sect.* 1. *n.* 12. *cum seqq.* Ant: Matthæ: sen: *hic in not. & colleg. Inst.* 1. *disp.* 2. *th.* 2. qui dicit Conn. & Bod. facilitatis hic arguentes Imperatorem ejus mentem non percepisse.

2. Sanè patriam potestatem origine saltem esse juris gentium probabile est ex *l.* 2. *ff. de J. & J. l.* 8. *ff. de his qui sunt sui*, &c. *l.* 195. §. 2. ibi, *aut natura, de V. S.* & utrobique nota: quod & firmat Arumæ: *hic exerc.* 2. *th.* 1. ac contra Ungepaur. tacito nomine Huber. *hic n.* 15. *disp.* 10. & *ad tit* 12. *infra, n.* 4. *disp.* 15.

3. Ac vid. pro resolutione hactenus præter Dd. & nota: *ad l.* 3. *d. t. ff. de his, qui* &c. & hic nominatim Hortens. & P. Voët. *n.* 2. *ac utrobique tam in comm: quam delibat:* latè Besoldum & *all. per* Harprecht. *hic n.* 2. M. Schickard: *disp. ad Inst.* 2. *th.* 6. Hillig. *ad Don: enucl.* 2. *comm.* 20. *lit. C.*

4. Conf: & *sis* Ritterhus. *ad leges* 12. *tab. class.* 3. *p.* 1. *c.* 1. *pag.* 74. *cum seq.* Bachov. *in not. ad Wes. parat. d. t. de his, qui sunt sui &c. n.* 3. *vers. Est igitur hac potestas* &c. *ac tract. de action. disp.* 2. *parerg. ult.* Wissenbach. *hic num.* 8. *disp.* 6. Mornac. *ad d. l.* 8. *ff. de his, qui sunt*, &c. Liebenthal. *Colleg. polit. exerc.* 4. *quæst.* 1. ubi & *quæst.* 3. latè agit contra Bodin. aliosque vetus jus vitæ & necis patri restaurari nitentes, de quo notavi *ad rubr. infra, tit.* 12. *libr.* 1. *num.* 4. *l.* 5. *ff. ad l. Pompej. de parricid.* ac vid. interim latè Arnisæ. *relect. polit. de Republ. c.* 4. *section.* 2. *per tot.* Huber. *hic n.* 17. *disp.* 10. Alb. Gentil. 4. *de nupt.* 1. *passim.*

5. Quoad usum & praxin patriæ potestatis add. alias præter nota: *sub fin.* §. *seq.* neotericos *hic nominatim* Harprecht. *n.* 4. Feltman. *in spicileg. n.* 5. Wissenbach. *n.* 9. *disp. ad Instit:* 57. *ibique all.* & Boër. *ad consuetud. Bitur. tit.* 1. §. 2. *cum seq.* Pinell. *ad rubr. C. de bon: matern: p.* 2. *n.* 9. *cum seqq.* Alb. Gentil. *d. c.* 1. *p.* 361. *cum seq.* ejusque fratrem Sc. Gentil. *tract. de bon: matern: cap.* 1. *pag.* 4. *cum seqq. vers. ex supra dictis*, Duaren. *ad d. tit. de his, qui* &c. *c.* 1. *pag.* 11. *column.* 2. *edit. Francof.* qua usus sum in hoc opere, quod noto, quia aliæ editiones quoad paginas mirè variant.

Ad §. 3. d. t. vid: nota: ad l. 4. ff. de his qui sunt sui vel al: ju:

1. IN text. ibi, *Nepos tuus & neptis*, &c. Nisi tamen pater illius nepotis ante conceptionem fuerit emancipatus, ut §. 9. *infra, quib. mod. jus p. pot. solv.* Donell. 2. *comm.* 20.

2. In text. ibi, *in tua pot. non*, &c. An ergo in familia? vid. Knipschilt. *de fideicom. famil. cap.* 1. *n.* 37. *cum seqq.*

3. In text. ibi, *sed in patris*, &c. quia & ipsa filia non tam est in potestate patris sui quam mariti, vid. tamen latè Boër. *d. tit.* 1. §. 4. *gloss.* 1. qui multa tradit de potestate mariti in uxorem, & Menoch. 4. *præsumt.* 18. Christinæus *ad leges Mechlin. tit.* 9. *art.* 1. Tiraquell. *lege connub.* 1.

4. Ac add: præter notata *ad* §. 6. *infra tit.* 12. *l.* 5. *C. de condit. insert.* §. 19. *infra, de excus. tut.* Alb. Gentil. 2. *de nupt.* 20. *ab initio*, Huber. 2. *obs. seu digress.* 2. *cum seq.* Harprecht. *ad* §. 11. *Instit. de injur. n.* 23. *cum seqq. ibique*

fusè

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

fusè all. Neandr. *tract. de nupt. sect.* 13. Gudelin: 1. *de jure noviss.* 7. H. Eppium, 1. *obs. manuscript.* 47. *num.* 6. *cum seqq.* Hotomann. qui 3. nodos hactenus solvit, *enunc.* 3. *hic*, Vultej: *n.* 3. *cum seq.* Voet: *num.* 6. *cum seqq.* & Feltmann: *in spicilegio*, *ac ad l.* 15. *in pr. ff. de adopt. n.* 2. *cum seqq. ibique all.* An privilegium concessum patri pro se & filiis, tam masculis quam fœminis extendatur ad filias nuptas vid: *all. per* Boer: *d. gloss.* 1. *n.* 4.

5. Effectus patriæ potestatis vid. latè per Jo del Castillo *tract. quotid. controvers. de usufr. c.* 3. *n.* 8. *cum seqq.* P. Voet. *ad §. præced:* ubi & aliquid notavi *h. t.* Steinmetz: *in speculo jur: civ: ad d. tit: ff. De his, qui* &c. *sub fin.* ubi an & qui ejus effectus etiamnum in Germania obtineant, de quo & notavi *sub fin:* §. *præc:*

6. Ac quod Princeps Imperii pater in liberos contumaces vel immorigeros pœnam statuere possit, pluribus contra Myler: docet Feltmann: *ad l.* 10. *ff. de jurisd: num.* 16. *cum seqq.* de quo conf: & Comm: *ad Deuteron.* 21. *vers.* 18. *cum seqq. l.* 5 *ff. de l. Pompej: de parricid:* ac de patre offerente judici filium capitalis criminis reum, ejusque rei effectu vid: præter notanda *ad l.* 5. §. *Desertorem. ff. de re milit:* latè Phil: Paschal: *tract: de viribus patr: pot: p.* 3. *c.* 3. *ab initio.*

Ad tit: 10. *libr:* 1. *Inst: de nupt:* Conf: præter nota: *ad tit:* 2. *libr:* 23. *ffor:* S. Lewen: 1. *censu: forens:* 13.

Ad princ: d. t.

1. IN text: ibi, *Civ: Rom:* &c. De connubiis cum peregrinis, conf: præter notata *ad* §. 3. *cum seq. l.* 1. *ff. de just. & jur. num.* 7. Franc: d'Amaya 2. *obs.* 5. *n.* 14. *cum seqq.* Grot: 2. *de jur. belli*, 2. §. 21. Nic: Anton: *de exsilio*, 8. ubi præsertim de conjugio cum deportatis & exsulibus *per tot:* ac an & quatenus conducant Reipubl: vid: Nic: Myler: *Gamolog: c.* 3. *ab initio*, Bernegger: ad Tacit: *quæst.* 12. *q. sub finem:* exinde natos proverbialiter dici hybridas vel ibridas, ut apud Val: Max: *libr.* 8. *c.* 6. *n.* 4. & Gasmulicum genus tradit, ac add: nota: *ad l.* 3. *& auth: Ex complexu, C. de incest. nupt:* & Kitzel: *synops: matrim: theor:* 15. *lit. C. cap.* 3.

2. De conjugio seu potius contubernio cum servis & servabus conf: præter nota: *ad* §. 10. *infra*, Kitzel: *d. c.* 3. *lit: a. & b.* Balthasar: *tit.* 4. *pract: resol:* 6. Feltmann: *in spicilegio hic*, Nic: Anton: *d. cap.* 8. *n.* 10. *cum seqq.* Basil: Monner: *tract. de matrim. c.* 4. Amay: *d. obs.* 5. *n.* 62. *cum seq.* Bocer: *class:* 1. *disp.* 9. *num.* 78. *lit. b. & ad* §. 13. *h. t. cum seq. num.* 6.

3. Bonum sanè est consilium istius JCti Hisp: Si vis nubere, nube pari, quod & ita exprimit Horat: 4. *Carm. od.* 11. *Semper ut te digna sequare, & ultra Quam licet sperare, nefas putando, Disparem vites.*

4. Ac de conjugio cum inferioris conditionis (quæ vox JCtis præsertim valdè nuptialis est, ut per Lud: Vivem ad Augustini *libr.* 6. *de civit: Dei, cap.* 10. *lit: m.*) muliere vid: præter nota: *ad* §. 5. *supra tit.* 6. Feltmann: *pecul: nuper Ao.* 1691. *edit. tract. de impari matrimon.* qui *cap.* 2. *d. tract.* post plures ab initio all: evincit liberos inde natos etiam admitti ad feuda aliaquè regalia in præjudicium quorumcunque agnatorum, nec ideo saltem justè à patre exheredari, ut malè factum à comite Benthem: nuper defuncto quem modestè exagitat, conf. & *sis* nota: *infra, n.* 25. ac præter nota: *ad l.* 8. *ff. de senat.* latè Nic: Myler: *gamolog. c.* 5. §. 48. *cum seqq.* Alb. Gentil. 4. *de nupt.* 13.

5. In text: ibi, *contrahunt*, &c. An ergo nuptiæ sunt contractus? Neg. latè Feltmann. *in spicilegio tit. præced. n.* 18. Tabor. *jurispr. method. p.* 3. *sect.* 4. *n.* 43. *pag.* 217. Besold. *diss. de nupt. c.* 2. *n.* 3. Bachov. contra Tr. *vol.* 2. *h. t. th.* 6. *lit. b.*

6. Pro quibus & fac. textus §. 4. *infra, tit. ult. lib.* 3. ac Neand. *tract. de nupt. sect.* 8. *n.* 1. Ungepaur. *exercit. Iustin.* 3. *quæst.* 4. Huber. *hic n.* 4. *cum seq. disp.* 11. *& in prælect. noviss. h. t. Inst. n.* 2. Val. Riemer. 2. *ill. quæst.* 1.

7. At diss. Don. 13. *comm.* 18 *pag.* 657. *ibique all. per* Hillig. *ad ejus nucleum lit. z.* Harprecht. *ad* §. *Nuptiæ autem. supra tit. præced. num.* 38. *cum seq.* Idemque Don. 13. *Comm.* 21. *ab initio*, ut & quadantenus Stryck. *in addit. Brunnemanni*, 2. *de jur. eccl.* 16. *ab initio*, Albericus Gentil. 3. *de nupt.* 4. *sub fin.* Pagenstech. 4. *aph.* 57.

8. De veterum ritu contrahendi nuptias per confarreationes & coëmtiones, vid. præter Goth. & Dd. *ad tit. ff. de R. N.* quæ ad *Hoseæ* 3. *vers.* 2. tradunt Ribera & Rivetus, qui & alios citat *pag.* 575. *column.* 1. *Operum tom.* 2, ac Ant. Contium, 2. *subcessr. lectio n.* 10. Huber. *p.* 2. *digress. libr.* 1. *cap.* 17. *n.* 4. *cum seqq.*

9. In not. per Ans. *n.* 3. vid. Kitzel. *synops. matrimon. c.* 3. *theor.* 2. *lit. b. c. d.* At Diss. Chr. Porcius *hic* citatus in gloss. an fortè saltem de Jure Canonico? Conf. tamen latè Alb. Gentil. 5. *de nuptiis, cap.* 2. qui & *cap.* 4. *cum seq. d. libri* plura tradit de nuptiis ante hos annos addenda iis quæ noto *ad l.* 9. *&* 14. *ff. de sponsal. l.* 4. *ff. de R. N.*

10. Numquid autem hodiè requiruntur 15. anni ex *Nov.* 100. *c.* 2. *sub finem?* vid. præter *ibid. ad* Goth. nota. gloss. *hic verb. viri potentes*, cujus vitulà si plerique interpretes juris passim non arassent, forte legum ænigmata, ut dicitur *in l. ult. C. de legib.* an fortè ex Juven. *satyr.* 8? non facilè solvissent, quanquam Nicasius à Vuerda JCtus Mechlin. etsi natura cæcus, hactenus utcunque solutionem vidit *ad hunc* §*phum oppos.* 2. & longè post ipsum Harprecht. *hic n.* 5. Carpzov. *jurispr. consistor. lib.* 2. *defin.* 12. Sane id caput potest accipi de 15to anno inchoato adeoque 14to completo, conf. & Huber. *hic nupt.* 8. *disp.* 12. Gentil. *d. cap.* 2. *pag.* 481.

11. An malitia hactenus suppleat ætatem? vid.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

vid præter nota. *ad d. l.* 14. *sub fin. ff. de sponsal. & all. per* Harprecht. *hic n.* 8. Alb. Gentil. *d. c.* 2 *passim* Speckhahn. *centu.* 3 *claß.* 1. *quæst.* 3. *pag.* 43. *cum seqq. ibidemque all.* ac quod quisque adultus præsumatur habilis ad contrahendum matrimonium vid. Menoch. 6. *præsumt.* 90

12. In text. ibi, *si filiifamil. sint*, &c. add. & quidem multo magis si filiæfamiliæ sint, ut per Cujac. & Ant. Matthæ. *in not. hic.*

13. Quid autem in emancipatis? vid. A. Cont. 1. *subces. lect.* 4. Neandr. *tract. de nupt. sect.* 11. *n.* 2. *pag.* 136. *cum seq.* Gisb. Voet. *polit. eccl. p.* 1. *lib.* 1. 3. *tract.* 1 *sect.* 2. *cap.* 1. §. 1. *quæst.* 2. *vol.* 2. Alb: Gentil: 4. *de nupt.* 1. *pag.* 355. *& cap. seq. per tot.* ac de sponsalibus collatis in alterius extranei arbitrium vid. *sis* Joh: Christenium *tract. de matrimon. dissert.* 1. *quæst.* 17. & quæ noto *ad l.* 72. §. 4. *ff. de C. & D.* suo tempore fortè edenda.

14. In not. *n* 5. Conf. de necessario consensu matris, Sand: 2. *decis.* 1. *defin.* 2 Neandr: *d. n.* 2. *sub finem*, P. de Grev: *diss.* 2. *ad Inst. n.* 7. *pag.* 28 Harprecht *hic, n.* 52. P Voet. *n.* 7. *&* 11. Ludwell: *n.* 6 Pagenstecher. *manipu.* 3. *Sicilim. ad ffta, pag* 190. *&* 191. Lambert: Goris: *advers. tract.* 3. *p.* 1. *c.* 10. *n.* 33. Ant: Matthæ: *in auctario tract matrimo. n* 19. ubi & *n. seq.* de consensu propinquorum & curatorum, ac Christenius *tract. de matrimon. diß:* 3. *quæst.* 7.

15. De quo add: præter nota: *ad l.* 20 *C. h. t* & Dd. *hic nominatim* Bocer: *num.* 20. *cum seqq.* Ant: Matthæ: sen: *in notis*, & P. Voët: *n.* 2. Heyg: *n.* 22, 23, 24. *& p.* 1. *quæst.* 22. *n* 8. *cum seqq.* Grev: 2 *concl. ad Gail.* 95. *constit.* 1. Carpzov: *jurispr. consist. lib.* 2. *defin.* 46 *cum seq.* Huber: *in prælect. noviß. ad tit. ff. de R. N n.* 9. *cum seq* Cypræ: *de sponsal. c* 6. § 7. *cum seqq.* & præter *all. per* Harprecht: *hic*, 1. *penult.* latè Gisb: Voet: *polit. eccl. vol.* 2. *p.* 1. *lib.* 3. *tract.* 1 *pag.* 157. *cum seqq.* Alb. Gentil: 4. *de nupt. c. ult.*

16. Ac de sponsalibus clandestinis plura tradit Christen: *d. tract. diss* 1. *quæst.* 18. *cum seqq.* ut & de contractis sine consensu matris, conf: præter *supra all & Dd. hic* nominatim Cujac: *in not.* ut & *all. in not.* Gothofr: Ans: & S. L. *hic num.* 7, 8, 9 & *in addit.* Coler. *pag.* 1. *decis.* 5. latius Richter: *p.* 2. *consil. Jenens:* 4 *& decis.* 8 *n.* 55. *cum seqq.* Carpzov: *jurisprud. consist. libr.* 2. *defin.* 38. *cum seqq. & defin.* 44. Mev: *p.* 9 *decis.* 198. præferendum saltem consensum patris in casu discrepantium parentum consentit Voet. *ubi supra quæst.* 4. quod cæteris paribus admitto, ac add. præter notata *supra ad* §. 3 *tit. præced.* Alb: Gentil: 4. *de nupt.* 1. *p.* 364. *cum seq.* ac quoad tutelam testam: hactenus Peck: 2. *de testam. conjug.* 17.

17. In text. ibi, *naturalis ratio suadet*, &c. Conf: *Genes.* 24. *&* 28. *Exod* 20. *&* 34 *vers.* 12. *&* 16 1. *Corinth.* 7 *vers.* 38. *Deuteron.* 7. *vers.* 5. *Iudic:* 14. *vers.* 3. & præter *all. per* Hillig: *ad Don. enucl.* 13. *comm.* 20. *lit. L.* Matth: Jorgena, *disp. inaugur. Basileæ habitæ, th. è jure div:* 2. Bronckhorst: *ad l.* 30. *de R. I. & I. enantioph. ass:* 1. Grev: *d. consid.* 1. *& in coron: ibid.* latè Palæoth: *tract. de notis & spur: c.* 8. *per tot.* Oldendorp *vol.* 4 *consil. Marp.* 2. *per tot. & class.* 4. *not.* 26. *in defens rei conv.* Cothmann: *respons.* 1. *per tot* quod & pluribus approbatur in *subjecto ibid consil. Jenensi à num.* 579. & in Reusneri *consil.* 5. sicut

18. Add: & *sis* Lamb: Goris: *advers. tr.* 3. *p.* 1. *c.* 10, *ibique fusè all. in annot.* & Bullæ: *hor subces. disc.* 1. *n* 7. Bertling: *disp. pol.* 2. *n.* 7 *cum seqq.* & quoad omne jus præter Cothmann *de resp.* 1. Ungepaur: *exercit. Iustin.* 3. *quæst* 6 Jac: Schultes: *p.* 2. *quæst.* 71. Schmid: *consil. Argent:* 51, 53, 54. Harprecht: *hic num.* 23. *cum seqq.* Alb: Gentil: *tot. libr* 4 *de nupt.* Christen: *tract. de matrimon. diss.* 3 *quæst.* 4.

19 Nec tamen præcisè requiri consensum parentum de jure naturali, quin quod magis mirum, secundum quosdam, ne quidem de jure civili defendunt præter all: per Hillig: & Jorgen: *ubi supra* Ant: Guibert: Costa: (quem autem falsè ridet Alb. Gentil 4 *de nupt.* 3. & latius refutat Cothmann *d. respons.* 1. *a n.* 100.) *quæst. memorab.* 12 Cont 1. *subces. lect.* 4. Ant. Matthæ. *tract. matrim. disp.* 4. *n.* 3. *cum seqq.* qui & cum plerisque *supra allegatis* taxat alias hactenus jus Canon. ut & ejus pater Anton: Matthæ: senior *in not: hic*, & condiscipulus Wissenbach: *n* 20. *cum seqq. disp.* 6. *& disput. Instit. subject* 56 *n.* 3. Harprecht: *hic, n.* 53. *cum seqq.* Heyg: *num.* 11. *cum seqq.* Vinn: *num.* 5.

20 Ac conf: contra id Jus Canon. P. Martyr: *class.* 2. *loc. commu.* 10. *n.* 18. Phil: Matthæ: *ad l.* 30. *de R. I. n.* 28. *cum seqq.* Conn: 1. *comm.* 6. *n.* 10. Gisb Voet *polit. eccl. ubi supra quæst.* 1. Rivet: *ad Genes.* 21. *exerc.* 104. *pag* 402. *cum seq Operum tom.* 1. Thuan. *histor. lib.* 35. *pag.* 714. *& libr.* 7. *sub fin.* Neandr. *d. sect.* 11. *n.* 2. Arumæ: *disp.* 15. *th.* 1. *& exerc.* 2. *th.* 9. Mares: contra Tirin: *Theolog. elenct. tom.* 2 *controvers.* 27. *n.* 5.

21. Id, quod tamen defendunt hactenus Bachov: *h. n.* 10 Wes: *n.* 7. *& ff. h. n.* 3. *ibique* Bach. *in not.* Ungepaur: *d. quæst.* 6. *p.* 133. *cum seq.* Don: 13. *com.* 20. *p.* 663 *column.* 2. *ibiq;* Hillig: *lit: Q. cum seqq.* Huber: 2. *digress.* 15. *sub fin.*

22. Quanquam Canonistas non nisi de honestate, adeoque non præcisè & de necessitate requirere consensum parentum notant non tantum Moller: 1. *semestr.* 47. Gœhausen: *pag.* 2. *pericul. Acad.* 6. *quæst.* 35. M. Freher: 2. *parerg.* 4. aliique è Theologis & Juristis protestantium, sed & præter *supra all.* è Pontificiis fatentur Decius *consil.* 231. Covarr: *de matrimon. c.* 3 §. 8. Gail: 2. *obs.* 93 *n.* 3. *&* 95. *n.* 5. ubi vid: Grev. *consid.* 1. & Eb. Fabric. *in repetit. ad d. obs.* 93

23. A quibus dissentiunt præter *supra all. n.* 19. & Jus Can. hactenus non discrepare à jure divino naturali & civili defendunt Hunn. 1. *resolut. tract.* 3. *quæst.* 18. Lang. *decad.* 2. *thes.* 5.

Grak.

Grake *tract. de privat. aut. c. 9. n. 5. cum seqq.* Borcholten *hic* & Vult: *n.* 16. Bocer: *n.* 18. *cum seqq.* Ludwellus *n.* 5. Harprecht: sibi vix constans (sicut solent quæstionarii desultoriè agere) *n.* 55. *cum seqq.* P. de Grev: *diss:* 2. *ad Instit. n.* 7. Duaren: *ad tit. ff. solut. matr. cap. de nupt. sect.* 2. *pag.* 246. *ab initio* Bocer: *class:* 1. *disp.* 9. *num.* 8. Coras: *in comment. l.* 11 *ff. de statu hom. n.* 4. *cum seqq.* Cypræus *d. c.* 6. §. 6. *n.* 6. *cum seqq.*

24. Placet mihi plerorumque jam utrinque citatorum tentata dissidentium hactenus opinionum conciliatio per distinctionem inter veteres & procul dubio juxta textus *supra n.* 15. *all.* sanctiores canones consensum parentum exigentes & posteriores eum insuper habentes, sicut juxta Flaccum, *ætas parentum pejor avis*, &c. quibus hactenus fibulam nimis laxantibus canonibus suffragatur conciliabulum Tridentinum, ut per Chemnit: *examin: concil: Trid: p.* 2. *pag.* 438. *cum seqq. edit. Francof: de Anno* 1645. Carpzov: *jurisprud. consistor. libr.* 2. *defin.* 39. Chamier: *tom.* 3. *panstrat. Cathol. libr.* 18. *cap* 11. quibus add: omninò Alb: Gentil: *d. libr* 4. *de nupt. cap.* 4. *&* 8. etsi istius synodi anathema aliorsum detorqueat Paschalis *tract. de viribus patriæ potest. part.* 3. *cap.* 2. *num.* 12. *ibique all.* Guittierrez.

25. Quod pernicioso ipsisque judicibus delegatis reverendo, & tantum non ex eventu mox viso valdè metuendo exemplo secuti sunt 6 viri in causa Consistoriali sub rubr. Varwer contra J. F. P. 22. Octobr: 1686. decisa, quando filiæ dicti rei clandestina sponsalia cum prædicto Varwer malgrèe des parens valida pronunciarunt, eo solo fundamento nixi, quod ea jam excesserat 25. annos, quibus & adstipulari videtur L. Goris *d. cap.* 10. *n.* 25. *cum seqq.* cum tamen lex divina totaque SS. Scriptura hactenus nil distinguant, quin sic dividere vetent, adeoque vel pro sola causa dissensus parentum sufficiat, quod eorum consensum hactenus spreverint hymenæi, ut per Schmidium *d. consil. Argent:* 53. *num.* 18. Besold: *consil.* 2. *subjecto ejus tractat. de nupt. quæst.* 1. *sub finem*, præsertim P. Ærod: *tract edit. in Gallia Ao.* 1589. & *recuso Argent. Ao.* 1610. *de jure patr. pot. per tot.* (qui à pluribus ob editos libros rerum judic: historicos magis, quam juridicos, alter Valerius dicitur) planè ut cum Ovidio 4 *Metamorph.* 4. istis delegatis jure inculcari potuerit, *tædæ quoque jure coissent, Sed vetuère patres, quod non potuère vetare*, Coierunt n. nuptiæ nullo jure de facto saltem, ut puto etiamnum cum talis sententia nunquam transeat in rem jud: juxta Cothmann: *d. respons.* 1. *n.* 291. quin infelici successu, utpote defunctis paulò post parentibus & totâ serie parentelæ Varwerianæ satis exemplariter.

26. Conf. & q. in terminis pro nobis hactenus præter Pulvæum *in pecul. itidem tract.* istam distinctionem circa ætatem filiæ tantum non insuper habentes quin merito reprobantes Cothmann: *d. respons.* 1. *à n.* 225. Carpzov. *jurispr. consistor. libr.* 2. *defin.* 56. Jo: Philipp: *us. pract. Instit. hic eclog.* 59. Huber: *p.* 2. *prælect. parat. ad ffta, h. t. de R. N. n.* 6. qui valdè notabilia præjudicia curiæ Westfris: opponit illis judicibus delegatis non secus ac si impræsentiarum fuisset

27. Nec ego defui (etsi non audiebat currus habenas,) nixus autoritate Theologorum Leydensium *consil.* 8 *tom.* 6. *Operum* Cocceji, ac omnium ferè protestantium Ordinat: Eccles: planè ut & non neminem de illis 6, honoris causâ mihi non nominandis, sententiæ istius pœnituerit & q. cum poëta *supra all. è metamorph.* dixerit, *pigetque Actorum sine fine mihi sine honore laborum*, præsertim ex quo postea constitit prædictum victorem pro coërtione maleversationis propè Leydam ergastulo, vulgo Beterhuis fuisse inclusum, procurante quidem patre consule Embdensi, qui id secretum habuerat post mortem ejus demum emanatum, postea autem hanc Camarinam moverat ut filium perditum eo putativo remedio in ordinem redigeret.

28. Aliàs an parens justè & absque peccato possit rescindere tale matrimonium, vide præter *infra ad* §. 12. & passim notanda latè Huber. *p.* 2. *digress. libr.* 1. *cap.* 15. *&* 16, ac an possit de jure poli saltem impedire matrimon. filii vel filiæ nubilis absque voluntate ejus contrahendum cum disparis status & conditionis conjuge, vid. præter textus cum notatis *in l.* 22. *& l. seq.* §. 7. *C. h. t.* ac nota: *supra n.* 3. *& ad l.* 19. *ff. de R. N.* Brunnemann: & Stryck: 2. *de jur. eccl* 16. §. 5. Jo. Guittierr. 1. *pract. quæst.* 20. Reusner. *decis.* 4. Alb. Gentil. 4. *de nupt.* 13. Cypræ. *de sponsal. c.* 6. §. 3. *aliosque allegat. per* Harprecht. *hic n.* 90. *cum seq.* ubi & *n.* 93. subjicit quæst.

29. An liberi ob id possint exheredari, de quo præter ibi ab Harprecht. *fusè all.* ac text. & nota. *ad l.* 3. §. *si emancipatus* 5. *ff. de bonor. poss. contra tabula Novell.* 115. *c.* 3. §. 1. conf. interim Ant. Matthæ. *tract. de success. disp.* 5. *n.* 14. *cum seq.* Frantsk. *exercitat.* 2. *quæstion:* 6. Gràke. *de autorit. privat. cap.* 11. *num.* 5. *cum seqq.* Besold. *disc. de nupt. cap.* 9. *num.* 5. Gail. 2. *observ.* 95. *num.* 17. *ibique* Eb. Fabrit. *in repetit. sect.* 1. Grœneweg *ad l.* 19. *C. de inoff. test.* Wissenbach. *disp. ad Inst.* 24. *n.* 9. Alb. Gentil. 4. *de nupt* 9. *a pag.* 427. *ibique fusè all.* quo *cap.* & de aliis pœnis ejusmodi nuptiarum tractat omninò videndus, ac *cap.* 12. *sub fin.* Fichard. *consil. latin.* 46. Christen: *tract: de matrimon: diss:* 3. *quæst:* 19.

30 In text. ibi, *ut jussus*, &c. id est, voluntas, Cujac: *hic* per *l.* 29. §. 3. *ff. de inoff. test:* ibi, *sine jussu Pr.* &c. ac add. præter notata *ad* §. 12. *infra*, *h. t.* Rittershus: *in prolegom: h. t. pag.* 65. Harprecht: *hic n.* 63. *cum seqq.* ac Giph: qui respondet *ad l.* 5. *C. h. t.*

31. Ac olim tam apud ethnicos quam Hebræos non nisi ab iis unde vel è quorum familia quis ducturus erat, stipulabatur seu despondebatur nuptura, ut latè videre est apud Cothmann: *sæpè supra all: resp:* 1. *n.* 4. *cum seqq.* Just:

F Meyer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Meyer *Colleg: Argent: ad tit:* 1. *libr.* 23. *ſſtor. n.* 5. *vol.* 2. Alb: Gentil: 2. *de nupt.* 2. *pag.* 120. *cum ſeqq. & 4. de nupt.* 10. *cum ſeq.* qui & id convenire verecundiæ muliebri præſertim & in Anglia obſervari tradit, ubi ſua pleraque ſub præſidio docti Regis Jacobi ab invidia tutus ſcripſit liberaliter ut patet ex ejus *libr.* 1. *de nupt. cap.* 15. *in fine* , *& libr.* 6. *cap.* 22. *pag.* 710. ac 2*bus libris de advocatia Hiſp. paſſim*, ſicut & apud comicos accipere uxorem, pro ducere ſæpè reperitur ut è Donato notat Hotoman: *in comm: verborum juris*.

32. An & quando hactenus ſufficiat taciturnitas vel tacitus conſenſus, vid. *l.* 5. *cum ibi notatis*, *ff. de ſponſal.* & Lyclama 7. *membran. eclog.* 18. Mevi: *part.* 8. *deciſ.* 40 *& part.* 9. *deciſ:* 198. Huber: *ubi ſupra num.* 10. *tit. ff. de R. N.* Alb: Gentil: 4. *de nupt.* 2. *pag.* 367. *cum ſeqq.* alias etiam præter *all. per* S. L. *in not. hic num.* 9. & quæ notabo *infra ad* §. 12. *h. t.* conf: Ludwell: *hic n.* 8.

33. Ipſe ſaltem filius, tacente patre, minimè poteſt opponere de invaliditate ſponſalium ob non habitum conſenſum expreſſum ut per Mev: *d. p.* 8. *deciſ.* 41. quò & fac: reſponſum Theolog: relatum à Gisb: Voet: *polit: eccl: libr.* 1. *tract.* 1. *pag.* 164. *vol.* 2. ac conf: Huber: *p.* 2. *digreß. libr.* 1. *cap n.* 3. Alb: Gentil: *d. libr.* 4. *cap.* 8. *ſub fin.* ſicut nec filius qui ſub conditione conſenſus parentum puellæ promiſit interim poteſt mutare voluntatem, ut per Beuſt: *cap.* 18. *tractat. de matrimon. pag.* 33. adeoque nullus dubito quin iſti accedente conſenſu ad conſummandum matrimon: cogi poſſint, ut per Chriſten: *tract. de matrimon diß:* 2. *quæſt.* 1. *ibique all. pag.* 125. cæteris tamen paribus ut latius per eund: *diſſ:* 1. *quæſt.* 9. *cum ſeqq.* & Pfreund: *diſput. Baſil:* 3. *can.* 2. *th.* 4. Chriſten: *diſſ.* 3. *quæſt.* 8.

34. In text: ibi, *interventu* , &c. Ita melius hic legi quam , *interitu* , vid: per Neandr: *ubi ſupra num.* 2. poſt Hotomann: *hic enunc:* 2.

35. In not: *num.* 9. add: tamen contra ſtatuentes Raguell: *ad legum deciſ. Juſtin: in l.* 28. *C. de epiſc. aud.* Mauſer: *hic pag.* 57 *cum ſeq. edit. in 4to*, Huber: *in prælect. tam ad Inſtit. hic, quam ad d. t. ff. n.* 5. & latè Alber: Gentil: *d. libr* 4. *diſp. de nupt. cap.* 3. qui & *libr.* 6. *cap.* 18. plura tradit de furore an, quando & quatenus obſtet ſponſalibus, nuptiis aliisve actibus, ac an is diſſolvat ſponſalia ante contracta, conf: præter notanda *ad l.* 8. *C. de repud:* Chriſten: *d. tract. diſſ.* 2. *quæſt.* 11.

37. In text. ibi, *ſuper filio variabatur*, &c. ac quare? vid· præter Hotomann: *hic*, & Ludwell: Harprecht: *num.* 96. *cum ſeqq.* ac conf: Jo: Philippi, *uſ: pract. Inſt. h. t. eclog.* 60.

Ad ſ. 1. d. t. Inſt: de nupt:

1. IN text. ibi, *nam à quarund:* &c. Conf· Andr: Lipsky, Poloniæ quondam Cancellarium, 2. *pract. obſ.* 28.

2. In text: ibi, *inter matrem & filium* , &c. horrendum n. quando *Accipit obſcœno genitor ſua viſcera lecto*, ut de Cinyra canit Naſo, 10. *metamorph.*

3. In text. ibi, *quæ par: liberorumve loc:* &c. quales hic etiam intelliguntur relati *in* §§. 3. *&* 5. *infra*, ut per Pagenſtecher *manip.* 3. *Sicilim. ad ſſta*, *pag.* 381. *cum ſeq. & pag.* 384. *cum ſeqq* etſi de Lotho, id refertur non laudatur, *Geneſ.* 19. *ſub finem*, ubi vid: Comm. & ſimilia per Huber: 2. *obſerv. ſeu digreſſ. cap.* 14 15. *&* 17. ac

4. In text. ibi, *matrem & filium*, &c. ut qui à Statio diceretur *gremium inceſtare parentis*,

5. In text: ibi, *uſque in infinitum* , &c. vid. præter ea noto quæ *ad l.* 53. *ff. h. t. de R. N.* Sneyd: *hic, cap. de arb. Canon: num.* 4. *ibique* pro & contra *all. per* Goth: *in addit.* Heyg: *hic num.* 5. *cum ſeqq* Carpzov *juriſpr. conſiſtor. libr.* 2. *defin:* 73. & Feltmann: *in ſpicilegio hic*

6. Add: tamen & Richter: *deciſ:* 10 *per tot:* ubi & alia ſimilia congerit huc pertinentia, ac Ungepaur: *exercit: Juſtin:* 3 *quæſt.* 8. *ab initio*, qui pro diſſentiente citat Alb. Gentil. 5. *de nupt* 7. vadimonium deſerentem hactenus, *pag.* 519. *cum ſeqq* etſi iſte ibi incuſet Jus Canon: non prohibens nuptias in 5to gradu ullius lineæ, expreſsè ſaltem ut ibidem is arguit è Panormitano, alias plures etiam diſſentientes hactenus reprobando refert Gisb: Voet. *vol.* 2. *polit. eccl. libr.* 3 *pag.* 72. *cum ſeqq.*

7 Sanè nil obſtat *Hebræ:* 13. *verſ.* 4. ut per D. Chamier *tom.* 3 *panſtrat. Cath. libr* 16 *cap.* 5. Wiſſenbach: *hic num.* 23. *diſp.* 6. *& ad ſſta, h. t. num.* 10. qui utrobique tradit iſtum textum melius induci contra Papiſtas arcentes clericos à conjugio, etſi id per leges Canonicas licere tradit Bocerus, *claſſ.* 1. *diſp.* 9. *n.* 66. veteres ſcil. contra quos CC. politicè hactenus magis quam Theologicè ſapientes, benè facit ipſorummet incompatibile cum iſto dogma matrimonium ſacramentis accenſens.

8. Quod etſi non æque periculoſum ac illud (ut vel in medio Papatu plus quam alii oculati vidit Nicaſius JCtus Mechlinienſis à Vuerda, utcunque naturâ cæcus, juxta ea quæ noto *ad* §. 4. *l* 3. *ff. de ſuſp. tut.* & proverbium apud Polyd. Vergil *adag.* 148) perinde tamen falſum arguunt præter Wiſſenbach: *ad ſſta d. lo. n.* 11. & Comm: præſertim Calvin. *ad Epheſ.* 5. *verſ.* 32. & *l.* 4. *Inſtit: relig. Chriſt.* 19. *num.* 34. *cum ſeqq* Chamier. *panſtr. Cathol. tom.* 4. *libr.* 4. *c.* 27. *cum ſeqq.* P. Molinæ: *clyp. fidei*, *p.* 2. *ad art. confeſſ. Gall.* 35. *ſect.* 6. G. Voet. *polit. eccl. vol* 2 *pag.* 1. *libr.* 3. *tract.* 1. *cap.* 1. *quæſt.* 1. *&* 2. Kitzel. *ſynopſ. matrim. c.* 1. *theor.* 2. *lit. d. & e, ac cap.* 2. *theor.* 1. *lit. a.*

9. Quibus add. *ſis*, Rivet. *ad cap.* 3. *Geneſ. exercit.* 38. *pag.* 155. *Operum tom.* 1. *& in Comm. ad Pſalm.* 45. *verſ.* 18. *pag* 243. *& ad Hoſeæ* 2. *verſ.* 19. *pag.* 564. *cum ſeq. Operum tom.* 2. *ac Catholici orthodoxi tract:* 3. *Seu ſummæ controverſ. quæſt.* 15. *& in animadverſ. ad examen notar. Grotii in Caſſandri conſult. art.* 23. *Operum tom.* 3. M. Ant. de Dom. 5. *de Republ. eccl.* 11. *num.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

num. 24. *cum ſeqq.* Mareſ: *Theol. elencth. tom.* 2. *controverſ.* 27. *& ſyſt. Theol. loc.* 15. §. 40. *cum annot. noviß.* Harprecht: *ad* §. 1. *ſupra de patr. pot. num.* 52. *cum ſeq. & ad princ. h. t. num.* 42.

10. Sed & præter text: *ſupra n.* 4. *all.* ſtrenuè contra illos Romanenſes nuptias prohibentes clericis, militant alia loca Biblica quæ ut mihi horis ſtatis & ſubceſivis legenti occurrerunt, hic deſcribo & lectoris captui committo exinde argumenta elicere, *Proverb.* 18. *verſ.* 22. *Matthæ.* 8 *verſ.* 14. *& cap.* 19. *verſ.* 10. *cum ſeqq. Actor.* 21. *verſ.* 9. 1. *Corinth.* 7. *verſ.* 2. *&* 9. *ac cap.* 9. *verſ.* 5. 1. *Timoth.* 3. *verſ.* 2. *&* 4. *ac cap.* 4. *verſ.* 3. *Tit.* 1 *verſ.* 6.

11. Quibus addere poſſis exempla prophetarum vet: Teſtam: *Eſaiæ, Hoſeæ, & Ezechiel.* 24. *verſ.* 15. *cum ſeqq.* ac tempore novi Teſtam: Apoſtolica & patrum dicta relata per Annæ: Rob: 2. *rer. jud.* 7. *pag.* 380. *cum ſeqq.* Reinking. *Bibl. polit. libr.* 3. *axiom.* 2. Cham. *tom.* 3. *panſtr. Cath. libr.* 16. *cap.* 12. qui & *eod. tom p.* 1. *libr.* 20. *cap.* 15. *cum ſeq.* fusè agit contra vota continentiæ monaſt: & cleric: quæ & mali exempli vel ſequelæ cenſuit Eraſmus continentiſſimus alias tam *in colloquio virgineo*, quam *in epiſt.* 3. *libr.* 21. *columnn. ult. Vaſti Operis editi Londini Anno* 1642. poſt Auguſtin: *epiſt.* 199. *Operum tom.* 2. add. & P. Martyr *claß.* 3. *loc. comm.* 6 ubi & *loc. ſeq.* 7 latè coarguit cœlibatum clericis dictantes præter infra citandos *n.* 13. *cum ſeq.* ac in ſpecie an Apoſtolus Paulus habuerit uxorem, conf pro & contra differentem Gomar: *in appendic. ſubject. explic. epiſt. ad Philippenſ. Operum p.* 2 *pag.* 209. *cum ſeqq.*

12. Quin (ſi ſupra tacti aCatholici hactenus, non verentur triſtem inde experientiam fornica: ſupra è Nicaſio *notatam n.* 5 nec quæ *ſit ſententia docti Quærere Tireſiæ, cui pater omnipotens pro lumine ademto ſcire futura dedit*) ſaltem vel ſolum *cap.* 2. *Geneſ. verſ.* 18. ſufficere poſſet illis confundendis inde arguendo dilemmaticè, aut Deum ejuſdemque ſpiritus miniſtrum *Eccleſiaſt.* 4 *verſ.* 8. *cum ſeqq* falsò dixiſſe, non expedire hominem eſſe ſolum, quod cogitatu abſurdum dictu blaſphemum vel ſcribere ſaltem *Non ſani eſſe hominis, non ſanus juret Oreſtes*, aut clericos Papales non eſſe homines ſed, ut loqui libuit Ant. Fabro *initio ſui Cod. forenſ.* dæmones, angelos, vel *Epicuros de gregi porci*, aut illud quod cum Flacco 1. *epiſt.* 4. *in fine* & Juven: *ſatyr.* 6. *in fine*, dicere nolo.

13. Licet eorum nonnullos tanquam è grege Cyllonum (quin porcorum ut acrius intonat Alb. Gentil. 2. *de nupt.* 17. *pag.* 207.) ita depinxit modeſtus Rivetus *ad Exod.* 22. *verſ.* 19. Idemque & alii à me *all. ad l.* 21 *C. de heret. n.* 12. *& l.* 31. *C. ad l. Jul. de adult.* benè ſaltem Joh. Coletus Anglus cenſuit, nuſquam reperiri minus corruptos mores quam inter conjugatos, referente Eraſmo *in prolixa de ejus vita, epiſt.* 14. *lib.* 15. *Columm.* 176. *Vaſti Operis Londini editi Anno* 1642. cui add. *ſis*, Zeyler: *centu:* 2. *epiſt. miſc.* 15.

14. Ut jam taceam v̄ba *Geneſ.* 1. *verſ.* 28. *Creſcite* &c. etiam in ſtatu innocentiæ fuiſſe non ſaltem conſilii permiſſivi ſed & præcepti juxta Auguſtin. 14. *de civit. Dei*, 21. *cum ſeqq.* Rivet. *ad d. verſ.* 28. *exercit.* 10. quem Auguſtinum tamen & vid. *libr.* 9. *de Geneſi ad literam, cap* 4. *cum ſeqq.* ubi ut & Rivet. *d. lo.* tractat an ante lapſum invicem congreſſi fuerint primi parentes, quod jam non curo.

15. Hoc ſolum addo benè inſurgere Rivetum *exercit.* 23. *ad d. cap.* 2. *Geneſ.* contra Perer. Deo hactenus opponentem fidelem in tota domo Dei miniſtrum Paulum 1. *Corinth.* 7. *verſ.* 1. *&* 8. cum ab Apoſtolo ibi bonum non opponatur malo ſed incommodo reſpectu temporis ut patet è *verſ.* 26. *d. c.* 7. & conſonat textus *Exod.* 18. *verſ.* 17 ubi notat idem Rivetus, & ſequitur pariter ferè honeſtus Mareſius *Theolog. elencth. controverſ.* 8. *n.* 11. *pag.* 336. *cum ſeq & pag.* 341. *ac controverſ.* 9. *n.* 9 poſt Auguſtin. *libr. de bono conjug. contra Jovinian: Operum tom.* 6. *fol.* 171. *cum ſeqq edit. Pariſ. Eraſm.* cui mox ſubjicitur ejuſdem liber *de ſancta virginitate*, præcedenti ſatis conſonans minimè contrarius ſaltem.

16. Ac conf. *ſis* quoad *d. c.* 7. *verſ.* 1. *&* 8. an præcipiat vel permittat benè Chamier. *panſtrat. Cathol. tom.* 3. *libr.* 19. *ſect.* 31. *cum ſeqq.* & fusè contra iſtam Papiſticam prohibitionem matrimon. (gratisne adverbialiter vel in dativo caſu? facilè e ſupra dictis conjeceris) incruſtatam ab apoſtata Beſoldo *ſynopſ. polit. cap.* 12. *n.* 4. *cum ſeqq. & all. per* Brandt. *in annot. ad relat. reformat. pag. mihi* 30. *cum ſeq* Nevium *ad rubr. & auth. Multo magis C. de epiſc. & cler.* vid. præter ea quæ noto *ad d auth. & l.* 3. § 4. *ff. de ſuſp. tut Novell* 6. *c.* 1. §. 3 Liebenthal. *colleg. polit. exercit.* 2. *quæſt.* 11. Gisb. Voet. *ſupra all. c.* 1. *quæſt.* 3. *& cap.* 5. *ſect.* 3. *ab initio, ac p.* 2. *polit. eccl libr.* 3. *tract.* 3. *cap.* 2. §. 1. Jac: Martin' 1. *politic:* 4. *pag.* 66. *cum ſeqq.* Carpzov: *libr* 2 *jurisprud: conſiſtor: defin:* 4. Dav. Guilbert: *Theolog: pract. c.* 3. *ſect.* 27. *cum ſeqq.* Joann: Lud: Lang: *decad.* 2. *theor* 10. Jac: Catſ: *in annot: annuli pronubi, de originali matrimon: Operum in folio, pag.* 11, 12. *&* 14. M. Ant: de Dom: 2. *de Republ. eccl.* 10. *&* 11. ad omnes ordines Papales id cenſens.

17. Quibus add: Bezam *tract: de polygamia, pag.* 49. *cum multis ſeqq.* Calvin: 4. *Inſt. relig: Chr.* 12. § 23 *cum ſeqq.* Ant. Matthæ. *tract: matrimon: diſp.* 12. *n.* 13. Neandr: *tract: de ſponſal. & nupt: ſect:* 1. *usque ad num.* 8. *& ſect.* 10. *num.* 24. *ſect.* 13 *num.* 3. Chamier: *panſtrat. Cath. tom.* 1. *libr* 3. *c.* 14 *ab initio, & tom.* 3. *libr.* 16. *cum ſeq. per tot.* Coccej: *ſummæ Theol: c.* 77. §. 38. Mareſ: *d. controverſ.* 8. *num.* 9. *cum ſeqq. &* 1. *antiChriſti revel:* 24. *à num.* 8. *usque ad* 16. *& a n.* 21. *usque ad fin.* Bronckhorſt: 1. *miſc. controverſ.* 96. Baſil: Monner: *tract. de matrimon. cap.* 2. *num.* 2. *cum ſeq. & c.* 3. *per tot.* Jac: Laurent: *Grotii papizantis loc.* 4. Cunr: Lagum *p.* 1. *method: jur: civ: c.* 7. *num.* 17. *cum ſeq.* Treutler: *part.* 2. *h. t. de*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

R. N. th. 3. *sub finem*, *ibique fusè* Hunn: *in resolut: quæst.* 32.

18. At Diss: Bachov: *ibid: in animadvers.* jam tum temporis ante apostasiam cum prædicto suo mirmillone commissam (ac quidem non tam devotione quam, ut conjicio è *præfat. Comm. ejusdem ad instit.* solicitudine de lucrando pane quem ei ejusque studiis invidit plus quam Naabalitica tenacitas Argentinensium ipsius Musis minimè faventium & causantium ipsius discessum ad Papistas, ut ibi *in Actis cap.* 13. *vers.* 46.) prævaricationis cum Romanis reus scilicet quod & alias *passim in ipsius notis ad Treutl.* ante alia ejus opuscula editis patet satis, præsertim ejusd: *volum.* 2. *disp.* 3. *th.* 1. *lit: b. cum seqq.*

19. Nolim sanè quenquam nedum episcopum aliumve clericum continentiæ suæ certum ad conjugium cogi vel obligari ex 1. *Timoth.* 3. *vers.* 2. vid. Carpzov: *jurisprud. consist. libr.* 2. *defin.* 5. multò etiam minus cum judæorum Rabbinis ex *supra all. c.* 2. *Genes. vers.* 18. colligere quasi eo omnes homines præcisè & indifferenter legi matrimon: etiamnum essent subjecti, quibus vel ipse Abenesra inculcat talia imperativa apud Hebræos habere vim futuri temporis saltem ut *Deuteron.* 32. *vers.* 50. *cum simil.* etsi illud malle videtur Alber. Gentil. 6. *de nupt.* 15. *pag.* 669. *cum seq*

20. Quin contra ob instantia mala pœnæ quandoque matrimonia fuerunt interdicta *Jeremiæ*, 16. *vers.* 2. *cum seq.* sicut & posse etiamnum secularem magistratum ob bonum publicum præsertim conjugio interdicere, limitatè admittit Gisb. Voet. *polit. eccl. vol.* 2. *libr.* 3. *tract.* 1. *sect.* 2. *c.* 5 *ab initio*, quò & pertinet supra citatum Pauli dictum ad Corinth: adeoq; facilè conciliandum cum aliis scripturis.

21. Prout de modis conciliandi scripturas sacras præter notata mea *ad* §. 29. *infra, de R. D.* ac Althamer: Seraphin: Cumiran: aliosque harmonicos *in pecul. tract. all. per* G. Voet. *polit. eccles. part.* 3. *libr.* 3 *tract.* 4. *sect.* 3. *c.* 2. §. *ult.* & *libr.* 2. *biblioth. sect. poster. c.* 4 *pag.* 519. *cum seq. edit.* 2*dæ*, accuratè differunt M. Flaccus Illyricus *in clavi scriptur. part.* 2. passim, Jo. Gerhardi *loc. Theolog. de interpr. scripturæ*, 1. *part. n.* 182. *cum seqq.* Meischner: *p.* 2. *philos. sobr. sect.* 2. *c.* 2. *quæst. ult.* Mares: *in præfat. apologet. pro authentha scripturæ præmissa refutationi fabulæ Præadamit. passim.*

22. In text: ibi, *nefarias atque inc.* &c. an & quid differant hæ voces conf: Jas: ad Portium *hic num.* 4. ac Ludwell: & Harprecht: *n.* 14 *cum seq.* Arnisæ: *relect. politic de Republ. cap.* 1. *sect.* 11. *n.* 30. Chr: Crusium, *part.* 2. *de indic. delict. c.* 12. ac quæ de injustis nuptiis tradit Huber: *p.* 2. *digress. libr.* 1. *cap.* 17.

23. In text. ibi, *etiam dissoluta* &c. nec obst: *l.* 5. §. 1. *ff. h. t. de R. N.* vid: præter nota: *ibid.* Lyclama *libr.* 7. *membran. eclog.* 17. Jas: ad Portium *hic n.* 7. Bachovium, cui, *hic* §*phus est* 2*dus*, *sub fin.* & *ad* §. 5. *ipsi*, 6. *infra h. t. ac* ad Treutl. *vol.* 2. *disput.* 6. *thes.* 2. *lit: C.* Ludwell: *hic num.* 3. & *ad* § 5. *infra*, *sub finem.*

24. Quanquam alias solus contractus sponsalitius quin vel matrimonium concubitu non consummatum non impedit aut incestat sequens conjugium partis superstitis cum defuncti aut defunctæ fratre vel sorore ut per G. Voet: *politic. eccl. vol.* 2. *libr.* 3. *p.* 1. *tract.* 1. *sect.* 2. *c.* 3. *quæst.* 8. & 9. add: tamen notata *ad* § 9. *infra h. t.* & Alb. Gentil. 5. *de nupt.* 13. *p.* 576. *cum seqq.*

25. In not. *n.* 13. *alias lit. i.* Conf. Alb: Gentil: 5. *de nupt.* 15. *ab initio*, ubi & subinde *pag.* 587. & 588. tractat de cognatione spirituali, qua de noto plura *ad l.* 27. *C. de nupt.* & aliquid *sub fin.* §*phi seq.*

Ad §. 2. *d. t. Inst: de nupt:* conf: Lyclama *d. eclog:* 17.

1. IN not. *n.* 16. *alias lit: m.* vid: potius quæ noto *ad l. ult. ff. h. t. de R. N.* & Alb. Gentil. 5. *de nupt.* 8. *cum seq.* Huber. 2 *obs: seu digress.* 18. & *hic num.* 15. *cum seqq. disp.* 13.

2. In text. ibi, *sive ex altero eorum*, &c. duplicitas n. vinculi in matrimonialibus non attenditur ut *Genes.* 12. *vers.* 12. *Levitic.* 18. *vers.* 11. ibi, *soror tua est* Dd. *hic* & Mauser: *ad hunc tit. Inst.*

3. In not. *n.* 19. *alias lit. o.* Diss. Ant. Fab. justè reprobatus ab Hillig. *ad Don. enucl.* 13. *comm.* 19. *lit. k.*

4. In text. ibi, *poteris eam ux: duc:* &c. secus in patre adoptivo ut §. *præced. sub fin.* ubi de ratione differentiæ hactenus vid. *all.* & Nicas. *hic opp.* 1.

5. In text. ibi, & *ideo constat*, &c. quia scilicet cognatio etiam merè civilis non modo contrahendis nuptiis obstat sed nec contractis supervenire potest, vid: Hillig. *ad Don: enucl:* 7. *comm:* 2 *lit: F.*

6 Si autem non factâ emancipatione nihilominus adoptaverit generum vel nurum, utique prævalent nuptiæ, ut contra Theoph: *hic* Balduinus *in fine*, an alias istud consilium etiamnum sit necessarium conf. Chr. Portium *hic* & *ad eum* Jas. *num.* 11. *cum seq.* apud quos hic §. connectitur & simul tractatur cum præced. ac conf. Alber. Gentil. 5. *de nupt.* 15 *pag.* 586. & 587.

7. An & hodiè adoptio nuptiis ponit obicem saltem ut desuper necesse sit impetrari dispensatio? vid. præter nota: *sub fin.* §. *præced.* & *ad rubr. tit. Cod. de adopt.* Stryck. *in addit. Brunnemanni*, 2. *de jur. eccl.* 16. §. 19. G. Voet. *polit. eccl. vol.* 2. *libr.* 3. *p.* 1. *tract.* 1. *sect.* 2. *c.* 5. *quæst.* 6. ubi & *quæst. seq.* tractat de cognatione vel affinitate spirituali hactenus, de qua notabo ad satietatem *in l.* 26. *C. h. t.*

8. In text. ibi, *sive ab eod.* &c. vid. nota. *ad* §. *seq. num.* 3. *cum seq.* ac Alb. Gentil. 5. *de nupt.* 8. *pag.* 524.

Ad §.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Ad §. 3. d. t. Inst: de nupt:

1. NOtata pridem mea ad hunc §. nuper vidi adeo placuisse, (& quidem miratus fui quia nec mihi admodum placent) viro benè docto ut è manuscripto meo ipsi aliâ intentione communicato sequentia ferè verbotenus usque ad §. 4. imprimi fecerit & annecti disputationi quam inscripsit, *Crux JCtorum ad l. centum capuæ* 8. ubi & me pro re nata ac datâ & sumtâ ansa ex epistola paulò ante ei à me scripta affinitatis communium studiorum titulo amicè mactavit an fortè ad exemplar magnatum de quibus noto *ad § 4. sub finem, infra tit* 12. ad v͛ba textus, *quem sibi patrem eleg.* &c.

2. In text. ibi, *ducere non lic.* &c. vid: benè Giphan: *hic*, ac Claudius tamen Imperator quondam sibi & suo affectui serviens SCtum postulavit quo tales nuptiæ imposterum justificarentur referente Tacito, 12. *annal.* quod & diu obtinuit ut ibi notat Lipsius, & quo ad fratris filiam saltem Cujac: 13. *obs.* 16. ac conf: latè Feltmann: *in spicilegio hic*, & omninò pro declaratione Giphan: *in comm.* & nuper visum Huber: 2. *obs. seu digress:* 19. *& disp. ad Instit:* 13. *num.* 18. *cum seqq.*

3. Simili etiam sophismate politico domum suam incestasse magis eundem Imperatorem, aliosque legibus illusisse refert M. Piccart: *c.* 4. *observ. histor. politic.* ac conf: Alb: Gentil: latè 5. *de nupt.* 10.

4. Eadem alias prohibîtio obtinet in 3tio affinitatis gradu ut per Wissenbach: *hic n.* 29 *& ad ffta, h. t. de R. N. num.* 19. *cum seq.* Ant: Matthæ: *tract. matrimon. disp.* 3. *num.* 22. Carpzov: *p.* 4. *const.* 23. *defin. forens:* 9. *&* 11. *ac libr.* 2. *jurisprud consistor. tit.* 6 *defin.* 92. Gisb: Voet: *politic. eccl. vol.* 2. *p.* 1. *libr.* 3. *tract* 1 *sect.* 2. *c.* 4. *quæst.* 2. Grot: 2. *de jure belli & pac.* 5 §. 13 *cum seqq.* Vinn: 2. *sel. quæst* 13. & quæ noto ad §. 8 *infra h. t.*

5. Nec itaque quis defunctæ uxoris sororis (sive germanæ sive uterinæ juxta nota: *ad §. præced: ab initio*) filiam vel neptem ducere debet ut per Dd. jam all: præsertim Voet: *pag.* 82 *cum seqq. d. vol.* 2. Carpzov: *d defin.* 92 Walæ: *in consil: quod extat Operum ejus Theol. tom.* 2 *pag.* 486, & latè noviter visum Ant: Matthæ: jun: A. F. A. N. *ad* §. 6. *h. t. num* 6. *cum seqq.* ac fac: *Genes:* 12. *vers.* 12. *Levit.* 18. *vers.* 13. ibi, *soror tua est.*

6. Ac conf: præter nota: *ad l.* 10. §. 13. *ff. de grad. cogn.* Carpzov: *arb consanguin. disp.* 1. *c.* 1. *sub fin. posit.* 15. *& d. tit.* 6. *jurisprud. consistor. defin:* 81. 98. 117. *ac prax. crim. quæst.* 73. *n.* 61. *cum seqq. & quæst. seq.* 74. *n.* 57. *cum seq.* Stryck: *in addit: Brunnem: ad supra all. c* 16. §. 22. *ab initio*, Beust: *de matrimon. p.* 2. *c.* 51. *pag. mihi*, 230. Mares: *part.* 2. *select. disp. de grad: proximit: matrimon: imp. num.* 12. *pag.* 253. *cum seqq* Mauser: *ad hunc tit. Inst.*

7. Itaque memini me unà cum Doctore Jo: Bitter præfecto judicii mil: Embd: ante plus quam 36 annos ad requisitionem Joannis Pott: respondisse, quo facto gaudebam postea reperiens cons: Theol: facult: Leydens: *in epist subject: Ant. Thysii excerptis de usur. & fœnore editis Anno* 1658, quibus tamen add: præter ea quæ noto *ad l.* 5. *C. de inc. & inut. nupt.* Richter: *vol.* 1. *p.* 2. *consil. Jenens:* 2. *& volum.* 2 *consil.* 15. Diss: tamen latè hactenus Pagenstecher: *manip.* 3. *Sicilim. ad ffta, h. t. pag* 195. *cum multis seqq.* de quo cum eo diu tricari institutum non patitur, saltem ejus præsuppositum de dissoluta omninò per mortem affinitate multas puteretur instantias in contrarium si id vellem.

8. In text: ibi, *nec neptem fratris* &c. ut nec vice v͛sâ, §. 5. *infra eod.* v͛s: *qua ratione* &c. quin nec proneptem & similes ut per Brunnemann: *de jure eccles. d. c.* 16. §. 21. *cum seq. ibidemque* Stryck: *in addit. & ad* §. 26. *d. c.* 16. Balduin: *hic* & Harprecht: *num.* 6. ac Feltmann: *in spicilegio* qui obstacula removet adde & latius Alber. Gentil. 5. *de nupt.* 7.

9. In text. ibi, *quamvis 4to gradu*, &c. alias v. gradus non tam considerari in nuptiis perinde ac in successionibus tradit Giphan: *hic* & latius *ad princ. infra de grad. cogn. tit.* 6. *libr* 3.

10. In text ibi, *cujus n. filiam*, &c. Hæc reg: ad isthanc hypothesin est restringenda itaque declaranda, cujus scilicet fratris vel sororis filiam ut per Vinn. *hic* post gloss. illaudato more ab illo non laudatam ut notavi *supra sub finem, tit.* 6*ti*, conf. alias latius jam demum visum Ludwell: *hic n.* 2.

11. In not. *n.* 23. *in fine*, vid. §. 8. *infra, h. t.* & Balduinum *hic in fine*, qui tradit filiam viri quem pater arrogasset, non posse duci.

Ad §. 4. d. t.

1. COnf. Ant. Cont. 2. *subcess. lect.* 1. Alberic. Gentil. 5. *de nupt.* 11. Christen. *tract. de matrimon diss.* 3 *quæst* 15.

2. In not. *n* 25. *alias lit. t.* Præstat affirmativa ut per Cujac. & Dd. comm. *hic & ad loca parallela*, Andr. Gerhard. 2. *exercit.* 6 Neandr. *sæpè supra allegata tract de nupt. sect.* 10 *n.* 15. Arnisæ *rel. pol de Republ. c.* 1. *sect.* 11. *n.* 33. *cum seqq.* Rebhan *hodoget jur. hic chart.* 2. *clim.* 1. *pag.* 109. *cum seq.* Mares: *Theolog. elencth. tom.* 2. *controvers.* 27. *n* 5. *pag.* 916. *cum seq.* ubi & *in præcedd.* de aliis gradibus prohibitis.

3. Nec quicquam obstat vox adversativa hujus §phi, ibi, *autem*, quam quidem in contrarium urget Hotomann: *hic*, sed conf: Huber: *in prælect. noviss. par: ad hunc tit. n.* 13. & *in disp. ad Inst.* 13. *num.* 5.

4. Neque rationis est (quicquid dixerit Besold: papizans *tract. de nupt c.* 10. *n.* 6.) ut hactenus Juri Canonico fasces deferantur, ejusque & Papæ jugo majoribus nostris, ut loquitur Petrus *Actor.* 15. *vers.* 10. intolerabili redigamur, cui nos Dei benignitas subduxit, fortè Pontifices hoc matrimonium aliaque vel magis probabilia improbantes emolumento suo æque ac per indulgentias, annatas &c. inhiarunt, ut

scil: crebrior esset occasio dispensandi, ut conjiciunt Vinn: 2. *sel. quæst.* 13. *pag.* 316. Feltmann: *hic disp.* 3*pertit.* 4 *n.* 5. *sub fin.* & latè docet Zanchius *Operum tom.* 3. *libr.* 4. *cap.* 1. *quæst.* 2.

5. Id quod Papis vel inter proximiores alias nimis solenne juxta ea quæ de dispens: noto *ad l. ult. in pr. ff. ad municip:* & P. Martyr: *loco. commun.* 10 *class.* 2. *n.* 44. *sub fin. & num.* 48. Carpzov: *jurisprud. lib.* 2. *defin.* 124. Chamier: *tom.* 3. *panstr. Cath. lib.* 18. *c.* 9. *cum seq.* Mares: *syst. Theolog. loc* 7. §. 15. *ibique all. in ejusdem noviss: addit. editis Anno* 1673. *lit. b.* ac fusè per Harprecht: *ad* §. 11. *h. t. n.* 16. G. Voet. *polit. eccl. lib.* 3. *pag.* 56. *cum seqq. vol* 2. Monner: *de matrimon. c.* 3. *n.* 2. *cum seqq.* Christen: *d. tract. diss.* 3. *quæst.* 16.

6. Unde multum controvertitur an & quatenus valeat contractus matrimonii sub conditione si Papa dispensaverit: vid: latè Alberic: Gentil: 2. *de nupt.* 12. *ab initio*, utique nec valet dispensatio in gradibus *Levitici* 18. prohibitis ut benè censuerunt Theologi & Juristæ etiam è Pontificiis qui pro divortio Henrici 8vi Angliæ regis à Catharina Austriaca pronunciarunt, ac defendit Mares: *ab initio disp. de gradibus proxim: matrim: imped. insertæ syllog. disputat. select. part.* 2. *pag.* 244. *cum seq.*

7. Alias autem contra Jus Canonicum legesque prohibitivas hactenus fac. *Genes.* 29 *vers* 19. *Levitic:* 18. *per tot.* junctis iis quæ noto *ad l.* 43. §. 1. *ff. de procur:* ac *Numer.* 36. *vers.* 11. *Josuæ* 15. *vers.* 17. ac tradita per Carpzov: *arb: consangu: sect.* 29. *& jurisprud. consist. libr.* 2. *defin* 86. *jurisprudent. forens. p.* 4. *constitut.* 22. *defin.* 6. *cum seq. ac prax. crim. quæst.* 3. *n.* 40. *ut & decis. Sax.* 15. sicut August: 15. *de civit. Dei, c.* 16. dicit, per leges tam divin: quam humanas id licuisse.

8. Add. & Ant: Matthæ: Ultraj: *tract. matrim. disp.* 3. *num* 17. Ungepaur: *exercit. Justin.* 3. *quæst* 8 *pag* 144. *cum seq* Hillig: *ad Don. enucl.* 13. *Comm.* 19. *lit. H.* Arumæ. *exercit.* 2. *quæst.* 13. ac latè G. Voet: *p.* 1. *polit. ecclés. vol.* 2 *libr.* 3. *tract.* 1. *sect.* 2. *c.* 5. *quæst* 3. & 8. Chamier: *panstrat. Cath. tom.* 3. *libr.* 18. *c.* 6. *cum seqq.* Alber: Gentil: 2. *de nupt.* 15. *per tot.*

9. Secus tamen obtinere in Transyselania refert Schoock: *Belg. fœd. lib* 4. *c.* 7. quod & de Saxon: tradit Coler: *p.* 1. *decis.* 2. itaque statutum ab Augusto Saxon: electore *part.* 4 *novell. const.* 12. ad quam tractant Mollerus & Carpzov: *in jurisprud. forens.* quos vid: *sis* & latius Virgil: Pingitzer: *quæst. Saxon.* 12. ac de Gelria Voet: *d. loc.* de Hassis Kitzel: *cap.* 3. *synops. matrim. theor.* 8. *lit.* quin tota Germania, an & Europa? dicit Ant: Matthæ: senior, *Colleg. Inst.* 2. *disp.* 1. *n.* 23. cujus usus vel abusus rationem conjicit Conn: 8. *comm.* 5. *n.* 7.

10. Ac conf. benè Wissenbach: *disp. ad Inst.* 56. *num.* 4. *& disput. seq.* 57. *num.* 11. *ac ad l.* 19. *C. h. t.*

11. Ut & quoad Germaniæ aliorumque Europ: mores hactenus vid: *sis* præter Dd. *hic nominatim* Heyg: *ante n.* 10. Wes: *n.* 2. Vultej: *sub fin.* P. Voet: *n* 3. Feltmann: *in spicileg. num.* 11. P. de Grev: *ass.* 10. *diss.* 2. Ant: Matthæ: *in auctario d. tract. matrim. num.* 14. Kitzel: *synops. matrimon. cap.* 3. *theor.* 8 *lit. b. cum seq. & theor.* 12. *lit. a.* P. Martyr. *d. class.* 2. *n.* 47 ubi de Helvetiæ & Angliæ usu hactenus, & Gentil: *d. cap.* 11. *pag.* 563.

Ad §. 5. *d. t. Inst: de nupt:*

1. IN text. ibi, *amitam licet adopt.* &c. secus in matertera adoptiva esse tradit Giphan: & Mynsing: *hic*, eruens rationem, & sequuntur plerique nominatim post glossam ꝟb: *materteram*, Hotomann: Anton: Matthæ: sen: Bachov: & Mauser. *pag.* 83. ac conf. præter ea quæ noto *ad l.* 7. *ff. de his qui not. infam* Basil: Monner: *tract. de matrimon. p.* 4. *cap.* 1. *sub finem.*

2. Dissentire autem videtur Ang. Aretin. qui conjugit hunc §. cum præced: *hic n.* 5. & 6. Arumæ: *exercit.* 2. *quæst.* 12. M Lyclama *libr.* 7. *membran. eclog.* 17. secus etiam in vidua patrui defuncti adstruit Pagenstecher *hic aphor.* 46. ex præsupposito ut supra notatum *ad* §. 3. *sub finem n.* 7*mi* ac add: *sis*, notanda *infra ad* § 8. *num.* 7.

3. In text. ibi, *quia parent: loco*, &c. patrui præsertim juxta illud, *cum sapimus patruos*, &c. *ac metuit patruæ verbera linguæ*, &c. ut & *ne sis mihi patruus*, &c. apud Flaccum *passim in carm. & satyr.*

4. Add: tamen præter notata *ad l.* 10. §. 14. *verb avunculus ff. de grad cogn. & tit.* 15. *libr.* 9. *Cod. de emend propinq.* Larrea: *novell. decis. Granat.* 47. *n.* 1. *& n.* 28. *cum seq.*

5 In text. ibi, *magnam quoque amitam*, &c. conf: §. 3 *supra eod.* ꝟs: *sed nec neptem*, ac repete hic ꝟba supra ibi. *licet adoptivam*, ut per Bachov: *hic*, add: tamen & Alber: Gentil: 5. *de nupt.* 5. *pag.* 585. *cum seq.*

Ad §. 6. *d. t.* 6. conf: nota: *ad* §. 8. *infra h. t.* & Wissenbach: *ad ffta, h. t. de R. N. num.* 19. *cum seqq.*

1. IN not. *num.* 1. per S. L. conf. præter Carpzov: *hic all.* quæ noto *supra ad* §. 3. *& infra ad* §. 8. *ante n.* 2. ac latè Feltmann: *in spicilegio hic n.* 7. *cum seqq.* & omninò Gisb. Voet. *polit. eccl. p.* 1. *vol.* 2. *libe* 3. *tr.* 1. *sect.* 2. *c.* 4. *per tot.* ubi tractat de conjugio leviri cum fratria vel nepte defunctæ uxoris &c.

2. In textu ibi, *quia utraque* &c. vid: tamen notata mea *ad l.* 32. §. 1. *ff. de adopt.* & Sig: Finckelthaus *pract. obs.* 10. *n.* 6. *cum seqq.*

3. In textu ibi, *Quod ita scilicet accip.* &c. Hinc coll: quamcunque dispositionem legis vel statuti ita explicandam ut habeat efficaciam vel justam saltem aliquam absque eo rationem dubit:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

bit: neu ſit ſupervacua, ac conf: ſimilem text: §. 3. *infra, de uſucap. ibique* gloſſ: ẏb: *aliâ rat:* & præter notata mea & Goth: *n.* 20. *ad l.* 1. *ſub finem, ubi eſt bonus textus, ff. ad municipal:* Alb: Gentil: *Hiſp. advoc* 1. *lit. l.*

4. Sicut & hinc coll: Gigas *tract. de penſion: ecoleſ: quæſt.* 22. *n.* 4. quando quid propter duas rationes eſt ſancitum, unâ ceſſante non ceſſare ſed manere id nihilominus vid: præter ea quæ noto ad Gothof. *in l.* 1. §. 5. *ff. Quod legator. libr.* 43. *tit.* 3. *& all. per* Nevium *ad l.* 11. *ff. de his qui not: infam.* Kremberg: *tract. de nec. defenſ. quæſt.* 1. *ſub fin. & quæſtion.* 6 *n.* 57 Balduin: & Weſenb: *hic n.* 3. Heyg: *n.* 16 Mynſing. *n.* 8. *in fine.*

5. Ac conf: text: *l.* 83. *in pr. ff. de hered. inſtit. ibidemque* Bald: *ab initio*, & Baldum Novell: *tract. de dot. p.* 6. *privil.* 6. *n* 6 *ſub fin* Manz: *deciſ.* 1. *quæſt.* 2 *num.* 24. Jac: Schulteſ: *examin. quæſt. de fide hæret. ſerv. c.* 2. *num.* 69. *& p.* 1. *quæſt pract.* 5. *n* 5 Leonar: Duard: *ad bullam Pii Papæ de cenſib. tom.* 2 §. 5. *quæſt.* 33. *n.* 9 Joſ: Maſcard: *vol.* 1. *de probat. concl.* 325. *per tot.* Andr. ab Exea. *tract. de pact. n.* 540. *cum ſeqq.* Sand: 2. *deciſ.* 9. *deſin.* 20 Nevizan: *libr.* 1. *ſylv. nupt. n.* 208. *pag.* 149. *cum ſeq.* & latè Tiraquell: *tract. ceſſante cauſa &c. limit* 22. *per tot. Operum tom.* 4.

6. Huic tamen reg: obſtare videtur *l.* 11. § 2. *ff. de his qui not. inf.* niſi cum Joann: in gloſſ: *ibid. verb collocare*, iſtum text: ex §. *præced.* reſtringas & intelligas de caſu quo maritus mortuus non erat lugendus, cui tamen divinationi & detorſioni textus obſtant *l.* 9. *&* 10 §. 1. *eod. tit.* itaque potius dixeris illam reg: eſſe limitandam caſu quo ceſſat ratio principalis manente ſaltem minus principali ut per P. Barboſ: *in l.* 1 *ff. ſolut. matr. &c. p.* 1. *n.* 83.

7. Sicut & eo caſu ſufficit è 2bus vel pluribus cauſis in libello deductis unam probari pro obtinenda victoria ut per Baldum *ad l.* 1. *in princ. ff. de edend. n.* 8. *verſ. Extra quær &c.*

8. In text: ibi, *quia duas ux.* &c, vid: nota: *ad* §. 2. *tit. præced. & l.* 1. *ff. h. t. de R. N.* ac conf: text: §. *ſeq. h t.* & latè Gilmann: *ad inſt. h. t. pag.* 64. *cum ſeq.*

9. Quicquid autem hactenus garriat Bachov: pro polygamia *hic n.* 5. *& ad* Treutler: *vol.* 2. *pag.* 296. *cum ſeqq.* ac *paſſim*, pluralitas ſanè conjugum & pellicum vitio vertitur vel magnatibus quin regibus ut *in libris Regum & Chronic:* Salomoni, Rehabeamo aliiſque utpote qui tanquam effœminati Sardanapali, (quo nomine ſeu malo omine iſte Aſſyrius pro luxurioſo ponitur à Martiali 11. *epigr.* 12.) & nepotes coloquam ſceptro aptiores nòn niſi luxuriæ dediti ſacra regiminis inſuper habent quod ut de iſto notant Juſtin: *libr.* 1. aliique 1mæ monarchiæ ſcriptores ita de illo Rehabeamo præſertim textus, 2. *Chronic.* 11. *verſ.* 22. *cum ſeq.*

10. Qualia & de Henrico 2do, Franciſco 2do aliiſque Galliæ regibus non tacent plerique iſtorum temporum hiſtorici & politici, quorum etſi quod de Junone fabulantur poëtæ, *Deprenſi toties benè noſſet furta mariti* Catarina de Medicis ſcilicet illi ſicut Maria Stuarta (poſtea *infœlix Dido*) huic denupta, quorum etiam courtiſanes *Diana*, *Valentina*, *Sainct Andrè*, poſtea monaſterio incluſæ leguntur, & vivæ quaſi ſepultæ cum Veſtæ dedicatis.

11. Ut taceam ejuſdem temporis Principem Condæum virum ſanè laudabilem, niſi hinc inſtar turdi juxta proverbium ſibimet malum cacaſſet de quo nuper Anno 1675. ſpecialem tractatum propter varios caſus & diſcrimina rerum lectu jucundum nec inutilem retexuit quidem Gallus anonymus, nec defuit aut tacuit planè egregius Thuanus etſi non tam prodigus famæ regum ſuorum, deliria aulæ Galliæ tum temporis hactenus, ad quæ vel ipſa prædicta regina egregiè caſta quidem facilius tamen quam alias in ejuſmodi factis connivebat ut tanquam altera Semiramis ſecurius, filiis ſcilicet ejus turpi iſti otio deditis, regnaret fœmina valdè ambitioſa ut *alibi per* Thuan: *hiſt. lib.* 80. *pag.* 532, *ad annum* 1584. & Meteran: *hiſt. lib.* 15. *ad annum* 588 Gabr. Naudæ: *conſid. politiq. ſur les coups d'eſtat, chap.* 3. *ſub fin.*

12. Sicut & iſta jampridem mortua necdum tamen ſepulta fœmina ab omnibus ferè hiſtoricis ita ut ſupra deſcribitur, ſed, ut cum Tullio loquar 7. *epiſt. ad famil.* 27. manum de hac tabula, ne ſucceſſores & ab Henrico 4to optimo præ cæteris rege tanquam, ut eſt apud Juven: diſcipuli in eand: non Syllæ quidem ſed Jovis dicantur, & poſtquam legeris ſaltem hactenus benè diſſerentem Contzen: 3. *polit.* 12. qui illud Naſonis, *Non benè conveniunt nec in una ſede morantur Maieſtas & amor*, &c. multum adſtringit & adſtruit illicitam libidinem iſtam tam eſſe turpem in ſerico quam lana quin turpiorem ut è Chr. Portio alibi noto *ad* §. 7. *infra*, *de SCto Tertull. præſertim*, ſed jam pergendum.

Ad §. *7. d. t.*

1. IN text: ibi, *diſſolutâ demum aff:* &c. atqui affinitatis ratione prohibentur ut §. *præced:* gloſſ: *hic* in ẏb: *affinitate*, iſta ẏba hujus §. explicat ita, id eſt diſſoluto demum matrim: ex quo contigit affinitas, conf: tamen nomen nota: *ad* §. *ſeq.* 8. *n.* 3.

2. In text. ibi, *alioquin* &c. vid: nota: ad §. *præced. n.* 3. *cum ſeqq.* ac unde alias conſtet de diſſoluta affinitate vid: latè per Tiraquell: *in tract. ceſſante cauſ. num.* 27. *cum ſeqq. lit. a. Operum tom.* 4.

Ad §. *8. d. t. Inſt: de nupt:*

1. COnf: de affinitate plura per Riccium *collect: deciſ:* 423. Scip: Gentil: 3. *parerg. ſeu Orig. libr. ſingul. pag.* 226. *cum ſeq.* Chriſten: *de matrimon. diſſert.* 3. *quæſt.* 14. *cum ſeq.*

2. In text. ibi, *& uxoris filia*, &c. Rationem dat Weſenb: *hic*, quia ultra perſonas junctas non

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

non extenditur affinitas, ac conf: Hotomann: *hic & in tract. de castis & incest: nupt: cap* 5. ut & Heyg: *hic sub fin.* Sneydew: *cap. de arbo. affin. n.* 9 Carpzov. *jurispr. consist. libr.* 2. *defin.* 105. Brunnemann: 2. *de jur. eccl.* 16. §. 23. ac fusè tradita *in Consult. Holl.* 107. *cum* 3. *seqq part:* 3

3. Nec obst. *l.* 4. §. 3. *ff. de grad:* &c. ℣s: *Adfines sunt*, &c. *tit.* 10. *libr.* 38. qui ℣s: non eget emendatione, cum possit dici hactenus non tam latè extendi affinitatem, utique reg: *§phi 3tii supra*, etsi in descendentibus obtinet in infinitum ut notatum *supra ad* §. 1. hactenus tamen est restringenda ad tertium gradum lineæ collateralis inæqualis, ut & notavi *ad* §. 3. *sup.*

4. Minus obst. *l.* 15. *ff. de R. N.* per quam quidam putant saltem de honestate, illicita esse talia matrimonia ut *in princ: l.* 42. *d. t.* saltem pro evitanda confusione nominum ut mox notabitur, ac quia ejusmodi comprivigna dicitur soror, *Genes.* 20. *vers.* 12. sed vid. potius Goth: *ad d. l.* 15. *n.* 72. *alias lit. t. sub finem.*

5. Alias hinc & 2. fratres duas sorores pater & filius matrem & filiam ducere possunt, cum inter cognatos viri & uxoris non sit invicem affinitas, ut jam dictum, vid. & Carpzov: *ubi supra defin.* 106. Fontanell: *decis. Catal* 8. *n.* 10. *cum seq* Kitzel: *synops. matr. c.* 3. *theor.* 11. *lit. b.* Gisb. Voet. *vol.* 2. *polit. eccles. p.* 1. *libr.* 3. *tract.* 1. *sect.* 2. *c.* 5. *quæst.* 12. Harprecht: *hic n.* 4. & Rebhan: *hodoget: jur: num.* 25 *pag.* 117. Bacchov: *cui hic* §. *est 7mus*, *& ad* §. 8. *ipsi*, 9. ac ad Treutler. *volum.* 2. *disput.* 6. *th.* 3. *lit: a.*

6. Add. tamen de vitanda confusione nominum hactenus præter nota: *supra num.* 4. Alb. Gentil. 5. *de nupt.* 14. & mox notanda *ad* §. *seq. num.* 2.

7. Hinc & alias defunctæ uxoris fratris viduam quis ducere potest ut per Richter. *p* 2. *consil. Jenens.* 38 Feltmann: *ad* §. 6. *supra num.* 1. *& disp.* 3 *per tit. ibid n.* 2 ac *utrobique all* cujusmodi sponsalia Anno 1686. die primo Maji approbauimus ad instantiam Joannis Rickinga & desuper proclamata decrevimus in curia Embdensi memet suffragante, ac conf. Voet. *d. c.* 5. *quæst.* 4. ubi & *quæst. seq.* de vidua privigni sui.

8. Add. quod nec proprie inter virum & uxorem sit affinitas etsi sunt principium affinitatis, unde *in* §. 7. *supra eod.* affinitas dissoluta dicitur quod & ibi noto, ac affinis dicitur uxor à testatore *in l.* 5. *C. de hered. instit.* sicut nec Romanocatholici Deum accensent sanctis ut proverbialiter de iis dici in Gallia refert Rivet. *ad Exod* 15. *vers.* 1. *pag.* 946. *Operum tom:* 1. etsi est ipsa sanctitas,

9. Quomodo & unitas non est numerus sed ejus principium, ut per Jo. Franc. Ripam *ad l.* 2 § 1. *ff. de reb. cred. n.* 3. Gerh: Jo: Vossium *de scientiis math: c.* 6. §. 3. unde & inferunt Dd. mutuum de uno nummo contrahi non posse, de quo tamen latius videndus Tobias Nonius *ad princ: infra*, *tit:* 15. *libr:* 3. conf: alias *de supra traditis & simil:* Richter. *hic decis:* 11. præsertim *num.* 21. *cum seqq.*

10. Affines itaque propriè sunt uxor & cognati mariti ac vice ℣sâ, quomodo & accipienda statuta de affinibus loquentia, vid: Neandr: *tract. de nupt. sect* 8. *n.* 3. Carpzov: *arb. consang. c.* 2. *posit.* 16. *n.* 6. *cum seqq.* Alb: Gentil: 5. *de nupt.* 12.

11. Ac add: *sis* Rebhan: *ubi supra pag.* 113. *cum seq.* Masuer: *hic pag.* 86. *cum seq* Portium *ibique* Jas: *in addit. n.* 10. *cum seqq.* Treutler: *h. t. fft. de R. N. th.* 3. *lit. a. ibique* latè Bachov: *in not.* Scip. Gentil. 3 *parerg. seu Orig: libr. sing. pag.* 226. *cum seq* Pagenstecher *de jure ventr. p.* 3. *vision* 2 §. 5. *sub fin. pag.* 17.

12. An maritus & uxor rectè dicantur perinde conjuncti sicut conjuges vid: *l.* 1. *ff. h. t. l.* 28. §. 2. *ff de don: int: vir: & ux: ibique nota:* ac an æque benè dicantur propinqui vid. *l. ult. C. de V. S. ibique* mea nota: *& ad d. l.* 5. *C. de hered. inst* ac Ang: *hic n.* 5.

13. Nonne autem hic §. est contrarius juri divino Mosaico? Neg: vid: præter nota *ad l.* 10. § 14. *ff. de grad.* &c. Bachov: ad Treutl: *d. loc. & in comm. ad hunc* §. qui ipsi est nonus, Ludwell. & Feltmann: *in spicilegio* ut & Wissenbach: *hic num.* 3. *disput.* 6. *& ad ffta, h. t. num.* 19 *cum seq.*

14. Ac conf. eund. Feltmann. *disp.* 3*pertit.* 4. *hic n.* 1. Jo: Philippi *usus pract. Inst. h. t. eclog.* 68. Huber: *in prælect. parat. h. t. Instit. n* 15 Stryck: *in addit.* Brunnemanni, 2. *de jure eccles.* 16 *ante* §. 24 *pag.* 638. Hillig: *ad Don. enucl.* 13. *comm* 19 *lit: i.* Besold *tract. de nupt c.* 10. *n* 9. Ungepaur. *exercit Justin.* 14. *quæst.* 6. *pag* 654. *cum seq.* Richter. *vol.* 2. *consil. Jenens.* 462. *cum seq.* Anton. Matthæ. Ultraject: *tract matrim. disp* 3. *n.* 24 *cum seq.*

15. At Diss: istius parens Ant. Matthæ. sen. *Colleg. Instit.* 1. *hic disput.* 2. *n.* 23. *& Colleg* 3. *ad Inst. disp* 2. *n.* 23. ac *colleg fundam jur. disput.* 7. *n.* 18. à qua sententia etsi à multis admonitus ne quidem iste recessit *in ultimis suis recognit.* ab ipsius nepote Ant. Matthæ. jun: A. F. A. N. *subjectis Comm. suis noviter editis ad Inst.* quem & sequi videtur Cypr. Regn. 3. *de injustit. legum Rom* 5. & *in censu. Belg. hic*

16. Alias de matrimonio fratris cum sine liberis defuncti fratris vidua juxta dictamen legis Mosaicæ *Deuteron.* 25. *vers.* 5. vid. præter comm. *ibid.* & mox notanda *ad* §. *seq. num.* 3. *cum seqq* Harprecht. *ad* §. *præced. n.* 6. Christen. *d. diss.* 3. *quæst.* 15. *pag.* 266. *cum seq.*

Ad §. 9. *d. t.*

1. IN not. *n.* 9. *alias lit. f.* sed vid. præter nota. *ad all. l.* 8, text. *l.* 1. *ff. de sponsal. l.* 12. *in pr. ff. de pact. dotal.* & præter *all. per* Wesenb. *hic n.* 3. ac Ludwell. & Gisb. Voet. *libr.* 3. *polit. eccl. tract.* 1. *sect.* 2. *cap.* 3. §. 1. Carpzov. *arb. consang. posit.* 22. Hotom. & Bachov. *hic*, *cui est* §. 10. *sub finem*, ubi 2pliciter respondet

2. In text. ibi, *rectius tamen*, &c. ſcil. propter honeſtatem de qua vid. Alber. Gentil. 5. *de nupt.* 13. *ab initio*, & deſtinationem mutui conſenſus exindeque reſultantem unanimitatem vid. præter nota *ſub finem* §. 1. *ſupra* Mynſ. *hic n.* 2. Jo. Fabr. *ab initio*, qui etiam vult dirimi id matrimonium jam initum, at conf. nota. *ſub fin.* §. 1. *ſupra eod.*

3. In quo utiquè hactenus ſaltem diſſentit Giſb. Voet. *in libr.* 3. *polit. eccl. tractat.* 1. *ſect.* 2. *c.* 3. §. 1. *quæſt.* 8, caſu quo ſcilicet conſtat nullam inter deſponſatos interceſſiſſe corporum commixtionem, ut & pro Catarina Auſtriaca olim fuit diſputatum contra Henricum 8vum, Angliæ regem, quem, utut defenſorem fidei ob ſcripta contra Lutherum, Papæ dictum, impiiſſimum dicit Franc: d'Amaya 3. *obſ.* 6. *num.* 50, ac conf. de iſto divortio plura pro & contra per Voet. *d. loc. cap.* 4. *pag.* 79. *cum ſeqq. vol.* 2. Huber. 2. *obſ. ſeu digreſſ.* 20. *cum ſeq.* & *diſp.* 13. *hic n.* 23. *cum ſeq.* Carpzov. *juriſprud. conſiſt. libr.* 2. *defin.* 107. & 121.

4. Sanè iſta controꝟſia, quam & tangit Alb. Gentil. 5. *de nupt.* 9. *ab initio*, & *in fine*, multis bonis exitio fuit in Anglia præſertim Thomæ Moro quem benè depinxit bonus Eraſmus non diu ipſi ſuperſtes, *epiſt:* 30. *libr.* 10. & *libr.* 13. *epiſt:* 35.

5. Add: & *ſis* de illa controꝟſia ac de non ducenda fratria vel fratris vidua, Mevium *p.* 8. *deciſ.* 273. Reinking: *Bibl. polit. lib.* 3. *axiom.* 8. Harprecht. *ad* §. 6. *cum ſeq. h. t. num.* 10. *cum ſeqq.* ac latè Reuſner. *conſil.* 9. fratre ſanè vivo foret Herodianum, reprobatum Joanni Baptiſtæ, *Matthæ:* 3. etſi de eo dubitaſſe Auguſtinum docet Alb. Gentil. *d. cap.* 9.

6. In quibus alias conveniant & differant uxor & ſponſa, latè tractat Alb. Gentil. 2. *de nupt.* 24. Ludwell: *ad* §. 4. *infra*, *de publ. judic. n.* 5. *cum ſeqq.*

7. In text: ibi, *facturos* &c. Nota abſtinere ſeu non facere contineri ſub facto ſeu facere, ac *fac. l.* 13. *C. de epiſc. & clericis cum ibi notatis & l.* 121. *ff. de R. J.* conf. Mynſ. *ad* §. *ult. infra, de V. O. ante num:* 2. Harprecht. *ad* §. 12. *infra*, *de R. D. n.* 76. *ibique all. & per* Franc. d'Amaya, 2. *obſ.* 13. *n.* 9.

8. Quin vel honeſtas jubet abſtinere à ſponſa fratris mortui, vid: Bocer: *claſſ.* 1. *diſp.* 1. *n.* 60 & quoad Jus Canon: Ludwell: *hic*, ac plura de honeſtate præter ea quæ notavi *ad* §. 3. *ſupra de juſt: & jur: num.* 2. hactenus præſertim Alb. Gentil. *ſupra all. cap.* 13.

Ad §. 10. *d. t.*

1. IN textu ibi, *ſi fortè*, &c. alias enim matrimonium non contrahunt ſed contubernium, quod tamen & perinde interdictum, Harprecht: *hic n.* 4. *cum ſeqq.* ac conf: notata *ad princ. ſupra h. t. n.* 2. & §. 3. *infra, de injur:* ac Nic: Anton: Hiſp. 2. *de exil. & jur. exul.* 8. *n.* 10. *cum ſeqq.*

2. In not: *n.* 11. *alias lit: g.* conf. notata *ad* §. 6. *ſupra n.* 1. *ibique all. per* S. L. *in not. ibid.*

3. In not: per Anſ: *n.* 13. *ſub finem*, conſentît Ludwell: *hic*, ſed vid: in contrarium, præter notata *ad all. l. ult.* §. 5. *ff. de grad. cognat.* &c. Bachov: *in Comm. hic cui eſt* §. 11. & Hotomann: *hic*, ferè deſcriptum à Bachovio, quod alias vitium, Hotomannum tacito nomine deſcribendi, Tuningio paſſim imputat Harprechtus *in ſuis prolixis comm: ad has Inſt.*

Ad §. 11. *d. s.*

1. DE aliis prohibitis matrimoniis conf: Carpzov: *juriſpr. forenſ. p.* 4. *ad Nov: conſt. Auguſti Elect. Sax.* 22. *cum* 2. *ſeqq. ibidemq;* Moller: & Ant: Matthæ: jun: A. F. A. N. *in comm. hic*, Giſb. Voet. *ſupra all. ſect.* 2. *cap.* 5. *quæſt.* 4. *cum ſeqq.* ac latè gloſſ: *hic* ꝟb: *enumeratio* ubi ea tandem 5. ꝟſibus comprehendit.

2. In ſpecie de non ducendo eam quam quis polluit antea per adulterium vid: præter Canoniſtas, *ad pecul. tit. Juris Canon:* & Comm: *ad* 2. *Samuel.* 11. *verſ. ult.* Carpzov: *libr.* 2. *juriſpr: conſiſtor. defin.* 14. *cum ſeqq.* Finkelthaus. *obſ.* 25. Brunnemann: *diſſ. jur. de ſpe: c.* 2. *n.* 12. & 2. *de jur. eccl.* 16. §. 16. *ibique* Stryck: *in addit.* Nekelkra *deciſ.* 13. ac latè Giſbert. Voet: *polit: eccl: vol.* 2. *libr.* 3. *p.* 1. *tract.* 1. *ſect.* 2. *c.* 3. *quæſt.* 4. *pag.* 51. *cum ſeqq.* Speckhan: *cent.* 3. *claſſ.* 1. *quæſt.* 7. Kitzel: *ſynopſ. matrimon: c.* 3. *theor.* 19. *lit. e. cum ſeqq.* Bocer: *claſſ:* 1. *diſp.* 9. *num.* 67. At Diſſ: latè Jo: Chriſten: *tract. de matrimon. diſſ.* 3. *quæſt.* 17. qui & Kitzel: *jam all.* alioſque plures pro ſe citat *p.* 279. etſi liberis antea è polluta procreatis ex iſto poſt ſequuto matrimonio jus legitimitatis derogans *pag.* 280. *cum ſeq.* quod ἀσύστατον cenſeo.

3. De non ducenda pupilla à tut: vid: Sig: Finckelthaus: *obſ.* 92. Lipsky 2. *pract. obſ.* 4. *n.* 9. *cum ſeq.* Fr. Pfeil: *conſil.* 4. G. Voet. *ad princ. h. t. n.* 31. *cum ſeq.* Bergmann: *diſp. jur. inaug. c.* 3. *th.* 2 *n.* 9. Guitierrez: *tractat. de tut. p.* 2. *c.* 12. Harprecht: *hic* & præter *ibi all.* quoad uſum ſaltem hactenus, *num.* 3. & *per* Bocer: *ubi ſupra n.* 68. & *ad* §. 13. *cum ſeq. h. t. n.* 9. latè Alb: Gentil: 3. *de nupt.* 12. Ac add: *ſis* Jaſ. ad Portium *hic num.* 11. ubi & *in ſeqq. de aliis ſimil.* ac latius Kitzel: *d. cap.* 3. *per tot.*

4. De prohibito matrimonio inter raptorem & raptam vid: præter nota: *ad pecul. tit. Cod. de raptu &c. libr.* 9. & Kitzel: *d. lit: d.* Speckhan: *d. quæſt.* 7. Mæſtert: & Cypr: Regn: *in contrariis tract. de juſtit. & injuſtitia legum Rom. lib.* 2. *c.* 9.

5. Uſu ſaltem & de Jure Canonico raptorem contrahentem cum rapta matrimon: evitare pœnam cap: alias ipſi dictam latè videre eſt per Harprecht. *hic num.* 10. *cum ſeqq.* qui & de omnibus ſupra relatis ac Feltman. *in ſpicilegio* ut & P. Voet. *ad pr. h. t. n.* 24. *cum ſeqq.*

6. In text. ibi, *ex vet. jur. collect.* &c. Nota vocem, *pandectarum*, latinis è Græcis eſſe generis fœminini ſecus ac vox *ſtor:* vid. latè Ungepaur: *exerc. Juſtin.* 3. *quæſt.* 10, & noto *ad rubr. ff. de juſt. & jur.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Ad §. 12. d. t.

1. COnf. de aliis pœnis ultra hic relatas præter *infra sub finem hujus §phi notanda & ad auth: Ex complexu. C. de incest. nupt.* ac *all. per* Matth: Steph: *libr. 2. œcon. jur. c. 10. num. 11.* Larream *nov. decis. Granat. 50. n. 25.* Kitzel: *supra all. c. 3. theor. 13. lit. k.* Treutler: *h. t. ff. de R. N. th. 4. ibique* Hunn: *in resol.* & Bachov: *in animadvers. lit. b.* quæ tamen non omnimodo locum habent ut per Mauser: *hic pag. 111. & 112.*

2. Add. & *sis* Mod: Pist: *2. quæst. 92. ibique* Schultes *in addit.* Matth: Berlich: *4. conclus. 32. cum seqq.* Jo. Philippi, *us. practic. Inst. hic, eclog. 70.* Thoming: *decis. 42. ibique in margine all.* Pagenstecher, *ad tit. ult. Instit aphor. 142. cum seq.* ubi autem in linea collat: non committi contra jus naturale & Gentium, tradit de quo latius noto *ad l. ult. ff. h. t. de R. N.*

3. Ac de variis variorum pœnis incestus præter *infra nota: & jam all.* P. Cypræ: *2. de sponsal. &c. 6.* P. Greg: Tholos: *9. syntag. jur. univers. 11. & libr. 36. cap. 7.* putem tamen ỽba hujus §phi, *adversus ea quæ diximus* &c. indigetare præsertim dicta *supra in princ.* ỽs: *dum tamen,* &c. nec etenim omnimodo procedunt ut noto *sub finem hujus §phi infra.*

4. In text ibi, *aliqui coierint* &c. nescienter scilicet alias enim secus præsertim quoad liberos inde natos, vid: Mauser: *hic pag. 106, 107 & 110.* ac Feltmann: *in præfat: tract: de impari matr: nuper Anno 1691. Bremæ editi & 17. Jan: 1693.* primum visi *num* 31. cujus *all. ibid.* non describo.

5. In text: ibi, *nec vir* &c. vid: Georg: Acac: Enenkel: *in prolegom. tract. de privil. par. & lib. n. 37. cum seq.* Petr: de Grev: *hic num. 12. diß. 2.*

6. Hinc autem coll: patrem nedum sponsalia sed vel nuptias sine ejus consensu initas jure potestatis, dirimere posse, ac fac: textus *l. 2. ff. de R. N. l. 11. ff. de statu hom. l. 4. de incest. nupt. l. 5. C. de repud.* ibi, *qui initio consensit,* &c. *Exodi cap. 22. vers. 17. ibique* Comm: & Jo: Christen: *in tract. de matrimon. diss. 1. quæst. 20 & diss. 3. quæst. 9.* idque etsi accesserit concubitus ut hic, & per eund. ac latius Cothmann: *respons. 1. à num. 198.* pro qua sententia etiam judicatum ad relationem Tubigensium ibi subjicitur, *num. 786.*

7. Ac conf: præter nota: *supra ad pr. h. t. &* Dd. *hic nominatim* Bachov: *n. 2. cum seq.* Vinn: *n. 1.* P. Voet: *n. 8.* ac utrumque *ad princ. supra n. 5.* Hunn: *1. resolut. tract. 3. quæst. 17.* Ungepaur: *exercit: Justin: 3. quæst. 7. pag. 139. cum seq.* Andr. Gerhard: *exercit: 2. quæst. 4.*

8. Add: & Bachov. contra Treutl: *h. t. fft. th. 5. lit: C. ad* ỽs: *Sed an citra volunt:* &c ac *in not. contra* Wes. *in par. eod. tit. de R. N. num. 3.* ỽs. *Sed ad jus nostr. ut* & *ibid. ad n. 8. ab initio,* Don. *13. comm. 20. pag. 663. colum. 2. cum seq:* Althus. *1. jarisprud. 38. pag. 121.* Huber. *hic disp. 13. n. 28. cum seqq. & p. 2. digress. lib. 1. cap. 15. & 16.* qui docet nil obstare *l. 1. §. ult. ff. de lib. exhib.*

9. Ac latè Sand. qui pro isthoc rigore juris nostri judicatum refert, *2. decis. 1. defin. 4.* & Cothmann. *respons. 1. per tot. cum appendicibus, præsertim d. n. 198. cum seqq.* præter pro & contra *all. per* Richter. *1. consil. Jenens. 7. n. 2. & 11.* Ant: Matthæ: *tract. matrimon. disp. 4. n. 11.* Gœhaus: *p. 3. peric. Acad. 6. quæst. 37.* Lamb: Goris: *adversar. tract. 3. p. 1. cap. 10. n. 8. cum seqq.*

10. At Diss. præter Bellarminum aliosque è pontificiis consensum parentum non nisi de honestate exigentibus Ant: Guibert: *quæst. memorab. 12.* Ant: Cont: *1. lect. subces. 4.* Forster: *1. tract. Justin. 3. th. 22.* Grake *tract. de privat. autorit. c. 10. n. 6.* Carpzov: *p. 4. const. Elect. 20. defin. forens. 15. & de jure fœmin. sing. posit. 8.* Phil: Matthæ: *ad l. 30. de R. J. n. 39. cum seqq.* Arumæ: *disp. 15. quæst. 1. & exercit. 2. quæst. 11.* Hœnon: *hic, disp. jurid. 2. n. 12.* Cypr: Regn: *hic disp. 3. n. 1.* Harprecht: *ad princ. h. t. n. 70. cum seqq.* Besold: *tract. de nupt. c. 9. n. 8.* Basil: Monner: *tract. de matrimon. in capp. 7, 8, 9, 10.*

11. Quorum sententiam usu ferè quicquid contradicant *n. 7. cum seqq. supra all.* invaluisse præsertim si copula carnalis accesserit vid: per Gisb: Voet: *polit. eccl. vol. 2. p. 1. lib. 3. tract. 1. sect. 3. c. 2. quæst. 4. cum seq.* ejusque filium P. Voet: *ad princ. h. t. ante n. 12.* Carpzov: *ubi supra & jurisprud. consist. libr. 2. tit. 3. defin. 36. & 60.* Ant: Matthæ: *in auctar. d. tract. de matrimon. n. 18.* Wissenbach: *ad lib. 1. Cod. tit. 15. n. 11. sub fin.* Eyben: *hic obs. 6. num. 8. cum seqq.* Bocer: *in claß: 1. disp. 9. th. 1. n. 14. cum seq.* Schmid: *consil. Argent. 54.*

12. Ac add: quoad praxin latè Feltmann: *tract. de jure in re,* &c. *cap. 3. à n. 8. usque ad fin. & cap. seq. & in appendiee d. tract. subjecta,* latè alias contra Bellarm: qui placuit Bachovio, *ubi supra,* agunt Alb: Gentil: *4. de nupt. 7. per cum seq.* Rivet: *ad Exod. 22. vers. 16. cum seq. sub fin.* & *in explic. decalogi ad 5tum præceptum pag. 1357. Operum tom. 2.* Huber: *in prælect. parat. h. t. Inst. n. 17.* Besold: *post tract. de nupt. consil. 2. quæst. 2.*

13. Qui etsi ferè omnes benigniorem usu servandam suadent ut & in alia non minoris momenti quæst an ratihabitione patris liberi ante nati ex tali illicito coitu fiant legitimi ut sequutus patris consensus retro trahatur quod & defendit Christenius, *d. diß. 3. quæst. 8.* (parum sibi constans & rigorem defendens in affini *quæst. supra n. 6.* posita & *diss. 1. quæst. 20. d. tract.*) ac præter Besold: & Monner: *supra all. locis,* Phil: Matthæ: *d. lo. n. 23. cum seqq.* Wes: *ad princ. h. t. Inst. n. 8.* Ungepaur: *d. quæst. 7. ab initio,* Lyclama *7. membran: eclog: 18.* Bronckhorst: *3. enantioph. aß: 4.* Huber: *hic n. 25. cum multis seqq. disp. 12.* & *in prælect. h. t. Inst. n. 10.* ac ad *tit. 2. libr. 23. fftor. n. 5.* Pagenstecher: *manipul. 2. Siciliment. ad*

com-

compend. ff tor. d. t. 2. §. 198. *pag.* 227. *cum seqq.*

14. Attamen perinde vix iſta ſententia affirmativa etſi benignitatis ſpecie ſplendens de rigore juris noſtri ſuſtineri poteſt ut *hic & in ſupra relatis verbis princ. h. t.* quibus conſonant *l.* 13. *in princ. ff. de his qui not. inf. l.* 65. §. 1. *ff. de R. N. l.* 68. *ff. de jur. dot. l.* 6. ubi & noto *C. de nupt. l.* 13. §. 6. ubi itidem noto *ff. ad l. Jul. de adult. l.* 11. *ff. de ſtatu hom.* per quam ibi Bart: inſignis juris coryphæus, arguit, neque per ſequutam diſpenſationem in gradu prohibito liberos ante natos legitimari, de quo & de diſpenſatione hactenus conf: præter *addit.* ad Bart: *ibid.* & quæ noto *ad* §. *ſeq. ac ſupra ad* §. 1. *&* 4. *h. t. n.* 3. ut & *ad l. ult. ff. ad municip.* Mevi: *p.* 8. *deciſ.* 151. *cum ſeq.*

15. Conf: & pro rigore juris hactenus Conn: 8. *comm.* 4. *n.* 6. Arumæ: *d. exerc.* 2. *quæſt.* 10. Hillig: *ſupra all. c.* 20. *libr.* 13. Don: *enucl. lit. l.* Vultej: *ad princ. Inſt. h. t. n.* 19. *cum ſeq. ibidemque* Vinn: *n.* 6. Bachov: *ſub fin.* & ad Tr: *ſupra all. lit. C.* Cypr: Regn: *hic diſp.* 3. *ab initio*, Paul: Berens *them.* 4. *quæſt.* 6. Neandr: *d. tract. de nupt. ſect.* 11. *n.* 2. qui *pag.* 135. plures pro & contra citat, quibus add: *ſis* denique Gœhauſen *p.* 3. *peric. Acad.* 7. *quæſt.* 38. Ant: Matthæ: ſen: *in animadverſ. ad princ. h. t.* ibi, *præcedere deb:* ejuſque ejuſdem nominis filium *tract. matrimon. diſp. Ultraject.* 4. *n.* 12.

16. Parum ſanè obſtat all: legibus *l.* 5. *C. de natur. lib.* quia loquitur non de natis è nuptiis inſcio nedum invito patre contractis quæ concubinatu & naturalibus inde ortis odioſiores ſunt ſaltem iſto jure cum habeantur pro talibus quos mater vulgo concepit ut hic paulo poſt dicitur & per Arumæ: *d. quæſt.* 10. aliosque *ſupra all.* Frantsk: *exercit.* 2. *quæſt.* 5.

17. Ut nec obſtat *l.* 25. *C. de don. intervi: & uxor:* pertinet enim ad contractus non v. ad nuptias alioqui pater infamis fieret *in ſupra all. caſu l.* 13.

18. Nec denique obſtat *l.* 5. *C. de nupt:* cum non loquatur de ratihabitione ſed conſenſu ab initio adhibito.

19. Planè autem non obtinet ſententia affirmativa quin nec benignitatis ſpecie gaudet hactenus quando agitur de præjudicio 3tii, juxta notanda *ad ſeq.* §. *n.* 21. ibi, *An Princeps* &c. ac per Surdum *tract. de alim. tit.* 1. *quæſt.* 6. *n.* 19.

20. In text. ibi, *cum & his pater inc.* &c. Cujac: *in notis ad tit. ſeq.* ſtatuit hic potius leg: *cum is & incertus eſt* &c. hoc ſenſu, quia is etiam pater incertus eſt, idque autoritate libri ſcripti, cui paſſim nimium fidei præ impreſſis vult haberi, ſed manuſcripta ſæpius variant ut docet uſus, & experientia ſtultorum magiſtra, conf. alias Carpzov: hactenus, *p.* 3. *juriſpr. conſt. Elect.* 14. *definit. forenſ.* 12. ac

21. In not: *n.* 20. *alias lit. d.* add: A. Cont: 2. *lect. ſubceſ.* 11. Scip: Gentil: 3. *parerg. ſeu Orig. libr. ſingul. pag.* 241. *cum ſeq.*

22. In text. ibi, *nec dotis* &c. vid: latè Hœnon: *hic diſp. jurid.* 2. *n.* 14. quin vel exheredatur ſæpè juſtè ut per eund: *n.* 13. & notata *ſupra ad princ. n.* 25.

23. In text. ibi, *nec donat.* &c. Iſthæc v͛ba contra criticam Hotomanni pluribus vindicat Bachov: *hic ante n.* 5. & brevius Ludwell: an autem fortè ea intelligenda de donat: propter nuptias? aliæ utique donationes vel inter legitimè conjunctos prohibitæ ſunt ut *tit.* 1. *lib.* 24. *ff tor.*

24. In text. ibi, *& alias pœnas* &c. vid: præter *ſupra ad initium hujus* §*phi notata*, Heyg: *hic* qui & tradit *n.* 13. matrimon. inter collaterales contra prohibitionem Juris divini, civ: vel canonici conſummatum non reſcindi, ſi conjuges cohabitare velint, ut tamen exulent vel aliis pœnis pro re nata ſubjaceant quod nuper hoc Anno 1682. quo hæc deſcribebam, hic Embdæ practicatum vidi quoad matrimonium 3tii gradus perſonarum lineæ inæqualis & quidem me ſuffragante, quia res non erat integra aliæque concurrebant circumſtantiæ.

25. Ac conf: remiſſivè quidem Ricc: *collect. deciſ.* 151. at diſcurſivè Richter: *deciſ.* 11. *n. n.* 25. *cum ſeqq.* Mevium, *p.* 3. *deciſ.* 399. add: tamen & Carpzov: *juriſpr. conſiſtor. libr.* 2. *defin.* 83. Hub: *in prælect. tit.* 5. *libr.* 48. *ff tor. n.* 9. *part.* 2. Chriſten: *ſæpè alleg. tractat. diſſert.* 3. *quæſt.* 19.

Ad §. 13. *d. t. Inſtit: de nupt:* vid: *Nov:* 89. *ibique* notanda quæ hic anticipari poſſent niſi per ſe eſſet materia fertilis.

1. AC conf: Sneydewin: *ad tit. præced. n.* 22. *cum ſeq.* Jo: Chriſten: *tract. de matrimon. diſſ.* 3. *quæſt.* 20. *cum ſeqq.* Merlin: *tract. de legitima libr.* 1. *tit.* 2. *ibique all.*

2. In text. ibi, *qui dum natur. ſu:* &c. Moribus plerarumque nationum unusquisq; illegitimus etiam ſpurius, adulterinus &c. legitimari poſſunt ut per Sneydewin: *d. loc. n.* 21. Wiſſenbach: *diſp. ad Inſtit.* 57. *n.* 14. Ant: Matthæ: *tract. matrim. diſp. Ultraj.* 12. *n.* 19. & *in auctario d. tract. n.* 37. idque conformiter Juri Canonico vid. Heyg: *hic n.* 2. *&* 5. ac *ad tit.* 1. *cum ſeqq. libr.* 3. *Inſt. c.* 5. *à n.* 96. quin ſpurii vocem eſſe generalem vult Cujac: reprobatus à Giphan: *ſub finem* §*phi præced. in Comm.*

3. De quo uſu aliisque hactenus add. Duare: *ad tit. ff. de inoff. teſt. c.* 6. *pag.* 176. *columm.* 1. *ſub fin. cum ſeq.* Feltmann. *ad l.* 23. *ff. de ſtatu hom. n.* 3. *cum ſeqq.* & omninò Sarmient: 1. *ſelect. interpr.* 7. Pagenſt: *de jure ventris, viſion.* 3. §. 2. *&* 1. *aph.* 51. quin & de jure noſtro civ: idem contra Bocerum latè defendit Cunr. ab Einſidel, *tract. de regal. c.* 2. *n.* 75. *cum ſeqq.*

4. Saltem quoad adulterinos in ſpecie & inceſtuoſos præter Feltmann. *d. loc.* Chriſten: *d. tract. diſſ.* 3. *ante quæſt.* 18. *& quæſt.* 21. Beſold, *de nupt. c.* 7. *n. ult. & ſubject. conſil.* 1. *quæſt.* 2. P. Æmil. *tract. de except. circa ſucc. p.* 1. *tit.* 1.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

except. 2. *n.* 43. Maynard. 4. *deciʃ. Tholoʃ.* 5. Huber: 2. *digreʃʃ.* 12. *n.* 1. ubi de Britannis hactenus quibus Maria etsi ex incestu cum Catarina Austriaca non fuit habita pro incestuosa à morte Eduardi 6ti, scilicet ob dispensationem Papæ, cui adhuc dum adsueverant istius insulæ magnates.

5. His sanè omnibus alimenta decernenda suadent humanitas & juris benignitas usúsque Juris Can: vid: præter ea quæ noto *ad Novell.* 89. *c. ult. & l.* 3. *de* ʃ. *&* ʃ. *n.* ac fusè *all. per* Harprecht: *ad* §. 24. *infra, de legat. num. ult.* Hunn: *ad Tr. vol.* 2. *diʃp.* 13. *th.* 2. *quæst.* 5. Rebhan: *hodog. jur. hic chart.* 2. *clim.* 3. *p.* 404. *cum ʃeq.* Huber: *in prælect. parat. ad libr.* 3. *Inʃtit. pag.* 334. qui nequidem jus nostrum tam indiscretè statuisse contrarium docet, conf: Basil: *diʃput.* 3. *th.* 1. & Pagenstecher *manip.* 3. *Sicilim. ad ffta, pag.* 240. *cum ʃeq.* etsi eos necandos tradidisse quosdam refertur *in annot. ʃynodal. Belg. ad Levit.* 20. *verʃ.* 20. quem tamen versum melius ad jus successionis saltem iis denegatum omni jure, restringit bonus pater Augustinus *ibid. in quæst. ad Levitic. c.* 76.

6. Add: alias etiam Ludwell: *in Comm: jur: noviʃʃimi ʃubject: th.* 13. *libr.* 3. *Inʃt.* §. 6. *num.* 8. *cum ʃeq.* & Pagenstechet *ad eund. ibr.* 3. *aphor.* 13. qui noviter distinguit inter alimenta & necessaria, ac an spurius post testamentum legitimatus si in eo præteritus reperitur id annullet vel rumpat æque ac alii liberi juxta *princ. &* §. 1. *infra, de exhered:* latè tractat Tob: Nonius *ibid. à n.* 3.

7. Quin taciturnitatem & patientiam maritorum circa sobolem adulterinam tales liberos æque ac legitimos in patris potestate constituere apud Anglos, se audivisse scribit Alb: Gentil: 1. *de nupt.* 7. *pag.* 32, qui Angli & ideò apud Gallos & Germanos male audiunt vulgo tanquam *vrais cocus, cornars, bons hommes,* &c. (qualia dicteria tropica & ironica injuriar: actionem tam marito quam uxori parere vid: præterea quæ noto *ʃub finem* §*phi* 2*di infra de injur.* Harpr: *ac* §. 1. *d. t. n.* 137. *cum ʃeqq.*) aliorumve ovorum incubi omni zelotypiâ carentes circa uxores secus ac Itali ea prævalentes, & olim Anglorum rex Henricus 8vus qui plures reginas è suspicionibus repudiavit quin decollari fecit, quod & supplicium vix effugit ultima ejus & ei superstes regina Catarina Parre.

8. Idem alias d'Angleterre præter Gentilem aliosque, nuper vidi è Bractono referre Couwell: *ad tit. Inʃtit Angl. de adopt.* quas autem ibi cessare docet idem Couwellus, de quo notabo *ad tit. Inʃt. ffis & Cod. de adopt.* ac tango *paulo inferius n.* 31.

9. In textu ibi, *curiæ datus* &c. De hoc legitimandi modo vid: fusè Bachov: *hic cui eʃt* §. 14 *n.* 4. & Steinbergen, *diʃʃ.* 3. *n.* 2. Merill: *libr.* 2. *alias* 8. *obʃ. cap.* 26. contra quem autem latè agit Feltmann: *in ʃpicilegio hic.*

10. Iste sanè modus jampridem ab usu recessit ut per Heyg: & ab eo all. *d. c.* 5. *n.* 190. Cypr: Regn: Grœneweg: & Vinn: *hic n.* 2. P. Voet. *n.* 6. Feltmann: *in ʃpicileg. ʃub finem.* Sim: Lewen *in parat. jur. noviʃʃ. libr.* 1. *p.* 2. *c.* 1. *n.* 5.

11. Add: tamen præter Goth: & nota: *ad d. Nov.* 89. *c.* 2. *& cap. ult.* Feltmann: *hic in diʃput.* 3*partit.* 4. *n.* 4. & Pagenstecher *aphor.* 52. *pag.* 40. *cum ʃeq.* qui hactenus in contrarium citat Ostfr: Landrecht / si ita dici meretur rhapsodia Johannis Husman hominis quidem privati sed qui optimo comiti Edzardo fuit à consiliis, de quo alibi noto

12. Ac conf. præter *all. per* Harprecht: *hic ʃub fin.* Sneydewin: *ubi ʃupra ad tit. præc. num.* 15. *ʃub fin.* ubi & Goth: *in addit.* alios legitimandi modos magis practicabiles recenset ut & Ant: Matthæ: *in auctar. d. tract. de matr. n.* 38. Ungepaur. *exercit. Juʃtin.* 9. *quæʃt.* 6. Lipsky. 1. *obʃ. pract.* 70. Besold: *in deliba. ad l. ult. ff. de adopt. c.* 32.

13. Contra quos tamen add. rursus Huber: *hic n.* 8. *diʃp.* 14. & Ludwell: *n.* 5. ubi de huic analogo legitimandi modo per oblationem cœnobiticam, qui tamen modus non adfert jus agnationis, de oblatione autem ad ministerium Principis quam melius supponit gloss: viderint alii, utique etsi non sit onus, ut illa ad curiam, tamen est honos, cui & hactenus posset deferri argt: §. 4. *in fine, infra tit.* 12. *l.* 3. *ʃub fin. ff. de off. Præt. Nov.* 81. *in præfat.* ibi, *& ʃuper cingulis* &c. ac *c.* 1. §. 1. *& cap, ʃeq.* sicut & benè Varro: *libr.* 4. *de lingua lat: Onus eʃt honos qui ʃuʃtinet Rempubl.*

14. In textu ibi, *à mul. lib.* ac ingenua scilicet ut *l.* 5. *& l.* 10. *C de natur. lib.* etsi hodiè idem esse si libertina vel serva fuerit ex *Novell.* 18. *c. ult. & d. Nov.* 89. tradit Cujac: *in not. hic*, cui tamen add: latius pro theriaca hactenus (ne te seducat autoritas tanti viri cujus memoria adhuc dum in Gallia tanti est ut ei in curiis assurgatur ut alibi noto) Ang: Aretin: *hic n.* 1. *&* 10.

15. An autem nepos per subsequens matrimon: avi defuncto jam patre legitimus fit avo? Ass: Hœnon: *hic n* 15. *d. diʃp.* 2. ac 9. argumentis confirmat Pagenstecher inter typos demum visus *manip.* 3. *pagin.* 10. *cum ʃeqq.* At vero negat Vinn: *hic n.* 3. quem autem carpere nuper vidi Huber: *diʃp.* 14. *hic n.* 6. *cum ʃeq.* Jure ne vel injuriâ alibi videbitur ne hic me nimis extendam in fertili materia quam latè recoluit Dominus Pagenstecher.

16. Ac conf. interim præter Besold: *d. loc.* & Æmil: *d. exc.* 2. *per tot.* remissivè quidem Ricc: *collect. deciʃ.* 107. discursivè autem Mevium, *p.* 2. *deciʃ.* 81. *cum ʃeq.* Sneydewin: *ad tit.* 1. *lib.* 3. *Inʃt. cap. de ʃucceʃʃ. fil. nat. & legit. n.* 9. *cum ʃeqq.* ac latè Gail: 2. *obʃ.* 141. *ibique* Grev: *in concluʃ.* & Eberh. Fabrit. *in repetit.* Sarmient. 1. *ʃelect. interpr.* 5. *cum ʃeqq.* Hunn: *encyclop. jur. p.* 1. *tit.* 10. *cap.* 12. Schurff: *conʃil.* 1. *n.* 14. *cum ʃeqq.*

17. Diss: autem hactenus præter *alleg. per* Vinn: *ubi ʃupra* & Harpr: *hic n.* 12. Henr: Rhala, *th.* 8. Peres: *ad tit. C. de natur. lib.* &c. *n.* 14.

18. Pro quibus minimè fac: *l. 7. in fine, ff. de senat. per ibid. nota:* sed melius §. 5. *tit. seq. infra*, quem & contra Vinn: hactenus post hæc dudum scripta, vidi citare Pagenstecherum *hic aphor.* 51.

19. De legitimatis per subsequens matrimo: conf: præter jam *supra all. & per* P. Voet: *hic n.* 4. Cypr: Regn: *sub fin.* Nevi. *ad l.* 4. *lib.* 2. *Cod. tit.* 8. *n.* 7. Brunnemann. 2. *de jur. eccl.* 17. §. 12. *cum seq.* Franc: d'Amaya 1. *observ. jur.* 4. *ab initio*, Fachinæ 3. *controvers.* 50. *cum seqq.* Merlin *tract. de legitima, libr.* 1. *tit.* 2. *quæst* 7. Bullæ: *hor. subces. disc.* 1. *num* 2. Heyg. *supra all. c.* 5. *à n.* 152. Carpzov: *p.* 2. *const.* 6. *defin. forens.* 15. ubi & *defin. seq.* tractat de legitimatis per rescriptum.

20. De quibus add. præter nota: *ad l.* 2. *C. Si contra jus vel ut publ.* Ricc. *collect. decis.* 108. & 1060. Merlin: *ubi supra quæst* 8. *ab initio*, Hunn. *d. tit.* 10. *c.* 13. Æmil. *d. tract. tit.* 1. *except. ult. ab initio*, Ant. Matthæ *tract. de success. disp.* 14. *num.* 10. *cum seqq. & de matrimo: disp.* 12. *n.* 4. *cum seqq.* C. Tapia, *ad rubr. ff. de const. Princ. c.* 3. *n.* 41. *cum seqq.* Gail. 2. *obs.* 140. *ibique* Grev. *in concl.* Costall. *ad l.* 11. *ff. de statu hom.* Mevi. *p.* 9. *decis.* 125. *cum seq.* Besold: *in delib ad d. tit.* 4. *ff. de const. Princ. pag.* 99. *cum seqq.* P. Stockmans. *decis.* 68.

21. An Princeps in præjudicium legitimorum possit legitimare vid. *Nov.* 89. *c.* 9. *ibique nota: mea ad cap.* 11. & præter Sarmi. Æmil. Besold: *d. locis*, Heyg. *d. cap.* 5. *num.* 172. *cum seqq.* Vasq. 4. *controvers.* 1. *num.* 23. *cum seq.* Gail. *d. obs. n.* 20. *cum seq. & obs.* 142. *per tot. ibique* Grev. & Fabrit. Gudelin. 1. *de jure novis.* 15. Tiraquell. *tract. de jure 1mogen. quæst.* 34. Feltmann. *in spicileg. hic th. ult.* Franc. de Amaya *ad l.* 1. *C. tit.* 32. *libr.* 10. *n.* 61. *cum seq.* ac *all. per* Bocerum *hic sub finem*, nil sanè nocet legitimatis à Principe etsi postea nascantur liberi legitimi. ut 6. argumentis evincit Bocerus *d. disp.* 10. *n.* 15. *class.* 1.

22. Ac qualiter in ipsorum præjudicium operetur subsequens matrimon. vid. præter Dd *ad l. Gallus* §. *Quid si tant.* 5. *ff. de lib. & post.* & nota. *ad l.* 7. §. 1. *ff. Unde liberi l.* 7. *C. de prec. Imp. off. l.* 4. *C. de lib. præt.* quæ anticipo infra Coras. *ad l. Pro parte* 11. *infra, de servitut. num.* 13. *cum seqq.* Alexandr: 7. *consil.* 5. *eique* contrar: Molinæ: *in addit: ibidemque all per* Nattam, Carpzov: *jurispr. forens. d. constit.* 6. *defin. ult.* Tusch: *lit. C. pract. concl.* 356. Ant: Matthæ: *d. disp.* 14. *n.* 11. & *in auctario matrim. n.* 39. Mornac: *in obs. ad l.* 10 *C. de transact:* qui & alia remissivè tradit de legitimatione & Ricc: *collect. decis.* 1782.

23. Ac quid operetur clausula legitimationi adjecta, absque præjudicio venientium ab intestato conf: præter Tusch: *ubi supra* Corneum *consil.* 3. Capyc: *decis.* 22.

24. Add: & *sis*, de requisitis utriusque istius legitimationis præter Sarmient: Æmil: Besold: aliosque *supra all.* Gudelin: *d. loc. pag.* 36. *cum seq. edit. in 4to*, ac in specie de requisito consensus agnatorum, Mornac: *in obs. ad l.* 7. *ff. de adopt:* de requisito veræ causæ pro ea impetranda Æmil: *ubi supra n.* 64.

25. An intermedium matrimonium impediat legitimationem vid: textus *l.* 36. & 41. *ff. de jure dot. l.* 20. *ff. solut. matr.* &c. ac præter hic paulò inferius notanda & *ad Novell.* 89. *c.* 8. Jac: Curt: *tom.* 1. *conject. libr.* 2. *c.* 12 *sub fin.* Merlin: *sæpè all. tit.* 2. *quæst.* 7 *n* 28. *cum seq.* Hœnon: *hic n.* 16. *disp.* 2. Harprecht: *ad princ. tit.* 1. *libr.* 3 *infra, n.* 274. *cum seqq.* Ant: Matthæ. *tract. matrimon. disp.* 12. *n.* 5. & Sneydewin: *ubi supra n.* 22. *vs: nec requiritur* &c. Rebhan. *hic d. loc. n.* 45. qui & tradit legitimatos præferri in jure 1mogenituræ liberis ex intermedio matrimonio natis

26. Sed vide melius contrarium defendentes Pfreund, *d. disp Basil.* 3. *quæst.* 5. Christen: *d. diss.* 3. *quæst.* 23.

27. In text: ibi, *quod & aliis* &c. *quod etsi alii nulli liberi ex eo matrim. nati fuerint*, &c. ita legi malunt Hotomann: & Vinn: *hic & ad* §. 2. *infra tit* 1. *libr.* 3. *n.* 1. cui tamen add: Bachov: *hic n.* 8. *cui est* §. 14.

28. In not: *n.* 23. *alias lit. g.* conf: præter nota: *ad all. l.* 4. §. 4. latè Bachov: *hic n.* 2, qui retractat prius à se tradita & sequitur Dd. comm: *hic* requirentes hactenus instrumenta dot: reprobante Feltmanno *in spicilegio hic* post Hœnon: *disp.* 2. *th* 20. qui permultos pro & contra citat & tandem communem opinionem saltem de Jure Can: admittit, de quo & merito dubites conf: præter *all. per* Harprecht: *hic n.* 4. & Gilman: *sub fin. h. t. Inst.* Andr: Gerhard: 2. *exercitat.* 9. Arumæ: 2. *exercitat.* 16. Schmid: *consil. Argent.* 49. *n.* 10. *cum seq.* Gœhausen *peric. Acad.* 1 *quæst.* 5. Pagenst: *aph. h.*

29. Sanè matrimon: benè subsistit sine dote, etsi è contrario non perinde, vid: Corc: Sardum ad Jas: *in* §. 29. *Inst. de act. n.* 91. *lit. l.* unde cum Hotomanno *hic* intellige non tam dotalia quam nuptialia instrumenta requiri iisquè saltem matrimonium ut consignetur & de eo certè constet, sicut & ideo *in* §. 2. *tit.* 1. *infra libr.* 3. ea ita melius dicuntur, quomodo etiam, tacito Hotomanni nomine, docet Huber: *hic disp.* 14. *n.* 3. *cum seqq.* ubi latè hactenus agit contra Vinnium.

30. Add: tamen & Annæ: Rob. 2. *rer. judic.* 17. *pag.* 499. & 510. qui latè tractat an hactenus sufficiat sola professio judicialiter apud acta emanata à patre partum pro legitimo declarante, post *ibi all* Boër: *decis.* 240, de quo memini seculo hoc fuisse disputatum tempore regis Caroli 2di in Anglia super causa Monmuthi.

31. In Gelria extra matrimonii causam nullum esse legitimandi modum nisi Ordinum placito (quod Principis rescripto ibi surrogatum) dicit Schoock: *de Reipubl. Belgii fœd. statu, disp. seu cap.* 3. *n.* 38. *sub fin.* ubi & juris hujus nostri emancipationes & adoptiones ibi ignorari tradit, de quibus alias noto *ad tit. Cod: ejus materiæ sub finem libri 8vi* & tango *supra n.* 8.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

32. An per matrimonium putativum legitimentur liberi naturales vel vicissim, an liberi putativè naturales verè autem adulterini aut incestuosi legitimentur per matrimonium verum vid: præter nota: *hic supra ab initio*, latè Sarmient: 1. *select. interpr.* 6. qui & subinde alias quæst: hactenus deducit, ac Gabr: Palæoth: *tract. de nothis & spuriis, cap.* 9. ac

33. An & quando ex matrimonio putativo nascantur liberi legitimi vid: Menoch: 4. *præsumt.* 77. *ab initio*, Maynard: 4. *decis. Thol.* 6. Balthasar, *pract. resol.* 1. *tit.* 3. *p.* 1. ac an per sponsalia de præsenti fiat legitimatio vid: Mev: *p.* 2. *decis.* 81.

34. In genere etiam conf: plura de putativo matrimo: per Cancer: 3. *par. resol.* 11. *n.* 102. *cum seqq.* Henel: *de jure dotalitii, cap.* 4. §. 10. *lit. i. cum seqq.* Farin: *decis. Rotæ*, 280. *alias tom. ult. operum crim.* Lud: Bellum, *consil.* 160. *num.* 12. Cephal: *consil.* 503. Alber: Gentil: *lib.* 2. *de nupt. cap. ult.*

35. An per matrimonium in articulo mortis contractum fiat legitimatio vid: præter nota: *ad d. l.* 106. *de C. & D. Nov.* 89. *c.* 8. *& ad* Gothofr. *in l.* 11. *C. de natur.* latè Jas: *ad l. Sed est quæs: ff. de lib. & posth.* Ang: Aretin: *hic n.* 11. *cum all. in addit.* Harprecht: *num.* 5. *cum seqq.* Mauser: *pag.* 119. P. Voet: *n.* 4. Steinbergen *n.* 5. *diss.* 3. Hœnon: *n.* 17. *disp.* 2. Liebenthal: *colleg. polit. exercit.* 4. *quæst.* 4. Bocer: *d. disp.* 10. *n.* 8. Fachinæ: 4. *controvers.* 55. Struv: *in evolut. syntagm. jur. civ. exerc.* 3. *th.* 50. *quæst.* 1. Paul: Berens *hic diss. acad.* 1. *them.* 5. *quæst.* 3. Virgil. Pingitzer. *quæst. Saxon.* 1. *n.* 4. *cum seqq.* ac denique Feltmann: *in spicilegio hic* qui pro affirm: decidit contra Bachov: & contraria solvit.

36. Add. & de eo ac an & quatenus valeat Alb. Gentil. 5. *de nupt.* 3. *pag.* 490. *cum seq.* Kitzel: *synops. matrimon. c.* 3. *theor.* 2. *lit. k.* Myler: *gamolog. illustr. c.* 4. §. 14. *ibique sub fin. all.* & Sarmient: *d. cap.* 6. *sel. int.* præsertim à ꝟs: *Item notandum* &c. ac *libr.* 4. *select. intervr. ad d. l. Sed est quæsit.* 6. *n.* 3. *&* 7. ut & 7. *select. int.* 4. qui pluribus etiam tractat an per id matrimonium legitimati excludant substitutum cum clausula si sine liberis moriatur honoratum.

37. Ac quid hactenus quoad exclusionem primogeniti à jure primogenituræ vid: præter jam *supra & paulò inferius all.* ac notanda *ad l.* 5. *ff. de senat.* Martin: Schickard: *hic disp.* 2. *th.* 10. *lit. b.* & quoad exclusionem agnatorum, Harprecht: *ad princ. tit.* 1. *libr.* 3. *infra, n.* 302. *cum seqq.* ac quoad bona feudalia eund: *ibid. n.* 315. *cum seqq.* & præter nota: *ad c.* 1. *tit.* 26. *libr.* 2. *feud.* Asc. Clementin. *tract. de patr. pot. c.* 5. *n.* 56. *cum seq* Mauser: *hic pag.* 117. *cum seq.* Flam. de Rub. *consil.* 14. *n.* 102. *cum seqq.* Christen. *d. differt.* 3. *quæst.* 22. Pingitzer: *d. quæst.* 1. *ab initio*, Tiraquell. *tractat. de nobil. c.* 23. *n.* 15. *cum seqq.* Andr. Gerhard. *in coron. exerc.* 6. Rebhan. *ubi supra n.* 46. *pag.* 396. Pagenst: *Sicilim. ad ffta*, §. 9. *pag.* 86. *cum seq.*

38. Add. denique de his & simil. quæst. hactenus præter notanda ad Goth. *in l.* 59. *ff. solut. matr.* &c. ac ad *d. l.* 106. Alexandr. *supra all. consil.* 5. Cephal. *d. consil.* 239. Sarmient. *de redit. eccl. p.* 3. *c.* 3. *ab initio*, Guid. Papæ *decis.* 482. *cum addit.* Andr. Gerhard. 6. *exerc.* 4. Æmil. *d. except.* 2. *n.* 81. *cum seq.* Merlin: *d. tit.* 2. *quæst.* 7. *n.* 27. Christen: *d. diss.* 3. *quæst.* 26. ac quia materia symbolisat & non datur copia plura porro ibi notandi transplanto & ad exemplum Balduini, Pichardi aliorumque ad Institut. anticipando subjicio quæ pridem notaveram

Ad l. 6. C. de Inst. & substit. &c. *tit.* 25. *libr.* 6. vid: *all. per* Columbet: ac multa remissivè per Brosseum & Nevium *hic*, & nota: *ad l.* 17. §. 5. *ad* SCt: Trebell:

1. IN text: ibi, *intestatus*, &c. id est, sine testamento ut mox explicatur per disjunctivam, *aut*, quæ hic ponitur exegetικῶσ, ut per gloss: *hic verb: sine testam:* & per Castrens: *hic n.* 2. ac conf. nota: *ad l.* 53. *de V. S.* quod autem hic esse speciale parum benè dicit Bart: ut respondeat *ad l.* 10. *ff. de condit. Inst.* cui obst. *initium h. l.* conf. alias alleg: ibid: in addit: ad Bart.

2. In text. ibi, *liberos sustulerit*, &c. legitimos scilicet ut mox explicatur per ꝟba, *nuptiis & nuptias supra & infra*, idque obtinet licet mox mortui fuerint, vid. Sprenger. *tract. de modico, c.* 9. *num.* 6. *&* 8. add. tamen nota. *ad l.* 2. *cum seq. infra, tit.* 29.

3. In text. ibi, *omni penè*, &c. vocem, *penè*, esse adjectam propter falcidiam vel Trebellianicam, benè conjicit gloss. *hic*

4. In text: ibi, *liberorum ex his procreandorum*, &c. secus autem foret si filius jam tempore testamenti habuerit liberos, vid. Wissenbach. *p.* 2. *ad ffta, disp.* 9. *th.* 5. ubi nec id obtinere in patre instituto liberis ei postea natis tradit, ac conf. nota. *ad l.* 102. *ff. de C. & D.* quam l. indigetari ab imper. benè conjicit Brunnm: *hic.*

5. In text. ibi, *etsi quis natur:* &c. utique liberi naturales non faciunt ut deficiat conditio, *si sine liberis* &c. ut mox sequitur in ꝟbis, *justâ sobole*, & ibi benè notat gloss: limitans tamen, quin nec substitutum directè excludunt vid. Hill. *ad Don. enucl.* 8. *comm.* 33. *lit. g.* & notanda *infra ad notas, n.* 37, ac latissimè Menoch. 4. *præsumt.* 78. *per tot.* qui *à n.* 23. accumulat conjecturas unde præsumatur contra voluisse testatorem, ut & paulò post citandi.

6. Ac conf. præter *all. per* Gœdd. *in l.* 148. *de V. S. n. ult.* Gail. 2. *obs.* 136. *num.* 4. *cum seq.* Vaud. 2. *var. quæst.* 16. qui tamen aliter distinguit, ac Wissenbach. *disp.* 57. *ad ffta, part.* 1. *num.* 10. Fachinæ: 4. *controvers.* 52. *&* 60. Treutler. *p.* 2. *dispnt.* 14. *th. ult. lit. a, ibique* latè Bachov: qui post Coras: limitant nisi è conjecturis appareat voluisse testatorem naturales

præ-

præferre, quales illi ibi recensent & Grev: ad Gail: *ubi supra n.* 38. *cum seqq.* præter *jam supra alleg.*

7. Add. & *sis*, Asc. Clementin. *tract. de patria pot. c.* 5. *num.* 41. & 49, & plura per Baldum *hic n.* 5. *cum addit. lit. e.*

8. At Diss. magis Lud. de Casanate, *consil.* 6. *n.* 43. Decius *consil.* 1. *n.* 10. & præter *ibid. all. & paulo inferius ad notas n.* 37. *& per* Em: Soarez. *in addit. lit. R. ad* Gomes. 1. *resol.* 5. *n.* 40. qui remissivè & discurs. latè hactenus agit.

9. Quid autem in filia statuto exclusa vel liberis incapacibus? vid. Surd. *decis.* 8. *n.* 16. & *n.* 27. *cum seq.* Lud. Roman. *consil.* 43. *n.* 3. *cum seq. ibique all. per* Hor. Mandos. *lit. c.* & præter nota: *ad l.* 4. *infra, de lib. præter:* quæ fortè anticipabo *infra ad tit. de exhered. lib.* Gail. *d. obs.* 136. *n.* 5. *cum seqq. ibique* Grev. *n.* 22. *cum seqq.* ac quid si conditio ea apponatur clerico? vid. Bald. *hic n.* 3. *cum addit. lit. C.*

10. Quid in adoptivis? vid. præter Bachov. *d. loc.* & Ascan. *d. c.* 5. *n.* 13. Gail. *d. observ.* 136. *n.* 13. *cum seq.* Fachinæ. 4. *controvers.* 58. Wissenb. *hic, & in addit. margin.* Baldi, pro & contra alleg. ac latè Menoch. 4. *præsumt.* 82. *ab initio.*

11. Quid in liberis spiritualibus? vid. præter Gail. *d. loc. ibique* Grev. *n.* 35. *cum seqq.* Surd. *tract. de aliment. tit.* 1. *quæst.* 11. *n.* 4. & 23. *cum seqq.* & nota. *ad l.* 26. *supra de nupt.* ac Cravett. *consil.* 152. Menoch. 4. *præsumt.* 82. *num. ult.*

12. In not. *n.* 37. *alias lit. h.* ibi, *non excludunt substit.* &c. vid. nota. *supra ad textum* & Bald. *hic n.* 1. qui sudat circa *supra all. l.* 17. §. 5. tandem in fine statuens eum per hanc l. abrogari ac add. eos non succedere in emphyt. eccl. juxta notata ad *l.* 88. §. 11. *de legat.* 2. & *ad notas* Goth. *n.* 39. *alias lit. in l. ult. supra de jur. emph. in verb. nisi sit emphyt. eccl.* Blas. de Mena *in addit.* Gammæ *decis.* 2.

13. Quin nequidem legitimati, ut judicatum refert Ant. de Gamma, *decis.* 2. *n.* 7. ubi & *n. seq.* de spuriis, & Menoch: *d. præsumpt.* 78. *n.* 69, 70. Coras. 1. *misc.* 7. Marilian. *decis.* 1. *n.* 7. *cum seqq.* Bursat. *consil.* 1. *n.* 28. *cum seqq.* Æmil. *de except. circa success. p.* 1. *tit.* 1. *except.* 2. *n.* 16. *cum seqq. & n.* 70. *cum seqq.*

14. Ac conf. præter notata *ad l.* 59. *ff. solut. matr.* &c. Asc. Clem. *supra all. c.* 5. Cævall. *spec. comm. op. pract. quæst.* 2. *ab initio,* Surdum *consil.* 1. *n.* 18. *cum seqq. & num.* 97. *cum seqq.* P. Castrens. *p.* 1. *consil.* 30. *ab initio, cum addit. lit. a.* Alexand. *vol.* 1. *consil.* 2. *ibique* Nattam *in addit. n.* 2. *cum seqq.* Brunnemann. *ad l.* 6. *ff. de his qui sunt sui vel al: jur:* Hunn: *ad Tr: vol:* 1. *disp.* 2. *th.* 7. *quæst.* 35. Ripa *ad rubr: ff. de rebus cred: n.* 3. *ibique* Trott: *in addit:* Hondedæ. *vol.* 2. *consil.* 59. Menoch. 4. *præsumt.* 79. *per tot.*

15. Add. & latè de effectu legitimationis in præjudicium aliorum præter nota. mea *ad §. ult. Inst. de nupt.* Sarmient. 1. *select: interpr:* 8. quem & post hæc scripta vidi citasse Cævallos ad omnia superiora videndus *d. quæst.* 2. *per tot.* ac Besold. *in deliba: tit: 4ti libr:* 1. *ffior. pag:* 106. *cum seqq.* Ant. Merend. 4. *controvers.* 17. Ant. Fabr. *decad:* 35. *error: pragm:* 6. *n.* 9. Menoch. *d. præsumt:* 74. *n.* 47. *cum seqq. & præsumt.* 80.

16. In not. *n.* 38. ibi, *interdum*, &c. alias autem in dubio defunctus magis censetur dilexisse natos ex matrimonio quam naturales tantum, ut *hic* & *per* Mascard. *de probat: concl:* 67. *n.* 2. *cum seqq.* qui & id verum tradit in casu ubi liberi naturales tantum primo erant nominati, ac fac. *Genes:* 21. *vers.* 12. & *cap.* 22. *vers.* 2.

17. Ibid. in ℣b. *extendi potest*, &c. Diss. Fachinæ. 4. *controvers:* 54. *cum seq.* ubi præsertim hactenus de filiis legitimatis per sequens matrimonium de quibus & latius Menoch. 4. *præsumt:* 81.

18. In not. *n.* 39. *alias lit: k.* add. & in donationibus, ut per Gomes. 1. *resol:* 5. *sub fin:*

Ad tit. 11. *libr:* 1. *Inst: de adopt:*

1. Conf: Cujac: 12. *obs.* 15. ac quoad usum præsertim quæ noto *ad rubr. ffior. & Cod. h. t.* ut & noviter visum Pagenstecher. *hic aphor.* 58. *ibique* all. quia autem ad dictos titt: parallelos copiosior fui quam pro materiæ usu, parcior hic ero ne hoc primum volumen vasti operis nimis excrescat & duo edat præter institutum.

Ad princ: d. t.

1. IN text. ibi, *naturales* &c. ac legitimi simul scilicet vel legitimati juxta §. *ult. tit. præced.* vid: præter gloss. *hic* Feltmann: *in spicilegio* & Ant. Pichard. *n.* 3.

2. Alias hinc coll: quod fictio in casu ficto idem operetur quod veritas in casu vero ut & ex symbolisante *l.* 1. *ff. h. t.* ubi id notat identidem Feltmann: nec ego defui ac fac: *princ: tit.* 18. *libr.* 3. *infra, l.* 14. *ff. locat:* etsi non plus, ut noto *ad* §. 4. *in fine* & §. 10. *n.* 4. *h. t.* ac

3. Conf: præter *all. per* Freundeberg. *tract: de rescript: morator: conclus:* 18. *n.* 31. Ald: Mascard: *tract: de gen: statut: interpr: concl:* 10. ubi an statutum in casu vero habeat locum in ficto, & quando id fallat.

4. Ac add: *sis* Harpprecht: *ad* §. 10. *Inst. de injur. n.* 116. ubi autem malè citat Cravettam, ut qui *all. ab eo loco* vadimonium deserit.

Ad §. 1. *d. t.*

1. IN text. ibi, *aut imperio magistr.* &c. Nota, imperium compræhendere actus voluntariæ jurisd: ut per Hillig: *ad Don: enucl:* 17. *comm.* 6. *litt. I & M.* de quo & fortè notabo *ad l.* 1. *ff. de off. ejus cui* &c. *l.* 3. *ff. de jurisd:*

2. Diss: autem hactenus, Sutholt: *in diss: de jurisd. n.* 292. Feltmann: *ad l.* 2. *ff. h. t. n.* 1.

3. In textu ibi, *imperatoris aut:* &c. add. aut alterius Principis, Ducis, marchionis sub imperio, nedum regis superiorem non

reco-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

recognoſcentis, ut per Harprecht: *hic num.* 2. *cum ſeq.*

Ad ʃʃ. 2. d. t.

1. IN text: ibi, *vel ſi ipſe*, &c. cur id requiratur vid. gloſſ. *hic verb. emancipatus.*

2. In textu ibi, *& avo vel proavo* &c. legendum, *etiam avo paterno vel proavo ſim: modo paterno vel materno*, &c. tradit Vinnius *hic* etſi utraque lectio poteſt ſuſtineri, ut & *infra hic n.* 10. ubi pro ꝟbis, *legitimo adoptionis modo*, in authentico *l. pen. C h. t.* legitur, *nodo*, quam lectionem præciſè tenendam volunt Giph: idemque Vinn: ſed conf. præter *mox d. n.* 10. notanda, Bachov: *hic ſub fin.*

3. Hinc autem coll. Wiſſenbach. poſt Dd, duo vincula fortius ligare quam unum, quò & fac. textus *Eccleſiaſt.* 4. *verſ.* 12. & quæ notavi pridem *ad d. parallelam l. Cod.* fallit ſanè notabiliter id brocardicum ut per Moller. 2. *ſemeſtr.* 5.

4. In not. Anſ. *n.* 7. Conſ. notanda *ad all.* §. 14. qui tamen in ꝟbis, *atque ſi in patr. nat. pot.* &c. huic §. admodum contrarius videtur ut & ferè tota paſſim *l.* 10. *ſeu penult. C. h. t.* præſertim *in* §. 1. ibi, *ſed ſiquidem remanſ.* &c. ac §. 2. adeo ut Ant. Matthæ. ſenior *in ſuis animadverſ. hic & collegiis* 1. *&* 2. *ac colleg. fund. jur. diſput.* 30. *n.* 22. ut & Wiſſenbach: *hic n.* 34. *diſp.* 6. & latius *p.* 1. *ad ſſta h. t. n.* 31. ac quotquot ex ipſius ſchola prodierunt, ut dicit latè contra eos agens Feltmann. *in ſpicileg. hio*, ſtatuerint per adopt. ab extraneo factam perinde transferri patriam poteſt: quos & ſequuntur Arumæ: *exercit.* 2. *ad hunc tit. quæſt.* 20. P. de Grev. *hic n.* 15. *diſſ.* 2.

5. At contra claros textus *hujus* §*phi &* §. 8. *infra* ibi, *non extran.* &c. junct, §. *præc.* 7. *h. t.* ubi & notat Vinn. itaque melius contrarium conſtanter defendit illius ſenioris ejusd: nominis & ominis filius Ultrajectinus, cum quo & obtinuit communis ſchola, etſi ejus nepos A. F. A. N. *in comm. hic* denuo pro avo agit piè quidem.

6. Tu utique tutius videris pro communi præter Feltmann. *d. lo. & ad l.* 2. *ff. h. t. n.* 5. *cum ſeqq.* Hahn. *in obſerv. ad* Weſ. *parat. h. t. n.* 6. *verſ. in omnibus, cum ſeq.* Lyclam. *libr.* 1. *membran. eclog.* 25 Ungepaur. *exercit. Juſtin.* 3. *quæſt.* 11. Bachov. *hic n.* 1. *cum ſeq. & ad Treutl. vol.* 1. *diſp.* 2. *th.* 10. *lit. a. ac in comment. ad* 1. *part. ſſtor. h. t. cap. de adoptione in ſpecie, n.* 4. *cum ſeq.* Gœhauſen *p.* 2. *peric. Acad.* 2. *quæſtion.* 8. Frantsk: *exercit.* 2. *quæſt.* 10. Beſold. *in delibat. h. t. ſſtor. cap.* 19. H. Eyben. *hic obſerv.* 10. *ibique pro & contra alleg.* poſt Hœnon. *diſp. jurid.* 2. *num.* 23. & bonam gloſſ. *hic*, quæ & in ꝟb. *tantummodo* & in ꝟb. *ſeq.* effectus adoptionis ab extraneo factæ pertractat.

7. Nec obſtant multum textus *ſupra num.* 4. *citati ex d. l.* 10. *Cod. h. t.* dummodo quod ibi durius dicitur emancipari ab adoptivo patre, & impropriè, ex hoc §. aliiſque ſymboliſantibus locis emolliatur, ut vitio careat juxta *l.* 19. *ff. de legib.* ac conf. Don. 2. *comm.* 22. ubi tacet Hillig. ſed non Huber. *in prælect. h. t. Inſt. num.* 3. *cum ſeq.* quem add. hactenus *diſp.* 15. *h. t. n.* 6. *cum ſeqq.*

8. Ut nec obſtat, quod ab extraneo adoptatus ei etiam fiat ſuus heres, *d. l.* 10. §. 1. *ſub fin.* vid: Hillig: *ad Don. enucl.* 7. *comm.* 2. *lit. e.*

9. Planè autem pater quivis adoptivus adeoque etiam extraneus filium adoptivum alere tenetur egente patre naturali, quicquid diſputet hactenus Fachinæus 12 *controverſ.* 60, vid: Coler. 1. *de aliment:* 4. & Surd. *tit:* 1. *tract: de aliment: quæſt:* 2. *per tot.* Joan. Fabr. *ad* §. *Sed ea omnia*, 14. *infra tit.* 1. *libr.* 3. ubi & eſt textus ſi benè conſideretur pro ſupra adſtructa comm. opin. ſanè ſſtor. jure ſecus fuiſſe, vult Hotom. *hic per l.* 15. *ff. h. t.* quæ autem loquitur de patrefam. arrogato.

10. In textu ibi, *modo* &c. *nodo*, potius legi vult Giph. ſed utraque lectio bona eſt, & habuit autoritatem mutandi Tribonianus.

Ad ʃʃ. 3. d. t.

1. IN not. *n.* 10. *alias lit. o*, ita & Cujac. *hic*, ac conf. præter nota. *ad l.* 18. *ff. h, t.* Pichard. *in explicatione l.* 22. *ff. eod. quam præmiſit comm. h. t. Inſt. n.* 9. Hering. *tract. de fidejuſſ. c.* 5. *n.* 268. *cum ſeqq*

2. In textu ibi, *ſi intra pubertatem*, &c. ulterius enim non porrigitur iſthæc ſatis datio, vid. gloſſ. *verb. venturi, ſub fin.* ac Mynſ. *hic n.* 9. *&* 11. & omninò Jaſon. *ad l. ſi arrogator.* 22. *ff. h. t. fol.* 36. *verſ. ſed conſidera.*

3. In textu ibi, *item non aliter*, &c. ſecus tamen in adoptante, ut per Pichard. *cui hic incipit* §. 4*tus*, *n.* 2. *&* 3.

4. In textu ibi, *& tunc ſua bona*, &c. ipſius emancipati ſcilicet vel emancipandi, Fr. Balduin: *hic* qui ſimiles abuſivas locutiones citat, ac fac: hic textus, in ꝟb: *reddat.*

5. In not. *n.* 11. conf. tamen notata *ad l.* 18. *ff. h. t.* & Pa lador: *quotid. differ.* 45. L. Pignor: *tract. de ſervis, pag.* 30. *edit.* 2*dæ in* 4*to*, Hering. *ubi ſupra n.* 272. *cum ſeqq.*

6. An autem & 4tam bonorum arrogatoris ut *in verſ mox ſeq.* Magis eſt ut negetur, cum hic non exprimatur, quanquam dubitat gloſſ: *hic, verb. niſi cauſa.*

7. In textu ibi, *pater eum exhered.* &c. An & id intelligendum ut ſupra cum clauſula, *ſine juſta cauſa*, vid: Ant. Matthæ. ſenior *in not.* ac Vinn: & Bachov: *cui eſt* §. 4. *in comm. ante num.* 1.

8. In textu ibi, *jubetur* 4*tam*, &c. per legem ſcilicet abſque cautione, ut per gloſſ: *hic*

9. Eam autem omnium bonorum eſſe ſatis probant *l.* 17. §. 2. *ff. h. t. l.* 2. *C. eod. l.* 1. §. 21. *ff. de collat. l. ult. ff. ſi quid in fraud. patron.* & docent præter Anſelm: *in not. hic, n.* 14. Dd. comm. *nominatim* Borcholten *ſub fin.* Harprecht. *n.* 9. *cum ſeqq.* Feltmann. *in ſpicilegio hic & ad* §. 1. *n.* 2. *cum ſeq.* ubi & P. Voet: *pag.* 228. Steinbergen *n.* 13. *diſſ.* 3. Struv: *evolut. ſyntagm. jur: civ: exercit:* 3. *th.* 60. Cyn: *in d. l. ſi arrog.* 22. *ff.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

22. *ff. h. t. n.* 12. *ibidemque* poſt Dd. Pichard. *in d. explic. huic tit. præmiſſa n.* 40. Pagenſtech: *hic aphoriſm.* 55. *ſub fin. ibique all.* & noviter viſus Ludwell: *n.* 2.

10. Ac conf. præter nota: *ad d. l.* 22. *in princ.* Don: 2. *comm.* 23. *ſub fin.* A. Govean: 1. *var. lect.* 5. *Operum pag.* 644. *edit. in* 8*vo*, Arumæ: *exercit.* 2. *th.* 19. Frantſk: *exercit.* 2. *quæſt.* 9. Ungepaur: *exercit. Juſtin.* 2. *quæſt.* 12. Hœnon: *n.* 24. *diſp.* 2. ac Ant: Matthæ: jun: A. F. A. N. & Wiſſenbach: *hic n.* 26. *diſp.* 23. Treutl: *p.* 1. *diſp.* 2. *th.* 9. *lit. e.* ubi tamen

11. Diſſ: Hunn: & Bachov: ſtatuentes quod tantum ſit portionis ab inteſtato debitæ quarta pars, ut & Zœſ: *ad ffta, h. t. n.* 11. Gœhauſen: *peric. Acad:* 1. *quæſt:* 4. Coraſ: *in ſcholiis ad d. l.* 22. *n.* 4. *cum ſeq.* Lyclam: 6. *membran: eclog.* 5. Bachov: *in comm.* 1. *part. ffior. h. t. p.* 214. *cum ſeq.* Dd. *hic*, *nominatim* gloſſ: & Jaſ: ad Porcium *n.* 21. *lit:* C. Giphan. & Vinn: *n.* 2. Bachov: *n.* 1.

12. Sanè nil obſtat anteriori ſententiæ quod ita forent melioris conditionis arrogati liberi quam naturales, quia hos habenti vix permittitur arrogare, ut *l.* 17. §. 3. *ff. h. t.* & per Bodin: 1. *de Republ.* 4. *pag.* 44. *cum ſeqq. edit. meæ in* 8*vo*.

13. Quanquam negari nequit permitti urgentibus cauſis ſcilicet juxta nota: *ad l.* 53. *ff. de judic:* ut per Beſold: *in delibat: ad d. l.* 17. §. 3. *cap.* 26. *ibidemque* Coraſ: *in comm. lit. e.*

14. Adeoque aliter fortè poſſet reſponderi ex ſententia Hunnii aliorumque mox citandorum, in eo ſaltem melioris eſſe conditionis naturales, quod eorum quarta ſit aucta, non arrogatorum, & fortè liberis naturalibus æque debetur legitima omnium bonorum iſthoc caſu ſaltem, aliter etiam hactenus hoc reſolvit dividendo vel diſtinguendo Huber. *in prælect. ad h. t. Inſt. n.* 6. *ſub fin. & diſp.* 15. *n.* 14.

15. An autem poſitâ poſteriori ſententiâ 4ta iſta cenſeatur aucta per *Novell.* 18. *cap.* 1. non minor eſt quæſtio, etſi Bachov. *ubi ſupra pag.* 216. affirmativam ſententiam ſibi adeo videri veram dicit, ut vix videat rationem dubit. ac ſequuntur Vinn. & plerique *ſupra allegati*.

16. Diſſ. tamen Hunn. *ad Treutl. ubi ſupra* & multi Dd. *hic nominatim* Jo. Fab. *n.* 1. & 2. Mynſing. *n.* 13. Ludwell. *in fine*.

17. In textu ibi, *relinquere*. &c. Hinc coll. hanc quartam ex arrogatoris bonis non niſi eo defuncto peti poſſe, Bald. *in l. Non pot.* 31. *ff. h. t. ab initio*, adeoque non tranſmitti ejus petitionem ad heredem, vid. Dd. *hic nominatim* Jaſon. ad Porcium, *n.* 12. Mynſ. *n.* 7. Anton. Matthæ. ſenior. *in not.* & junior. A. F. A. N. *in comm. n.* 10. Bachov. *ſub fin. & ante n.* 1. qui tamen Diſſ. quoad transmiſſionem ſaltem, ut & Coraſ. *ubi ſupra n.* 4. *cum ſeq.*

17. In textu ibi, *præter bona*, &c. Nota, vocem, *præter*, includere & quando? vid. nota. *ad l.* 4. §. 6. *ff. de penu leg: & latè* Chr. Porcium *hic n.* 24. *ibique all. in addit.* per Zillett.

18. Ac conf. de vocibus laxativis & exceptivis, *præter*, *niſi*, *præterquam*, &c. poſt gloſſ. latè Bart. *ad l. ſi cum.* 10. §. *qui injur:* 2. *ff. ſi quis caut: jud: ſiſt: cauſ: fact:* ubi *in fine* repetit quæſt. an ſi promiſiſti te non alii venditurum niſi mihi, ex eo tenearis vendere mihi.

Ad §. 4. *d. t. Inſt: de adopt:*

1. HUnc textum Jo. Fabri *hic*, inducit contra multos Pontifices *qui*, ut dicit, *carnis affectu & precibus multos fatuos juvenes epiſcopando fecerunt patres antiquorum ſapientum*, addens id prodigii & monſtri loco habendum, quò & fac. tradita per Spanhem *p.* 2. *dub. evang.* 96. *ſect.* 2. *n.* 3. Brunnemann. *tract. poſth. de jur. eccleſ. libr.* 1. *c.* 4. §. 11. *ibique* Stryck. *in addit.*

2. In not. *n.* 17. *alias lit: y*, add. tamen præter nota. *ad l.* 40. §. 1. *ff. h. t.* Huber. *in prælect. h. t. Inſt. n.* 7. Bachov. *cui hic* §. *eſt* 5*tus*, *ſub fin.* ubi & de ratione cur hic requirantur anni 18. cum ad nuptias ſufficiant 14. de quo & præter Dd. *hic* conf. eund. *in comment.* 1. *part. ffior. h. t. cap. commun. utr. ſpec. n.* 13. Conn. 2. *comm.* 15. *n.* 8. & plura philologica per Cypræ. *de ſponſal. c.* 6. §. 4. *n.* 4.

3. Ac quoad minorem vel majorem 60. annis vid. præter nota: *ad l.* 15. §. 2. *ff. h. t.* fusè Feltmann. *in ſpicileg. hic th.* 3.

4. Minores etiam à ſuſceptorum baptiſmi munere arcendos vult Gisb. Voet. ut reprobando refert Brunnemann. *in addit. libr.* 2. *de jure eccleſiaſt. cap.* 1. *membr:* 2. §. 12. *ſub fin.*

5. Alias hinc etiam coll. fictioni non eſſe locum ubi veritas deficeret. vid. Jaſ. *ad* §. 29. *Inſtit. de act. n.* 66. *cum addit. lit.* V.

Ad §. 5. *d. t.* conf: nota: *ad l.* 43. *ff. h. t.*

1. NOta, quod duo ſingularia concurrere poſſint, vid. præter nota. *ad l.* 1. *C. de dotis promiſſ.* A. Cont. 1. *ſubceſ. lect.* 6. Ant. Matthæ. ſenior. *in not. ſeu animadverſ. hic*, Huber. *in prælect. h. t. n.* 8.

2. Sub finem textus, vid. quæ notavi *ad l.* 37. *h. t.*

Ad §. 6. *d. t. cum ſeq.* Habent enim idem ſubjectum.

1. DE triplici interpretatione §. 6ti, ipſi, 7mi, conf. poſt & contra Hotoman: latè Bachov: *hic* qui & pro intellectu ſeqq: §§. h. t. præ cæteris latius videndus.

2. In textu ibi, *quam nepotem*, &c. non extranei ſcilicet ſed ipſius adoptantis, ita Hotomann: *hic*

3. In not: *n.* 20. *alias lit: x* vid: nota: *ad all. l.* 11. *ff. h. t.* è qua benè infert Ludwell: *hic* inter typos demum viſus, vid. abſque conſenſu filii valere ſaltem adoptionem quoad avum.

4. Alias ſimiliter conſenſus liberorum natural: tantum, requiritur in eorum legitimatione ut

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

per Hœnon: *disp. jur.* 2. *n.* 9. Christen: *tract. de matrimon: diss.* 3. *quæst.* 20. Pagenstecher *manip.* 5. *Sicilim. ad compend. Jur. p.* 12. *cum seqq.*

5. In not: *n.* 21. duplex obstacul: hic movet & removet gloss: *ult. verb. consentire.*

6. In textu ibi, *ne ei invito*, &c. quod fieri nequit ut *l.* 60. *ff. h. t.* & cur? vid: Hotom: *hic, enunc:* 4. ac omninò Alb. Gentil. 4. *de nupt.* 2. *pag.* 373. *cum seq.*

Ad §. 8. d. t.

1. IN textu ibi, *& ideo*, &c. De argumento a similibus, vid: nota: *ad l. ult. C. de constitut. pecun.* §. 18. *infra de Legat:*

2. In textu ibi, *non extraneum*, &c. hæc adjecta sunt propter §. 2. *supra eod.* ubi latè notavi, *n.* 4. *cum seq.* ac quis hic intelligatur extraneus, vid: omninò Feltmann: *in spicilegio ad d.* §. 2. *ab initio.*

Ad §. 9. d. t. Inst: de adopt: vid: Connan: 2. *comm:* 15. *n.* 9.

1. IN textu ibi, *qui generare non possit*, &c. scil: propter vitium aliquod sanabile, ut per Vinnium *hic* & Feltmann: *in spicilegio*, adde alias notata *ad l.* 10. *ff. de statu homin:* & omninò Franc: d'Amaya, 3. *obs.* 6. *n.* 83. *cum seqq.* Alber: Gentil: 6. *de nupt.* 19.

2. In not: *n.* 27. *in fine*, corrige, ut videtur *l.* 10. *ff. de statu hom.* quod mendum hic non quidem à correctoribus relictum vel oblivione intactum mansit, sed noviter fuit insertum ut & alia non pauca, quæ passim noto.

3. Alias Clericum unum de familia adoptare posse ex Bocero traditur *in Coll. Argentor. h. t. n.* 5. contra Renemanan:

Ad §. 10. d. t. Inst: de adopt:

1. IN text: ibi, *quia nec*, &c. atqui per adoptionem extranei perinde non causatur patria potestas ut §. 2. *supra*, ubi sat latè notavi, itaque dicas hic subesse aliam rationem quæ olim arcuit fœminam ne adoptaret vel arrogaret quæ ratio vel sola hoc jus etiamnum regulariter sustinet, juxta ea quæ notavi *supra de nupt.* ut per Chr: Porcium *hic n.* 8. *cum seq.* Ang: Aret: *n.* 4. *cum addit.*

2. In textu ibi: *solat: amissorum liber:* &c. Hinc coll: Vinn: *hic* solis viduis non autem nuptis id concessum fuisse per *l.* 5. *C. h. t.* ubi notabo, ac conf: Bachov: *hic sub fin.*

3. At dissentit Mart: Schickard: *hic disp.* 2. *th.* 10. *lit. d. n.* 6. *ibique all.* pro quo fac: *l.* 3. *ff. de legib. l.* 91. *de R. J.* & ratio *Novell. Leon.* 27. quam non esse nullius autoritatis alibi noto.

4. In *fine textus*, nec tamen operatur hæc adoptio vel fictio plus quam natura, contra supra nota: *sub finem §phi 4ti*, ut scil: filium habeant in potestate, nil obstante *l.* 4. *ff. de curat. furios.* per ibi notanda & *ad princ. infra. de pup. substit.* ubi quod patria potestas ejusque effectus matri non competant.

5. Ac vid: post gloss: *hic verb. amissorum*, Don: 2. *comm.* 22. *pag.* 60. *edit. Francof. ibique ad ejus nucleum*, Hillig: *lit: g.* ac Sneydewin: *n.* 7.

Ad §. 11. d. t.

1. IN not. *num.* 30. *alias lit.* conf: plura vett: exempla per Balduinum hic, ac conf: alias notanda *ad l.* 1. §. 1. *ff. de constit. Princip.*

2. In textu ibi, *per sacrum Oraculum*, &c. Nota, Principes sibi adscribere divinitatem ut & *in l.* 3. §. 2. *tit.* 1. *Cod. & l.* 2. *tit,* 26. *libr.* 12. ubi & latius noto ac passim, quod quidem probat Limnæus, 2. *de jure publ.* 6. *n.* 10. *& in appendice addition. d. cap. 6ti tom.* 4. *Operis de jure publ. pag.* 389. cum scriptura vel iis divinitatem tribuere videatur, *Psalm.* 82. *vers.* 1. *&* 6. ut & notat Grotius *ad Psalm.* 2. *vers.* 7. aliique Comm: *ad Exod.* 21. *vers.* 6. *& cap.* 22. *passim*

3. At vero vel olim ab ethnicis id reprobatum in Alexandro Magno apud Curtium *libr.* 4. ac hodiè tam à Theologis etiam pontificiis ut per Joann: Fileac: *cap.* 1. *tract. de idololatr. polit. edit. Paris. de Anno* 1615. quam JCtis quos fusè retuli *ad d. l.* 3. §. 2. *tit.* 1. *Cod.* ubi ad satietatem noto.

Ad §. ult: d. t.

1. COnf: præter nota: *ad l.* 6. *sub fin. ff. de his qui sunt sui*, &c. omninò Bachov: *ad* 1. *part. fftor. h. t. pag.* 250. *cum seqq.*

2. In not. *n.* 33. Conf: præter Gothofred. addita per Ans: pro declaratione hujus materiæ *l.* 8. *&* 9. *tit.* 18. *libr.* 1. *Cod.* quæ leges aliæque per ipsum all: benè faciunt ad quæst: quam tractat Ang: Aretin: *hic n.* 9, an scilicet vitietur institutio vel legatum quando testator institutum vel legatarium nominavit filium vel fratrem suum qui tamen non erant ejus filius vel frater, textus est in §. 30. *infra de legat.* nec pœnitebit fortè vidisse mea nota: *ibid.* & latius *ad d. l.* 6. *tit. 6ti libr.* 1. *fftor. n.* 14.

3. In textu ibi, *licet hoc*, &c. nisi enixè actis intervenientibus id voluerit & declaraverit solenniter dominus vid: Bachov: *hic n.* 2. contra Wesenb: quem tamen rursus contra Bachov: defendit P. Voetius *hic pag.* 235.

4. Ac add: *sis* Portium & Jas: ad eum *in addit. hic n.* 10. *cum seq.* & Nolden *tract. de statu nobil. civ. c.* 5. *n.* 103. *cum seq.*

5. Hinc autem coll. brocardicum, *si non ut volo saltem ut possum*, vel ut vulgo verificant *Quod potui nolui, quod volui implere nequivi*, de quo versu ejusque contrario conf: præter ea quæ notavi *ad l.* 9. *C. de don. ante nupt.* Dominic: Tusch: *lit. b. pract. concl.* 133. ac præter notanda *ad l.* 1. §. 2. *ff. de V. O. l.* 7. §. 1. *ff. de recept. qui arbitr.* Mansuer: *addit. pract. for. tit.* 1. *de adjorna: n.* 9. *pag. mihi*, 18. ac Portium & Jas: Ang: Vinn. & Myns. *hic* qui se denique remittit ad Alciatum & Salomon.

6. Ac add: Bald: & Alciat: ac Costal: *in adversar. ad l. 27. §. si acceptilatio, ff. de pact:* ubi quidem est textus, & ibi noto ac per Coras: *ad l. si tam ang. 13. ff. de servit. n. 12. cum seqq.* at verò iidem fatentur ejusmodi viam brocardicam esse lubricam, conf: alias præter ea quæ noto *ad l. 1. R. J.* latè hactenus & de istis regulis Alb: Gentil: *5. de nupt. 4. pag. 498. cum seqq.*

Ad tit: 12. libr: 1. Instit: Quib: modis, &c.

1. CONf: præter *all. per* Joan: Laynez, ad Gomes: *in addit. noviss. 1. resol. 9. num. 12.* ac præter Wes: Pichard: aliosque Dd. *ad hanc rubr.* Carpzov: *jurispr. forens. ad Aug. Elect. Sax. constit. 10. part. 2. per tot.* Balthasar: *part. 1. tit. 3. pract. resol. 2.*

2. In textu rubr: ibi, *patriæ*, &c. Hanc vocem hic delendam esse statuit Cujac: quod tamen vix putem cum non nisi in *princ. h. t.* & quidem remissivè saltem aliqualis mentio fiat dominicæ potestatis, de qua magis tractatur *in tit. 8. supra.* hic autem ex professo & pro re nata ex 3bus titt: præcedd: tantum agitur de patria pot: solvenda, ut melius Bachov: *hic* etsi *in ffiis* sub uno *tit. 6to libri primi* conjunctim de utraque tractetur, quomodo & post hæc dudum scripta vidi docere Pruckmann: egregium quondam JCtum Brandeburg: *ad §. soluta potestas, tract: de regal. c. 1. n. 56.* qui subinde *in seqq.* latius præter *supra all.* ad hunc tit: videndus.

3. An autem patria potestas in usu sit apud Gallos conf: præter nota: *ad tit. 9. supra*, Andr: ab Exea (qui & simul de Venetis aliisque tractat) *ad rubr. de pact. n. 492. cum seq.* Jac: Curt: (qui & simul tractat de jure uteri soluti apud Burgenses) *tom. 1. conject. libr. 3. cap. 26.* & *tom. 2. c. 1. sub fin.* Bod: *1. de Republ. 4. passim*, ubi & summam vitæ necisque potestatem ut rationabilem perinde cum abominandis infanticidiis (de quibus ethnicorum horrendis plura noto *ad tit. C. de pagan.* &c.) patribus vindicare nititur merito ab omnibus ferè sanis politicis vapulans, ac

4. Conf: ultra eos omnes ferè, & præter ea quæ noto *ad §. 2. d. t. 9. supra ante n. 2. ac tit. 43. Cod. de patr. qui fil. distr. libr. 4.* & *l. ult. C. de patr. potest. libr. 8.* è Theologis quidem Rivet: *in explicat. decalogi ad 5tum præceptum, pag. 1351. Operum tom. 1.* è JCtis autem Bachov: *in Comm. 1. part. ffior. pag. 202. n. 8. cum seq.*

Ad princ: d. t.

1. IN not: *n. 4. alias lit. n.* conf: præter text: ubi & notat Bachov: *in §. 5. Ipsi, 6. infra, tit. 9. libr. 2.* & Dd. *hic, nominatim* Sneydewin: *n. 3. ibique* Goth: *in addit.* ut & Dd. *ad princ. supra tit. 8.* nominatim Bachov: & Heyg: *n. 6. cum seqq.* Gail: *2. obs. 34. n. 4. & obs. 49. n. 8.* Nic: Everhard: *in loc. legal. à contrariis,* &c. *ab initio*, Freundeb: *tract. de rescript. morator. concl. 61. n. 56.* Giurb: *consil. crim. 15. n. 31.*

2. De Pontificiorum à contrario argument: quod sicut singula peccata nobis ad damnationem imputantur, ita & singulis bonis operibus justificationem apud Deum imputari par sit, ejusque adsimilationis diversa ratione vid: præter notanda *ad §. 16. infra, de Rer. D. sub finem,* Calvin: *3. Inst. relig. Christ. 18. per tot.* præsertim autem hactenus, *circa fin.* Gomar: *ad Johann. 5. vers. 29. pag. 391. Operum part. 1.* ac *ad Roman. 8. vers. 6. pag. 41. cum seq.* & *ad Jacobi, 1. vers. 12. pag. 387. cum seqq. Operum part. 2.*

3. In textu ibi, *filii filiæve*, &c. qui quæve scilicet in potestate patris fuerunt, Don: *2. comm. 26. ab initio*, ac

4. In textu ibi, *in potest. pat: sui*, &c. add: vel per dignitatem eâ solutus est, ex *Nov. 81. cap. 2.* vid: Don: *2. comm. 27. colum. ult. ab initio, ibique* Hillig: *lit. f.* Myns: *hic, n. 4. & in §. 4. infra h. t. n. 5.*

5. In textu ibi, *itaque si*, &c. vid: tamen P. Voet: *hic, sub finem.*

6. In textu ibi, *aut per emancipationem exiit,* &c. licet postea fortè filius ab eodem patre arrogatus sit, aut cum prius in adoptionem datus esset, iterum ab eodem sit adoptatus, & in eo statu fuerit moriente avo, ita Don: *2. comm. 26. pag. 65. columm. 2.* Mynsing: *hic, num. 4.* conf: tamen nota: *ad l. 29. §. 5. ff. de lib. posthumis,* & practicabilia quæ hinc infert Ang: *sub finem.*

Ad §. 1. d. t. Inst: quib: mod: jus potest: solv:

1. IN textu ibi, *ut qui*, &c. *Ut eo, qui eo modo ex numero civium tollitur perinde quam mortuo*, &c. ita legendum censent Hoto: & Vinn: *hic*, refragante Bachovio, ac conf: ad hunc ṽsicu nota: *ad l. 56. in fine princ. C. de episc. & cler.* ubi de comparatione mortis natural. & civ. ac Ang: *hic, n. 5. & 6. cum addition.*

2. In textu ibi, *restituti fuerint*, &c. scilicet plenissimè & in integrum *l. 1. C. de sent: passis,* &c. simplex enim & generalis restitutio pœnæ tantum gratiam facit, reditumque in patriam concedit, non verò restituit patriam potestatem, *l. 2. 6. 9. C. d. t. ibique* Dd. *nominatim* Tuld: *in comm. paratitular.*

3. Conf. post gloss: *hic verb. statum*, Cujac. Vinn. & Ludwell. *hic*, ac Heyg: *n. 14.* Mynsing. *n. 14.* Bachov: *n. 1.* P. Voet: *num. 2.* Picchard. *n. 5.* add. & præter nota: *ad l. 29. §. 5. ff. de lib. & posth.* Don. *2. comm. 27. p. 69. colum. 1. & 2.* Cavalc. *p. 1. decis. 14. per tot. præsertim n. 11. cum seqq.* Anton. Merend. *6. controvers. 7.* Nic. Anton. *3. de jure exulum. 4. n. 8. cum seqq.*

4. In textu ibi, *pristinum statum recipiunt*, &c. non tamen ita restitutus filius invitus in potestatem patris revertitur, ut contra gloss. latè Don. *d. cap. 27. pag. 69. colum. 2.* & fac. *l. ult. ff. de his qui sunt sui vel ali. jur.* præter nota. *infra ad §. 6. h. t.* & *supra ad §. 6. tit. præced.* add. &

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Nicol: Anton: 3. *de jure exulum.* 5. *num.* 7. & 10.

5. Ut nec reversus ab hostibus recipit possessionem per captivitatem amissam, & cur? vid: fusè Porcium *hic*, *n.* 17. *cum seqq. ad* §. *si ab hostibus* 5. ubi & adde notanda.

Ad §. *2. d. t.*

1. NOta etiam relegationem fieri in insulam, quod accidit apostolo Joanni in Pathmos sub imperio Domitiani.

2. In not: *n.* 14. *alias lit. z. & a.* conf: nota: *ad rubr. ff. d. t.* 22. *libr.* 43. plures etiam differentias cumulat gloss: *hic* ꝟb: *retinent*, ubi pro more versificando principalem designat differentiam & tractat simul quibus comparentur hodierni banniti.

3. Et conf. *alleg. per* Heyg: *hic*, *n.* 8. *&* 18. Ac de differentia relegatorum etiam in insulam, à deportatis & exul. add. *sis* præter *all. per* Jo: Stam: 1. *de servit. personal.* 3. *c.* 1. *num.* 3. latè Feltmann: *in spicilegio hic*, Nic: Anton: JCtum Hisp: *in pecul. tract. edito Antverpiæ Anno* 1659. *de jure exulum libr.* 2. *cap.* 13. Huber. 3. *obs. seu digress.* 10.

4. Deportationem hodiè exolevisse planè, nimis securè tradit Wissenb: *ad l.* 78. *de Reg. J. sub fin. ibique all.* utique ea vel hoc seculo practicata fuit in personis Hogerbetii & Grotii nisi eam differre dicas à pœna perpetui carceris, de qua alibi, utique illi deportati fuerunt in insulam Vahalis Lovestein bonaque eorum confiscata.

5. Conf: alias præter Nicol: Anton: *ubi supra*, M. Aquilin: *ad l.* 29. §. *quid si tantum.* 5. *ff. de lib. & posth. n.* 62. *ubi & in seqq.* de bannitis seu latinè magis, proscriptis de quibus & latiùs Sneydewin: *hic*, *n.* 11. *cum seqq.* Ang: *n.* 13. *cum seqq.* Georg: Buggenum *vol.* 6. *disp. Basil.* 1. *n.* 12. *cum seqq.*

Ad §. *3. d. t.*

1. IN not: *n.* 18. *alias post lit: b.* conf: Wissenbach: *disp. ad Inst.* 54. *n.* 9. Feltmann: *in spicilegio hic* contra Stamm: & Asc: Clement:

2. In not: *n.* 19. *alias lit. c.* ibi, *qui ad remos*, &c. Conf: notata *ad l. unic.* §. 1. *ff. de bonor. poss. ex test. mil. tit.* 13. *libr.* 37. ubi qui ibi intelligantur remiges vid: interim Ant: Merend. 6. *controvers.* 8. *pag.* 865. *cum seq.*

3. Idque genus pœnæ hodie frequentissimum est, dicit Cujac: *ad* 5. *Paul. sent.* 25. § *antepenult.* scilicet apud Italos, Siculos aliosque maris mediterrannei accolas & ex antiquitate depromit Langlæ: *libr.* 10. *semestr. cap.* 5.

4. Ac id in anterioris illius locum, ut & ergastuli (ubi ut est apud comicum, sæpè *vivos homines mortui incursant boves*, &c. id est, castigant lora è pellibus boum scissa, de quo add: Brisson: 2. *select. antiquit.* 9. ut & de ꝟberibus servilibus 3. *select.* 9. ac Besold: *thesaur. pract. c.* 84. *verb.* rûten Ausshauung / & *synops. polit. c.* 3. *libr.* 2. *n.* 21.) successisse testantur Aquilin: *d. l. n.* 62. Papp: *in addit. jur. mil. Belg. art.* 3. *lit. g. ab initio*, sicut deportatio in locum aquæ & ignis interdictionis ut per Ludwell: *ad* §. 2. *infra de publ. jud. n.* 2. ac est textus *in l.* 2. §. 1. *ff. de pœnis.*

5. Conf: & præter de his & similibus nota: *ad d. l.* 2. *ff. de pœnis*, Guid: Panciroll: 1. *var. lect.* 41. & 1. *memorab.* 61. *ibique* Salmuth: *in not. pag.* 332. *cum seqq.* & remissivè Ricc: *coll. decis.* 262. ac Mastril: *decis.* 167. Langlæ: *d. c. semestr.* 5. & *all. per* Cypr. Regn. *in censur. Belg. ad* §. *praced.* Nic. Anton. 2. *de exilio* 8. *n.* 5. ubi per istam pœnam solvi matrimonium traditur de quo tamen conf: *Novell.* 22. *cap.* 8. *ibique notata.*

6. Alias apud nostrates Belgas ei pœnæ succenturiata magis quam alibi, Tucht seu Rasp / Spinn-of Beterhuis / cui & plerumque præmittitur castigatio virgarum latinis fustigatio dicta, sicut olim cruci flagella, conf. Besold: *ubi supra* Feltmann: *tract. de podagra, cap.* 15.

Ad §. *4. d. t.* vid: Lyclam: 7. *membran: eclog:* 9. §. 1. ac

1. DE patriciis præsertim conf: præter Draco: *in pecul: tractat.* & Revard: *hic* ab Ans: *all.* latè Francisc: d'Amaya *ad l. ult. tit.* 31. *libr.* 10. *Cod. c.* 1. *num.* 48. *cum seqq. &* 2. *obs. jur.* 5. *n.* 22. Turneb: 15. *adversar.* 16. Pichard: *ad* §. *ult. infra, de pœn. tem. litig. num.* 34. *cum seqq.* Joann: Steinberg: *in disp. ad Scœvolæ dictum in* §. 43. *leg.* 2. *de Or: Juris Genevæ habita*, (cujus probi valdè & dum viveret sui communicabilis viri scripta posteriora Groningæ edita quandoque cito, non quod me magnoperè utpote merè theoretica delectent sed quia memini me sub ejus cura ibi multum profecisse adeoque ejus memoriam æque ac parentis æstimo debitâ pelargia,) Limnæ: *addit. lib.* 1. *tit.* 5. *de jur. publ. tom.* 5. *pag.* 31. Sneydew: *hic*, *n.* 2. ubi Goth. & Giph. *ibid.* ac Coras. *in comment. ad l. ult.* §. 1. *ff. de senat. n.* 8.

2. Iis autem comparantur equites S. Michaëlis in Gallia, ac Pares Galliæ Franciæ, ut & equites aurei velleris in Hispania, & periscelidis in Anglia, ut per Cypr. Regn. *in censura Belg. hic*, Feltmann. autem *in spicilegio hic*, iis adsimilat premiers ministres d'estats vel qui Principi sunt â consiliis arcanis, pro quo fac. ꝟba postrema hujus §phi cum ibi mox notandis.

3. In textu ibi, *si militaverit*, &c. vid. *sis* quæ noto *ad princ. præfat.* 2*dæ Cod.* sanè dignitatem locum tenentis, vulgò Leutenants / in centuria militari, vulgò Compagnie / non tollere patriam potestatem judicatum in Curia Fris. occid. de Anno 1648. refert Huber. *in prælect. tit.* 7. *libr.* 1. *ff tor. in fine.*

4. In text: ibi, *consularis dignitas non lib.* &c. nec obstat *l.* 9. *ff. de his qui sunt sui vel alien. jur. per ib.* nota. ex Vinnio *hic* idem autem in senatoria dignitate ut quæ nec minorennem à cura

libe-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

liberat ut & *l.* 2. §. 2. *de his qui ven: æt:* &c. conf: Conn: 2. *comm.* 14. *n.* 1.

5. An Doctoratûs dignitas filium liberat? Affirm: Dd. communiter *hic*, in proprium scilicet commodum, quibus contradicit merito Feltmann: *in spicilegio hic n.* 9. *cum seq.* At iis subscribit Mynsing: *hic n.* 7. idem statuens in monachatu & sacerdotio, ac latè post *plures all.* Voet: *hic*, *n.* 5. & Gœhaus: *p.* 2. *peric. Acad.* 4. *quæst.* 28. Bacch: *sub fin. h. t. infra.*

6. Dissentit autem post Porc: & Sneydew: *hic*, qui tamen pedem non figit *n.* 7. *cum* 2. *seqq.* Wolf: *in erotem.* & Heyg: *n.* 5. Vultej: *n.* 5. *&* 6. Ungepaur: *exerc. Just.* 3. *quæst. ult.* Harprecht: *hic num.* 5. Cujac: *in parat. Codde emancip.* qui dicit Dd. ita velle sine lege ut & B. Carpzov. *p.* 2. *constit.* 10. *defin. forens.* 4.

7. Sed conf: Covar: *ad c.* 9. *X. de testam. n.* 5. *cum seq.* Costal: *ad supra all. l.* 9. *ibidemque* Bart: *sub finem*, add: & præter nota: *ad l.* 1. *C. Qui & adversus quos* &c. *l.* 56. §. 1. *C. de episc. & cler. ibique all. per* Brosseum & Barbos: *n.* 2. *cum seqq.* & *ad auth. sed episcopalis, & auth. presbyteros, d. t. C. de episc. & cler.* Fulgos: *ad l. Patre furios.* 8. *&* 9. *ff. de his, qui sunt sui vel alien: jur: num: ult:* ubi & latius Jason: *columm. ult. vers. extra gloß. quærunt hic Dd.* &c. Salicet: *ad authen. si qua mulier C. de SS. Eccl. n.* 2. *vers.* 2*do ad idem*, &c. *ibique addit. lit. a. & b.* Laynez: *in addit. noviss.* Gomes: 1. *resol.* 3. *n.* 30. *sub finem*, Alber: Gentil: 4. *de nupt.* 2. *pag.* 363. Feltmann: *in spicilegio* §. 6. *h. t. n.* 20. ubi & *in præcedd. à n.* 5. latè tractat quid hactenus obtineat in ministris hodiernis Ecclesiæ Reformatæ,

8. Add: & *sis*, de iis ut & de clericis monachis & sacerdotibus in Papatu, Stryck: *in addition. Brunnemanni*, 2. *de jure ecclesiast.* 10. §. 1. Hunn: *in resol. ad Treutl. vol.* 1. *disput.* 2. *quæst.* 49. *& ult.* Pruckm: *de regal.* §. *soluta potestas, c.* 1. *n.* 66. *ibique all.* ut & latè Bartol: *ad l.* 9. §. *Papin.* 4. *ff. de minor. cnm latiss. addit. margin. lit. d. & e.* Pinell: *in l.* 1. *C. de bon. mat. p.* 1. *n.* 45. *cum seqq.* ubi an per ingressium religionis filii vel patris, amittatur ejus usus fructus in adventitiis, de quo conf: præter nota: *ad* §. 6. *infra & ad* §. 2. *tit.* 9. *libr.* 2. *infra*, ac ad *auth. ingressi C. de SS. Eccl.* Scipion: Gentil: *tract. de bon. mat. c.* 7. *p.* 40, ac quod monachismus non inducat capitis diminutionem, pluribus docet Cujac: *in exposit. Nov. 6tæ.*

9. Quod autem solutâ per dignitatem filii patriâ potestate ut *hic*, & *in Nov.* 81. integer ususfru: patri fiat caducus secus ac in casu emancipationis, vid- latè per Pagenstecher *manip.* 3. *Sicilim. ad ffta, pag.* 113. *cum seqq.* ubi & quid si per matrimon: separationemve à familia solvatur potestas.

10. In notis *num.* 23. *alias lit. g.* Consentit Hillig: *ad Don. enucl.* 2. *com.* 26. *lit. i.* at diss: Bachov: *ad Treutl. vol.* 1. *disp.* 2. *thes. ult. lit. b.*

11. In textu ibi, *ilicò* &c. add. tamen disting: Ang: *hic*, *n.* 4. *cum add. lit. c. & d*, ac contra Justinianum *hic*, *& in Novell.* 81. Arnisæ: *relect. politic. de Republ. c.* 4. *n.* 18. *cum seqq.* sanè non reincidit in potestatem finitâ dignitate juxta notanda *infra ad* §. 6. *n.* 13. *cum seq.* add. tamen Dynum *ad cap. Decet.* 16. *de R. J. in 6to, ab initio.*

12. In textu ibi, *filium à pot:* &c. vid. omninò Carpzov. *p.* 2. *const.* 10. *defin. forens.* 17. Pinell: *ubi supra n.* 42.

13. In textu ibi, *quem sibi patrem eleg.* &c. Ita & moderni Impp. Occidentales in signum affectionis solent etiam eos Principes quibus sanguine non sunt conjuncti nomine amico consanguineorum mactare, ut tradit Limnæus *in annot. ad proemium capitulationis Caroli 5ti*, verb. Oheimen / ꝛc.

Ad §. 5. *d. t.* conf: Franc: d'Amaya, 2. *obs. jur:* 1. *per tot: ibique ali: n.* 3. Huber: *p.* 2. *digress: jur: libr:* 1. *cap:* 19. & 20.

1. IN not: *n.* 25. *alias lit. i.* dissentit Mynsing. *hic*, *n.* 10. dicens contrarium crebrius receptum at refutatus à Vinn: *hic*, *n.* 3. ac conf. *l.* 9. §. 2. *ff. de lib. & posth.* & Balduin: *hic.*

2. In textu ibi, *omnia pristina jura* &c. non tamen, quæ sunt facti, ut quod infectum fieri nequit non magis quam virginitas restaurari, ut noto *ad l. unic: in not. n.* 51. *C. de raptu virg.* unde nec restituitur ad præscriptionem interim completam Mynsing: *hic*, *n.* 12. post: Ang: *n.* 1. ac conf: nota: *supra in fin.* §. 1. *h. t.* & Amaya, *d. cap.* 1. *n.* 4. *cum seqq.* qui & *cap. seq.* 2. *ad all. l. ult. tit.* 31. *libr.* 10. *Cod.* plura tractat de fictione l. Corneliæ, quam hic innuit ℣s. sequens ibi, *si verò ibi decess.* ad quem ℣s. autem luculenter agit iste Hisp: *ibid. num.* 22. *cum seq.* contra Anton: Fabrum, nullam alias fictionem hic agnoscit, sed eam fingi, vult Huber: *n.* 10. *disput.* 16.

3. In text. ibi, *unde cum*, &c. nota. argum. ab etymologia, vid. Mynsing: *hic*, *n.* 18. *cum seq.* Sarmient: 7. *sel. int.* 14. Valasc. *de privil. pauper. p.* 1. *quæst.* 1. *n.* 16.

4. In notis *n.* 28. *alias lit. a.* conf. Grot. 3. *de jure belli & pacis*, 9. §. 1. Scip. Gentil. 3. *parerg. seu orig. libr. singul. pag.* 299. *cum seq.*

5. In textu ibi, *post* & ibi, *postea &c.* Nota has voces parificari, ut & *in* §. 2. *infra*, *tit.* 1. *libr.* 3. conf. præter Giph: *hic*, latè contra Jas: & Crotum, Tiraquell. *ad l. si unquam, verb. & postea &c. C. de rev. don. num.* 12. *cum seq. Operum tom.* 6.

Ad §. 6. *d. t. Inst: quib: mod: jus patr: pot: solv:* Conf: de emancip: remiss: Riccium *collect: decis:* 2463. *p.* 6. discursivé Cancer: *var: jur: resolut: c.* 10.

1. EMancipatio plerarumque nationum moribus & statutis hodiè saltem facta censetur, ex quo filius seorsim à patre habitare cœpit, quò & facit *l.* 1. *C. de patr. pot.* vid. præter latè *all. per* Hunn. *encyclop. jur. p.* 1. *tit.* 10. *c.* 15. *num.* 3. *cum seq.* Rebhan. *hodoget. jur. hic chart.* 2. *clim.* 1. *parall.* 3. *n.* 52. *pag.* 144. Dd. *hic nominatim* Heyg. *n.* 15. *&* 16. & latissimè P. Voet. *n.* 4. Sand. 2. *decis. tit.* 7. *sub finem.* Treutl. & Bachov. *vol.* 2. *disp.* 19. *thes.* 3. *lit. c.* itaque statuit Augustus Elector Saxon. *p.* 2. *constit.* 10. ubi vid. Moll. & Carpzov. *defin.* 1. add. & eundem Moll. 2. *semestr.* 16. *num.* 6. Carpzov. *de jure fœmin. singul. posit.* 2. *n.* 13. *cum seqq.* Zas. *in l. utrum turp.* 107. *de V. O.* Gryphian. 1. *œconom. legal.* 2. *n.* 44. Feltmann *ad l.* 25. *de adopt. n.* 1. *ibique alleg. & tract. de jure in re, cap.* 2. *n.* 22. *cum seq.* ubi & de potestate mariti in uxorem, de qua add. nota. *ad* §. 3. *supra tit.* 9. ac text. §. 2. *sub finem tit.* 3. *infra libr.* 3. *ibidemque* nota.

2. Idemque ferè obtinet, ex quo filius matrimon. contraxit, quò & fac. *Genes.* 2. *vers.* 24. *Psalm.* 45. *vers.* 11. secus ac jur. nostro civil. per hunc tit. & §. 2. *infra, de injur.* ibi, *quæ Titio nupta* &c. ac *l.* 2. §. 1. & *l.* 34. *ff. solut. matr.* aliasque *all. per* Sand. *d. tit.* 7. *def.* 5. *ab initio.*

3. Ac conf. præter Giphan. *ad princ. h. t.* G. Acac. Enenkel. 1. *de privil. par. & lib.* 7. *n.* 16. *cum seq.* Munn. d'Escobar. *tract. de ratioc. admin. cap.* 6. *n.* 17. *cum seqq.* P. Voet. *d. lo: & tract. de statut. sect.* 4. *cap.* 3. *n.* 6. *cum seq.* Ricc. *collect. decis.* 1986. Hunn. *d. tit.* 10. *c.* 15. *n.* 5. *cum seqq.* Andr. Gerhard. 2. *exerc.* 10. Coler. *decis.* 222. *cum addit.* Bachov. *sub finem h. t.* & *ad* 1. *part. ff. tit. de adopt. cap. de modis quibus patr. pot. toll.* Steinmetz. *specul. jur. ad tit. ff. de adopt. sub fin. n.* 8. Latissimè Eppi. 2. *obs. manuscript.* curiæ Ostfr. 2. (quem quia benè fac. ad notata mea hujus tit. & *tit.* 9ni *lib.* 2. *infra*, ac necdum typis impressus & allegationibus scatet ad hunc tit. appendicis loco subjicio infra post notata mea ad hunc tit.) ac fusè Ketler. *decis. Ostfrisic:* 15. *n.* 50. ubi & *in seqq.* latè de usu contrario & Wissenbach. *disp. ad Inst.* 57. *n.* 16. qui & *n.* 39. ac 47. ex hac contraria praxi alia consectaria deducit, ut & Sim. Lewen. 1. *parat. jur. nov. p.* 2. *c.* 2. *n.* 3. *ibique fusè alleg.* ac

4. Conf: præter de his duobus modis solvendi patriam potestatem (quibus 3tium ætatem scilicet 25 annorum adjicit Sim: Lewen *d. cap.* 2. *n.* 5. & Cypr: Regn: *censuræ Belg. ad* § *ult. h. t. ibique all.* ut & alium Feltmann: *in spicilegio hic n.* 3. qui tamen *n.* 21. *cum seqq.* 3tium illum modum in dubium revocat pro quo & fac. nota: *supra ad princ. tit.* 10. *p.* 41.) *all. per* Harprecht: *hic n.* 7. ac *supra all.* Ant: Matthæ: *in auctario subjecto tract. matrim. n.* 24. & *auctar: subjecto tract. de tut. n.* 59. Hahn: *in observ. ad* Wesenb: *parat. de adopt. n.* 7. Donell: 13. *comm.* 20. *pag.* 663. *columm.* 1. Sc: Gentil. *tract. de bon. matern. cap.* 7. *pag.* 38. *cum seq.* Stamm: *cap.* 1. *de servit. person.* 15. Sand: *supra alleg. decis:* 5. *cum seq.* Eppi: *d. observ. manus.* 2. *num.* 2. Boer: *ad consuet. Bitur. tit.* 1. §. 2. Steinmetz: *specul. jur. ad tit. ff. de adopt. sub finem.* Scotan: *exam. jurid. pag.* 48. Jo: Philipp: *us. pract. Instit: hic, eclog.* 77. Herbaj: *rer. quotid. cap.* 13. §. 2. *ibique all. & per* Heyg: *sub fin: tit.* 9. *supra de patr. pot.* ac Vultej: *n.* 3. Sutholt: *diss.* 2. *n.* 73. Eyben: *ad pr. h. t. obs.* 12. *&* 14. qui optimè de istis modis solvendi patriam potestatem tractat post hæc scripta visus, pluresque desuper pro & contra allegat.

5. Ac add: præter nota: *ad l.* 12. *C. de colla. l.* 3. *C. de emanc.* quoad praxin præsertim Jo: Philippi *us. pract. Inst. hic eclog.* 77. ac Brunn: *ad l.* 31. *ff. de adopt. n.* 2. *& cent.* 2. *decis.* 42. ubi tamen non solo matrimonio induci istam emancipationem præsumtam, sed simul requiri separationem à domo patris tradit post *ibi, all. n.* 2. & Carpz: *d. constit.* 10. *defin.* 2. *&* 3. ac *def.* 5. *ac tract. de jur. fœm. sing. posit.* 2. *per tot.* ut per quam simul ferè pater ei certam bonorum partem emancipat, quomodo loquitur Valer: Max: *libr.* 8. *c.* 6. *n.* 3. & factum in parabola, *Lucæ* 15. ac add. Alber. Gentil. 4. *de nupt.* 6. *pag.* 401. *cum seq.* ut & Berlich: 2. *concl.* 11. *num.* 57. *cum seqq.* ex Tuscho refert varios effectus istius & cujuslibet emancipationis.

6. Ac in specie, an per hic & *in* §. 4. *supra* relatos modos pater amittat usumfructum bonorum adventitiorum vid: Fachinæ: 6. *controv.* 35. Waitzenegg: *tract. de servit. diss.* 2. *cap.* 3. *n.* 6. *cum seqq.* Cancer: *d. cap.* 10. *resol. n.* 6. *cum seqq.* & nota: *ad* §. 4. *supra, sub fin.* ac *ad* §. 2. *inf. tit.* 9. *lib.* 2. *Inst.* statuta sane hactenus ferè sonant disjunctivè in specie Oldamp: Landr: *lib.* 2. *art.* 6. adeoque juxta id sufficit matrimon: arg: *l.* 5. *ff. de condit. institut.* §. 11. *infra, de hered: instit:* ac conf: Lauterbach: *compend: jur. ff tor. pag.* 19. *ibique all.* Berlich: cujus & *ibid.* alium locum citat Pagenst. *aph.* 62. *ipsi itidem, pag.* 19. ubi & ejusdem effectus statuunt mercaturam, quod necdum indiscretè admitto ne omne peculium statuamus tollere patriam potestatem, quin nequidem militia ejusve Manliana imperia eam sustulerunt.

7. An autem uno ex conjugibus mortuo adeoque soluto matrimonio superstes recidit in patriam potestatem? Negat Brunnemann: *d. l. sub fin.* Cancer: *d. cap.* 10. *resol. n.* 3. P. Voet: *hic sub finem,* P. de Grev: *hic diss.* 2. *n.* 19. *sub finem,* Wissenbach: *p.* 1. *ad ff ta, disp.* 4. *n.* 30. *ibique pro & contra all.* ac latius per Feltmann: *ad l.* 12. *ff. de adopt. n.* 3. qui permultos citat, ac add. *sis,* Ant: Matthæ: A. F. A. N. *ad* §. 2. *supra de patr. pot. n.* 14. Sand: *all. defin.* 5. *sub fin.* & nota: *ad* §. 1. *supra ibi, pristin. statum reci.* &c. ac *ad* §. 4. *supra n.* 10. Unde fortè apud Genevenses statutum ut viduæ se possint clandestinè absq; interventu parentum recollocare marito. Sim: à Lewen ubi *supra*, secus ac in filiabus ut latè notavi *ad princ. tit.* 10. *supra,* de quo conf: latè Cypræ: *tract. de sponsal. cap.* 4. §. 20.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

8. In textu ibi, *imaginarias venditiones*, &c. atqui tales sunt jure nullæ *l. 55. ff. de contrah. emt.* sed vid: Jas: ad Porcium *hic, n.* 4.

9. In notis *n.* 34. *alias lit. g.* Atqui Anastasius *in d. l.* 5. rescriptum Principis non desiderat, quod Justinianus *hic* ei imputare videtur; *Scrupulum istum ferè non eximere novi*, dicit Ant: Matthæ: *coll. Inst.* 1. *hic disp.* 2. *th.* 16. At videat curiosus lector saltem Goth: *in not: ad d. l.* 5. *n.* 49. Rittershus: *ad* §. 1. *infra, de succ. cogn.* Ac quomodo hodiè fiat emancipatio conf: Spekhan: *centu.* 1. *quæst.* 82.

10. In textu ibi, *jud: vel magistrat*, &c. Vox, *vel*, hic intelligenda, ut idem notet ac, *id est*. Bachov: *n.* 3. & Vinn: *hic*, qui & competentem judicem *in* §. 8. *infra, h. t.* intelligit non pedaneum, utpote apud quem non est legis actio, sed magistratum, aliter Mynsing: *hic, n.* 4*to sub finem*.

11. In textu ibi, *eadem jura*, &c. subintellige *penè* ut *in* §. *ult. infra, de codicill.* & conf. *l.* 1. §. *penult. l.* 2. *& l. penult. ff. si a par: quis manum:* ac latè gloss. *hic verb. patrono*, & Nicas: à Vuerda *quæst.* 7. cumulat differentias, add: & benè Bachov. *hic n.* 4.

Ad §. 7. *d. t.*

1. OBstat *l.* 14. *ff. de adopt.* sed vid. præter notata *ibid.* Ludwell: *hic*, qui dupliciter solvit istum nodum.

2. In textu ibi, *eadem & de pronepote*, &c. requiritur tamen in his omnibus, ut non dissentiant saltem vid: §. *seq.* ibi, *& non contradicente*, &c. ac nota: *ad* §. 6. *tit. præced. supra*, & Vinnius *hic*,

3. Nec enim requiritur eorum expressus consensus, ut post Jasonem latè Bachov. *hic, n.* 1. *& in comm. ad* 1. *part. ff. tit. de adopt. cap. de modis quibus patr. potest. toll. n.* 6. add. tamen, & Huber: *disp.* 15. *n.* 17. *& disp. seq. n.* 20.

Ad §. 8. *d. t.*

1. IN text: ibi, *actis interven.* &c. sufficit autem actorum scripturam ab initio fuisse confectam, nec obstat, si post interciderit, at si ea scriptura nunquam accesserit emancipatio non valet, ut *per* Nicas: à Vuerda & Mynsing: *hic, n.* 2. *cum seqq.*

2. In textu ibi, *& non contradicente*, &c. vid: notata *ad* §. *præced.* ac an & quando taciturnitas habeatur pro consensu, vid: præter notata *ad l.* 18. *ff. mand.* Nicas: *hic, sub finem*, & latius Mynsing. *a num.* 6. *usque ad finem*, Ang: *num.* 3. *cum addit:* Porcium *ibique* Jas: *in addit. num.* 8. *cum seqq.*

Ad §. 9. *d. t.* vid: nota: *ad l.* 14. *ff. de adopt:*

1. AC quod conceptus ex homine sui juris natus autem postquam se dedit arrogandum sit in potestate patris arrogatoris nil obstante hoc §pho, vide per Bacchov: *hic* ac fac: *l.* 15. *in princ. ff. de adopt. ibique nota.*

Ad §. *ult: d. t.*

1. IN not: *n.* 6. *alias lit. p.* conf. præter Dd. *hic*, *nominatim* P. Voet: Pichardum & Balduinum, Anton: de Tremol: *in addit. ad Huber: de Bonacur: aur: pract: rubr: quibus mod: su: no: civ: ag. repel. lit. g. n.* 39. *cum seq.* ubi & tractat, an filius invitus possit à patre emancipari his casibus.

Jam subjiciendus Eppius Obs: 2.

Usumfructum in bonis liberorum suorum adventitiis an habeat in Frisia Orientali pater?

1. JActatur crebro & in judiciis quod de jure nostro statutario pater teneatur liberos suos mit beholdenem Guth up tho brengen/ hincque concluditur quod pater non habeat usumfructum in bonis adventitiis liberorum suorum nec defuerunt in hac patria qui ita in judiciis pronunciarunt, hoc inprimis pro fundamento adsumto quod vis patriæ potestatis in Frisia hac inque tota Germania nulla sit ut vult Giphan: *ad princ. tit. Inst. quib. mod. pat. pot. solvat.* Ideoq; nullus patri sit ususfr: in bonis suorum liberorum apud nos & Germanos.

2. Verum è contra patriam potestatem illibatam adhuc hodie esse parentibus in liberos statuunt plerique. Augusst: Saxon: Elect: *p.* 2. *Nov.* 10. *in princ. ibique* Moller: *in comm. n.* 1. *&* 2. *const. Saxon. lib.* 1. *quæst.* 28. *num.* 1, 2, 3. *cum seq. & quæst. seq. n.* 1. *&* 3. *in fin.* Schneid: *n.* 74. *Inst. de pat. pot.* Berlich: *p.* 2. *pr. concl.* 11. *n.* 3. & 4. Wesemb: *parat. n.* 3. *ff. de his qui sunt sui vel al. jur:* Et omnes illi qui patriam potestatem eo dissolvi quod filius in matrimonium transit vel pater ei res proprias habere permittit, docent, inter quos Gilck: *tr. de præscript. p.* 2. *c.* 3. *n.* 360. Rauchb: *lib.* 2. *quæst.* 18. *n.* 24. Hering: *de fidej. cap.* 7. *num.* 621. Treutl. *p.* 1. *disp.* 2. *th. fin. lit. c. ibique* Bach: *ad verb. hodie*, Airer: 1. *processf.* 8. *obs.* 1. *n.* 15. Tiraquell: *tract. de præscript. gl.* 4. *vers. septimo super:* Cole: *decis.* 41. *n.* 8. *&* 9. Beust: *l.* 1. *n.* 126. *tr. de jurejur.* Maximè verò illi qui nequidem transitione illa in matrimonium & rerum propriarum accepta administratione dissolvi pat: pot: volunt inter quos Henn. Goden. *cons.* 66. *n.* 17. Schneid. *n.* 47. *tract. de patr. pot.* Pensold. *ad decis. Coler.* 222. *n.* 2. Sententiam hanc habentes confirmatam illustri Cameræ Imper: præjud. die 28. Mart. Ao. 1587. in causa Comitis à Louwenstein, liberis suis partim puberibus, partim impuberibus tutores in Camera instantissime aliquoties quærentis, sed obtinere ante factam à se illorum emancipationem, & adhibita emancip: solemnia non valentis, licet illos jam à se comitatum ejusque administrationem eis concedendo separasset ut legere est

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

est apud Besold. *ad d. decis. Coler.* 222. *n.* 2. Utpote quod ex illo hoc non solum appareat, quod patria potestas in Germania nondum sit suppressa verum & quod pater liberos à se separando se illa non abdicet, sed si abdicare se volet, emancipationis solemnia adhibenda sint

3. Præjudicio inquam apud nos eo magis notando, quod defunctus Illust. nost. Dominus & Comes Enno cum filiabus suis de Territorio Esensi & Wittmundano tractaturus illas emancipaverit prius, & alias in non exigui momenti negotiis ad libertatem testandi & cum patre contrahendi filiis acquirendam consilio meo emancipationem practicatam in curia Embdana & ædibus des wordthaltenden Bürgermeisters noverim

4. Et hinc cum ususfruct: in bonis liberor: perceptio, sit patriæ potestatis effectus, hæc vero ejus causa & positâ causa ponatur regulariter effectus, non improbabiliter etiam concluditur quod pater in bonis liberorum usumfr. apud German. & nos in Frisia hac, adhuc habeat.

5. Quam sententiam adjuvat, quod juris communis regula sit quod pater in bonis liberorum adventitiis usumf: habeat. §. 1. *Inst. per quas person. nob. acq. l. cum oportet.* 6. *C. de bonis quæ lib. ibique*, Baldus *& in l.* 1. *& fin. C. de bon. mater.* Bart. *in l. ult. §. pupill. n.* 1. *ff. de V. O.* Decian: *vol:* 2. *resp:* 25. *n.* 7. Boer. *decis.* 61. *n.* 1. Hart. Pist. *lib.* 4. *quæst.* 11. *n.* 1. *& seq.* Godd. *vol.* 1. *cons.* Marp. 27 *n.* 10. Holtorf. *decad:* 1. *cons.* 1. *n.* 8. Schneid. *n.* 47. *tr. de pat. pot. & n.* 12. *tr. per quas pers. nob. acquir.* Fachinæ: 6. *controvers.* 35. Myns: *ad d. igitur, n.* 5. *cum seq. ibid.*

6. Et illi sit standum donec aliud jure correctorio & exorbitante scripto vel non scripto introductum esse legitimè probetur. Cum regulæ standum sit, donec detur exceptio *l. ab ea parte* 5. *ff. de probat. l. suus* 4. *§. puto. ff. de hered. instit. l.* 2. *& ibid.* Bart. *ff. si quis in jus voc. non iver.* Godd. *vol.* 1. *cons. Marp.* 24. *num:* 40. *&* 147. Sixtin. *vol.* 1. *consil. Marp.* 14. *n.* 47. Surd. *vol.* 2. *cons.* 180. *n.* 9. *cons.* 265. *n.* 22. *cons.* 334. *n.* 15. *cons.* 339 *n.* 6. *cons.* 356. *n.* 18. *& decis.* Mant 3. *n.* 4. *decis.* 255. *n.* 2. Menoch. 1. *arbr. jud. quæst.* 9. *n.* 16. Tiraq. *retr. lign. §.* 1. *gl.* 9. *n.* 209. Roman: *cons.* 123. *n.* 4. Crav. *cons.* 168. *n.* 8. Bets. *de pact. fam. Illust. c.* 5. *p. m.* 109. aliique supra *lib.* 1. *obs.* 4. *n.* 10 *allegati*

7. Eique inhærendum quemadmodum Bononiensi Casacio ut ait *gl. in l. omnis definit.* 203. *ff. de reg. Jur.* Grat. *vol.* 1. *cons.* 36. *n.* 15. Tiraq. *de retr. lign. §.* 1. *gloß.* 9. *n.* 211. H. Pist. *lib.* 2. *quæst. jur. pag.* 1. *quæst.* 4. *n.* 45. Pacian. *de prob.* 8. *n.* 13. Adeo ut Cravett. *cons.* 25. *n.* 9. scribat, eum qui regulam pro se habet posse opponere adversario exceptionem, allegatque quod ait Bald. *lib.* 5. *cons.* 184. Videlicet quod etsi non sit lex sub cœlo quæ hoc dicat, intentionem habere fundatam dicatur qui regulam pro se habet. Wesemb. *vol.* 1. *cons:* 7. *n.* 7. *cons:* 48. *n.* 31. *& vol.* 2. *cons:* 74. *n.* 33. Cavalc. *p.* 1. *decis.* 2. *n.* 21. Pacian. *d. l.* aliique *supra n. d. resp. n.* 106. *alleg.*

8. Et eo ipso probet, quod contrarium non probetur, Wesenb. *d. cons:* 7. *n.* 7. *& cons.* 48. *num.* 31.

9. Quippe quod res certa atque indubitata esse dicatur, quæ ex generali regula definitur, Bart. *in l. quoties ff. Si quis caut.* Jas. *l. ded.* 1. §. 1. *n.* 4. *ff. de cond. caus. dat.* Cravet. *cons.* 25. *n.* 8. Decius *in l.* 1. *n.* 6. *ff. de R. J.* Schurff. *cent.* 3. *cons.* 15. *n.* 6. *& cent.* 2. *cons.* 8. *num.* 1. Surd. *vol.* 2. *cons.* 222. *n.* 6. *cons.* 1292. *n.* 6. *& vol.* 3. *cons.* 339 *n.* 6. *& decis.* 75. *n.* 8. Mynsing: *decad.* 2. *resp.* 14. *n.* 19. Schef: *p.* 3. *quæst. pract.* 21. *n.* 11. Jac: Schult: *d. n.* 37. *p.* 3. *quæst.* 126. Mod: Pist:

10. Et is qui regulæ se opponit legem allegare teneatur & probare, qua cavetur regulam non procedere, Cravett: *d. cons.* 25. *n.* 8. *cons.* 77. *n.* 4. *& cons.* 168. *n.* 3. Sixt. *d. cons.* 14. *n.* 48. Mascard: *de prob. vol.* 3. *concl.* 1268. *n.* 2. Bets. *de pact. fam. illust. c.* 5. *p.* 109. *in fin.* Ruland: *ad c.* 8. *process. jud.* Montan: *lib.* 3. *pag. m.* 187.

11. Ita ut nisi hoc fiat, secundum regulam pronunciandum sit, Bald: *in c.* 1. *de alien. jud. mut. caus. fact. & in l. Si tutor.* 6. *in fin. C. de serv. pign. dat. manumiss.* Decius *in d. l.* 1. *n.* 7. *ff. de reg. jur.* Myns: *d. resp.* 14. *n.* 20. Sixt. *d. cons.* 14. *n.* 47. Surd: *d. vol.* 2. *cons.* 194. *n.* 18. *cons.* 222. *n.* 6. *cons.* 292. *n.* 6. *& vol.* 3. 334. *n.* 15. *& decis.* 104. *n.* 38. *decis.* 36. *n.* 2. *decis.* 346. *n.* 24. Schurf. *d. cons.* 15. *n.* 6. *& Cent.* 2. *cons.* 8. *n.* 1. Joh: Ferrar: Mont: *d. loc.* Betsius *d. loc.*

12. Omnis quoque in jure causa recessus, vel juris communis correctio sit odiosa l. *qui vero contra* 14. *& l. seq. ff. de leg. cap. ut dilectus* 8. *X. de consuetud: c.* 1. *§. ille vero. de fil: præst: in* 6. Bald. *in l. non sine. C. de bonis quæ lib.* 4. *conclus:* 371. Cravet: *cons.* 30. *n.* 2. *cons:* 173. *n.* 3. *cons.* 170. *n.* 3. Myns: *decad.* 1. *resp.* 10. *n.* 73. *&* 74. Roy. *de interpret. jur. pagin.* 5. *num.* 1.

13. Odiosa etiam restringenda sint non amplianda aut in consequentiam trahenda, *cap.* 1. *§. Ille vero de fil. præst: in* 6. *C. odia. de R. Jur. in* 6. *l.* 19. *ff. de lib. & posth.* Dyn: & Peck: *ad d. c. odia.* Roman: *cons.* 92. *n.* 3. Cravet. *cons: ibi. n.* 7. *cons:* 170. *n.* 3. *&* 4. *cons.* 259. *n.* 8. *cons:* 173. *n.* 4. Myns: *d. resp:* 10. *n.* 61. *&* 77. Cacheran: *decis:* 4. *n.* 10. Surd: *deeis:* 202. *n.* 9. *&* 10. Air. *lib.* 1. *process. c.* 6. *obs:* 5. *n.* 8. Rauchb: *p.* 1. *quæst.* 1. *n.* 14. *quæst:* 17. *n.* 27. *quæst:* 41. *n.* 9. Til. de Bening. *syntag.* 2. *decad.* 1. *vol.* 2. *n.* 6. *& synt.* 4. *resp. test. feudal. conclus:* 2. *n.* 91. *concl:* 1. *n.* 44. Hart. Pist. *lib:* 2. *p.* 2. *quæst.* 36. *n.* 20. Scheff. *p* 2. *quæst.* 11. *n.* 77. Gilck. *ad d. l. cunctos populos n.* 79. *&* 82. *in fin. C. de Sum. Trin. & fide Cathol.* C. Cothm. *lib.* 2. *resp.* 79. *num.* 137. Mascard. *de prob: vol:* 31. *concl.* 1397. *n.* 29.

14. Ita ut in his nihil quicquam citra expressam sanctionem facile ad consequentiam trahendum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

dum sit utrumque vel practicus discussus vel jurium analogia id suadere videntis pro ut scribit Scheff. *d. part. quæst.* 11. *n.* 77.

15. Ideoque etiam hinc correctio juris non præsumatur nec inducta censeatur nisi expresse de illa constet. *l. præcipimus* 32. *in fin. C. de app. l.* 27. *C. de testam. l.* 6. *de condict. caus. dat. l. Si cum dotem.* 22. *in princ. & l. Si vero.* 64. *ff. solut. matrim. l. commodissimè* 10. *in pr. & l. Gallus* 29. §. 5. *ff. de lib. & posth. supr.* 1. *obs.* 19. *n.* 20. *alleg.* Dd.

16. Sed ei qui jure correctorio à jure communi exorbitante utitur incumbat onus liquido probandi quod in illo casu de quo agitur sit dispositio correctoria & exorbitans ut tradunt *gl.* & Dd. *in clement. fin. d. resc.* 2. Bald. *pars.* Sixt. *aliique supra d. obs.* 19. *n.* 19. *allegati.*

17. Insuper generaliter constet, mutationem non præsumi *l. qui voluntatem*, 22. *ff. de prob: l.* 32. §. 4. *ff. de donat. int: vir: & ux:* Sixt. *vol.* 1. *cons. Marp.* 14. *n.* 45. Wesemb. *parat. n.* 15. *col.* 704. *ff. de probat.* Joh. del Castil. Sotom. *lib.* 4. *c.* 37. *n.* 1. *& per tot. & l.* 22. *num.* 163, 167. *& seq. aliique.* Ego *resp.* 7. pro Hundebenkianis *n.* 40.

18. Illud autem contra quod est juris præsumtio liquido probari debeat Abb. *in c. qua verosimile not.* 2. *de præsumt.* Speculat. *lib.* 3. *tit. de probat.* §. *fin. omnis fin.* Cravet. *cons.* 129. *num.* 13. Menoch. 1. *cons.* 101. *n.* 52. Sixt. *d. cons.* 14. *n.* 46.

19. Statuta denique sunt facti, Bart. *in l. omnes populi* 9. *ff. de J. & J.* Felin. *ad cap. pastoralis vers. item scias X. de fid. inst.* Pacian. *lib.* 1. *de probat. c.* 52. *n.* 12. Goddæus *vol.* 1. *Marp: consil:* 26. *n.* 72.

20. Ideoque non præsumuntur Godden. *d. cons.* 26. *n.* 72. *& modo alleg: d. l.*

21. Ut omnia facta & illa quæ sunt facti *l.* 12. §. *facti:* 2. *ff. de capt. & postlim. revers. l. adseversatio* 10. *C. de N. N. P. L. sive possideatis C. de probat. c. cum in jure periti X. de off. de leg.* Menoch: 1. *lib.* 3. *præsumt.* 14. *n.* 1. *& seq.* Cacher: *decis.* 105. *n.* 9. Joh: Lud: *decis. Perus.* 62. *n.* 26. Thomin: *decis.* 30. *n.* 12. *& decis.* 35. *n.* 18. Cod. Fab: 1. *lib.* 4. *tit.* 14. *defin.* 3. *n.* 2. Gail: 1. *obs.* 31. *n.* 12. Gilhaus: *cap.* 6. *arb. jud. civil. p.* 7. *de præsumt.* §. 117. Rauchb: *pag.* 2. *quæst.* 10. *n.* 17. Schultes: *quæst. pr.* 69. *n.* 7. & 8. Cravet. *cons.* 198. *n.* 1. *& cons.* 961. *n.* 11. Phil: Matthæ: *vol.* 1. *cons: Marp:* 28. *n.* 57. Coler: *cons.* 4. *n.* 41. *cons.* 33. *n.* 86.

22. Interim donec probentur (statuta) juri communi stetur, Felin: Pacian: Godd: *locis ante n.* 19. *allegatis*

23. Ut taceam quod regulam juris communis habere pro se soleat, quod nititur contra statutum à jure communi exorbitans ut ait Decian: 1. *resp.* 13. *n.* 34. *vol.* 3. Sixt: *d. cons.* 14. *n.* 49.

24. Et quod in practica non attendatur quod lege non cavetur ut scribit Bald: *in cap. nihil. ad fin. extra de elect.* Godd: *vol.* 1. *cons. Marp.* 27. *n.* 135. H. Pist: *lib.* 2. *pag.* 1. *quæst.* 13. *n.* 36. Ant: Mass: *de exerc. jurisprud. lib.* 1. *n.* 83. Jus statutarium quoque si quod est (mihi enim videre nondum contigit, nec Codex meus id habet) quod à patribus exigit, daß dieselbe ihre Kinder mit behaltenem Guth auffbringen sollen / de illa alimentatione accipiendum, qua fit, ut ego arbitror, capitali summa seu sorte non imminuta & debilitata extra casus necessitatis, argumentum huic meæ sententiæ præbente titulo de donat: inter vir: & uxor: §. geven de Olderen &c. *pag. m.* 66. *& tit: de tutoribus* §. Wannehr de Olderen &c. *pag. m.* 76. Et quidem posteriorem hanc sententiam patri in bonis liberorum usumfructum attribuentem probavimus in d. qu. post Barth. Anno 1627. in causa Tonies Takens in Vormundschafft Peteren Takens hinterlassenen Kinderen/ Appellanten C. Herm: Mesandrum Appellaten de qvo sententiæ typo vide præcedentem *Observ. n.* 4.

Ad tit: 13. lib: 1. Inst: de tut: conf: ad h. t. cum seqq. & de materia tutelari remissivè & latè Ricc: p. 6. collect: decis: 2393. ac plures impertinenter per Baldum ad l. Et poster: 7. ffior. de transact: n. 3. præter Piagg: Martzin: Guittierrez, Paul: Montan: Manz: Ant: Matth: Ultraj: aliosque in pecul: tractat:

Ad princip: d. t.

1. IN textu ibi, *qui in potestate non sunt*, &c. adeoque non datur tutor vel curator impuberi qui in patris vel avi paterni potestate adhuc est, vide latè Ant: Fabr: *decad:* 6. *error: pragm:* 7. *cum seq.* qui exinde consectaria deducit.

2. Alias Merillius 3. *variant: ex Cujac:* negat pupillum esse suæ potestatis quem & latius approbat Feltmann: *in spicilegio*, & suo modo concedi posset juxta nota: *ad princ: supra de nupt: p.* 40. *cum seq.* ac fac: pro iis §. 1. *infra*, *h. t. cum ibi notatis*, ut fortè non inepta videatur distinctio Feltmanni hactenus quam debet Hotomanno, & sequitur Huberus *disp.* 16. *alias*, 17. *hic num.* 2.

3. At vid: in contrarium, *sis* (quæstio enim tanti vix videtur) Don: 3. *comm.* 1. *& ult:* Welenb: *in Isagoge ad lib:* 1. *Inst: n.* 17. *cum seqq.* & latius Wissenbach: *hic*, *disp.* 7. *ab initio.*

Ad §. 1. d. t. conf. Bronckhorst. 2. miscell. controvers. 3. Lyclam. 1. membran: eclog. 27.

1. IN notis *n.* 2. & textu ibi, *vis ac potestas*, &c. vox græca latinè & propriè significat, *jus*, quam vocem etiam hic defendit Besold: *diss. de tut.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

tut. & cura, c. 1. Recte tamen, *vis*, hic in textu legi, & cum effectu pluribus contra Treutl: (cui adstipulatur Pruckmann: *de regal. §. soluta potestas, c.* 1. *num.* 218. *cum seqq.*) adstruunt Bachovius *in not. & animadvers. h. t. lit: A. & B. vol.* 2. *disp.* 8. *th.* 1. (Giphan: & Feltmann: *in spicilegio hic, ab initio* ubi & *num.* 20. *cum seqq.* vindicat ṽba sequentia hujus definitionis, ibi, *jur. civ. data*, &c.

2. Ac conf: Hillig: *ad Donell. enucl.* 3. *comm.* 1. *lit. B. & C.* Montan: *tract. de tut. c.* 2. *n.* 7. *seqq.* Sutholt: *diss.* 3. *n.* 5. Harprecht: *hic n.* 3. & 4. Andreæ: Gerhard: 2. *exerc.* 11. Hub: *in prælect. h. t. num.* 2. & 3. *digress.* 2. Nicol: Lang: *hic disp.* 3. *n.* 2. *cum seq.*

3. Potestas autem & vis sæpè in SS. Scriptura pro jure alicui competente ponitur, speciatim *Joan.* 1. *vers.* 12. *cum locis parallelis*, quin ideo d. ṽs: ita vertit Tremellius, ut hactenus differat à potentia, juxta ea quæ notavi *ad l.* 4. *ff. de j. & jur:* ac conf: Chamier: *panstrat: Cath. tom:* 3. *libr:* 22. *cap.* 8. §. 9. *cum seqq:* Besold: *diss. de tut: & cur. c.* 1. *num.* 4. *cum seqq*

4. In textu ibi, *in cap. lib.* &c. id est, tutore ad tuendum dato arg: §. *seq.* ibi, *qui eam pot. hab.* Si enim de pupillo sensisset, melius dixisset, in caput liberum, vid: Andr. Gerh. 2. *exerc.* 11. Arumæ. *disput.* 16. *thes.* 1. Don: 3. *comm.* 1 Franc: d'Amaya 1. *obs.* 7. *ab initio*; Cujac: *in not. margin.* & Mynsf: *hic*, Treutl. *h. t. th.* 1. *lit: c.* ubi tamen dissentit Bacch: & *in comm. hic n.* 1. *ibidemque* Balduin: ac Pagenstecher noviter visus in necdum confectis seu ad umbilicum dum hæc describo perductis, sed affectis saltem *aphorism.* 65. *pag.* 52. ac Wissenbach: *hic num.* 3 Besold. *ubi supra d. c.* 1. *num.* 6. Montan. *tract. de tut. cap.* 3. *n.* 28. *cum seqq.* & *all per* Hillig. *ad Don. enucl. d. c.* 1. *lit. d.* quibus add. latius Ungepaur. *exerc. Justin.* 4. *quæst.* 1. Nic. Langium & Paul. Voet. *hic, pag.* 262. *cum seq.* ac Feltmann. *in spicilegio*, noviter post *supra scripta* visum, ut & Huber. *hic n.* 5. *disp.* 16. & *in prælect. h. t. n.* 2. Ludwell. *hic, n.* 2. quorum plerique ea verba utrique adaptant.

5. An autem & servo detur tutor ac quando, vid. omninò gloss. *hic, verb libero*, & Nic. Mechlin. à Vuerda *sub fin.* ac latius Jo. Borcholten qui cum *supra all.* dissentientibus hic tenet & 3. solvit nodos præter nota. *ad l.* 13. *ff. de tut. & cur. datis* &c. *n.* 53.

6. In textu ibi, *jur. civil.* &c. nil obstat §. 6. *infra tit.* 20. ut per ibi notata & Hotomann. *hic enunc.* 7. alias conf. Besold. præter nota: *supra*, Besold. *d. cap.* 1. *n.* 9. Hœnon. *hic*, *disp.* 3. *ab initio ibique all.* & nota. supra ad notas *n.* 2.

Ad §. 2. d. t. Inst. de tut:

1. IN textu ibi, *tutores q. tuitores*, &c. sicut & vox, *tutela*, ponitur pro, *protectio*, *l.* 1. *in princ. ff. de minor.* vid. fusè Richter. *decis.* 13. vel *intuitores* ut per Feltmann. *in spicilegio n.* 1. vulgò Xyters: quandoque utique ita agunt, ut potius dicerentur *tollitores* secundum Alber: *in l.* 1. *ff. h. t.* vide similes aliorum idiomatum in eos allusiones per Eyben: *hic obs.* 4. & *ad tit.* 24. *obs.* 9. & Feltmann: *d loc. n.* 2. *cum seqq.* Gryphiand: *œconom: legal.* 24. *n.* 28 *cum seqq.* ac Balthasar: *tit.* 5. *pract. resol.* 1. *n.* 2. atque exempla apud Montan: *d. tract. c.* 4. *n.* 3. *cum seqq.* Balduin: & Ostermann: *in rational. hic*, qui Balduinus etiam *sub finem*, *infra de Attil. tut.* nefanda narrat de quodam impudentissimo helluone qui pupilli demisso in viscera censu, ut canit Naso *metamorph.* 8. à jud: inquisitus de acceptis & expensis utrumque organum tangens illa quidem ori ista autem podici referebat & imputabat quod flagello nedum scuticâ dignum merito censuerit judicium.

2. Conf: *alias* Treutl: *h. t. th.* 1. *lit. a.* Martin: Zeyler: *p.* 1. *epist* 74. *sub fin.* & Mager: *advoc. arm. c.* 2. *num.* 190. *cum seqq.* Anton: Matthæ: *tract. de tutel. disp.* 1. *n.* 2. qui hinc reprobat mores variorum non solum tuitionem nobilium pupillorum sed & proventus bonorum propinquis vel regi deferentium, ultra quod ipsis educandis impenditur, ut in Histria & Gallia, vide præter *all. per* Ant: Matthæ: *d. lo.* P. Greg: Tholosan: 3. *de republ.* 2. *sub finem*, Balduin: *ad rubr. h. t. sub fin.* add: & quæ ex P. Castr: refert Tusch: *in selectis de jure Statuum Imper. Rom. p.* 1. *membr.* 11. ac notata *ad l.* 33. *§. ult. ff. de admin. tutor.*

3. De æditius autem vel *ædimitis*, ut potius legendum censet A. Gellius 12. *noct. Attic.* 10. qui & templi tutela dicuntur Ovidio, 8. *metamorph.* 9. ac ædes sacras curare *in l.* 1. §. 3. *tit.* 6. *libr.* 43. *ffor.* conf: *all. per* Brosseum *hic*, & Struv: *in progymn. ad l.* 6. *C. de episc. & Cleric:* ac Scip: Gentil: 3. *parerg. seu originum libr. singul. pag.* 224. *cum seq.* Revard: *var.* 15. *Operum pag.* 518. *cum seq.* 519. Curam sanè non à curando, sed ridiculè inde derivat Manzin: *tract. de tut. quæst.* 10. *n.* 4. *sub finem*, quod cor urat, seu urere debeat faciendo sollicitum curatorem.

4. Quatenus autem valeat arg: ab etymologia vide præter *all. per* Brosseum *ad princ. infra de testa. ord. ibique* Dd. *nominatim* Harprecht: *n.* 36. *cum seq.* Bellon: 3. *quæst. princ.* ac Mynsf: *ad* §. 4. *supra quibus mod. jus patr. solv. num.* 18. *cum seqq.* Tusch *lit. a. pract. concl.* 59. *n.* 42. & 47. *cum seqq.* Nic: Everhard: *loc. legal.* 4.

Ad §. 3. d. t.

1. REquisita 13. ut hæc tutoris datio valeat vide in addit: ad Joh: Fabr: *hic*.

2. In textu ibi, *parentibus*, &c. masculis scilicet an & arrogatoribus vel adoptivis? ac quid in naturalibus? vide præter gloss. Joan. Fabr. *hic, n.* 1. Vultej: *n.* 4. ac de matre latè hic tractat, Hœnon: *th.* 2. Ungepaur: *exercit. Justin.* 4. *quæst.* 3. & vide sis quæ noto *ad l.* 4. *C. de testam. tut.* ea sanè hodiè admittitur ad liberorum legitimam tutelam juxta *tit.* 35. *libr.* 5. *Cod.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Cod. & quoad usum in Ostfrisia præsertim Conring: 2. *obs. manuscript.* 52.

7. In textu ibi, *liberis impuberibus*, &c. etiam exheredatis *l.* 4. 10. & 31. *ff. de testam. tut.* ac latè per Feltmann: *in spicilegio hic*, brevius Pagenstecher *aphorism.* 68. qui 2. solvit nodos hactenus succinctè.

4. Ac conf: præter notata *ad l.* 4. & 26. §. 2. *ff. h. t. de test. tut. ac all. per* Harprecht: *hic*, *n.* 13. Hortens. Hœnon. & Bachov. *hic*, *n.* 4. & *ad Treutl. volum.* 2. *disput.* 8. *th.* 2. *lit. c.* Ungepaur. *exercit. Justin.* 4. *d. quæst.* 3. Andr. Gerhard. 2. *exercit.* 13. Huber. *hic*, *disp.* 16. *n.* 14. & *in prælect. tit.* 2. *libr.* 26. *ffor. num.* 2. Paul: Berens, *hic*, *disp.* 2. *quæst.* 2. *cum seq.* M. Schickard: *hic*, *th.* 2. *n.* 2. *disp.* 3. & Wissenb: *n.* 7. qui nodos contrarios solvit.

5. In textu ibi, *quos in potest. hab.* &c. vide tamen Huber: 3. *obs. seu digress.* 3.

6. In textu ibi, *ita demum.* est tamen casus, quo vel filiofam. seu in potestate existenti datur tutor ut fortè in casu furiosi vel prodigi patris juxta §. 3. *cum seq. infra*, *tit.* 23. & in casu *l.* 13. §. 2. *C. de sent. pass.* & *rest.* ubi vide *sis* notanda, alias isthæc juris nostri quoad patriam potestatem in Ostfrisia præsertim Overledingerland perinde observari testatur Ketwig. *in tractat.* manuscriptè mihi communicato jam Bremæ impresso *de ambitu p.* 1. §. 2.

7. In textu ibi, *testamento*, &c. Solenni tamen, ut per Jo: Fabr: *hic*, *n.* 2. Vult: *num.* 6. non autem in pactis dotalibus, ut curiam Ostfris: censuisse refert Conring: *d. obs.* 52. *quæst.* 1.

Ad §. 4. d. t.

1. IN textu ibi, *non minus posth.* &c. nec obstant *l.* 20. *ff. de tut. dat. l.* 1. §. *simili mod. ff. de eo qui pro tut.* ut per Harprecht: *hic*, *num.* 3. Wissenbach: *n.* 9. qui & alios nodos solvit, ac cur secus sit in legato ut filiabus relictum non debeatur postumis, vide controvertentes Huber: & Thomas: *in prælect. h. t. sub finem.*

2. In textu ibi, *id est*, *sine inquisitione*, &c. hæc verba abundare post Hotomann: tradit, Ant: Matth: *hic coll. inst.* 1. *disp.* 3. *thes.* 9. sed putem ea subjecta esse explicationis gratiâ, quod si Isti putent frustra fieri, nullus legat ipsorum comm: seu scripta ad has Inst: nec obst: *l.* 8. *ff. de confirm. tut.* ut per Vultej: *hic n.* 8. ut nec obstant huic §. *l. ult. ff. de coll. l.* 9. *in fine ff. ad l. Falcid.* ut per Sutholt: *diss.* 3. *n.* 13.

3. In fine textus, add: tamen Mynsing: *hic*, *n.* 2. Manz: *tract. de tut. tit.* 3. *num.* 6. *cum seqq.* ac an tutor confirmatus censeatur esse dativus vide dubitantes ac pro & contra arguentes gloss. *hic verb. confirmandus*, & Dd. nominatim Heyg: *num.* 12. *cum seqq.* Vinn: *num.* 4. Mynsing: *n.* 8. *cum seqq.* Paul: Berens, *disp.* 2. *them.* 2. *quæst.* 3. Baldum *ad l. Et post.* 7. §. 3. *ff. de transact. num.* 3. qui plura impertinenter tractat de hac materia tut: Jo: Fabr: *ad §. permissum* 3. *supra h. t. n.* 2. quem cum præced: & hoc §. simul tractat, & præter P. Voet: *hic n.* 3. Ang: *n.* 1. & 2. latius Harprecht: *n.* 19. *cum seqq.* Ungepaur: *exerc. Justin.* 4. *quæst.* 2, ac Huber: *in prælect: tit.* 3. *libr.* 26. *ffor. n.* 4. Mart: Schickard: *hic*, *disp.* 3. *th.* 2. *lit. b.* & *num.* 1. quorum plerique eum potius testamentariis accensent, quod & confirmari videtur *l.* 3. *ff. de conf. tut. junct. l.* 11. *ff. de testat. tut. cum ibi nota:* & tenent Ant: Matthæ: *tract. de tut. disp.* 1. *n.* 3. Everhard: *loc. leg.* 2. *ab ordine rubr. n.* 1. etsi dissentit Hœnon: *hic n.* 3.

4. In notis *n.* 13. *alias lit. b.* add: tamen Tiraquell: *in præfat. comm. l. si unquam Cod. de revoc: don: operum tom.* 6. *n.* 25. & latè Ungep: *exercit. Justin.* 4. *quæst.* 3. *pag.* 178. *cum seqq.*

Ad tit: 14. *libr:* 1. *Inst: qui testam: tut: dat :poss:* conf: Guitiercz: *de tutel: pag.* 1. *cap.* 3.

Ad princ: d. t.

1. IN textu ibi, *& filiusfam.* &c. quia scilicet non curatur patria potestas ibi, at tutela est munus publicum, vide *l.* 9. *ff. de his qui sunt sui vel ali. jur.* Donell. *comment.* 3. *sub fin. ibique* Hillig: *lit. g.* Hotomann: & Pichard: *hic n.* 2. *cum seq.* Montan: *tract. de jure tut. cap.* 9. *ab initio*, qui & *n.* 7. ex ista tutela obligari filiumfam: etsi statutum vetet eum obligari sine patris consensu.

2. Secus utique quoad legitimam, ut per Wissenbach: *hic n.* 12. *disp.* 7.

3. Quatenus autem isto casu teneantur parentes ex consensu expresso vel tacito? vide Dd. *hic nominatim* P. Voet. & Schickard: *disp. th.* 4. *lit. a.* ac præter notanda *ad l.* 7. *ff. de tutel.* Cujac: *tract.* 7. *ad Afric. in l. Mandasti.* 46. *ff. de neg. gest. column.* 483. Montan: *d. tract. c.* 39. *n.* 205.

4. Hinc nec tutor salarium juste petit, ut in curia Ostfrisia judicatum refert Conring: 2. *obs. manuscr.* 32. ac conf: Caroc: *tract. de locat. quæst.* 25. cogitur enim à publico, de quo tamen alibi plura noto.

Ad §. 1. d. t.

1. IN notis *n.* 4. *alias lit. c.* vide notata *ad all. l.* 28. §. 1.

2. In notis *n.* 5. itaque Gothofred. *hic*, post Hotomann: *enunc.* 2. agnoscit antinomiam, quam tamen *n.* 1. *supra* tollere videtur etsi ejus solutio vix sufficit, sicut & de conciliatione ferè desperant Vult: *hic n.* 2. Ant: Matthæ: senior: *colleg.* 1. *Instit. hic*, *n.* 12. *disp.* 3. ejusque discipulus Wissenbach: *n.* 13. *disp.* 7. & *ad ffia h. t. p.* 1. *disp.* 50. *n.* 9. Schickard: *hic disp.* 3. *th.* 3. *lit. b. n.* 1. qui *d. l.* 9. per hunc §. abrogari conjicit, quod non sinit Huber: *hic num.* 18. *disput.* 16.

2. Ac conf. pro solutione istius nodi præter Huber: *ibid.* & *in prælect. parat. h. t. ante n.* 2. post gloss. in verbis directam, Hortens: Bachov: Pichard: *hic num.* 5. Harprecht: *n.* 3. Vinn: *n.* 1. Ludwell: *n.* 1. ac Feltmann: *in spicilegio*, & Gi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

& Giphan: *in comm.* Paul: Berens, *disp.* 2. *th.* 1. Lyclam: 5. *membran: eclog:* 14. Don: 3. *comm.* 4. *sub finem, ibique* Hillig: *lit: P. cum seqq.* Francisc. d'Amaya 1. *obs.* 7. *n.* 5. *cum seqq.* Ungepaur: *exercit. Justin.* 4. *quæst.* 4. *cum seq.* Arumæ. *exerc.* 3. *thes.* 9. Treutl. *h. t. thes.* 2. *lit. G. ibique* latè Bachov. *in not. volum.* 2. *ejusque pat:* Reiner: Bacchov. *disput. miscell.* 19. *pagin.* 208. *cum seqq.* Huber. *in prælect. n.* 1. *sub finem,* Marc. Lyclam. *libr.* 5. *membran. eclog.* 14.

3. De contrarietate inter hunc §. *&* *l.* 10. §. *ult. ff. eod.* quam movet nec removet Gothof. *hic, n.* 7. & admittit Hotomann. *enunc.* 4. conf. præter notata *ad d. §. ult.* & Dd. hic nominatim gloss. *verb. datur* Heyg. *n.* 8. *cum seq.* Mynsing. *n.* 2. Balduin. Bachov. & Vinn. *sub fin.* & Cujac. *in notis* qui tradit, quod institutionibus hic deest supplendum esse ex *ff. d. §. ult. l.* 10. ut & Bacchov. *d. t. th.* 2. *lit: H.* sed aliter Cypr. Regn. *hic disp.* 4. Ludwell. *n.* 2. Ungepaur. *d. loc.* Giphan. *ad §. libertas quoque* 2. *infra, tit. penult. libr.* 2.

4. In textu ibi, *per errorem,* &c. quod fortè ex causa hereditaria noviter habuerit servum, quem liberum putabat: aliàs enim in proprio servo de quo hic, is error non esset tolerabilis aut verisimilis, ita gloss: *hic verb. datus sit,* per bonos textus ibi all.

5. In notis *n.* 9. *alias lit: g.* Valdè variat hactenus gloss: *hic verb. eo modo,* alias etiam de legato liberæ personæ dato ut suis liberis tutor sit vel pariter cum tutela, vide text: *l.* 32. *ff. de excus. tut. ibique* notanda & latè Vinn: Caroc: *decis. casu* 17. *per tot.*

Ad §. 2. d. t.

1. HIc textus mirabilis videtur Jo: Fabro hic quem hic more solito verbotenus ferè repetit Angelus, ideoque textum exagitat Balduinus *libr.* 2. *Justiniani pagin.* 110. cum secus sit in institutionibus & legatis si instituti vel legatarii essent inhabiles §. 4. *tit.* 19. *lib.* 2. *infra,* etsi alias Menoch: 4. *præsumt.* 124. non nisi sub conditione tutelæ id actum censet, de quo aliquid vide *in fine §phi præced.*

2. Sicut & secus esset si judex vellet dare tutorem inhabilem sub conditione præsagientis habilitatis, ut per Ang: *hic n.* 2. *& latiùs ad §. seq. n.* 1. *&* 2. qui alias num. seq: hinc infert ad statutum, vide per Ang: *hic, sub finem,* & Montan: *de jur. tutel. cap.* 9. *num.* 23. *cum seqq.* ubi & *n.* 34. *cum seqq.* latè vide de muto & surdo hactenus.

3. In textu ibi, *aut major* 25. *ann.* &c. etsi statutum anticipet legitimam ætatem, nec relevat hactenus impetratio veniæ ætatis. vide præter notata, *ad l.* 27. *in pr. ff. de neg. gest.* Ant: Matthæ: *tract. de tut. disp.* 1. *num.* 7. *&* 8. & Harprecht: *hic, n.* 2. Interim autem dandus curator aliusve tutor provisionaliter ut per Hotomann: *hic in fine,* ac fac: §. *seq. h. t. ab initio.*

Ad §. 3. d. t. vid: P. Montan: *tract: de tut: cap.* 10.

1. IN notis *n.* 14. *in fine alias lit: m.* conf: notata *ad all. l.* 16. add: & pro hac solutione Wissenbach: *disp.* 7. *hic n.* 14. *ibique all.* post Nicas: *hic* & gloss: *verb. posse dari,* ac Borcholten & Heyg: *hic n.* 6. *cum seqq.* Cujac: *in l.* 2. *ff. de excus. col.* 186. *ab initio,* & Feltmann: *in spicilegio hic,* qui & *in all. & opposita l.* 77. *ab initio,* negativè legendum tradit etsi alias receptæ lectionis observantissimus, contra Wissenbach: *ad dict. l.* 77.

Ad §. 4 d. t.

1. IN textu ibi, *personæ,* &c. ut pupillum bonis moribus informet, atqui vel infamis potest esse tutor testamentarius saltem vel dativus, ut est textus *l.* 1. §. 6. ibi, *si tut.* &c. *ff. de postul:* sed ibi vide Bald: *in lectu: secunda d. t. num.* 2.

2. In textu ibi, *non causæ vel rei,* &c. adeo ut planè non valeat ejusmodi datio secus ac in heredis institutione, ut infra suo loco videbitur, ac vide interim Giphan: *hic in comm.* Obstacula autem & exceptiones vide per eund: Giph. ac Nicas: & Vinn: & noviter visum Pagenstecher *hic,* qui etiam *n.* 1. *& pag.* 56. monent hodiè seu moribus hodiernis tutorem certæ rei tam à testatore quam magistratu rectè dari idemque de Belgis ex Vinnio *hìc aliisque all.* notat Cypr: Regn: *in censu. Belg.* ad id citans textum, *Galat.* 4. *vers.* 2.

3. Idque totâ die Embdæ in curia practicatur, ut alius quidem detur rebus pupilli paternis, alius autem maternis, &c. sicut notabiliter factum 28. Aug: 1686. in Sachen Jacob Ackema, contra procur: Hildebrandi und Poppo Pauls, interv: ubi post generaliter datos duos tutores prædictus Hildebrandi postea superadditus fuit bonis pupilli paternis in specie, me quidem dissentiente, ut quæ praxis contraria videtur huic §. & §. 5. *infra tit.* 23. ac §. 17. *infra de excusat:* cum simil. ubi & add. nota:

4. Ac plura per Ang: & Hotomann: *enunc.* 3. ut Sneydewin: *hic n.* 6. *ibique* Goth: *in add.* & Harprecht: *n.* 2. *cum seqq.* ac Pichard: *hic, n.* 4. *cum seqq.* ubi 4. removet obstacula, ut & satis dextrè Rittershus: *hic,* & Pagenstecher *aphorism.* 70. *pagin.* 56. P. Montan: *de tut. cap.* 10. *n.* 40. *cum seqq.*

5. Nec planè respuit pluralitatem tutorum, §. 1. *infra, tit.* 24. *de satisd. tut.* etsi *segnius expediunt commissa negotia plures* ut plurimum, conf: Wissenbach: *hic n.* 15. *disp.* 7.

Ad §. 5. d. t. Quibus testament: tut: dat:

1. IN textu ibi, *filiabus suis vel filiis,* &c. quæ dispositio & locum capit in solo filio, aut unica filia superstite, vide Decium *consil.* 50. nil obstante *l.* 17. *in princ. ff. de legat.* 1. ut per notata *ad §.* 4. *tit. præced.* & Paul: Berens *hic, disp.* 2. *th.* 5. add: novè Pagenst: 1. *aph.* 70.

2. In textu ibi, *si modo liberos,* &c. Ob hanc adjectionem Tribon: vapulat à Bacchov: *hic,*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

hic, *sub finem*, & ad *Tr. h. t. thes.* 2. *lit: C. volum.* 2.

3. Sed immeritò, nil enim nocet plus responderi, quam interrogatum modo simul ad interrogatum, ut benè notat gloss: *in & per l. ex facto.* 30. *ff. de neg. gest. verb. qua act.* nec Tribonianus inculpandus dum ingenuè verba JCti retulit, è *l.* 6. *ff. h. t.*

4. An appellatione nepotum veniant pronepotes, vide Alexand. Raudens. 1. *de analog. juris* 15. *n.* 119. Cyriac: *controvers. forens.* 8. *n.* 98. *cum seqq.* ac quando vox Belgica Kind of Kinderen/ nepotes designet in hereditatibus, fideicommissis, legatis, conf: citatos per Cypr: Regn: *hic*, *in censu. Belg.* ac Ant: Fabr: *decad.* 28. *error. pragm.* 10. *& decad.* 29. *err.* 1. *cum seq.* Sarmient: *libr.* 5. *select. interpr. ad l.* 29. §. 6. *ff. de lib. & posth. ibique* tandem all. Pinell. ut & benè Rittershus: *ad tit.* 6. *libr.* 3. *Instit. pag.* 363. qui ea verba in lingua vernacula ad liberos primi gradus restringenda censet, vocem Kinderen scilicet post *ibid. all.*

5. In textu ibi, *non continebuntur*, &c. nec obstat *l.* 16. *ff. eod. l.* 84. 195. 201. 220. *de V. S.* vide Cujac: *in l.* 2. *ff. de excus. col.* 188. *& in op. posth. ad d. l.* 84, ibidemque non minus quam hic Giphan: & latius *all. per* Wissenbach: *hic n.* 17. ac G. Acac: Enenkel: *in proleg. tract. de priv. par. & lib. n.* 50. *cum multis seqq.* Ricc: *coll. decis.* 560. *p.* 3. *& part.* 5. *collect. decis.* 1700. Donell. *ibique* Hillig: *ad Donell. enucl.* 3. *comm.* 4. *lit. k. cum seqq.* Alciat: 3. *paradox.* 14. Sarmient: *ubi supra* ibi, *ut instituens*, &c. *de lib. & posthum. n.* 3.

6. Ac add: *præter notata ad all. l.* 16. Brunnemann: post Zas: *ad l.* 2. *de O. J. n.* 6. & latius Cyriac: *d. controvers.* 8. *n.* 38. *cum seqq.* ac Coras: *in comm. ad l. liberos*, 10. *ff. de senat. n.* 2. *cum seqq.* Mynsing: *hic*, *num.* 6. *cum seqq.* & Huber. *sub finem disp.* 16*tæ*.

7. Si tamen isthoc casu filium testator non haberet, aut si soli nepotes sint impuberes, secus foret, ut post Joann: Fabr: Vinn. *hic*, *n.* 2. Hillig: *d. lit. k.* Bacchov: *ubi supra*, quod & in statuto de filiis mentionem faciente obtineret; vide Cepol: 1. *consil. matrimon.* 7. *per tot.* ut & Zas: 1. *consil.* 7. *per tot.* Bald: 1. *consil.* 2. D. Tusch: *lit. a. pract. conclus.* 136. *n.* 59. Menoch: *consil.* 1. *n.* 189. *cum seq.* Alexand. 1. *consil.* 1. *n.* 4. *&* 12. *cum seq.* & *cons.* 9. *per tot.* præsertim *n.* 1. *&* 2. Nic: Noal: *tract. transmiß. cas.* 1. *n.* 151. Ant: Matthæ: *tract. de success. disp.* 11. *n.* 21. *cum seqq.* Paul. Voet. *tract. de statut. sect.* 7. *c.* 3. *n.* 10. *cum seqq.*

8. Add: & præter notata *ad l.* 116. *de V. S.* gloss: *ad Nov.* 2. *c.* 3. *verb. filios*, ac

9. Quid hactenus in privilegiis obtineat, vide *sis*, per Baldum *cum latiss. addit. ad §. Et quod vide tit.* 1. *libr.* 1. *feud. num.* 3.

10. In notis *n.* 21. *alias lit. r.* vide Don: 3. *comm.* 4. *pag.* 77. *column.* 1. *sub finem*, Bacchov: ad Treutl: *vol.* 2. *disp.* 12. *thes.* 2. *lit. C. pag.* 405. Balduin: & Vinn: *hic n.* 3.

11. In textu ibi, *planè si posteris*, &c. & *not. n.* 21. *postumis* præfert Hotomannus, sed utraque lectio bona est, ut per Huber: *hic disp.* 16. *num.* 25.

12. Alias an eorum vel posteritatis voce contineantur fœminæ, postumi, &c. vide præter notata, *ad l. ult. C. de V. S. l.* 1. *in fine ff. de jur. immun.* latè Joan: Escobar: à Corro *tractat. de purit. & nobil. prob. quæst.* 4. §. 1. *n.* 30.

13. In notis *n.* 22. *alias lit. S.* conf: Gothof: *ad all. l.* 1. *in fine*, sanè non subsistit datio tutoris filio facta quem testator ignoravit se habere ut *l.* 16. §. 3. *ff. h. t.* & per Piaggium *tract. de tut. & cur. quæst.* 12.

14 In textu hic, ibi, *cæteri liberi*, &c. adeoque omnes descendentes in infinitum ut per Voet. *hic ante n.* 2. add: tamen Coras: *suprà n.* 3. *in fin. per me all. num.* 8. *cum seqq.* ubi tractat an concessum alicui privilegium pro se & liberis ultra pronepotes extendatur.

Ad tit: 15. libr: 1. Instit: de legit: agn: tut: in princ:

1. IN textu ibi, *testamento tutor datus non est*, &c. Is enim alias præfertur ut & legitimus dativo, vide Gratian: *discept. forens. cap.* 63. *per tot.* Richter: *decis.* 12. Ac add: vel si tutor incertus datus est vel incerto juxta nota: *sub finem tit. præced.* ac per Montan: *tract. de tut. cap.* 10. *n.* 21. *cum seqq.* ubi plura tradit de incertitudine quæ, quatenus, & quales actus vitiet, de quo & noto *ad* §. 24. *infra, de legat.*

2. Alias de tutelis Electoralibus hactenus juxta A. Bullam Caroli quarti conf: *sis* pro & contra *all. ad l.* 1. *tit.* 33. *lib.* 5. *Cod.* Ac interim præter Dd. nominatim Paul: Berens, *hic disp.* 2. *th.* 6. Wissenbach: *n.* 20. *disp.* 7. Feltmann: *in spicilegio n.* 7. *cum seqq.* Klock: *vol.* 1. *consil.* 6. *per tot.* præsertim, *quæst.* 18. *&* 19. Oldenburger: 1. *Limnæi enucl.* 9. §. 1. *n.* 13. Jac: And: Crus: *in not. ad cap.* 7. *d. bullæ pag.* 370. *cum seq.* 371. post Limnæ: aliosque comm. *ibid.*

3. In notis *n.* 3. *alias ante lit. u.* at jure Sax: jus vetus 12. tab: est reductum, Carpzov: *p.* 2. *const.* 11. *defin. forens.* 11. sanè in curia Embd: cæteris paribus, præfertur proximior pupillo.

4. Ac hodiè legitima tutela est quidem ascendentium, non autem pertinet ad proximos agnatos nisi dentur à Judice, vel approbentur ex nominatione cognatorum vel affinium, aut nisi agatur de tutela & balio, ut dicitur minoris nobilis cujus proximus agnatus dicitur le baillistre, ut per Raguel: *ad l. generaliter* 52. *C. de episc. & cler.* de quo & conf: notata *ad* §. 2. *supra de tutel.* ac Voet: *ad* §. 2. *h. t. n.* 3. P. Stockmans: *decis.* 117. Menoch: 2. *præsumtion.* 52. *n.* 3.

Ad §. 1. d. t.

1. IN textu ibi, *cognati per vir:* &c. latè scilicet sumtâ illa voce ut *in præfat. Nov.* 118. ubi notat gloss.

2. In textu ibi, *patruus*, &c. Limita, ut per gloſſ: *hic* & Nicaſ: *opp.* 1.

3. In textu ibi, *amitæ tuæ*, &c. quæ tamen ipſa eſt agnata, ut per gloſſam, *hic.*

Ad §. 2. *d. t.*

1. IN textu ibi, *non hanc habet ſign:* &c. tantum ſcilicet quæ vox ſæpè in hoc jure omittitur & ſubintelligitur ut per Balduinum *hic*, quod & in ſacris literis non eſt infrequens ac an fortè, 1. *Pet.* 3. *verſ.* 3? cogita.

2. In textu ibi, *vivo teſtatore*, &c. imò etſi poſt mortem teſtatoris ante cœptam tamen tutelam deceſſerit, quin & ſi poſt eam cœptam deceſſerit, vel in civitate eſſe deſierit, at tamen ad legitimum tutela redire videtur, *l.* 6. *ff. h. t. l.* 11. §. *penult.* & *ult. ff. de teſt. tut.*

3. Licet ſecus ſit, ſi tutor teſtamento datus ſit poſtea excuſatus aut remotus, ut *d. l.* 11. §. 1. & 2. vide Balduin: ac omnino Vinn: *hic*, & Bacchov· *ſub finem*, ut & Locamer: *quæſt: Juſtin:* 50. Paul. Berens, *diſp.* 2. *th.* 2. *quæſt.* 2.

Ad §. 3. *d. t.* conf: M. Lyclam: *lib:* 3. *membran: eclog:* 20.

1. IN textu ibi, *agnationis quidem jus*, &c. ac conſequenter tutela legitima omnis, adeoque etiam in actum deducta, ut contra gloſſam, Bacch: *hic, ab initio.*

2. In textu ibi, *plerumque*, &c. Cur hæc vox ſit addita, vide gloſſ: *hic*, ỽb: *ſed agnationis, ſub finem*, & Dd. nominatim, Broſſe: Cujac. Mynſing. Tuning. Vinn. & Ludwell: *n.* 1. ac Huber. *diſp.* 17. *hic*, *n.* 5. *ſub fin.* Bacchov. *ad* 1. *part. ff. tit. de cap. minut. n.* 13. *pag.* 1157.

3. In textu ibi, *non omnibus modis*, &c. nec niſi maxima & mediâ capitis diminutione ut per Jac. Gothofr. *ſub finem l.* 8. *de R. J.* ubi eſt textus huic conſonans.

4. In notis *n.* 11. *alias lit. C.* Aliter tamen quam ut è Charondæ lectione hic additur pau lò, Cujac. *in notis hic*, poſt gloſſ. & conf. omninò H. Eyben. *hic*, *diſp.* 4. *obſ.* 8. qui variè removet obſtaculum §. 11. *ſupra de jure natur. gent.* & *civil.* de quo & Rittershuſ. *ad h. t. Inſt. ſub finem*, & Ludwell. *n.* 2. ac quoad Obſtac. §. 6. *ſub fin. tit. ſeq.* vide Huber. *hic*, *diſp.* 17. *num.* 5.

Ad tit: 16. *libr:* 1. *Inſt. de cap: dimin:*

1. GOth. hic quidem pro parallelo citat *tit.* 5. *libri* 4*ti ffiorum*, ſed iſte alíorſum reſpicit, vide alias ad hunc tit. latè Huber. *p.* 2. *digreſſ. libr.* 1. *cap.* 23. *cum ſeq.*

Ad princ: d. t.

1. COnf. *all. per* Pichard. *hic n.* 1. qui ſubinde 2. removet obſtacula ut & alia Nicaſius à Vuerda cœcus quidem at bonus JCtus.

2. In notis *n.* 2. *in fine*, ita quidem legitur *in l.* 1. *d. t. fftor.* ſed conf. melius pro hac definitione Pagenſtecher. *hic aphor.* 77. *cum* 2. *ſeqq.*

Ad §. 1. *d. t.*

1. IN notis *n.* 4. vide tamen præter notanda *ad all. Nov.* 22. Mynſing. *hic*, *n.* 1. & 2. poſt Nicaſ. qui abrogationem ſaltem admittit in ingenuis, alias hodiè ſuccenturiantur non tantum condemnati ab triremes ſed & banniti quicquid dixerint Struv. & Schutz. *all. a* Pagenſtecher *d. loc.* §. 78. vide notata *ſupra ad* §. 1, 2, 3. *tit.* 12.

2. In textu ibi, *ingratis erga patron.* &c. vide tamen *l.* 2. & 3. *C. de libert.* & *eor. liberis ibique* nota. ac dicit quidem Lucianus *in abdicato*, actionem ingratitudinis leges dare, ſicut & Fabius *libr.* 7. *c.* 5. meminit actionis ingrati, quibus add. *ſis*, Lud. Cœl. Rhodigin. 7. *lection. antiq.* 28. Laur. Pignor. *tract. de ſervis*, *pagin. edit. in* 4*to*, Pruckmann. *de regal.* §. *ſoluta pot. cap.* 1. *n.* 149.

3. Eas tamen actiones in Corpore Juris vix inveneris, vide P. Voet. *ſub fin. princ. ſupra tit.* 2. ac jure fftorum ſaltem hactenus ſecus fuiſſe tradunt, Cujac. 10. *obſ.* 33. Arumæ. *diſp. fftor.* 6. *quæſt.* 10.

4. Pro quibus & fac. quod alia pœna ingratis indicatur, *in tit. fftorum de in jus voc.* ac per Senecam 3. *de clement.* 7. ſicut & libertas ſæpè dicitur inæſtimabilis & irrevocabilis.

5. Ac vero Cujac: ſibi parum conſtans in Comm. *ad l.* 6. *ff. de int. reſt.* vel contra minorem concedit actionem ingrati, ac videtur ibi eſſe textus ſecundum Baldum *ad d. l.* 6. *in fine*, & *in l.* 7 *ff. de tutel.*

6. Ac conf. Arniſæ. *relect. polit. de Republ. c.* 3. *ſect.* 6. *n.* 24. *cum ſeqq.* Alb. Gentil. 2. *de jure belli* 18. *pag.* 385. Fulv. Conſtantin. *ad* §. *Aliæ.* 2. *Inſt. de donat. n.* 18. *cum ſeq.* ut & præter more ſuo fuſè congeſta per Tiraq. *ad l. Si unquam. C. de revoc. don. verb. libertis, num.* 31. *Operum tom.* 6. Treutl: *p.* 1. *diſp.* 2. *th.* 3. *lit. d. ibique* Bachov: *in not.* & *in comm. ad* 1. *part. fftor. tit.* 5. *cap. de modis quibus conſt. ſervit. n.* 4. *cum ſeq.* ac *ad* §. 4. *ſupra de jure perſon.* Huber: *hic*, *num.* 9. *diſp.* 17.

7. Add: & *ſis* præterea quæ de ingratitudine noto *ad l.* 25. §. 11. *ff. de hered. petit.* Hillig: *ad Don. enucl.* 2. *comm.* 17. *lit. c.* Wiſſenbach: *hic*, *n.* 21. *diſp.* 7. & ad *ffta*, *p.* 2. *diſp.* 13. *n.* 17. Nicol: Langium *in exercit. ad Inſt.* 1. *th. ult.* Neandr: *tract. de ſtatu perſon. art.* 4. *pag.* 41. Gothofr. *in addit. Sneydewini*, *h. t. n.* 6. *lit. a. b. c.* Ungepaur: *exercit. Juſtin.* 4. *quæſt.* 6. Alb. Gentil: 2. *de armis Rom.* 11. *pag.* 237. & poſt ſupra pridem ſcripta viſum Franc: d'Amaya, 2. *obſ.* 6. *ibique n.* 6. *fuſè all.* ac

8. An denegatio alimentorum hactenus inferat ingratitudinem & quando ideo donatio revocari poſſit latè poſt gloſſ. hic tractant Porcius *n.* 13. *cum ſeqq.* & Tiraquell: *ubi ſupra* ego etiam nonnihil noto *ſub fin. tit.* 2*di fftor. de O. J.* & ad *l. ult. C. de revoc. don.*

9. Quod

9. Quod ingratitudinis exprobratio pariat injuriarum actionem tradit Harprecht: *ad* §. 1. *infra*, *de injur. n.* 142. *cum seq.* ubi & ego fortè notabo.

10. Denique diversas hujus textus lectiones, vide per Vinn: *hic*, & Bachov: *in fine*.

Ad §. 2. *d. t. Inst: de cap: dim:*

1. IN textu ibi, *ei cui*, &c. absenti scilicet ut in exemplo Postumii apud Livium *libr.* 25. *c.* 4. *in fine*, vel qui dignum morte crimen non commisit, ut latius per Bachov: *hic*, ac quid hactenus in transfuga? vide Cypr: Regn: *th.* 7. *disp.* 4.

2. In notis *num.* 7. *alias lit. g.* Conf: præter mendosè *hic all.* Duar: 1. *disp. anniversf.* 9. gloss: *hic verb. interdict.* & Nicas: *in fine*, ac Cujac: *in not.* & 3. *obs.* 10. ex quo & facilè solves alium nodum à Goth: hic non notatum

3. De quo add: Hotomann: *enunc.* 6. & Bachov: *hic*, *sub fin.* Vult: *discept. schol.* 12. qui & respondent *ad l.* 4. §. *ult. ff. de grad.* &c. ac conf: præter notata *ad hic all. l.* 5. §. 3. *ff. de extraord. cogn.* Giphan: & Feltmann: *in spicilegio hic*, Harprecht: *n.* 5. Bachov: *ad* 1. *part. fftor. h. t. n.* 3. Ungepaur: *exercit. Justin.* 4. *quæst.* 6. *pag.* 192. *cum seqq.* Nic: Anton: *tract. de exil. libr.* 2. *cap.* 12. *per tot.* Huber: *hic*, *n.* 14. *disp.* 17. & *p.* 2. *digress. libr.* 1. *c.* 24. *ab initio.*

4. Neque obstat huic §pho 2do, *l.* 5. §. 3. *ff. de statu hom.* verba enim ibi relata, *expulsa civitate*, &c. aut sunt interpretanda pro, in metallum damnata, aut planè expungenda, ut *ibid.* notatur in glossâ, ac per Feltmann: *in comm: ibi*, *n.* 2. & Anton: Fabr: *in rational. ad princ. d. l.* 5.

5. In textu ibi, *vel ei*, &c. sunt enim diversa ut *l.* 8. §. 2. *ff. Qui test: fac: poss: ibique* notata: add: tamen Huber: *in prælect. parat. tit.* 22. *libr.* 48. *fftor. pag.* 710. ac 3. *digress.* 7. *n.* 1. & *cap.* 8. *cum seq.* Nic: Anton: 2. *de exil.* 5. *n.* 6. *cum seqq.*

Ad §. 3. *d. t.*

1. IN textu ibi, *status hominis commutatur*, &c. atqui ea contigit salvo statu *l.* 1. §. 8. *ff. ad SCtum Trebell.* vide pro solutione Bacchov: *hic*, *ab initio*, *cui est* §. 4.

4. In textu ibi, *veluti*, &c. hunc versiculum expungendum valdè se probare, dicit Cujac: *in not.* quia solâ emancipatione, is, qui sui juris est, capitis diminutionem minimam patitur, & sequitur Hotomann: at diss: Bacchov: *hic*, *in fine*, Besold: *in delibat. tit. ff. de adopt. cap.* 21. ac conf: not: *ad l.* 3. *ff. h. t.*

3. An hodiè emancipatione fiat capitis diminutio, vide fusè Feltmann: *in spicilegio hic*, & Ludwell: *n.* 3. Pagenstech: 1. *aphorism.* 79. ac not: *ad l.* 3. *ff. h.*

Ad §. 4. *d. t.*

1. OBstat *l.* 1. *C. de bon. proscript.* at vide gloss: *hic*, ubi tradit idem esse & si servus manumissus ante fuit liber.

2. In notis *hic*, *n.* 9. *in aliis edit. anterioribus*, *lit. h.* Conf: præ cæteris Ostermann: *in rational: hic.* Hinc & colli: privationem præsupponere habitum, Balduin: *hic*, & conf: notata *ad l.* 4. *ff. de J. & Jur.*

Ad §. 5. *d. t.*

1. HInc coll: Jo: Fabr: *hic*, ex dignitate vel honore aucto non mutari statum, id notans contra humiles, qui, ut ait, surgunt & pares non agnoscunt juxta illud Claudiani, *Asperius nihil est*, &c. aliudque ibi relatum à Johanne Fabro, qui & subinde colligit, quod si tabellio vel Proto-Notarius fiat judex tamen possit conficere instrumenta, licet non ampliùs cogatur ad faciendum, ac confer notata *ad l.* 14. §. 4. *C. de SS. Ecclesf. & Ang. hic*, *n.* 4. & 5.

2. In textu ibi, *magis*, &c. Ista vox hic positivè accipienda, ut per Borcholten, *sub finem princ. h. t.*

3. In textu ibi, *& ideò à sen: motus*, &c. ob delictum tamen eam importans moti infamiâ notantur, Mynsing: & Dd. *hic*, *& ad l.* 2. *&* 3. *ff. de senat:* ubi latè notavi.

Ad §. 6. *d. t. &* §. 7. Hos §§. pertinere ad tit: præcedentem vult utrobique Hotomann. identidem reprehensus à Bachovio.

1. IN textu ibi, *jus quoque cognat: perit*, &c. nec obst: *l.* 8. *ff. de R. J.* ut per Mynsing: *hic*, *n.* 3. Vinn: *n.* 1. post gloss: quæ & in verbo, *si manumiss:* movet & removet alia obstacula fortiora, ac Bachov: *hic*, & *ad* §. 10. *ipsi.* 11. *supra de nupt.* & sequitur Picchard: *hic ibique all. sub finem.*

2. In textu ibi, *manumissus*, &c. aliud si restitutus juxta gloss: Porcium & Bachov: *hic*, plura autem obstacula removet Nicas: *hic*, quem omnino vide.

3. In textu ibi, *qui proxim:* &c. at quid si proximior deficiat? nonne locus est successioni in tutela legitima? vide distinctè Bachov: *hic*, *n.* 1. ubi & latè *num. seq.* an post dativam tutelam locus fiat legitimæ & quando.

4. Alias & hinc infert Porcius *ad h. t. n.* 8. ad statutum, quod mulier non obligetur nisi cum consensu duorum parentum, de quo & fusè *ibid.* Jas: *in addit.*

Ad tit: 17 *lib:* 1. *Inst: de leg: patro: tut:*

1. IN textu ibi, *& libertarum*, &c. vide Wissenbach: *ad l.* 172. *de V. S. n.* 14.

2. In textu ibi, *Eo enim ipso*, &c. hinc & nationem quorundam consuetudines hæreditariam porcionem absenti delatam committentes curæ & custodiæ heredum proximiorum ab intestato sub præstita cautione de restituendo absenti reverso, de quo vide Cravett: *consil:* 558. *num.* 4. Carpzov: *p.* 3. *const. Elect.* 15. *defin. forensf.* 48.

cum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

cum seqq. quia lex præsumit quod ob spem capiendæ vel retinendæ hæreditatis diligentius curare velint quam alii,

3. Licet fortè educatio Pupilli tutius extraneo committatur, arg. §, 3. *infra, de pupill. subst. l. 2. C. ubi pup. educ.* conf: Jo: Fabri *hic*, & *ad princ. supra de leg. agn. tut.* ubi & notavi *ac ad §. 2. supra de tut. §. 9. infra, de susp. tut.* add: & *sis* Alex: ab Alexandro *libr. 6. genial: dier: cap.* 10. Guid: Papæ *decis. Gratianopol.* 539. *n.* 3. *cum seqq.* & fusè Jason: *ad Porcium in tit. præced. n. 6. cum seq.* ac Huber: 3. *obs. seu digress. 5. n. 2. cum seqq.*

4. In textu ibi, *tutores esse juß:* &c. alias etenim iis ut indignis adimeretur hereditas sicut & legatum *l. 32. ff. de excus. tut. l. 3. C. tit. 46. libr. 6. ibique* notata & *sub fin. §. 1. supra tit.* 14.

5. In textu ibi, *quia plerumqne*, &c. vide notata *ad l. 10. infra, de R. J. l. 7. §. 8. in fin. ff. de pact.* hæc tamen ratio displicet Anglis & Alber: Gentil: 3. *de nupt.* 12. *sub fin.* ac de voce, *plerumque*, regulam designante, sicut vox, *interdum*, regulariter indicat exceptionem, conf: Lud: Gomes: *ad §. Sed istæ 3. infra, de action. num.* 21.

6. In textu ibi, *tutelæ onus*, &c. an & alimentandi? vide notata *ad l. 5. §. 17. ff. de agnosc. & al. lib.* &c. *n.* 100. *& ad §. 1. tit. præced. sub finem.*

7. In textu ibi, *si à fœmina*, &c. vide tamen Bachov: *ad pr. supra de legit. agn. tut. verb. agn. tut.* ac quoad obstantem locum Livii *libr.* 39. Hotomann: *hic, sub fin.*

Ad tit: 18. de leg: paren: tut:

1. HAnc à Justiniano *hic* rectè dici legitimam, vide contra Cujac: Hortens: aliosque Gallos, latè Tim: Fabr: *hic, disp. 8. th. 7.* & Pichard: *n. 2. cum seq.* fac: *tit. seq.* ibi, *legit.* &c. eam autem non observari Atgentorati dicit nudè Giph: *ad princ. supra tit* 15.

2. In textu ibi, *exemplo patron:* &c. alias patri, qui non emancipavit, antequam patronorum tutela invaluit saltem competit jus legitimæ tutelæ non minus quam patriæ potestatis, sicut vel matri hodiè *ex auth. matri & aviæ. C. quando mul: tut: off: fungi pot:* quam pertractat Ang: *ad tit: præced: n.* 8. *cum seqq.*

3. Interim Ang: *hic, num.* 2. hinc benè coll: quod quoties duo à lege veteri æquiparantur, statutum posteà novum in uno de æquiparatis intelligatur statutum in altero, de quo præter mea notata *ad §. 3. præfat. 2dæ, Cod.* conf: Lud: Roman. *concl.* 120. *sub fin. & consil.* 129. *ab initio, ibique all. in addit:* per Mandos: *lit. a.*

4. Nimis sanè impertinenter Ang: *hic, n. 5. cum seq.* tractat an & quando exemplum instrumenti probet, de quo vide *l. 7. C. de probat:* ubi notabo, nec enim est hujus loci.

Ad tit: 19. lib: 1. Inst: de fiduc: tut: vide præter peculiarem tractatum Alcib: Lucar: Senensis, de Ao. 1612. Treutler: *ibique* latè Bachov: *vol: 2. disp. 8. th. 3. lit. h.*

1. UNde autem ea ita dicta sit tangitur in titulo, ac clarius vide per Ludwell: *hic n.* 1. & Huber: *n. 10. ad hunc tit. disp.* 18.

2. Nonne autem hæc species tutelæ superflua est? cum fratres sint proximi agnati, quibus legitima agnatorum tutela defertur ut *supra tit.* 15. Resp: huic locus est, casu quo per emancipationem sublata fuit agnatio, quod hic exprimitur per verbum hujus textus, ibi *manumiserit*, &c. junct: *§. fin. d tit. 15. supra.* Sneydew: *hic, n.* 1. ac add: nota: paulo inferius, & Hotomann: *hic ad ℣s: Atqui patrono*, &c. ubi & rectè tradit fratres seu alios liberos emancipatoris non fore heredes legitimos fratris emancipati, licet vocentur ut cognati saltem argt: *l. 5. ff. Unde cognati.*

3. In textu ibi, *Nam si pater*, &c. qui & inde à Cajo *in suis Inst.* sæpè dicitur fiduciarius ut eum reprobando refert Hotomann: 8. *obs.* 4. *sub fin.* aliàs hic potius legendum, *si parens*, vult Giphan:

4. In textu ibi, *impuberes*, &c. puberum autem non erit curator legitimus, ut per gloss: *hic, ubi & in margine* solvitur obstaculum, *Novell.* 72.

5. In text: ibi, *legitimam*, &c. vide notata *ad tit. præced.* Ac an non & hæc tutela sit accensenda tutelæ legitimæ, vide præter notata *supra n.* 2. Balduinum *hic, ab initio*, & latè Alcib: Lucar: *d. pecul. tract. h. t. c. 8. cum seq.* ubi hodiè saltem indubitabiliter hanc tutelam esse legitimam tradit *n.* 43. ex quo omnis vis emancipationis à Justin: sublata est. confer Bachov: *hic, sub finem* ut & Ludwell: *in fine* post Ang: *ad rubr. h. t. & hic, n.* 3.

4. In textu ibi, *vel fratris*, &c. emancipati scilicet juxta *supra notata* & ne obstet *l. 3. C. de except. ubi add. notata*, & Alcib: Lucar: *hic, p. 3. c.* 2. qui hactenus varias quæstiones movet.

5. In notis *n.* 5. Eam etiam lectionem approbant Pichard: *hic, n.* 5. Ludwellus *num.* 2.

6. In notis *n.* 6. Itaque legitur *in l. 4. ff. de leg. tut.* unde hinc colligit Alcibiades, *ubi supra p. 3. c. 1. n. 4. cum seqq.* verba isthæc ad ulteriores extendi posse, ac add: eund: *cap.* 3. ubi & cognatos admittit ad istam tutelam.

7. In notis *n. 7. alias lit. n.* Add: Dd. *hic, nominatim* Jason: ad Porc: Balduin: Mynsing: Ant: Matth: *in not.* Bachov: *n.* 3. & Vinn: *hic*; responsio autem ad istam objectionem sequitur in ℣s: *quoniam*, vide post gloss: *hic in casus positione*, & ℣b: *atqui*, &c. luculenter, ut solet, Don: 3. *comm. 6. pag. 81. colum.* 2. & latè Wesenb: *hic, num. 3. cum seq.* ac latius quam pro materiæ dignitate Rebhan: *hodoget. jur. hic, chart. 2. clim. 1. parall. 4. pag. 261. cum seqq.* ac Hortens. *hic*, & Ludwell: *n.* 3. Alcibiad: *p. 3. cap. 4. cum seq.*

8. In textu ibi, *ideoque nec in tut.* &c. subaudi, *legitima*, vide optimè Vinnius *hic.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

9. In textu ibi, *si perfectæ sint*, &c. vide § 13. *infra, de excus. tit.* 25. *ibique notata* & latè Hortensium.

10. In textu ibi, *in omnibus*, &c. nec obstant *l. ult. C. de legit. tut.* quia ibi sub voce, *dativæ* non quidem legitima sed testamentaria comprehenditur, ut scribi vel imprimi voluit D. Pagenstecher *hic, aphorism.* 66.

11. Neque obstat §. 2. *supra qui testam: tut: dar: poss:* sed potius confirmat isthæc, dum dicit, non ante perfectam ætatem minorem admitti ad tutelam testamentariam, quod olim, exceptâ saltem legitimâ tutelâ, obtinuisse contra Cujac. docet Giph. *hic, in comm.*

Ad tit. 20. *libr.* 1. *Instit. de Attil. tut.* &c. conf. Balthasar. *tit.* 5. *pract. resol.* 2. Huber. *p.* 2. *digression. cap.* 25. *cum seq.*

Ad princ. d. t.

1. IN textu ibi, *nullus omninò*, &c. scilicet nec testamentarius nec legitimus, aliàs n. dativi tutoris datio cessat ejusque justa est recusatio si illi extent Mev: *p.* 8. *decis.* 90. Richter. *decis.* 12 Cravett: *consil.* 690. *tom.* 2.

2. In notis *n.* 4 Conf. Revardum, 1. *var.* 16.

Ad §. 1. *d t.*

1. IN textu ibi, *aut ex die certo*, &c. obstare videtur, quod ut obligationi dies certus adjectus non impedit, quominus promissum præsenti die debeatur §. 2. *infra, de V. O.* ita & tutor ex certo die datus statim videtur esse tutor, adeoque alius tutor dari non potest, ut §. 5. *infra, de curat.* sed comparatio claudicat, ut per Bachov: & Vinn: *hic*, ac conf. Arumæ: *disp.* 16. *th.* 6. Diss. a. Treutl. allegatus per Anselm: *in not. hic, n.* 2. *pag. seq.*

Ad §. 2. *&* 3. *d. t.*

1. IN textu ibi, *tutor peteb.* &c. nec obstat §. 5. *infra, de curat.* ut per Bachov. *hic, cui est*, §. 1.

2. In textu ibi, *ex inquisitione*, &c. ut & præsides *in §. seq.* ut non opus fuerit cum Hot. *hic*, mutare, Vinn. post Bachov. *hic*, ut & Huber. *part.* 2. *digress. cap.* 26. *ab initio.*

3. In textu ibi, *nam*, &c. id est, quia vide gloss: *hic*,

4. In textu ibi, *neque de compell.* &c. de compellendis tutoribus, conf. præter notanda *infra ad tit.* 24. §. 3. Manzium *de tut.* &c. *tit.* 5. *n.* 32. *cum seq.* & qualiter in Hollandia, vide per Vinn: *hic, n.* 1.

Ad §. 4. *d. t.*

1. IN textu ibi, *secundum suam jurisd.* &c. ac notis Ans: *n.* 4. *pag. præced. edit. noviss.* Elsevir: vide tamen præter notanda *ad l.* 6. §. 2. *ff. de tut:* & Dd. utrobique nominatim Baldum, Balduinum, Vultejum & Harprecht. *hic, n.* 11. *cum seqq.* Paul. Berens *disp.* 2. *quæst.* 1. *th.* 2. ac Bachov. *in comm. hic, & vol.* 2. *ad Tr. disp.* 8. *th.* 1. *lit. c.* Tulden. *h. t. Inst. c.* 2. *&* 3. qui tut. non esse jurisdictionis tradunt.

2. A quibus autem Diss: latè Ungepaur. *hic, exercit: Justin.* 4. *quæst.* 7. qui tutoris dationem saltem jurisdictionis extraordinariæ esse tradit per *hunc text. cum simil.* & ne obstet *d. l.* 6. §. 2. eam de ordinaria intelligit, quò fac. *l.* 1. *ff. de jurisd.* ibi, *pupillis non hab. tut. da.* nisi respondeas ex nuper viso Feltmanno *ibidemque, n.* 5. *cum seq.* parum sanè in jure reperitur de jurisd. ordinaria & extraordinaria, nec huc pertinet *tit.* 13. *libr.* 50. *ff tor.*

3. Add. tamen & pro solutione nodi diversimodè Huber. *hic, n.* 3. *&* 8. *disp.* 20. & *in prælect. par. h. t. Inst. n.* 1. ac *ad ff tor. tit.* 5. *lib.* 26. *n.* 2. *cum seq.* & denique *p.* 2. *digress. lib.* 1. *c.* 25. *n.* 3. Bocer. *tract. de jurisd. c.* 1. *n.* 8. *cum seqq.* Ludwell. *hic, n.* 1.

4. In textu ibi, *jussu præsidum*, &c. vide tamen præter Ungepaur. *d. quæst.* 7. *pag.* 200. *cum seq.* & Ans. *in not. hic, n.* 10. Balduin. & Heyg. *hic, n.* 6. *cum seqq.* Ludwell. *n.* 2. Huber. *n.* 3. *d. disp.* 20. Vinn. *tract. de jurisd. c.* 8. *n.* 12. post latam gloss. *hic*, ubi & tractat, quæ intelligantur magnæ facultates.

5. Ac quoad obstaculum *l.* 3. *&* 8. *ff. de tut. dat.* latius Bacchov. *hic, cui est* §. 3. *qui & sub fin.* docet hanc distinctionem facultatum etiamnum observari, de quo latius Feltmann. *in spicilegio, cui hic* §. *est* 5*tus*, contra Balthas. *ubi supra.*

Ad §. 5. *d. t.* conf: Lyclam: 7. *membran. eclog.* 11.

1. IN textu ibi, *quingentos solidos*, &c. de solido vide Dd. *hic, & ad* §. 2. *infra*, ubi eadem statuitur summa, *de donat. ibidemque nota:* nominatim utrobique Vinn. ex cujus calculo 500. solidi faciunt secundum nostram monetam 2500. Caroli florenos, ac conf. P. Papp. *in annotat: jur: milit: Belg: art:* 3. *lit. f. p.* 37. Treutl. & Bachov. *vol.* 2. *disp.* 19. *th.* 6. *lit. c.* Covarruv. *collat. vet. numism. c.* 3. §. 3. *&* 1. *var. resol.* 11. *n.* 3. Wissenbach. *in embl. Tribon: ad l. ult: ff. de in jus voc.* Gail. 2. *obs.* 39. *n.* 1. *cum seqq.* & præter *ab his all.* Sprenger. *tract. de modico. c.* 1. *n.* 8. ubi & de aureis, ac *num. seqq.*

2. Usu sane hodierno quilibet magistratus etiam municipalis tutorem dat, ut per Sneydewin. *hic, n.* 4. Voet. *ad* §. *præced: num.* 4. & conf. omninò Purpurat. *ad l.* 1. *ff. de off. ejus cui mand: est jurisd. n.* 666. vs. *Et retenta*, &c. Manzium *tract. de tut:* &c. *tit.* 5. *n.* 9. *cum seqq.* ac quidem immediatus ut benè juxta tradita per P. Montanum *tract. de tut. c.* 20. in curia Ostfris. decretum refert Conring. 2. *obs. manuscr.* 250. hac formula solita in casibus non fundatæ jurisdictionis, als anhero nicht gehörig / abgeschlagen.

3. In textu ibi, *videl. eorum*, &c. scilicet ta-

bellionum vel aliarum publicarum personarum, ne obstet §. 4. *infra de satisd. tit.* 24. cum simil: ut per gloss. *hic & ibidem.*

Ad §. 6. d. t. de Attil: tut:

1. IN textu ibi, *naturali juri*, &c. imò civili, ut §. 1. *in fin. supra de tut:* ℞. dist: inter ortum & incrementum Hotomann: *in d.* §. 1. *vers. jur. civ.* ubi & supra notavi, Montan: *cap.* 6. *de tut. per tot.* Hillig: *ad Donell. enucl* 3. *comm.* 1. *lit. h.* Anton: Matthæ: *tract. de tut. ab initio*, Vult: *hic, &* 1. *jurisprud. Rom.* 1. *sub fin. ibique all.* Cujac:

Ad §. ult: d. t.

1. IN textu ibi, *post pubertatem*, &c. add. aut aliter finitam tutelam, Balduin. *hic*, & notavi *ad* §. 5. *infra tit.* 22. Hodiè vero ex jure Canonico & constit: Caroli Vti Imper: singulis annis, Mynsing: Sneydewin: *ibidemque in addit.* Wes: ac P. Voet: Wolf: & Vinn: *hic*, Berlich: 2. *concl.* 12. idque inter typos vidi annotatum à Bokelmanno *in tract. posth. de differ. jur. civ. can & hod. cap.* 18. *num* 4. *cum seqq.* Ultrajecti hoc anno edito obstetricantibus duobus ejus quondam discipulis jam professoribus pro ætate benè doctis & si serus vesper vehat, præceptorem superaturis.

2. Quod & in Saxonia observatur ex Augusti Electoris *const.* 11. *p.* 2. ubi Carpzov: post Moller: qui & præsertim 1. *semestr.* 39. ac add: Ketler: *decis. Ostfris.* 92 Gronew: *ad l.* 14. *C. de administr. tut.* Anton: Matthæ: *in auctar. tr. de tut. n.* 58. ejusque filium A. F. A. N. *hic, n.* 34. Ac quoad Oeconomos ecclesiast: id expressè constitutum *in l.* 42. §. 5. *C. de episc. & cler.* idque melius esse quam rationes post finitam tut: differre, latè contra Eyben. *hic*, defendit Feltm. *in spicilegio*, quod suis locis relinquo.

3. Idemque saltem obtinere in bonis feudalibus vide per Carpzov: *d. constit.* 11. *def.* 1. ubi tamen *def.* 3. *&* 5. secus statuit, si tutor sit pupillo proximus ab intestato, de quo & Coler: *decis.* 6. *n.* 17. *cum seqq. ibique all. in addit. lit. d.*

4. Secus item est, si à magistratu non requirantur Moller. 1. *semestr.* 8. *n.* 4. Treutler. *p.* 2. *disp.* 9. *thes.* 5. *lit. a.* Rittershus. *ad Nov. p.* 8. *c.* 4. *art.* 5. At Diss. hactenus Carpzov. *d. const.* 11. *def.* 2. sicut nec injustus dispensator, *Lucæ* 16. *vers.* 2. ad ratiocinia vocatus fuit ante depositionem officii.

5. In textu ibi, *rationem*, &c. de acceptis scilicet & expensis unde constat ratio ut *l.* 6. §. 3. *ff. de edend. l.* 82. *ff. de C. & D.* cum utrobique notatis, idque adhibito inventario ut *l.* 1. §. 3. ibi, *cum neque* &c. *tit.* 3 *libr.* 27. *fft.* ac *l. ult.* §. 1. C. *Arbitr. tut.* & argt. *l.* 10. §. 2. *ff. de edend.*

6. Add. & de reddendis rationibus à tutore præter per me notata *ad l. ult. C. de hæred. tut.* & Heeser. *in pecul. tract. ibique latè all. loc.* 1. *n.* 1. Eppium 2. *observ. manuscr.* 3. *num.* 2. *cum seq.* & *obs.* 4. *per tot.* Lipsky *cent.* 1. *pract. obs.* 59. Balthasar. *tit.* 5 *pract. resol.* 8. Richter. *decis.* 13. *n.* 20. *cum seqq.*

Ad tit. 21. *Inst. de author. tut.* conf præter *all. per* Bechthold *in sylloge* verb. *Authoritas.* Balthasar. *tit.* 5. *practic. resolut.* 7. Schmid *vol.* 2. *consil. Argentorat.* 9. *ab initio.*

Ad princ. d. t.

1. IN textu ibi, *ut in emptionibus*, &c. vide tamen Grake *tract. de priv. autor. class.* 1. *c.* 17. *n.* 11. & gloss. *hic* ỽb. *venditionibus*, ubi & ỽbo, *depositis*, similiter textum limitat, add & præter notata *ad l.* 33. *ff. pro socio*, omninò Surd. *consil.* 9. *n.* 10. *cum seqq. & n.* 45. *cum seqq.*

2. In textu ibi, *at invicem*, &c. nisi in quantum locupletiores facti sunt, *l.* 1. *& l.* 5. §. 1. *ff. h. t.* Vinn. *hic*, & Heyg. *n.* 8. qui plures allegat, ac add. latius Huber. *hic, disp.* 21. *n.* 9. *cum seq.* contra Tim. Fabr.

3. Ac claudicatio quando & in quibus contractibus ac dispositionibus admittatur, vide per Tusch. *lit. C. pract. concl.* 287.

4. An admittatur claudicatio in ludo, vide Sarmient. *de redit. eccles. p.* 1. *c.* 2. *n.* 16. *usque ad finem*, ac quoad promissionem matrimon. vide Jo. Fabr. *hic, ante n.* 2. Idemque in sententia valet si pro minore non si contra eum lata absque interventu curatoris ut per Harprecht. *ad* §. 1. *tit.* 10. *libr.* 4. *Inst. n.* 11. *cum seqq.* & notata *ad l.* 14. *C. de procur.*

5. In textu ibi, *pupilli non*, &c. nequidem naturaliter ut §. 3. *cum ibi notatis infra tit. ult. libr.* 3. ac idem in mulieribus sine consensu mariti contrahentibus juxta multorum statuta, vide Ant. Matthæ. *d. tract. de tut. disp.* 3. *n.* 22. & notanda *ad* §. 19. *infra, de excus.* idemque in civitatibus & ecclesiis, si cum iis contractum sit non observatis solennibus Ant. Matthæ. *tract. de oblig. disp.* 1. *n.* 19.

6 Add. & omninò Sarmient. *d. c.* 2. *vers. tertius est casus*, &c. ubi pluribus hoc princ. explicat, add. & *sis*, Sand. 2. *decis.* 9. *defin.* 15. Rick. *tract. de unione prolium*, *cap.* 6. *n.* 45. *p.* 157. *cum seq.* Herbaj. *rerum quotid. c.* 17. ubi de marito contrahente cum uxore super acquæstis & dispendiis.

Ad §. 1. *d. t. de aut: tut:* vide *alleg: per* Brosseum *hic*, ac notata *ad l.* 9. §. 3. *ff. h. t.* & Grake *d. tract: de priva: auto. d. c.* 17. *n.* 6. *cum seqq.* Lyclam: *libr:* 7. *membran: eclog.* 35.

1. IN textu ibi, *hæreditatem adire*, &c. alicujus extranei scilicet vide Balduin. & Mynsing. *hic, n.* 3. *cum seqq.* sicut & servus non nisi speciali jussu domini hereditatem adit etsi lucrosa est,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

est, §. 3. *infra*, *Per quas person: cuique adquir.* &c. secus autem est in contractibus utrinque obligatoriis, ut *in princ. supra h. t.* ℣s: *unde in his*, Rationem differentiæ vide per Mynsing: *hic*, *n.* 2. Hillig: *ad Donell. enucl.* 7. *comm.* 6. *lit. a.* Jo: Fabr: *hic*, *ante n.* 3. qui & *ab initio num.* 2. tradit facilius admitti acquisitionem bonorum possessionis quam aditionem hereditatis.

2. In textu ibi, *nisi tutoris autorit.* at quid si careat tutore? ℞. dandus est ei adhoc, nec enim sufficit hactenus curatoris autoritas, vide Huber: *hic*, *n.* 23. *disp.* 16.

3. In notis *n.* 9. *alias lit: S.* ita & Vinn: *hic*, post Theoph: Cujac: Hotomann: Wes: Ant: Matthæ: senior *hic*, *in not. & coll. inst.* 3. Ant: Augustin: 3. *emend:* 7. *pag.* 245. Bachov: *ad Treutl. h. t. th.* 6. *lit: d.* Huber: *hic*, *disput.* 21. *num.* 13.

4. Mihi placet solutio glossæ *hic*, quæ ℣ba, *lucrosa sit*, exponit, lucrosa appareat, add. & *l.* 7. §. 5. *cum seq. ff. de minor: ibique* omninò Ant: Fabr: *in rational. lit. a.* Feltmann: *in spicilegio*, & Sneydew: *hic*, *n.* 1, 2, 3. qui ampliat sicut Goth: *ibid. in addit.* limitat.

5. Conf: &, *fis*, Sarmient: *supra all. c.* 2. *n.* 11. *cum seqq.* & in ℣s: *in hac igitur*, &c. ubi generaliter tradit, etiam in contractibus hinc inde obligatoriis non sufficere solam utilitatem sine solennitate, ut minor vel Ecclesia obligentur, de quo add: notata, *sub finem l.* 14. §. *ult. C. de SS. Eccles. l.* 8. § 6. *ff. de transact.* & omninò Cyn: *ad l. Quod favore. C. de legibus n.* 1. ac Pinell: *ad l.* 1. *C. de bon. matern. p.* 3. *num.* 30. *cum seqq.* Salicet: *ad l.* 5. *C. de legib. num.* 12. Sandium, 2. *decis.* 9. *defin.* 14.

Ad §. 2. *d. t.*

1. IN textu ibi, *in ipso neg: præsens*, &c. vide gloss: *hic*, ℣b: *post tempus*, & Dd. *nominatim omninò* Hotomann: ac Vinn: *hic*, & Eyben: *obs.* 2. *disquis.* 5. qui resolvunt satis benè obstaculum *l.* 25. §. *jussum*, *ff. de adquir. hered.* etsi aliter Paul: Berens contra Imper: hic loquens *disp.* 2. *them.* 2. *quæst.* 5. *cum seq.*

2. Ac confer præter ibi notata & *ad l.* 8. *ff. de aqua pluv. arc.* Wissenbach: *hic*, *disput.* 7. *n.* 35. & *ad ff. h. t. n.* 14. Don: 3. *comm.* 13. *sub fin. ibique*, Hillig: *lit. d. & g.* ac Don: 7. *comm.* 9. *sub finem*, Arumæ: *exercit.* 3. *th.* 12. Sprenger: *tract. de modico*, *cap.* 6. *n.* 7. Bachov: *hic*, *& ad Treutl. vol.* 2. *disput.* 8. *th.* 6. *lit. e.* Tulden: *hic*, *cap.* 1. Andr. Gerhard. 2. *exercit.* 16. M. Lyclam: 3. *membran. eclog.* 17.

3. Add: & latius Tractatum jussu Regis Galliæ nuper Ao. 1687. editum *de jure Reginæ Christianissimæ in Ducat: Brabant:* &c. *pagin.* 134. *cum seqq.* Feltmann: *in spicilegio hic*, & Pagenst: §. 84. Huber: *num.* 15. *d. disput.* 21. Anton: Matthæ: A. F. A. N. *in comment.* Franc. d'Amaya *ad l.* 1. *tit.* 22. *libr.* 10. *Cod. n.* 19. & 22.

4. Diff: autem ratihabitionem post negotium perfectum demum admittentes, Ungepaur: *exercitat: Justin:* 4. *quæst.* 8. Paul: Berens *hic*, *disp.* 2. *them.* 2. *quæst.* 5. *cum seq.* qui & *quæst.* 7. *cum seq.* tractat. An, quando & quatenus tutor cogatur præstare authoritatem ac quid si pupillus inde senserit damnum, confer & pluribus Sneydewin: *hic*, *n.* 4.

Ad §. 3. *d. t.*

1. IN textu ibi, *quia ipse tutor*, &c vide notata *ad l.* 1. *ff. h. t.* ac intellige hanc reg: quando de re tutoris principaliter agitur, secus enim si tantum in consequentiam ejus commodum vertatur, vide Don: 3. *comm.* 13 *pag.* 102. *column.* 1. & confer Lypsky 2. *obs.* 4. Ant: Merend: 2. *controvers.* 35. Ang: *ad* §. *præced. n.* 7. ac conf. alias fallentias per Hect: Felic: *tract. de societ. cap.* 4. *n.* 3. *cum seqq.*

2. In textu ibi, *judicium peragitur*, &c. de aliis scilicet rebus, quam administratione tutelæ, qua de nonnisi finitâ tutela agitur, ut §. *ult. tit. præced. l.* 4. *ff. de tut. & rat. distr.* Pichard: & Vinn: *hic*, & optimè gloss: ℣b: *post pubertatem*, & ℣b: *tutelæ jud:* ac *sub fin. tit. præced:* cui utranque paginam debent omnes comment. *hic.*

3. Hujus autem §. dispositio jure Novell: non facilè intrat vel obtinet, ut post gloss. notant Dd. *hic nominatim* Vinn. & Mynsing *n.* 3. ac Sneydewin: *n.* 3. Tim. Fab. *disp. amivers.* 8. *th.* 14. ac confer Grœnew. *ad authen: minoris.* C. *qui dar. tut. vel cur.* Wissenbach. *in embl. Tribon. ad l.* 3. §. 2. *de tut.*

4. An & quando minor possit restitui contra factum cum autoritate tutoris, latè hic tradit & magistraliter Sneydewin: *à n.* 4. *usque ad* 22. Ac an & quando tutor clam vel palam possit emere rem pupilli, conf. latè Menoch: 3. *præsumt.* 80. Paul. Berens *hic*, *disp.* 2. *them.* 2. *quæst.* 8.

5. An rigor *Nov.* 72. *cap.* 4. usu observetur vide Rittershus. *ad Nov. p.* 8. *cap.* 3. Anton: Matthæ. jun. A. F. A. N. *ad* §. 4. *Inst. de excus. tut. n.* 2. De qua prohibitione tutelæ *hic*, & multa tradit Ang. *n.* 3. *cum seq.* & egomet plura notavi, *ad d. cap.* 4.

Ad tit: 22. *libr:* 1. *Instit: quibus modis tut. finitur*, vide *alleg. per* Brosseum *hic*, & Balthasar. *tit.* 5. *pract. resol.* 5.

Ad princ: d. t.

1. IN textu ibi, *liberantur*, &c. vide Huber: *in prælect. tit.* 10. *libr.* 26. *ff.* *tor. num.* 2.

2. In textu ibi, *veteres quidem*, &c. quod & testatur Servius *in eclog. Virgil.* 4. ad versum, *jam fragiles poteram*, &c. Idemque etiamnum observatur Jur. Canon. per *Cap. Puberes X. de sponsal. impuber.* ac Curiæ id vulgò observant, nobisque tutius videtur, dicit Ant. Matthæ. senior, *in not. ad princ. supra de nupt.* & conf. præter mox *sub finem hujus princ.* notanda & Alb. Gentil. 5. *de nupt.* 2. *pag.* 478. *cum seqq.* ac quid hactenus obtineat Jur. Saxon. vid. Carpzov. *p.* 2. *const.* 11. *defin. forens.* 9. *num.* 3. *cum seqq.*

Coler. *decis.* 6. *n.* 6. *cum seqq. ibique alleg. in addit. lit. b.*

3. In textu ibi, *ex habitu corporis*, &c. quid gloss. hic innuat per verba, barbam unam vel alteram, obscœnitatum magistro Scoppio per Heinsium *in Munstero hypobolymæo satyrice depicto*, ejusque Priapo devotis nepotibus dispiciendum relinquo.

4. In textu ibi, *nostra autem majestas*, &c. Idem tamen jam longè aute Justinianum fuisse receptum, dicit Vinn. *hic*, *n* 1. & ante eum statuit Don. 3. *comm.* 14. *non procul ab initio.*

5. At fortè duntaxat, quoad fœminas, ut *hic*, ibi, *etiam antiquis* &c. ac *in fine principii*, add. tamen & Spekhahn. *centur.* 3. *class.* 1. *quæst.* 3. *num.* 2. ubi plura huc pertinentia pertractat.

6. In textu ibi, *impudicum esse*, &c. scilicet ob inspectionem partium corporis, quas sinus abscondit ut loquitur Satyricus, ita Don. *d. c.* 14. & Walther. *ibi all. per* Hillig. *it. c.* qui tamen Hillig. *in not. ad nucleum ibid. & lit. d.* dissentit, ut & Giphan Bacchov. Vinn. *hic*, *n.* 2. ac Ostermann: *in rational.* Tim. Faber *disp. ann.* 8. *n.* 15. Lyclam. 7. *membran. eclog.* 15. §. 3. Salmuth. *ad* 1. *Memorab: Pancir: tit:* 43. *pag.* 157. & latius *ad lib.* 2. *tit.* 10. *pagin.* 137. Treutl. *part.* 1. *disput.* 8. *th.* 1. *lit. e ibique*, Bachov. *in animadvers.* aliique neoterici seu serò in orbe nati, ut per anagrammatismum Johannes Robertus sarcasticè salutatur à Cujac. 15 *obs.* 23. hanc ob rem reprehensus à prædicto ipsius æmulo Rob. 1. *animadvers. ult.* ubi & simul Johannis Bodini causam agit, quem simili anagrammatismo sugillaverat idem Cujacius 18. *observ.* 38. ubi ab eo vocatur Andius sine bono multum indignante etiam Besoldo *in delib. ad tit.* 10. *libr.* 1. *fftor. pag.* 165. *cum seq.* Ita alias primitus dictum fuisse Bodinum ab Elisabetha Angliæ regina refert Leon: Wurfbain: *de num: 7tenario*, *p.* 374. quem Bodinum alias omnibus politicis & qui de Republ: scripserunt præfert Gabr: Naudæus, *bipliograph. polit. pag.* 66. *cum seqq.* ubi ejus encomium decantat.

7. At confer pro Justiniano & omnium ferè veterum interpretum consona opinione Hunn: *in resolut. ad all. locum Treutleri*, *quæst.* 2. Ant: Matthæ: junior: A. F. A. N. *hic*, *num.* 2. *cum seqq.* Wissenbach: *in embl. Tribon. ad l.* 26. *ff. de tut. & cur. dat. pag.* 91. & latissimè Rebhan. *hodoget. jur. hic*, *chart.* 2. *clim.* 1. *parall.* 4. *n.* 25. *pagin.* 173. *cum seqq.*

8. Ac add: Huber: 3. *observ. seu digress.* 13. *cum seq.* 34. *& disp.* 22. *n.* 2. *cum seq.* Franc: d'Amaya 3. *obs.* 5. *n.* 32. *cum seqq.* Gentil: *ubi supra* Ant: Hotomann: Francisci fratrem, *dialog. de barba & coma pag. mihi* . 3. *cum seq.* & quæ latè deficta denudatione corporis & pudendorum in baptismate ecclesiæ primitivæ contra Vicecomitem & Vossium tractat Voet. *p.* 1. *polit. eccles. lib.* 2. *tract.* 2. *sect.* 3. *cap.* 4. *quæst.* 4. *pag.* 684. *cum seqq.*

9. In textu ibi, *pubertatem in masculis*, &c. add: tamen præter notata *ad l. ult. C. h. t. l.* 27. *C. de nupt.* omninò P. Zachià *l.* 1. *medicoleg.* 4. *n.* 29. *cum seqq. & quæst.* 6 *n.* 25. *cum seqq.* ac de ratione cur citius à tut: liberentur fæmellæ, Huber: 2. *obs. seu digress.* 13.

10. In textu ibi, *post* 14. *ann:* &c. quoad mores tamen confer præter nota: *hic*, *supra ab initio*, *& §.* 6. *tit.* 12. *& ad pr. tit. seq.* Rittersh: *ad Nov. p.* 8 *c.* 9. *n.* 10.

11. Nec aspectus corporis hactenus planè insuper habendus, ut *jam supra* notavi *ab initio*, ubi vide & *l.* 32. *ff. de minor.* ubi notant gloss: ℣b: *perfectam*, *sub finem*, & Gothofred. *n.* 64. add: & latius Stryck: *tract. de jure sensuum diss.* 1. *c.* 1. *n.* 58 post Menoch: 1. *arbitr. cas.* 58. gloss: *in l. de ætate* 43. *ff. de minor:* ℣b: *probandum est*, cujusmodi casus etiam *hic*, *in fine* refert Jo: Fabr: quibus vel *mulieres*, ut dicit, *respiciuntur profundius.*

Ad §. 1 d. t.

1. IN textu ibi, *vel deportato*, &c. pubertati scilicet proximi, id est nati annos 10. & 6. menses, si sint masculi fœminas v. pubertati proximas dicimus, si agant 9½ annos, vide præter notata *ad* §. 10 *infra de inutilit. stipulat.* Mynsing: *hic*, *n.* 3. & latè Rebhan: *in hodoget: ad d. tit.* 20. *infra*, *libr.* 3. *Inst. chart.* 2. *clim.* 3. *n.* 52.

2. In textu ibi, *item si in servit.* &c. fortè ob ingratitudinem, ut hic glossa, & conf. notata *supra ad* §. 1. *de cap. dim.* unde notant Joann: Fabr: & Ang: *hic*, quod si prælati ecclesi: vel similes, quibus facta est donatio, committant ingratitudinem contra donatorem, ea possit revocari. ut *l. ult. C. de revoc. donat. ibidemque* Joan: Fabr: *n* 2. colligit pupillum posse amittere feudum ob commissam feloniam, & conf: notata *ad l.* 10. *C. de SS. Eccles.*

3. In textu ibi, *ab hostibus*, &c. cui capto interim datur curator, ut per Joann. Fabr. *hic*, *sub fin.* ac reverso redintegratur tutela, ut contra Theoph: & Balduin: *hic*, disputatur à Paul: Voet: *n.* 2.

Ad §. 2. d. t. Quibus mod: tut: finitur. vide nota: *ad l.* 14. §. 3. *&* 5. *ff. de tut.* ubi eadem verba habentur ideoque ibi dotanda.

1. NOta interim rectè hic à Justin: additam fuisse vocem, *testamento*, quæ omissa fuerat ab Ulp: *in d.* §. 3 nec enim à magistratu ita tutor rectè datur ut per Ritterhus: & Bachov: *hic*, *& ad* §. 3. *supra. Qui test. tutor. dar. poss:* ac notanda *ad* §. 2. *tit. seq. ante n.* 5.

Ad §. 3. d. t.

1. QUæ hic sit ratio dubitandi, vide per Don: 3. *comm.* 14 *p.* 103. *in fin. cum seq. pag.* 104. *ibidemque column.* 2.

2. In notis *n.* 8 *alias in aliis anterioribus edit: lit: f.* Ratio hic reddita ab Anselm: pertinet *ad* §. *seq.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

seq. & num. 9. *vel lit. seq. g.* rectius posita fuisset, alias præter Seb. Medic. *hic all. per* Gothofred: ac de morte ultima linea rerum, ut dicitur à Flacco, 1. *epist.* 16. *in fine*, conf. omninò Chassanæ: *in proœmio comment. ad consuet. Burgund: vers. que par mort* &c. *fol. mihi*, 8. *column.* 3. *sub fin. cum seq.* & remissivè Ricc. *collect: decis.* 173. ac notata *ad l.* 20. *ff. de accus.*

3. Ac quomodo probetur mors, vide præter nota: per me & Gothofred: *ad l.* 6. §. 2. *ff. ad SCtum Syllan: l.* 5. *C. solut: matrim:* &c. Cephal: *consil.* 776. Carpzov. *prax. crimin. quæst.* 58. *num.* 44. *cum seq.* Gryphiand. *de euthanas. dissert.* 2. *n.* 302. *cum seq.* Feltmann: *tract. de cadaver. inspic. cap.* 31. Ant. Matthæ. junior A. F. A. N. *tract. de probat. c.* 2. *num.* 8. Bocer: *class.* 1. *disp.* 9. *n.* 75. & remissivè Ricc. *collect. decis.* 401. 1139. & 2326.

4. De præsumenda morte ex longa absentia conjuncta fama mortis, ac an & quatenus inde finiatur tutela conf. Munn. d'Escobar. *tract. de ratiocin. administrat. cap.* 6. *n.* 47. *cum seqq.* ac de præsumenda morte ex bello, acieve aut grassante in loco peste (quando scilicet, ut loquitur Livius *lib.* 40. *c.* 19. Libitina vix sufficeret, ubi vide Godolevæ *in annot.*) accedente fama add. Masc. *vol.* 2. *de probat: concl:* 1076. *cum seqq.*

Ad §. 4. *d. t.* Brosseus hic citat Rayn: Corsum, 1. *indagat: jur:* 17.

1. IN textu ibi, *omnis*, &c. vide nota. *ad* §. 3. *supra de leg. agn. tut.* nec obst. *l.* 15. *ff. de tutel. ut per ibidem notata*, & Feltmann. *hic, in spicilegio.*

2. In textu ibi, *legitima tantum tut. perit*, &c. non tamen patronorum, Cujac. *in not. ad Ulp: fragm. tit: de tut:* §. 8.

3. Ac quid si tutor monachus fiat vel episcopus? vide præter nota. *ad* §. 14. *infra de excus.* Ang. *hic*, & Joann. Fabr. *n.* 2.

Ad §. 5. *d. t.*

1. RAtio hujus §phi est quod juxta vulg. brocard. limitata causa limitatum producit effectum, ut notant Dd. *in & per l.* 16. *ff. de A. R. D.* ac Dd. *hic nominatim* Mynsing. & Sneydewin:

2. Modum alias finiendæ tutelæ hic relatum tanquam unicum refert Divus Paulus, *Galat.* 4. *vers.* 2. non quod non sint plures sed quia is solus congruebat intentioni & similitudini Apostoli, ut benè ibi monet Calvinus in comm. ac notavi *ad* §. 6. *supra tit.* 20. Conventionem initam super cura finienda non subsistere, vide per Sand. 2. *decis. tit.* 9. *defin.* 4.

Ad tit: 23. *libr:* 1. *Inst: de curat:* vide latè Grake *tract: de privat: autorit: class:* 1. *cap.* 18. *per tot.*

1. NOta, de consuetudine tutelam & curam in eadem persona continuari, ut per Bachov: *in not: ad Wesenb. parat. de excus. n.* 3. ỳs: *inimicitiæ* & præter *all. per* Sim: à Lewen *in not. hic*, *n.* 2. Grœnewegen *ad princ. supra quib. mod. tut. fin. ibidemque* Tuning: & Vinn. *n.* 5. & *ad princ. h. t. n.* 3. Anton: Matthæ: *auctar. tract. de tut. n.* 43. Grake, *d. class.* 1. *cap.* 19. *n.* 4. Hillig: *ad Don. enucl.* 3. *comm.* 17. *in fin.*

2. Nisi scilicet finitâ impubertate tutor petat se exonerari, ut in Camera sæpè factum memini, dicit Gail: 2. *obs.* 96. *n.* 6. ubi conf: Grev: *in conclus.* & Eberh: Fabric: *in repetit.* Itaque judicatum refert Carpzov: *p.* 2. *const.* 11. *defin. forens.* 10. quia scilicet sufficit si cui vel in paucis amici labore consulatur, ut dicitur *in l.* 20. *Cod. de neg. gest.*

3. Ac add: præter nota: *ad* §. 18. *infra, de excus. tut.* Holtermann: *hic, th.* 4. & omninò H. Eyben: *ad tit. præced. obs.* 4. *disquis.* 5.

Ad princ: d. t. conf: Guitierez: *tract: de tut. p.* 1. *c.* 19. Balthasar: *tit.* 5. *pract. resolut:* 9.

1. IN textu ibi, *fœminæ viri potent:* &c. ob hæc ỳba Tribonianus vapulat à Revardo (de quo vide judicium P. Fabri relatum ab Hillig: *ad Don. enucl.* 3. *comm.* 7. *lit. a.*) 2. *var.* 10. At vide Hillig: *ad* 3. *comm. Don. enucl.* 14. *lit. c.*

2. Id autem tempus 12. annorum in fœminis ut & 14. in masculis nimis præcox est in his præsertim septentrionalibus locis, adeoque naturæ parum convenire, vide præter notata *ad princ. tit præced. n.* 1. & 7. *cum seqq. alleg. per* Holtermann: *hic, th.* 5.

3. At fortè circa Occidentem & Orientem, ubi Justiniani imperium percrebuit, juventus citius pubescit, vide præter nota *ad l. ult. Cod. quando tut. vel cur.* &c. Bachov: *hic verb. post* 25. *ann. complet.*

4. Alias notat Porcius *hic*, post pubertatem hactenus parificari fœmellas cum masculis & quare? conf: latè Jason: *in addit. ibid. lit. b.*

Ad §. 1. *d. t.*

1. COnf: Brunnemann: *ad l.* 27. *C. de episc. & aud.* Eyben: *hic*, *obs.* 6. *lit: m.* qui tamen hactenus dissentit à Brunnemann. & Dd, dum tradit, curatorem testamento datum furioso non ex confirmatione judiciali sed vi testamenti admitti *per d. l.* 27. & *l.* 7. §. 5. *Cod. de cur. furios.* ubi & notavi, ac conf: Porcium *hic, ibique add.*

2. In textu ibi, *testamento non datur*, &c. duo insignia obstacula hic removet Joann: Fabr: ac de ratione benè disserit Jason. *ad Porcium hic, lit: C.*

Ad §. 2. *d. t.*

1. IN textu ibi, *inviti*, &c. Conf: ultra leges *all. per* Gothof: *hic, in not. & in addit. Sneydewini*, text: *l.* 43. §. 3. *ff. de procur. l.* 3. *C. de*

C. de in int. reſt. qui textus planè evitari nequeunt ut per Huber: *in prælect. tit. 6. libr. 26. ſſtor. n. 6. qui & n. ſeq.* id hod: uſu ſervari, adſerit, de quo infra pluribus, ac præjudicia Cam: Imper: refert Lud: Hugo, *de ſtatu region: Germ. c. 6. §. 13.*

2. At valdè obſtat *l. 1. in fin. ff. de minor:* adeo ut antinomiam ſtatuant Baro & Wiſſenbach: *hic, diſp. 8. num. 5. & ad ſſta, p. 1. diſp. 50. n. 22.* (ubi & hodiè ex Receſſ: Imper: indiſtinctè minores invitos accipere curatores tradit, præter *all. per* Ant: Matthæ: *auctar. tract. de tutel. n. 61.* & P. Voet: *ad §. 2. Inſt. h. t. n. 2.* Coler: *deciſ. 6. n. 12. cum ſeqq.* Eyben: *hic, obſ. 8. ſub fin.*) Treutler: *p. 2. diſp. 8. th. 8. lit. a.* ubi tamen omninò pro conciliatione vide Bachov: *in animadverſ.* & Hunn: *in reſol:* eundemque 1. *reſolut: ad Inſt: 4. quæſt. 23.* Manzium *de tut.* &c. *tit. 1. n. 104. cum ſeqq.*

3. Ac conf: pro ſolutione nodi iſtius Gordii, præter nota: & Dd. *ad d. l. 1.* ac Dd. *hic nominatim* Hotomann: Vinn: & Weſenb: *n. 5.* Ant: Matthæ: jun: A. F. A. N. *num. 1.* Eyben: *d. obſ. 8.* Giphan: *in comm.* & Feltmann: *in ſpicilegio* (qui & *n. 8. cum ſeqq.* de uſu hactenus tractat) Timæ: Fabr: *diſp. anniverſ. 9. n. 2.* Hunn: *1. reſol. ad Inſt. 4. quæſt. 23.* Steinbergen *diſſ. 5. th. 4.* Andr. Gerhard. *2. exerc. 17.* Huber. *in prælect. hic, n. 1.* (qui repetit ibi tradita *in prælect. ad ſſtor. tit. 5. libr. 26. n. 5.* & *ad Inſt. hic, diſp. 22. n. 2.* Bach: *ad princ. h. t.* & Vultej. *num. 5.* Ungepaur. *exercit. Juſtin. 4. quæſt. 10. pag. 211. cum ſeq.*) & *d. n. 2. ac 3. digreſſ. cap. 15, 16. & 17.* plane ut in his tricis ſibimet valde placuerit ut &

4. Add. *ſis* Tabor: *jurisprud. method. pag. 34.* Arumæ: *diſp. 6. th. 18.* Lyclam. *3. membran. eclog. 15.* Reiner: Bachov: ſenior: *miſcell. 12. pag. 130. cum ſeqq.* Franc. d'Amaya, *1. obſ. 9.* Eb. Fabric. *2. repetit. Gail. 96.* Munn. d'Eſcobar. *de ratiocin. adminiſtr. cap. 6. n. 20. cum ſeqq. & n. 31. ſub fin. cum ſeq.* ubi & latè tradit poſſe ad petitionem minoris curatorem dari ad certum præfinitum tempus de quo alias conf. nota. *ad l. 1. §. 3. & 5. ff. de tutel.* ac *ad §. 2. tit. præced. ſupra.*

5. Sanè Principibus & illuſtribus perſonis etiam invitis curatores dari vide præter Sneydewin. *hic n. 10. in fine,* & Harprecht: *num. 5. cum ſeqq.* Balduin: *ad tit. præced. ab initio,* omninò Klock: *volum. 1. conſil. 6. n. 213. cum ſeq.* C. Guilh: Scip: 3. *Rotæ Spir. 37.*

6. Quæ perſonæ alias apud plerasque nationes citius cenſeantur majorennes ac ad imperium & regimen habiles, vide latius per A. Mornac: *ad l. 21. ff. de legib.* Guſtmayer. 2. *Fecialis German. 6. n. 3. ſub fin. pag. 249. cum ſeq.* Limnæ. 2. *de jur. publ. 2. n. 75. cum ſeqq.* & 3. *de jure publ. 7. n. 38. cum ſeqq.* ac *in addit. ad illum loc. Operum de jure publ. tom. 4. pag. 341. cum ſeq.* præter nota: *ad l. 5. C. de temp. in int. reſtit.*

7. Sicut & quando à patre fuit datus curator filio is etiam eo invito continuat & confirmatur uſque ad majorennitatem, ut per G. Lopez: *ad l. Hiſp. 13. tit. 16. p. 6.* etſi alias non datur ei curator niſi minorennis in ejus perſonam conſentiat, ut per Jac: Blume *ſupplic. cameral. tit. 14. n. 24.* ubi & in decreto Cameræ requiritur ut curator ſatisdet rem minoris ſalvam fore, de quo infra agetur ad tit 24. hujus libri.

8. In textu ibi, *præterquam in litem,* &c. idque ſive agant, ſive conveniantur minorennes, ut per Ang: *hic,* & Hotomann: *enunc. 7. n. 6.* ac Jaſ: ad Porcium *hic, num. 10. cum ſeq.* alias vide præter notata *ad l. 3. §. 2. ff. de tutel.* Ummium *de proceſſ. jud. diſp. 1. n. 19.* Hillig: *ad Don. enucl. 17. comment. 4. lit. N.* Mynſing: *2. obſ. 31. ibique* W. L. Fabric: *in repetit.* Fachin: *8. controverſ. 60.* Mevium *p. 4. deciſ. 94. cum ſeqq.* & remiſſivè Ricc: *collect. deciſ. 843. & 2314.* ac

9. De ratione hujus exceptionis, conf: præter jam all. Don: *3. comment. 18. pag. 112. column. 1. ibique* Hillig: *lit. f.* nec ei obſtat *l. 43. §. 3. ff. de procur.* ℣b: *adulto conſentiente,* &c. ut per gloſſ: *ibid.* quam latius vide *in verb. ſatis dare,* & Maſtrill. *deciſ. 54.* Beſold. *in delibat. lib. 3. ſſtor. quæſt. 12.*

10. An muti, ſurdi, cœci, perpetuo morbo laborantes inviti accipiunt curat:? Neg. Don. *d. pag. 112. column. 2.* & latius Ungepaur, *exercit. Juſtin. 4. quæſt. 10. pag. 210. cum ſeq.* quibus tamen præter notata *ad §. 4. infra, h. t.* add. Hillig. *17. comm. Don. enucl. 4. lit. N.*

11. Ac quid in viduis luxurioſè viventibus? vide præter nota: *ad l. 15. ff. h. t.* Damhoud: *tract. de tut. & curat. cap. 8. n. 70. cum ſeqq.*

12. A quo judic: detur curator ad litem, vide Mynſ. *1. obſ. 87. ibique* W. L. Fabric. *in repetit.* Frantsk. *1. var. reſol. 17.* Fr. Chaldas *ad l. ſi curator. C. de int. reſt. num. 18. cum ſeqq.* Gail. *2. obſ. 108. n. 2.* Wiſſenbach: *ubi ſupra,* Conring: *2. obſ. manuſcr. 253.* alias *in aliis manuſcriptis 250.*

13. Ac quoad praxin eum petendi remiſſivè quidem Ricc: *collect. deciſ. 1416.* at deciſivè Chaldas *d. lo. n. 29.* Mevium, *part. 4. deciſ. 58.* Manzium *tract. de tut.* &c. *tit. 5. num. 44. ibique alleg.*

14. An detur invitus? vide Chaldas *d. loc. n. 17.* Maſtrill: *deciſ. 174.* Moller. *4. ſemeſtr. 23.* præter notata *ad tit. 7. lib. 42. ff. l. 2. §. 3.*

15. Quod ſine neceſſitate impuberi præſertim non detur curator ad litem ſed potius tutor univerſalis & ordinarius, ac quando id fiat in ſubſidium juris & qualiter ac à quo judic. vide præter jam *ſupra n. 12. all.* Mevium, *p. 4. deciſ. 58.* Gail. *2. obſ. 107. n. 3. cum ſeq.* Conring: *2. obſ. manuſcript. 159.* qui ſubdit præjudicium curiæ Oſtfriſ. mihi non ignotum de 23. Jan. 1658. in cauſa Folk. à Mark Wittwen / contra Jan Edſarts & conſ. in ſpecie Hayke J. Smit.

16. Ac add. Mynſ. *2. obſ. Cam. 31.* & 35. *ibique* W. L. Fabr. *in repet.* attamen in caſu quandolis ſimul tangit minorennes adultos ſecus cenſuit eadem curia Oſtfriſ. 20. Decembr. 1688. in cauſa Polmann contra Velgiſche Erben/ &c.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

17. In notis *n. 9. alias lit. k.* Add. tamen Tim. Fabr. *supra all. disp. 9. th. 2. lit. b.* ac quod vel contra pupillum nedum minorem adultum decernatur citatio ad nominandum sibi curatorem ad litem vel videndum sibi dari ne incurratur nullitas judicii juxta *l. 4. C. tit. 27. lib. 2.* vide Cunrad. Paul. curiæ Ostfr. quondam V.-præsidem, *excerpt. loc. commun. §. 27. cum seq.*

Ad §. 3. d. t. Inst: de curat: conf: Andr: Lipsky, 2. *pract: obs:* 12. Lyclama 7. *membran. eclog.* 11.

1. IN textu ibi, *prodigi licet majores*, &c. multo magis ergo si minorennes ob 2plex vinculum, ac quidem tum iis datur curator ut minoribus non ut prodigis pro vitanda ignominia vel quia naturalis causa magis attenditur quam accidentalis juxta notata mea, *ad l. 3. ff. de adsessor. n. 1.* & per Porcium *hic, n. 29. cum seq.* add. tamen Vinn. *hic,* & quoad obstaculum *l. 3. §. 1. ff. de tutel.* conf. Hotom. qui diversitatem juris hactenus pro diverso tempore admittit *enunc. 1.* Bachov. *n. 4.*

2. In textu ibi, *in curat. sunt agnat.* &c. unde vett. proverbium, *ad agnatos & gentiles remitt.* de homine stolido & prodigo ut per Hotomann. *hic, ad ista verba textus* & Budæ. *in annot. l. 2. ff. de O. J. pag. 141. cum seq.* scilicet *cui interdicto omne adimat jus Prætor & ad sanos abeat tutela propinquos*, ut canit Flaccus 2. *serm. satyr.* 3. ac plura similia q. è copiæ cornu pro more depromit Tiraq. *de retr. lign. §. 1. gloss. 9. n. 17.* nec tamen hactenus requiri interdictum prætoris ut alias juxta notata mea, *ad l. 3. C. de in int. rest. min. n. 14. cum seqq.* vide Porcium *hic, n. 18. cum seqq.* ibique addit. ubi plura traduntur de prodig. & per me *ad §. 2. infra, Quibus non est permiss: fac: test:* ac Hœn: *hic, n. 12. cum seqq.*

3. Idque jus incorrectum mansit nisi quatenus hodiè cognati agnatis æquipollent. nil obstante hoc textu in ℣s. *sed solent Romæ*, &c. vide Don. 3. *comm. 19. pag.* 113. ubi tamen dissentientes citat Hillig. *lit. e.* quibus add. præter Hotomann. latè Ungepaur: *exercitat. Justin. 4. quæst. 11.* Huber: *in prælect. h. t. Inst. n. 6. & disp. 24. n. 2. cum seq.* ubi & de resolutione istius interdicti de quo & noto *ubi supra ad d. l. 3. Cod. de in int. rest.*

5. Denique *in fine textus*, conf: *sis* notanda ad textum parallelum *l. 1.* ℣s: *Sed solent, ff. h. t.* ac plura huc pertinentia per Fr. d'Amaya, 1. *obs. 8. ibique all. ante num. 2dum.*

Ad §. 4. d. t. vide *ad §. 2. supra notata num. 9.*

1. IN textu ibi, *mente captis*, &c. vide omninò Huber: 3. *obs. seu digress. 18. num. 2. cum seq.*

2. In textu ibi, *surdis & mutis*, &c. Hos tamen hactenus à minoribus distare putat Don: 9. *comm. 10. pag. 457. column. 2.* quod curatore autore omnes res suas alienare possint etiam sine decreto

3. At Diss: Sand: *tract. de prohib. rer. alienat. p. 1. c. 1. §. 1. n. 4.* per *l. 8. §. 1. & l. 11. ff. de reb. eor.* &c.

4. Horum sanè curatelam esse dativam non legitimam, nullus dubito per *verba finalia hujus §phi*, vide præter Dd. *hic nominatim* Bachov: *in fine*, Salicet. *ad auth. presbyteros C. de episc. & cleric. sub fin.*

5. Quinimo omnem curatelam esse dativam, vide præter notata *ad §. 1. supra h. t.* & Bald: *ad l. cui eor. 3. ff. de postul.* per Franc. Chaldas *in comm. ad princ. l. si curat. C. de in integr. rest. n. 3. cum seq.* Steinberg: *h. t. dissert. 5. th. 2. & all. per* Aug. Barbos. *in collectan. ad l. 6. C. de neg. gest. n. 2.*

6. Ac quid juris in cœcis? vide Balduin: & P. Voet: *hic, sub fin. ibique all.* ac contra Don: Anton: Matthæ: *tract. de tut. disp. 5. n. 6.* ejusque ejusd. nominis filium A. F. A. N. *in fine hic*, Sand: *ubi supra n. 5.*

Ad §. 5. d. t.

1. IN textu ibi, *quoniam hab.* &c. Putant tamen Hotomann: & Wesenb: *hic, n. 2.* secus esse si saltem consentiat prior tutor, an rectè equidem dubito *per hunc §,* junct. *l. 38. ff. de pact. l. 55. ff. de legat: 1.*

2. Patitur sanè isthæc regula suas exceptiones, ut per Dd. *hic nominatim* Giphan: Bachov: Vinn: *& all. per* Ant: Matthæ: *tract. de tut. disp. 1. n. 23.* Bachov: *ad Treutl. vol. 2. disp. 9. th. 1. lit: C.* quin eam hodiè insuper haberi censet Cypr. Regn. *in censu. Belg.*

3. Alias de ejus ratione, vide præter Hotomann: *hic, enunc.* 2. qui putat hanc reg: restringendam ad legitimos tutores, Andr: Lipsky 1. *pract. obs.* 60. Lyclama 7. *membran. eclog. 35. §. 1.* Hillig: *ad Don. enucl. 3. comment. 2. lit. C.* Huber: 3. *digress. 19. & disp. 24. hic, num. 12. cum seqq.* post latam glossam *hic*, ℣b: *dari non potest*, quæ plurium exceptionum cumulatione aliis commentatoribus egregiè præluxit, add: & *sis* Manzium *tract. de tut.* &c. *tit. 1. n. 90. cum seqq. ibique all.*

4. In textu ibi, *non in perpetuum*, &c. vide Nicol: Anton: 2. *de exilio*, 3. *per tot. præsertim, n. 5.* Hotomann: *hic, enunc. 4.*

Ad §. 6. seu ult. d. t.

1. IN textu ibi, *necessitate*, &c. supple, aliave justa etsi non præcisè necessaria causâ ex gloss. *hic*, ac fac: *l. 15. & 28. ff. Ex quibus caus. maj.*

2. Ac an finitâ tutelâ istius actoris officium simul expiret, vide Berlich: 2. *decis.* 278. & notata *ad l. 6. ff. de jurisd.*

3. In textu ibi, *quem velit actorem*, &c. Differentias inter hunc actorem & curator. 3. refert Hotomann: *hic, sub fin.* quarum tamen una ac si actor saltem ad peragendum litem consti-

tua

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

tuatur repugnat verbis hujus §phi ibi, *quominus negotia*, ac §. 3. *supra tit.* 21. curator utique ad litem datur potius ut §. 2. *supra eod.* quod & post hæc jam pridem scripta inter typos demum vidi advertisse Ludwell: *hic.*

4. Differentias autem inter actorem & procurat: diligenter congessit gloss: *l. Neque tut.* 11. *C. de procur:* vb: *debent*, ac quid differat actor à syndico vide per Porcium *hic*, *n.* 33. *ibique* Jas: *lit: b.* ubi & de nuncio quid differat à procurat: vel ab aliis & latè per Huber: *p.* 2. *lib.* 1. *digr: c.* 27. ac

5. Conf: plura de actore isto per *d. gloss.* ac not: *ad rubr. & l. un. C. libr.* 5. *tit:* 61. Joan: Pels *process. jud. tit.* 4. *sub fin. ibique alleg. per* Christ: Wintzler, *in addit.* Langlæ: 7. *semestr.* 4. & omninò Gail: 2. *obs.* 107. *per tot. ibique* Grev: *in conclus:* Ang: *ad* §. 11. *Instit. de except. n.* 53. *cum seq.* Huber: *d. c.* 27. *digress.*

6. In textu ibi, *periculo ipsius*, &c. sicut & alias, quando quis alium substituit suo loco, argt: §. 3. *infra de obl. quæ ex q. del.* ibi, *& aliquatenus culpæ reus*, &c. *cum simil:* & confer notata ad Goth: *in l.* 21. *C. de episc. & cler. n* 30 *ibique* Dd, ac *l.* 30. ubi itidem notat Gothofr: *n.* 49. *ff. de neg. gest. l.* 8. *C. de procur:* denique

7. In *fine textus*, vide tamen Lanfr: Zachiam, *tract. de salar. operar. quæst.* 4. *n.* 5. *cum seqq.* & Mynsing: *hic*, *n.* 5.

Ad tit: 24. *libr:* 1. *Inst. de satisd: tut:* vide Ant: Hering: *tract: de fidejuss: c.* 5. *n.* 214. *cum seqq.* & ab eo *alleg: num.* 238.

Ad princip: d. t.

1. IN textu ibi, *Ne tamen*, &c. Atqui nulli esse usui satisdationem innui videtur § 12. *infra*, *de susp. tut.* cui ergo bono de ea hic tractare? diceret Cassius, ut refertur à Cic: *orat:* 2. *pro S. Roscio Amerino*, *Operum in 4to edit. Gothofredi columm* 36. Sed vide pro solutione istius nodi Eyben *hic*, *obs.* 4. *n.* 6. *cum seqq.* & Joan: Philippi *us. pract hic*, *eclog.* 88.

2. In textu ibi, *consumantur vel dimin:* &c. quin & satisdatio hæc fit pro omissis vel neglectis lucris pupilli, ut per Hotomann: *hic*, *enunc.* 1. ac fac: *l.* 1. *in princ: ff. de tut. & rat: distrah: l.* 20. *C. de neg: gest: l.* 20. *in fine*, *Cod: de admin: tut: ibique* Gothofred: cui tamen add: *l.* 6. *ff. Quæ in fraud: cred: ibique* notanda & *ad Novell.* 72.

3. In textu ibi, *curet Prætor*, &c. Atqui is non exigit satisdationem ut *infra sub fin. h. t.* Balduin: *hic*, *ab initio*, non nisi solicitando receptam hanc lectionem istum nodum solvi posse à præceptore suo se edoctum fatetur, ut scilicet pro verbo, *curet*, legatur indicativè, *curat*, levi quidem mutatione, & intelligatur Prætor pridem mortuus per suum edictum quod extat, *tit.* 6. *libr.* 46. *ff tor.* nec abnuit valdè Giphan: *in comm. hic.*

4. Sed vide potius pro medela Hotomann: *hic enunc.* 2. ac præter notanda *ad l.* 5. *ff. de confirm. tut.* Bachov: *hic*, *n.* 2. & *ad* §. 3. *ipsi*, 2. *supra de Attil. tutor.* ad vs: *Nam supradictis legibus*, &c.

5. In notis per Ans: *n.* 2. Itaque præter datos sine inquisitione (quæ alias sufficit pro satisdatione ut mox sequitur & per Hering: *d. c.* 5. *n.* 236. *cum seq.*) non nisi legitimis incumbit ista satisdatio Porcius *hic*, *n.* 2. qui & removet obstaculum hactenus

6. In textu ibi, *satisdent*, &c. nec enim statur cautioni juratoriæ, vide Damhoud: *tract. de tut: & curat: n.* 6. *cum seqq.* Mynsing: *hic*, *num.* 4. Hering: *d. cap.* 5. *n.* 226. *cum seq.* Seraphin: *privil: juram:* 18. *n.* 39. & 43. *cum seq.* ubi tamen plures subdit limitationes Benekendorff: *in addition: n.* 20. *cum seq* ut & Grœnewegen, Anton: Matthæ. senior *in not.* & Vinn: *hic*, *n.* 4. Feltmann: *in spicilegio*, *n.* 6. *cum seqq.* Marq: Freher: 2 *de existimat:* 6. *n.* 10. *cum seq.*

7. Ac add. text. *l.* 2. *C. de tut. vel cur. qui satis non ded.* & præter notata *ad l.* 5. §. 1. *ff. de legit. tut. & sub fin. tit. ult hujus libri Instit:* ac *ad epilogum Nov.* 94. Gail. 2. *obs.* 47. *n.* 7. & plures citant Ant. Matthæ. Ultraject. *disp.* 2. *tract. de tut. n.* 18. *& in auctario d. tract. n.* 53. qui & *d. n.* 18. tractat an mater tutelam prætendens teneatur ad hanc satisdationem, ibidemque in præced: ne quidem admittit cautionem pigneratitiam, ac fac: *l.* 1. *ff. Rem rat: hab:* junct. *l.* 7. *ff. de Prætor. stip.*

8. De quo tamen add. notata *ad l.* 1. *ff. qui satisd. cog.* & *d. l.* 7. *ff. de prætor. stip.* sanè non obstat huic sententiæ *l.* 1. § *jubet. ff. de collat.* quia ibi non agitur de tutela & secus fortè est in materia collationis ubi prætor saltem generali cavendi vbo usus est, alias aliorum dissentientium objectiones solvunt Arumæ. *exerc.* 3. *th.* 18. Bachov: *ad Treutl. vol.* 1. *disp.* 5. *th.* 2. *lit. a. ibidemque* Hunn: *in resolut.* Feltmann: *in spicilegio hic*, *th.* 6. Ungepaur: *exercit. Justin.* 4 *quæst.* 12. Paul. Berens *hic disp.* 2. *them.* 3. *quæst.* 2.

9. Ac confer quoad practicam præsertim, Steph: Gratian. *cap.* 13. *discept. forens. n.* 8. *cum seqq.* Andr. Gerhard. 2. *exercit.* 18. Sneydew: *hic*, *n.* 4. Eyben. *obs.* 11. *per tot.* Hering. *d. cap.* 5. *n.* 217. *cum seqq.* Sand. *ad l.* 25. *de R. J.* ac all. *à* Pagenstechero inter typos demum mihi viso *ad tit.* 11. *libr.* 4ti *Instit. aphor.* 77. *in fine.*

10. In textu ibi, *non est perpetuum*, &c. Hodiè autem ferè secus esse nec requiri amplius satisdationem tradunt Mynsing: *hic*, *n.* 7. Eyben. *obs.* 10. *n.* 6. *cum seqq.* & *obs. seq. n.* 21. Steinbergen *n.* 14. *sub fin. dissert.* 5. Ant. Matth. *d. auctar. n.* 52. & *d. disp.* 2. *n.* 19.

11. Quin vel absque juramento alias præstando, loco hujus satisdationis admittitur tutor ad agendum saltem vel procedendum in causa pupill. ut sæpè in curia Ostfrisia judicatum, refert Conring. 2. *obs. manuscr.* 127. ex doctrina Berlichii 1. *conclus.* 16. *n.* 4. ac ista cautio fidejussoria seu satisdatio etsi requisita in recessu Imper. August. *de Ao.* 1558. & in decreto Cameræ ut

notavi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

notavi *ad* §. 2. *tit: præced: n.* 6. parum usu observatur juxta quoad mores saltem fusè tradita per Rittershus: *ad Nov. pag.* 8. *c.* 5. *num.* 10. Cothmann: *respons.* 43. *n.* 3. *&* 4. P. Voet: *ad* §. 1. *h. t. n.* 3. Anton: Matthæ: junior A. F. A. N. *hic n.* 4. sed ejus loco hodiè ferè sufficit jurata promissio de benè administrando.

12. An fortè quia pupillis satis prospectum censetur *in l.* 20. *C. de admin: tut:* vel potius quia decreto speciali & cum aliis requisitis ut per Porcium *hic*, *n.* 10. constituuntur? quod æquipollet inquisitioni vide *sis* Bachov: *hic*, *n.* 1, 3, 4. *& ad Tr. vol.* 2. *disput.* 8. *th.* 5. *lit.* C. Sand: 2. *decis.* 9. *defin.* 9. *&* 10. Sneydewin: *hic*, *n.* 14. *cum seq. ibique* Gothofred: & Wes: *in addit.* ac Feltmann: *in spicilegio*, & Cyprian: Regn: *in censu. Belg. sub fin.*

13. In textu ibi, *quia fides*, &c. vide Hering. *d. cap.* 5. *n.* 231. *cum seqq.* Jas: ad Porcium *hic*, *lit: b. n.* 5. qui & idem obtinere in executore testamenti tradit, de quo notavi *ad l.* 24. *&* 28. *C. de SS. Eccles.* alias hodiè hanc rationem non attendi nec excusari à satisd. testamentarios vult Manz: *de tut:* &c. *tit.* 2. *n.* 125. de quo dubito.

Ad §. 1. *d. t.*

1. IN textu ibi, *præferri*, &c. etiam ei per quem voluit testator tutelam administrari, ut hinc colligit Jason: ad Porcium *hic*, *n.* 4. sed textus *sub fin. princ. supra*, innuit contrarium, confer alias mox notanda.

2. Ita ob causam commodi creditorum, quoad usum & mores saltem, præfertur purè hereditatem adire volens adeunti sub beneficio inventarii ut latius noto *ad* §. 6. *infra, de her: qual: & diff:* ac §. 1. *cum seqq. infra tit.* 12. *libr.* 3. ubi sunt textus analogi, confer interim Maynard: 4. *decis. Tholos:* 18.

3. In textu ibi, *siquidem adscriptum*, &c. Malè autem huic per *l.* 3. *ff. de admin. tut.* 1mum locum deferre Hotomann: tradunt præter Jas: *ubi supra*, Bachov: & Vinn: *hic*, qui præ cæteris omninò videndi ad hunc §.

4. In textu ibi, *id est*, &c. nec etenim isthoc casu provocationi per oblationem satisdationis locus est, ut argt: *l.* 19. §. 1. *ff. de test: tutel:* Bachovius *hic*, quin potius suspectum se faceret ingerendo dum contutorem ab administratione arcere vult juxta notata *ad l.* 25. *ff. de procur:* & per Cravett: *p.* 3. *consil.* 335.

5. An autem melius & cur uni tutorem saltem committatur administratio, vide præter Porcium *hic*, *n.* 7. *cum seq.* fusè Feltmann: *in spicilegio hic*, ubi & quatenus tum alii teneantur exinde, ac confer notata *ad* §. *seq. n.* 3. ac text: *l.* 14. §. 1. *ff. de solut.* Casp: Guilh: Scip: 3. *Rotæ Spir:* 117.

6. Sicut & quando plures alere tenentur judicis est unum ex iis statuere per quem id præstetur & qui alios ad contribuendum cogat, ut *l.* 3. *ff. de alim: legat: l.* 2. *ff. de exercit. act.* quod à Cam: Imper: factum refert Mynsing: 1. *obs.* 63. ubi parcus est Fabricius.

7. At confer Vinc: de Franchis, *decis.* 203. Giurb: *obs. decisiv.* 19.

8. In notis *n.* 12. *alias lit. f.* confer Christ: Porcium *hic*, *n.* 16.

Ad §. 2. *d. t.*

1. IN textu ibi, *subsidiariam action.* &c. vide Carpzov: *Jurisprud forens. p.* 2. *const.* 11. *defin.* 41. ubi & *n.* 5. *cum seqq.* tradit an & quatenus hæc subsidiaria actio exoleverit, ac Treutl: *p.* 2. *disp.* 9. *th.* 7. *lit: e, ibique* Bachov:

2. Ac confer præter notata *ad rubr. C. de magistr. conven. tit. ult. libr.* 5. Feltmann: *tract. de jure in re & ad rem, cap.* 32. *n.* 20. *cum seqq. & in spicilegio hic*, & Joann: Philipp: *us. pract. Inst. eclog.* 89. Anton: Matthæ: A. F. A. N. *hic*, *n.* 6. ut & Grœneweg: Cypr: Regn: Eyben: *hic*, *obs.* 11. *n.* 28. *cum seqq.* Heyg: *n.* 10. *cum seqq. cui est* §. *ult.* qui & permultos citat ac P. Voet: *n.* 2. Wissenbach: *n.* 20. *disp. Inst: subject.* 57. *& ad ffta, disp.* 53. *p.* 1. *n.* 8. Vinn: *in additam: ad Wes. parat. de magistr. conven. in fin.* Anton: Matthæ: Ultraject: *in auctar. tract. de tut. n.* 66. Matth: Wesenb: *consil.* 245. *part.* 5. *& pag.* 6. *consil.* 266.

3. In textu ibi, *ult. eis præsidium*, &c. quandoque tamen prius ad magistratus venitur quam ad contutores, ut per Vinn: & Bachov: *hic*, *n.* 1. quin semper, ut per Anton: Matthæ: A. F. A. N. *hic*, *sub fin.* per *leges ibi alleg.* add. tamen Huber: *in prælect. h. t. n.* 3. ac simile est, quod magistratus teneatur ad interesse denegans justitiam vel arrestum requirenti argt: *l.* 4. §. 7. *ff. de damn. infra*, ac confer præter ibi notanda, & *ad l. ult. ff. de extraord. cogn. tit.* 13. *libr.* 50. *l.* 85. *C. de serv. fugit.* Carpz: *p.* 1. *jurispr. const.* 29. *defin. forens.* 24. Joann: Philipp: *us. pract. Inst. libr.* 4. *eclog.* 39. *centu.* 5. *decis.* 59.

Ad §. 3. *& ult: d. t.* Conf: §. 5. *infra de susp: tut: ibique* nota: ac *de compellendis tutor:* Ant: Matth: A. F. A. N. *hic*, & Huber: *infra al: loc: in fin:* & *add: supra ad* §. 3. *tit:* 20.

1. HInc coll: non inferiores sed tantum superiores magistratus ut prætores & præsides ex inquisitione tutores dare solitos fuisse, cæteri enim duumviri municipales non ex inquisitione consilii convocandi sed cum satisdatione saltem dabant tutores, confer §. 4. *supra de Attil. tut.* & præter notata *supra ad princ. h. t.* Wesenb: *ad* §. 1. *supra eod. n.* 5. ac benè, ut solet, ratiocinantem hactenus Huber: *p.* 2. *digr. libr.* 1. *c.* 26. & *in prælect. tit.* 5. *libr.* 26. *ffor. n.* 4. id quod mihi in his meis notis non finit temporis angustia.

2. In textu ibi, *pignoribus captis*, &c. multò magis cogitur ad suscipiendam tutelam, ut per Huber: *d. digress.* 20. *ab initio*, & notata *supra* ac *ad* §. 3. *tit.* 20.

3. Hodiè satisdationem non exigi notavi *jam*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

supra ad princ. n. 9. adeoque horum §§. rarum vel nullum esse usum videri posset add: tamen præter Cypr: Regn: in censu: Belg. Joann: Philipp: ubi supra, sanè nostro ævo hunc textum non abrogatum esse, vide per Porcium hic, n. 11.

Ad tit: 25 libr: 1. Inst: de excus: tut: vide *all. per* Bechtold: *in syllog:* verb: *excusatio*, & ad *titt: parallelos fft. & Cod:*

1. AC conf: Guitierrez: tract. de tut. p. 1. c. 21. Balthasar, tit. 5. pract. resolut. 1. n. 25. cum seqq Huber: 3. digress. 20. ac

2. An præter causas excusat: à tut: hic, & in tit: parallelis fftor. & Cod. relatas, sunt & aliæ ex paritate rationis admittendæ? Aff: argt: l. 10. cum seqq. ff. de legib. cum vel id obtineat in casu perfectioris enumerationis causarum, quin & ubi clausula taxativa subjecta ut in Novella 115. c. 3. ibique notatis.

3. Ac fac: l. 12. ṽb: tantum, C. de præd. & al. reb. min. &c. ibidemque notata vide Wesenb: in Isagoge ad libr. 1. Inst. n. 32. sub fin. Ægid: Hortens: in comm. & Sim: Lewen in not. hic, n. 2: qui ut & alii Allegati a Pagenst: aphor. 105. dicit hodiè causas excusation: esse arbitrarias, credo apud cerebrinæ justitiæ candidatos ubi sæpè vel ipsorummet jura statutaria vacillare vidi in casibus pro amico de quibus noto ad l. 7. ff. Ut leg: seu fid: nom. cav:

4. Alias confer Anton: Matthæ: auctar. tract. de tut: n. 51. Feltmann: disp. 2. Inst. jur. noviss. h. t. lit. a, ubi primam excusationis causam in princ. h. t. relatam hodiè in judiciis non attendi refert eodem falso principio.

5. Quam tamen insigniter practicatam memini in suprema curia Ostfrisiæ cujus iste postea fuit assessor, circa memet: vide acta ibi ventilata sub rubro J. F. Polman appellantis, contra Henr: Menger, appellaten/ ubi postquam à me, prævio istius curiæ interloquio de 27. Maji 1664. hujus tenoris, würde erml. Appellant beweisen/ daß er 5. Kinder im Leben habe/ sol ferner ergehen W. R. in præfixo ad id termino fuerat satisfactum quin probatum jam tum me 6. habere in vivis, ita porro 2. Julii 1666. definitivè pronunciatum fuit, daß von Richter erster instantz übel geurtheilt/ wol davon appelliret/ und Appellant von der ihm angemuhteten Curatel zu excusiren sey/ 2c.

6. Prout non tantum assiduis sed & proletariis alias apud vett: sibi oppositis (ut per A. Gellium 16. noct. Attic. 10. Budæ: ad l. ult. ff. de pignerat: act:) accenseri jampridem emeritus sum ex una uxore adhuc viva & fidissima vitæ socia habens 6. filios & 6. sequioris sexus adhuc in vivis, dum ista describo, ad instar magni Tiraquelli, de quo noto ad l. 8. C. de revoc. don. anticipanda infra, post tit. de donat. sicut & cavi semper pro virili, *Ne sequerer mœchas, concessâ quum Venere uti possem*, nec utique *posthac aliâ calebo fœminâ*, ut identidem cum Flacco desinam.

7. Ita sanè ut supra, ab illa curia benè judicatum juxta leges non tantum, & jus nostrum sed & conformiter traditis per Grœneweg: tract. de leg. abrog. hic, quem non sine fructu videbis & præter ea quæ notabo ad rubr. Cod. Qui num. lib. se excus. tit. 66. libr. 5. alleg. per P. Voet: hic, n. 6. quomodo & in Hispan: curia judicatum meminit Franc: d'Amaya ad l. 6. tit. 51. libr. 10. Cod.

8. Rationes utique quas pro ista excusationis causa dant Dd. hic ad rubr. & princ. h. t. nominatim Sneydewin: n. 6. etiamnum militant, ac add: sis præter paulo post notanda ad d. princ. h. t n. 3. & 6. ibidemque Feltmann: sui oblitum in spicilegio, ac pro & contra all. per Cypr: Regn: in censu. Belg.

Ad princ: d. t.

1. IN textu ibi, propter liberos, &c. non monstrosos argt: l. 14. ff. de statu hom. ibique notandorum, ac confer Ant: Matthæ: eo nomine tract. de tut. disp. 2. n. 2. Feltmann: ad d. l. 14. n. 2. qui miratur dissentire hactenus Costal: ib. in fine, quem & ibi laudat Busius.

2. Ac quidem alias perinde fœminini ac masculini sexus, ut per Bachov: hic, pag. 187. ṽs: 7ma proposit: quod & reor innuere voluisse Ulp: à quo est l. 18. ff. h. t. verb: cujuscunque sexus, circa quæ ṽba multum sudat & alget Bachov: d. loc. sub finem; etsi pridem mihi auditum, à Ducibus Brabantiæ privilegia vulgo Handvesten non nisi ob masculini sexus liberos fuisse concessa etiam quoad onera patrimonialia, de quibus paulo post agetur.

3. In textu ibi, superstites Romæ, &c. Nec obst: l. ult. C. de ædif. priv. libr. 9. tit. 10. ibi, indignum esse, &c. quia id ibi dictum restringendum est ad illam hypothesin, alias autem de præsentibus gaudet ecclesia, sæpè ratione loci pinguius jus. nec isti differentiæ quicquam derogat l. 17. ff de statu hom. quia privilegium hoc non censetur è civium Rom: Jure, ut & advertit Pagenstecher hic, aphorism. 100. ab initio, inter typos demum mihi visus, pag. 84. & 85. ac an & quando generaliter liberi prosint add: præter supra ad rubr. nota. & ad l. 2. ff. h. t. ac all. per Nevium ad l. 2. ff. de minor. &c. Andream Lipsky, Poloniæ quondam Cancellarium, 2. pract. obs. 5. n. 2. cum seq. qui & subinde alias excusationis causas ibi examinat, add: & sis de jure liberorum Raderum aliosque comm: ad Martial: 2. epigr. 68. & 91.

4. In textu ibi, exemplo cæt. mun. &c. personalium scilicet: à patrimonialibus enim non excusat numerus nisi 16. liberorum l. 5. §. 2. ff. de jure immu. aut ad minus 12. ex posterioribus constitt: in l. 2. & 24. C. de decur. &c. Vinn: hic, & Bachov: n. 2. Hotomann: enunc. 3. lit. b. & latè Ang: Aretin: à n. 2. an autem & eo privilegio exemtionis seu immun: gaudeat mater tot liberorum, vide all. per Franc. d'Amaya mox: n. seq. all. loc. n. 68.

5. Ac add: Guid: Papæ quæst. seu decis. Gratianop. 401. cum addit. Parlador: quotid. jur. controvers. 49. n. 5. cum seqq. Jac. Andr. Crus. in

tract.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

tract. de jure detract. c. 7. n. 22. Fr: d'Amaya *ad l. 2. Cod. d. t. 31. libr. 10. de decur. num. 65. cum ſeqq.*

6. Aliter verò Wiſſenbach: *hic n. 19. diſp.* 8. ac conf: alias quoad excuſationem ſeu exemtionem potius à muneribus realibus & ratione bonorum perſonæ indictis præter notata *ad d. l. 24. & tot. tit. 4. libri 50. ff tor.* ac Ægid: Thomat: *in tract. de collectis*, remiſſivè quidem Riccium *collect. deciſ.* 1707. diſcurſive autem Lanfr: Zachia, *tract. de ſalar. operar. quæſt. 6. per tot.* qui id privil: exemtion: multum ampl. & limitat.

7. In ſpecie autem an & quando immunitas ob numerum liberorum extinguatur ceſſante eo numero vide præter notata *ſupra n.* 3. & *ad l. 30. §. 7. ff. de in jus voc.* ubi plura noto de exemtione ob liberos quæ juxta nota: *ſupra ſub fin. rubr.* non minus æqua eſt quam excuſatio à perſonalibus muneribus planè ut tot liberorum agnus Curio quoad alia & talia ſit relevandus quantum fieri poteſt & ut bos à jugo ad præſepe ducendus juxta Græcorum proverbium, non autem pluribus curis diſtrahendus & onerandus, Parlador: *ubi ſupra n.* 8. ac Dd. *ad l. 15. §. ult. ff. Qui ſatisd. cog.* &c. ubi præſertim Bartholomæ: Socinus, *n. 5. & 6*, meliori jure quam clerici Papales.

8. In notis *n. 4. alias lit: e.* confer præter notanda *ad all. l. 6. §. 15. ff. h. t.* latè Cujac: *ibid. column.* 194. poſt gloſſ: quæ & *hic in* ỳb: *publicum munus*, non deficit, cui tamen add: Giphan: & Hot: *in comm. enunc.* 4. ac Hortenſ: Vinn: Ludwell: *n.* 4. Bachov: *n.* 3. & ad Tr. *vol. 2. diſp. 8. th. 1. lit:e.* Lyclama 3. *membran. eclog.* 5. Wiſſenbach: *ad ffta, h. t. n.* 3. qui & aliis objectiunculis occurrunt, ut & Zoannett: *libr. reſtit. ad ffta, cap.* 10. quem & poſt hæc pridem ſcripta vidi citaſſe Feltmann: *in ſpicilegio*, latè denique quoad omnes nodos in hoc ſcirpo Huber: *p. 2. digreſſ. libr. 1. c. 21.*

9. In textu ibi, *in locum patris*, &c. ut ſcilicet plures nepotes neptesve repræſentando patrem loco unius computentur, gloſſ: Balduin: & Bachov: *hic*, qui inde colligit nepotes in poteſtate retentos patri quidem prodeſſe hactenus, non autem avo qui ita emancipaverat filium juxta §. 7. *ſupra tit.* 12. confer & Hotomann: *enunc. 5. ſub fin.* P. Voet: *hic, n.* 5.

10. In textu ibi, *defuncti*, &c. vel non nati ut per gloſſ: *hic*, ac confer Bachov: qui & de deportatis, religionem ingreſſis & ſimil: *pag. 187. column. 2.* ſimul agens *ad l. 18. ff. h. t.* etſi valdè reprobatus à Feltmanno *in ſpicilegio hic, n.* 6. & merito, ut poſt hæc pridem deſcripta vidi & obſervaſſe Pagenſtecher *hic*, *ubi ſupra pag.* 79. add: & notanda *infra, n.* 15.

11. In textu ibi, *qui in acie*, &c. add. vel extra aciem quidem ſed ex ictibus in acie acceptis ut per Chriſt: Porcium *hic, n. 9. cum ſeqq.* qui tamen in contrarium tandem propendet, *n.* 12. ac Joann: Fabr: ut eum citat Ang: *hic n.* 7. qui & *n.* 8. poſt Porc: *d. n.* 12. hinc inferunt ad quæſt: in caſu ſtatuti quod ſtipendiariis emendari ſeu ſolvi & reſtitui debeant equi in acie mortui an id fieri debeat pro equis in acie lethaliter vulneratis poſt autem domi mortuis, de quo ibi quidem latè pro & contra diſputatur, ego autem nil vereor pro aff: decidere ob paritatem rationis.

12. Sicut & Saluſt: Tiberius à Corneto, 1. *pract. jud. Rotæ*, 18. *n.* 4. tradit pluries fuiſſe reſolutum, quod etſi in ipſo partus actu mulier non ſit mortua, ſi tamen à ſuperveniente febri cauſata è partu moriatur, eam cenſeri de partu mortuam, quod tamen an omnimodo practicari poſſit contra reum præſertim qui abortui cauſam dedit, vel accuſatur de lethali vulnere non facilè dixerim, confer alias præter notanda *ad l. 38. §. 5. ff. de pœn:* Lubler: *tract. de incend. c. 3. n 51. cum ſeq.*

13. In textu ibi, *pro Republica cecid.* &c. ac not: Gothofr: *hic, n.* 7. Confer plura ſimilia è Marq. Frehero, 1. *de exiſtimat.* 3. Huber: 3. *obſ. ſeu digreſſ. 21. n.* 4. ac add: tamen Anton. Matthæ. *tract. de tut. diſp. 2. n. 3.*

14. Secus ſanè quoad liberos in acie captos ut per Huber. *d. cap. 21. digreſſ. n.* 5. Alber: Gentil. 2. *de jure belli* 16. *pag.* 347. ac ratio eſt apud Cic: *in fine librorum de officiis.*

15. Ibidem *in fine notar. per* Anſ: Conf. nota. *ad l. 5. ff. de ſenat. n.* 4. Secus autem in filiis religionem ingreſſis quia id ſponte fit, ac etſi dicantur mortui mundo & pro cœleſti patria, tamen & alia ratio intercedit, ut quod illud intelligendum quoad actus civiles non naturales putà quoad comedendum, bibendum & imprægnandum mulieres & commatres, ut hic dicitur, *in addit. Porcii lit. b.* qualia & cœnobitarum talium noto *ad l. 2. §. 3. ff. de ſuſp. tut.*

16. Abutuntur alias iſtâ ratione in fine hujus princ. relatâ, qui exinde colligunt quod in caſu ſtatuti ut primogeniti mortui filio præferatur in jure primogenituræ 2dogenitus, id non habeat locum ſi in acie ceciderit primogenitus, ut ex Ayala, 3. *de jure belli* 7. *n.* 21. refert Tuldenus *h. t. cap. 10. in fine.*

17. Porro de verbo, *cadere*, pro, *mori*, vide Feltmann. *tract. de cadav. inſp. c. 1. n. 7. cum ſeqq.* ubi & *in præcedd.* ac *ſpicilegio d. tract. ſubjecto*, idem verbum pro, *naſci*, uſurpari docet, ſicut apud Statium Papinium, 1. *Thebaid. me de matre cadentem Foviſti gremio*, &c.

18. Alias verò ſtrictius id verbum ponitur deſignando non ſiccâ morte defunctos ſed cæſos in acie ut *hic*, & in ſacris bibliis paſſim, præſertim 1. *Sameul.* 31. ỳſ. 1. & 2. *Samuel.* 21. ỳſ. 22. *ac cap.* 22. ỳſ. 39. junct. 2. *Sameul.* 24. ỳſ. 15. *Judic.* 3. ỳſ. 25. *ibique annot.* Synod. Belg. *num.* 41.

19. Quanquam & idem ỳbum paulò laxiori ſignificatu pro peſte mortuis reperitur, 1. *Chronic.* 21. ỳſ. 14. ubi ſcilicet bellum imminet divinum ut loquuntur Barthol. & Dd. alibi à me citati.

20. Aciei etiam vox hic quidem ſatis intelligibilis ſæpè ad alia transfertur ut cum apud Fabium Quintil. & Cic. rationum vel argumentorum acies ſtrui dicitur quando ſcilicet oratio ſolidis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

rationibus ad inſtar aciei mil: inſtruitur, ac patinarum acies apud Plautum pro earum cum ferculis cumulo ordine compoſito in lauto convivio cœnave dubia ut eſt apud Flaccum, 2. *ſermon.* 2. ubi ſcilicet dubium eſt *quæ* 1*ma iratum ventrem placaverit eſca*, ut apud eund. *ſatyr.* 8. *libr.* 2. vel Saliari apud Cic. à Saliis qui quotannis in honorem Martis magno apparatu faciebant, quo & fortè intendit idem Flaccus *ead. ſatyr.* 2. *ab initio*, aliaque ſimilia, vide apud Calepinum alioſque theſauriſtas alphabetarios quos non compilo ſed pergo.

Ad ſ. 1. d. t. Inſtit. de excuſat: tutor:

1. IN textu ibi, *res fiſci*, &c. add. vel Cæſaris patrimoniales, idemque videri poſſet in adminiſtrantibus res conſiliariorum & adhærentium perſonæ Principis ut qui *in l.* 5. *C. ad l. Jul. Maj.* dicuntur *pars corporis ipſius*, vide Jaſon. ad Portium *hic*, qui etiam ſublimitat.

2. In notis *n.* 8. *alias lit. i.* conf. Hotomann. Weſenb. Bachov. & Dd. *hic*, ac Marq. Freher. 1. *parerg.* 20.

3. Ac de Mercurialibus ſeu conventu Mercuriali in Gallia ſemeſtribus aliquantulum analogo, vide Thuan. *hiſt. libr.* 22. *pag.* 451. *cum ſeq.* Qui tamen conventus potius fuit ordinatus ad cenſuram ſenatorum invicem in Parlamento ut per Mornac. *ad l.* 2. *ff. de ſenat. ibique all.*

4. In textu ibi, *quamdiu adminiſtrat*, &c. confer §. 5. *in fin. ſupra de curat.*

Ad ſ. 2. d. t.

1. IN textu ibi, *Reipublicæ cauſa abſunt*, &c. ſecus in abſentibus ob negotia privata, ut per Huber. 3. *digreſſ.* 21. *n.* 3. *& diſp.* 26. *hic, num.* 9.

2. In textu ibi, *curator loco eorum*, &c. ac *not. n.* 2. ℞. aliquando tutor aliquando curator, ita Cujac. *in not. hic.*

3. Aliter reſpondet Don. 3. *comm.* 15. ita ſcilicet in contrariis legibus abuſivè tutorem pro curatore dici, quod & Hillig. *ibid. lit. a.* firmat exemplis quem poſt hæc pridem ſcripta vidi citaſſe JCtum Hiſp. Nic. Anton. 2. *de exilio* 3. *n.* 7. quem & hactenus conf. *in ſeqq.* & ſequuntur Weſ. *hic, lit. d.* Ant. Matthæ, ſenior, *colleg. Inſt.* 1. *n.* 8. *diſp.* 4.

4. Ac conf. Treutl. *h. t. th.* 3. *lit. a. ubi* Bachov. *in animadverſ.* ſe aliorſum remittit, ibi, in ℣ſ. *quo caſu alius tutor datur*, ac rurſus aliter nodum diſtinguendo reſolvit Tim. Faber, *diſput. anniverſ.* 10. *n.* 4. quem & citat poſt hæc ſcripta viſus Feltmann. *in ſpicilegio*, confer & Ludwell. *hic*, qui diſtinguit inter brevem & tam longam abſentiam ut interim pupillus adoleſcat.

5. In notis *num.* 4. *alias lit. o.* vide pro ſolutione §. 2*dum oppoſitæ l.* 10. & Ludwell. *hic*, *qui oppoſ. princ. d. l.* 10. quoad anni vacationem reſtringendum vult ad eum qui Reipubl. Rom. cauſa abeſſe cogitur.

Ad ſ. 3. d. t.

1. HIc §phus notabiliter practicatus fuit in curia Oſtfriſiæ Anno 1674. die 16. Octobr: pro Doctore, & jam poſtea ejus adſeſſore Matth: Jorgena appellante tum temporis ſenatore Embdenſi, contra Schodirts Witwe appellatam, etſi alias de jure noſtro ſaltem, membro magiſtratus in civitate municipali vix impetraveris jus ex iſthac cauſa ſe excuſandi, ut per Huber: 3. *digreſſ.* 22. *& hic, n.* 11. *diſput.* 26. ubi & quid in ædilibus hactenus.

2. De quo tamen confer Cujac: *ad l.* 5. *ff. h. t. ſub fin.* Sand: *libr.* 2. *deciſ. tit.* 9. *defin.* 6. Harprecht: *in comm.* Feltmann: *in ſpicilegio*, & Bachov: *hic*, cui eſt §phus 2dus, *n.* 3. quem & add: *vol.* 2. *animadverſ. ad Tr. diſp.* 9. *th.* 2. *lit. d.* ac Pagenſteche: inter typos demum mihi viſum *hic, aphor.* 100. *pag.* 80. *&* 81. qui docet nil pugnare invicem ſed benè conſonare, *l.* 6. §. 16. *cum princ. l.* 23. *ff. h. t.*

3. Nec quicquam etenim obſtat hactenus nobis *d. l.* 23. quia loquitur de magiſtratu quem quis necdum adminiſtrat ut jam antea advertextrunt Rittershuſ: & Giphan: *hic, in comm.* quos & jam video ſequi eorum ſucceſſorem Noricum Ludwellum, qui non iſtos quidem ſed alios allegat, ac etiam reſpondet *ad l.* 15. §. 9. *ff. eod.* quem nodum & ſolvit Pagenſtecher, *ubi ſupra.*

4. Alias ex ſupra indigitata ſententia curiæ Oſtfriſiæ conjicere licet in iſta curia civitatem Embd: non fuiſſe cenſitam pro merè municipali, ſicut voluerunt plerique aſſentatores aulæ Oſtfriſiæ, vide ſis præter Balth: Cunrad: Zahn, *paſſim in ichnograph. municip.* in ſpecie de prædicta civit: Oldeburger: ſub nomine Burgoldenſis *notit: rer: Imper: Romano-Germ: p.* 3. *diſc.* 8. *pag.* 65.

5. Utique notum eſt ex documentis imperialibus & continua obſervantia iſti civitati competere multa regalia, ut jus epiſcopale, (de quo præter mea *ad Rubr. Cod. de epiſc. aud.* vide hactenus latè Mevium *p.* 2. *deciſ.* 305. qui & civitatibus Imperio immediatè non ſubjectis id vendicat,) ac jus monetæ cudendæ, edendi leges ſeu ſtatuta civica, quod ei benè adſerit Conring: curiæ Oſtfriſiæ quondam Vpræſes, 2. *obſ. manuſcript.* 222. per tranſactionem inter comitem tum temporis Oſtfriſiæ & Embdenſes Delfſylæ initam, *art.* 19. eique conformem Cæſaream reſolutionem, *art.* 38.

6. Quibus add: jura ordinandi diverſas inſtantias ut per eund: Conring: *ibid. obſerv.* 224. nec non jus detractionis vulgo nachſteur / Gallis *droicts d'iſſüe*, quod poſtremum tamen etiam civitatibus merè municipalibus adſerit Jacobus Andr: Cruſius, Syndicus civitatis municipalis Mindenſis, *tract. de jure detract: c.* 5. *per tot.*

7. In textu ibi, *ſuſceptam deſerere*, &c. Obſt: *l.* 15. §. 3. *ff. h. t.* at vide accuratè Bachov: *hic, ſub fin.* & text: *l.* 11. §. 2. *ff. de minor.* &c. ibi, *urbicam procuration:* &c. ubi add: Mornac: *in obſerv.* & poſt hæc pridem ſcripta viſum Ludwell: *hic.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Ad §. 4. d. t.

1. IN textu ibi, *litem quam cum pup:* &c. conf: *fis*, §. *ult. supra de autor: tut: ibique* notata, ac an & quando creditor pupilli admittatur præter notanda *ad Nov.* 72. interim Christ. Porc: *hic, n.* 13. *cum seqq.*

2. In notis *n.* 7. vide notata *ad l.* 14. *in fine, C. de advoc.* 1. ac post gloss: *hic* verb: *nisi fortè*, &c. Chr. Crus: *tract. de indic. delict. p.* 1. *cap.* 9. *num.* 11.

3. Ac quod non præcisè requiratur lis de omnibus bonis eorumve maxima parte, juris esse defendit Rhala *hic, th.* 8. *disp.* 7. cui tamen pro condimento add: Feltmann: *in spicilegio hic*, & Gryphiandr: 1. *œcon. leg.* 7. *n.* 58. *cum seq.*

4. Sanè id non nisi de jure novellarum obtinere benè advertit Ludwell: *hic.*

Ad §. 5. d. t. conf. præter *all. ad tit.* 69. *lib:* 5. *Cod:* Jo: Philippi *hic, in usu pract: Inst: eclog:* 91.

1. NOn excusare nec censeri pro tertia ad ad hunc effectum, susceptam curatelam bonorum quia ea spontaneis non invitis injungitur, ut *l.* 2. §. 3. *ff. de curat. bon. dand.* vide judicatum apud Conring: 2. *obs. manuscr.* 240 *alias* 241. qui quidem curiam Ostfrisicam ita censuisse tradit 16. Aug: 1661. in causa Herman de Wulff, appellant contra D. Chr. Budde, attamen, ut videtur, contra hunc textum in ✠b. *vel curæ*, quem ut indistinctè loquentem potius sequendum in curia Embdensi meo tempore suasi argt: *l.* 2. §. *ult. l.* 31. §. 4. *ff. h. t.* & quia curatela bonorum non affectata potuit esse gravior ullâ alia tut: vel curâ.

2. In notis *n.* 8. *in fine*, vide latè gloss: ✠b: *tria onera*, &c. quæ ampl. & limitat ut & Jas: ad Portium *hic.*

3. Alias pro verbis, *non affectatæ, in l. un. tit.* 69. *libr.* 5. *Cod.* legitur, *defunctoriæ*, quod deleri & *affectatoriæ*, reponendum vult Hotomann: *hic*, nullâ necessitate.

4. In notis *n.* 9. *alias lit. S. in fine*, confer notata *ad all. l.* 8. *in fine*, & *ad l.* 1. §. 1. *C. tit.* 34. *libr.* 12. ac Zas: *ad l.* 2. §. 46. *de O. J. lit: P.*

5. Itaque nec prodest procuranti aliud quodcunque factum procuratum, vide præter ea quæ noto *ad l.* 2. §. 5. *ff. de judic.* Tiraquell: *de retraict lign.* §. 35. *gloss.* 4. *n.* 29. Surd: *consil.* 32. *n.* 3. *cum seqq.* Alb. Gentil. 6. *de nupt.* 8. Moller. 3. *semestr.* 9. *ibique fusè all. per* Feltmann: *ad l.* 2. §. *ult. tit.* 11. *libr.* 2. *ffior.*

6. In textu ibi, *ut tamen*, &c. Hinc & coll. Jo. Fabr. *hic*, quod pluribus existentibus in una domo pro indiviso non sit imponenda nisi una collecta, sed conf. disting. Ang. *hic, n.* 2. *cum seqq.* & Portium *ad* §. *Item propter. num.* 18. ubi Zillet. *in addit.* cum encomio, ut solet, citat Tiraquell. *in præfat. ad l. Si unquam C. de revocat. don. à n.* 15. *cum seqq.*

7. In textu ibi, *pupillorum*, &c. hanc vocem ut abundantem hic melius expungi, censet Hotomann: *hic*, at verò non solent quæ abundant vitiare scripturas, alias duos nodos hactenus satis dextrè solvit Giphan: *in comm. hic.*

Ad §. 6. d. t. Inst: de excus: tut: conf: nota: *ad l.* 7. *ff. h. t.*

1. ARbitrium autem hujus §phi & seqq. est penes Prætorem tutelarem ut per Menoch: *lib.* 2. *de arbitr. jud. cas.* 59. *cum seqq.* qui præsertim quoad paupertatem, *casu* 65. & add: Heyg: *hic, n.* 3. *cum seqq.*

2. Ac confer de paupertate præter P. Voet: *hic, & ab eo all.* quæ noto *ad* §. *ult. tit. seq. infra, ibidemque* P. Voet: *n.* 3. ac

3. Quomodo probêtur paupertas add: Bald: *ad l.* 1. *ff. Qui satisd. cog.* &c. *in lectu:* 2. *n.* 1. *ibique all. in addit. margin.* & plura per Porcium *hic, n.* 19. *cum addit.* Ang: *n.* 1. *&* 3. *ibidemque addit.* qui & subinde *in seqq.* hinc coll: tutori non deberi alimenta nec salarium à pupillo, de quo & aliquid notavi *supra.*

4. Quanquam quandoq; Embdæ contra observatum vidi me semper renitente, quicquid pro contraria observantia arguatur è *l.* 27. §. 3. *ff. de inoffic: test: l.* 33. *in fine, ff. de admin. tut. l.* 17. *ff. de tut. & rat. distr. l.* 18. *ff. de operis libert:* ac etsi post Bart: notat Goth: *ad d. l.* 33. judicem ex certa causa posse tutori salarium constituere, itaque non tam promiscuè & absque ea, prout Conring: 2. *obs. manuscript.* 152. *sub fin.* refert censuisse curiam Ostfrisicam in causa Henrici Sturenborg actoris, contra Wolfgang von Speulda, aliosque.

Ad §. 7. d. t. conf: nota: *ad l.* 2. *&* 3. *tit:* 50. *libr.* 10. *Cod:*

1. IN textu ibi, *propter adversam valetud.* &c. non tamen quamlibet, vide omninò Feltmann: *tract. de podagra, c.* 9. *n.* 19. *cum seqq.* Menoch: *de arbitr. jud. casu*, 60.

2. Secus etiam est in furore, cœcitate aut simili vitio perpetuo tum enim non opus est excusatione dum vitium durat nec eo remoto admittitur excusatio, vide Don: 3. *comment.* 9. *p.* 91. *column.* 1.

Ad §. 8. d. t.

1. IN textu ibi, *qui literas nescit*, &c. Confer Bronckhorst: 2. *misc. controvers.* 5. & omninò Ungepaur: *exercitat. Justin.* 4. *quæst.* 14. Huber: *hic, n.* 14. *disp.* 26. *&* 3. *obs. seu digress:* 23. *ab initio*, post Duaren: 1. *disp. anniversf.* 3. quem tamen ita hoc autorum locis plurimis exponere ut ipse interdum literas nescire videatur, dicit Scip: Gentil: 1. *parerg.* 23. *in fine*, nimis odiosè in tantum virum.

2. In notis *n.* 12. *alias lit. x. all. l.* 6. *in fine*, valdè videtur obstare, sed vide præter notata *ibid. & jam supra all.* ac Dd. utrobique nominatim Hotomann: Bachov: *cui est* §. 4*tus sub fin.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Ant: Matthæ: junior A. F. A. N. Ludwell: *in comment.* & Feltmann: *in spicilegio*, Pagenstech: *pag.* 81. ut & latè Bachov: *ad Tr. vol.* 2. *disp.* 9. *th.* 2. *lit: f.*

Ad §. 9. d. t.

1. Confer *l.* 16. §. 17. *ff. h. t.* & contra Cujac: Tulden: *ad hunc tit. Instit. cap.* 2. *ac all. per* Borcholten *hic*, qui judicis esse arbitrio standum hactenus censet an sit capitalis inimicitia.

2. In textu ibi, *propter inimicit:* &c. quæ semper durare præsumuntur, ut *ultima divideret mors*, quomodo loquitur Flaccus, 1. *sermon. satyr.* 7. quæ autem hactenus censeatur sufficiens vel capitalis inimicitia, vide Borcholten & Dd. *hic*, ac mox notanda *ad* §. 11. *infra.*

3. Nec refert utrius culpâ eæ exarserint, vide Ang: *n.* 1. *&* 2. ac Mynsing: *hic*, *n.* 2. *&* 4. ubi & remissivè post Ang: *ante n.* 5. tractat qualiter probentur inimicitiæ.

4. Hinc & coll: Ang: iste *hic*, *num.* 3. quod inimicus alicujus præsumatur esse idem liberorum ejus aliorumque de ejus familia, de quo confer præter *ibid. all. in addit.* ac *in addit. Porcii hic*, *n.* 8. *cum seq.* notata mea *ad l.* 28. *C. de inoff. test.* fac: etiam §. 12. *infra*, *h. t.* ubi mox notabo.

5. Ac confer Vent: de Val: 1. *parthen. litig.* 4. *n.* 21. Mevium *p.* 4. *decis.* 44. *&* 45. ut & plures ampliat. & limitationes hujus §phi per Sneydewin: *hic*, *n.* 3. *cum seqq.*

6. In textu ibi, *non excusantur*, &c. nisi nova excusationis causa postea emerserit argt: *l.* 12. *ff. de transact. sub fin.* ita Bern. Scotan: *in examine jurid. h. t.*

Ad §. 10. d. t.

1. In textu ibi, *ignotus*, &c. de facie saltem externa ut per Hotomann: *hic*, *enunc.* 9. ac fac: §. *ult. infra*, *de hered. Inst.* ibi, *quos nunquam vidit*, &c.

2. Secus autem in incerto ut per Dd. *hic nominatim* Ostermann: *in rational:* ac quid in alienigena? vide Ang: *hic.*

3. In textu ibi, *Divi fratres*, &c. vide Bachov: *cui hic* §. *est* 3*tius*, *sub fin.* & latè Mynsing: *num.* 3. *cum seqq.*

Ad §. 11. d. t.

1. In textu ibi, *si capitales*, &c. intellige, quaslibet graves inimicitias argt: *l.* 3. §. *ult: ff. de adim: leg:* præter exemplificatas per Angelum *hic.*

2. Ac confer præter notata *ad l.* 8. *in fine*, *ff. de procur:* Menoch: 2. *arbitr. cas.* 110. Vent: de Val: *d. c.* 4. *n.* 20. *cum seq.* Chr. Crus. *de indic. delict. p.* 1. *c.* 9. *per tot.*

3. Quin vel Feltmann: *in Inst. jur. noviss. hic*, admittit excusationem ejus qui saltem super nobilitate controversiam passus est à patre pupilli at nullâ autoritate subnixus, pro eo saltem argui potest ex iis quæ noto *ad l.* 3. *ff. de Just: & Jur: n.* fac: & §. *seq.* quò pergo.

Ad §. 12. d. t. Inst: de excus:

1. In textu ibi, *excusatur à tut:* etiamsi ea testament: ei fuerit oblata, cum nec per id inducatur vel semper & necessario præsumatur reconciliatio tutoris cum patre juxta §. 9. *cum* 2. *seqq. supra ibique* nota: & per Vinn: *ad* §. *praced.* ubi & hæc pertinent, ac ego sub finem notavi, pergendum ergo

Ad §. 13. d. t. vide *alleg. per* Brosseum *hic.*

1. In textu ibi, *major* 70. *ann.* &c. Unde *in l.* 3. *C. Qui æt. vel prof:* &c. *tit.* 49. *libr.* 10. pro *num.* 55. reponendum huic §pho conformiter 70. ut è Cujac: Huber: *hic*, *num.* 17. *disp.* 26. nisi potius velis eam restringere ad munus decurionatus cum Sim: Lew: *in not. ib.* adde & Pagenstecher. *manip.* 3. *Sicilim. ad ffta*, *pag.* 237.

2. Secus sanè *hic*, *& in legibus parallelis* traditum in eo qui saltem attigit annum 70mum ut per Sand: *loc. all.* ab Hubero *ibid.* textus est in *princ. l.* 2. *ff. h. t.* etsi ejus *jam facies computat annos*, ut de vetula rugosa loquitur Juven: *satyr.* 6. qui alias quando *satyr.* 10. dicit *jam dextra computat annos*, innuit & intelligendus est de sene plusquam quinquagenario, veteres enim numerabant à sinistra ad dextram usque ad 100. ut & amant nostri, per digitos singulos significantes decennium ita ut sinistræ digiti 5. indigetent annos 50. prior dextræ autem annos 60. & ita deinceps.

3. Alias de veneranda senectute (quæ à Fabio & Seneca dicitur ætas vergens à Cic: ætas præceps) boni sunt textus, *Levitic.* 19. *vers.* 32. 1. *Timoth.* 5. *vers.* 1. 2. *ibique* comm. ac consonant Val. Max *libr.* 2. *c.* 1. A. Gellius 2. *noct. Attic:* 15.

4. Ac conf. comm. ad illud dicti satyrici, *Credebant hoc grande nefas*, &c, ac Horat: 5. *Carm. epod.* 3. ut & Goth: & nota: *ad l.* 5. *ff. de jure immun.* interim nota & senectutem non relevare à tutela suscepta etsi benè à suscipienda, ut hic, & decretum in curia Ostfrisia refert Conring: 2. *observat. manuscript.* 190. ad supplicam Rudolph Jering, Treutl. *p.* 2. *disput.* 9. *th.* 2. Montan. *de tut. c.* 35. *num.* 171. *cum seqq.*

5. Senes non censeri ægrotos textus est *in l.* 11. *in fine*, *ff. de ædil. ed.* ac confer Harprecht: *ad* §. 1. *tit.* 10. *libri* 4*ti Inst. num.* 71. *cum seqq.* Menoch. 6. *præsumt.* 46. *& arbitr. cas.* 59. *cum seq.* 60. *n.* 7. *cum seq.* etsi juxta proverbium senectus per se morbus est ut per Feltmann. *in spicilegio hic*, quomodo & canit Ovid. 7. *metamorph.* 4. *gravis ipsa senecta est*,

6. Add. & de privilegiis senectutis præter notata *ad d. l.* 5. & variorum *pecul. tract.* Anton. Monach. *tract. de execut. in vestibus cap.* 11. *n.* 3. quin iis in criminalibus pœnam moderandam videre est per Chr. Crespi. *tom.* 2. *obs.* 81.

7. Val-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

2. Valdè ſenex (qui ut canit Martialis 10. *epigr.* 67. *jam cornicibus omnibus ſuperſtes eſt*, vide Eraſmum *chil.* 1. *centur.* 6. *adag.* 64. ubi & *in ſeqq.* de Tithoni, Neſtoris, aliorumque celebrata apud gentiles ſenecta,) alias etiam appellatur depontanus, quaſi emeritus & de ponte id eſt ſuffragiis dejiciendus, conf: Eraſm: *chil.* 1. *centu.* 5. *adag.* 37. ſicut & idem magis propriè quidem Græcis dicitur, *Macrobius*, cujus alias opera in ſomnium Scipionis & ſaturnaliorum multum æſtimo ob elegantiam ſtyli & literaturæ, quomodo & voce Græca Megadorus comicis dicitur pollicitis dives & liberaliter dans, ſicutè contra Antigonus quidam Δώσω dicebatur promittens nil præſtans, ac voce latinâ Lentulus, tenax & qui lentè agit, ſed ad lineas rurſus.

8. In notis *n.* 19. *alias lit: d.* confer Sand: 2. *deciſ.* 9. *defin.* 5. Montan: *de tut. c.* 35. *n.* 171. *cum ſeqq.* Treutl: *p.* 2. *diſp.* 9. *th.* 2. *lit. c.* Conring: 2. *obſ. manuſcript.* 190. *ibique all.* & poſt hæc ſcripta demum viſos Feltmann: *in ſpicilegio*, & Jo: Philippi *uſ. pract. Inſt. eclog.* 91.

9. Planè non benè derelinquitur adminiſtratio nec hæc admittitur excuſatio niſi ſimul proponatur petaturve ſubſtitui alius tutor curatorve ut & in ſupradicta cauſa curiam Oſtfriſiam cenſuiſſe, refert Conring: *d. loc.* & tradit Gail: 2. *obſ.* 96. *n.* 3. *&* 6.

10. In notis *n.* 20. Confer præter not: *ad all. tit. Cod.* Piagg: *tract. de tut. & cur. quæſt.* 3. *n.* 8. *cum ſeqq.*

11. Ac ante Juſtinianum minores non fuiſſe excluſos à legitima tut: hinc coll: Wiſſenbach: *in embl. Tribon: ad l.* 16. §. 1. *ff. de tutel. & diſp. ad Inſt.* 8. *num.* 30. Hillig: *ad Don.* 3. *comm*, 3. *lit: A.*

12. At Diſſ: Vinn: *hic*, & Bachov: *cui eſt* §. 5. *in comm.* & ad Treutl: *h. t. th.* 2. *lit. c. pag.* 468. *ſub finem, volum.* 2. contra quos latè agunt Huber: *libr.* 3. *digreſſ. cap.* 24. *& diſp.* 27. *hic, n.* 7. Anton: Matthæ: junior A. F. A. N. *hic, n.* 5. *cum ſeq.* Pagenſtecher *pag.* 84. *cum ſeq.*

13. An autem ſi minor ejus ſit ætatis ut major fieri poſſit ante pubertatem pupilli interim dandus ſit curator ut per Hotom: *hic, enunc.* 2. & Sneydewin: *ad tit. ſupra de fideicom: tut. n.* 6. vide præter eund: Anton: Matth: *dict. loc.* Bachov: *ad Treutler. d. th.* 2. *lit: B.* ℣ſ: *niſi ætas vel ſexus rep.* &c.

Ad §. 14. *d. t.*

1. IN textu ibi, *& in milite*, &c. conf: omninò Maſtrill: *deciſ.* 76.

2. Ac add: & in clerico, vide *l.* 6. *& l.* 52. *ibique latè all. per* Aug: Barboſ: *in collectan: cui eſt l.* 40. *cum auth. ſeq. C. de epiſc. & cleric.* ut & præter notata *ad d. l.* 6. *C. & l.* 6. §. 1. *ff. h. t. Novell.* 123. *cap.* 5. Grot: *in florum ſparſ. h. t. Cod.* Wiſſenbach: *hic, n.* 21. *diſp.* 8.

3. Quoad miniſtros hodiè in Eccleſiis Proteſtant:, conf: Sand: 2. *deciſ.* 9. *defin.* 7. Sneydewin: *hic, n.* 2. Schultz: *ad h. t. lit. f.*

4. Quin vel etiamnum milites ne quidem volentes ad tutelam admitti contra Schultz & Grœneweg: *hic*, tradit Feltmann: *diſp.* 2. *ad Inſt. juris noviſſ. n.* 9, *& in ſpicilegio hic*, quod tamen limitandum putem cum Sneydewino *hic, n.* 4. *ex princ. &* §. 3. *infra, de milit. teſt.*

5. Sanè contrarium extra tempus expeditionis ſaltem ſæpè in Provincia Groning-Ombl: practicatum vidi, ſicut & Anno 1680. die 18. Febr: à curia Embdenſi memet ſuffragante, excuſatus vel non admiſſus fuit capitaneus milit: Hans Paul von Saaten / ubi & tamen alia concurrebat ratio.

Ad §. 15. *d. t.*

1. IN textu ibi, *& medici*, &c. ſecus ſanè in Doctoribus juris ut per Paul: Berens *hic, quæſt.* 3.

2. In textu ibi, *has artes exerc.* &c. iſta ut non negligenter agant, Mynſing: *hic*, *n.* 13. *in fine*, ſed vide potius notata mea *ad l.* 26. *C. de epiſc. & cler:* ac Sneydewin: *hic, n.* 2. *&* 6.

Ad §. 16. *d. t.*

1. IN textu ibi, *aliis uti*, &c. Omnes tamen initio conteſtari debet tutor nominatus quas tum novit ut *l.* 13. §. 8. *ff. h. t.* Angel: *hic, n.* 1. *&* 4. *cum ſeq.* Mynſing: *n.* 3. Vinn: & Bachov: *n.* 1. contra gloſſ:

2. In textu ibi, *intra tempora conſtituta*, &c. quæ &[c] currunt interim dum unam tantum excuſationis cauſam proſequitur, potuit enim ſimul omnes proſequi, alias autem ſecus foret ut per Balduin: *hic*, poſt Ang: Aretin: *d. n.* 4. & nota: *infra, n.* 7.

3. In textu ibi, *non appellant*, &c. quin nec poſſunt appellare niſi poſt & à rejectione excuſationis ut per gloſſ: *hic, ſub fin.* Mynſing: *n.* 6. *cum ſeq.* Vinn: *hic, n.* 1. Anton: Matthæ: ſen: *in not.* ejuſque A. F. A. N. *in comm.* text. eſt expreſſ: *in l.* 1. §. 1. *ff. tit.* 4. *lib.* 49. *ff.* cui non ſatisfacit Sutholt relatus à Pagenſtecher. *manip.* 2. *Siciliment. ad ffta*, §. 200.

4. Ac confer præter ea quæ noto *ad l.* 16. *C. de judic. n.* 3. *cum ſeq.* Steph. Gratian. *deciſ. Rotæ March:* 30. Don. 3. *comment.* 9. *pag.* 94. *colum.* 2. *ibique* Hillig. *lit. R.* Arumæ. *exercit.* 3. *quæſt.* 21. Hunn: 1. *reſol.* 4. *quæſt.* 25. & *in reſol. ad Treutl. vol.* 2. *diſp.* 9. *quæſt.* 3. *ibidemque* Bachov. *th.* 1. *lit. b.* itaque uſu ſervari, vide per Bern. Zutphen. *prax. Belg.* ℣b. *Appell.* §. 2.

5. At Diſſ. præter Treutler. *d. diſp.* 9. *pag.* 2. *th.* 1. *lit. b.* Cujac. Hotomann. Giphan. & Ludwell. *hic, n.* 1. Ungepaur. *exercit. Juſtin.* 4. *quæſt.* 15. Tim. Fabr. *hic, n.* 14. *diſp. anniverſ.* 10. Nicell. *diſp. feud.* 1. *th.* 2. *lit. a.* Ant: Matthæ. Ultraject. *diſp.* 2. *tract. de tut. n.* 12. ac ſibimet contrarius Bachov. *in addit. ſubjectis, vol.* 3. *ad Treutler. pag.* 1382. *edit. Heydelb. & tract. de act. diſput.* 2. *parerg.* 1. per quædam ſaltem veſtigia juris antiqui quibus & aliter occurrunt, *ſupra allegati n.* 3. *&* 4. ac latius Huber. *hic, n.* 4. *cum ſeqq. diſp.* 27. & *in prælect. parat. tit.* 1.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

tit. 1. *libr.* 27. *ffior. n.* 7, 8, 9. ac *ad tit.* 10. *lib.* 49. *ffior. pag.* 729. Frantsk: *exercitat.* 3. *quæst.* 7. ac

6. In notis *n.* 25. *alias lit. f.* confer pro so-lutione præter notata *ad opp. l.* 4. *ff. h. t. & su-pra pro & contra all.* præsertim hactenus varium Bachov: *in comment. hic, n.* 5. *cui est* §. 8. Ly-clam: 7. *membran. eclog.* 15. §. 1. Mevi: *p.* 8. *decis.* 89. Argentræ: *ad consuet. Britan. art.* 476. *sub finem.*

7. In textu ibi, *continuos,* &c. dummodo de-tur copia adeundi judicem, vel, extra dies fes-sionum, ut per Giphan: *hic, ibique alleg.* & no-tata *supra n.* 2.

8. In textu ibi, *contin. ex quo cognov.* &c. ple-nè scilicet & certè non aliqualiter, quod & ad appell: extendit Ang: Aretinus *hic, n.* 1. aliusq; Ang: d'Ubaldis *consil.* 301. nec enim sufficit ha-ctenus vel nocet incertus rumor ut per Ketler: *decis. Ostfris.* 52. *cum seq.*

9. Quanquam secus & quod fatalia appella-tionum currant à momento ad momentum pu-tem, quando appellans vel decreto tutorio gra-vatus fuit præsens vel habuit procuratorem ad acta, non minus in ista curia Ostfrisiæ, (quam nimis indistinctè sæpè exponit prædictus Frisiæ practicus,) quam in Camera Imperiali ob-servandum sustinui contra W. M. appellantem Anno 1693. ubi & concurrebat quod persona istius appellantis erat illegalis ob excommunica-tionem à matre ecclesia quâ qui excidit non cen-setur filius nostri patris cœlestis, ut possit ab eo jurari de non habita notitia intra decendium quin de contrario liquebat ex in schedula appellatio-nis improvidè emanata confessione, confer & Grev: ad Gail: 1. *obs. & concl.* 119. *consil.* 1. *n.* 61. *cum seq.* Bachov: *ad Tr. disput. ult. th. ult. lit. a, b, c.* Conring: 2. *obs. manuscr.* 86. ubi re-fert in curia Ostfrisia 13. Jan: 1655. judicatum hactenus in causa Jan Warners Wittwen &c. con-tra Berend Schinkel, quo rejecta fuit sententia contraria Mindani, 1. *de processf.* 8.

10. In textu ibi, *qualitercunque dati,* &c. ac *not.* Ans. *n.* 28. An & legitimi? Aff: Bachov: *hic, cui est* §. 8. *n.* 4. Ludwell: *n.* 2. & Vinn: *n.* 4. Hœnon: *n.* 20. *disp.* 3. per hunc aliasque 8. leges nostri corporis.

11. Ac confer præter notanda *ad l.* 9. *C. Qui dar. tut.* Anton: Matthæ: sen: *in notis seu animad-vers. hic*, contra Cujac: quem quidem sequitur Borcholten, *ad initium h. t. Inst.* at brevi manu perstringit Wissenbach: *hic, num.* 35. cum signo exclamationis dicens, *macula in venusto corpore!* veluti si *Egregio inspersos reprehendas corpore nævos,* ut canit Flaccus *satyr.* 6. ac pluribus refutant Vul-tej. *hic, ad princ. h. t. n.* 6. Ungepaur. *d. exercit.* 4. *quæst.* 13. Rittershus: *ad princ. h. t.* Huber. *in prælect.*

12. Add: & *sis* præter *d. loc.* Rittershus. *ad princ. h. t.* ibidemque latius Vultej: *n.* 6. Paul: Berens *hic, disp.* 2. *them.* 4. *quæst.* 3. Huber. *hic, num.* 14. *disput.* 27. *& in prælect. parat. h. t. In-stit. num.* 20.

13. In textu ibi, *& amplius* 30. *dier:* &c. ad-mittitur tamen excusatio ejus qui nequivit adesse intra constitutum tempus vel impeditus fuit *l.* 13. §. 7. *ff. h. t.* vide gloss: *can.* 4. *caus.* 7. *quæst.* 1. *verb. per duor.* Don. *d. cap.* 9. *p.* 95. *column.* 2. *ab initio.*

14. Quin vel absens per procuratorem excu-sationis causam allegare & probare potest argt: *l.* 26. *C. de procur.* vide contra gloss. & P. Fabr: Bachov. *hic, n.* 3. qui tamen & hactenus fuit in-constans ut videre est *vol.* 2. *ad Treutl. supra all. th.* 1. *lit: b.*

14. Qualiter autem probetur casus & impe-dimentum, vide quæ noto *ad l.* 2. §. *ff. Si quis caut. jud. sist.* &c. ac *all. in margine* glossæ *caut.* 4. *quæst.* 5. *verb. occurrerit*, ac quoad observan-tiam curiæ Ostfrisiæ Feltmann. *tractat. de poda-gra, c* 9. *n.* 10. *cum seq.*

16. Per quam viam commensuratio istius temporis fieri debeat si plures existant alia tu-tior quidem at longior altera autem brevior, vi-de post Dd. Jul. à Beyma *ad l.* 3. *in princ. ff. de V. S. pag.* 10. *cum seq.* Mynsing. *hic, n.* 13. ubi, 1mo, rectè tradit tenendam viam tritam & soli-tam juxta notata *ad l.* 1. §. 1. *ff. de his qui dej: vel effud.* ac Sneydewin: *hic, & latius ad* §. *Loca,* 5. *infra, de V. O. n.* 4. *cum seqq. ibique* Goth. *in addit.* Gail. 2. *obs.* 64. *n.* 11. *cum seqq.*

17. Deinde præferendam eam quæ in plani-tie est montanæ juxta illud vulg. qui *vadit pla-nè vadit sanè*, quod & notandum prædicant gloss. & Dd. *ad* §. *His igitur supra de Just. & J.* sicut & *pedum via* apud Comicum dicitur de re expedita ubi ut in via pedibus trita non occur-runt tot salebræ.

18. Tertio præferanda cæteris paribus terre-stris maritimæ juxta Jason. *all. per* Nevium *ad l.* 4. *ff. de off. proconf.* &c. *num.* 3. & tradita per Kuricke *jur. marit. ill. quæst.* 2. *per tot.* cui præ-sertim de non usurpando mari tempore hyema-li, quando ut canit Naso. 7. *metamophos.* 2. *Fer-vet & occultat spumisque tumentibus albet Æquor* ac ut Maro jam *November sylvis honorem decutit,* &c. ubi vel maximè illud Horatii, 1. *od.* 14. *sub fin.* attendendum *tu nisi ventis Debes ludibrium cave,* consonant *all. per* Brunnemann. *ad l.* 6. *C. de off. Rect. prov:* ubi & fortè aliquid notabo.

Ad §. 17. *d. t.*

1. IN textu ibi, *ad universum patrim:* &c. ideo-que pro parte bonorum se excusare nequit, quod huic §pho addendum ex *l.* 21. §. 2. *ff. h. t. ubi add.* nota. & *ad* §. 4. *supra tit.* 14. ac Ba-chov. *cui est* §. 9. & Vinn. *hic*, post Pacium *in not.*

2. An & hodiè postquam omnes provinciæ non subsunt uni Imperatori tutor ab uno magi-stratu, simpliciter pupillo datus, censeatur da-tus omnibus bonis ubicunque sitis, vide per P. Voet. *ad* §. 4. *Inst. qui test. tut. dat. poss. n.* 2.

Ad §. 18. *d. t.*

1. IN textu ibi, *non compellitur*, &c. moribus tamen secus est, Vinn. Grœneweg. Cypr. Regn.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Regn. Anton: Matthæ: A. F. A. N. & Wissenbach: *hic, n.* 21. *disp. Inst. subject.* 57. Ant: Fab: *in rational. l.* 21. §. 6. *ff. de neg. gest. pag.* 480. *column.* 1. P. Voet: *ad princ. supra de curat. n.* 4.

2. At Diss: quoad Germaniam saltem Feltmann: *in spicilegio, Inst. hic*, & Joann: Philipp: *us. pract. Inst. eclog.* 92. præter *all. supra ad tit.* 23. & per Pagenstecher: *hic, aphorism.* 100. *pag.* 81. *cum seq.* 82.

3. In textu ibi, *non cogendum*, &c. nisi fuerit libertus, ut per gloss: & Ang. *hic, num.* 2 ac confer præter notata *ad l. 5. C. h. t.* quoad alios administratores, Sand: 2. *tit.* 9. *defin.* 11.

Ad §. 19. *d. t.* confer Giurb: *decis:* 109.

1. AN & quatenus hic §. hodiè in usu sit, vide præter notata *ad l. 8. & ult. C. de pact. convent. tam super dot.* &c. & Dd. *hic*, nominatim Grœneweg: Cypr: Regn: & Vinn: *n.* 2. Feltmann: & per eum *all. in spicilegio*, ac Wissenbach: *n. 22. d. disp.* 57. & *ad ffta, p.* 1. *disp.* 53. *num. ult.* Rittershus: *ad Nov. p. 8. c. 9. n.* 9. Wibel: *de contractibus mul. c. 1. n. 36. cum seqq.* Ant: Matthæ: *in auctario subject. tract. matrimon. num.* 23. ejusque filium A. F. A. N. *hic, n.* 3. Sand: *lib. 2. decis. Fris. tit. 4 per tot.*

2. Ac de curatela fœminea passiva conf. præter jam all: ac nota: *ad d. l. ult. Cod. l. 2. C. qui legit. person. standi*, &c. *tit. 6. libr.* 3. Revard: 1. *var.* 10. Sand: *dict. tit. 4. defin. 3. cum seq.* Eyben: *disquis. 4. ad Inst. obs. 2. sub fin. ad* §. 1. *Inst. de tut. & ad hunc* §. *obs. 16 num.* 22. P. Voet. *ad princ. Inst. de curat. n.* 9. & Pagenst: *aphor.* 90. *ibique fusè all. pag.* 72. Huber. *hic, disp.* 27. *num.* 11.

3. Hinc & fortè in Gallia receptum, ut mulieres innuptæ quidem testamentum facere possint, nuptæ autem non sine consensu & autoritate mariti, quod testatur Fr. Balduin: *ad princ. infra, quib. non est permiss. fac. test.*

4. In textu ibi, *excusare se posse*, &c. vide Vinn. *hic, n.* 2. & Bachov. in ℣b: *Altera causa*, &c. ac *in coroll. subjecto notis ad Treutler. vol. 2. disp. 4. ad hunc tit.* Tim. Fabr. *disp. anniversr.* 10. *n.* 16. & contra Don. Hillig. *ad ejus nucleum*, 3. *comm.* 20. *lit. b.* qui omnes tradunt maritum uxori curatorem dari non posse ut non opus sit excusatione.

5. Ac confer præter *jam all.* & Dd. *hic nominatim* Hotom. Ludwell. ac latè Eyben. *obs.* 16. post gloss. ℣b. *excusare, & in l. 1. ff. de postul. verb. aut casum*, &c. Anton. Matthæ. *tract. de tut. disp. 5. n.* 8. Grev: 1. *pract. conclus.* 133. *consid.* 1. Mornac. *ad l. 21. C. de procur.* Lyclama *libr. 7. membran. eclog.* 15. §. 2. adeoque vox *excusat:* hic abusivè posita, ut & *in l. un. C. qui morbo se excus.* alibique sæpè, vide *sis*, Giphan. *hic.*

Ad §. *ult: d. t.*

1. IN textu ibi, *falsis*, &c. Idemque in aliis causis decisis ita obtinere videtur, juxta *tot. tit.* 58. *libr. Cod. si ex fals. instrument.* &c. ac ad illum tit. tradita per Don. 27. *comm. 7. ibique* Hillig. *præsertim lit. C. cum seqq.* qui plures allegat.

2. Quin gloss *hic*, ℣b. *non est liber:* id extendit ad causas quascunque injustè allegatas etiam per ignorantiam, ac confer Ang: *hic ab initio cum addit. lit. b.* & Sneydewin. *hic, n. 2. ibidemque* Goth. *in addit. lit. b.* Brunnemann. 2. *de jure eccl.* 18. §. 51. *ibique* Stryck. *in addit.* Feltmann. *tract. de podagra, c. 9. n. 32. & 34.*

3. Quanquam alias regulariter sententia ex falsis instrumentis lata valet quidem sed rescinditur vel restituitur victus contra eam argt. *l.* 33. *ff. de re judic.* junct. *l. 2. 4. 5. & 15. Cod. de fide instrum.* vide Gothofred. *in l.* 26. §. 8. ubi est textus, *ff. de fideic. libertat.*

4. Quod & præter Vinn. *hic*, notat Bachov. *ad Treutl. vol. 1. disp. 7. th. ult. lit. c.* & *vol. 3. disp. 23. th. 5. lit. b.* etsi post Zasium, 1. *singul. respons.* 3. dissentit Anton. Matthæ. Ultraj. *disp. 2. n. 14. tract. de tut.*

5. An sententia lata contra tertium qui falsum commisit, ut *in l. 14. C. de testib.* præjudicet illi qui obtinuit per falsas probationes aliaq; eò pertinentia practicabilia, vide per Jo. Fabr. *ad* §. *semel a. supra num. 4. cum seq. ibique all. in addit.* & per Turzan. *comm. opin.* 78.

6. An expressio falsæ causæ in sententia eam annullet & quando, vide præter notata *ad l.* 37. *ff. h. t. 1. libr.* 27. & *all. per* Nevium *ad l. 2. ff. de his qui not. infam. n.* 3. Ang. *cum addit. ad* §. *suspectus a. J. tit. seq. num.* 2. Myns. *respons. 6. n. 62. cum seqq.* Hillig. *ad Don. enucl. 27. comment. 6. lit. c.* Tusch. *lit. A. pract. conclus.* 197. *num.* 43.

Ad tit: ult: libr: 1. *Inst: de susp: tut:*

1. COnfer Guittierrez, *tract. de tutel. part.* 2. *cap.* 18. Balthasar. *tit. 5. pract. resolut.* 6. & notanda *ad titt. parallelos in ffis & Cod.* De infrequentia hujus judicii in praxi, vide *sis* conquerentem Myns. *hic, n.* 4. qui & *n.* 3. ejus practicam tradit.

2. Ac add. Huber. *hic, n. 1. disput.* 28. ac *in prælect. parat. h. t. Inst. n.* 1. & *ad ffta, eod. n.* 1. ubi notabilia præjudicia curiæ Westfrisiæ accumulat: sanè nullibi abrogatum aut planè desuetum esse, docet Pagenstecher *hic aphorism.* 114. quin & memini hoc judicium practicatum in curia Embd. pro Martie Arents contra D. R. V. M.

Ad princ: d. t.

1. IN textu ibi, *suspecti crimen*, &c. id est criminationem, vide gloss. & Dd. *hic*, nominatim Vinn. P. Voet. & Myns. *n.* 6. Ostermann. *in rational.* & Eyben. *obs.* 17. sicut & calumnia ponitur pro calumniæ actione *in l. 2.* §. 8. *sub fin. C. de juram: propter calumn.* ac add. *sis*, Wissenbach. *ad l. 109. de R. J.* ut & vox Græca, κρίμα, pro criminatione vel condemnatione, 1. *Timoth.* 3. *vers.* 16.

Ad §. 1. d. t.

1. IN textu ibi, *datum est*, &c. Attamen ea cognitio est jurisdictionis ordinariæ ut mandari possit, ut *l.* 4. *tit.* 21. *libri* 1*mi fftor.* vide Ludwell. *hic*.

2. In textu ibi, *legato proconsulis*, &c. nec obst. *l.* 1. §. *suspect. ff. ad SCtum Turpil.* ut per Giphan *hic*, ac an autem in alio quocunque delegato præsidis? vel prætoris? Neg. gloss. *hic*, & confer notata *ad l.* 1. §. 4. *ff. h. t.* per quam hic dissentit Anton. Matthæ. junior A. F. A. N. *in comment.*

Ad §. 2. d. t. Instit: de susp: tut:

1. IN textu ibi, *omnes*, &c. id est, omnis generis tutores, ut scilicet intelligatur de generibus singulorum non singulis generum juxta explicationem quæ est *in vers. seq.* & per Porcium *hic, n.* 15. ne alias daretur absurdum ac si omnes & singuli etiam omni suspicione majores & integerrimi tutores tanquam suspecti removeantur indiscretè, ac confer similes concordantias juris nostri è glossa *hic*, & per Zas. 1. *sing. resp.* 6. *n.* 4. *cum seq.*

2 Idemque in SS. Scriptura sæpè occurrit tam veteris quam novi Testamenti præsertim valdè apparenter *Deuteron.* 28. *vers.* 61. *Lucæ* 15. *vers.* 1. *&* 1. *Timoth.* 2. *vers.* 4. similibusque locis de quibus parum convenit inter orthodoxos alias Spanhemium & Dalæum concertantes de gratia universali, quodlibeticè ferè si isthic saltem subsistatur, nec omnia dogmata Divi Pauli *ad Roman.* 9. *cum* 2. *seqq.* simul subvertantur aut enerventur planè ut non deceat hactenus tricari Theologos Protestantes, etsi vel ob id saltem *cap.* 9. præfero doctrinam Synodi Dordracenæ ac nostri Embdensis & Heydelb: catechismi.

3. Confer tamen de ea quæst. problematica ac inter Reformatos, Lutheranos, Arminianos, acriter ventilata pro orthodoxia obfirmatos Rivet. *summæ controvers. seu Cathol. orthodoxi, tract.* 4. *quæst.* 8. *&* 9. *n.* 14. *cum seq. & in synopis doctrinæ de natura & gratia passim, præsertim cap.* 2 *pag.* 838. *Operum tom.* 3. Mares: *hydræ Socin. ad Crellii libr.* 1. *de vera relig. cap.* 31. *pag.* 582. *& tom.* 2. *Antichristi revelati contra Grotii appendicem, c.* 4. *n.* 19. *cum seq. ac syst. Theol. loc.* 8. §. 8. *cum noviss. addit. de Anno* 1673. *& loc.* 10. § 31. *cum* 2. *seqq. & dictis addit. denique in epicrisi contra Dalæum edita Anno* 1656. ejusque alias æmulum Coccej: hactenus autem benè consonum, *de fœdere & Testam. Dei, c.* 5. §. 108. *cum seqq.* Polan. *libr.* 6. *syntag. Theol. c.* 18. *columm.* 1273. *cum multis seqq.*

4. Ac add. *fis*, P. Martyr. *class.* 3. *loc. comm.* 1 præsertim hactenus *n.* 45. & Keckermann. 1. *syst. Theol.* 1. *&* 4. Guilh. Bucan. *loc. Theolog.* 36. *quæst.* 22. *cum seqq.* & fusè Gomar. *in explicatione Matthæi,* 20. *vers.* 1. *cum seqq. digress. ult. pag.* 102. *Operum part.* 1. *& in explic. c.* 1. *ad Galatas, Operum part.* 2. ubi *pag.* 90. *cum multis seqq.* ex professo Ægid. Hunnium ipsique consonos refutat docens Christum non pro omnibus & singulis sed electis saltem fuisse passum, utique non perit unus ex iis pro quibus mortuus est Dominus Jesus, benè dicit Augustinus *in epist. ad Evodium*, 102.

5. Quanquam cum Lutheranis hactenus in contrarium fecisse videtur bonus pater ante Ambrosium, Augustinum, Hieronymum, Salvianus *libr.* 2. *contra avaritiam, pag.* 52. quem ibi idcirco laudat Rittershus. *in comm.* & è Reformatis adstipulatur iis tota ferè schola Salmuriensis in Gallia quondam florentissima at jam *proh dolor!* deperdita, ac latè Joann. Camero *passim, præsertim in epistolis ad L. C. S. insertis ejus operibus miscellaneis in folio, pag.* 530. *cum seqq.* pro quibus fac. 2. *Petri*, 2. *vers.* 1. sed conf. *ibid.* Gomar. *in explic. analyt. pag.* 442. *cum seq. Operum part.* 2.

6. In textu ibi, *sive sint testamentarii*, &c. hi tamen non ob negligentiam sed dolum tantum removentur, ut *l.* 4. *C. h. t.* Don. 3. *comment.* 16. *pag.* 108. Sneydewin. *hic, n.* 6. ac de legitimis conf. notata *ad l.* 35. *C. de transact. n.* 1. & Hotomann. *ad §. Interdum, supra de curator. enunc.* 3.

7. In textu ibi, *parcendum esse*, &c. scilicet non significatâ causa remotionis, *l.* 4. *in princ. ff. h. t.* Pac: *in not.* & Mynsing. *hic*, *n* 5. *sub fin.* post gloss. *hic, & ad §. suspectus a. remotus.* 5. *infra, eod.* ℣b. *famosus est*, add: Pagenst: *aphor.* 108.

Ad §. 3. d. t.

1. IN textu ibi, *q. publicam*, &c. cur adjecta sit vox, *quasi*, vide præter gloss. Dd. *hic*, *nominatim* Ang. Hortens. & Heyg. *num* 3 *cum seq.* ac Ostermann. *in rational.* Vinn. Voet. Ant. Matthæ. jun. A. F. A. N. Huber. *in prælection. h. t. n.* 4. Hillig. *ad Don. enucl.* 3. *comment.* 16. *lit. C.*

2. Ac similiter administratorem Reipubl. per quemlibet posse argui ut suspectum etsi ejus privatim non interest, tradit Cravet. *consil.* 132. *num.* 9.

3. In textu ibi, *quinimo & mulier*, &c. etiam impudica, quod etsi videtur repugnare verbis *mox seqq.* ibi, *non sexus verecund.* &c. tamen ut speciale hic inculcat gloss. ℣b. *procedunt* ubi & quoad matrem removet obstaculum *l.* 4. *in princ. vers. sed nec, ff. de in lit. jur.* prout ibidem notavi, ac conf. *l.* 1. *cum seq. C. de neg. gest.* ibique Barbos. *respectivè n.* 3. *&* 4.

4. An autem si mater neglexerit tutorem suspectum postulare ideo excluditur à filii successione ut in casu §. 6. *infra*, *ad SCtum Tertullianum*? Neg. Rittershus. *ad d.* §. 6. *sub fin.* neque injuriarum tenetur mater etsi non obtinuit sed causâ cecidit, ut per Tulden. *ad hunc tit. Inst. cap.* 6. Treutl. & Bachov. *volum.* 2. *disp.* 9. *th.* 4. *lit. e*, ubi tamen dissentire videtur Hunn. *in resol.*

5. In textu ibi, *non sexus verecund.* &c. scilicet absque pietate perpensa instar Calphurniæ vel

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

vel Carfaniæ cujus mentio fit *in l.* 1. §. 5. *ff. de postul.* vide gloss. *hic, verb. egredi:* præter nota: *supra n.* 3.

6. Quin & mulier potest constitui executrix testament. ut per Bald. *ad l.* 24. *C. de episc. & cler. n.* 4. *cum addit.*

7. In textu ibi, *pietatis necessitudine*, &c. vel potius pietate necessitudinis, ut accuratius dicitur *in l.* 1. §. 7. *ff. h. t.*

Ad §. 4. *d. t.*

1. IN textu ibi, *ex consilio necessarior.* &c. conf. nota. *ad l. ult. ff. de Just. & J.* & Anton. Matthæ. junior A. F. A. N. *hic, n.* 5 *cum seq.* qui & *in præcedd.* satis latè eruit rationem hujus §phi, ac an & quando præcisè id consilium requirendum & sequendum sit, vide per Ang. *hic, n.* 2. *& consil.* 92.

2. Quod si necessarii nolint consentire vel procul absint aut desint, judicis à minore aditi officium est providere ne quid minor detrimenti capiat, vide præter nota. *ad rubr. ff. h. t. & l.* 2. *C. qui legit. person. standi in jud. l.* 49. *ff. de minor. in fine*, Ang. & Vinn. *hic*, ac Heyg. *num.* 9. *cum seqq.* qui hunc §. conjungit cum præced. ac fac. *l.* 19. *ff. de R. N.*

Ad §. 5. *d. t.*

1. IN textu ibi, *sed antequam*, &c. vide hunc §. exemplificantem Don. 3 *comm.* 10. & latè gloss. *hic, verb. removeri*, ubi & removet obstaculum *l.* 4. §. 4 *ff. h. t* de quo & conf. Hortens. *hic*, & Jo Philipp. *us pract. Inst. eclog.* 94. Tulden. *h. t. Inst. cap.* 2. ac conf. *l.* 47. *ff. de judic. ibique* notata.

2. Hoc tamen non nisi ob dolum fieri non autem ob culpam ante fortè admissam, vide gloss. *hic verb removeri*, quam latè defendit Jas. ad Porcium *n.* 19. *cum seq.*

Ad §. 6. *d. t.*

1. AN ob culpam levissimam tutor removeri potest? Neg. Ant. Matthæ. senior *hic*, contra gloss. *coll. Inst.* 1. *disp.* 4. *n.* 15. ac add. *sis*, Angelum *n.* 3. Heyg *n.* 8.

2. Cum ne quidem tutor teneatur de levissima culpa licet benè de levi, juxta nota. *ad l.* 20. *C. de neg gest. n.* 4. quibus add. Anton. Matth Ultraj. *tract. de obl. disp.* 25. *n.* 5. Pagenstech. *in Siciliment. ad compend. jur. manip.* 1. *pag.* 76. Frantsk. *exercitat.* 3. *quæst.* 9. Hœnon. *hic, disp. jurid.* 3. *n.* 23. Vult. *disc. scholast.* 15. qui tamen magis dissentire videtur.

3. In textu ibi, *ob dolum*, &c. An & ob latam culpam? Hæsitat & sibi parum constat gloss. *hic*, at ego negativam, cum eram scholaris, libentius defendi, quam & moribus accommodatiorem statuunt dissentientes alias Tulden. *h. t. cap.* 7 *seu ult.* ut & Tuning: Vinn. Feltmann. *in spicilegio hic*, qui plures pro & contra citat.

4. Pro ista autem mea sententia præter tradita per consentientem Feltmann. fac. argt. *l.* 31. §. 1. *ff. de reb. aut. poss.* & quod generaliter in edicto dolus tantum notatur nusquam lata culpa nisi uno alterove casu, *l.* 6. §. *ult. ff. de his qui not. infam.* ac conf. *l.* 3. §. *ult. ff. l. ult. C. h. t. l. un. tit.* 47. *lib.* 5. *Cod.*

5. Add. & quod in dubio benigniori sententiæ standum suadent *l.* 18. *cum seq. ff. de legib. l.* 56. *de R. J.* suppetit & pro hac sententia negativa argumentum ex traditis per Treutl. *p.* 1. *disp.* 24 *th.* 4. *lit. C. ibique* Bachov. *in animadvers.*

6. Licet alias uterque dissentiat *ead. th.* 4. *lit. G.* ut & præter *jam supra all.* Hœnon. *hic, disp. jurid.* 3 *n.* 22. & Bachov. *in comm. hic, ipsi* §. *ult. n.* 4. & contra Wes. *in parat. ibi in not. h. t. n.* 8. *& in eısd. not. ad tit. de his qui not. infam. n.* 4. ac Hunn. *in resol. ad Treutl. d. lo.* & latius, 1. *resol. ad Inst.* 4. *quæst.* 28. Duaren *ad l.* 5. *ff. de in lit. jur. n.* 35. Don. 16. *comm.* 7 *pag.* 882. *column.* 2. *ibique* Hillig. *lit. X. cum seq.* & Don. 18 *tom.* 8. *pagin.* 1027. *colum.* 2. *ab initio, ibidemque* Hillig. *lit. k. l. m.* Gœhausen, *p.* 2. *peric. Acad.* 4. *quæst.* 26 Hotomann. *hic, enunc.* 3 ac Sand. *ad l.* 23. *de R. J. p.* 145. *edit.* 2*dæ.* Wissenbach. *hic, disp.* 8. *n.* 37. *& ad ffta, h t. n.* 21. Anton. Matthæ. *tract. de tut. disp.* 4. *n.* 6. ejusque filius A. F. A. N. *in comm. n.* 4. *cum seq.* patri & avo contrarii.

7 Pro mea autem sententia decidit Anton. Matth. senior *colleg.* 1. *hic, num.* 14 & plerique nominatim Pav. *in not.* Wes. *in comm. n.* 2. & Giphan. ac Sneydewin. *n.* 2. Ang *n.* 4. *cum seq.* qui tamen facti infamiam saltem inde nasci admittit, de quo plura infra notabo, *n.* 11.

8. Ac conf. pro nobis, Arumæ. *exerc.* 3. *th.* 23. *& disp.* 16. *th.* 2. Ungepaur. *exerc. Justin.* 3. *quæst.* 17 Lyclam. 6. *membr. eclog.* 14. Rittershus. Ludwell. & Voet. *hic, n.* 1. Frantsk. *exercit.* 3. *quæst.* 8. Bronckhorst: 3. *enantioph. ass.* 19. Pagenstech: 1. *aphor:* 107. *&* 111.

9. Pro dissentientibus quidem videtur militare, quod plerunque vox, *culpa*, absolutè posita culpam designet levem, at quia id non semper fieri patet vel ipsomet suo quondam magistro contrario Wissenbach. *disp. ad Inst.* 32. *n.* 22. & Rebhan. *in hodoget. pag.* 562. id nec nos multum stringit. add: Pagenst: 1. *Sicilim. ff.* 10.

10. Ut nec quod vel in pœnis lata culpa æquiparetur dolo per *l.* 1. §. 2. *ff. si is qui test. lib. esse juss.* & delictis ut per Hunn: *ad Tr. vol.* 3 *pag.* 462. *cum seq.* Langlæ. 8. *semestr.* 15. Wissenbach. *ad l.* 23. *de R. J. n.* 13. quia etsi quandoque & ubi id speciatim expressum admitti potest, regula tamen contraria inde non destruitur sed magis adstringitur per nota. *ad l.* 1. *in princ. vers. Hujus, ff. de off. ejus cui mand. est jur.* & quæ latè ac distincte tradit Zas. 1. *singul. respons.* 2. *a n.* 36. Id quod vel ipse Hillig. *admittit ad supra all. c.* 7. Don. *enucl. lit. y.*

11. In textu ibi, *non æque*, &c. putat tamen gloss. *hic*, vel ob levem culpam existere facti infamiam licet non juris, ideoque verba, *non æque* hic putat significare idem quod, *non similiter*, sed vide potius Ang: *ubi supra n.* 7.

Ad §. 7. *d. t. Inſt. de ſuſp. tut.* Conf: nota: *ad l. 7. C. h. t. l. 3. ff. de ſenat. & all. per* Heyg: *hic, n.* 17. *cum ſeq.* & Anton. Matthæ. A. F. A. N. *in comment.*

1. IN textu ibi, *interdicitur*, &c. & quidem ipſo jure ut per Ang. *hic, n.* 1. *&* 2. quando ſcilicet de mala adminiſtratione accuſatur vel arguitur, non ſi de alio crimine, ut per *l.* 45. *ff. de ſolut.* Joann. Fab. *hic*, qui & utroque caſu ſecus eſſe tradit de Jure Canon. ut non arceatur vel tutor ab adminiſtratione, niſi prius factâ informatione de dilapidatione, ac confer præter notata *ad d. l. 3. ff. de ſenat. num.* 2. *&* 3. textum *Lucæ* 16. *verſ.* 1. *&* 2. & Ant. Fabr. *Cod. forenſ. libr.* 5. *tit.* 26. *defin. ult. ibique alleg. num.* 2.

Ad §. 8. *cum ſeq. d. t.*

1. IN notis *n.* 20. *alias lit.* vide Cujac. & Pacium *in not. hic.*

2. In textu ibi, *extinguitur*, &c. nunquid autem duret lis ſaltem propter expenſas vel damna pupilli, vide fusè diſting. Joann. Fabr. *hic*, & Angel. *n.* 4. qui conjung. hunc §. cum præced. Quin vel heredi accuſati permitti ejus innocentiam purgare judic. ſententiâ declarandam, vide per Tulden: *h. t. Inſt. n.* 6.

3. In textu ibi, *alimenta pup. decern.* & add. vel parentibus ejus ſimilibusque neceſſariis perſonis ut per Heyg. *hic, n.* 5. & notata *ad tit. ff. de agnoſc. & alend. lib.*

4. Ubi autem & apud quem pupillus educari debeat vide præter *titt. pecul. in ffſtis & Cod.* & notata *ad tit.* 17. *ſupra n.* 3 fusè Anton. Matthæ. junior. A. F. A. N. *hic, n.* 2. *cum ſeqq.*

Ad §. 10. *d. t.*

1. HUjus §phi rigorem ab uſu receſſiſſe dicit Grœneweg. *hic*, ſed non bonâ ratione ut per Portium *hic*, ubi & Jaſ. *in add. n.* 22. iſtum tutorem non tantum puniendum cenſet, ut hic ſed & removendum, ac quidem in utroque hujus §phi caſu, ut per Ludwell. *hic.*

2. In textu ibi, *ſicut ille*, &c. vide *alleg. per* Boer. *ad conſuetud. Bitur. tit.* 1. §. 11. *gloſs.* 1. *ab initio.*

3. Hinc autem coll. Prætori aliive magiſtratui non competiiſſe actus meri imperii, niſi id iis nominatim à Principe datum vel tributum fuerit, quod vel privato fieri potuit argt. *l.* 1. *in pr. cum ibi notatis ff. de off. ejus cui*, &c. Matth. Steph. 1. *de juriſd.* 11. *n.* 7. *&* 27. *cum ſeqq.*

Ad §. 11. *d. t.* conf. *tit.* 50. *libr.* 5. *Cod.*

1. IN textu ibi, *ad præfectum urbi*, &c. is enim pœnam loco mulctæ pecuniariæ, cuï non eſt ſolvendo reus, exigit ut *l. ult. ff. de in jus voc.* ac cur hoc? vide quæ notavi *ad l.* 1. *ff. de off. prætor. n.* 2.

Ad §. 12. *d. t. Inſt: de ſuſp: tut:* conf. *l.* 5. *verſ: Melius n. Cod: in quib: cauſ: reſt: non eſt nec:*

1. ALias gloſſ: *hic*, nil habet præter ea quæ notavi *ad l.* 24. *C. de evict.*

Ad §. *ult: d. t.*

1. IN textu ibi, *fidelis*, &c. id eſt, ſincerus cui non opponitur à fide Catholica aberrans, nec enim præcisè requiritur paritas religionis, licet in cauſa de qua notavi *ſupra ad initium tit: præced: de excuſ:* ſimul ſuſtinuerim neminem cogi ad tutelam pupillorum vel minorum Anabaptiſticæ religionis alteriusve ſectæ excluſæ de pace religionis, vide prædicta acta Polman contra Menger in curia Oſtfriſica ante 30. annos circiter ventilata.

2. Ac conf: præter nota: *ad l.* 6 §. 2. *ff. de excuſ. l.* 19. *Cod. lib.* 1. *tit.* 9. & de Judæis in ſpecie hactenus Paul: Berens, *diſp.* 2. *th.* 7. & Feltmann: *hic, in ſpicilegio, n.* 5. *&* 6. ubi & *in fine* ſubdit judicatum Cameræ Hovetm: Groning-Ombl: rejiciens matrem Mennon: à legitima liberorum ſuorum tutela. Sanè excommunicatum arceri à tutela tradit Piagg: *tract. de tut. quæſt.* 3. *n.* 22. *cum ſeqq.* ac add: præter notata *ad d. l.* 19. Guazzin: *defenſ. reor.* 1. *cap.* 22. *n.* 5. *cum ſeq.*

3. Ibid: in fine hujus textus, excipe tamen caſum *l.* 4. *in fin. ff. de teſtam. tut.* ac adde quod is ſaltem alia de cauſa removeri poſſit quia ſcilicet nequit ſatisdare pauper ut *l.* 2. *C. de tut. vel cur: qui ſatisd.* &c. Pac: *in not: hic*, poſt gloſſ: ỽb: *removendus non*, &c. & Porcium *n.* 26. *cum ſeq. ibiqne* Jaſ: *lit. b.* qui ſolvunt inſignem nodum hactenus.

4. Nec enim facilè audiendi qui putant tutorem per inopiam ſatisdare nequeuntem admitti ad Juratoriam cautionem cum ei remedio ſubſidiario ſaltem locus detur pro promovenda Juſtitia ut *auth. Generaliter. C. de epiſc. & cleric.* & conf: not: *ſupra ad princ. Inſt. de ſatisd. tut:*

5. Ac add: *ſis*, latius de paupere ad tutelam admittendo præter nota: *ad* §. 6. *ſupra de excuſ.* P. Montan: *tract. de jur. tut. c.* 36. *reg.* 2. Tulden: *h. t. Inſt. cap.* 2. *ſub fin.* Piagg: *ubi ſupra*, Damhoud: *tract. de tut. & curat. cap.* 6. *n.* 25. *cum ſeqq.*

6. Paupertatem facere indicium furti ac quando & quatenus vide præter nota: *ad l.* 6. §. 1. *ff. de edend.* latè per Bonifac: *de furt.* §. *Eſt* &c. 2. *n.* 55. *cum ſeqq.*

7. Quin & conjurationis quatenus eam diffidiaque & conſpirationes ut eſt notabile exemplum Catilinæ apud Saluſtium, ſæpè ſuadere ſolet paupertas, ſicut & apud Cic: ſæpius dicitur ita quem eſſe *pauperem ut conjurare auſit*, & apud Juven: *ſatyr:* 3. *contemnere fulmina pauper Creditur atque Deos*, &c.

8. Li-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

8. Licet alias homo factiosus dicatur qui potens & locuples juxta nota: *ad.* §. 11. *l.* 2. *ff. de O. J.* ac an & quatenus paupertas dedecoret nobilem, vide Tiraquell. *tract. de nobilitat. cap.* 25. ac de his omnibus *supra à n.* 6. traditis Christoph. Cruſ: *p.* 1. *de indic. delict. cap.* 43.

9. In notis *n.* 28. Adeoque hic fallit illud Juvenal: *d. satyr:* 3. *Quantum quisque sua nummorum servat in arca Tantum habet & fidei*, &c. plura etiam de paupertate & unde de ea constet traduntur per Ang: *in tract. de malefic.* ṽſ. *Et ad querelam*, &c. *n.* 34. *cum addit. variorum.*

Ad Libr. 2.

Inſt. tit. 1. *de Rer. Diviſ.* &c.

Vid. *alleg. per* Broſſeum *hic.*

1. VErba sequentia hujus rubricæ ibi, *& adquirend:* &c. fortè sunt interpretis cujusdam non imperiti quidem sed hanc confundentis cum *rubr. tit* 1. *libr.* 41. *ffior.* ut qui tit: cum isto symbolisat magis quam *tit.* 8*vus libri* 1*mi ffior.* quanquam si resecentur ista ṽba adjectitia, plenam tamen satis esse inscriptionem censent Mynsing. & Pacius *hic*, refragante Bachov. *num.* 1. quem vide *ſis* latius ac Ludwell. & Steinberg. *in diſſ. ad Inſt. hic.*

2. Alias de dominio vid. præter all. à Bechtoldo *in sylloge* ṽb: *domin* & Forster: *in pecul: tractat.* eique passim contrarium Harprecht: *ad princ. h. t. à n.* 7. (qui facilè irritabilis senex illum præsertim acriter taxat *ad* §. 39. *h. t. n.* 31.) & Ant. Matthæ. junior. A. F. A. N. *ad* §. 11. *h. t. infra ab initio*, ubi è Cujacio aliisque docet apud Cic: sæpè convivium pro dominio dici & vice versâ, licet alias propriè & ex usu magis apud Erasm: in colloquiis & antiquiores classicos ea vox designet cœnam vel prandium gratis & hospitaliter datum, unde proverbium apud Varron: de muliere perversa & omnia præposterè agente, in convivio Coa est in cubiculo nola, de quo & noto *ad l.* 9. *ff. de statu hom.* ac add. *ſis* interim *all. per* Harprecht: *d. n.* 9.

3. An denique & quid differat dominium à proprietate, vid: Vultej: *ad* §. 1. *infra, de usufr. n.* 3. Harprecht. *ad* §. *ult. ejusd. tit. n.* 2. *cum seq. ibique fusè all.* De dominio directo & utili alibi noto, vid. *ſis*, interim noviter visum Hœnon: *diſp. jur.* 4. *controverſ.* 1. *ibique fusè all.*

Ad princip: d. t.

1. IN textu ibi, *modo vid.* &c. id est, nunc videamus &c. istæ n. voces designant tempus præsens ut per Porcium *hic*, *n.* 2. *ibique* Jason. *in addit.*

2 In textu ibi, *nostro patrimonio*, &c. id est, in bonis vel dominio nostro, actu vel potentiâ. Porcius *hic*, ac de ṽbis, *in bonis* & *ex bonis* vid. §. *ult. infra, tit.* 2. *libr.* 4. *ibique* Ludwell. *n.* 1.

3. Alias patrimonium strictius significat bona paterna ut & fortè matrimonium bona materna, fratrimonium fraterna ut ex Seneca 1. *de benefic.* 3. Cujac: *hic in not. & in parat. C. de bon. matern.*

4. De quo dubitat quidem mecum Rebhan: *hodoget: jur: hic*, *chart.* 2. *clim:* 1. *pag.* 102, at dissentit quoad vocem, *matrimon:* saltem præter Casaubon: *in animadverſ. ad Sueton:* Ant: Matthæ: A. F. A. N. *in comm. hic*, *n.* 4. Bachov: *n.* 3. *& in comm.* 1. *part. ffior. h. t. c.* 1. *n.* 3. *pag.* 273. Neand: *in tract. de nupt. sect.* 7. *n.* 3. *pag.* 51. *ibique all.* & per Gryphiandr. 1. *œcon: leg.* 7. *ab initio*, sicut nec benè quilibet paterfamil: dicitur imperator ex eo quod quisque imperat in sua domo juxta nota: *supra ad inscriptionem proëmii*, *n.* 10.

5. In notis *per Anſ. n.* 4. At confer præter nota: *ad all. l.* 1. omninò gloſſ: *hic verb. habentur*, Vult: *n.* 18. Hotom: *lit. b.* Ludwell: *n.* 3. Harprecht: *n.* 161. *alias* 167. *edit. in* 4*to*, *cum seqq.* Pichard: *n.* 2. Ant: Matthæ: sen: *in not. seu animadverſ.* ejusque filium *tract. de servit. diſput.* 7. *n.* 3. & junior A. F. A. N. *in comment. hic*, *n.* 3. Alb: Gentil: *ad l. Rei appell.* 5. *de V. S.* Hunn: *ad Tr. vol.* 2. *diſput.* 18. *th.* 1. *quæst.* 11. *&* 2. *resolut. ad Inſtit.* 1. *quæst.* 4. *cum seqq.* Bar: *ad tit. Inſt.* 2. *infra libr.* 2.

6. Add: & *ſis* Ungepaur. *exercit. Juſtin.* 5. *quæst.* 1. qui & alios nodos solvit hactenus, ac Hotomann: 6. *obſ. ult.* Conn: 3. *comm.* 2. *n.* 10. Don: 4. *comm. cap.* 5. Gryphiand: *d. c.* 7. *n.* 12. *cum seq.* Pacium *in Isagoge h. t. n.* 2. Huber: *hic*, *n.* 6. *diſp.* 29.

7. In textu ibi, *quædam publica*, &c. *quæ eadem publica*, legendum vult Hotomann: *hic*, *lit. C. &* 8. *obſ.* 4. quin Vult: *hic sub fin.* ea verba delenda putat, sed vide potius Treutl. *h. t. th.* 1. *lit. g. & ad eum* Bachov: *pag.* 172. *ab initio* ac *ad* 1. *part. ffior. h. t. c.* 1. *n.* 4. *& in comm. hic n.* 1. *ibidemque* Ludwell: *n.* 4. & Giphan: *in comm. hic* & Ant: Matthæ senior *in not. ad verſ. quædam n.* &c. ejusque nepotem A. F. A. N. *in comm. hic*, *n.* 8.

8. De differentia inter commune & publicum, quæ alias ſæpè confunditur ut de mari eſt textus *in l.* 10. *ff. h. t.* confer præter Hotom: & Porcium, *hic*, *n.* 26. *cum ſeq.* Huber. *p.* 2. *digreß. libr.* 2. *c.* 1. Lambin: *in Horat. epiſt. ad Piſon.* Pontan: *in annot. ad lib.* 3. *progymn: c.* 13. in ✠b: *publicæ calam:* ac latius Bachov: *hic*, *n.* 2. *cum ſeq.* Ludwell: *ad* §. 2. *h. t. n.* 2.

9. Ac pro communione primæva, vide præter mea *ad* §. 2. *n.* 10. *ſupra tit.* 2. *libr.* 1. *& ad l.* 5. *ff. de J. & J.* latè contra Bœclerum *in comment. ad Grotii libr.* 2. *de jure belli*, 3. §. 2. Huber. 2. *jur. publ. univerſ.* 16. *n.* 21. *cum ſeqq.*

Ad §. 1. *d. t. Inſt: de rer. div.*

1. IN textu ibi, *aër*, &c. Quomodo Ovid. 6. *metamorph.* 5. *uſus communis aquarum eſt. Nec ſolem proprium natura, nec aëra fecit*, cujuſmodi plura vide per Alb. Gentil. 1. *de jure belli* 19. *pag.* 146. *cum ſeqq.* qui cæteris paribus ob iſta denegata belligerare permittit.

2. Ideoque & aucupari cuivis licere putant Hotomann: *hic*, *enunc.* 1. Heyg: *n.* 6. *cum ſeq.* quod etſi iſthoc ſaltem jure regulariter verum eſt, ut *hic*, *in* ✠ſ: *Nemo igitur*, &c. ac *l.* 1. §. 1. *ff. de A. R. D.* hodiè ſaltem uſque quaque non eſt tutum cum contraria praxis jampridem invaluerit juxta ea quæ noto *ad* §. *ſeq. &* §. 12. *infra*, *h. t.* ubi & de venat: piſcat: &c. ac conf: Weſenb: *in comment. hic*, & Fachinæ. 1. *controverſ.* 1.

3. Quin vel pro aëre & umbra jam olim vectigal exactum refert Cujac: 10. *obſ.* 7. & ex eo fortè deſcripſit Goth: *ad l.* 23. *C. de pœn. n.* 52. *alias lit: S.* ut & pro aqua & igni, *Threnor.* 5. *verſ.* 4.

4. Quod & etiamnum in Oſtfriſia obſervatur quoad molas vulgo het Wintrecht/ de quo conf: Ahaſ: Fritſch: *pag.* 1. *varior. de jure publ. exercit.* 16. etſi alias in vicina provincia Groningana jura molend: trajectus & ſimilia vulgo dwantmeulen/ dwantveren/ non ſint in uſu ſed meræ facultatis ut 12. Auguſti 1620. judicatum refert Cling: *ad art.* 1. *libr.* 4. Landrechtens.

5. De origine alias ac uſu molarum & piſtrinorum apud vett: vide *ſis*, Demſter: *in paralipom: Roſini* 1. *antiq. Rom.* 14. Joan. Hering: *in tract. de molendin: quæſt.* 2, ac pluribus de ſupra tactis molendinis coactis vide tractantem Hœnon. nuper viſum *diſp. jurid. ad h. t.* §. *ſeq.* 4. *controverſ.* 3. præſertim *pag.* 89.

6. Neque tranſvectionem hominis mortui à ſolutione vectigalis immunem fuiſſe videtur, unde pro✠bium à Græcis traditum vel à mortuo tributum auferre apud Eraſm. *in chiliad.* ac conf. *l.* 37. *in princ. ff. de relig. & ſumt. fun.* Kirchmann. 3. *de funer. Rom.* 25. *ſub fin.*

7. De quo tamen præter textum *l.* 15. *ſeu ult. C. de relig.* &c. add. latius Hahn. *in obſ. ad Weſ. par. d. t. ffior. num.* 5. Carpzov. *de l. regia Germ: c.* 8. *ſect.* 2. Feltmann: *tract. de cadaver. inſp. cap.* 35, 36. *&* 39. *ab initio* ubi *in fine* Italis ejuſmodi exactiones imputat, ac Tulden: *ad d. tit. C. de religioſ. n.* 4. Harprecht. *ad* §. 2. *infra*, *locati*, *ſub fin.* ubi pro mortuo vectore in navi nil ultra deberi nautæ tradit ſicut nec pro partu è muliere prægnante nato quod quidem probari videtur *l.* 19. §. 7. *ff. locat.* at ſanè non niſi cum mica ſalis accipiendum.

8. Confer alias *l.* 10 *in princ. ff. de l. Rhod. de jactu* è qua colligit Joann. Franc. Ripa *ad l. Quod te* 5. *ff. de reb. cred. n.* 75. ſtatutum de ſolvenda gabella pro intrantibus civitatem, non deberi pro cadavere.

9. Ac quod pro ſepultura alias nil exigi debeat vide per Decium *conſil.* 215. Alb. Gentil. 2. *de jure belli*, *c. ult. pag.* 460. *cum ſeqq.* quanquam pro deductione funeris ad ſepulturam meritò ſolvi honorarium eccleſiæ miniſtris aliisve adſiſtentibus vel , ut valdè obſervatur apud Hamburgenſes, concomitantibus ſaltem pompam ſuſtinet Carpzov: *lib.* 1. *jurisprud. conſiſtor. tit.* 7. *præſertim defin.* 112, ut & pro concione funebri, idem *ibid. defin. ſeq.* 113. adde & quæ notabo *infra ad* §. 9. *h. t. n.* 5. & textum *Novell.* 59. *ibique* Comm: & M. Uran: *conſil.* 5. *per tot. cum addit. lit: a.*

10. An & loca deſerta ac inculta & inhoſpita teſqua (ubi ut eſt apud poëtam in Georg. & Flaccum *ſatyr.* 3. Neglectis urenda filix innaſcitur agris: qualia & è claſſicis accumulat Franc: d'Amaya, 3. *obſ.* 3. *ab initio*, ſicut contra, quoſcunque feret cultus tibi fundus honores, ut eſt apud eund: 2. *ſerm. ſatyr.* 5. conformiter Salomoni *Proverb.* 24. *verſ.* 30. *cum ſeq.*) cenſentur nullius ut occupanti cedant? Id non niſi cum mica ſalis affirmandum, vide præter notanda *infra ad* §. 42. *ibique* Heygium *ſub fin. & tit.* 58. *libr.* 11. *Cod.* Alciat: *ad l.* 30. *de V. S. ante n.* 10. Grot: 2. *de jure belli & pac.* 2. §. 17. P. Stockmans *deciſ.* 88. *n.* 2. *cum ſeq. & deciſ.* 89. *per tot.* Caſp. Klock: *tract. de contribut. c.* 1. *n.* 303. *ibique all.*

11. Quomodo autem annonæ & agriculturæ proſpiciendum & ſubveniendum ſit confer latè tradita per Forſtner: *in not. politic. ad lib.* 12. *annal. Taciti pag.* 166. *cum ſeqq.* & quæ noto *ad l.* 1. §. 11. *ff. de offic. præf. urb. & ad tit.* 17. *libr.* 1. *ffior.*

12. De aqua pluvia ſeu de cœlo cadente, quam hic voce *aëris*, vult comprehendi Hotomannus, quid juris ſit hactenus vide præter nota: *ad tit.* 3. *lib.* 39. *tit.* 20. *lib.* 43. *ffior.* Hillig: *ad Don: enucl.* 4. *comm.* 2. *lit. C. ibique all.* minimè ſanè licet eam lacu vel ciſterna alterius incluſam haurire magis quam feras vel piſces de vivariis ut noto *ad* §. 12. *infra*, *ab initio*, *h. t.* ac

13. In textu ibi, *aqua profluens*, &c. quid per eam intelligatur, vide omninò Don. 4. *comment.* 2. *p.* 124. *colum.* 2. *ibidemque all. per* Hillig: *lit. d.* ac Ant. Matthæ. ſenior *in animadverſ. hic*, & Ludwell: *in comm.* Matth. Steph. *œconom. jur. lib.* 3. *c.* 1. *n.* 8. *& centu.* 2. *quæſt.* 3. Hunn. *ad Treutl. ipſi diſp.* 18. *ſeu ult. quæſt.* 5.

14. Ac an & quatenus liceat aquam de flumine ducere ſeu derivare, vide Ferd. Ar. de

Meſa.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Mesa. 2. *var. resol.* 49. *n.* 10. *cum seqq.* ubi & de diversione fluminis per molendinum aut similia, de quo & præsertim conf. Bartol. *ad l. Quominus*, 2. *tit.* 12. *libr.* 43. *ffior. de flumin.* Harprecht. *ad* §. *seq. h. t. n.* 6. *cum seqq. ibidemque* latè Hœnon. inter typos demum visum *controvers.* 3. *disp.* 4. Just. Meyer *colleg. Argent: ad tit.* 13. *libr.* 43. *ffior. ibidemque* Hahn. *in obs.* & Steinberg. *ad Wes. parat. th.* 24. *cum seq.* qui & plura tradit de proverbio, *Isthmum perfodere* post Erasm. *chil.* 4. *centu.* 4. *adag.* 26. quem & de aqua per clepsydram vett: proverbiis celebrata add. *fis*, *chil.* 1. *centu.* 4. *adag* 73.

15. In textu ibi, *& per hoc*, &c. id est, per consequens, ut gloss: *hic*, ubi 2. resolvit obstacula, & Giphan: *hic*, *in comm.* ac conf. notanda *ad l.* 2. §. 1. *ff. h. t. de R. D.*

16. Hinc autem coll. Porcius *hic*, *n.* 5. accidentia concreta esse regulanda secundum sua subjecta, de quo & noto *infra ad* §. 5.

17. In textu ibi, *ædificiis*, &c. alienis scilicet, itaque non obstant contraria mota per Goth. *hic*, quem conf. *ad all. l.* 14. *ff. de A. R. D.* ac quoad obst: *l. Littora.* 3. *ff. Ne quid in loc. publ.* add. Vult. *hic*, *n.* 3.

18. In textu ibi, *non sunt jur: gent:* &c. id est, non sunt in potestate gentium, sicuti jus & potestas æquipollent ut princ: Inst: *supra & l.* 1. *in princ. ff. de his qui sunt sui vel alieni jur.* alias enim vel privata ad jus gentium pertinent, gloss. *hic*, *& supra* in verb. *naturali Jur.* &c. Don: *d. cap.* 2. *sub fin.*

Ad §. 2. *d. t.*

1. IN textu ibi, *flumina*, &c. perennia scilicet Vinn: *hic*, post Dd. nominatim Sneydew: *n.* 6. Hunn. *ad Tr. ubi supra quæst.* 7. præter nota: *ad l.* 4. §. 1. *ff. h. t. ibiq;* Nev. *n.* 2. *cum seq.*

2. Vel an hic subintelligenda vox, *penè*? ut in §. *ult. infra de codicill.* & per Anton. Matth. jun. A. F. A. N. *hic n.* 1.

3. In notis *n.* 12. ita & hic legendum vult Hotomann. 8. *obs.* 4. sed nulla necessitate, ut per Forcat: *Necyom. dialog.* 84 *n.* 2.

4. In textu ibi, *omnibus commune est*, &c. iis scilicet qui sunt ex populo juxta Vinn, *hic*, *n.* 1. ac conf. præter de voce, *omn:* nota. *supra ad* §. 2. *de susp. tut.* quoad usum præsertim hactenus mea *ad* §. *præced. supra &* §. 12. *infra*, *h. t.* ut & Schmid. *vol.* 1. *consil. Argent.* 2. *n.* 212. *cum seqq.* Huber. *hic*, *n.* 9. *disp.* 29 ac

5. De antinomia visa inter *l. ult. ff. de usuc: & l.* 7. *tit.* 3. *libr.* 44. *ffior.* vide præter notanda ad Dd. LL. Chr. Porcium *hic*, *n.* 15. *ibique in addit: all:* Nic. Bellon. *consil.* 50 ac Giphan: *ad* §. 4. *&* 5. *sub fin. infra h. t.* Ludwell. *hic*, *n.* 3. Harprecht. *n.* 4. *cum seqq.* Hœnon. *n.* 2. *disp.* 4. Huber. *n.* 11. *disp.* 29.

6. Alias sunt & plures qui & de mari quando omnium dicitur commune, ut *supra n.* 4. subaudiant *civium Roman.* quos tamen refutat Grotius 2. *de jure belli & pac:* 3. §. 9. & *in tract. de mari lib. per tot:* qui tamen & nimis hactenus causæ suæ confidens patuit jaculis Seldeni *in tract. ei opposito de mari clauso*, quem ferè extraxit Stypmannus *de jur. mar. & naut. cap.* 6. *pag.* 95. *cum seqq.*

7. Cum quo & ferè faciunt pro occupatione maris differentes Eyben: *hic*, *obs.* 2. *per tot. disquis.* 6. Anton. Matthæ. junior A. F. A. N. *ad princ. h. t. n.* 3. *cum seq.* Feltmann: *in l.* 2. *ff. h. t. n.* 11. *cum seqq.*

8. Ac confer pro ista Seldeni sententia præter notanda *infra ad* §. 5. *h. t.* & Pacium *in pecul. tract. de dominio maris Adr.* Puffendorff. 1. *element. jurispr. univers. defin.* 5. §. 7. *cum seqq.* Strauch: *in diss. de imperio mar. cap.* 1. *cum seqq.* Jac: Andr: Crus: *in comm. ad l.* 9. *ff. de l. Rhod. de jactu. c.* 6. *n.* 15. *cum seqq.* qui & *cap.* 11. docet nil obstare hactenus *d. l.* 9*nam*.

8. Add: tamen & *fis* contra Seldenum præter Grotii Achatem & Ascanium Graswinckel *in vindiciis maris liberi*, Isaac: Pontan: *in diss. hist. pecul.* præsertim *libr.* 2. *c.* 15. Frantsk: *exercit.* 4 *quæst.* 1. Huber: 4 *digress.* 13 *cum* 2 *seqq. & hic in disp. pecul.* 33. *per tot.* ut & 2. *jur. publ. univers.* 2. *n* 37. ac *in prælect. h. t. Inst. num.* 18. *cum seq.* Stypmann: *d. tract. p.* 1. *c.* 4.

9. In notis *n* 14. *alias lit: f.* Hodiè tamen reti in fluminibus piscari ferè nusquam licet etsi bene hamo juxta notanda ad 2. *feud.* 56. verb: *pisca:* & *ad* § 12. *infra*, *h. t.* cujusmodi piscat: etiam vett: fuisse usitatas constat ex illo Ovidii 3. *metamorph.* 8. ibi, *Ars illi sua census erat qui linoque solebat & hamis, Decipere & calamo salientes ducere pisces*, cujus & illud est, *semper tibi pendeat hamus, Quo minimò credis gurgite piscis erit.*

10. Ac conf. pro isto usu præter nota: *supra ad* § *præced.* Heyg: *hic*, *n* 21. P. Voet. *num.* 2. Feltmann: *disp.* 2 *ad Inst. jur: noviss: h. t. ibique all. n* 4. & omninò Loccen: 1. *de jur. marit.* 9. *n.* 2. *cum seqq.*

Ad §. 3. *d. t. Inst: de R. D.*

1. IN textu ibi, *littus*, &c anne vero potius legendum, *litus*, per unum *t*? vide Borcholten *hic*.

2. In textu ibi, *fluctus*, &c. Siccum ergo seu ora terræ quæ æstuum marin: expers & inalluibilis est, non fit aut est communis sed manet populi regionis, Vinn: *hic*, idque etsi sit deserta juxta nota: *supra ad* §. 1. *n.* 10. & planè sterilis ut solet juxta illud Nasonis, *Non profecturis littora botus aras.*

3. Quod quomodo proverbialiter usurpetur vide apud Erasm: *chili.* 1. *centur.* 4. *adag.* 51. *cum seq.* ubi is testatur in Brabantia agricolas esse tam industrios ut sitientissimas arenas cogant triticum ferre quod & ante 40. annos vidi in Batavia prope vicos Katwyk / Noordwyk vulgo in de Seeduinen. Alias simile etiam proverbium *supra & infra ad* §. 15. *n.* 7. relatis de frustra & in cassum laborantibus est apud Lucianum *in vita Demonactis*, unus hircum mulget & alter ei cribrum supponit, quales & dicuntur Sisyphium volvere saxum, vid. Erasm. *chil.* 2. *cent.* 4. *ada.* 40.

4. De-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

4. Denique littus desertum dicitur seu periphrasticè siccatio retium seu sagenarum, *Ezech: 26. vers.* 14. quia scilicet regulariter isti usui saltem sunt littora ut §. 5. *infra*.

Ad §. 4. *d. t.* vide Forcatul: *necyoman: dialog:* 86.

1. IN textu ibi, *sicut per ipsum flum: nav:* &c. vide tamen Andr: Rauchbar: 1. *quæst.* 23.

2. In textu ibi, *sed proprietas*, &c. confer Borcholten, Giph: Ludwell: Wesenb: *hic*, *n.* 5. & Bachov: *cui est* §. 2. *n.* 5. Vinn: & Ant: Matthæ: junior A. F. A. N. *per tot.* Vult: *ad* §. 1. *supra h. t. n.* 5. Wissenbach: *n.* 7. *disput.* 9. *& ad l.* 5. *ff. eod.* Huber. 4. *digress:* 22. *n.* 1. Harpprecht: *hic*, *n.* 5. *cum seq.*

3. Add: & præter nota: *ad l.* 15. *ff. h. t. de A. R. D. ibique* Goth: Don: 4. *comm.* 3. *pag.* 126 *colum.* 2. *cum seq. ibique* Hillig. *lit: D. & E.* Bronckhorst: 1. *misc. controvers.* 5. qui dissentientis Hotomanni *hic enunc.* 10 objectiunculas solvunt, cujus tamen contrariam sententiam usu invaluisse tradit Cypr: Regn: *in censu: Belg: hic.*

4. An autem si tu vendidisti mihi prædium pro pretio solvendo de qualibet pertica vel jugere juxta mensuram, etiam ripa fluminis veniat mensuranda cui prædium adhæret, latè pro & contra tractat Porcius *hic*, *n.* 10.

Ad §. 5. *d. t.* conf: *l.* 50. *ff. de A. R. D. ibique* nota:

1. IN textu ibi, *sicut & ipsius ma:* &c. nec obst: §. 1. *supra h. t.* ut per gloss: *hic*, *verb. publicus*, Strauch: *d. diss. de Imperio mar: c.* 3. *n.* 3. quem conf & de occupatione maris, ac præter notata *supra ad* §. 2. Struv: *syntagm jur. feud aphorism.* 7. Feltmann: *disp.* 2. *Instit. jur. noviss ad* §. 1. *h. t. ibique all. n.* 3. & per Wes: *ad* §. *Flumina.* 2. *supra n.* 7.

2. Quorum plerique præsertim Strauch: *ubi supra c* 4. *n.* 3. tradunt ex sola occupatione terræ adjacentis præsumi occupatum tantum maris spatium.

3. Quibus tamen post Grotium *ubi supra* contradicit Stypmann: *de jur: mar: & naut: c.* 5. *n.* 48. *cum seq.* ac conf: *sis* præter notata *ad l.* 9. *ff. de judic:* & ad Goth: *in rubr. Cod: de classic: tit:* 12. *libr.* 11. Knipschild. 1. *de jurib. & priv. civ. Imper.* 1. *n.* 88.

4. Ut & de eo ac quousque dominium & imperium dominis continentis se extendat in mare adjacens Alb. Gentil. 3. *de jure belli* 17. *p.* 629. *ibique alleg.* & de præscriptione hactenus conf. præter *jam supra all.* Locen. 1. *de jure marit.* 4. ac de marino territorio tuendo latius Hollandis passim iniquus Dunquercanis serviens disserit idem A. Gentilis *Hisp. advoc.* 8. *per tot.* & 1. *de jure belli* 19. *sub finem.*

5. Sanè nil curavit literas comminatorias admiralii Angl. Martinus Trompius, quando intra claustra Angliæ vulgo Duins, plenè triumphavit de classi Hisp. sub Don Oquendo Anno 1639. ut videre est apud Sand: & Aytzema aliosque Belg: scriptores *ad istum annum.*

6. In textu ibi, *quæ subjacet*, &c. De continentibus utique & contiguis idem judicandum juxta jam supra notata, an alias mare sit capax alluvionis confer præter *supra ad* §. 1. nota: præsertim Eyben: *ad* §. 20. *infra*, ubi & notabo, *h. t. obs.* 7. *n.* 20. *&* 31. *cum seqq.*

7. Quod mare dicatur de districtu vel territorio adjacenti adeoque delictum commissum in mari Pisano puniatur Pisis perinde ac si in urbe vel terra continenti esset factum, vide per Andr: Barbatiam *in addit. ad Baldum tit:* 5. *lib. feud.* 1. *in princ. Quibus mod: feud am: n.* 2. *lit: f.* & omninò Waitzenegger: *de servit: diss:* 4. *c.* 4. *n.* 16. quod autem sanè restringendum juxta ea quæ noto *ad l.* 3. *ff. de off. Præsid: num.* 3. *cum seq.*

Ad §. 6. *Inst. de R. D.* conf *tit:* 4*tum libr:* 3. *fftor. ubi plura noto.*

1. UNiversitatis res alias etiam dicuntur publicæ *in l.* 1. *sub fin. princ. ff. h. t.* id est unius populi non autem omnium ut flumina qui per diversorum imperia currunt & labuntur, ut benè gloss: *hic*, *verb. universitatis*, Ludwell: & Pichard: *hic*, *n.* 2. Hotomann: *enunc.* 1. quibus add: Christo: Besold: *in pecul: diss: juridico polit: de jure universit:* & Nicol: Losæum *in pecul. de eo tract.*

2. Academiæ an rectè & cur dicantur universitates, vide latè Limnæ: 8. *de jure publ.* 1. *num.* 11. *cum seqq. ibidemque in addit. Operum de jure publ. tom.* 5.

3. In textu ibi, *theatra*, &c. vide præsertim Borcholten *hic*, *ibique all.* Alex: ab Alexandr: & ad eum Tiraquell:

Ad §. 7. *d. t.*

1. DE rebus sacris, religiosis, sanctis, confer eund: Alexandr 6. *genial. dier.* 14. quem ornarunt varii, præsertim illud copiæ cornu Tiraquellus.

2. Dominium rerum ecclesiasticarum cujus sit ac utrum ecclesiæ universalis vel particularis an vero pauperum, vide M. Ant. de Domin: *libr.* 9. *de Republ. eccl cap* 6. *cum seq.* Eduard: Didoclav: *altar. Damasc. cap.* 5. *p.* 319. *cum seqq.*

3. Ac quoad Papistas latè Sarment: *tract. de redit. ecclesiast. p* 1. *c.* 1. Joann: del Castillo, *tract. de usufruct. quot. controvers. cap.* 5. *num.* 8. *cum seqq.*

4. De earum secularizatione per Protestantes & an ea justè facta fuerit, vide præter *jam alleg. supra* quæ late contra G. Voet. agit Mart. Schoock: *in pecul. tractat. de bonis eccl.* & notata *ad l.* 5. *C. de pagan.*

5. In textu ibi, *& religiosæ*, &c. cui probando Wesenbec: *hic*, *sub fin.* inducit bonum text: *Actor.* 7. *vers.* 5.

Ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Ad §. 8. *d. t.* vide Bouric: *lect: jur: cap.* 8. Huber: 4. *digress:* 25. *ab initio.*

1. IN textu ibi, *per pontifices*, &c. qui olim fuerunt plures, vel intellige episcopos, & vide *alleg. per* Mornac: *ad l.* 9. *ff. h. t. ab initio*, Farin: *prax. crim. quæst.* 172. *num.* 48. *& num.* 55. *cum seq.*

2. Quin olim etiam per imperatores utpote qui simul plerunque erant Pontifices, vide præter gloss: *hic*, & notata *ad l.* 3. *C. de Summ. Trinit. & fid. sub fin. Novell.* 67. *in præfat. & cap.* 1. *d. l.* §. 1. *ff. h. t.* ubi & Goth: *n.* 23. Finkelthaus: *tractat. de jur. patron. cap.* 4. *n.* 31. *sub fin. cum seq.* Bachov. *in comm. hic, num.* 2. *cum seq. & ad* 1. *part. ffor. h. t. pag.* 278. *&* 279. Huber. 4. *digress.* 25.

3. Ac confer præter eund. Bach *in not. ad Tr. vol.* 3. *disp.* 20. *th.* 1. *lit: d.* Pagenstecher, *hic aphor.* 14. fusè Gilken: qui suam lecturam ad hunc §, repetit *in comm. auth. Hoc jus porr. C. de SS. Eccles.*

4. In textu ibi, *ædes sacræ*, &c. vide tamen Eduard: Didoclav: *altar. Damascen. cap.* 5. *pag.* 337. *sub fin. cum seqq.* Rivet: *ad Genes.* 28. *exercit.* 125. *sub fin. & exerc.* 126. *pag.* 489. *column.* 2. *Operum tom.* 1.

5. Ac in specie de templis, quæ apud Flaccum aliosque ethnicos olim Deorum pulvinaria cluent, confer præter ea quæ noto *ad l.* 4. *tit.* 9. *libr.* 1. *Cod.* Gisb. Voet. *polit. eccl. p.* 3. *libr.* 2. *tract.* 1. *in appendice cap.* 1*mi.*

6. Sanè negari nequit, græcam vocem, *ecclesia*, quandoque in sacris bibliis designare non tam cœtum fidelium quam locum ubi hi convenire solent, sicut & idem accidit voci latinæ, *civitas*, ut & vidit Alsted: *in supplem. panstrat. Cathol. tom.* 5. *libr.* 1. *c.* 1. *n.* 8. etsi regulariter secus fieri contra N. Fullerum docent Spanhem: *p.* 3. *dub. evang.* 77. G. Voet. *polit eccl. p.* 1. *volum.* 2. *libr.* 4. *tract.* 4. *sect.* 2. *cap.* 4. *pag.* 875. *cum seqq.* Mares. *syst. Theol. loc.* 15. §. 3. *ibidemque in annot. de Ao.* 1673. *lit. c. & d.*

7. In notis *n.* 27. *cum seq. alias litt: d. e.* Itaque isthoc jure ob alias causas res sacræ alienari nequeunt quanquam jure auth. seu novellarum possunt permutari & in emphyteusin dari ut *auth. si quas ruin. & auth. sed & permut. C. de SS. Eccl. ibidemque & ad l.* 14. *ejusd. titul. cum omnibus auth. subjectis* latè notavi post Dd. quibus add. Mynsing. *hic, n* 6. Sneydewin: *n.* 3. *cum seqq. & addit.* Anton. Matthæ. jun. A. F. A. N. *n.* 13. Pagenstecher: *d. loc.*

8. Ac conf. Anselm. *in not. ad l.* 6. §. 2. *ff. h. t. n.* 5. Don. 4. *com.* 1. *p.* 123. *ab initio.* Bachov. *ad Tr. h. t. th.* 1. *de A. R. D. disp.* 20. *vol.* 3. ubi respondet *ad l.* 22. *ff. de contrahend: emt.*

9. In textu ibi, *donaria*, &c. id est res mobiles Deo, si ita loqui licet, donatæ ad sacros usus saltem devotæ ut per Donell: *d. cap.* 1. idque sæpè ex superstitione altè radicata & jam à tempore Constantini invecta vel ab Hieronymo aliisque patribus taxata meritò, ut in *Psalmo* 50. ℣ſ. 8. *cum seqq. Matthæ:* 23. ℣ſ. 16. *cum seq.* ac per *supra n.* 4. *all.* & Gisb: Voet: *part.* 3. *select. disp. tit: de benedict: & sacramental:* quæ autem hodiè melius analogis usibus consecrantur ut alibi noto, vide interim Hœnon: *hic, disp.* 4. *controvers.* 4. *ibique fusè all.*

10. Quin vel ab ethnicis nasutioribus ut apud Valer: Max: *c.* 1. & in illo Persii *satyr.* 3. *Dicite pontifices in sancto quid facit aurum?* è quo loco obiter nota sanctum dici pro sacro etsi alias subtilis est differentia, ut *hic*, & per Macrob: 3. *saturn.* 3. ac vice versâ, vide Harprecht: *ad* §. *præced.* 3. Anton: Matthæ: jun: A. F. A. N. *ad* §. 10. *h. t. ab initio*, & latè Bachov: *cui hic* §. *est* 5*tus*, *n.* 4. quem & confer de illorum bonorum differentia, *n.* 4. contra Contium, præter Dd. *hic*, *& ad l.* 1. *ff. eod. l.* 36. *ff. de relig.* ubi & latè noto.

11. Ac conf: de donariis (quæ Græcis *anathemata* dici non tangenda scilicet post Budæum *in comm. linguæ Græcæ*, notat Balduinus *hic*,) Erasm: *in annot. ad Lucæ* 21. *& ad Roman.* 9. Gisb: Voet: *polit. eccl vol.* 2. *p.* 1. *libr.* 4. *tract.* 2. *c.* 10. *passim*, præsertim hactenus *pag.* 775. *cum seq.* Rivet: *ad Hoseæ*, 2. ℣ſ. 8. *pag.* 538. *sub fin. Operum tom.* 2. Brunnemann: & Stryck: 2. *de jur. eccl.* 2.

12. Similiter etiam donativa dicta fuerunt à Romanis data militibus sicut lautia donata legatis congiarium & missilia in plebem conferri vel jactari solita.

13. In textu ibi, *exceptâ*, &c. vide notata *supra n.* 6. ad notas Gothofr: *n.* 27. alias istam exceptionem ad donaria restringit gloss. *hic*, ℣b: *qua etiam*, &c. cum ædes sacras nequidem illis casibus alienari statuat, cui videtur obstare *l. Sancimus* 21. *sub fin. C. de SS. Eccl.* ibi, *quibuslibet*, &c. nisi ea verba restringas ad mobilia vasa de quibus ea l. specificè loquitur.

14. Ac conf: præter Jo. Fabr: *hic*, Mornac. *in l.* 1. *ff. h. t.* Mevium, *p.* 6. *decis.* 257. ubi in iis nequidem admittit jus retentionis pastori aliive qui in ejusmodi res quid impendit.

15. In textu ibi, *autoritate suâ*, &c. Unde ergo in legibus 12. *tabul.* sacrorum privatorum mentio? ut *l.* 1. *ff. de R. N. l.* 9. *ff. ad l. jul. pecul. l.* 4. *de crimin. expil. hered.* vide præter Dd. *hic nominatim*, Hotomann: *enunc.* 3. Bach: *ante n.* 4. Vinn: *n.* 3. Ant: Matth: A. F. A. N. *n.* 6. *cum seq. & n.* 17. Carpzov: *jurispr. consistor. libr*, 2. *tit.* 22. *defin.* 334. *cum seqq.* post Alciatum quem laudat Erasmus, *chiliad.* 1. *centur.* 3. *in adagio* 59.

16. In notis *num.* 30. *alias lit. g.* vide notata *ad d. l.* 36. ac add: aliam limitationem ex *addit.* Ang: *hic*, & per ipsum Ang: *num.* 10. *cum seq.* Erasm: *in adag. sine sacris hereditas*, ubi cum omninò lege quia pro more elegantia ad symposium confert.

17. Deniq; contra ℣ſ. *si quis autem* hujus §phi si opponatur *l.* 61. *ff. de pact.* vide præter notata *ibid.* Harprecht: *hic, n.* 2. *cum seq.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Ad §. 9. d. t. Inst: de R. D. vide *alleg:* per Cypr. Regn. *in censur: Belg: hic, sub fin:* & Huber. *d. cap.* 25. *digress: num:* 4.

1. IN textu ibi, *unusquisque suâ volunt,* &c. vide tamen quoad usum veterum, Brisson: 2. *select. antiquit.* 14. *cum seq.* & quoad usum hodiernum præsertim apud Papistas, præter *all.* per Farin: *prax. crim. quæst.* 172. *num.* 51. Mascard: *vol.* 1. *de probat.* ℣b: *Cimiterium* (ita legitur in mea edit: Francof: quanquam eam lectionem defensam à Durant: irridet Gisbert. Voet. *polit. eccl. p.* 3. *libr.* 4. *tract.* 4. *c.* 5. *pag.* 940.) *concl.* 289. & qui istum usum ut abusivum taxant Ed: Didoclav: *altar. Damasc. cap.* 5. *pag.* 342. *cum seqq.* Car: de Maets apud Voet: *polit. eccl. p.* 1. *lib.* 3. *tract.* 2. *c.* 1. §. 5. *p.* 1. *disput: quæst.* 4. *cum seq.* ubi & *in seq. part. istius disput.* alios superstitiosos mores circa funera & sepulturas arguit.

2. Quid hactenus apud Protestantes observetur, vide per Schoock: *tract. de bon. eccl, sect.* 1. *cap.* 22. *sub fin.* Struv: *exercit.* 3. *syntagm. jur. civ. n.* 72. Feltmann: *tract. de cadaver inspic. c.* 16. *n.* 2. *cum seqq.* Carpzov: *decision.* 289. & *jurisprud. consistor. libr.* 2. *tit.* 24. *definit.* 373. *cum seqq.*

3. Ac confer G. Voet: *polit. eccl. p.* 1. *vol.* 2. *libr.* 4. *tract.* 4. *sect.* 3. *c.* 5. *per tot.* ubi plurima ex antiquitate depravata circa funera cumulat vir πολυμαθέσατος, simul *problem.* 2. arguens Polanum Theologum alias orthodoxum ex cujus doctis scriptis multum se profecisse dicere solebat Ludovicus Crocius, Theologiæ Doctor & Professor Bremensis, ante annos 40. mihi benè & ante patri meo, ut Plautisiem, quasi domi notus.

4. In his adiaphoris sanè odi nimis præcisistas, sicut libens tolero cantiones Lutheranorum circa funera, quod & plurium gentium vel regionum instituta sanxisse apud gentiles, retulit Macrobius *lib.* 2. *in somnium Scip. cap.* 3. etsi *les naturalistes soustiennent que dans la nature il n'y a poinct d'animal que la tristesse fasse chanter*, ut refert Dacier: ad Flacci 4. *carm. od.* 12. *tom.* 4. quod an satis congruat fabulæ de cygnea cantione, cujus & meminit Martialis 13. *epigram.* 77, cogita.

5. Nec quicquam obstant textus biblici *Matth:* 9. ℣s: 23. *cum seq. Marci* 5. ℣s. 38, 39. dummodo *absint inani funere naniæ,* &c. ut per Flacc: 2. *carm: od: ult: ibiq; com.* quin memini videre Groningæ florente reformatione processionem seu pompam funebrem cantando per plateas, *Psalm.* 90. publicè absque scandalo, quod alias Papistæ tempore ortæ reformationis in Gallia & Belgio inde sumpserunt malè, quidni etenim eadem opera dimitteretur campanæ sonitus?

6. Minus abhorreo conciones funebres si saltem tollatur abusus promiscuus neque nimis oneretur ministerium per frequentes avocationes & interruptiones studiorum aut exactionibus nedum mendaciis per personalia detur ansa, contra tradita per Feltmann: *supra n.* 2. *alleg. tract. cap.* 35. & *cap.* 37. *n.* 4. *cum seq. ac cap.* 39. *per tot.* Schuppium Corinnæ, *pag.* 2. *ab initio alias Operum pag.* 492. *cum seq.*

7. Ac confer præter notata *ad l.* 18. *C. de SS. Eccl.* Schulting: *in anacrysi hierarchiæ, c.* 9. Stryck: ad Brunnemann: *de jure Eccl. lib.* 1. *c.* 6. *membr.* 1. §. 23. & *lib.* 2. *cap.* 5. §. 7. Gisb. Voet: *polit. eccl. ad quæst.* 12. *C. de Maets vol.* 2. *libr.* 3. *tractat.* 2. *pag.* 278. *cum seqq.*

8. Alias de variorum moribus circa funera add: *sis*, Alexand: ab Alexandr: 2. *genial. dier.* 2. Anton: Matthæ: jun: A. F. A. N. *hic, n.* 13. *cum seqq.* & comment: ad Petron: *satyric:* ibi, *ad tibicines mittas,* &c. quod vulgo usurpatur pro re desperata & ubi omnis jam spes decollavit in moribundo præsertim, à more gentilium desumtum apud quos tibicines funeribus adhibebantur.

9. Sicut contra ubi nuptiæ instabant, *veniet cum signatoribus auspex* dicitur à Juven: *satyr.* 10. ut enim veteres ethnici nil nisi auspicatò faciebant, ita antequam nuptiæ contraherentur auspicia captabantur quibus vacabant qui nuptias procurare solebant, unde apud Plautum *in Pseudol:* de puella, quæ sine parentum aut curatorum consensu semet despondet dicitur, *ultro ivit nuptum nec manebit auspices.*

10. Prout & apud Romanos saltem funeribus publicos fuisse adhibitos curatores qui curabant ut feralia sacra ritè peragerentur, & funus antecedebant & exinde ducere funus dicebantur, apud Cic: aliosque classicos, quod & Embdæ moris est.

11. In notis *num.* 31. ibi, *ex sepulchris,* &c. vide tamen not: *ad l.* 2. *C. de SS. Eccles.* & *ad* §. 1. *supra h. t.*

12. In textu ibi, *non licet,* &c. vide tamen *l.* 41. *ff. de relig:* & præter ibi notata Hunn: *ad Treutl. vol.* 2. *disp. ult. seu* 18. *quæst.* 2.

13. In textu ibi, *licet inferre,* &c. etiam extraneum non socium ut per Hunn: *d. l. quæst.* 3. contra Treutl: *p.* 2. *disput.* 20. *th.* 1. *lit: D.* quem non intellexit ibi Bachov: *in notis seu animadversion.*

14. In notis *n.* 4. *alias lit: l.* Hinc & coll: socium vel invito consocio domum locari solitam locare posse, vide Sprenger: *tract. de jure ædific. cap.* 11. *pag.* 103. *cum seqq. usque ad finem capitis,* Heeser: *p.* 1. *de rat. redd. loc. comm.* 2. *ab initio,* ac confer similia ex Heygio *hic, n.* 8. Tusch: *lit. C. concl. practic.* 533. *à n.* 5. ubi & an intraditans ædes communes pro indiviso locari solitas vel non teneatur ad pensionem ac quando & quatenus.

15. In textu ibi, *nisi consent. usufructuar.* &c. Hoc speciale videtur in loco religioso faciendo ob favorem religionis & sepulturæ qui sanè magnus est, 2. *Samuel.* 2. ℣s: 4. & 5. 1. *Regum* 13. ℣s: 22. *Psalm:* 79. ℣s: 3. *Ecclesiast.* 6. ℣s: 3. *sub fin. Actor:* 8. ℣s: 2. *Matthæ:* 26. ℣s: 10. *Tobiæ* 1. ℣s: 20. *l.* 43. *in fin. ff. de relig.* & per G. Schonborner: 4. *politic.* 5. Desider: Herald:

post

post tract. de autor. rer. jud. obs. cap 34, ne scilicet *insepulta membra differant lupi*, *Et Esquilinæ alites*, ut canit Horat: 5. *carmin* 5. quod valdè abominandum, ut *Psalm:* 79. ℣s: 2.

16. Alias enim consciente usufructuario proprietarius servitutem rei imponere potest, *l.* 15. *in fin. ff. de usufruct. ibique notat:* & per Hortensium & Cujac: *in notis hic*, Coraf: *in schol. ad l. in tantum*, §. *sacræ ff. h. t.*

17. Add: tamen præter notata *ad d. l.* 15. *sub fin. cum seq. ibique* Mornac: *cui est l.* 19. & mendosa vel absurda videtur nisi fortè explicatio è *l. seq.* ei affingatur, omninò Huber: *part.* 2. *prælect. paratitul. ad ffta, tit de servitut. n.* 8. Pagenstecher. 1. *Sicil. ad ff.* 20. ac latè pro declaratione & limitatione *d. l.* 15. Harprecht: *ad* §. *ideo*, 3. *infra, de servit. num.* 19. *cum seqq.*

18. Porro hic observandum, quod nisi in fundatione Ecclesiæ accedat consensus Pontificis vel Episcopi, per eam non adquiratur jus patronatus saltem apud Papistas, ut per notata *supra, ad* §. *praced. ab initio*, quanquam secus judicatum memini in Camera Hovetmann: ante 50. annos circiter pro patruo meo, Johann Polmann, tempore reformatus scilicet, quod jus patronatus Ecclesiæ Dosumanæ, conf: fig: Finkelthaus *tract. de jure patronat. cap.* 4. *num.* 6. *cum seqq.*

19. An autem iste consensus præsumatur ex diuturnitate temporis aliundeve, vide Mascard: *de probat. verb. Consensus, conclus.* 416. *volum.* 1. *n.* 2. *cum seqq.*

20. In notis *n.* 6. *alias lit: m.* Hunc locum ab ea ætate qua judicio uti cœpi corruptum putavi, dicit Coraf: *ubi supra*, ideoque cum Theophilo negativam respicit, ut & Sim: à Lewen *in not. hic*, & per *eum alleg* ac præter Hotomann: Hortens: Anton: Matthæ: senior: *in not. & colleg. Inst.* 1. *n.* 9. *disp.* 5. Mynsing: *n.* 14. Vultej: *n.* 2. & 3. Hunn: *d. loc. quæst.* 4. Hillig: *ad Don. enucl.* 4 *comm. lit. m.* Ferrand· *explic.* 23. *libr.* 2. quo libro plura ad hunc tit: pertinentia tractat.

21. Utraque sanè lectio utrobique bona mihi esse videtur, ut per Vult: *hic, n* 2. *cum seq.* aliosque *ex supra alleg* ac Giphan: & Cyprian: Regn: *in censur. Belg.* Bachov: *hic, cui est* §. 6. *sub fin.* & latius Harprecht: *n* 18. *cum seqq* pro negativa militat vox sequens, *tamen*, at confer Forster: *de dominio, c.* 7. *n.* 8. & quæ noto *ad* §. 45. *de nupt. ab initio.*

Ad §. 10. *d. t.* vide *all: per* Brosseum *hic.*

1. IN notis *num.* 7. *sub fin.* Confer omninò Borcholten *sub fin.* & Vinn: *hic, num.* 2. Bachov: *num.* 3. & *ad Treutl. vol.* 3. *pag.* 168. Limnæ: 7. *de jure publ.* 1. *n.* 25. Feltmann: *ad l.* 1. *in princ. ff. h. t. n.* 2. Huber· 4. *digress:* 25. *sub fin.*

2. In notis *n.* 9. Vide *artic.* 66. *jur. milit. Belg. ibique* Pappum & Feltmann: ac *per eos all.* præter notata *ad l. ult. ff. h. t.* ubi latè tracto an pœna cap: etiam violatoribus murorum municipalium justè infligatur? affirmativam defendit *hic* Hœnon: interim videndus, *disp.* 4. *controvers.* 5.

3. In textu ibi, *muros sanctos*, &c. ita & fortè Judæi dicti sancti quasi sanctione Dei muniti, quanquam aliter id explicat Autor Judaisans Præ-Adamita, *p.* 1. *synt. libr.* 2. *cap.* 2. *p.* 57. *edit: meæ in 4to*, quomodo & rebus sanctis accensenda asyla, ærarium, ædes propriæ, termini, ut per Holtermann: *hic*, *th.* 5. notavi, qui, ut paræmiat nostrum vulgus, in göttlicher Hulde gehen/ wie Pfaffen-Gänse.

4. In textu ibi, *legum eas partes*, &c. nota sanctionem legis esse partem legis, quod facit ad quæst: de qua latè notavi *ad l.* 13. *ff. de off. Præsid:* ubi vide hactenus *num:*

5. Licet clausulæ executivæ non amplient nec alterent principalem obligationem vel dispositionem, vide latè Andr: ab Exea *tract. de pact n.* 220. *cum seqq.* St: Gratian: *discept. forens. cap.* 609. *n.* 5. *cum seqq. tom.* 4.

6. Sicut nec confirmatio quid novi dat, Gailius 2. *obs.* 1. ubi confer Grev: *in conclus.* & Eb: Fabric: *in repetit:* ac præter notata *ad l.* 6. *sub fin. ff. de jurisd.* Goth: *in addit: Sneydewini ad* §. *Furiosi. Inst. de curat. n.* 12. add: tamen & Mevi: *p.* 1. *decis.* 6.

Ad §. 11. *d. t. Inst: de R. D.* vide *all: per* Brosseum.

1. IN textu ibi, *quarundam enim*, &c. Vapulat *hic* Tribonianus ab Hotoman: Hortens: & Anton: Matthæ: *hic, num.* 10 *colleg. Inst.* 1. *disp.* 5.

2. Sed vide potius Andr: ab Exea *tract. de pact. p.* 3. *rubr. n.* 267. Ungepaur: *exercit: Justin:* 5. *quæst.* 3.

3. De omnibus autem acquirendi modis relatis in §§. *seqq.* ac an rectæ rationi & juri natur: sint conformes, conf: latè Grot: 2. *de jure belle & pacis*, 8. *per tot.*

4. In textu ibi, *appellatur jus gentium*, &c. vide tamen Porcium *hic, n.* 1.

5. In textu ibi, *civitates condi*, nec obst: *l.* 5. *ff. de J. & J.* ut per P. Voet: *hic*, *in fine*, & *ibi nota: ad d. l.* 5.

6. In textu ibi, *leges scribi*, &c. id est, sanciri, vide præter notata *ad* §. 3. *supra de jure nat: gent: & civ: & ad* §. *præced: h. t.* Ungepaur: *exercit. Justin.* 6. *ab initio*, alias hinc coll: Porcius *hic, n.* 5. scripturam non esse de substantia legum, de quo notavi *ad* §. 4. *supra tit.* 2. *lib.* 1.

Ad §. 12. *d. t. Inst: de R. D.* vide *all: per* Brosseum *hic*, & Grake *tract: de privata autorit: class:* 2. *c.* 1. *n.* 4. *cum seqq.*

1. IN textu ibi, & *omnia*, &c. legendum, *id est omnia*, vult Cujac: *in not. hic*, nullâ quidem necessitate, cum copula, &, idem sæpè

exegetικῶς designet, ut *in l. 4. ff. de J. & J.* ubi noto ad ỳba, *manui & potest.*, alias potius nota hunc textum non obtinere quoad feras indagine (qua de voce, vide Godelevæ *sub fin. libri 7mi Livii hist:*) conclusas vel sepimento clausas vulgo, Diergarten, quæ pro Paradiso repræsentabantur ab ethnicis ut per Brisson. *libr. 1. de regno Persar. pag. mihi*, 48. *cum seqq.* ut nec in piscibus vivario insertis vulgo, een Visschedyck, ut in fftis latius traditur, & per Ang: *hic*, *n.* 4. etsi alias secus quoad capturam piscium de stagno vel lacu alieno, ut per Ludwell: *hic*, *n.* 1.

2. Ac conf: text: *l.* 62. *ff. de usufr.* & Cujac: 4. *obs.* 2. Franc: d'Amaya, *ad l.* 6. *tit.* 47. *libr.* 10. *Cod. n.* 51. *cum seqq.* ut & late Waitzenegger: *de servit. diss.* 5 *cap.* 6 *n.* 10. *cum seqq.* nullus sanè prohibet venari in mari piscari in aëre juxta proverbium de frustra quid molientibus apud Plautum *in Asinaria*, cui similia notavi *supra ad §.* 3 *sub fin.*

3. In textu ibi, *ante nullius*, &c. nil obstat, ut per Augustin: 1. *de Genes.* 1. *vers.* 28. ut per Augustin: 1. *de Genesi contra Manichæ: c.* 15. alias autem ex sola occupatione, ex appræhensione quis sit dominus, vide Mascardum *de probat. conclus.* 550. *n.* 10. & 11.

4. In notis *n.* 16. *alias lit: y.* confer præter notata ad Goth: *notas n.* 3 *alias lit. in princ supra de jur. nat. gent. & civ. n* 5. Vinn: *hic*, *in nova edit. Amstelod.* ab autore aucta & Rivet: *ad Exod.* 16. *vers.* 4 qui hinc conciliat istum textum cum enantiophano, *Joann.* 6. *vers.* 32. ubi ea ipsa solutio est in ỳl: *praced:*

5. In textu ibi, *prohiberi ne ingred* &c vide præter ea quæ notavi pridem *ad l* 55. *ff. h. t de A. R. D & ad l.* 16. *ff de S. R. P. ibidemque all. per* Brunnemann: & Grake omninò vidend: *d. n.* 4. *cum seqq.* Guid: Papæ *decis. seu quæst Gratianopol.* 218 *cum addit.* Tulden: *h.t. Inst. cap.* 16 25. 26. Ungepaur: *exerc. Justin.* 5. *quæst.* 5. *pag* 256 *cum seqq.* Don: 4 *comm.* 8. *sub fin. ibique* Hillig: *lit E & F.* Mevi: *p.* 3. *decis.* 397. Sneydewin: *hic*, *n* 4. *ibique* Wes: *in addit. & n* 6. *cum seqq.* Vinn: *n* 3. Harprecht: *n.* 19. *cum seqq.* Cypr: Regn: *n* 6. *disp.* 5. Tim: Fabr: *n.* 7. Wissenbach: *n.* 24. *& ad ffta, h. t. n.* 6.

6. A quibus autem Diss: præter *alleg. per* Harprecht: *d. n* 19. præsertim Cujac: *d. obs* 2. qui primus ni fallor, docuit feram contra istam prohibitionem in alieno captam non fieri capientis sed prohibentis *per d l.* 55. *& d l.* 16. quæ tamen perinde non decidunt cujus sit fera ita capta, quam ergo ut nullius juxta reg: hujus §phi cum simil: concedimus occupanti isto de jure saltem argt: *l.* 3. *§.* 14. *ff. de adq. vel am. poss.* ibidemque luculenter trad: per Duaren: & *in comm. ad d. l.* 16. aliosque *supra all. n.* 4. ac Bocer: *class* 5 *disp.* 3. *n.* 13. Borcholten *hic*, *sub fin.* Georg: Frider: Mohr: *tract. de jure ven. c.* 3.

7. Nec ideo ea prohibitio est de vento sed parit saltem prohibenti injur: actionem, ut *l.* 13. *sub fin. ff. de injur.* & per Porcium *hic*, *n.* 20. qui tamen nutat & mutat *n. seq.* 22 quem & add: *sis ad §. Apum. infra*, *n* 14. ac Ludwell: *hic*, *n.* 2, Treutler: & Bachov: *h. t. fftor. de A. R. D. vol.* 3 *th* 2. *lit. e. ibidemque* Hunn: *cui est disp.* 18. *vol.* 2. *quæsp.* 14. *& in resol. ad Instit h. t. quæst.* 12. Carpzov: *ad p.* 2 *const. Sax ult. defin. forens.* 9. qui notabile judicatum hactenus refert, etsi forte Cujacii sententia teneri posset in tribus casibus relatis per Mynsf. *hic*, *n.* 8. ac Cujac: ferè sequitur Locamer: *hic*, *quæst. Justinian.* 121.

8. An autem id & quid hodiè obtineat post generaliter privatis juxta mox notanda prohibitam venat: concurrente domini fundi vel agri prohibitione, ut *supra n.* 4 vide præter Carpzov: aliosque & *supra all* præsertim Hillig *d. lit. f.* Schmid: *consil. Argent.* 13. *num.* 103. *cum seqq.* Andr: Gerhard: 3. *exerc* 7. Joan: Valer: *diff. utriusque fori.* ỳb: *adquisitio*, *num.* 5. & 7. Swanmann: 1. *process. Cam.* 12. *n.* 7. *cum seqq.* Ant: Matth: sen: *Colleg Instit.* 2. *disp.* 3 *n.* 17. *cum seq.* ejusque fil: Ultraject: *tract. de crimin: pag.* 99. *cum seq* & jun: A. F. A. N. *in comm. hic*, *a n.* 3. *usque ad* 10. *ibidemque* Bachov: *n.* 2. Vinn: *n.* 5. Holtermann: *n.* 6. Feltmann: *Inst. jur. noviss. n.* 12. 14. 15. & latè G Frideric: Mohr. *tract. de jur. ven. d. c.* 3.

9. Ac quoad usum & praxin hactenus præter *all.* Addit: Dyni *ad proëmium rubr. de R J. in 6to, lit: d.* Amaya *ubi supra n.* 49. *cum seqq.* Brandmyller *manuduct jur. civ. & can.* ỳb. *Venatio, pag* 597. *cum seqq* Waitzenegger: *d. diss.* 5. *c* 4. *n* 34 *cum seqq.* Bocer: *tract. de regal. c.* 1. *n* 52. *cum seqq.* ubi de omnibus supra traditis usque ad finem, quæ & fusè declarat Harprecht. *a d. n.* 19

10. In notis *n.* 19. *alias lit: a* confer præter *all. per* Eberh. Fabrit. 2. *repetit. Gail.* 66. *sect.* 1. Bronckhorst: *centur* 3. *enantioph. ass.* 76.

11. Usus & mores sanè ubique ferè hoc Jus Natur: seu gentium subegerunt, ut dicit Cujac. *in not. ad §.* 1. *supra h. t.* quem confer *ad* 2. *feud.* 56. & Cypr. Regn. *ibique alleg. in censu. Belg. hic*, *n.* 2. Anton. Matthæ. jun. A. F. A. N. *in comm. hic*, *n.* 10. 11 & 14 *cum seqq.*

12 Ac add. de jure venat. in specie præter *jam supra alleg.* ac notata *ad §.* 2. *supra sub fin.* Harprecht: *hic*, *a n.* 9. Ungepaur. *d. quæst.* 5. Speckhan. *centu.* 3. *class.* 1. *quæst.* 44 Tiraq. *tract. de nobilit. cap. ult. n* 138 *cum seqq. & n.* 151. Cam Borell: 4. *de magistr. ed.* 3. ubi & *cap. seq.* 4. tractat de piscat. quæ ut & jus aucup. an contineatur illius unius concessione & quando vide Waitzenegger. *d. diss:* 5. *c.* 4. *n.* 19. cujus tamen sententiæ obstare videtur, *l.* 9. *§.* 5. *ff. de usufr.* ibi, *Ergo*, &c.

13 An alias rectè & quatenus juri venandi sit derogatum, vide præter Borcholten *hic*, & *pecul supra all. tract.* G. Frider. Mohr. adsessoris quondam Augustæ Camer. Imper. (cujus exequiis interfui Anno 1669. Spiræ Nemetum) *per tot. præsertim hactenus cap.* 2. & 4. Zoannett. *tract. de 2plici venat. n.* 38. *cum seqq.* Stypmann *de jur. mar. c.* 5. *n.* 73. *cum seqq.* Vinn. *ad §. seq.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

seq. h. t. n. 3. cum seqq. ibidemque Rhala th. 6. disp. 8. Arumæ: disp. ftor. 20. quæst. 1. & exercit. 4. quæst. 9. Rich: Dietherr: disp. Basil 1. de Summa Imper. pot. num. 58. cum seq. Tim: Fabr: hic, disp. anniversf. 13. coroll. 2. & 3. Mares: Syst. Theolog. loc. 15. sect. 23. ℣b. Speciatim potest, &c. Huber. 4. digress. 19. cum seqq. Harprecht. hic, n. 90. cum seqq. Hœnon. cui est §. 14. disp. 4. controvers. 6. ibique fusè all.

14. Ac confer Treutl. p. 2. disput. 20. h. 1. 3. ibique Bachov: in animadvers. & Hunn: in resol. ubi supra quæst. 18. cum seqq. ad hunc tit. Inst. quæst. 14. cum seq. Lud. Rudolphin. de supr. & absoluta Princ. pot. c. 6. concl. 16. n. 123. cum seqq. Ungepaur. ubi supra pag. 261. cum seq. Amaya ubi supra à num. 42. Grot: 2. de jure belli & pac. 8. Schmid. supra all. consil. 13. per tot. qui & num. 36. cum seqq. post all. per Bocerum class. 5. disp. 3. n. 11. cum seq. identidem tractat de jure piscandi hactenus, & de aucup. Waitzenegger: d. diss. 5. cap. 5. per tot. quorum ab uno benè arguimus ad alterum, ut l. 9. §. 5. ubi notat Goth: n. 72. ff. de usufr.

15. Add. & sis præter all. per Nevium ad l, 4. ff. h. t. n. 1. & 2, Strauch: in diss. de imperio mar. c. 1. n. 5. Cepoll: de servit. c. 42. Guid: Papæ decis. 514. cum addit. Andr. Gerhard. 3. exercit. 4. Coler: decis. 101. cum addit. Joann: Philipp. us. pract. Inst. h. t. eclog. 1. 3. 4. Frantsk. exercit. 4. quæst. 2.

16. Alia etiam de jure venat: vide præter Dd. hic nominatim post vett. Italos, Ant: Matthæ: sen: in not. & Harprecht: in comm. n. 92. cum seqq. & n. 306. cum seqq. Heygen: n. 13. cum seq. & 1. quæst. 15. Bocer: d. loc. n. 18. cum seqq. Feltmann: disp. 2. Inst. jur. noviss. n. 13. Huber. in prælect. Instit. h. t. num. 23. Tulden. h. t. Inst. cap. 20. & 21. Wissenbach: disp. Inst. subject 57. n. 25. cum seq. & p. 2 ad ffta de A. R. D. n. 7. cum seq. Hillig: ad Don. enucl. 4. comm. 8. lit: f.

17. Ac confer Grammatic: decis. 67. Vinc. de Franchis decis. 158. Guittierrez libr. 2. canon. quæst. 28. Matthæ. Wesenb. p. 5. consil. 208. quæst. 2. n. 22. cum seqq. Speckhan: 1. quæst. 97. cum seq. Cravett. consil. 643. & 658. eique in simili casu contrarium Fachinæ, qui plures allegat, libr. 1. consil. 99. ac all. per Tiraquell: ubi supra n. 151.

18. Add. denique de eo & præsertim de pœnis contra subditos aliosve venantes hosque enecantes præter plerosque jam supra all. & per Martin: Zeyler. 1. epist. misc. 72. sub fin. Eb. Fabrit. 2. repet. Gail. 66. sect. 1. & ipsum Gail. 2. obs. 68. ibidemque post Grev. in concl. eund Fabrit. sect. 2. cum seq. Grot. in annot. libr. 2. c. 1. de jure belli & pac. §. 14. Bocer. supra n. 30. cum seq. Waitzenegger. d. diss. 5. c. 7. n. 4. Klock: tom. 4. consil. 98. cum seq. Ricc. collect. decis. 396. 1074. 1638. Carpzov. jurisprud. p. 3. constit. 32. defin. forens. 17. & decis. Saxon. 109. n. 10. cum seqq. ac prax. crim. quæst. 84. per tot. ubi & à n. 78. de prohibitione piscat: ejusque contraventionis pœna.

19. Ac contra sæviora statuta hactenus Zoannett: d. tract. n. 101. cum seq. Treutl. ubi supra th. 3. lit. a. sub fin. ibidemque Bachov. vol. 3. pag. 196. cum seq. Fachinæ: controvers. 1. ut & num. seq. allegandos, ac

20. An venatio deceat privatos, rusticos, clericos & similes vide præter Tiraquell: ubi supra Joan: Saresberiens. 1. de nugis curial. 3. sub fin. & cap. seq. P. Greg. Tholos. 13. de Republ. 17. n. 6. cum seq. Schmid: d. consil. 13. n. 44. cum seqq. & n. 55. quorum plerique ut & in numm. præcedd. all. simul damnant statuta venantes contra prohibitionem, enecantia, & confer præter all. per Grot: in annot. libr. 2. cap. 1. de jure bell. §. 14. Treutl: supra all. th. 3. lit. a. sub fin. ibique Bachov: vol. 3. pag. 196. cum seq. Zoannet: d. tract. n. 101. cum seq.

21. In specie an venatio liceat & deceat clericos add. præter supra all. & per Heyg: hic, n. 6. Harprecht: n. 87. cum seq. Tulden. h. t. Inst. cap. 28. Ungepaur. pag. 260 cum seq. Amaya ubi supra à n. 67. cum seqq. Waitzenegger. d. diss. 5 c. 2. à n. 17. Tusch. lit. C. pract. conclus. 391. num. 8. cum seq. Stryck. in addit. Brunnemanni, 1. de jure Eccles. 6. membr. 10. p. 252. Franc. Marc. 1. decis. 529. Zoannet. d. tract. n. 27. cum seqq. ubi & n. 32. refert Hostiensem episcopum è coturnicum aucupio solo millia nummûm aureorum amplius 4. quotannis recipere, cujusmodi & in Frisia occident. novi ministros Reformatos è Roests suis anatum, ut ibi dicuntur, bonos proventus habere.

22. Plane si ii velint alere pecora, equos, canes aliave animalia, meminerint ea aliis non debere esse noxia, alias enim æque ac aliorum à deprædatis includi, ut per Feltmann. tractat. Georgic. de inclusion. animal. cap. 10 sect. 2. & confer Guittierrez. 1. pract. quæst. 4. Covarr. ad reg. Peccatum p. 2. §. 8. n. 11. ac noviter visum Parlador. quotid. different. 9. § 4. n. 14. ac quæ contra foresta Angl. disserit Saresber. ubi supra & apud Camden. in Britannia ejusque provincia Barkshire/ sub finem, Harprecht. hic, num. 124.

23. Ac sanè in SS. Scriptura venationi deditus homini sincero opponi videtur, Genes. 10. vers. 27. & Comm. utrobique ut ex Hieronymo ad Psalm. 90. alias 91. traditur in can. Esau. dist. 86. etsi Varro id tribuit universæ naturæ, ut Qui potest plus urget, ut pisces sæpe minutos, Magnus comest, ut aves enecat accipiter, ac vide de efferato ferarum venatore notabile exemplum per Forstner. in not. polit. ad Tacitum, libr. 11. annal. c. 10. pag. mihi, 23.

24. De quo tamen confer latè Waitzenegger diss. de venat. &c. 5. cap. 2. per tot. præsertim hactenus à n. 7. noviter visum & quoad clericos eund. ibid. à n. 17. ac add. Rivet. ad d. cap. 10. exercit. 65. sub fin. & exercit. 116. pag. 450. sub fin. cum seq. Operum tom. 1. Jo. Coler. œconom. libr. 14. cap. 2. & 3. Ubi latè an, quibus & quatenus venatio licita sit, ac add. Scheplits promtuar. jur. tit. 3. §. 1. lit. g. n. 33.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

cum ſeqq. ſaltem textus *Marci*, 1. *verſ.* 13. ubi Chriſtus dicitur fuiſſe cum feris non deſignat ejus occupationes ſed facit ſolum ad deſcribendum horrorem loci ubi docebat ut à Mareſio me didiciſſe memini, nec pœnitet, qui locus alias dicitur eremus *Matthæ.* 4. *verſ.* 1. & quidem emphaticè ὁ ἔρημος, ut benè notat Taylor *ibid.*

25. In textu ibi, *cum vero & not. hic, n.* 21. Obſtacula removet Harprecht. *hic, num.* 72. *cum ſeqq.*

26. In textu ibi, *tuum eſſe deſinit*, &c. ſecus tamen in ſervo fugitivo, ut *l.* 3. §. 10. *ff. de adq. vel am. poſſ.* & cur? vide Conn. 3. *comm.* 9. *n.* 10.

27. In textu ibi, *difficilis ſit*, &c. in quo ſtandum arbitrio boni judicis cenſet Vinn. *hic*, ac conf. Cephal. *conſil.* 131. Alb. Gentil. 1. *Hiſp. advoc.* 4 & varios difficultatis effectus noto *ad l.* 185. *de R. J.*

Ad §. 13. *d. t. Inſt: de rer. div.*

1. IN textu ibi, *ſed poſterior*, &c. pro qua & decidit gloſſ. *l.* 5. 1 *ff. de A. R. D.* ubi eſt textus huic conſonus, ac judicatum refert Chriſtinæ. *volum.* 5. *deciſ.* 84. *n.* 23. quanquam uſu contrarium obſervari innuunt Balduin. *hic in* ℣b. *quibusd.* & Rittershuſ. *pag.* 155. P. Voet. *ſub fin.* ac Ant. Matthæ. junior. A. F. A. N. *in comm.*

2. Ac confer præter notata *ſub fin.* §. *præced.* Harprecht. *hic, n.* 83. *cum ſeqq. ibique fusè all. n.* 86. & latè Alb. Gentil. 1. *de armis Rom.* 7. ubi opinionem Trebatii ut æquiorem & uſu receptam præfert, quem tamen add. *ejusd. tract. libr.* 2. *cap.* 7. *pag.* 172. *cum ſeq.* ut & bonum & merum legiſtam Jo. Steinbergen *hic, diſſ.* 6. *n.* 17. cujus encomium, vide *ſupra ad* §. 4. *tit.* 12. *libr.* 1. & refert è Schoock. *in orat. funer.* Burgold. *Indic. ſubject. notit. rer. Imp. lit. S. pag.* 136. *cum ſeq.* ac

3. In notis *n.* 22. *alias lit. d.* add. Jo. Lud. Langium *decad.* 3. *theor.* 6. Richter. *deciſ.* 16. Wiſſenbach. *hic, n.* 25. *diſp.* 9. Tulden. *h. t. Inſt. c.* 25. & omninò quoad uſum Ferd. Waitzenegger. ſæpè *ſupra all. diſſ.* 5. *c.* 4. *n.* 32. *cum ſeq.* Chr. Porcium *hic, n,* 24.

4. Hinc & alias inferunt Dd. ad caſum ſtatuti dicentis quod inventus in delicto mulctetur in 100, an ultra inventionem requiratur apprehenſio, de quo confer præter notata *ad* §. 18. *infra, & all. per* Aug. Barboſ. *in collectan. l.* 1. *C. ubi ſenat.* &c. *ſub fin.* Bald. *in l. Et ſervum* 5. *ff. de ſtatu hom. cum latiſſ. addit.*

5. Hinc & inter alia infert Anton. Fabr. *decad.* 97. *error. pragm.* 6. *cum ſeq.* contra Amed. de Ponte ad caſum quem ibi vide at reprobatus à Bachov. *in exercit. ibid.* & præſertim *ad error.* 7. *n.* 9. qui utrobique ut ferè ſemper illius Antonii cuſtos & æmulus eſt planè ut ipſi dicere poſſet quod Menæ Flaccus 5. *carmin.* 4. *Lupis & agnis quanta ſortitò obtigit, Tecum mihi diſcordia eſt.*

Ad §. 14. *d. t.*

1. COnfer præter *all. per* Broſſeum *hic*, Carpzov. 3. *deciſ. Sax.* 295. Waitzenegger *d. diſſ.* 5. *cap.* 5. *n.* 8. *cum ſeq.*

2. In textu ibi, *Apum quoque fera*, &c. Contraria ſolvunt Bachov: & Vinn: *hic, n.* 1. Hillig: *ad Don. enucl.* 4. *com. ff. lit. b.*

3. Ac confer quoad furtum hactenus, præter notata *ad l.* 5. §. 3. *ff. h. t. l.* 26. *ff. de furt.* §. 16. *infra, h. t.* Moller: & Carpzov: *ad conſtit. Elect. Aug. Sax.* 36. *p.* 4. præſertim poſtremum *defin. forenſ.* 1. & 4. M. Berlich: 5. *concluſ.* 50. *per tot.* Porcium *hic, n.* 16.

4. In textu ibi, *nec difficilis*, vide notata *ad* §. 12. *in fin. ſupra h. t.* duos etiam nodos hujus §phi benè reſolvit Ludwellus.

Ad §. 15. *d. t.*

1. IN notis *n.* 28. *alias lit: i.* Pro ſolutione iſtius nodi, vide Dd. *nominatim poſt* Baldum Vinn: *in comm. hic, n.* 1. & Ant: Matthæ: ſen: *in not. ſeu animadverſion.* qui ſimul reſpondet *ad l.* 37. *ff. de furt.* de quo & aliquid noto *infra n.* 8.

2. Alias de columbis quoad uſum, confer Virg: Pingitzer. *quæſt.* 56. Waitzenegger, *de ſervit. ſæpè ſupra all. diſſ.* 5. *c.* 4. *n.* 30. *& cap.* 5. *n.* 11. *cum ſeq.* Anton: Matthæ: jun: A. F. A. N. *ad* §. *præced. n.* 5. *cum ſeqq.* ac

3. An ad damnum à columbis illatum quis teneatur, confer latè Ant: Guibert: Coſt: *quæſt. memorab.* 17. qui dicit ſæpè ex facto ſe de eo conſultum, & tandem *n.* 16. negativam approbat, ſub limitatione tamen ut *ibid. n.* 19.

4. In textu ibi, *donec animum*, &c. Unde & probari dominium eorum eſt text: 1. *Regum*, 3. ℣ſ. 16. *cum ſeqq. usque ad fin. ibique* Comm: ac Jo: Fabr: & Ang: *hic*, confer & præter notanda *infra ſub fin.* hujus §phi, Wiſſenbach: *p.* 1. *ad ffla, diſp.* 18. *n.* 9.

5. Sicut & Imper: Galba ei bovem ut bonus JCtus adjudicavit ad cujus agrum capite obvoluto ab aquatione ſe receperat apud Tranquill: *in ejus vita, cap.* 7. add. & Huber. 4. *digreſſ. jur.* 27. Cruſium *p.* 1. *de indic. delict. c.* 77. *n.* 4. ubi ſimile judicatum refert, planè ut non fuerit ſat cauſæ hunc §. abrogandi Grœnewegio *hic*, quod ne Pitho quidem ipſa mihi perſuaſerit.

6. Alias hinc & coll: canum non eſſe feram naturam, ut & ex *l.* 2. §. 1. *ff. Si apes paup. fec. dic. ibique* notatis, quam tamen ſuibus tribuit Feltmann: *tractat. de incluſ. animal. c.* 20. quod de apris necdum incluſis concedo, de noſtratibus autem vix ſubulco craſſioris aëris perſuaſerit omni ſuâ qua præpollet Suada nedum Johanni Thomæ emunctæ naris viro ibi in contrarium citato, niſi fortè idem itidem id innuerit de ſuibus vel porcis ſylveſtribus, cujuſmodi & equos vidi Anno 1669. in comitatu Lipp: aliiſque Surlandiæ tractibus, ſicut & ſylveſtrium feræque naturæ aſinorum fit mentio, *Job.* 39. ℣ſ. 8. *cum ſeqq.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

7. De ſuibus alias confer §. 1. *infra*, *de l. aquil. ibique* notanda & Rittershuſ. *hic*, ac Scip: Gentil: 2. *parerg.* 8. præter Comm: ad Plinium, *libr.* 8. *c.* 51. qui dicit *animalium hoc maximè brutum*, animamque ei pro ſale datam non illepidè exiſtimatum.

8. Pavonum etiam major pars hodiè eſt cicurata etſi alias eorum natura Juſtiniano hic fera eſt utut fortè planè manſuefiant, itaque per manſuetum pavonem *in l.* 37. *ff. de furt.* intelligendus eſt arte manſuefactus, Giphan: Vinn: & Cypr. Regn. *in cenſu. Belg. hic*, quò & fac: *l.* 5. §. 5. *ff. de A. R. D.* ibi, *cervos quidem ita manſuetos*, &c.

9. Prout & pavones junguntur non ſolum avibus feris apud *Hiob d. cap.* 39. *verſ.* 16. ſed & ſimiis, 1. *Regum* 10. *verſ.* 22. *&* 2. *Chronic.* 9. *verſ.* 2. quæ procul dubio ſecus ac canes feræ naturæ ſunt perinde ac vulpes vix, quin juxta Comenium in Janua Linguarum nunquam cicurandæ, unde de fruſtraneo labore jungere vulpes & mulgere hircum pariter dicitur apud Virgil: *in bucolicis eclog.* 3. vide Eraſm. *chil centu.* 3. *adag.* 50. *cum ſeq.*

10. Nullius ſanè animalis feritatem aut ferociam tantam eſſe putem quæ non humana ratione arteque & longo uſu paulatim domari & cicurari queat, ut mecum verbotenus ſentit Ulyſſes Aldrovandus *in encomio aquilæ*, vulpes utique etſi rapax tamen ut cautum & aſtutum fingitur Æſopo in fabulis paſſim & Flacco, *epiſt.* 1. ibi, Olim quod vulpes, &c. ac in lingua vernacula, ſub *tit:* Reinke die Fuchs / qui tractatus ab Oſtfriſio notis politicis eſt ornatus.

11. In notis *n* 31. *alias lit: C.* Confer contra Dd. Mynſing. *hic*, & G. Frid. Mohr. *tract. de ju. vena: p.* 1. *c.* 1. *n.* 26. *ibique all.*

8. Alias ex fine hujus §phi, &c. ac *ſupra n.* 2. depoſitis nota, animum probari ex factis, alicujus ejuſque qualitatibus, vide præter notata *ad l.* 6. *C. de dolo malo*, & Dd. *hic nominatim* Ang. *n.* 4. *&* 6. Sneydewin: *n.* 2. Joſeph: Maſcard: *de probat. concluſ.* 95. ubi & alia tradit animum alicujus arguentia, *ibique* Nigr. *in addit. & cum Maſc. in concluſ. ſeqq.* ubi ſpecialius ſubinde tractatur uſque *ad concluſ.* 100. unde conſtet de animo compenſandi, delinquendi, præmeditatè occidendi, &c. ac fusè Porcius *hic*, *n.* 3. *ſub fin. cum ſeqq. ibique* Jaſ. *in addit. lit: a. n.* 7.

9. In ſpecie unde probetur animus migrandi & non revertendi, vide *l.* 48. *de R.* 7 *ibique* notata, & Maſcard. *ibid. concluſ.* 99. *n.* 5. *cum ſeq.*

Ad §. 16. *d. t.*

1. IN textu ibi, *lucrandi animo*, &c. confer text. & nota: *in* §. 1. *infra*, *tit.* 1. *lib.* 4. ac Porcium *hic*, *n.* 12. *cum ſeq* qui conjungit duos §§. præced. *ibique all. per* Zilett. *in addit. lit: a.*

2. In notis *n.* 32. *alias lit: d. in fin.* confer nota. *ad l.* 4. §. 1. *ff. de alien. jud. mut. cauſa fact.* ibi, *vituperanda*, & text. *l.* 22. *ff. de damn. infect.*

3. In notis *n.* 34. *alias lit: e.* Conf *l.* 37. *ff. de furt. Novell.* 69. *cap.* 1. *verſ. quid n. erit durius*, &c. *ibique* Cujac: *& in comm. l.* 9. *ff. de dolo*, ac 19. *obſ.* 12 *ſub fin. aliosque all. per* Ant: Matth: ſenior. *hic*, *colleg. Inſt.* 1. *n.* 14. *diſp.* 5. ejuſque filium ſynonimon *tract. de crimin. tit. de furtis*, *n.* 8. *pag.* 71. 79. 183. Wiſſenbach: *hic*, *n* 27. *& p.* 2. *ad tit. ſſtor. de furt. n.* 15. Treutler. & Bachov. *vol.* 3. *diſput.* 30. *th.* 1. *lit: C.* Vinn: *tract. de re naut. ad comm.* Peckii *in tit de incend. ruin. naufr. pag.* 338. Sutholt. *diß* 4. *n.* 24.

4. Add. & *ſis*, præter Dd. *hic nominatim* Borcholten, Giphan: & Sneydewin: *cum addit.* & Mynſing: *n* 2. Heyg: *n.* 4. *cum ſeqq.* P. Voet: *n.* 3. Cypr. Regn. *th* 8. Tim. Fabr. *n.* 8. *diſp. anniverſ.* 12. Ungepaur. *exercit. Juſtin.* 13 *quæſt.* 2. Harprecht: *ad* §. *Furtum.* 1. *Inſt. de obl. quæ ex del. n.* 29. *cum ſeqq. edit. ab autore reviſæ in 8vo*, qua in ejus allegatione uſus ſum, quod noto quia noviſſima editio in 4to quoad numeros mirè variat, in qua idem traditur *a n.* 35 *usque ad* 50. ubi & add. Vult. *n* 23. qui & plures citat.

5. Sed diſcrepant Andr. Gerhard. 9. *exercit. jur.* 2. Zaſius 2. *ſingul. reſponſ.* 26. *& in parat. ff. de dolo*, *n.* 20. ubi refert quod coram Conſiliariis Cæſareis inſtituta furti actio ſuper duobus nummis cum indignatione fuerit rejecta, pro quo præter textus *ſupra n.* 1. *&* 2. *all.* fac: *princ. infra*, *vi bon. rapt. can. ult. cauſ.* 14. *ibique* gloſſ. ℣b: *quod furto*, &c. *Novell.* 73. *cap.* 9. ibi, *ut non de rebus minimis*, &c. ubi tamen vide Gothofred. *in not.*

6. Quicquid ſaltem juris ſit hactenus ex ſententiis *præ all.* Dd diſſonantium aliorumque quos in contrarium citant & ſequuntur noviſſimè Feltmann. *tractat. de incluſ. animal. cap.* 37. *ſect.* 3. Huber: *hic*, *n.* 11. *diſp.* 34. *& in prælection. tit.* 1 *libr.* 4. *Inſt. n.* 8. uſu ſanè, juxta ipſummet & Zaſium *ubi ſupra*, Weſenb. *in parat. ff. de furt. n.* 10. Farinac: *prax. crim. quæſt.* 168. *n.* 30. putem obſervari ut non agatur criminaliter pro re minima niſi fortè contra peſſimæ notæ homines ſtigmaticos & Zingaros de quibus notavi *ad rubr. C. de malefic. & math.* alias etenim etiam gallinarum in foro civil: fit furtum, ut hic dicitur *ſub fin.* quomodo apud noſtrates vulgo cluet, een Hoenderdieff / niſi ſcilicet gallinæ ſponte venerint ad domum ſuam, ut per Porcium *hic*, *n.* 8. *cum addit. lit. a. & b.* ubi *& in ſeqq.* hinc coll: minus delinquere qui cognoſcit mulierem ad ſe venientem formoſam præſertim, *ibique lit: c. all. per* Zilettum, quod utcunque in foro ſoli procedat, fallit ſanè in foro poli, ut *Geneſ.* 39. *verſ.* 7. *cum ſeqq. Proverb.* 7. *verſ.* 13. *cum ſeqq.*

7. Quanquam alias negari nequit rei minimæ coram Deo ſaltem fieri furtum, ſeu, ut vulgo dicitur, in foro poli idque ut repugnans 8vo Decalogi præcepto eſſe peccatum mortale non minus quam alia venialia alias Pontificiis dicta, ut per Nigrin: *tract. de legis impletione*, *cap.* 9. qui pluribus iſtam diſtinctionem Papiſticam confundit, ut & Spanhem: *p. ult. dub. evang.* 133. 134 *&* 140. Walæ. *in locis commun. tit. de peccato*, *pag.* 209. *cum ſeqq. Operum tom.* 1:

Rivet:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Rivet. *Cathol. orthodox. ſeu ſummæ controverſ. tract.* 4. *quæſt.* 13. *Operum tom.* 3. Gomar. *ad* 1. *Joann. ult. pag.* 477. *Operum part.* 2. Chamier. *panſtrat. Cathol. tom.* 3. *libr.* 6. *cap.* 7. *cum ſeqq.* Mareſ: *Theolog. elenchth. tom.* 1. *controverſ.* 12. *n.* 2. *cum ſeqq. & Antichr. revel. libr.* 2. *cap.* 1. *n.* 14. qui reſpondent ad contraria in ſpeciem ut 1. *Joh.* 5. *verſ.* 16. qui elucidatur *Matth.* 12. *verſ.* 31. 31. ac add: Polan: 7. *ſyntagm. Theol. ult. colum.* 1794. *cum ſeq.*

8. Alias quidem inter omnes convenit (ſtoicis fortè exceptis contra quos falsè agit Horat. 1. *ſermon. ſatyr.* 3. ibi, *Queis paria eſſe ferè placuit peccata laborant*, &c. ubi Dacier *en ſes remarques, tom.* 6. repetit eorum argumenta, *pag.* 247. *cum ſeqq.* ac latè Auguſtin. *in ep.* 29. *ad Hieron.* cujus *ibid.* ſcripta hactenus contra Jovinian: laudat & Jo. Gerhard. *tom.* 2. *loc. commun.* 13. *de peccat. actual. n.* 87.) alia peccata aliis eſſe graviora gravioribusque pœnis temporalibus & æternis fore punienda, ut *Hebræ.* 10. *verſ.* 29. *Matthæ.* 10. *verſ.* 15. *& cap.* 11. *verſ.* 22.

9. Sicut & quædam virtutes excellunt per textus expreſſos *Apocalypſ.* 18. *verſ.* 6. *cum ſeq. Lucæ* 10. *verſ.* 12. *cum ſeq. & cap.* 12. *verſ.* 47. 2. *Corinth.* 5. *verſ.* 10. *Exod.* 21. *cum ſeq. Matthæ.* 5. *verſ.* 22. de cujus poſtremi loci alias ſatis obſcuri explicatione ultra comm. vide fusè Spanhem. *d. dub.* 140. Chamier. *d. libr.* 6. *cap.* 9. *& cap.* 12. *ſect.* 21. *cum ſeqq.*

10. Ac confer contra Stoicos hactenus præter *jam all.* & comment. *ad Deuteron.* 25. *verſ.* 2. *cum ſeq.* Grot. *in annot. ad Johann.* 19. *verſ.* 11. P. Martyr. *claſſ.* 2. *loc. commun.* 14. *n.* 4. *cum ſeqq.* Mareſ. *Theolog. elenchth. tom.* 1. *controverſ.* 12. *n.* 2. *& hydræ Socin. vol.* 1. *pag.* 528. *cum ſeq.* & Comm. *ad d. verſ.* 29. *c.* 10. *epiſtolæ ad Hebræos*, ac Muſcul: *loc. comm. de peccato, art.* 4. *pag.* 27. *cum ſeq.*

11. An autem exinde neceſſario ſequatur impar etiam electorum gloria apud ſuperos vel an æquè diverſi gloriæ ibi gradus ſtatuendi? Id quidem non improbabiliter putant Calvin. *libr.* 3. *Inſt. relig. Chriſt. cap. ult. n.* 10. Beza *in libello quæſt. & reſponſ. Chriſtian. pag. mihi*, 78. Rivet: *Cathol. orthodox. ſeu ſumm. controverſ. tract.* 2. *quæſt.* 58. *Operum tom.* 3. Walæ: *in loc. comm. Operum part.* 1. *pag.* 451. *cum ſeq.* Mareſ: *tom.* 2. *Theol. elenchth. controverſ.* 15. *n.* 21. *ſub fin & controverſ.* 30. *n.* 4. *ac ſyſtem. Theolog. loc.* 14. *num.* 64.

12. Ac confer *ſis* Scultet: *in poſtilla Pſalm. dominic.* 24. *poſt Trinit. ad Daniel:* 12. *verſ.* 3. *ſub fin:* Theoph: Neuberger: Troſtbuch / *part.* 2. *c.* 21. *cum* 2. *ſeqq.* Chamier: *panſtrat. Cath. tom.* 3. *libr.* 14. *cap.* 18. *& libr.* 25. *cap.* 3. *n.* 8. *cum ſeqq.* Luther. *ad* 1. *Corinth.* 15. *verſ.* 41. aliosque orthodoxos Theologos præter Chryſoſt. *in ſermone de præmiis ſanctorum*, Hieron: *adverſus Jovinian.* Auguſtin: *epiſt.* 146. *& paſſim*, *Operum tom.* 2.

13. Quos ſequuntur omnes Pontificii præſertim Chaſſanæus (qui fuit magni nominis JCtus, nec pro injuria ſui temporis orthodoxis admodum iniquus juxta relationem Thuani *hiſtor. libr.* 6. *ad annum* 1550. *pag.* 125. *cum ſeq.* quanquam ipſi cum Tiraquello parum convenit ut videre eſt in hujus *tract. de retractu gloſſ.* 9. §. 1. *n.* 76. & per Mornac: *in l.* 22. *ff. ad municip.*) *catalog. gloriæ mundi*, 3. *part. conſider.* 2c. *cum ſeqq. uſque ad* 44. quod & in Angelorum hierarchia ſatis confidenter & quaſi impræſentiarum fuiſſet, adſerit Baylius Jeſuita benè depexus hactenus à Riveto *Cathol. orthodox. p.* 1. *tract.* 2. *quæſt.* 46. *Operum tom.* 3.

14. Egomet ſanè hactenus tam quoad angelos quam ſanctos ampliandum & diem ex veteri formula diffindi cenſeo nec abnuo, quod fortè melius iſthæc ſuo loco relinquat Wilh. Couper: *in tract: de domicilio cœleſti ad Johan.* 14. ℣ſ. 2. cum vide *ſis* & in contrariam planè ſententiam latius differentes P. Martyr. *loc. comm.* 17. *claß.* 3. *n.* 8. *cum ſeqq. pag.* 829. *cum ſeqq.* Jo. Camero. *in prælect. ad Matthæ.* 18. *verſ.* 4. Frid: Spanhem: *p. ult. dub. evang.* 135. *per tot.*

15 Pro quibus ultra per ipſos deducta, aliquid fac: *Joann.* 17 *verſ.* 20. *cum ſeq.* & fortius quod bona opera ſicut mala non mereantur de congruo vel condigno ante vel poſt gratiam, quod hæreſin eſſe dicere, benè conjecit Eraſmus malè caſtratus à Gaſp. Quiroga *indic. expurgator. fol.* 88. *columm.* 2. ut latius per Cameron. *in prælect. ad Matthæ.* 16. *verſ.* 27. *pag.* 46. *cum ſeq. Operum noviſſ. edit. in folio*, Rivet. *ad Geneſ.* 22. *exercit.* 109. *pag.* 421. *Operum tom.* 1. Spanhem *p.* 3. *dub. evang.* 87. *cum ſeqq.* Chamier. *d. lib.* 14. *panſtrat. tom.* 3. *per tot. præſertim cap.* 7. 18. 19. Joann: Crocium *de eccleſiæ unit. & ſchiſmate*, *cap.* 31. *per tot.* Chemnit: *p.* 1. *exam. concil. Trid. quæſt. ult.*

16. Quicquid autem ſit verius in illa quæſt. quodlibetica ſeu problematica, attamen poſitâ priori ſententia communiori ſanè, ea nil fac. pro aureolis & meritis Papiſt. ut per Spanhem. alioſque *dd. locis*, Chamier. *d. libr.* 25. *cap.* 4. §. 5. *cum ſeqq.* Molinæ. *clyp. fidei*, *ſect.* 69. Mareſ. *Theol. elencht. tom.* 1. *pag.* 343. Sed claudite rivos, & ignoſce lector excurſioni in materia non admodum fertili ſed ſuper gallina & re minima ſaltem, jam rurſus ad rem.

17. In notis *n.* 35. *alias lit: f.* An & quando minimæ rei cauſa detur vel denegetur reſtitutio in integrum confer notata *ad l.* 4. *ff. de in int. reſt.* & interim Bachov. ad Treutl. *vol.* 1. *diſp.* 11. *th.* 2 *lit: b.* ac de differentia hactenus inter act. doli & furti, L. Gomeſ. *ad pr. infra, de act. n.* 57. *cum ſeq.* 58.

Ad §. 17. *d. t. Inſt: de R. D.* vide nota: *ad l.* 36. §. 1. *C. de donat:*

1. CONfer Grot. 3. *de jure belli & pac.* 6. *per tot.* Ungepaur. *exercit. Juſtin.* 5. *qu.* 6. Maſtrill. *deciſ.* 180. Ricc. *collect. deciſ.* 412. Anton. Merend. 2. *controverſ.* 22. Bronkhorſt. 3. *enantioph. aſſ.* 77. Joann. Philipp. *uſ. pract. Inſt. hic*, *eclog.* 7. Lyclama. *libr.* 3. *membran: eclog.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

eclog. 8. Reinking. *Bibl. polit. libr.* 2. *axiom.* 192. *cum seq.*

2. In textu ibi, *statim*, &c. vide tamen Grot. *d. cap.* 6. § 3. *& cap.* 10. *ac in annot. ad Jeremiæ* 49. *vers.* 1. & 3. Alb. Gentil. 1. *Hisp. advoc.* 2. *cum seqq.* Feltmann. *respons. milit* 6 *per tot.* Matth. Wesenb. *consil.* 202. *num.* 12. *cum seqq & n.* 63. *cum seq.* Bachov. *hic, & ad Treutl. vol.* 3. *disp.* 20. *th.* 2. *lit: d. pag* 185. *ibidemque* latius Hunn. *cui in resolut. est disp.* 18. *quæst.* 12. Jac. van der Graeff, *syntag jur. publ. cap* 4. *pag.* 43. *cum seqq.* Franc. d'Amaya, 2. *obs jur.* 2. *n.* 7. *cum seqq.*

3. Ac confer *sis* è Theologis quidem Rivet. *ad cap.* 14. *Genes. vers.* 21 *exercit.* 81. *ab initio*, è juristis autem Andr. Gerhard. 3. *exercit.* 5. Ang. *ad* §. *Si ab host.* 5. *quibus mod: jus pot. solv. n.* 5. *ibique all. in addit.* ac Comm. ad bonum text. *Deuteron.* 20. *vers.* 14.

4. In textu ibi, *nostra fiunt*, &c. ac not. *n.* 36. Memini cum in academia Lugduno Batava Anno 1651. Themidi operam navarem, virum quendam scriptis celebrem mihi opponenti hæc verba, ut & infra vocem *nostram*, urgenti ita interprætari quasi utrobique ista verba sint restringenda ad populum Romanum, cui tamen textus detorsioni valdè mihi videbatur obstare non tantum imperium nostri Justiniani orientale, sed & series §§. præcedd. & seqq. (unde jura nostra se explicant, ut *l.* 50. § 3. *ff. de leg.* 1. *ibique nota.*) utrobique de adquirendo rerum dominio privatis agentium, quò & fac. §. 4. *ibi, dicendum est*, &c. *supra de* 7. *&* 7.

5. Confer & præter *all. per* Sim. à Lewen *in not. hic*, Carpzov: *jurispr. forens. p.* 4. *const.* 35. *defin.* 8. *cum seqq.* ac Porc: *hic, n.* 1.

6. De præda communicanda inter milites etiam extra expeditionem constitutos, sed saltem ut vulgo, om te decken of vourageren, vide 1. *Samuel.* 30. *vers.* 24. *ibique comment.* quanquam alias milites in expeditione magis sint privilegiati quoad alia ut *in princ. Inst. de milit. test. ibique nota: & per* Heyg: *hic, n.* 9. *cum seqq* ac de prædæ divisione conf: Alb. Gentil. 1. *Hisp. advoc.* 10. *pag.* 39. Christ: Crespi: *obs.* 16. Ayal. 1. *de jur. & off. bell.* 5. Bouric: *lect. jur. cap.* 9. de ejus furto, vide Farin: *prax. crim. quæst.* 171. *num.* 42.

7. Ibid: in notis *num.* 36 per Ans & S. L. confer Huber: *hic, n.* 13. *disp.* 34. Hœnon: *controvers.* 8. *disp.* 4. ac solito latius Borcholt. Giphan. & Gypr: Regn: *hic, in censur & disp.* 5. *th.* 9. add: tamen præter *all. per* Besold. 2. *synops. polit.* 12. *n.* 33. Treutl: *p.* 2. *disp.* 20. *th.* 2. *lit: d.* quem refutat Bachov: *in not. ibid. volum.* 3.

8. In notis *n.* 37. *alias lit: g.* Confer præter notata *supra ad princ. tit. de jure person. ibique* Sneydewin: *n.* 10. Duaren: *ad tit. ff. de his qui test. fac. poss. pag.* 318. *colum.* 1. *edit. Francof.* Boer: *ad consuetud. Bitur. ab initio*, Ludwell: *de ult. volunt. p.* 1. *c.* 2. *pag.* 34. *cum seq.* Johann: Herm: Stamm: *de servit person. libr.* 1. *c.* 3. *n.* 4. *ibique all. per* Harprecht: *hic, n.* 11. *cum seqq.*

Papp: *ad art.* 59. *&* 60. *jur. mil. Belg.*

Ad §. 18. *d. t.*

1. IN textu ibi, *inveniuntur*, &c. add: & apprehenduntur, etsi alias etiam in statutis inventus etiam censetur qui solum visus est necdum captus vide præter Ans. *in not. hic, n.* 39. & latius post Cujac: Borcholt: *ad hunc* §. Don: 4. *comm.* 10. *ibique all. per* Hillig: *lit: b.* Dd. *hic nominatim* gloss. vb: *inventoris* Jas. ad Porcium *lit: a. n.* 3. qui istum §phum conjungit præcedenti. Vinn. & Myns. *n.* 3. Pichard: *n.* 2. P. Voet. *n.* 2. Sneydewin: *n.* 3. *cum seqq. ibique* Goth: *in addit. lit: b. & c.* Heyg. *n.* 4. Harprecht. *n.* 5. *& ad* §. 39. *infra, h. t. n.* 31. *cum seqq.* ac omninò Tulden. *ad hunc tit: Inst: cap.* 13.

2. At Dissl. Ostermann. *in rational. hic*, Bachov. *vol.* 3. *ad Treutl. disp.* 20. *th.* 2. *lit: H. pag.* 192. *ibidemque* Hunn. *ipsi disput.* 18. *volum.* 2. qui tamen inclinat pro Treutl. contra Bachov. sibi nec hactenus constantem *in comm. hic*, simul id ad thesauri inventionem extendens, de quo tamen add. notata *infra ad d.* §. 39. *ibique* Bachov. *ante n.* 5. & Dd. *hic nominatim* per 3. argumenta Porcius, *n.* 4. Jo. Fabr. & Heyg. *n.* 5. *cum seqq.* ac Cypr. Regn. *in censur. Belg.* qui plures citant, Feltmann. *in l.* 3. *ff. h. t. n.* 2. *cum seqq.*

3. In textu ibi, *inventoris fiunt*, &c. adeo ut dominium semel quæsitum etiam amissâ possessione retineatur, Vinn. *hic, in fine.*

4. In notis *n.* 39. ibi, *Ambar*, &c. idem de succino invento in mari Borussiæ ut ex Rittershus. *hic*, tradit Ostermann. *in rational.* & Sneydewin. *ad* §. 1. *supra h. t. in fin.* de quo vid. *sis* latius Jo. Wigand. *in pecul. historia Jenæ Saxonum edita Ao.* 1590 ac de gemmis & margaritis, *all. per* Borcholten *sub fin. hic.*

5. Statuta ferè & coustumes des nations hactenus contrariantia non obligare conscientiam inventoris, vide per Jo. Valer. *different. utriusque fori*, 3. *verb. acquisitio domin.* quæ tamen alias ut & possessiones hactenus prævalent juri scripto juxta Bartol. *all. per* Mornac. *ad l.* 3. *ff. h. t. de R. D.* ubi notabili arresto Ambar & electrum in littore inventum domino territorii ad, inventori autem abjudicatum in Gallia tradit.

6. Alias de rebus inventis quæ certo domino carent, conf. fusè Guittierrez. *libr.* 2. *canon. quæst.* 9.

Ad §. 19. *d. t.*

1. IN textu ibi, *animalibus*, &c. an & ancillis? Negat Bachov. *hic, sub fin.* at contra eum affirmant Rittershus. Vinn. & P. Voet: *hic*, secus utique est in apum examine ut §. 14. *supra* ubi rationem reddit Ludwell.

2. In textu ibi, *eod. jure*, &c. vide Vinn. *hic*, contra H. Grotium, 2. *de jure belli & pac.* 8. §. 18. qui putat esse æquius, ut fœtus communicetur cum domino maris si is certus sit, quod & reprobant Tulden. *ad hunc tit: Instit.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

cap. 18. Anton. Matthæ. junior A. F. A. N. *in comm. hic*, & latius Huber. *in prælect. h. t. ffor. de A. R. D. n.* 9.

Ad §. 20. *d. t.*

1. CONfer præter Bapt. Aymo. *in pecul. tr. de alluvion.* Cepoll. *de servit. rust. præd. cap.* 15. Jo. Schayno. *decis.* 10. *&* 117. Fr. N. Cyriac. *controvers. forens.* 376. Ferd. Ar. de Mesa. 2. *var. resol.* 42. *n.* 2. *cum seq.* Mevium *p.* 7. *decis.* 301. & omninò Eyben. *hic*, *observ. theor. pract.* 7.

2. Ac quid in praxi quoad alluvionem obtineat, vide contra Grœnewegen, &c. latè Ant. Matthæ. jun. A. F. A. N. *in comm. hic*, & Huber. *in prælect. parat. h. t. ffor. de A. R. D. n.* 10. ubi & de usu §§. *seqq. in n. seqq.* ac 4. *digress. jur. cap.* 22.

3. In notis *n.* 40. *alias lit: h.* conf. *l.* 7. §. 1. *ff. de A. R. D. ibique nota. & ad l.* 1. *C. de alluv. tit.* 41. *libr.* 7. ut & *ad* §. 48. *infra, h. t.* ac Sand. 5. *decis. tit.* 2. *defin.* 1. *& all. per* Franc. d'Amaya 3. *obs.* 4. *n.* 14. *cum seq.*

4. An aucto per alluvionem territorio augetur jurisdictio? Aff. per 5. argumenta invicta, bonæ spei juvenis Joach. Kampfer *disp. inaug. de augmento, p.* 2. *c.* 7. *sect.* 3. *pag.* 124. *cum seq.* ac confer de Mesa *d. cap.* 42. *num.* 7. *cum seq. ibique all.*

5. Nec obstat *l.* 69. *ff. de contrah. emt.* etsi contra consuluit Jason per Kampfer mendosè citatus, *volum.* 2. *consil.* 146. ubi vide *sis, pro & contra all. per* Franc. Becium *in addit.*

6. Ac quid si fluvius naturali alveo derelicto aliorsum fluere cœperit anne exinde termini jurisdictionis mutantur? vide Parlador: *quotid. jur. different.* 11. *n.* 3 *cum seqq.*

7. De alluvionis jure hujus §phi non admittendo in agris limitatis, vide *l.* 16. *ff. h. t. de A. R. D. ibique* notata & Portium post gloss: *hic ante n.* 7. qui subinde coll: jurisdictionem limitatam ad causas civ. vel criminales non posse prorogari invicem vice versâ, vide per ipsum *n.* 7. *cum seq.*

8. Alias territorio diminuto minuendas esse exactiones, vide per Mynsing. 3. *obs.* 34. *ibiq;* W. L. Fabrit. *in repetit. ad* 3. *ejus centurias.* Sicut contra aucto prædio per alluvionem ipsa augetur servitus, non autem si augeatur familia vel res cui servitus aliudve jus debetur, ut per Carpzov: 1. *respons. Elector.* 45.

Ad §. 21. *d t.* conf. §. 31. *infra eod. ibique* nota: & Ungepaur: *exercit. Justinian:* 5. *quæst:* 7.

1. IN textu ibi, *partem aliquam detr.* &c. sic & trabes, ligna aliaque terræ non coalescentia per alluvionem non accedunt Mynsing: *hic, n.* 6. sed vindicari aut condici possunt ut per Huber. *in prælect. parat. h. t. Inst. n.* 34.

2. In textu ibi, *palam est*, &c. Conf. Heyg. *hic, n.* 6. at Diss. Conn. 3. *comm.* 5. *n.* 2. *&* 3.

3. In textu ibi, *radices eger.* &c. de quo si dubitetur peritorum judicio standum, ut per gloss. *hic*, & Porcium *n.* 9. *cum seq.* ubi Zillet: *in addition. n.* 11. plura tradit de contrariantibus peritis præsertim circa vulnus an fuerit mortale vel minus, ac confer tamen hactenus Mynsing. *hic, n.* 8. Sneydewin. *n.* 3. *cum seq. ibique* Wes. & Goth: *in addit.*

4. In textu ibi, *videntur vicini fundo acquisitæ*, &c. videtur vicini fundo acquisita, &c. ita contra Pacium *in not. hic*, legendum statuunt Bachov. Cypr. Regn. & Vinn. *hic, n.* 1. Ungepaur. *d. exercit.* 5. *quæst.* 7. sed parum refert.

5. Confer alias *sis* eund. Bachov. sibi parum constantem ad Treutl. *h. t. de A. R. D. th.* 5. *lit: d.* Tim. Fabr. *hic, n.* 10. *disp.* 12. & Hotomann. *hic, enunciat.* 4. contra quem autem latè disputat Ludwell. *hic*, inter typos demum visus, nec quicquam obstat *l.* 6. §. 2. *in fine*, *ff. arb. furtim cæs.* ut per *ibid. nota.* ac Bachov. *d. lit: d.* Hillig. *ad Don. enucl.* 4. *comment.* 34. *lit: b.* præter Goth. & quæ ibi noto *ad l.* 7. §. *ult. ff. de A. R. D. n.* 91. *alias lit: b.*

6. Ut nec obstat *l.* 5. §. 3. *ff. de R. V.* per ibi notata & Dd. *hic nominatim* Giphan. & Bachov. *in comm. sub fin.* Harprecht. *num.* 3. *cum seqq.* Cypr. Regn. *in censu. Belg.* & Pagenstecher. *aphor.* 33. Ungepaur. *d. loc. pag.* 268. *cum seq.* ac denique quoad obst. *l.* 26. §. 2. *in fine, ff. h. t.* ejusque rei aliam rationem, vide Hub. 2. *digress.* 24.

7. Nunquid autem isthoc casu domino priori competit saltem actio ad pretium? vid. Ludwell. & Bachov. *hic, sub fin. & d. lit: d.* ad ℣s. *Illud autem* ac pro & contra agentem, Vinn. *hic, n.* 2. & Zas. ad huic §. symbolisantem *l.* 9. §. 1. *cum seq. ff. de damn. infect. sub fin.* ut & tandem quoad usum hactenus Schultz. *ad hunc tit. Inst. lit: Cc.* Wissenbach. *p.* 2. *ad ffta, disp.* 18. *n.* 20.

Ad §. 22. *d. t.* vide Bouric: *lect: jur: c.* 11.

1. COnfer præter *all. per* Gothof. *in addit. Sneydewini hic*, & Gryphiandr. *in pecul. tract. de insulis* Andr. Gerhard. 3. *exercit.* 6. Masium, 6. *sing. opin.* 1. *&* 3. Stypmann. *de jur. marit. & naut. cap. ult. p.* 5.

2. In textu ibi, *quod raro*, &c. vide tamen præter *all. per* Farnab. ad Ovid. 15. *metamorph.* 4. ibi, *Vidi ego*, &c. ac Cypr. Regn. *hic, in censur. Belg.* Gryphiandr. *d. tract. de insul. cap.* 6. *n.* 9. *cum seqq.* P. Voet. *hic, p.* 435. cui tamen hactenus fidem derogat Huber. 4. *digress. cap.* 21. ac quoad obst. *l.* 5. *ff. de legib.* vide Porcium *hic, n.* 4. 5. Dec. *ad l.* 64. *de R. J. ibidemq;* Dd.

3. In textu ibi, *occupantis fit*, &c. quomodo autem occupetur, vide Don. 4. *comm.* 10.

4. In textu ibi, *communis est*, &c. ac quidem ad usum non tantum sed & proprietatem Dd. *hic nominatim* Ant. Matthæ. senior. *in not.* & Vinn. *in comm. n.* 4 Harprecht. *n.* 7. *cum seqq.* add. tamen text. *l.* 9. §. 4. *ff. de usufr. ibique* Dd. & notata ad ℣s. *sed si insula*, &c.

5. Ac confer Hunn. 2. *resolut.* 1. *quæst.* 18. Hillig. *ad Don. enucl.* 4. *comm.* 29. *lit: b.* Treutler. & Bachov. *h. t. th.* 5. *lit: h.* & Huber. 4.

digress.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

digreß. 21. ac quoad usum notata *infra sub fin.*

6. At Disl. Hœnon. *hic, disp. jur.* 4 *controvers.* 9. Giphan. *ad l. penult. ff. h. t. n.* 4. Sanè non fit communis hæc insula pro indiviso, ut solet cum propriè loquimur, sed regionibus divisis, ut *hic in verb pro modo scil.* &c. vide præter notata *ad l.* 7. §. 3. *ff. h. t.* omninò Vinn. *hic, n.* 5.

7. Ac cujus sit jurisdictio istius insulæ, vide præter notata *ad l.* 2. *C. de alluvion. libr.* 7. *tit.* 41. Wesenb. *hic, ibique all. n.* 1. & latius Carpzov. *p.* 3. *constit.* 31. *defin. forens.* 12. *cum seq.*

8. In notis *n.* 44 *alias lit. f.* Confer pro solatione præter *supra all. & ad l. oppositam* Dd. *ac hic nominatim* Ostermann. *in rational.* & Bachov. *ante num.* 2. *ac n.* 2. *cum seqq.* Anton. Matthæ. *sen. n.* 16. *coll. inst.* 1. *disp.* 5. ejusque nepotem A. F. A. N. *in comment. hic, n.* 5. Joann. Lud. Lang. *decad.* 3. *theor.* 8. Ungepaur. *exercit. Justin.* 5. *quæst.* 8. Besold. *diß. de jur. & div. rer. cap.* 2. *n.* 6.

9. Ac add. *sis*, Hunn. *volum.* 2. *resolut. ad Treutl. disp.* 18. *quæst.* 27. qui & alios nodos solvit, ut & Pichard. *hic, n.* 5. *cum seqq.* P. Voet. *n.* 1. Lyclam. 7. *membran. eclog.* 2. Huber. *d. cap.* 21. *digreß. pag.* 382.

10. Quoad praxin seu usum hactenus, vide præter *all per* Besold. *d. loc.* Cypr. Regn. *in censu. Belg.* & Feltmann. *hic, disp.* 2. *Instit. jur. noviß. n.* 29. Grot: 2. *de jure belli & pac.* 8. §. 9. *cum seqq.* Myler. *de Princ. & stat. Imperii Germ. cap.* 9. ubi refert in Camera Imper. decisum, insulam ratione proprietatis ad dominum territorii pertinere non vero ad eos qui prope ripam prædia possident, de quo confer præter *supra all. n.* 5. latè Anton. Matthæ. A. F. A. N. *in comm. hic, n.* 8. *cum seqq.*

Ad §. 23. *d. t.* vide latè Ferdin. Ar. de Mesa 2. *var: resolut:* 42. *ibique all. ab initio, &* 2. *resol.* 44. *cum seqq.*

1. Confer Jac. Mandell. *consil.* 82. Carpzov. *p.* 3. *constit.* 31. *definit. forens.* 14. *cum seqq.* Tusch. *lit: a. pract. conclus.* 319. *n.* 6. *cum seqq. ibique all.* & quoad usum Feltman. *ubi supra ibique all. n.* 30. *cum seqq.* ac præter Grotium *ubi supra* Joann. Philipp. *us. pract. Inst. hic, eclog.* 8. *cum seq.*

2. In textu ibi, *id est publicus*, &c. vide tamen Vinn: *hic, n.* 1. *& ad* §. *præced. n.* 6. Mesa. *d. cap.* 42. *n.* 12. *cum seq.*

3. In textu ibi, *rursus nov. alveus*, &c. Obst. *l.* 7. §. *Quod si tot. ff. h. t.* sed vide præter Tulden: *ad hunc tit. Inst. cap.* 25. Huber. *in prælect. noviß. h. t. n.* 36. *cum seq. &* 4. *digreß.* 22. disting. Ludwell: & Vinn: *hic, n.* 4. Bachov. *n.* 2. *cum seq. & ad Treutl. h. t. th.* 5. *lit: g. p.* 214. *volum.* 3. ac Hunn: *ibid. resolut. vol.* 2. *disp.* 18. *quæst.* 26. Ant. Matth. junior. A. F. A. N. *in comm. hic, num.* 3. *qui & in seqq.* 2. alios nodos solvit.

Ad §. 24. *d. t.* vide Bronckhorst. 2. *misc: controvers:* 40 Ferdin: Ar: de Mesa. 3. *var. resolut:* 43. *per tot. cum seq.*

1. IN notis *n.* 46. ibi, *l.* 23. &c. ea autem lex non obstat huic §pho, etsi antinomiam agnoscat Ant. Matthæ. senior. *in not. hic*, quia non loquitur de simplici inundatione, ut per Borcholten ad §. *insula* 22. *supra* ac Ludwell: post Bachov: *cui est* §. 18. *n.* 4. & Vinn: *hic, n.* 1. ubi & notat solam possessionem auferri per inundationem, planè ut interrumpatur præscriptio, in quo tamen contrariare videntur *l.* 3. § 17. *& l.* 30. §. 3: *ff. de adquir. poss.* quorum 3. conciliationes refert Hunn: *in resolut. ad Treutl. vol.* 3. *disput.* 21. *th.* 7. *lit. C.* & confer notata *ad d.* §. 17. *l.* 3. *ibidemque* Goth. *in not.*

2. Ac confer præter Sneydewin: *hic, n.* 5. *ibique* Goth: *in addit. lit: C.* Huber: *in prælect. ad Inst. h. t. n.* 37. Lyclam: 7. *membran. eclog.* 47. Bachov: *ad Treutl. d. pag.* 214. Ferd: Ar: de Mesa 3. *var. resol.* 43. *n.* 3. *cum seqq.* post gloss: *hic verb. manere*, Ang: *n.* 2. Porcium *n.* 6. *cum seq.*

3. In textu ibi, *palam est*, &c. vide tamen post gloss: *hic verb. speciem*, Don: 4. *comm.* 28. *in fine*, Tusch: *lit: a. pract. conclus.* 319. *n.* 14.

4. In textu ibi, *tuam permanere*, &c. planè ut vindicari possit nil obstante *l.* 4. §. 2. *de reb. cr.* ut per Huber. *hic, n.* 4. *disp.* 35.

Ad §. 25. *d. t. Inst: de R. D.*

1. QUoad usum hodiernum hujus §phi vide Feltmann: *hic, disp.* 2. *Inst. jur. noviß: ibique all. n.* 35. *cum seqq.* ac quid rationi naturali hactenus magis sit conforme, conf. post Conn: 3. *comm.* 6. *ab initio*, Ant: Matthæ: senior: *in not.* & Cypr: Regn: *in censur: Belg: & disput: hic*, ac Grot: *sæpe supra all. cap.* 8. §. 19. ubi & *in seqq.* de aliis hic relatis acquirendi modis, ac Bachov: & Conn: 3. *comm.* 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7. circa ista omnia multum ratiocinantur, ac add. *sis*, fusè de specificatione Gryphiandr: 1. *œconom. leg.* 22. *ubi & in præced. ac seqq.* de aliis acquirendi modis hoc tit: relatis.

2. In textu ibi, *facta sit*, &c. perfectè scilicet non quæ cœpit tantum fieri, Mynsing. *hic, num.* 7. & Ludwell: contra Accursium qui reprobatur *in fine glossæ ibid.* & ab Ang: *hic, n.* 2. confer & latè plura obstacula removentem Porcium *hic, n.* 8. *cum seqq.* aliosque all. per Hœnon: *n.* 10.

3. In notis *n.* 48. *alias lit: p. all. l.* 61. *ff. de R. V.* multum videtur obstare, sed vide præter ibi notanda Giphan: *hic*, & Ludwell: *sub finem.*

4. In notis *n.* 49. *alias lit: q.* Confer præter nota: *ad l.* 7. *ff: ut leg: seu fid: caus: cav:* aliosque textus ibi pro casibus pro amico citatos, & *all. per* Cypr: Regn: *in censu: Belg: hic*, gloss: *l. sed etsi leg:* 28. *alias*, 25. §. *Adeo. ff. de hered. petit. sub fin.* Struv: *in evolut: syntagm: jur: civ: exercit:*

O 2 2. *sub*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

2. *sub finem*, Godelevæ: *in addit.* Liv: *libr.* 9. *pag.* 78. *edit: Gruter. in folio.*

4. In notis *n.* 50. *alias lit: r. ab initio*, vide Huber: *hic, disp.* 16. *n.* 4. *ab initio*, ac

5. Ibid: ad ỷba, *bona fide*, &c. Confer Dd. in comm: *hic nominatim* Cujac: *in not. margin. n.* 32. Myns: *n.* 8. *& in fine*, Tuning: Ludwell: & Vinn: *n.* 2. Bronckhorst: 3. *enantioph. ass.* 79. Gœdd: *in l.* 14. *de V. S. n.* 11. Kuricque *resolut. jur. mar. quæst.* 4.

6. Ac fac: *l.* 12. §. 3. *ff. ad exhib.* §. 2. *infra*, *Quibus al: lic: ibidemque* Vinn: *n.* 3. Don: 4. *comm.* 12. *ibique* Hillig: *lit: b. & c.* ubi de antinomia *l.* 49. §. *Si quis & l.* 61. *ff. de R. V. l.* 26. *ff. de A. R. D.* quam statuunt Hotom: *hic enunc.* 2. ac Ludwell: & latius Huber: *n.* 4. *cum seqq. disp.* 36. Arumæ: *exerc.* 4. *quæst.* 15.

7. At vide potius meliores cogitationes posteriores ejusd. Hotomanni contra Conn: rationem istius juris benè adserentis, *ubi supra*, & Ludwell: ac latè Huber, qui passim rationabiliter & reverenter jus nostrum tractat, *in prælect. parat. h. t. Inst. n.* 28.

8. In contrarium autem identidem agunt Wissenbach: *hic, n.* 34. *disp.* 9. & quandantenus de & antecessor illius apud Frisios Tim: Faber *n.* 2. *disp.* 13. post Wesenb: *hic*, quem tamen add: potius *in Isagoge h. t. Inst. n.* 17. *cum seq.* ac præter notanda *paulo inferius & ad d. l.* 12. §. 3. quo de §. 3. præsertim agunt Hortens. & Bachov: *hic, cui est* §. 19. *pag.* 223. *columm.* 2. Huber. *d. disp.* 36. *n.* 5. *cum seq.*

9. In textu ibi, *aut frument:* &c. an & quatenus istud exemplum sibi constet & hic quadret cum non acquiratur frumentum excutienti, vide Forster: *tract. de dominio, cap.* 6. *num.* 56. Lyclama 3. *membran. eclog.* 4. Porcium & Jo: Fabr: *hic, n.* 3. Myns. *n.* 13. Hotomann: Bachov: & Ludwell: *n.* 2. Tim. Fabr. *num.* 3. *d. disp.* 13. Bachov: *ad Tr. de A. R. D. th.* 7. *ab initio, vol.* 3. ac Vinn. *hic, n.* 4. *cum seq.* ubi & de aliis frugibus quæ siliquis continentur.

10. Secus utique esse quoad vinum ex uvis & oleum de olivis expressum benè adserit idem Vinn: contra Bachov: ac add. *sis* præter Conn: 3. *comm.* 6. *n.* 3. Huber. *d. disp.* 36. *n.* 3. Lyclama 7. *membran. eclog.* 3. aliosque itidem nodos hactenus solventes, gloss. *hic*, ỷb. *vel spicas*, Ungepaur. *exercit. Justin.* 5. *quæst.* 9.

11. In textu ibi, *dubitandum non est*, &c. superiori tamen & hic adhibitâ distinctione ut per Dd. comm. *hic nominatim* Borcholten & Vinn: *n.* 6. Ungepaur: *d. quæst.* 9. *sub finem*, ac conf. Treutl. *p.* 2. *disput.* 20. *th.* 7. *lit. b.* ubi tamen Diss. Hunn. *in resolut.* & Bachov. *in animadvers. vol.* 3. *pag.* 245. ac Ludwell. *hic.*

12. In textu ibi, *esse domin: qui fec.* &c. dummodo bonâ fide itidem ut *in præced. specie*, vide præter notata *supra n.* 4. *cum seq.* Balduin: & Mynsing. *hic, n.* 2. ac latius Bachov. *ad* §. 29. *ipsi*, 22. *h. t. n.* 4. *cum seq.* post gloss. & Ang. *hic, n.* 2. contra Fabr.

13. Circa istud requisitum alias plures quæst. vide per gloss. *hic verb. ab aliquo* exempli gratia, quid si duo specificaverint unus bonâ, alter vero mala fide, ac confer Sneydewin. *hic, n.* 5. *ibique* Goth. *in addit. lit: d.* ubi *& n.* 7. *ac lit: e*, respectivè tractant post Ang: *hic, n.* 4. Jas: *ad Porc. num.* 7. ac post plures pro & contra *alleg.* Harprecht: *ad* §. *ult. Inst. tit. ult. n.* 33. an statutum prohibens (laudabiliter, ut per Reyter: *tract. de alienat. c.* 5. *num.* 6. *cum seqq.*) exportare frumentum afficiat exportantem farinam, quò & fac: nota: *ad princ. infra, de heredib. Institut.* ac quid si necdum exportaverit actualiter sed fuerit deprehensus antequam perferret quò volebat? vide Alb. Gentil. 1. *Hisp. advocat.* 9. *pag.* 33. post Balduin. & Salicet. *ad l.* 3. *C. de nautico fœnore.*

Ad §. 26. d. t.

1. IN textu ibi, *licet pretiosior*, &c. duo obstacula removet Giph: *hic, in comm.*

2. In textu ibi, *tamen accessionis vice*, &c. non ergo specificationis, Vinn: *hic*, plane ut hic vox, *tamen*, abundet: quam plerique insuper habent, ac confer Don. & Hillig. 4. *comm.* 37. gloss. *hic verb. praciosior*, & Pichard. *cui est* §. 24. qui plura obstacula hujus §phi removent.

3. At quid si dubitetur quid principale sit vel accessorium? vide Nic. Everhard. *loc. legal. ab opinione vulgi, ante n.* 2. alias Balduinus *hic*, modum hunc acquirendi insuper habet Tribonianum incusans ob hujus §phi insertionem, quod excedit officium interprætis, melius itaque Hotomann. *hic*, eum propugnat.

4. In textu ibi, *& condictione*, &c. furtivâ scilicet juxta gloss. & Bachov. qui præcæteris latius agit *ad hunc* § *ipsi*, 21. & Vinn. at Diss. Rittershus. & P. Voet. *hic.*

5. In textu ibi, *licet vindicari non poss:* &c. obstant *l.* 6. *ff. ad exhib. l.* 23. §. 5. *ff. de R. V.* §. 2. *infra, quibus alien: non lic:* sed vide fusè Jo. Fabr. *hic n.* 3. Angel. *n.* 5. & Bachov. *ad ista verba hujus §phi & n.* 5.

6. In textu ibi, *& quibusque*, &c. *quibusdam*, legendum censent Contius, Bachov. & Pacius *in analys. hic*, notante S. L. *n.* 54. sed add. post Theoph. Cujac. Ludwell. Vinn. & P. Voet. cui est §. 27. *n.* 3. Wissenbach. *hic, n.* 4. *disp.* 10. quibus & tandem ferè defert & in hac accessionis materia accedit Bachovius de qua & nuper Anno 1692. aliquid edidisse D. Feltm. legi in ejus præfat. ad Principem Ostfris. præmissa suæ Divæ de podagra, cujus tamen *tract. de access:* necdum mihi est facta copia, conf. alias omninò L. Gomes. *ad* §. *sic itaque Instit. de act. n.* 29. & Giphan. *hic, sub fin.*

Ad §. 27. d. t.

1. IN notis *n.* 57. *alias lit: e.* conf. Jo. Fabr. *hic, n.* 2. contra glossatorem, quem dicit fuisse maximum legistam sed parum nosse in aliis facultatibus.

2. In notis *n.* 58. ita & Hotom. *hic, & 7. obs.* 12. *sub fin.* sed benè Goth. & Lewen *hic*, ac Vinn. *n.* 6.

3. In

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

3. In textu ibi, *idem juris*, &c. ſi ſcilicet deduci & ſeparari nequeunt, alias enim ſecus eſt, *l.* 5. §. 1. *ff. de R. V. l.* 12. §. 1 *ff. de A. R. D.* & confer præter notata *ad d. l.* 5. §. 1 Don. 4. *comm.* 31. *ibique* Hillig. *lit: d.* Ritterſhuſ. Pichard. & Vinn. *hic, n.* 6.

4 Ac diverſimodè Ant Matthæ. ſenior. *in not.* & Bachov. *in comm. hic, cui eſt* §. 20. *pag. mihi*, 226. *ab initio, & ad Treutl. h. t. de A. R. D. vol* 3. *th.* 7. *ſub finem.*

4. In textu ibi, *fortè ex vino & melle*, &c. obſt. §. 25. *ſupra eod.* ſed vide Cypr. Regn. *in cenſu. Belg. ad l* 5 *ff. de R. V. pag.* 196. *ſub fin.*

5. In textu ibi, *non voluntate*, &c. adeoque etiam abſque traditione, vide Ang. *hic*, *n.* 1. & quæ notavi *ad l.* 2. *ff. pro ſocio*, nec obſt. *l.* 78. *ff. de ſolut.* ut per Ludwell. *hic* & notata *ad* §. *ſeq.*

Ad §. 28. *d. t.*

1. IN textu ibi, *frumento tuo*, &c. Idem in ſimilibus, vide Hotomann. *in fine*, & Mynſ. *hic, n.* 5 ac alias conſumtione & commixtione pecuniæ dummodo bonâ fide factâ reconciliari mutuum, & in ſe transferri dominium probatur, §. 2 *infra, quib. al. non lic.* ubi notat Angel. *ante n.* 1. an autem commixtio nummorum caſu vel ſine voluntate inducat communionem, & quando, vide Porci. *hic, n.* 16. Huber. *in diſp.* 36. *n.* 10.

2 In textu ibi, *non vir. commune eſſe*, obſt. *l.* 78 *ff. de ſolut.* ſed vide præter *ibid.* & paulò ſuperius *ſub fin.* §*phi præced. nota.* & Anſelm. *in not. hic, n.* 60. Ritterſhuſ. & Ant. Matthæ. ſenior *in animadverſ hic*, qui & tradit in caſu hujus §phi habendam eſſe bonitatis rationem cum aliud frumentum alio longè præſtantius ſit ſæpe, quod & hic monet Bachovius, poſt Ang. ut tamen id prætendenti incumbat probatio.

3. In notis *n.* 61. *alias lit. h.* add. *l* 5. *cum ibi notatis ff. de R. V.* quam cum hoc §. gratis committit Ægid. Hortenſius *hic*, uberiorem initurus gratiam ſi conciliare tentaſſet, quod melius fecit Hotomann. *hic*, *enunc.* 2. & 3. alias nimis pronus ad ſtatuend. antinomiam.

4. In textu ibi, *arbitrio autem jud.* &c. conf. notata *ad* § 8. ibi, *ſcindit*, &c. *infra, de legat.* § 2. *infra de off. jud. l.* 29. *in pr. ff. de ſolut.* & quoad arbitrium judicis hactenus in diviſion. lepidam fabulam referentem Porcium *hic, in fine ibiq; all. in addit. lit. c.*

Ad §. 29 *d. t.*

1. OBſtacula 8. hujus §phi & ſeq. ſatis dextrè hic movet & removet Pichard. *cui eſt* § 27. & confer Ungepaur. *exercit Juſtin.* 5. *quæſt.* 10. Richter. *deciſ.* 17.

2. In notis *n* 64. *alias lit l.* conf. Weſenb. *hic, ad verb. domum*, ubi add. *ſis*, de molendino, *all.* ac add. notanda *infra n.* 11.

3. In textu ibi, *nec tamen*, &c. Obſt *l.* 30. §. 1. *ff. de uſucap.* ſed vide gloſſ. *hic, verb. deſinit*, & Ang. *n.* 1. Bouric. *lect. jur. cap.* 12. & notata *ad l.* 5. § *ult. ff. commod.*

4. In textu ibi, *eximere cogatur*, &c. quin nec, ſi velit, poteſt vide *tit. ff. de tign. junct. libr.* 47. & Ang: *n.* 5. Harprecht: *n.* 25. *cum ſeqq.* P. Voet: *hic, pag.* 457. Ungepaur: *exercit. Juſtin.* 5. *quæſt.* 10. Hœnon: *hic, controverſ.* 12. *diſp.* 4, alias hinc notat Porcius *hic, num.* 8. quandoque verba præteriti temporis non eſſe abnegativa præſentis.

5. In textu ibi, *ſi non fuerit duplum*, &c. hanc exceptionem ſpuriam & juri abſonam eſſe ſtatuit poſt Forner: Ant: Matthæ: ſenior: *colleg. fundam. jur. diſp.* 25. *n.* 11. *cum ſeqq.* cui add: Huber: *hic, n.* 6. *diſp.* 37.

6. At quod hactenus deeſt *l.* 7. §. *cum in ſuo, ff. de A. R. D.* cenſeo ei addendum ex hoc §, ſicut & ſæpius pro concordantia SS. Scripturæ præſertim in libris Regum & Chronicorum quod uni loco deeſt ex altero ſupplendum in ſpecie notabiliter ita conciliandus textus, 1. *Regum* 12. *verſ.* 20. *in fine*, *cum* 2. *Chronic.* 11. *verſ.* 12. *cum ſeqq.* conf. *ſis alleg. ad* §. 1. *ſupra de nupt.*

7. Alia alias conciliatio antilogiæ inter 1. *Regum* 8. *verſ.* 9. & *Hebræ.* 9. *verſ.* 4. utrobiq; tenetur à Comm. Belgicis & Riveto ad *Exodi* 25. *verſ.* 16. circa quam Theologorum crucem anxiè ſudant & algent interprætes.

8. Nec obſtant hujus textus verbis exceptivis *l.* 7. §. *ſed in ſim. ff. de except. rei jud l.* 23. §. *ult: ff. de R. V* ubi & notavi, quia ibi fingi poteſt tigni juncti non fuiſſe ante actum, conf. & *ſis* Pagenſtecher: *Sicilim. compend. jur.* §. 102. *ſub fin. pag* 96.

9. Denique non obſt. *l. ult. d. t. ff. de tign. juncto*, ut per notata *ibid.* & gloſſ. *hic verb. conſequutus*, ac confer Anton: Matth: jun: A. F. A. N. *obſ. rer. jud.* 63. *n.* 3. *cum ſeq.* Huber. *in prælect ad hunc tit. Inſt. n.* 39. *pag.* 128. *cum ſeq.* quin vel contra bon. fidei poſſeſſorem dari actionem de tigno juncto ad duplum, poſt gloſſ. defendit Porcius *hic, n.* 9 *cum ſeq.* ut & 4. argumentis Giphanius, qui & iſta verba exceptiva hujus textus, id clare innuere ſubjicit, ac ſequitur Ludwell: *cui eſt* §. 30. ſicut & duplæ ſtipulatio committitur contra venditorem bon: fidei, quando res vendita emtori fuit evicta, aliter tamen diſtinguit Hœnon: *n.* 1. *hic, cui eſt* §. 30 *diſp.* 3.

10. A malæ fidei poſſeſſore alias tignum vindicari poteſt etſi ædificium dirutum non eſt ut *l.* 1. *in fin cum ſeq. ff. de tign. junct.* ac confer præter Cujac: *in not. hic*, & Bachov. *cui eſt* §. 22. *in comm. n.* 4. *cum ſeq.* Bronckhorſt: *centur.* 4. *aſſ.* 76.

11. At Diſſ: Wiſſenbach: *hic*, *n.* 11. *diſput.* 10. poſt gloſſ: *verb. ad exhib* quæ ſibi non conſtat hactenus in verb. *de tigno injunct. ſub fin.*

12. Add. & inſignem caſum ex Mornacio *ad d. l.* 1. *ff h. t.* quo admittendum judicavit ſenatus Pariſ. fabrum ærarium ad vindicationem nolæ vel campanæ affabrè factæ & æedituis ἀσυμβολῶς traditæ non habitâ fide de prætio, nil ob-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

ſtante conſecratione ſeu baptiſatione ejus jam facta malo more Pontificiorum, de quo notavi *ad l. 1. C. ne ſanct. bapt. iter.* hodiè ſanè apud Reformatos iſte caſus vix foret dubius ut per Feltmann: *ad l. 9. §. 5. ff. h. t n. 4. & 5.*

13. In notis *n.* 64. *alias lit. l.* vide & *ſupra ante num.* 2. confer plura requiſita ex gloſſ. *hic verb. ædificavit,* & *verb. ædificatur* quæ & verſificando hunc §. ita ampliat *ad §§. ſeqq. Quicquid plantatur ſeritur vel ædificatur, Omne ſolo cedit radices ſi tamen egit*, quem verſum etiam reperies in gloſſa *l. 2. C. de R. V. verb. jure*, aliisque locis, planè ut ipſi valdè placuiſſe videatur, ac conf. Tuſch. *lit. E. pract. concluſ.* 34. *tom.* 3.

14. In textu ibi, *ædificia reſcindi*, &c. quod non facilè tolerandum, vide Tuſch. *d. lit. e. concluſ.* 32.

15. In textu ibi, *tunc eam vindic.* &c. non quidem q. ædificans adhuc poſſideat materiam quod foret contra *l. 23. ff. de uſucap. in pr.* ſed q. dolo deſierit poſſidere, ut per Porcium *hic, num.* 5. itaque nullâ obſtante præſcriptione *l. 23. §. ult. ff. de R. V. l. 1. C. de ann. except. toll. cum ibi notatis*, Pac. *in not. hic*, poſt gloſſ. *hic*, quam omninò vide *in verb. vindicare,* & Ang. *n.* 9. ac latius Bachov. *n.* 2. Ungepaur. *d. exerc.* 5. *q.* 10. *in Ajo.*

16. In notis *n.* 67. *alias lit: o.* Confer potius *l. 62. ff. de V. S. ibique* Dd.

Ad §. 30. *d. t.* vide Ant. Fabr. *decad:* 26. *err. pragm.* 8. 9. 10.

1. NOta autem contra hunc §. quod ſi templum in alieno ſolo ædificatum ſit, ſolum cedat templo, vide *all. per* Ant. Matthæ. 2dum Ultraject. *Oper. poſth. parœm. jur.* 5. *ante num.* 12.

2. Sicut & quilibet contra reg. *l. 11. C. de contrah. emt. ibique* notata, poteſt cogi ad vendendum locum ubi quis conſtituit fundare templum juxta Paulum de Citad. *p. 3. de jur. patron. cauſ. 1. n.* 87. Did. Covarruv. 3. *var. reſolut.* 14. *n.* 7. Franc. d'Amaya *ad l. un. tit. 4. libr. 10. Cod. n.* 70.

3. Add. tamen de his Finkelthaus *tractat. de jur. patron. cap. 4. n. 61. ibique in fine all.* præſertim Covarr. *d. reſol.* 14 *n.* 8. qui tandem id 4pliciter declarat ac

4. Quid in ædificato in ſuo ſolo de pecunia eccleſiæ? vide Raph. Fulgoſ. *ad l. In tantum ff. de R. D.* Alexandr. *ad l. 1. §. Nunc vide ff. de oper. no. nunc. n. 5. cum addit.* ubi & plures tractat fallentias hujus reg. ædificium cedit ſolo.

5. Alias de reg. ejus eſt cœlum cujus eſt ſolum, vide præter notata & Dd. *ad l. Altius* 8. *C. de ſervit. & ad tit. 2. libri 1mi ſupra* Gothofred. *ad l. 2. ff. de S. V. P. n. 13. vel lit. l.*

6. In notis *n.* 69. *alias lit. q.* Confer Sprenger. *tract. de jur. ædif. c. 6. pag. 28. cum ſeqq.* Ang. *hic, n. 2. cum ſeq.* Pichard. *n.* 7. & latius *ad §. 2. infra, de off. judic. n. 36. cum ſeqq.* Richter. *deciſ. 17. n. 7. cum ſeq.* Menoch. 3. *præſumt.* 32. *per tot.*

7. In notis *n.* 70. *alias lit. r.* niſi tamen contrarium probet itaque nodos hactenus ſolvit Pacius *in not. hic*, at gloſſ. in ℣b. *non poteſt*, reſtringit *all. l. 2. in fine*, ad caſum quo ex aliena materia in alieno ſolo ædificatum fuit.

8. Ac add. Ant. Fabr. *d. error. pragm. 9. n. 14. cum ſeqq.* Ludwell. & Anton. Matthæ. ſen. *in animadverſ. hic*, ac Heyg. *in comm. n. 6. cum ſeqq.* Bachov. *cui eſt §. 23. n. 1. & ad Treutl. vol. 3. diſp. 20. th. 6. lit. b.* Lyclama 7. *membran. eclog.* 5. Gratian. *diſcept. forenſ. c. 32. ab initio*, Huber. *hic, n. 7. diſput. 37. & in prælect. par. h. t. Inſt. n.* 24. diſſenſiſſe autem JCtos hactenus ſtatuit Hotom. *hic, enunc.* 2.

9. Quid autem ſi domino ſoli ſciente & permittente quis in alieno ædificavit? vide Sprenger. *d. cap. 6. pag.* 30.

10. In textu ibi, *ſi in poſſ. conſtitut.* &c. alias enim eſt quod ſibi imputet, vide latè not. *ad l. 5. C. de R. V.* & interim Ludwell. *hic, n.* 2. Ant. Fabr. *d. erro. 9. cum ſeq.* Ungepaur. *exercit. Juſtin. 6. quæſt.* 1. Bachov. *hic cui eſt §. 23. n. 2. & ad Tr. vol. 1. diſp. 14. th. 19. lit. d. volum. 3. diſp. 20. th. 6. pag. 230. cum ſeq.*

11. At diſſ. Borcholten & Harprecht. *hic, ibique fuſè all.* & Giphan. *hic, ſub fin.* & noviſſimè Pagenſtecher *in Sicilim. ad compend. jur. ſſior. de A. R. D. §. 94 pag.* 89. pro quo eſt uſus ut & teſtatur Huber: *hic, n. 9. diſp.* 37. Grœneweg: *hic, & ad d. l. 5. Cod. ac ad l. ult. C. de neg. geſt. n.* 2.

12. In textu ibi, *mercedes fabrorum*, &c. id eſt, omnium operariorum, etſi alias ſtrictius ea vox deſignat fabrum ferrarium ut per Johann: Fabr: *hic, n.* 1. qui ſubinde alludit ſuper ſuo cognomine quod dictus ſit à fabro non quidem ferrario aliove ſimili mechanico, ut *l.* 235. §. 1. *de V. S.* ſed *quia libenter operabat, & faciebat operari*, quod oſtendunt ejus docta ſcripta ad has Inſt: & Cod: quibus ante Budæum Cancellarii Franciæ officium meritus fuit.

13. Quomodo etiam poſt ſeculum demum circiter in Antonii Fabri Sabaudi tum temporis Romæ agentis nomen & omen alluſit facetus Lipſius ejus encomiaſtes *centur. ad Germanos & Gallos, epiſt.* 89. *Operum in fol. tom. 2. pag.* 360.

14. In notis Anſ: *n.* 73. confer quoad *all. l.* 38. Ant: Fabr: *d. error. 8. n. 15. cum ſeqq.* præter ea quæ noto *ad d. l.* 38. aliaſque ſimiles rigoroſas paſſim, & Harprecht: *hic, n. 23. cum ſeqq.* qui hactenus diſtinguit inter impenſas neceſſarias & alias, 4. removens obſtacula illas quidem non autem has vel prædoni adjudicans, ut & omnibus tollendi facultatem, *ibid. num. 42. cum ſeqq.* quin vel voluptuarias cæteris tamen paribus, ut & idem *ibid. num.* 46. poſt fusè alleg.

15. In textu ibi, *poſſe eum*, &c. limita tamen ut *in l. 37. ff. de R. V.* & per gloſſ: *hic verb. bon. fidei*, ac Bachov: *ſub fin.* quibus add: Lipsky, 2. *pract. obſ.* 1. Ant: Fabr: *decad.* 26. *error.* 8. & 9. Huber: *hic, n. 11. d. diſp.* 37.

Ad

Ad §. 31. *d. t.* conf: §. 21. *cum notatis supra h. t.*

1. ALias in hujus §phi materia multas antinomias & dissensiones JCtorum statuit & more suo admittit Hotomann: *hic, &* 1. *obs.* 10 *ac* 5. *obs.* 14. quas tamen facilè conciliari posse putem.

2. De pœnis eorum qui herbas, plantas aliosve fructus ex aliorum hortis clepunt seu auferunt vide Matth: Berlich: 5. *concl.* 53. Augustum Elect: Saxon: *p.* 4. *Nov. constit.* 37. *ibique* Comm: ubi & de arboribus furtim cæsis & Berlich: *concl.* 52. de quo & noto *infra*, *n.* 9. add: interim Harprecht: *ad* §. 1. *tit:* 1. *libr.* 4*ti Instit. num.* 29. *infra.*

3. In textu ibi, *radices egerit*, &c. planta scilicet, semen enim cum primum injicitur mox soli domino acquiritur ut *l.* 14. *ff. de donat.* etsi alias ead. ratione solo cedit ut *hic & l.* 9. *in pr. ff. de A. R. D.* vide Hillig: *ad Don. enucl.* 4. *comm.* 34. *lit. a.* ac confer omninò ad materiam *hujus §phi & l.* 26. §. 2. *ff. h. t.* Huber: *hic, n.* 15. *disp* 37. *&* 4. *digress.* 24. ubi & agit contra P. Voet: *ad* §. *seq.*

4. In textu ibi, *proprietas ejus commun.* &c. Obst. *l.* 5. §. 3. *ff. de R. V.* sed vide pro solutione gloss: *hic verb. commutatur.*

5. In notis *n.* 1. *alias lit: x.* Confer Don. & Hillig: *d. cap* 34. Rittershus: & Pichard: *hic, n.* 1. Balduin. *sub fin.* Vinn: *n.* 3. Pac: *in not. lit. e.* Bachov: *n.* 2. *cui est* §. 24. *& ad Treutl. h. t. vol.* 3. *th.* 5. *lit: D. ibidemque* Hunn: *in resolut. vol.* 2. *ipsi disp.* 18. *th.* 6. *quæst. ult.* gloss: *hic verb. dicimus & in fine all. l.* 6 quam nil obstare huic §pho vel ipse agnoscit Hotomann: *hic, enunc.* 2, alias ad antinomiam pronus & propensus, confer & *sis* Ludwell: *hic, cui est* §. 32.

6. Sanè non obstat *l. ult. in princ. ff. quod vi aut clam*, ut per Bachov: *d. n.* 2. P. Voet: *n.* 1. qui & alia obstacula removet, *pag.* 460. ac Giphan: *hic.*

7. Receptas tamen consuetudines in plerisq; locis aliud inducere, dicit Mynsing. *hic, n.* 5. qui & aliter quam Gothofred: *hic*, respondet *ad d. l.* 6. *in fin.*

8. Ac n. 6. tractat an quatenus & quando liceat ramos vicinæ arboris impendentes aut radices noxias succidere, de quo præter notata *ad l.* 29. §. 1. *ff. ad l. aquil.* confer Grake *tract. de privat. aut: class.* 2. *cap.* 3. *n.* 7. *cum seqq.* Fachinæ: 3. *consil.* 7. Sneydewin: *hic, n.* 4. *cum seq. & all. in addit. ad* Jo. Fabr. *hic, n.* 2. Nigrum *in addit. Mascardi, vol.* 1. *de probat. conclus.* 127. *sub fin.*

9. De arboribus furtim cæsis confer præter notata *supra n.* 2. *& specialem tit: in libr.* 47. *fftor.* Jos: à Sesse *decis. Arag.* 112. Coler: *decis.* 146. *ibique all. in add.* & Tabor: *in racemat. crim. ad d. tit.* 7. *libr.* 47. *fftor.*

Ad §. 32. *d. t. Inst: de R. D.*

COnfer notata *ad* §. *præced.*

1. In textu ibi, *radices eg:* vide Carpz: *lib.* 1. *tit:* 10. *respons. Elect.* 100.

2. In textu ibi, *Qua ratione*, &c. de qua vide latè Huber: *loc. all. ad* §. *præced. n.* 3.

3, In textu ibi, *frument. quoque quæ sata*, &c. Isthæc v̄ba demonstrativa carpit & corrigenda vult Hotomann. *hic*, quem *ad hunc* §. *qui ipsi est* 23. notat Bachov: *in fine*, ac add: *sis*, notata *ad initium l.* 9. *ff. de J. & J.* alias benè facit ad explicationem hujus §phi, *l.* 25. *in pr. ff. de usur.*

4. In textu ibi, *exceptionis auxilio*, &c. imo & actionis si non possidet ut per Bachov: *hic, & sub fin.* §. *seq.* ac confer præter nota. *ad* §. 21. *supra h. t. sub fin.* textum *in* §. 34. *infra, h. t.* ibi, *consequens est ut*, &c.

Ad §. 33: *d. t.*

1. IN textu ibi, *perinde chartis*, &c. id tamen hodiè non sed contra observari tradunt Dd. *hic nominatim* Hotomann: (qui dicit sententiam hujus §phi nunquam typographis probatum iri,) Vinn: Ostermann: Grœneweg: Cypr: Regn: *in censur. Belg.* & Holtermann. *n.* 17. Mynsing: *n.* 6. *& ad* §. *seq. n.* 4. Goth: *in addit.* *Sneydewin. hic*, & Harprecht: *num.* 7. *cum seq.* Wes: *in Isagog. h. t. n.* 21. Hillig. *ad Don. enucl.* 4. *comm.* 35.

2. At Diss: post gloss: *hic verb. bona fid. sub fin.* Porci: *n.* 5. *cum seq.* Ang. Aretin: & Heyg: *n.* 6. P. Voet: *pag.* 462. ac Bachov: & Ludwell: sub limitatione tamen ut per eund: *sub fin.* ac confer Ungepaur: *exercit. Justinian.* 5. *quæst.* 11. *sub fin. qui & in præced.* latè de pictura, circa quam jam videbo.

Ad §. 34. *d. t.* confer Ungepaur. *d. quæst:* 11.

1. IN notis *n.* 6. *alias lit: a.* Confer gloss: *hic verb. tabulam.*

2. In notis *n.* 10. *alias lit: d.* Confer Gœdd: *ad l.* 14. *de V. S. n.* 12. Conn: 3. *comment.* 6. *num.* 6.

3. Ac de contrarietate hujus §phi *& l.* 23. §. 3. *ff. de R. V.* vide præter Gœdd: *d. loc. num.* 13. Don: 4. *comm.* 36. *ibique* Hillig: *lit: A.* qui tamen pedem non figit, sicut & indubitanter antinomiam hactenus admittunt plerique Dd. *hic nominatim* Hotomann: *in comm.* & Ant: Matth: *in not.* Pichard: Hortens: Vinn: Bachov: *in comment. n.* 2. *& ad Treutl. vol.* 3. *disp.* 20. *th.* 6. *lit: I & K, pag.* 240. *cum seqq.* Arumæ: *exercit.* 4. *th.* 18. Wissenbach: *hic, n.* 24. *disp.* 10.

4. At confer præter notata *ad d.* §. 3. Lyclam: 1. *membran. eclog.* 15. *ibique sub fin. alleg.* Giphan: Ludwell: Sneydewin: *hic, & ad eum* Gothofr: ac Ostermann: *in rational:* qui & *sub fin.* notat tabulæ dominum hic ita dici anaphoricè seu per relationem ad id quod fuit sicut hereditas sæpè dicitur postquam jam adita est & in aliis similibus per ipsum relatis.

5. In textu ibi, *melius esse tab.* &c. add: aut

aliam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

aliam rem mobilem, ſecus enim in immobili ut per Mynſ: *hic, n.* 5. *poſt* Ang: ac fac. *l.* 60. *ff. de A. R. D*, hodiè ſanè praxis judiciorum præferret *d.* §. 3. *l.* 23. cum & aliis caſibus pictura æquipolleat ſcripturæ, planè ut picturæ famoſæ æque pariant act: injur: ac libelli & ſcripturæ, ut per Harprecht: *ad* §. 1. *Inſtit. de injur. num.* 152. *cum ſeq.*

6. In textu ibi, *Apellis vel Parrhaſii*, &c. Idem in alio inferioris notæ vide præter *all. per* Feltmann: *hic, diſp.* 2. *Inſt. jur. noviſſ. num.* 46. text: *l.* 9. §. 2. *ff. de A. R. D.* & Vinn: *in comment. hic, n.* 2.

7. Ac de pictoribus illuſtr: præter notata *ad l.* 26. §. 12. Gumpelshaym: *de exercit. Acad. p.* 2. *ſect.* 2. Bachov: *hic, n.* 2. *ab initio*, Tiraquell: *tract. de nobilita. cap.* 34. *n.* 2. *cum ſeqq.* Gerh: Joann: Voſſ: *de* 4. *artibus popul. cap.* 5. *per tot.* ac præſertim de Apelle *à* §. 49. à quo illud de egregia pictura apud Auſon: *epigr.* 104.

8. In textu ibi, *ſi non ſolv. imp. pict.* &c. ſi tamen pictor imaginem retinere malit pretio tabulæ contra oblato auditur potius quam dominus tabulæ, quod & ſtatuendum in concurſu contra tertium fortè poſſeſſorem picturæ, vide poſt gloſſ: & Hotomann: *hic*, Mynſ: *hic, n.* 9. Bachov: *ante n.* 4. Vinn *n.* 4. *&* 5, quanquam diſſentit Don: 4. *comm. antepenult. ſub fin.*

9. In textu ibi, *utique ſi bonâ fid.* &c. quid ſi mala? planè non conſuli pictori adeo ut nec excipere de tabula poſſit, tradit Vinnius *hic, n.* 6. contra Bachov: *n.* 4. & Weſenb: *in fine*, quos ſequitur Ludwell: *hic, n.* 4.

10. In textu ibi, *illud enim*, &c. Malim legere, *autem*, dicit Cujac: *in not. hic*, ſed parum refert.

11. De faciente librum in alieno pergameno, membrana vel charta, confer Joann: Fabr: *hic, n.* 5. *&* §. *præced.* cum notatis.

Ad §. 35. *d. t. Inſt: de R. D: vid: all: per* Broſſeum *hic & fuſe per* Franc: d'Amaya. 2. *obſ: jur:* 16. *n.* 2.

1. AC confer præter notata *ad l.* 4. §. 2. *ff. Fin: regund: l.* 48. *ff. de A. R. D. l.* 22. *C. de R. V.* in ſpecie pro explicatione hujus §phi & parallelorum textuum Lyclama 3. *membran: eclog:* 1. cum ſeq. Huber: *part.* 1. *libr:* 4. *digreſſ. jur:* 23. *n.* 2. *cum ſeqq.* Pinell: *p.* 2. *l.* 2. *Cod. de reſc: vendit: c.* 4. *n.* 46. *cum ſeqq.* qui & quoad uſum hactenus de quo & præſertim Mornac: *ad all: leges parallelas* ac Huber: *in præl. parat. h. t. Inſt. n.* 30 *cum ſeq.* Feltmann: *diſp.* 2. *Inſt. jur. noviſſ. n.* 47. *cum ſeqq.*

2. De differentia inter fructus natur: & civ: ac induſtriales vide theoreticè ſaltem præter jam all: Hunn: *in reſol. hic, quæſt.* 31. *libr.* 2. *reſol. tract.* 1. & Huber: *hic, n.* 3. *cum ſeqq. diſp.* 38 Harprecht: *hic, n.* 10. *cum ſeqq.* qui deſtruit 7. argumenta Coraſii diſſentientis. at practicabiliter magis Pinell: *dict. loc. a n.* 52. In textu ibi, *a non dom.* &c. nec ergo è ſola perceptione fructuum præſumitur quis dominus Maſc: *de prob. concluſ.* 549.

3. In textu ibi, *juſta cauſa* &c. quæ alias dicitur titulus, vide tamen notata *ad l.* 25. §. 6. *ſub fin. ff. de hered. pet.* ac quod bonæ fidei poſſeſſor ſine titulo fructus non faciat ſuos fac: textus bibl. 2. *Regum* 8. *vers.* 6. præter tradita per Bachov: *hic*, *cui eſt* §. 27. *n.* 1. ac Porcium, *n.* 5. qui putat hactenus ſufficere titulum putativum, add: tamen & latius Harprecht: *à n.* 88. *hic.*

4. In textu ibi, *ejus eſſe*, &c. jure acceſſionis ſcil. ut §. 19. *ſupra h. t.* Tim. Fab: *hic, diſp. anniverſ.* 14. *n.* 1. Treutl. *p.* 2. *diſp.* 20. *th.* 5. *litt. i. cum ſeqq.* ubi plura huc pertinentia tractat, at Diſſ. hactenus Huber: *d. n.* 30 *prælect. ab initio*, & *ubi ſupra in digreſſ.* præſertim.

5. In textu ibi, *pro cultura & cura*, ac not. *num.* 16. Hinc coll. Huber: *ubi ſupra* & *hic, à n.* 3. *diſp.* 38. *ac* Hœnon: *n.* 17. *diſp.* 3. & plerique jam all: poſt Ant: Matthæ: ſenior: paſſim *in collegiis* & *in notis ſeu animadverſ. hic, pag.* 92. *cum ſeq.* ſaltem induſtriales non autem naturales fructus acquiri bonæ fidei & titulato poſſeſſori, ac conſentiunt Bachov: (cujus tamen rationes hactenus ſaltem latè deſtruit Huber: in *digreſſ. ubi ſupra.*) *hic, n.* 6. *& ad Tr. vol.* 1. *diſp.* 15. *th.* 11. *litt. E. & F.* Ungepaur. *exercit. Juſtin.* 5. *quæſt.* 12. Wiſſenbach: *hic, n.* 25. *&* 27. *ac ad ffta p.* 2. *diſp.* 18. *n.* 22.

6. At vero contrariæ ſententiæ conſtanter adhæſit Ant: Matthæ: Ultraj: *tract. de oblig. diſp.* 36. *n.* 19. ac poſt *tract. de ſervit. diſp. miſc.* 4. *n.* 10. & 11. quem libens ſequor poſt Vult: *diſcept. ſchol. cap. ult. per tot.* cum vox, *curæ*, ſaltem poſſit inferre fructus naturales ut qui æquè curam requirunt juxta *l.* 7. §. 9. *ff. ſolut. matr.* &c. ac notata *ad d. l.* 4. §. 2. *& d. l.* 48. ubi eſt textus in verb: *ſed omnes*, quæ non ferunt ullam reſtrictionem ut per Arumæ: *diſp.* 8. *quæſt:* 11. *& exercit.* 4. *quæſt.* 19. ubi plura huc pertinentia tractat, & Amaya, *ubi ſupra à n.* 3. Harprecht: *hic, à n.* 36.

7. Ac fac: quod, nemine contranitente, hereditatis poſſeſſor interim ſaltem ante inſtitutam ejus petitionem lucretur etiam naturales per *l.* 1. §. 1. *C. de petit. hered. l.* 20, §. 6. *l.* 23. *in princ. l.* 26. 27. 28. *l.* 40. §. 1. *ff. eod.* atqui ab ea ad particularis rei vindicationem rectè infertur hactenus ut §. 2. *infra*, *de off. jud.* ibi, *eadem circa fructus*, &c. *l.* 27. §. 3. *ff. de R. V.*

8. Confer & præter *jam all:* ac Goth: *ad d. l.* 48. *n.* 99. Jac: Curt: 1. *conject.* 2. *cap.* 44. Weſ: *hic*, n. 14. Harprecht: *n.* 34. *cum ſeqq.* Vinn: *n.* 7. *&* 1. *ſelect. quæſt.* 25. Frantsk. *in exercit. hic, quæſt.* 7. *& in Comm: parat. ff: de R. V. n.* 43. *cum ſeqq.* Struv. *ſyntagm: jur. civ. exercit:* 11. *th.* 21. *ibidemque in in evolut: poſtea editis*, Carpzov. *p.* 3. *conſt. Elect.* 32. *defin. forenſ.* 28. Franc: d'Amaya *d. obſ.* 16. *n.* 3. *cum ſeqq.*

9. In not: *n.* 17. *alias lit. L.* vid: tamen notata

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

tata *ad all: l.* 25. §. *ult.* ac post gloss: Porcium *hic*, *n.* 4. ut & omninò Bachov: *n.* 4. Hunn: *libr.* 2. *resolut. tract.* 1. *quæst.* 34. Harprecht: *hic*, *n.* 82. *cum seqq.*

10. In textu ibi, *ab eo consumtis*, &c. at benè de perceptis extantibus, ut per Giphan: *hic*, ac quid si inde locupletior factus sit? vid: præter notata *ad l.* 22. *C. de R. V.* interim latè Ungepaur. *d. exerc.* 5. *quæst.* 13 Carpzov: *d. const.* 32. *defin.* 28. *n.* 17. *cum seqq.* Huber: *hic*, *n.* 6. *cum seqq. & n.* 16. *disp.* 38. ac *d. cap.* 23. *digress. n.* 5. *&* 9. &c. 2. *digress. libr.* 2. *c.* 4. Harprecht: *hic*, *a n.* 52.

11. In textu ibi, *itaque cum fundo etiam fructus* &c: omnes etiam industriales & percipiendos argt: §. 30. *sub fin. supra h. t.* ac confer *d.* §. 2. *infra*, *de off. jud. l.* 25. §. *Quod autem l.* 40. *ff. de hered. pet. l.* 62. *ff. de R. V. l.* 5. *&* 22. *C. eod. l.* 3. *C. de condict. ex leg. l.* 12. *ff. Quod metus caus.* & *d. l.* 4. §. 2. *ff. fin. reg. ibidemque* passim notata.

12. Add & pro isthac sententia præter Cujac: in comm. *ad d. l.* 12. Borcholten *hic*, & Ant: Matthæ: sen: *in not:* ad ℣s: *Ei vero qui al:* &c. Bachov: *n.* 7. Pichard: *n.* 16. *cum seqq:* & Huber: *n.* 16. *disp.* 38. Harprecht: *hic*, *n.* 93. *cum seqq:* Hœnon: contro℣s: 20. disp: 4. Wissenbach: *n.* 28. *disp.* 10. *& ad ffta ubi supra* Don: 20. *Comm:* 5. *pag.* 1158. *sub fin: cum seq: ibique* Hillig: *lit:* K. Bronkhorst: 2. *enantioph: ass:* 87. Carpzov: *d. const:* 32. *defin:* 30 & 1. *respons: Elect:* 39. Hunn: 2. *resol: ad Inst:* 1. *quæst.* 35. & *ad Tr. vol.* 2. *disp.* 18. *quæst.* 30. Phil: Matthæ: *ad l.* 78. *de R. V. n.* 8. *cum seqq.* Ungepaur: *d. exerc.* 5. *quæst.* 12. *ab initio* Vult: *d. discept. ult. fol.* 220. *cum seq* quin & obtinet id in ejus herede etsi in bona fide versante ut, contra Copum *tract. de fructibus*, latè docet Harprecht: *hic*, *à n.* 100. Hœnon: *num.* 21.

13. Nec obst: *l.* 78. *ff. de R. V.* cum non constet eam loqui de malæ fidei possessore ut nec *l.* 17. *C. eod.* neq; sequitur, tenetur de perceptis ergo non de percipiendis, sed potius quod uni legi deest ex aliis suppletur.

14. Sicut nec obstat *l.* 45. *ff. de usur.* ideo enim maritus rei ab uxore contra jura donatæ fructus suos facit quia eorum fructuum donatio modica est & exinde onera matrim: sustinuit nec donantem pauperiorem facit ut *l.* 15. 17. 32. §. *Quod ait oratio ff. de don. int. vi. & ux.*

15. Quamquam alias in quæst: de qua *supra n.* 5. *d. l.* 45 *cum d. l.* 49. committunt Hotom: *hic*, *&* Pinell: *ubi supra n.* 53. qui in seqq. varias solutiones istius antinomiæ excutit.

16. Confer tamen pro declaratione *supra n.* 12. traditæ sententiæ præter Addit: pract: Petri de Ferrar: *in forma libelli act. real. verb. simul cum fruct.* &c. *lit. a.* Ant: Matth: Ultraj: *supra all. disp. misc.* 4. *n.* 16. *cum seqq.* ubi & idem statuit in fructibus ex melioratione perceptis si fortè possessor fundum melioraverit secus autem esse tradens in fructuum fructibus eorumve usuris, vide per istum & denique Deckher: *libr.* 2. *diss seu consult. forens.* 5. *n.* 10. *cum seqq.* Wissenbach: *d. n.* 28.

Ad §. 36. confer latè Harprecht. *ad* §. 2. *infra*, *de usufr. n.* 77. *cum seqq.*

1. IN textu ibi, *quam si ipse*, &c. add. vel alius ejus nomine argt: §. 40. *infra*, *eod.* ℣s. *Nihil enim*, &c. Porcius *hic*, *n.* 8. qui & *n.* 10. tradit 4plicem differentiam inter bonæ fidei poss: & usufructuarium.

2. In textu ibi, *ad hered. ejus non pertin:* &c. Confer Costal: *in adversar. l* 12. §. *Julianus*, *& l.* 20. *ff. de usufr.* ac *in not. hic*, *n.* 18. *alias lit. q.* confer potius pro parallela *l.* 12. §. 5. *ff. de usufruct.* cum ibi notandis, ratio autem istius juris est *in l.* 44. *ff. de R. V.* ubi & noto, unde si debeatur gabella de venditione fructuum ea non debetur de fundo fructibus pleno vendito ubi principale absorbet accessorium, ut è Baldo noto *in & per l.* 6. *in fine*, *ff. de in int. rest.*

3. Iste autem rigor hujus §phi adeo obtinet ut nec fiat divisio pro rata temporis quo duravit ususfruct. ut per Hœnon: *hic*, *cui est* §. 37. *controvers.* 22. *disp.* 4. Harprecht: *d. loc: num.* 86. *cum seqq.* Tulden: *ad eund. tit. Inst. de usufr. c.* 7. Reiner: Bachov: sen: *disp. misc. cap.* 21. *sub fin.* ejusque filium Reinhard: *in comm. hic*, cui est § 28. *n.* 4. Hillig: *ad Don. enucl.* 10. *comm.* 9. *lit: B.* Casp: Klock. *vol.* 2. *consil.* 66. præter *all. per* Aug: Barbos: *in collectan. l.* 5. *C. de R. V.* Anton: Matthæ: Ultraj: *disp.* 2. *de servit. n.* 19. & quæ noto *ad l.* 26. *ff. de usufruct. l.* 7. §. 1. *ff. solut. matr.* &c. quem textum præter *ibi all.* luculenter explicant Hillig: *ad Don. enucl.* 14. *comm.* 7. *lit. D.* Peres: *ad tit. C. de usufr. n.* 29.

4 Add: & Carpzov: *p.* 3. *const.* 16. *def. forens.* 5. *cum seq.* Hot: & Vinn: *hic*, *n.* 3 Tim: Fabr: *n.* 15. *disp.* 13. Wissenbach: *n.* 30. *disput.* 10. qui saltem quoad fructus civiles secus statuit ut & Costal: *ad l.* 58. *ff. de usufr.* Waitzenegger: *tractat. de servit. diss.* 2. *c.* 5. *n.* 37. *cum seqq. & n.* 44. ac Harprecht. *ubi supra n.* 102. *cum seqq.*

5. Quin vel quoad alios fructus & planè dissentit Cujac. *in not. margin. hic & sub persona Mercator.* 2. *notar. ad Rob. animadvers.* 10. *ac in comm. ad* 4. *feud.* 30. ubi commun. opin. dicit esse falsiss. & iniquissimam, quem quidem & sequi videtur Raguell: *ad legum decis. in l. un.* §. *Cumque ex stipul. C. de rei ux. act.*

6. At eum vellicant præter Rob. *aliosque supra n.* 3. *all.* Anton. Matthæ. sen. *colleg. fundam. jur. disp.* 30. *n.* 21. Waitzenegger. *d. cap.* 5. *n.* 40. *cum seqq.* Treutl. *p.* 1. *disp.* 16. *th.* 8. *lit: d. ibique* latè Bachov.

7. Sanè nil facit pro Cujac. *d. l.* 58, quia ibi integro anno duraverat ususfructus adeoque jure omnes pensiones istius anni usufructuarii heredibus cedunt ut quarum dies jam cesserat etsi nondum venerat, vide Borcholten *hic*, & Conring. 2. *obs. manuscript.* 138. *ibique alleg.* Vinc. de Franch. *decis.* 79. *&* 254. Surd. *decis.* 88. Hartm. Pist. 1. *quæst.* 15. ac vel minus prosunt Cujacio *l.* 26. *&* 27. *d. t. l.* 5. §.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

ult. ff. Si usufr. pet. l. 31. §. *ult. ff. solut. matr.* utpote magis à separatis unde nil infertur ut noto *ad l. ult. ff. de calumn.*

8. Jure Saxon: saltem quæcunque sata à fructuario ejus heredes metunt, vide præter notata *ad dd. ll.* 26, 27, 58. Hillig. *d. cap.* 9. *lit. b.* Carpzov: *p.* 1. *const.* 5. *defin. forens.* 21. *num.* 3. *cum seq. & p* 3. *const.* 32. *definit.* 5. 19. & 23. Sig. Finckelthaus *obs.* 54. Sneydewin. *hic, num.* 2. *cum seq.*

9. Ac confer quoad aliorum mores hactenus, *all.* per Cypr. Regn. *in censur. Belg. hic, & disp. ad Inst.* 6. *n.* 12. ac Anton. Fabr. *Cod. forens. tit: de usufr. defin.* 4. *cum seqq.* Præsumitur sanè ut à communiter accidentibus, fructus fuisse avectos vel perceptos ab eo tempore quo plerunque solent in horreum cogi ut refert Feltmann. *ad l.* 6. *ff. de legib. n.* 4. ubi tamen mendosa est allegatio ut passim & ferè fit quando autor ipse non potuit adesse correctioni.

10. In notis *n.* 19. *in fine alias lit. n.* verba ista hujus §phi finalia obscuriora numeris Platonicis (de quibus Macrob. 1. *ad somn. Scip.* 5. *cum seq.*) Hotomanno *hic*, (qui tamen *enunc.* 2. ea satis benè explicat) & Antonio Matthæ. *colleg. Inst.* 1. *disp.* 5. *n.* 39. ratio sanè comparationis vix sibi constat vel inadæquata videtur.

11. Sed confer præter notata *ad* §. 38. *infra, & l.* 26. §. 1. *ff. de furt.* Ang. *n.* 4. *cum seqq.* & Huber. *n.* 17. *cum seqq. disput.* 38. Bachov. *hic, cui est* §. 28. *n.* 5. *cum seq.* P. Voet. *n.* 2. Ostermann: *in rational. sub fin.* & Vinn. *n.* 4. ac latè Hortens. *pag.* 101. qui hunc textum restringunt ad colonum partiarium, de quo alias add. Tusch. *lit. C. conclus. pract.* 462. *cum seqq.*

12. Quid hactenus obtineat in retrovendente ex pacto contractui venditionis adjecto quoad fructus scilicet, vide præter notata *ad l.* 7. *ff. solut. matr. & l.* 2. *C. de pact. inter emt. & vend.* (quæ anticipabo *infra, sub fin. tit. de emt.*) Carpzov: *p.* 2. *jurisprud. const.* 1. *defin. forens.* 20. ac quid in vasallo? vide Sneydewin: *hic, n.* 5. *ibique* Wesenb. *in addit. lit: f.* & Carpzov: *p.* 3. *d. jurisprud. ad const.* 16. *defin. forens.* 6.

13. Quid in retrahente rem venditam vi consuetudinis? vide Jo. Fabr. *ad* §. *Actionum quad.* 28. *infra, de act. n.* 6. ubi an ei fructus competant ex mora vel saltem à die litis contestatæ ut legatariis & fideic: juxta *l.* 1. *& ult. C. tit.* 46. *libr.* 6. ubi tamen vide quæ noto, ad retrahentem sanè non pertinent fructus lite pendente percepti à 1mo emtore nisi pretium ab eo depositum sit, ut per Conring: 1. *obs. manuscr.* 73. qui desuper varia præjudicia curiæ Ostfris: refert inter Hillebrant Robers & Berend Alberts, in causa retractus.

14. Colono qui sementem fecit migranti in Ostfrisia vi consuetudinis competere dimidium messis, aliam vero medietatem esse novi seu sequentis coloni secus ac in Frisia occid: ubi sator tertià tantum parte gaudet, tradit Huber: *in prælect. par. tit. ff. de legib. n.* 14.

15. Laudimia quæ durante usufructu obvenerunt, pertinere ad usufructuarium ut & ad heredem qui de restituenda hereditate rogatus est, vide per Anton. Fabr. *C. forens. tit. de usufruct. definit.* 6. *cum seqq. & decad.* 97. *error. pragm.* 10. *ibique* Bachov: *in exercit. pag.* 422. ubi respondet *ad l.* 58. *ff. de usufr.* ac add. mea notata *ad l.* 9. *ff. eod.*

16. In textu ibi, *& de colono*, ut scilicet perceptione fructuum dominus fiat ex quo etiam ejus est periculum argt: §. 3. *infra, de emt.* ibi, *Nam & commodum*, Cujac: 26. *obs.* 32.

Ad §. 37. *d. t. Inst: de rer. div.*

1. IN textu ibi, *nat. jure domin.* &c. eorum scilicet quorum sunt genitrices, vide contra Grotium, Huber: 4. *digress: jur:* 23.

2. In textu ibi, *partus vero ancill.* &c. vide tamen Hotomann: & Bachov: *hic, cui est* §. 28. *n.* 7. ac Borcholten, Giphan: & Rittershus. qui removet obstacula præsertim de *l.* 14. *ff. de usur:* ac

3. Add. Anton. Matthæ. *colleg. Inst.* 1. *disp.* 5. *n.* 40. ejusque ejusd. nominis & professionis filium *post tract. de servit. subject. disp. misc.* 4. *n.* 19. & omninò Franc. d'Amaya 3. *obs.* 1. §. 1. *ibique all. n.* 2.

4. In textu ibi, *absurdum enim*, &c. similiter ferè Hermogenianus *in l.* 2. *ff. de statu hom.* quam autem rationem vellicant Hotomann. *hic*, & Huber. *n.* 20. *disp.* 38.

5. At confer præter Amaya, *d.* §. 1. *num.* 3. *cum seqq.* Hillig: *ad Don. enucl.* 4. *comm* 25. *lit: B.* Hunn: 2. *resolut.* 1. *quæst.* 29. *& ad Treutl. vol.* 2. *disp.* 18. *quæst.* 28. & Harprecht: *hic*, qui subinde *a n.* 5. solvit 3. nodos hactenus.

6. Secus sanè est in operis servorum & similibus fructuum loco habitis, ut *l.* 29. *ff. de hered. petit.* & per Amaya *d.* §. 1. *n.* 44. *cum seq.* ubi & quid apud Hispanos hactenus observetur.

Ad §. 38. *d. t.* vide Carpzov: *p.* 2. *jurispr:* 26. *const. defin: forens:* 9.

1. IN textu ibi, *si gregis usumfr.* &c. secus si non gregis nomine collectivo usufr. legatus sit sed singulorum capitum, tum enim non cogitur supplere Sneydewin. Pichard. Bachov: & Vinn: *hic, sub fin.* qui & addunt usufructuarium non supplere aliunde sed ex fœtu ut hic dicitur vel ex agnatis ut est *in l.* 68. §. *ult. ff. de usufr.* nisi ea animalia usufructuarii culpâ nedum dolo periissent.

2. Ac add: nisi *jus socidæ*, ut dicunt Itali, contractum fuerit, seu, ut Germani, der eysern Kuhen / de quo scripsit Tabor *peculiariter*, ac conf. fusè Hahn: *in obs. ad Wes. parat. ff. locat. n.* 13. Tulden: *ad tit. Inst. de usufr. c.* 3. Struv. *syntagm. juris civ. ad d. tit. locat. exercit.* 24. *n.* 14. *ibique all.* & per Carpzov. *p.* 2. *jurispr. constit.* 37. *defin. forens.* 18. ac quoad vineas vel arbores emortuas, Paul. Voet. *hic*, & noto *ad l.* 7. §. 3. *ff. de usufr. ad notas Goth. n.* 60. *alias lit: a.*

3. In textu ibi, *demortuorum cap.* &c. naturaliter scilicet non si vi externâ, Vinn. *hic*, ac

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

fac. *l.* 59. *ff. de usufr. l.* 9. *C. de pign. act. cum ibi notandis*, ac nota interim synecdochen capitum pro corporum, vide *sis* mea notata *ad* §. 3. *infra, de publ. jud.* ibi, *animæ amiss.* & *ad l.* 44. *ff. de relig.* &c. confer & alias *ad supra* notata Sigismund. Finckelthaus *tract. de jure patron. cap.* 4. *n.* 94. *cum seq.*

4. Grex autem constat è 10. ovibus vel 5. porcis ut è glossa notat Porcius *hic, n.* 11. *cum addit:* ut scilicet unus porcus valeat tantum quantum 2. oves, de quo memini lepidæ fabulæ mihi narratæ de quodam officiario qui conquerenti mulieri se à quodam per calorem dictam fuisse porcam, vulgo dat vel tuissando du Verken/ consulebat silentium & patientiam, ex eo quod si eam vocasset ovem, vel agnam vulgo Schaapje vel Lammetje/ dimidio minoris eam æstimasset, at vero ego si fuissem judex vulgo in Ostfrisia Landrichter/ eam injuriam & similia è fece vulgi, du Mutte/ du Seuge/ du Teeve/ &c. pluris censuissem quam si quis honestæ fœminæ dixerit, du Votze/ quod nobili fœminæ at bastardo comitis Ostfrisiæ Rud: Christian denuptæ improperatum in curia Ostfrisica saltem fuit æstimatum & mulctatum auff 4te halb Schelling/ referente Conring: 2. *obs. manuscript. ult.* ubi & de pœnis similium convitiorum e. g. du Flehrster/ du Landloper/ rc.

5. Ac dum ad sales & jocos veni Porcium citando, commodum mihi incidit quod ille Christophorus sæpè ab improvidis typographis mendosâ citatione dicatur Porcus quod plus centies reperi apud Bartolos & vett: interpretes Italos, id autem ut horrendum juxta ea quæ noto *ad l.* 2. §. 40. *ff. de O. J.* quò facilius evitetur, eum imposterum allegabo cognomine Portii, quomodo se tutius scribit alius ejusdem agnominis Italus Jac: Philippus vir cordatus, & qui con tra Carolum Vtum pro Philippo Hassiaco suum consilium tertium scribere ausus fuit aliaq; seqq.

6. Quomodo & olim eodem omine dictus M. Portius Cato, vel an fortè Porcius à pascendis porcis Tusculanis, ut per A. Gellium 13. *noctium Attic.* 18? Sed ad rem & ad lineas, ut est in adagio apud Erasmum *in chiliad.*

7. In notis *n.* 24. *alias lit: f.* Pro parallela satius citata fuisset, *supra all. l.* 59. *ff. de usufr.* qui textus est expressus.

8. Denique ad finem hujus §phi, conf. Stephan: Gratian: *discept. forens. c.* 21. *per tot.* Jo: Philippi *us. pract. Inst. hic, eclog.* 17. Huber. *p.* 2. *prælect. ad ffta, tit. de usufr. n.* 10. *cum seq.*

Ad §. 39. *d. t. Inst: de R. D.* vide *alleg: per* Brosseum *hic*, & Pichard. *cui est* §. 38.

1. AC confer de inventione thesauri ad explic. & materiam hujus §phi, Franc. d'Amaya *ad tit.* 15. *libr.* 10. *Cod.* & præter ibi, *n.* 1. *all.* Andr: Lipsky, 2. *pract. obs.* 43. Spekhan: *centur.* 3. *class.* 1. *quæst.* 43. Matth: Berlich: 2. *conclus.* 66. Virg: Pingitzer. *quæst. Sax.* 61. Conn: 3. *comm.* 4. *per tot.* Ungepaur: *exercit. Justin.* 5. *quæst.* 14. Wissenbach. *hic, n.* 33. *cum seq.* & magis ad rem & rhombum *p.* 2. *ad ffta, disp.* 18. *n.* 13. *cum seqq.* Rotæ Luc. *decis.* 23. Huber: 4. *digress.* 27. *n.* 2. *cum seq.*

2. Atque quoad usum & mores præter plerosque *jam all.* Nic: Burgund: *ad consuet. Flandriæ tract.* 12. *n.* 12. *cum seqq.* Heygium, 1. *quæst.* 13. *à num.* 55.

3. De occultante thesaurum inventum, vide *Nov. Leonis* 51. & præter notanda *infra, sub fin. ibique all.* Carpzov. *prax. crim. quæst.* 86. *num.* 21. *cum seqq.* Kampfer: *in diss. de augmento, pag.* 117. post gloss. *hic verb. fisci*, quam plerique Dd. hic sicco pede transeunt fortè cogitantes id quod est *in fine tit. de Just. & Jur. supra* ibi, *Dicendum*, &c.

4. In textu ibi, *loco suo*, &c. proprietate scilicet etsi alius habeat usumfructum de quo confer præter infra mox notanda, & ad Goth. *in l.* 7. §. 1. *ff. de usufr. n.* 41. *alias lit. f.* Francisc. d'Amaya *ubi supra n.* 22. *cum seq.* Nebelkra, *decis.* 10. Ang. *hic, n.* 6. Harprecht: *n.* 13. *cum seqq.* alias *a n.* 16. *edit. in 4to.* Sneydewin: *n.* 8. *ibique* Goth. *in addit. litt: d. & f.* ubi & tractant quid in possidente jure crediti hactenus, de quo & Amaya, *d. loc. n.* 28. Ang. *hic, num.* 7. ubi & *n.* 8. quid si maritus invenerit thesaurum in fundo dotali?

5. Secus autem est in emphyteuta & vasallo ut qui plus juris in re habent, etsi dissentit Bocer: *p.* 2. *class.* 5. *disp.* 3. *n.* 48. vide præter notata ad Gothofred. *in l.* 2. *C. de jur. emph. num.* 6. *cum seq. ipsi*, 22. Carpzov. *p.* 2. *constit.* 53. *defin. forens.* 6. Hunn. ad Treutl. *vol.* 2. *disput.* 18. *quæst.* 16. Huber. *hic, n.* 9. *disp.* 41. *& disput. jur. fundam* 58. *n.* 6. Portium *hic, num.* 5. *cum seq. ibique* Jas. *in addit.* Ang. *n.* 3. *cum seq.* Sneydewin: *num.* 6. *ibique* Gothofred. *in addit.* Harprecht. *n.* 18. alias *num.* 21. *cum seqq.* Bachov. *n.* 5. Vinn. *num.* 3. Voet. *pag.* 432. Amaya *d. loc. num.* 24. *cum seqq.* ubi & de facto majoratus, dividit a. hactenus Hœnon: *hic, n.* 24.

6. Ac quid si præscripsit quis fundum & postea in eo reperiatur thesaurus? distinguit Ang. *hic, n.* 5. quem *& n.* 10. vid. *sis*, de thesauro reperto in fundo vendito, qui id se habuisse in facto dicit, ac confer Sixtin: *vol.* 1. *consil. Marp.* 13. *n.* 20. *cum seqq.* Nebelkra. *decis.* 9. Richter. *decis.* 99. *n.* 101. *cum seqq.* Sneydewin: *hic, n.* 4. *ibique in add. all.* Chassanæ: ac notata *ad d. Nov. Leon.* 51. *l.* 67. *ff. de R. V.* & latè Arumæ: *decis.* 1. *ibique pro & contra all.*

7. Add: & Harprecht: *hic, n.* 10. *cum seq.* P. Voet: *pag.* 431. Wissenbach: *n.* 33. *disp.* 10 Conn: *d. cap.* 4. *n.* 4. Amaya *d. loc. n.* 29. Ant: Matthæ: 2. *de auction.* 4. *n.* 9. Hillig: *ad Don. enucl.* 4. *comm.* 14. *lit. C.* Carpzov: *d. const.* 53 *defin.* 10. *ibique all.* & per Ricc: *collect. decis.* 1080. Freundeberg: *post tract. de rescript. morator. coroll. jur. civ.* 20. *sect.* 2. ubi & sub fin: remissivè tractat quid hactenus dicendum, si pactum de retrovendendo adjectum fuerit, ac quid in foro poli? vide Jo: Valer. *tract. different. utriusque*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

que fori, *verb. acquisitio dom. diff.* 2. *n.* 3.

8. In textu ibi, *qui eos invener. &c.* an & requiritur appræhensio juxta notata *supra ad* §. 18? vide præter Harprecht: *hic*, *n.* 31. *cum seqq. ibique all* Conn: *d. cap. n.* 1. Treutl: *p.* 2. *disp.* 20. *th.* 2 *lit. h. ab initio*, eique contrarium Bachov: *in animadvers. ibid. pag.* 192. *vol.* 3 & Amayam *ubi supra n.* 34. *cum seqq.* qui affirm: at late pro negativa & quod sufficiat visus hactenus, agit Portius *hic*, *n.* 8. *cum seqq.* qui occurrit contrariis.

9. Alias saltem hinc coll: Baldus hic & *sub finem l. item lap* 3. *ff*, *h. t. de R. D.* quod stante statuto ut qui fuerit inventus cum cultro mulctetur in 10 non contineatur eo qui saltem est visus cum cultro nisi fuerit appræhensus, de cujus dicti veritate ex jam all: valdè dubito, ac confer potius Ang: *hic*, *n. ult*:

10. Istum autem in hoc §. relatum acquisitionis modum non vidi nec audivi de facto contingere, dicit P. de Ferrar: *in forma libelli act: real. vers. jure dom. vel q n.* 14. eumque hodiè non practicari sed indistinctè thesaurum repertum fisci aut Principis fieri putant Larrea *decis. Granat.* 44. *sub finem*, Cypr: Regn: & Feltmann: *ad Inst. jur. noviss. hic*, *ibique all. n.* 59. *cum seq.*

11. Sed ut loquar è Maron: *eclog.* 9. non ego credulus illis, argt: 2. *feud.* 56. ubi tantum abest ut totus thesaurus regalibus accenseatur, ut potius satis explicitè *in fine d. tit.* 56. jus nostrum saltem in tantum confirmetur quomodo & sæpè in similibus terminis vel in eod: *tract. Inst. jur. noviss.* argutatur Feltmann: quin ad eund: *hunc tit. n.* 14.

12. Quanquam non abnuo hæc cessare in casu statuti expressi, vide præter notata *ad l. unic. Cod. de thesaur.* Grot. 2. *de jure belli & pac.* 8 §. 7. ubi in Germania, Gallia, Anglia, Hispania Dania thesauros repertos fisco Principum addici tradit.

13. Quod etsi æquitati conforme adserat Bachov: *hic*, *cui est* §. 29. *n.* 4 *& ad Treutl. vol.* 3. *pag.* 190. *sub finem cum seq.* tamen non tam indiscretè suaderem nisi fortè in auri vel argenti fodinis & similibus quæ plures sunt in Suecia præsertim, & nonnullæ in Anglia quicquid olim dixerit Cic: ut noto *ad tit.* 17. *lib.* 1. *ffior.* ac consentit Vinn: *hic*, *in fine*, Amaya. *d. loc. num.* 49. *cum seq.* Heyg: 1. *quæst.* 13. *ab initio.*

14. Add: alias præter mox sub finem hic notanda; Cravett: *consil.* 209. ubi in specie de venis metallicis repertis, ac an metalla in alieno quærere liceat confer præter *all. per* Barbosam *in collectan. l.* 11. *C. de servit. n.* 5. latè Kampfer: *d. tract. seu disp. de augm. p.* 2. *c.* 7. *sect.* 2. *pag.* 111. *cum seqq.* Amayam *ubi supra n.* 30. *cum seqq.* Bursat. *consil.* 209.

15. In Saxonia sanè secus est ut testatur Treutl: *p.* 2. *disp.* 2. *th.* 2. *lit. g.* ubi benè agit Hunnius *in resolut. vol.* 2. *disp.* 18. *quæst.* 17. ac confer præter Dd. *hic*, *nominatim* Ostermann: *in rational.* Sneydew: *sub finem ibique* Wesenb. *in addit. lit. I.* Paul: Voet: *n.* 2. *pag.* 433. ac Heyg. & Schultz. *lit. Y.* ut & Heyg. 1. *quæst.* 13. *n.* 55. *cum seqq.*

16. Add. & *sis*, hactenus Conn. *supra all. c.* 4. *sub finem*, Moller. *ad Constit. Elect. Saxon.* 53 *part.* 2. *ibidemque latius in Jurispr. forens.* Carpzovium, Jo. Valer. *d. diff. utriusque fori* 2. *per tot.* ubi quid hactenus in foro poli tutius.

17. In not. *n.* 28. *alias lit. X.* Vide pro solutione contrarii præter notata *ad all l.* 3 §. *penult.* (qui adeo obstat huic §pho ut Hotomann. *enunc.* 2. ac Hortensius & Bachov. *hic*, *n.* 3 ac ad Tr. *vol.* 3. *disp.* 20 *th.* 2. *lit. G.* antinomiam admittant) Conn. *d. c.* 4. *n.* 2. quem sequitur Giphan. *hic*, Bronckhorst. 3 *enantioph. ass.* 80. Hunn. 2. *resol.* 1. *quæst.* 36. Andr. Gerhardi 3. *exercit.* 10. Lyclam. 3. *membran. eclog.* 7. *sub finem*, Amaya. *ubi supra n.* 41. *cum seqq* Ungepaur. *d. quæst.* 14.

18. Ac add. præter *all. per* Pich. & Harprecht. *hic*, *n.* 7. *cum seq.* Borcholten *n.* 2. Tuning & Vinn. *n*, 4. Wissenb. *n.* 34. *disp.* 10. P. Voet. *hic*, *pag.* 432. *cum seq.* Huber. *in prælection. Inst. h. t. n.* 30. *sub finem* & 4. *digress.* 27. *sub fin.* ac *disp.* 41. *hic*, *num.* 10. Mornac. *in obs. ad l.* 67. *ff. de R. V.* qui tamen absque critica emendatione ex manuscripto à Brodæo, ut dicit, sibi communicato conciliare nequivit alias plura practicabilia tractans de inventione thesauri, fodinarum auri & argenti, aliorumve metallorum, confer & latè Bocer. *ad* §. 18. *h. t. n.* 21. & *p.* 2. *ad ffta h. t. de A. R. D. disp.* 3. *n.* 46.

19. In textu ibi, *dimidium domino* &c. de æquitate istius Juris vide Donell. 4. *Comm.* 14. *pag.* 137. *in fine cum seqq.* ac quid de thesauro in loco eccl. reperto? vide Amayam *d. loc. n.* 45. *cum seqq.* Ang. *hic*, *n.* 9. qui tamen cogitandum relinquit.

20. An & qualiter puniatur vel coerceatur occultator thesauri reperti & qui contra domini voluntatem in alieno quærit confer præter notata *supra n.* 3. Carpzov. *ad d. Const. Elect. Sax*: 53. *part.* 2. *defin.* 7. *cum seqq.* Amayam *d. loc. n.* 52. & insignem casum hactenus apud Petrum Wesenb. *consil.* 12 *per tot.* mercenarius sanè ad fodiendum in fundo suo conductus nil exinde sibi retinere potest ut per Ang. *hic*, *n.* 8.

Ad §. 40. *d. t. Inst. de R. D.* confer notata *ad l.* 20: *C. de pact.* *& all: per* Brosseum *hic*, & latè Huber: *p.* 1. *digr: lib:* 4. *c.* 8.

1. AC confer præter notanda *ad l.* 20. *C. de pact. l.* 15. *C. de R. V.* latè Huber: *part.* 1. *digress: lib:* 4. *cap.* 8.

2. In textu ibi, *Nihil enim tam conveniens* &c. quoad acquirendum scilicet dominium rerum mundi, vide sis Mynsing: *hic*, *n.* 6. *cum seq.* contra Accursium qui satis crassè objicit, Deo servire

ſervire eſſe convenientius, quod nimis extra oleas eſt ut & benè advertit Oſtermann: *in rational. hic*, qui ſimiles hyperbolicas locutiones refert, quibus & accenſere poſſis *l.* 15. *ff. de juriſd.* ibi, *tam contrarium* &c. ibique notata, & Coraſ: 4. *miſc.* 11. *ſub fin.*

3. In textu ibi, *cujuſcunque generis* &c. ſcil: tam res mancipi quam non mancipi, vide Hot: *enunc.* 2. & Vinn: *hic*, ac Salmaſ. *tract. de uſur. cap.* 8. *pag.* 203. *cum ſeq.* Huber. *p.* 2. *digreſſ. libr.* 2. *cap.* 7. ubi & alia huc pertinentia tractat.

4. Ut & tam Italica quam ſtipendiaria & tributaria prædia juxta Hotoman. *enunc.* 3. & 4. ſicut & tam res mobiles quam immobiles, in quibus tamen quid hactenus obtineat jure Sax. vide Treutl. & Bachov. *p.* 2. *diſp.* 20. *ad hunc tit. lit. C. ſub finem* Coler. *deciſ.* 16. *cum ſeq. ibique all. in addit. & per* Carpzov. *p.* 2. *conſt.* 39. *defin. forenſ. ult.*

5. Ac quoad ceſſionem in jure ſeu effeſtucationem immobilium vulgo Gerichtlijcke Opdragt / confer præter notata *ad* §. 2. *infr. de hered. qual. & diff. in not. Goth. n.* 4. Cypr. Regn. *in cenſura Belg. hic*, *ſub finem*, Huber. *in prælect. tit.* 6. *libr.* 18. *ff. n.* 1. & latè Anton. Matthæ. *Oper. poſthu. parœm. jur.* 5. Frantsk. 2. *var. reſol. quæſt.* 12. Pagenſtecher *ſicilim. ad compend. ffor.* §. 46. *pag.* 54. *cum ſeq: ibique fuſe all.*

6. In textu ibi, *quæ in provinc:* &c: nec tamen omnia, vide Vinn: *hic*, *& latius* Bachov. *n:* 3. contra Hotoman. ac de ſolennibus veteris emancipationis confer præter notata *ad* §. 9. *l. omnem* 1. *præfat. ffторum n.* 5. *& ad princ. ſupra de libertin:* Briſſon: 1. *ſelect: antiq.* 7.

7. In textu ibi, *ex noſtra conſt. &c.* Obſtat, quod donatio eſt modus dominii acqurendi non verò cauſa ut §. *ult. infr. de uſu & hab.* quod & ratio ordinis exigit, adeo ut antinomiam hactenus ſtatuat Ant: Matthæ: *colleg. Inſt.* 1. *diſp.* 5: *n.* 43. ſed facilis eſt ſolutio nec nodus in ſcirpo quærendus dummodo diſtinguas vocem donationis quæ quandoque capitur propriè pro ipſa donatione ut ſimul cauſam tradendi & traditionem ipſam includat, alias vero pro conventione ſaltem de dando, priori ſenſu donatio modus eſt, at poſteriori cauſa, ut per Bachov: *ad princ: infra*, *de don. n.* 2. & Vinn: *ad d. rubr: n.* 2. qui dicit pleroſque hic nugas agere.

8. Quod & conſiderans idem Ant: Matth: ſenior ſua retractat *Colleg. fundam: jur: diſp.* 26. *n.* 9. ac confer latius Tabor: *Juriſpr: method. p.* 2. *n.* 19. *pag. pag.* 51. Lud. Vital: 1. *lect: var.* 15. ac de antinomia multis agnita inter *l.* 36. *ff. de A. R. D. & l.* 18. *ff. de reb. cred.* vide præter ibidem notanda Harprecht: *hic*, *n.* 23. *cum ſeqq. edit. in 4to ibique fuſè all.* & *ad princ. tit.* 15. *libr.* 3. *infra n.* 70. *cum ſeqq.* ubi acriter taxat æmulum ſuum Bocerum.

9. In textu ibi, *ſed ſiquidem* &c. vide Cypr. Regn. *cenſur. Belg. hic*, *n.* 2. ac de pluribus modis quibus transfertur dominium & poſſeſſio ut pro traditione cedant confer latè Ang: *hic*, *n.* 3. *cum ſeqq.* an autem ſi inſtrum. reperiatur ſcriptum quod quis vendiderit & tradiderit, id ſatis probet hactenus vide Porcium *hic n.* 3. *cum ſeqq.*

10. In textu ibi, *qualibet alia* &c: ſimili tamen vel habili ad transferendum dominium, ut per P. Voet. *hic pag.* 466.

11. An autem hactenus requiritur vacua poſſeſſio? Aff. per *l.* 3. *ff. de act. emt. l.* 8. *C. eod. l.* 13. *C. de diſtract. pign. l.* 12. *C. de R. V. l.* 12. *C. de probat.* ubi latius noto, confer interim Dd. *hic* præſertim Vinn. *n.* 2. Harprecht. *n.* 21. *cum ſeqq. alias à n.* 25. *& ad princ. h. t. n.* 17. *cum ſeqq.* Wiſſenbach. *hic*, *n.* 35. *diſp.* 10. *& in embl. Tribon ad l.* 16. ubi & noto *ff. de fundo dot.* ac *ad l.* 20. *C. de pact. n.* 4. & latè Forſter. *tractat. de dominio*, *cap.* 9. *num.* 156. *cum ſeqq.*

12. Id quod tamen ſatis ſit etſi prædium traditum debeat ſervitutem alii ut per Cepollam *de ſervit. urb. præd. cap.* 12. *num.* 3.

13. At Diſſ. etiam abſque vacuâ poſſeſſione per traditionem dominium transferri ſtatuentes præter *all. ad d. l.* 12. *C. de prob.* Portius *hic*, *n.* 1. Hœnon. *diſp.* 16. *controverſ.* 12. *ibique fuſè all.* poſt gloſſ. *in & per d. l.* 16 ubi impropria eſt locutio ybi, *dedit*, pro conſtituit, dixit vel deſtinavit, quomodo & Carpzov. *juriſprud. forenſ. ad p.* 1. *conſt. Elect. Saxon.* 32. *definit.* 46. Bokelmann: *diſſ. de action. cap.* 3. §. 15. *part.* 2. Huber. *hic*, *n.* 8. *cum ſeqq. diſp.* 39. *& in prælect. parat. h. t. Inſt. n.* 37. ac latius *p.* 2. *digreſſ. libr.* 2. *c.* 5. Lyclama 7. *membran. eclog.* 24.

14. Sub diſtinctione tamen in praxi hactenus fortè conducibili, ut per Sand. *ad l.* 11. *de R. J. pag.* 71. *cum ſeqq. edit: 2dæ in 12mo.*

Ad §. 41. *d. t. Inſt. de R. D.* vide *all. per* Broſſeum *hic.*

1. AC confer præter notata *ad Nov.* 136. *c.* 3. Gail. 2. *obſ.* 15. *ibique* Grev. *in concl.* & Eb. Fabrit. *in repetit.* Don. 4. *comm.* 16. *in fine*, *ibique* Hillig. *lit. D. cum ſeqq.* Huber. *hic*, *diſp.* 40. *n.* 8. *cum ſeq. & in prælect. parat. tit.* 4. *libr.* 20. *ffor. n.* 26.

2. In textu ibi, *cavetur ex l.* 12. *tab.* &c. ut & in legibus Charundæ, Platonis, aliorumque vide Rittershuſ. *hic*, *& in orat. de nomotheſia Charundæ præmiſſa ſuis comm. ad Inſt. pag.* 13.

3. In textu ibi, *gentium*, &c. primævo ſcilicet vel jure naturali, cujus ratio poſtulat ut ne quid alterius in alterum ſine pretii compenſatione & relatione ad id transferatur, ita Hotomann. *hic*, *enunc.* 3. ac fac. *l.* 14. *ff. de condict. indeb.* & tradita per Porcium *hic*, *n.* 16. ubi *in addit.* ex Nicolao Bellono traditur effectus quod ideo imperator nequeat in dominio alicui præjudicare.

4. Add. tamen Reyter. *tract. de alienat. p.* 1. *c.* 2. *n.* 6. *cum ſeqq.* Hahn. *in obſ. ad Weſ. parat. ff. locat. n.* 16. ubi & ſecus eſſe tradit in fructibus rei locatæ qui vel ante ſolutionem penſionis ſunt in dominio adeoque periculo coloni, etſi è gloſſa contra tradit Jaſon ad Portium *hic*,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

n. 10. sed confer Bachov. cui *hic* §. *est* 30. *ad* ℣b. *expromissore*, *sub fin.*

5. Sicut & secus esse in permutatione, contra Bart. tradit idem Hahn. *in obs. ad tit. ff. de præscript. verb.* ad ℣ba, *si do tibi rem*, &c.

6. Alias cujus sit periculum in casu reservati dominii, ut plerunque fit à venditoribus incredulis, vide latè & practicabiliter Huber. *p.* 2. *prælect. parat. ad tit.* 1. *libr.* 18. *fftor. pag.* 582. *&* 583. *ibique* Thomas. *in scholiis.*

7. In textu ibi, *fidem emtoris*, &c. confer notata *ad l.* 19. *ff. de contrah. emt.* ac quando id factum censeatur, & à quo fieri possit nomine venditoris, confer Porcium *hic*, *n.* 18. *cum seqq. ibique* Jas: *in addit. litt: a. & b.* Huber: *in prælect. h. t. Inst. n.* 39. *& d. disp.* 40. *n.* 9. ubi & id non præsumi è sola traditione tradit, ac Moller: 4. *semestr.* 28. ubi & *n.* 6. tractat de prælatione venditoris in mercibus venditis adhuc extantibus ac Chyrodot: *synops. cautel.* 124. è Cepolla *pag.* 49.

8. De quo & confer latius Maynard: 2. *decis. Tholos.* 46. Richter: *decis.* 87. Pet. Stokm: *decis. Brab.* 85. Gomez. Leon. *decis. seu fact.* 61. Nebelkra *decis.* 4. *cum seq.* Huber. *in prælect. parat. tit.* 4. *libr.* 20 *fftor. n.* 2. Vit. Camban. *tract. de clausul.* ibi, *& specialiter oblig. ipsam rem*, &c. *n.* 18. *cum seq. pag.* 51. *n.* 22. *cum seq. pag.* 52. qui & *d. clausul. per tot.* tractat totam materiam præferentiæ creditorum hic impertinentem sed *ad titt: fftor. & Cod. Qui pot. in pign. & ad tit.* 5. *alias* 6. *fftorum libr.* 20.

9. Add. & supra *num.* 7. *&* 8. notatis Eric. Maurit. *consil.* 9. qui accuratè tractat requisita, ut venditor possit præferri in re vendita ratione pretii antiquioribus creditoribus emtoris.

10. Qui casus sæpè in praxi occurrit ut per Treutl. & Andr. Schopf. *consil.* 43. Fr. Pfeil. *consil.* 30. Beuther. *tract. de jur. prælat. p.* 1. *c.* 18. Richter. *de jur. & privil. cred. c.* 2. *membr.* 1. *n.* 38. *cum seqq.* Pagenstecher. *manip.* 2. *Sicilim. ad ffta*, §. 132. 144. *&* 215. *sub fin. pag.* 258. *ibique all.* plures alios de ista materia, ac quid si quis merces emerit dolosè mox cum pretio solum versurus? vide præter jam *supra all.* Ant. Matthæ. *tract. de jud. disp.* 14. *n.* 32. *&* 1. *de auction.* 18. *n.* 14. Wissenbach. *hic*, *n.* 37. *disp.* 10. Hillig. *ad Don. enucl.* 4. *comm.* 16. *lit: D. &* 23. *comm.* 15. *lit. I. sub finem.* Carpzov. *p.* 1. *const.* 28. *defin. forens.* 17. *cum seqq.* Conring: 1. *obs. manuscript.* 42. ubi & 8. Octobr: 1659. contra Jan Ketwig & cons: appellant pro Dirk Biermans Witwe/ & cons. appellatinne in curia Ostfrisiæ decisum refert isto casu venditorem omnibus aliis emtoris creditoribus in mercibus extantibus præferri, juxta *ibi all.* Gail. 2. *obs.* 15. quem ibid. ornarunt Grev. *in conclus.* & Fabritius *in repetit.* ac Rauchbar. 1. *quæst.* 6. *n.* 9. Berlich. 1. *concl.* 64. *n.* 58.

11. Quod vi illius pacti, ut *supra n.* 6. venditor ratione reservati dominii nequeat admitti ad retractum ædium vicinarum censuit curia Embdensis pro Henrich Ristemaker contra Lucke Warners/ in Martio 1695. in quo tamen casu ego ampliandum censebam ob varias concurrentes circumstantias & quia necdum solennisata aut perfecta fuerat venditio, nedum traditio facta aut habita fides de pretio.

12. Sanè marito ratione ædium dotalium competit retractus iste etsi ille non habeat firmum dominium dotis juxta notanda *ad princip. infra*, *Quibus al. lic.* &c. ut per Matthæ: d'Afflict: *ad const. Frid. de jure protimis* §. *Tota hæc l. n.* 58. Marc. Mantua *de jure protimis. n.* 46. add. & alias de ista quæst. in puncto juris retractus ratione vicinitatis & dominii brevi resolvendi Rein: Merkelbach: *volum.* 3. *disp. Basil.* 8. *conclus.* 9. *ibique all.*

13. Quin venditorem ratione reservatæ hypothecæ saltem, præferri uxori ratione illatæ marito venditori dotis in causa socrus meæ contra Poppe von Geldern/ &c. obtinui & decisum tradit Conring. 2. *obs. manuscr.* 130.

Ad §. 42. d. t. Inst: de R. D.

1. IN textu ibi, *voluntate*, &c. id est mandato, etiam generali, nec quicquam obstante *l.* 63. *ff. de procur.* ut per ibi notata & Bachov. *hic.*

2. In textu ibi, *cui ejus rei*, &c. hunc ℣s: ut glossema imperiti expungendum censent Cypr. Regn. & Vinn. *hic*, quia scilicet non legitur in *l.* 9. §. 4. *huic parællelo*, *ff. de A. R. D.* nec est apud Theoph. *hic.*

3. Hotomannus autem magnus alias criticus eum suo loco relinquit, dummodo pro voce, *possessio*, reponatur *potestas*, juxta eum, quod nec planè necessarium censeo, ut per Bachov: *cui hic* §. *est* 31. & satis planus.

4. Alias de reg. Quod quis per alium facit ipse fecisse videtur, &c. ejusq; fallentiis, vide distinctè & practicabiliter Portium *hic*, *n.* 21. *cum seq. ibique addition.*

5. An & qualiter possit mutari possessio ejusve titulus, vide præter textum cum glossa & notatis *l. cum nemo. C. de adquir. poss:* Ang. *ad* §. *Novissimè, cum seq. infra*, *de usucap. n.* 5. ubi *sub fin.* refert se practicasse Bononiæ casu quo hæres cujusdam obærati possidebat istius debitoris fundum cum beneficio inventarii, quod heres urgentibus multis creditoribus dimiserit istam possessionem juxta *l. Si quis vi.* 17. *ff. de adquir. vel om. poss.* & demum vi substitutionis factæ è testamento avito reassumpsit dictam possessionem, & sic mutavit denuo primam possessionem ex hac nova causa, ut creditores non potuerint aliquid contradicere.

Ad §. 43. d. t.

1. COnfer notanda *ad l.* 58. 60. 63. *ff. de procur. l.* 15. §. 7. *sub fin. ff. de re judic.* ac Huber. *hic*, *n.* 10. *disp.* 40. ubi vulg. distinct. inter procuratorem generalem & cum libera approbat, ut & Pagenstecher. *manipul.* 3. *Sicilim. ad compend. fftor. pag.* 38. *cum seq.* secus ac Sand. ad *l.* 11. *de R. J. pag.* 67. *edit.* 2*dæ*, *alias in* 4*to pag.* 27. ac

2. An

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

2. An quando & quatenus procuratores similesve omittendo vel committendo noceant domino, confer plura ex Farinac. *Oper. posth. repertor. judic. quæst.* 26.

3. An executor testamento constitutus sub clausula cum libera, &c. possit vendere habitâ fide de pretio, vide præter notata *ad* §. 41. *supra h. t.* Cavaler. *decis. Rotæ*, 24. Ang. *ad d.* §. 41. *supra n.* 4. ubi & *n.* 3. latè tractat de procur. generali, univers. vel speciali hactenus.

4. Ac confer benè de his Heyg. *ad* §. *Is qui* 8. *infra, de mand. n.* 7. *cum seqq.* Alber Gentil: 2. *de nupt.* 15. *pag.* 199 *cum seq.* Mantic. 4. *de tac. & amb. conv.* 21.

5. Add. denique de procur. ad vendendum constituto præter notata *supra ad d.* §. 41. Pinell: *ad l.* 2. *C. de resc. vend. p.* 2. *cap.* 1. *num.* 16. *cum seqq.*

Ad §. 44. *d. t.* vide *alleg. per* Brosseum *hic*, & Pichard: cui est §. 41.

1. AC confer latè Anton. Fabr. *decad.* 75. *error. pragm.* 2. *vol.* 3 *edit. in* 4*to*, & quod per simplicem rei suæ venditæ scilicet, ut *in* §. *seq.* conductionem dominium transferatur, vide præter notanda *ad l.* 18. *ff. de adquir. vel om. poss. per* Harprecht. *hic, n* 7. *cum seq.*

2. In textu ibi, *sine traditione*, &c. vera scilicet quæ jam præcessit, itaque cessat objectio Goth. *hic, num.* 8. *cum seqq* vide leges *fusè all. per* Hotomann. *hic, ab initio*, ac Gothofr. & notata *ad ejus notas n.* 99. *in l.* 10 *ff. de reb. cred.* quæ utique saltem decerpit non obstat §. *ult. l. præced.*

3. In textu ibi, *statim tibi acquir.* &c. idque per fictam traditionem brevi manu, ut dicitur, rei etiam non præsentis ut contra glossam, quam defendit Ant. Fab. *d. decad* 75. *error.* 2. *cum seq.* tradit Cujac: 4. *obs.* 3.

4. Cujus autem traditionis plura exempla refert Sneydewin: *hic, n.* 2. ac confer Ant. Fabr. *supra all. error.* 5 *cum seq.* Anton. Matthæ. sen. *in animadvers. hic*, ejusque filium paronymum *Oper. posth. parœm. jur.* 7. *n.* 5. *& all. per* Harprecht: *hic, in fine.*

Ad §. 45. *d. t.* vide notata *ad l.* 27. *C. de R. V.* & Anton: Matthæ Ultraj: *d. parœm:* 7. *n.* 5.

1. IN textu ibi, *vendiderit*, &c. add. aliave simili ex causa habili scilicet ad transferendum dominium cesserit, alias enim secus ut per Jason: ad Portium *hic, n.* 5. ac confer notata *ad* §. *præced.*

2. In textu ibi, *simulatque*, &c. confer notata *ad l.* 1. §. *penult. ff. de adquir. vel am. poss.*

3. In textu ibi, *claves*, &c. Sicut Dominus noster tradendo discipulis claves regni cœlorum id est ecclesiæ, ut benè explicat Hotom. *hic.*

4. In textu ibi, *tradidit*, &c. apud ipsum scilicet locum in quo res tradendæ sunt Theoph. & Vinn. *hic*, quibus tamen add. præter notata *ad* §. *præced. ibique all.* Anton: Fabr. *d. error.* 2. *pag.* 593. *edit. in* 4*to*, *vol.* 3. *decad.* 75. Bachov. *in comm. hic, cui est* §. 32. *& ad Treutl. volum.* 3. *disput.* 21. *th.* 6. *lit. G. ibidemque* Hunn. *in resolut. quæst.* 51.

5. Quin per traditionem domus seu horrei clavium, ea acquiri & omnium iis inclusorum possessionem cæteris paribus, vide per Sneydewin: *ad* §. *Possidere*, 5. *infra, de interd. n.* 113. *cum seq.* etsi alias immissio simplex in possessionem domus non transfert possessionem rerum quæ in ea sunt Mascar. *de prob. concl.* 1190. *n.* 13. sicut & Conring: 2. *obs. manusc.* 46. in causa Ibeling Koops Wtwen / contra ejusd. Erben 29. Mart. 1653. tradit in curia Ostfrisia judicatum, apprehensâ possessione domus non censeri apprehensam possessionem eorum quæ in ea sunt, ac confer Mindan: *comm. de interdict.* 29. *num.* 73. *cum seqq.* Ludov: Postium, *de manuten. obs.* 73. *n.* 78, 79, 80.

Ad §. 46. *d. t.*

1. IN textu ibi, *interdum*, &c. regulariter enim secus ut § 25. *cum seqq. infra, de legat.* alias confer paulò post notanda, ac de voce ista *Interdum*, Chr. Portium *ad* §. *interdum* 4. *infra tit.* 1. *libr.* 3. *num.* 14. *ibique all. per* Zillet: *in addit.* ac

2. De missilibus fortunæ præsertim dictis confer quæ philologicè disserit L. Cœlius Rhodig: 26. *lect. antiq.* 6.

3. In textu ibi, *Prætores & consules*, &c. isthæc vba, subdubitanter tamen, expungenda censet Vinn: *hic*, sed vide potius Bachov: cui est §. 33. & Cypr. Regn. *in censur. Belg.* Franc: d'Amaya *ad l.* 66. *C. de decur. tit.* 31. *libr.* 10. *c.* 1. *n.* 18. *cum seqq.* post Giph. & Hotoman: qui pro iis citat Plinium *lib* 33. *nat. hist. c.* 10.

4. Sparsiones etiam tales illaudatas privatorum referunt Tiraq. *tract. de nobilit. c. ult. num.* 44. & Balduin: *hic*, qui tamen ante occupationem vel apprehensionem alicujus non transire dominium sed manere spargentis tradit ad §. seq. *per l.* 20. *ff. Ex quib. caus. maj.*

5. Hinc & alias notant Dd, valere donationem collatam in personam incertam, quod vix verum credo, quia requiritur acceptatio donatarii, ut noto *ad* §. 2. *infra, de donat.* ad text: ibi, *manifestav.* & *hic supra ab initio*, itaque *d.* §. 25. huic ut contrarium opponit Angel. etsi benè *ibid. ante n.* 2. respondens non valere donat: vel legatum ut actio incertæ personæ inde oriatur, sed benè ut dominium transferatur, ut *hic*, sicut & heres potest dare si & cui velit.

Ad §. 47. *d. t.*

1. IN textu ibi, *occupaverit quis*, &c. scilicet primo possessionem ejus nanciscendo, non

qui

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

qui ſaltem primò videre cœpit Vinn: *hic*, ex Grotio *maris liberi, cap.* 2. *p.* 6. ac confer præter notata *ad* §. 18. *&* 39. *ſupra eod.* Chaſſanæ. *ad conſuetud. Burg.* §. 1. *verſ. advenües & trouvees*, &c.

2. In textu ibi, *ſtatim eum dom.* &c. ſi ſcilicet de relinquens fuit dominus, alias enim occupans nanciſceretur ſolam cauſam uſucapiendi, ut per Rittershuſ: *hic*, etſi in alieno ſolo occupaverit, vide præter *pecul. tit.* 7. *libr.* 41. *ff tor.* Carpzov. *p.* 2. *ad conſt. Elect.* 53. *definit. forenſ.* 9. Anton. Matthæ. ſen. *Colleg. Inſtit.* 1. *diſp.* 5. *n.* 46.

3. An autem dominus anterior id poſſit repetere ſi poſtea liberos ſuſceperit juxta *l. Si unquam* 8. *C. de revoc. don.* vide Tiraquell. *ibid.* in ẏb. *donatione largitus, num.* 213. *cum ſeqq. Operum tom.* 6.

4. In textu ibi, *abjecerit*, &c. Idem tamen in re immobili, vide Bachov. & Mynſing. *hic*, *n.* 4. Matth. Steph. *œconom. jur. libr.* 3. *cap.* 4. *n.* 18. *cum ſeq.* ubi tamen ſecus eſſe tradit in locis deſertis & occultis aliiſque ante à privato non poſſeſſis intra fines territorii alicujus, quæ à Flacco 1. *epiſt.* 14. *deſerta & inhoſpita teſqua* dicuntur, & ad dominum territorii pertinent ut qui ea nunquam pro derelictis habuit ſed potius per venat: piſcat: aucupia quotidiè uſurpat aut aliis ad culturam datâ occaſione concedit.

5. Quin eorum nomine plerunque decimas à ſubditis exigit, ut per eund. Matth. Stephan. *tract. de juriſd. libr.* 2. *p.* 1. *c.* 7. *à n.* 447. *usq; ad* 453. Hartmann: Hartmanni *libr.* 2. *obſerv. tit.* 53. *obſerv.* 10. *n.* 12.

6. Ac confer præter notata *ad* §. 1. *ſupra h. t. n.* 10. Balduin. *ad* §. 12. *ſupra eod.* ẏb. *occupanti*, Maſcard: *vol.* 1. *de probat. concluſ.* 401. *num.* 8. Lud: Roman: *ſingul.* 64. *ibique addit.* & Myler: *de Princ. & ſtat. Imper. German. c.* 70. *per tot.* Valaſc. *tract. jur. emph. quæſt.* 8. *n.* 37. *&* 40. *pag.* 150. P. Greg: Tholoſ: 3. *de Republ.* 2. *n.* 8. *ſub fin. cum ſeq.* ubi & omnia pro derelicto habita Principi ejusve fiſco & Reipublicæ addicit.

7. Quod necdum ſibi placere dicit Holtermann: *h. t. Inſt. th.* 9. nec mihi tam crudè placet argt· *l.* 10. *ff. de jure fiſci*, & eorum quæ noto *ad* §. 2. *ſupra tit.* 6. *libr.* 1. *& ad* §. 39. *ſupra h. t. à num.* 9. *cum ſeqq.* ubi & id abnuo in theſauro reperto licitè ſaltem & abſque arte magica ut per Harprecht. *ad d.* §. 39. *n.* 4. ubi fusè pro & contra allegat.

8. Add & præter *all. per* Franc. d'Amaya *in l.* 1. *& l.* 4. *tit.* 10. *libr.* 10. *Cod. ſub fin.* Feltmann: *tract. de incluſ. animal. c.* 40. *ſect.* 3. P. Voet: *hic. n.* 2. *pag.* 427.

Ad §. 48. *d. t. Inſt: de R. D.*

1. IN notis *n.* 48. *alias lit: f.* Confer præter fusè *all. per* Ludwell: *hic*, & notata *ad all. l.* 43. §. 11. ac Bachov. *in comm. hic, & ad Tr. vol.* 3. *diſp.* 20. *th.* 2. *lit: G.* Tulden: *h. t. Inſt. cap.* 14. Andr. Lipsky 2. *pract. obſ.* 44. *num.* 7. *cum ſeqq.* Speckhan: *centur.* 3. *claſ.* 1. *quæſt.* 45. Coler: *deciſ.* 149. *ibique alleg. in addition.*

2. Add: & Sarmient: 6. *ſelect. interpr.* 9. ubi contra Ulp: *in d.* §. 11. *l.* 43. agit præferens Juſtinianum *hic*, quod eſt ſtatuere antinomiam cum Hotomanno, Ferreto, Anton: Matth: quos melius reprobant conciliatores plerique jam allegati & Arumæ: *hic exercit.* 4. *quæſt. ult.* Bachov: & Vinn: *hic, n.* 1. Huber. *n.* 5. *cum ſeq. diſp.* 41. *&* 4. *digreſſ.* 26. *n.* 3. ubi & *cap. ſeq.* plura ad *d. l.* 43. tractat, ac Hillig: *ad Don. enucl.* 4. *comm.* 13. *lit. C.*

3. In textu ibi, *ſed quo magis*, &c. id quod eleganter exprimit Juven. *ſatyr.* 12. ibi, *decidere jactu, Cœpit cum ventis imitatus Caſtora qui ſe*, &c. quomodo & vox *deciſum*, ſumitur *in l.* 7. *in princ. ff. de condict. furt. & l.* 61. §. 1. *ff. de furt.* ubi & notat Tabor. *in Indic. ſubject. racemat. crim.* 5.

4. In textu ibi, *furtum committ.* &c. vide tamen omninò Franc: d'Amaya, 2. *obſ. jur.* 7. *n.* 20. *cum ſeqq.* Menoch: 5. *præſumt.* 30.

5. In textu ibi, *Nec longè*, &c. confer ſimiles caſus è Mynſing: *hic, n.* 3. *cum ſeq.* Johann. Valer: *differ. utr. fori.* 4. ẏb. *Acquiſitio*, dum ubi de raptis à flumine vel lignis fluitantibus, de quibus confer *ſis*, not: *ad* §. 21. *ſupra h. t. ab initio*, ac

6. De de prædantibus naufragos, vide præter notata *ad tit.* 1. *&* 5. *lib.* 11. *Cod. & de incend. ruin. naufr. in libr.* 47. *ff tor. tit.* 9. Tabor. *d. indic. pagin.* 216. *cum ſeq.* Sneydewin: *hic, n.* 4. *ibiq;* Goth. *in addit.*

7. Ac quoad uſum vel potius abuſum variarum nationum hactenus, & quoad confiſcat: in caſu naufrag: confer præter P. Voet. *hic, n.* 20. latè Jac: Andr: Cruſ: *in comm. ad l.* 19. *ff. de l. Rhod. de jactu, cap.* 6. *cum ſeq.* (qui variarum nationum leges & mores hactenus refert) ac Joh: Dietr. Ketler. *in diſp. pro gradu, de jure appulſus, cap* 6. *&* 8. ubi etiam in ſpecie de Oſtfriſiæ moribus hactenus aliorumque couſtumes tractat.

8. Denique *ad ſupra n.* 2. tradita ac de imputatione furti hactenus, confer Farinac. *prax. crim. quæſt.* 168. *num.* 71. *cum ſeqq.* & brevius quoad textum *d. l.* 43. §. 11. ſaltem Bachov. *in not. ad Weſ. parat. de l. Rhod. de jactu, ſub fin.* Tabor. *ubi ſupra pag.* 214. *cum ſeqq.* ut & Grev: ad Gail: 1. *concluſ.* 18. *ſub finem.* Carpz. *prax. crim. quæſt.* 80. *n.* 10. 11. *&* 106. *cum ſeqq.*

9. Qualiter bona habeantur pro derelicto & quando, ut occupationi locus ſit add. Frederic. de Senis, *conſil.* 107. Dominic. Tuſch. *lit. B. pract. concluſ.* 115. Carpzov: *jurispr. forenſ. part.* 3. *ad conſt. Elector.* 31. *defin. forenſ.* 17. *cum ſeq.*

10. De jure naufrag. vel injuria potius variarum nationum hactenus, vide præter notanda *ad tit.* 5. *libr.* 11. *Cod. & ſupra num.* 7. Lucam de Penna & Grot: *in florum ſparſ.* alioſq; *in l.* 1. *d. t. Cod.* ac Peck: & ad eum Vinn: *de re nautica, lit: C.* Loccen: *de jur. mar. lib.* 1. *c.* 7. *n.* 7. *cum ſeqq.*

10. Add. & latè hactenus ac contra ejuſmodi couſtumes irrationabiles, præter Giphan: & Vinn:

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Vinn: *in comm. hic, n.* 5. ac gloss: *can. dispensat.* 1. *quæst.* 7. Christinæ: *volumin.* 5. *tit.* 5. *decis.* 64. Grotium *de jure belli & pacis libr.* 2. *cap.* 7. §. 1. Bodin: 1. *de Republ. cap. ult. pag. mihi*, 267. Arn. de Reyger *disp.* 1. & 2. *ad Inst. hic.* Anton: Matthæ: *tract. de crimin. tit. de furtis, cap.* 4. *n.* 4. & *post tract. de servit. disp. misc.* 10. *n.* 20. Arnisæ: *de jure majest. libr.* 3. *cap.* 6. *num.* 19. Henr: Salmuth: *in erudit. notis ad Pancirell.* 2. *memorab. tit.* 11. *de pixide naut. pag.* 240. & plures alios *all. per* Hillig: *ad Don. enucl.* 4. *comment.* 13. *sub fin.* & 15. *comm.* 29. *lit. R.*

12. Sanè benè judicat Ubbo Emmius *libr.* 2. *hist. Fris. pag.* 31. *sub fin. edit. in folio*, naufragiis vivere Lucrum esse omnium turpissimum non minus quam rapto aliove quæstu indecenti, ubi Ostfrisios nostrates hactenus taxat, ac Ketler *ubi supra* passim, præsertim *cap.* 7. qui exceptiones quorundam maleferiatorum pro isto jure affatim enarrat & exempla in imperio hactenus contra Holsatos præsertim decretorum mandatorum sine clausula pro naufragis ex variis accumulat practicis *ibid. c.* 8. *sub finem.*

13. Meliori utique jure mali isti consiliari dicantur barbari quam humaniores Melitenses in actis apostòlorum, *cap.* 28. ✠s. 2. quin vel ejusmodi homines tanquam piratæ in summo gradu non minus quam assasini censentur ipso jure excommunicati atque omnibus beneficiis privati, ut per Alciat: 1. *consil.* 11. *n.* 3. *cum seqq.*

Ad :it: 2. libr. 2. Inst. de reb: corp: & incorpor:

1. DE voce, *In*, composita cum aliis ✠bis, vide plura per Portium *hic*, & ad eum Jason: *in addit.*

Ad princip: & §. 1. d. t.

1. HIc textus est desumtus ex §. 1. *l.* 1. *ff. h. t. de R. D.* ubi & fortè notabo, ejus autem nulla mentio fit *in tit.* 1. *l.* 41. nisi saltem hæreditatis in 2bus ejus legibus an fortè ex ratione quam tango *ad* §. *seq.* 2. *n.* 2.

2. In textu ibi, *veluti fundus*, &c. vide Don. 5. *comm.* 1. qui dicit, errorem Cujacii hæc ✠ba *hic*, & *in* §. *seq.* insuper habentis & censentis fundum non esse rem corporalem, non indigere magnâ refutatione, ubi & Hillig: *lit. A. ad ejus nucleum*, colligit argumenta pro & ex eod. Donello *ad l. Usumfruct.* 4. *ff. de V. O. num.* 7. *cum seq.*

3. In textu ibi, *homo*, &c. Nota hominem comprehendi voce rei, & vide præter notata *sub fin. tit. 2di supra libr.* 1. Lud. Gomes. *ad* §. *Omnium* 1. *Inst. de act. n.* 24. & fusè Tiraquell. *ad l. Si unquam* 8. *C. de rev. don.* ✠b. *donatione largitus, n.* 324. *cum seq.*

4. In textu ibi, *aurum arg:* &c. etiam signatum ut nummus seu pecunia, ut §. *seq. sub fin.* vide præter *all. per* Harprecht. *n.* 11. Cypr: Regn: *in censur. Belg. & disp. hic*, latè contra Hot: Bachov. *n.* 1. at Diss. P. Voet. *hic, n.* 2. ac

5. An legato auri vel argenti veniat pecunia numerata eave contineatur voce mobilium, confer latè Decium *consil.* 381. Huber. *in prælection. parat. tit.* 10. *libr.* 33. *ffor. num.* 5. & *tit.* 1. *lib.* 34. *n.* 1.

Ad §. 2. d. t.

1. IN textu ibi, *tangi non poss:* &c. juxta id Lucretii *libr.* 1. *Tangere enim & tangi nisi corpus nulla potest res*, add. tamen & Sneydewin: *hic, n.* 2. *ibique* Gothofr. *in addit.*

2. Hinc & incorporalium non est dominium ut per Treutl. *h. t. ffor. de R. D. th.* 1. *lit: l. ibique* Bachov. Hunn. 2. *resol. ad Inst. hic, quæst.* 5. *cum seq.* & latè Huber: *hic, num.* 8. *cum seqq. disp.* 30. & *disp.* 31. *per tot.* ut & *in prælect. parat. tit. praeed. n.* 13.

3. At Diss. Ungepaur. *exercit. Justin.* 5. *quæst.* 6. *pag.* 250. *cum seqq.* satis etsi brevius refutatus per Ludwell: *ad* §. 11. *tit. praced. n.* 1.

4. Ut nec possessio sed saltem quasi adeoque impropriè, vide *all. per* Aug. Barbos. *in collectan. ad l.* 1. *tit.* 15. *libr.* 2. *Cod. sub fin.* ac conf. omninò de utroque Huber. *p.* 1. *digreß: libr.* 4. *c.* 7. & *p.* 2. *libr.* 2. *c.* 3. ac *in animadvers. subjectis cap.* 18. & *ubi supra.*

5. In textu ibi, *quæ in jure consist:* &c. id est, jura, Cujac: *in not: hic*, quæ autem an contineantur voce mob: vel immobilium potius, vide præter notata *supra sub fin. tit.* 2. *libr.* 1. & *l.* 14. *C. de SS. Eccles.* Surd: *consil.* 26. *n.* 3. *cum seq.* & subtilius Huber. *d. loc. n.* 6. *cum seqq.*

6. In notis *n.* 2. *alias lit: l.* Ac quid hactenus in dote & an sit quid universale sicut pleraque hic relata, vide Hillig: *ad Don. enucl.* 14 *comment.* 4. *lit: A.* Bachov: *vol.* 2. *ad Treutl. tit. de jur. dot. th.* 1. *lit: B.* Gryphiandr. 1. *œcon. leg.* 7. *n.* 14 *cum seqq.* Mantic: *libr.* 12. *de tac. & amb. convent. tit.* 6. Huber: 4. *digress.* 9. & *in animadvers. subjectis cap.* 17. Anton. Matthæ. *tract. matrimon. disp.* 7. *ibique all. ab initio*, & latè Vult. *ad princ. tit. 8vi infra, n.* 9. *cum seqq.*

7. In textu ibi, *sicut hereditas*, &c. confer omninò Huber: 4. *digress. cap.* 3. ea utique non est pecunia infra relata sed successio ut in legibus à Goth. *hic, all. num.* 3. *alias lit: m.* add. & præter Cujac: *in not. hic*, latè Harprecht. *n.* 26. *cum seqq.* Feltmann: *tract. de jure in re*, &c. *cap.* 17. *n.* 32. *cum seqq.*

8. Sanè vox, *hereditas*, est homonyma, ut vel quandoque designet ipsas res hereditarias, vide Wissenbach: *ad l.* 62. *de R. J. n.* 4. quod & in voce, *jurisdictio*, usu venire docet Pagenstecher inter typos demum mihi visus *manip.* 3. *Sicilim. ad ffta, d. t. pag.* confer *sis* notata *ad* §. *seq. n.* 2.

9. In textu ibi, *res corp. contin:* &c. Confer præter notanda *ad l.* 7. §. 4. *ff. de pecul: l.* 2. *sub fin: C. de servit:* Carpzov. *p.* 2. *const.* 3. *defin. forens.* 10. & *prax. crim: quæst.* 59. *n.* 10. *cum seq.* Ludwell: *tract. de ult. volunt. p.* 1. *cap.* 3. *pag.* 41.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Ad §. 3. seu ult: d t. Inst: lib: 2.

1. HUnc §phum saltem fuisse subjectum ad connectendum istum tit: cum seqq. benè conjicit Bachov: *hic*, adeoque tantum servit pro continuatione cujus hic exactior potuit esse Imper: quam in Cod: juxta notata *ad l. 2. ff. de statu hom:*

2. In textu ibi, *servitutes*, &c. quæ non nisi valdè abusivè quin necessitativè & comprehensive dicuntur corpora *in l. 17. ff. de except.* sicut & ea tribuuntur angelis quin ἀνθρωποπαθῶς in sacris bibliis sæpè Deo enti simplicissimo, & immenso quicquid dixerit Vorstius quem reprobo post *tit. infra de donat.*

3. Magis propriè servitutes accensentur rebus immobilibus ut per Tiraquell: *de retraict. lign. Operum tom. 3. gloss. 5.* qui & *gloss. 7. num. 55. cum seqq.* in specie de usufruct. hactenus tractat.

Ad tit: 3. lib. 2. Inst: de servit:

1. COnfer præter passim notata *ad tot. libr. 8. ffior. & tit: 34. libr. 3. Cod.* ac Cepoll: Waitzenegger: aliosque *in pecul: tract.* Ludov: Vital: 2. *var. lect. 1. cum seqq.* Simon à Lewen, 2. *censur. for* 14. definitionem servitutis latè tractat Waitzenegger: *diss. 3. de servit: cap. 2.* Simonem saltem jam laudatum ἀμαθίας in jure nostro non minus quam in all: ejus censura forensi falsè arguit Ant: Matthæ: A. F. A. N. *tract. de probat. c. 2. num.* 77.

Ad princ: d. t.

1. IN textu ibi, *non etiam jum. ag.* &c. vehi tamen jumentum potest & jumento, ut & equitare super equo, juxta Goth. *hic, n.* 3 *alias lit: o*, ac latius Portium, *n. 7. cum seqq. ibique* Jas. *in addit* & Huber: *n.* 8 *disp.* 43.

2. Ac confer Waitzenegger: *d. tract. diss.* 4. *c.* 2 *n. 7. cum seq.* Cujac: *in not. hic*, qui & latè tractat differentias inter actum & viam.

3 In textu ibi, *vel jumentum*, &c. vide Don: 11. *comm. 6. ibique* Hillig: *lit: D.* qui post Alber: Gentil: tuetur hanc receptam lectionem quam multum solicitat Hotomann: qui hic legit, *armentum*, at confer P. Voet: *hic, num.* 2. & Vinn: *n* 3. qui nil in omnibus hic relatis definitionibus mutandum censet, ac Treutl. *p. 1. disp. 17. th* 4. *lit: c. ibique* Bachov.

4. Quibus add: *sis*, præter *alleg. per* Anton: Matthæ: Ultraject: *disp.* 6 *tract. de servit. num. 3. cum seqq.* Bachov: & Harprecht: *hic, n.* 49. qui & *in seqq.* omnes nodos hactenus solvit, ut & Huber: *p. 2. digress. 12. cum seqq. libr.* 2.

5. In textu ibi, *vel vehiculum*, &c. nec obst: *l. 13. ff. h. t.* ut per notata *ibid.*

6. In textu ibi, *etiam sine jum:* &c. vide præter Harpr: *ubi supra* fusè Hunn: 2 *resol. ad Inst. 2. quæst.* 3. Waitzenegger: *d. tract. diss. 4. c. 3. n. 4 cum seqq.* & contra Anton: Fabr: 1. *conject. ult.* Bachov: *hic, n. 3. & ad Tr. d. lit: C.*

7. In textu ibi, *via est jus eundi*, &c. vide præter Don: *d. cap.* 6. qui sub fin. putat hic legendum, *vehundi*, ut & Conn: 4. *comm. 11. n.* 1. Goth: *in notis ad parallelam l. 1. ff. de S. R. P. n. 14. alias lit: f.*

8. Ac confer præter Dd. *hic nominatim* Ant: Matth: sen: *in animadvers.* & Wolf: *in erotem:* Grot: *in florum spars.* Arumæ: *exercit. 5. quæst.* 6. Wes: *in par. d. t. ffior. n.* 1.

9. Add: tamen pro recepta hac Gothofredi editione præter *supra all n. 3. cum seq.* & Alb: Gentil: 4. *lect.* 4. Lyclama 3. *membran eclog.* 12. Wissenbach: *hic, n. 12. disp.* 11. Waitzenegger: *d. diss. 4. c. 4 ab initio.*

10. De viarum reparatione alias notavi *ad l. 7. C. de SS. Eccles.* ac confer Ahas: Fritsch: *tract. de regali viar jure, c.* 14. Waitzenegger: *d c. 4. n. 38. cum seqq.*

11. In textu ibi, *& ambulandi*, &c. cum socio scilicet ita gloss: *in parallela l. 1 de S. R. P.* & magis ergo cum uxore argt: §. 2. *infra, de usu & hab: cum ibi* notatis, ac confer *l. 111. ff. de V. O.*

12. Add: tamen & Portium *hic, num.* 6. Bachov: *ante num.* 2 & ad ista hujus princ. verba Ant: Matth: sen: ejusque patrissantem nomine & omine filium *in d disp. 6. n.* 6. Tulden: *h. t. Inst. c.* 10. qui statuit ambulare esse spatiari amœnitatis causa, quod parum convenit cum *l. 8. ff. h. t.* quin juxta Flaccum 5. *carm. epod.* 4. ambulare proprium est *huc & huc euntium.*

13. Ac confer de isto verbo plura per Jac: Curt: Brug: *tom. 1. conject. libr. 3. c.* 28. Huber: *hic, n 7. disp.* 43 & nota, semitas alicujus avertere Threnor: 3 *vers. 9. &* 11. dici pro incarcerare, vel ut ibi explicat Grotius *in annot.* libertatem ambulandi adimere, quod & potest fieri ei qui à via recta deviat ad vineas, arva & prata, nec quicquam obstante aliquo salvo conductu vel dato aut concesso innoxio transitu ut per Portium *hic, n.* 11.

14. In textu ibi, *qui actum hab: & iter habet*, &c. vide tamen Coras: *ad l. 1. ff. h. t. n. 93. cum seqq.* Harprecht: *hic, n. 48. cum seqq.*

15. In textu ibi, *nam & iter*, &c. add: tamen præter *all. ad d. l. 1. ibique* Duaren: & *ad l. 4 §. 1. tit. 5. libr. 8. ffior. & 1. disput. anniversf.* 31. Ungepaur: *exercit. Justin. 6. quæst. 6. cum seq.* Jo: Rob: 4. *sent.* 5.

16. In textu ibi, *aquæductus*, &c. de quo confer *all. per* P. Voet *hic, sub fin.* & imprimis Harprecht. *à n.* 68. Christin: *vol. 5. tit. 4. decis.* 83. Borg: Cavalcan: *p. 5. decis. 5. cum seq.* Tulden: *ad hunc tit. Cod. n.*

Ad §. 1. d. t.

1. IN textu ibi, *urb. servit. sunt hæ*, &c. add: præter hic enumeratas similes plures, quæ, ut hic dicitur, ædificiis inhærent, vel ut explicatur *in* § 3. *infra*, sine iis constitui nequeunt, unde Portius *hic*, exponit vba *l. 72. §. 6. ff. de cond: & dem:* ibi, *legato non cohæret*, &c. id est, sine ista ratione consistit legatum, add: *sis*, ibi notanda.

2. Nil

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

2. Nil alias obſtat huic enumerationi *l. 2. ff. de S. R. P.* (etſi in ea JCti ejuſve librarii erratum notat Hotomann: *hic*) *l. 4. §. 1. ff. in quibus cauſ. pig. tac. contrah.* vide præter notanda *ad dd. ll*, Govean: 1. *var. lect.* 16. Anton: Oliban: *ad §. Æque ſi ag: quis* 2. *infra de action: n.* 102. *cum ſeqq.* Vinn: *hic, n.* 1. *&* 2. Huber: *in prælect. par. h. t. Inſt. n. 2. pag.* 155. Ant. Matth. *de ſervit. diſp. Ultraj. 5. n. 2. cum ſeqq.* Pagenſtecher *manip.* 3. *Siciliment. ad ffta h. t. pag.* 68. *cum ſeq.*

3. Ac quod prædia non diſtinguantur loco ſed uſu, qualitate & materia, probatur non ſolo *hoc §*, ſed & *l. 1. ff. comm præd. l. 16. C. de prædiis min. l. 198. de U. S.* ac confer. præter *ſupra all. n. præced.* Don. 11. *comm.* 4. *ibiq;* Hillig. *litt: B. C. D.* Treutl & Bachov. *h. t. fftor. th. 1. lit: B. ibidemque* Hunn. & *hic* 2. *reſol. tr. 2. quæſt.* 2. Parlador. *quotid. different. jur.* 79. Jo. Lud. Lang. *inſign. qq. decad. 4. theor.* 4. Anton. Matth. ſen. *in not. hic*, ejuſque ejuſdem nominis & profeſſionis filium, *de ſervit. diſput. 5. num. 2. cum ſeq.* Sneydewin. *ad princ. h. t. n.* 8. *ibidemque* Giphan:

4. Add. & præter Dd. *hic nominatim* Sneydewin. *n.* 3. Bachov. *n. 1. 2. &* 3. Ant. Matthæ. ſen. *in animadverſ.* Ludwell. *in comm. n.* 1. Harprecht. *n. 3. cum ſeqq.* Pichard. *num. 3. cum ſeqq.* Pagenſtecher. *aphor.* 54. latè Waitzenegger. *diſſ. de ſervit. 3. c. 1. num. 3. cum ſeqq.* Coraſ. *in antelud. l. 1. ff. h. t. num. 8 cum ſeqq.* Ludwell: *ad princ. h. t. n.* 2. quod & in perſonis ſervorum ſervatur, ut *l. 97. de legat.* 3. & per Laur. Pignor. *tract. de ſervis, pag.* 33 *cum ſeq. edit: in 4to.*

5. In textu ibi, *onera vicin:* &c. quæ eſt ſpecialis & ſingulare quid habens ſervitus, ut per Grotium *in florum ſparſ. hic*, Anton. Matthæ. *d. diſp. 5. n. 4. ibique all.* ac quidem diſtincta & plenior quam ſervitus tigni immittendi, ut per Hotomann. *hic, enunc.* 2.

6. In textu ibi; *ut ſtillicidium*, &c. de ſervitute ſtillicidii avertendi, Waitzenegger. *d. diſſ. 3. c. 6. ab initio*, Cyriac. *controverſ. forenſ.* 568. *ab initio*, ac in genere de hac & præced. ſervitute Tulden. *ad hunc tit. Inſt. c. 8. cum ſeq.* & Huber. *in prælect. n* 9.

7. In notis *n. 11. alias lit: t.* Hanc etiam lectionem præfert Ant. Matthæ. *d. diſp. 5. n.* 5. ac confer Waitzenegger. *d. cap. 6. num. 23. cum ſeqq.*

8. In textu ibi, *ne altius quis toll.* &c. nec obſtat *l. 2. ff. de S. R. P.* per ibi notata pridem è Don. *ſupra & ad finem hujus §phi infra*, ut & *ad l. 2. ff. de S. U. P.* ac

9. In notis *n. 12. alias lit: u.* vide præter notanda *ad all. l. 8. cum ſeq. C. h. t. & ad §. 2. infra, de act.* Pagenſtecher. *manip. 3. Siciliment. ad ffta, h. t. pag. 70. cum ſeqq.*

10. In textu ibi, *ne luminibus*, &c. vulgo hæc ſervitus dicitur prætendi ab iis qui in dignitate conſtituti nolunt promoveri digniores, confer alias de iſta ſervitute differente à præced. ut & ſervitute luminum Hœnon. *hic controverſ.* 5. *cum ſeq.* & Ludwell. *hic, n.* 3. Huber. *n. 8. & 9. diſput.* 44. Pagenſtecher. *d. loc. pag. 72. cum ſeqq.*

Ad §. 2. d. t. Inſt. de ſervit:

1. OB interpoſitionem hujus §phi, quem Hotomann. immediatè ſubjicit princ. & præponit §pho præced. valdè maledictis impetitur Tribonianus & per eum Imperator à maſtygibus, quaſi temetum, cum hæc ſcribi fecit, bibiſſet, dicit Vinn. *hic, ab initio*, eorum proterviam abhorrens merito ut notavi *ad §. 1. proœmii Inſt. ſupra & §. 6. præfat. 1mæ fftor.*

2. Sicut & Bart. poſt gloſſ. *l. ult. C. in quib. cauſ. reſtiut. non eſt nec. ỳb. quærere*, dicit Placentin. dixiſſe, Juſtinianum bibiſſe vel benè potaſſe & ſui oblitum fuiſſe, prout vinum parit oblivionem & inadvertentiam, ſecundum Jo. Selv. all. in margine gloſſæ, & Flaccum, 2 *carmin. od.* 7. ubi metonymicè meminit *obliviosi Maſſici*, vini ſcil. generoſi ab eod 1. *carm.* 1. itidem laudati, quod utique ſæpè evenit iis, qui *generoſi munere Bacchi Diffudere animos*, ut eſt apud Ovid. 4. *metamorph. in fabula de Tereſia augure.*

3. Alias de vini uſu & abuſu confer præter notata *ad l. 40. de R. J. l. un. tit. 7. lib. 9. Cod. n. 37. & pecul. tract.* Grataroli *de uſu vini* ac *all. per* Hahn *in obſ. ad Weſ. par. de contrah. emt. n.* 6. Tiraquell. *de nobilit. c. 31. n. 174. cum ſeqq.* qui & *eod. cap. num.* 536. plura ſuperioribus analoga refert.

4. Ac de ebrietate, ſeu temulentia ut vocatur *in d. l. un. Cod.* Lather. 2. *de cenſur.* 3. & Comm. ad Horat. 2. *ſermon. ſatyr. 8. & 1. epiſtol.* 5. qui etiam *in libro de arte poëtica* refert dici, *Reges multis urgere culullis, Et torquere mero quem perſpexiſſe laborent*, qui autem torquendi modus fortè in Chriſtianiſmo tolerabilior, quam ille ab ethnicis derivatus per fidiculas, equuleos, &c. de quo agitur *in titulis fft. & Cod. de quæſt.* ubi de eo plura noto, quicquid autem de tormentis hactenus dixerit ſophus ethnicus Tullius *in topicis ad doctum Trebatium*, §. 40. vix tamen id medium pro remedio ad eruendum veritatem admitto, ut latè notavi *ad l. 1. §. 23. ff. de quæſt.*

5. Similia etiam *ſupra n.* 2. traditis identidem extra modeſtiæ terminos in Imperatorem noſtrum debacchatur Zaſius *ad §. 28. Inſt. de act. n.* 1. quales autem ut larvas luctantes cum mortuis & ſuperos infeſtantes Titanes merito taxat Bachov. *hic*, & *all. per* Aug. Barboſ. *in collectan. ad d l. ult. Cod. in quib. cauſ.* &c. *n.* 14. quibus add. *ſis*, quæ noto *ad §. 35. infra, de legat.* & tradita per R. Fulgoſ: *ad l. 9. ff. de juriſd. num.* 4. etſi non laudo adulatores qui vel vinolentiam in Alexandro laudarunt ut legere eſt apud L. Cœl. Rhodig. 9. *lect. antiq.* 11. *& lib. 28. cap.* 30.

6. In textu ibi, *aquæhauſtum*, &c. Obſt. *l. 14. §. ult. ff. de alim: leg:* & quidem antinomiam agnoſcit more ſuo Hotomann. nec niſi per criticam ſecando nodum ſolvere ſuſtinuerunt Ant. Matthæ. *in not. pag.* 103. Bachov. & Vinn. *in*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

comm. n. 1. Don: 11. *comm.* 7. Longovall: *ad l.* 3. *ff. de jurisd. pag.* 267. Bachov: *ad Tr. vol.* 1. *disp.* 17. *th.* 5. *lit: B.* Huber: *in prælect. par. tit.* 2. *libr.* 8. *ffor. n.* 2. *sub fin.* Waitzenegger: *de servit. diss.* 4. *num.* 15. quem tamen add: *ibid. n.* 2.

7. Ast vide potius pro solutione Pagenstecher *manip.* 2. *Siciliment. ad compend. jur. ffor.* §. 60 *pag.* 168. Ludwell. & Hortens: *hic* qui hunc §. connectit cum præcedentis fine ut cesset omnis difficultas, ac Hillig: *ad d. cap.* 7. *nuclei Don. lit: E.* Lang: *insign. jur. quæst. decad.* 4. *theor.* 4. Gœhausen *p.* 3. *peric. Ac.* 2. *quæst.* 14. Lyclama 6. *membran. eclog.* 11. Bronckhorst: 1. *enantioph. ass* 96. Wissenbach: *h. t. ffior. n.* 16. Wesenb. *in parat. ff. de S. R. P. n.* 3. *cum seq.* ac confer *sis*, de isthac servitute insignem casum decisum per Alex: ab Alexandr: 4. *gen. dier.* 5.

8. In textu ibi, *jus pascendi*, &c. vide notata *ad l.* 3. *ff. de S. R. P. in princ. l.* 4. §. 2. *ff. Si serv. vind.* & remissivè quidem Ricc: *collect. decis.* 1072. *&* 1077. discursivè autem & decisivè Carpzov: *p.* 2. *const.* 41. *defin. forens.* 1. *cum seqq.* Grake *tract. de privata autor. class.* 2. *cap.* 3. *num.* 12. *cum seqq.* Cepoll. *tract. de S. R. P. cap.* 9. Klock: *tom.* 4. *consil.* 49. *cum seq.* Zas. *in parat. ff. de S. R. P. n.* 10. *ibique all.* & per Struvium *syntagm. jur. civ. exercit.* 13. *n.* 25. Donell: *in consilio subjecto ejus operibus posthumis, pag. mihi,* 223. *cum seqq.* Waitzenegg: *diss.* 4. *de servit. c.* 6. latè Harprecht. *ad princ. h. t. à n.* 10.

9. De moderamine juris pascendi conf. præter notata *ad l.* 17. *ff. de S. R. P. l.* 13. *ff. commun. præd.* Klock. *tom.* 4. *consil.* 70. Berlich: *p.* 2. *decis.* 201. Pantschman. 1. *quæst.* 22. Ant. Fabr. *Cod. forens. h. t. defin. ult.* & latius Sneydewyn: *ad princ. h. t. n.* 28. *cum seqq.* Cephal. *consil.* 491. Feltmann: *tract. de inclus. animal. cap.* 13. *& cap.* 24. *sect.* 8. *cum seq. ac cap.* 48. *sect.* 8. *cum seqq.* ubi de consuetudinario vel statuario spicilegio pascuorum vel pratorum post messem, de quo relinquendo vide *Exod.* 23. *vers.* 11. *Levit.* 23. *vers.* 22. *Deuteron.* 24. *vers.* 14. *Ruth.* 2. *vers.* 9. *ibique* Comm: id autem non est servitus, ut nec jus compascui utpote quod non est in re aliena sed simul propria ex societate particulari, cui renunciari potest at non præscribi alias.

10. De præscriptione juris pascendi, vide præter notata *ad* §. 1. *infra, de usuc.* Lud. Bellum, *consil.* 155. M. VVesenb. *p.* 1. *consil.* 18. *& p.* 7. *consil.* 311. Myns. *cent.* 4. *obs.* 53. & latè Flamin. de Rub. *consil.* 13. *per tot.* Mastrill. *decis.* 114.

11. De jure in alieno venandi, vide præter pro & contra *all. per* P. Voet. *ad rub.. h. t. n.* 6. Tulden. *ad tit. Inst. de R. D. supra cap.* 24. *sub finem, & cap.* 27. Harprecht: *ad princ. h. t. sub fin. & ad* §. *Feræ.* 12. *supra de R. D. n.* 136. *cum seqq. & n.* 181. *ibique* per me notata.

12. Ac add. *sis* post Zasium cum encomio allegatum, Zoannett. *tract. de 2plici venatione, n.* 103. *cum seqq* M. Berlich. 5. *conclus.* 51. *&* 1. *decis.* 151. Fachinæ: 11. *controvers.* 1. Pagenstecher *manip.* 3. *Siciliment. ad ffta, h. t. pag.* 67. & de singulis servitutibus hic relatis peculiariter, Coras. *ad l.* 1. *ff. h. t. n.* 126. *cum seqq.*

Ad §. 3. *d. t. Inst. de servit:*

1. IN textu ibi, *quoniam sine præd:* &c. vide notata *ad l.* 1. §. 1. *ff. commun. præd.* ac interim Don. 11. *comm.* 1. *& cap.* 9. *per tot. ibique* Hilliger: *lit. M.* ut & eund. Don: 11. *comment.* 10. *pag.* 543. *sub fin.* Giphan. *hic*, & Ludwell. *in comm.* qui respondent *ad obst. l.* 10. *ff. de S. R. P. l.* 23. §. *Futuro. ff. de S. V. P.* ac latius Harprecht. qui 3. nodos hactenus solvit, *a num.* 3.

2. Ac quia prædio non personæ debentur, vide Franc. d'Amaya *ad l.* 1. *tit.* 16. *lib.* 10. *Cod. n.* 3. Jas. & Zillett. *ad Portium hic, lit. b. n.* 5. *ibique all.* qui tractant an benè hactenus libelletur in confessoria, deberi sibi servitutem, ut *in* §. 2. *infra, de act.* quod affirmant, ut scil. dextrè explicentur ista verba, *sibi deberi*, ratione juris scilicet quod habet in prædio, juxta *l.* 66. *cum ibi notatis ff. judic.*

3. Unum sanè è dominis prædio communi servitutem acquirere vel imponere non posse, docet Harprecht: *hic, à n.* 6. qui solvit 4. nodos, ac

4. An hæ servitutes extinguantur interitu prædii, vide notata *ad l.* 20. §. 2. *ff. de servitut. urb. præd. ibique* Costal. *in adversar.* cui est *l.* 19. & confer Carpzov. *jurispr. for. ad const. Elect.* 41. *defin. forens.* 19. Don. 11. *comm. ult. sub fin.* Arumæ. *exercit.* 5. *quæst.* 15. Bachov. *ad Tr. h. t. ffior. th.* 16. *lit: C. aliosque all. per* Ant. Matthæ. *tract. de servit. disp.* 7. *n.* 18.

5. In specie quid hactenus obtineat in casu confusionis prædiorum dominantis & servientis? vide præter Bocerum *hic*, ejusque æmulum Harprecht. *n.* 31. *&* 42. Surd. *consil.* 17. *n.* 3. *& n.* 19. *cum seqq.* Ant. Matthæ. *d. disp* 7. *n.* 16. *cum seq. ibique all.* & Carpzov. *d. defin.* 19. qui & variè circa *quæst. num. præced.* tactam distinguit.

6. In textu ibi, *nec quicquam*, &c. Hæc verba benè contra Pacium vindicat Bachov. *hic, n.* 1. ubi & *n.* 3. *ac ad* §. *seq. n.* 2. solvit nodum qui isti §pho nectitur *ex l.* 10. *ff. de S. R. P. l.* 23. §. 1. *ff. de S. V. P.* de quo & notavi *supra n.* 1.

7. Hinc nec servitutes præd. alii cedi possunt etsi benè earum commoditas juxta Portium *ad princ. infra, de usu & hab. n. ult.* ubi & passim noto.

8. In textu ibi, *nisi qui habet*, &c. vel habiturus est in dominio scilicet vel q. saltem, ut per Cepoll. *c.* 14. *de S. V. P.* vide latè Hotoman. *hic, ennnc.* 1. Vultej. *n.* 4. qui & de multis visa antinomia hactenus inter *d. l.* 10. *& l. ult. ff. Si servit: vind:*

9. In textu ibi, *Nemo enim*, &c. hæc verba postrema ita desinunt uno quasi spiritu abundanter, & me pergere faciunt

Ad

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Ad §. 4. *d. t.* confer *alleg: per* Broſſeum *hic.*

1. IN textu ibi, *paction: atque ſtipulationibus,* &c. ſi ſcilicet pactiones incontinenti adjiciantur contractui vel traditioni, ut *l.* 33. *in princ. ff. de S. R. P.* ubi Cujac: *in fine, tractat. ad Afric.* 9. ac confer contra Bachov: omninò Vinn: *hic, n.* 5. & Ludwell· *n.* 3. Harprecht: *ab initio*, qui nomine pactionum hic intelligi vult contractus.

2. Nec obſtat quod ſtipulatio benè contrahitur ſub conditione, ut §. 2. *infra, de V. O* ſub conditione autem non poſſit conſtitui ſervitus, ut *l.* 4. *ff. de ſervit.* quia poteſt quidem ſervitus æque ac res aliæ ſub conditione promitti non tamen conſtitui ut per Vinnium *d. loco.*

3. Ac confer præter notata *ad d. l.* 4. *ff. h. t.* §. 1. *infra, de uſufr. n.* 3. *& ad princ. d. t. infra,* Vult: *n.* 58. Tim: Fabr: *hic, n.* 9. *diſput. anniverſ.* 15. Hillig: *ad Don. enucl.* 11. *comm.* 10. *lit: B.* Waitzenegger: *tract. de ſervit. diſſ.* 1. *c.* 5. *ab initio*, & omninò Feltmann: *tract. de jure in re & ad rem, cap.* 20. *n.* 41. *cum ſeqq. ibique pro & contra all.* ut & de ſervitute ſeu uſufructu legato hactenus notata *ad l.* 19. *ff. quando ſervitut: am:*

4. In notis Goth. *n.* 18. *alias lit: y.* ibi, *& uſucap.* an in præſcribenda libertate adverſus ſervitutem urb: vel ruſticam, ſufficiat ſola negligentia domini prædii dominantis, vide Porcium *hic, n.* 7. *cum ſeqq. ibique* Jaſ. *in add* ubi & *a n.* 11. latè tractat de præſcriptione ſervitut: contra libertatem, ubi an requiratur titulus & ſcientia, vide notanda *ad l.* 2. *C. h. t.* & interim Harpr: *hic, n* 14. Pagenſtech: 1. *Sicil.* 19.

5. In textu ibi, *heredem ſuum damnare*, &c. poteſt tamen etiam ſervitus legari per modum vindicationis, ut *l.* 19. §. 1. *ff. quemadm: ſerv: amit:* Bachov: *hic, ſub finem.*

6. An autem per hoc videatur non tantum primus heres gravatus, ſed & porro alius, etiam ſingularis ſucceſſor, vide latè Ang: *hic, n.* 2. *cum ſeq. ibique all.*

Ad tit: 4. *libr.* 2. *Inſt: de uſufruct.* confer remiſſ: Ricc: *collect: deciſ:* 2390 *ab initio.*

Ad princ. d. t.

1. IN textu ibi, *eſt jus*, &c. id eſt facultas ut per Mynſing: *hic, n.* 3. Harprecht: *n.* 8. *cum ſeqq.* (ubi & ſequentia hujus definitionis vindicat) Vinn: *num.* 1. Don: 10. *comment.* 2. *ab initio*, quibus tamen add: Hotomann: *hic, enunc.* 1 & Ungepaur. *exercit. Juſtin.* 6. *quæſt.* 5. *&* 9.

2. Ac confer de hac definit: *ſis*, præter Vult: *hic*, & latius Joan: del Caſtillo Sotomay: *quotid. controverſ. de uſufr. c.* 4. *ibique n.* 1. *all.* & Waitzenegger: *de ſervitut: diſſ:* 2. *cap.* 2. Lyclama 7. *membran: eclog:* 29.

3. In textu ibi, *alienis rebus*, &c. nec tamen nullus eſt uſusfructus cauſalis (etſi ita velint Anton: Matthæ: & Hœnon: *hic, controverſ.* 15. *diſp.* 5. *ibique alleg.*) ejuſque diſtinctionis vulgaris ab iſto formali hic definito aliquis eſt uſus per notata *ad l.* 1. §. 1. *ff. Si ager vect. pet. tit. ult. libri 6ti, l.* 4. *ff. de uſufr. accreſ: tit:* 2. *libri ſeq.* 7. *l.* 126. *ff. de V. O.* ac confer Waitzenegg: *d. cap.* 2. *n.* 4. *cum ſeqq.* Tulden: *h. t. Inſt. c.* 1. *ibique all.* & poſt Dd. vett. Vultej: *hic, num.* 8. *cum ſeqq* Ludwell: *n.* 3. Huber: *n.* 4. *diſp* 46. Harprecht: *n.* 11. *cum ſeqq.* qui nodos ſolvit, *ibique fuſè all. n* 22.

4. In textu ibi, *ſalvâ rerum*, &c. *earum*, legendum vult Hotomann: *hic*, ſed parum refert, nec iſthac definit: contineri q. uſumfructum vereor retentâ iſta voce, vide Huber: *hic, n.* 2. *& n.* 11. *diſp.* 46.

2. In textu ibi, *rerum ſubſtantia*, vide pro explicatione iſtorum poſtremorum ꝟborum hujus defin: benè Huber: *hic, n.* 4. *d. diſp.* poſt Borcholten qui duplicem intellectum tradit.

Ad §. 1. *d. t.*

1. IN textu ibi, *Nam heres nud:* &c. vide præter mea *ad l.* 3. *ff. h. t. in princ.* Pichard: *hic, n.* 4. *cum ſeq.* & omninò H. Eyben: *hic, obſerv. theor. pract.* 11. *cum ſeq.* ac

2. An ſi teſtator leget uni vèl pluribus prædium vel prædia, & dein eodem actu uxori omnium bonorum uſumfructum, uxor concurrat in illo uſufructu cum legatariis, vide latè per Ang: *hic, n.* 1. *ibique in addit. all.* Baldum.

3. In textu ibi, *deducto uſufructu*, &c. at quid ſi ſimpliciter non adjectis his verbis id fiat? vide *l.* 19. *ff. de uſufruct: leg:* quam tamen iniquæ cenſuræ ſubjicit Cypr: Regn: *hic*, nec in praxi obſervandam cenſent Vinn: *hic ante n.* 2. *& per eum alleg.*

4. Sed vide potius Huber: *in prælect. ad hunc tit. Inſt. num.* 2. *ibique in contrarium alleg. & in part.* 2 *prælection. ad ffta, h. t. n.* 8. *cum ſeq.* ubi præſertim de *l. Proculus* 19. *ff. h. t. ejusque materia*, ubi & notavi.

5. In notis *n.* 6. *alias lit: d.* ſed vide præter notata *ſupra ad princ. h. t.* Huber: *d. loc. parat. h. t. n.* 3.

6. In textu ibi, *pact. & ſtipulat.* &c. ſcilicet ſequente traditione & mediâ ſaltem patientia domini, ut per Don: 10. *comm.* 5. *ibique* Hillig: *lit: D.* Hunn: 2. *reſol. tractat.* 2. *quæſt.* 13. Bokelmann: *diſſ. de action. c.* 4. §. 7.

7. Ac confer præter notata *ad* §. 4. *tit. præced. n.* 3. *& l.* 3. *ff. h. t. ſub finem princ.* Manz: *tract. de uſufr. tit.* 1. *quæſt.* 7. *num.* 24. *cum ſeqq.* VVaitzenegger: *tractat. de ſervit. diſſ.* 1. *cap.* 5. *cum ſeqq.*

8. Quid autem in legato uſufructu & cur is ipſo jure conſtituatur, an vero opus ſit ut legatarius rem uſufructuariam à manu heredis accipiat, vide *l.* 3. *ff. h. t. ibique* Brunnemann: qui plures pro aſſ: citat, quibus præter notata *ad l.* 1.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

§. 1. ff. de usufr. accresc: add. omninò Eyben: hic, obs theor. pract. 12. ibique all. & per Bokelmann: d. c. 4 §. 8.

9. In textu ibi, in universum inut. &c. quod esse non debet, ideoque civitati relictus ususfruct perpetuò, dura saltem 100. annos, vide præter notata ad l. 56. ff. de usufr. Tusch: tom. 5. lit. L. pract. conclus. 86.

Ad §. 2. d. t.

1. IN textu ibi, vestimenta, &c. ac not: n 10. Tessaurus hic, ab Ans: mendosè citatus, quem potius vide decis. Pedem. 80. conf. Grev. 2. concl. 46. consid. 1. ac gloss: hic, verb. vestim. de quo & Don: 10. comm. 4. pag. 485. ibique Hillig: lit. B.

2. An vestimentorum sit quasi vel verus ususfruct: add. præter notata ad l. 15. §. 4. ff. h. t. & Dd. hic nominatim Jas: ad Porc: num. 21. Rittershus: & Cyprian: Regn: disp 6 Vinn: & Bachov: n. 5. Hotom: & Wesenb: n. 6. cum seq. Anton: Matthæ: sen: in not. & colleg. Instit. 1. disp. 6. n. 18. Wissenbach: hic n 7. disput 12. Tim. Fab. n. 11. disp. 15. Pagenstecher: hic, aphor. 56. pag. 142. cum seq Arumæ: exercit 5. quæst. 18. P. de Grev: ass. 10. diss. 5. post gloss: hic ℣b. vest.

3. Ac vide sis, Don: 10. comm. 4. pag. 485. & ad ejus nucleum Hillig: lit: B. Ant: Matthæ Ultraj: tract. de servit. disp 3. n 1. Bachov: ad Treutl. h. t. ult. lit: H. Harprecht: ad princ. h. t. n. 25. & omninò Waitzenegger. d. tract. diss. 2. c. 4. n 18. cum seqq. Lyclamam 5. membran. eclog. ult. Tulden: ad hunc tit. Inst cap. 10. ibique all. quoad practicam, & Huber: in p 2 prælect. parat. tit. 5. libr. 7. fftor. n. 3, 4, 5. ubi & de similibus quæ utendo quidem non consumuntur, sed paulatim saltem deteruntur, ut de toga à Parthenio sibi data, canit Martialis 9. epigr. 50. an in iis hujus cautionis remedio præcisè opus sit, ac confer notata infra, n. 14. & Huber: hic, disp. 40. num. 11.

4. In textu ibi, proxima est, &c. id est, similis & affinis, ut per Cujac: hic, & fac. princ. Instit. de locat.

5. In textu ibi, extinguitur, &c. an autem pecunia pereat heredi, vide per Anton: Matthæ: d. tract. disp. 3. sub finem, ac nota: infra, n. 9.

6. An autem ususfructus continea ur sta uto de usufructu, vide per eund: d. disp. 3. n. 18. & an contineatur legato usufructu omnium bonorum, per Tulden: h. t. Inst. cap. ult.

7. In textu ibi, namque ipso usu, &c. sicut vel juxta Lucret: annulus in digito subtertenuatur habendo.

8. In textu ibi, posse etiam constitui, &c. pactionibus scilicet ut supra in vero usufr. §. 1. h. t. & per Huldr: Eybën: hic, obs. 14. disquis. 6. Ant Matth. senior. in not. hic, ad verb. ut tum eo nom: &c. ejusque filium, d. disp. 3. n. 8. Hahn: in obs. ad Wes. parat. ff. de usufr. ear. rer. quæ usu consum. n 4. Huber. in prælect. hic, n. 8. & disp. 46. n. 12. & 13. (ubi contra Balduinum docet in q. usufr. re usufructuariâ perdita damnum esse usufructuarii,) Tulden: ad hunc tit. Inst. c. 9. Waitzenegger. de servit. diss: 2. c. 8. n. 4. cum seq. etsi non negem etiam legatum usumfructum rectè dici constitui, ut l. 3. in princ. ff. h. t.

9. Diss autem Ludwell: hic, & Treutl. p. 1. disp. 16. th. 2. in fine, ibique Hunn: in resolut. quæst. 11. Philipp. Matthæ. ad l. 2. §. ult. de reb. cred pag. 26. qui q. usumfr. saltem ult. voluntate constitui volunt cum leges solius quasi ususfr. legati mentionem faciant in tot. tit 5. lib. 7. fftor. & l. 44. ff de solut. cum simil. ad quos autem textus dici potest exempla non restringere reg: ut l. 1. §. 25. ff. de vi & vi arm. cum ibi notatis, ac in & per §. Appell infra, de except. confer & hactenus præter num. præced. supra all. Ungepaur. exercit. Justin. 5. quæst. 2. pag. 246. ibidemque all.

10 Nec ideo ejusmodi q. ususfructus coincidet in quasi mutuum, ut hic arguit Hotomann: quia id nil absurdi implicat si concederetur, etsi non desunt differentiæ, ut primo quod illi ut huic non obstat SCtum Macedo. Balduin hic, 2do, quia in illo deest mens & intentio contrahendi mutuum, ergo ut l. 19 ff. de reb. cred. 3. quia q. ususfr. planè respuit usuras secus ac mutuum ut per Hahn in obs. ad Wes. paratit. de reb. cred. sub fin & ad tit de usur. n. 2. pag. 63. vol. 2. edit in 4to, alias in folio, pag 36. 4to, quia quasi ususfr ad vitam aliudve certum tempus constituitur, mutuum vero vel statim repeti potest cum discretione saltem, ut l. 105. ff. de solut. cum simil. 5ta denique differentia est supra num. 8.

11. Adeoque contra Treutl. aliosque supra n. 9. all. satius decidunt Bachov. in not. seu animadvers. ad illum, & in comm. hic, ac VVissenbach. n. 5. disp. 12. & ad ffta, h t. n. 23. Arumæ. exercit. 5. quæst 17. præter supra n. 8. alleg. ac Giphan. Vinn. Harprecht. hic, n. 6 cum seqq. P. Voet n. 5. ad ℣b. utilitatis causa, &c. qui & simul n. 4. notat Myns. qui hic n. 10. post Bald. malè tradit, fructuarium pecuniæ non teneri reddere si casu fortuito ea perierit, quod & præter supra n. 5. & 8. all. benè reprobat Bachov. hic, sub fin cui est §. 4.

12. In textu ibi, ut tamen, &c. adeo ut donec id fiat, usufructuarius repelli possit exceptione, Gail. 2 obs. 46. num. 5. ubi & in seqq. tractat, an fructus ante cautionem præstitam sint usufructuarii, ubi & omninò vide Grev in conclus. ac præter notata ad l. 2. §. 1. ff Quod legator. Decium consil 607. ab initio, & consil. seq. 608. Nic. Bellon. consil. 54. Castillo Sotomay. quotid. controvers. de usufr c. 8. n. 18. cum seqq. Ant. Fabr. Cod. forens. h. t. defin. 3. & 9. & in rational. l. 13. in princip. ff. h. t. ut & variè disting. Ang. hic, n. 6.

13. Add. & præter Myns. hic, n. 7. & Tessaur. d. decis. 80. n. 3. Hier. de Cevallos, specul. comm. opin. quæst: 108. Tusch. lit: V. pract. conclus. 306. & præter Ant. Fabr. Cod. d defin. 3. & 9. Fr. de Roxas decis. Rotæ 426. VVaitzenegger de servit. diss. 2. c. 6. n. 42. cum seqq.

14. Nec

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

14. Nec tamen ideo cautionem esse de substantia quasi usufr. vide per Jas. ad Portium hic, n. 6. Harprecht: n. 15. cum seqq. P. Voet. n. 6. Huber. n. 7. disp. 46. & p. 2. digress. c. ult. Cypr. Regn. hic, n. 10. disput. 6. Eyben. obs. 15. disquis. 7. Waitzenegger. d. diss. 2. c. 8. n. 6. cum seqq. & me latius ad l. 1. C. h. t. ac Ant. Merend. 6. controvers. 49.

15. Adeoqve vel tacitè à proprietario vel herede remitti potest ut per W. L. Fabrit: in repetit ad Mynsingeri obs. 6. sub fin. ibique all. cui tamen add. Waitzenegger. d. cap. 8. num. 9 & diss. Hœnon: hic, controvers. 19. & 20. disput 5. quanquam à testatore nequidem expressè remitti potest, ut latè noto ad dict. l. 1. Cod. & per Harprecht: hic, à n. 183 & loc. infra all. n. 20. Hœnon: d. loc. controvers. seq. 21. etsi benè ab eo qui per conventionem (ut fieri posse docui supra à n. 8.) alteri constituit usumfr. ut per Harprecht: n. 200.

16. In textu ibi, utiliter, &c. id est satisdatò, Cujac: datisve fidejussoribus, ut per Goth: in not. hic, n. 15. alias lit: m. & Hœnon: controvers 18. disp. 5.

17. Add. tamen præter notata ad rubr. ff. usufructuarius quemadm. cav. & Dd. hic nominatim Ang: n. 7. & 9. Portium n. 8. Harprecht. n. 9. cum seqq. Cypr. Regn. n. 11. d. disp. 6. Gail: 2. obs. 47. ibique Grev. in conclus. & Eberhard: Fabrit: in repetit. Myns. 6. obs. 48. Anton: Hering: tract. de fidejuss. c. 5. n. 196. cum seqq. Brunnemann: ad l. 5. ff. d. t. 9. libri 7mi, num. 4 qui cautionem pignoratitiam admittunt, ut & quoad usum saltem citati à F. VVaitzenegg: d. diss. 2. c. 6. n. 46. cum seq. P. Voet. ad princ. h. t. n. 5.

18. In textu ibi, quanti hæ fu: æstim: &c. vide Gail: 2. obs. 46. n. 4. ubi tradit, cujus temporis æstimatio ineatur (de quo & Vult: hic, n. 5. è Jac. Philipp. Portio libr. 3. commun. opin. conclus. 18.) ac quatenus usufructuarius caveat pro rebus quæ usu saltem minuuntur puta vestibus & similibus quæ usu saltem minuuntur juxta notata supra n. 3. ac

19. Confer Grev: in concl. ad Gail. d. loc. consid. 1. Brunnemann: ad l. 1. d. t. fftor. sub fin. Vinn. 1. select. quæst. 29. & plura hactenus per Fachinæ. 8. controvers. 41, 42, 43. & 12. controvers. 50. Cephal. consil. 653. VVaitzenegger. d. c. 6. n. 56. cum seqq. Pagenstecher. manip. 2. Siciliment. ad compendia fftor. §. 67. pag. 170.

20. Quin omnis usufructuarius etiam rerum quæ usu non consumuntur tenetur cavere, ut per Harprecht: ad Clar. §. Testam. quæst. 64. ubi n. 4. cum seqq. nequidem eximi hactenus eum tradit qui retento usufructu bona sua alteri donavit, ac à n. 9. docet à testatore cautionem remitti non posse ut & notatum supra n. 15. ibidemque idem Harpr. à n. 26. docet ne quidem testatorem posse jubere heredem esse contentum fidejussore qui non est solvendo.

21. Denique an heres usufructuarii vel etiam pater qui est usufructuarius legalis, ut §. 1. cum seq. infra in tit. 9. pecuniam consumtam teneantur restituere post ejus quasi usumfructum finitum, vide præter notata supra Harprecht. ad §. 1. h. t. n. 27. cum seqq. ubi & subinde à n. 31. latè tractat an iste usufr. legalis patri competat in filii feudo adventitio de quo plura noto ad princ. l. 6. C. de bon. quæ lib. tit. 61. libr. 6. Cod. confer interim præter ibi alleg. per Harprecht. præsertim n. 40. diversimodè Hœnon hic controvers. ult. d. disput. 5. Giurb. de success. feud. prælud. 2. n. 6. Carpzov. p. 2. Jurispr. forens. ad const. Elect. 10. defin. 5: cum multis seqq. Brunnemann. ad l. ult. C. h. t. sub fin.

Ad §. 3. d. t. Inst: de usufr.

1. IN textu ibi, morte usufructuarii, &c. 4. removet obstacula Pichard. hic, ac confer præter fusè all. per Franc. d'Amaya, 3. observ. 9. ab initio, brevius solito Harprecht: hic, num. 3. cum seqq. & aliquid ex Ant. Fabro Cod. forens. h. t. defin. 4. & 5.

2. In textu ibi, & 2bus cap. &c. nil obst. l. 3. ff. Quib. mod. ususfr. am. ut per Ludwell. hic in verb. max. & media, &c.

3. In notis n. 3. alias lit: r. ibi, deportatione, &c. Diss. Nic. Valla, de reb. dub. tract. 20 art. 8 reprobatus à Wissenbach. in embl. Tribon. ad l. 30. §. 1. ff. de don. int. virum & ux. l. 1. in fine, ff. de usufr. leg. ubi & tradit olim minimâ capitis diminutione finitum fuisse usumfr.

4. Ac confer præter notata ad l. penult. §. 2. C. h. t. l. 1. in princ. ff. quib. mod. ususfruct. am. Bachov. hic, cui est §. 5 n. 3. ad vers. cap. diminutione, ubi latè de ratione istius veteris juris disputat, add. & Franc. d'Amaya 3. obs. 9. n. 17. cum seq. ibique all. & per Harprecht hic, n. 10.

5 An & hodiè banno finiatur ususfructus ac quatenus, vide Cypr. Regn. censur. Belg. hic, n. 1. ibique all. ac an professione monasticâ? vide præter notata ad auth. ingress. & auth. seq. C. de SS. Eccles: latè Tulden. ad hunc tit. Inst: cap. 6. Harprecht. hic, n. 15. cum seqq.

6. In textu ibi, & tempus, &c. si usufructuarius per constitutum tempus nullo modo utatur vel etiam si utatur contra præscriptum modum utroque casu non utendo usumfructum amissum dicemus argum: l. 10. §. 1. & l. 18. ff. quemadm. serv. am. ita Cujac: & Anton: Matthæsen: in notis seu animadversionibus hic, Huber. hic, disp. 47. n. 2.

7. Confer tamen Don: 10. comm. 17. pag. 509. ab initio, ibique Hillig: lit. H. & Vinn: hic, n. 2. qui isthæc verba, per modum, defendit contra Bachovium, ac add. Wissenbach. de V. S. disput. 12. n. 7.

8. Ac quod per solum non usum amittatur ususfructus etsi alius rem fructuariam tanquam liberam bona fide per tanti temporis spatium non possedit, vide præter notata ad §. 4. supra de servit. n. 4. Harprecht: hic, n. 28. cum seqq. VVaitzenegg. d. tract. diss. 1. cap. 8. n. 13. qui & in seqq. subinde latè tractant an per non usum ita finito usufructu simul præscribatur

tur

tur perſonali actioni pro eo competenti, de quo confer notata *ad l.* 16 *C. h. t.*

9. An & malè utendo amittitur uſusfructus? Pro negativa fac. quod videatur ſufficere proprietario ex ſtipulatu actio *l.* 2. *ff. uſufr. quemadm. cav.* ac confer textus *l.* 27. *ff. de noxal. act. l.* 15. §. 3. *ff. h. t.* vide Huber. *hic, d. diſp.* 47. *n.* 2. & omninò Eyben: *hic, obſ.* 16. *n.* 3. *cum ſeqq. disq.* 7.

10. Add. & præter notata *ad Nov.* 2. *c.* 3. ibi, *nec qualibet eſt*, P. de Grev. *hic, diſ.* 5. *n.* 18. *in fine*, VViſſenbach: *n.* 16. *diſp.* 12. Treutl. *h. t. th.* 6. *lit: F. ibique* Bachov: *in not.* & Hunn. *in reſolut. quæſt.* 18. VVeſenb: *in parat. ff. quib. mod. uſusfr. amitt. n.* 8. qui tamen ſibi contrarius *in comm. hic*, diſſentit poſt Bald. & Caſtr. *in auth. Qui rem. C. de SS. Eccleſ* ubi & notavi poſt Dd. & Brunnemann. *ibid. & ad l* 1 *ff. uſufr. quemadm. cav. n.* 19. *cum ſeqq.* qui diſtinguendo reſolvit denique, ut & Hunn: *aliiq; jam all.* ac VVaitzenegger. *de ſervit. diſſ.* 2. *c.* 7. *n.* 25. *cum ſeqq.* Manzi; *de uſufr. tit.* 4. *quæſt.* 2. *n.* 60. *cum ſeqq.*

11. Sanè verba hujus §phi, *per modum & tempus*, nil obſtant ut jam ſupra notavi, ac benè explicantur *in l. penult. C. h. t.* ut nec obſtat *l.* 9. §. *ult. ff. de damn. inf.* non enim ſequitur, fructuarius quandoque frui prohibetur ergo ipſo jure amittit uſumfr. argum: *d. l.* 27 *ff. de nox.* & eorum quæ noto *ad l.* 48. §. 1. *ff. h. t.* ac per VViſſenbach. *d. diſp.* 12. *de V. S. n* 7. *& in l.* 16 *C. h t. pag.* 462. & latius Harprecht. *hic, n.* 57 *cum ſeqq. alias edit: in 4to à n.* 59

12. Saltem ſecundum contrariam Baldi aliorumque opin: *in d. auth. Qui rem*, adeoque pro caducitate in Sabaudia deciſum refert Ant. Fab. *Cod. forenſ. h. t. defin.* 2. & in Parlam. Pariſ. Papon. *libr.* 14. *tit.* 3 *arreſt.* 3 ac in curia Mechlin. Chriſtinæ, *vol.* 2 *deciſ.* 176. *n.* 3 *ſub finem cum ſeq.* ubi confer fusè all. & Gothofred. *ad l.* 15. §. 1. *ff. h. t.* ubi & aliquid noto

13. An autem tum & amittat impenſas & meliorationes, ut in caſu *l.* 2. *C. de jur. emphyt.* vide præter ibid. notanda, Harprecht. *ad* §. 2. *h. t. n.* 98. *&* 99.

14. In textu ibi, *cedatur*, &c. ſecus ſi ſaltem locetur proprietario, vide tamen *l.* 29. *in princ. ff. Quib. mod. uſusfr. am* & quæ ad eam contra Bern. Autumni cenſuram latè diſſerit Huber. *p.* 2. *prælect. parat. d. t. ffor. n.* 3.

15. In notis *n.* 7. *alias lit: u*, ſolve, aliud eſt cedere, aliud vendere, donare, &c. qui cedit mox tradit, at qui vendit retinet uſque dum tradat, ita poſt Cujac. *in notis hic, & ad* §. 1. *tit. ſeq.* ac *ad Ulp. fragm. h. t.* Borcholt *ad d.* §. 1. *tit. ſeq.* Rittershuſ. *hic, pag.* 197. *cum ſeq.* Pichard. *n.* 14 Bachov. *n.* 6. Lyclama 7. *membran. eclog.* 29. §. 1.

16. Ac confer Bachov. *ad Weſ: parat. ff. quib. mod. uſusfr: am: n.* 5. *& ad Tr. h. t. th.* 10. *lit: A. cum ſeq.* ut & contra Treutl. *vol.* 3. *diſput.* 19. *th.* 5. *lit: A. ibidemque latè* Hunn. *in reſolut. quæſt.* 27. *pag.* 108. *cum ſeqq. vol.* 3. *ac libr.* 2. *reſol. ad Inſt. tract.* 2. *quæſt.* 32. Ungepaur. *exercit. Juſtin.* 6. *quæſt.* 10. Tulden: *h. t. Inſtitut: cap.* 8.

17. Add. & *ſis.* Hortenſ: & Vinn: *hic, n.* 4. qui etiam ſtatuunt vel extraneo cedendo mox & omninò amitti uſumfructum, per *l.* 66. *ff. de jure dot:* ubi tamen vide quæ contra noto & *ad* §. 1. *tit. ſeq.* de uſu, &c. ibi, *nec ulli*, &c. *ibique* Bachov: & *ad princ. ibid.* ac Hotomann: *hic, enunc.* 2. Giph: & Ludwell: *hic, num.* 4. Harprecht: *n.* 39. *cum ſeqq. & ad d.* §. 1. *num.* 16. *cum ſeqq.* P. Voet: *pag.* 524. Pagenſtech: *aphor.* 59 *& manip.* 3 *Siciliment. ad ffta, h. t. p.* 63. *cum ſeq.* Huber: *p.* 2. *digreſſ. libr.* 2. *c.* 18, *& ad Inſt. hic, n.* 3. *cum ſeqq. diſp.* 47. *ac in prælect. par. h. t. n.* 12. Brunnemann: *tract. de ceſſion c* 4. *n.* 61. *cum ſeqq.* ac de differentia inter, *nihil* & *malè* agere Langebecq. *annot. jur.* 17.

18. In textu ibi, *conſolidatio*, &c De qua vide Joann: Caſtil: Sotom: *quotid. controverſ. de uſufr. c.* 71. Don: & Hillig: 10. *comment.* 19. Tiraquell: *de retract. gloſſ.* 7. *n.* 60, 62, 63. ea autem fit tit: lucrativo non oneroſo in omnibus hic relatis caſibus, ut per Ang: *hic, n.* 9. *ſub finem*, quod idem *n.* 10. notat pro diſpoſitionibus quod gabella ſolvatur de cauſis lucrativis, de quo tamen amplius diſtinguit è Bart: *in & per l.* 1. *ff. de jure dot.* ac confer quæ noto *ad* §. 3. *infra de legat:.*

19. In textu ibi, *& ne area quidem*, &c. Hoc ita rectè in uſufr. rei particularis, ut ædium, &c. ſecus autem in uſufructu omnium bonorum vel uſufr. mobilium & immobilium, ut in caſu Surdi *conſil* 26. ubi ejuſmodi uſufructuario etiam tribuit pecuniam rei hereditariæ retrovenditæ, & hæc breviter præſenſit Vinnius *hic in fine.*

20. Alias non obſtat huic §. *l.* 8. *cum ſeq. ff. quib. mod. uſufr. am:* quia iſtæ leges loquuntur de ruſticis prædiis, villâ extinctâ areæ uſusfructus manet quia à reliquo fundo cujus eſt acceſſio ſeparari nequit.

21. Ut nec obſtat *l.* 21. *ff. de pign. act.* quia aliud in pignore hactenus quam uſufr. juris eſt ob veriſimilem contrahentium voluntatem, ut per Giphan. *hic*, neque obſtat denique *l.* 53. *ff. h. t.* ut per Wiſſenbach: *hic, num.* 20. *diſp.* 12. Bachov: *hic, n.* 7. alios etiam nodos ſolvit Ludwell: *hic, in fine.*

22. Ac confer præter notata *ad l.* 9. *ff. quib. mod. uſusfr. amitt.* & gloſſ: *hic verb. nec area*, & ad eam Ang: *num.* 7. Jaſ: ad Porcium *hic, num. ult.* ac Harprecht: *num.* 50. *cum ſeqq.* Tim: Fabr: *hic, n.* 15. *lit: B.* Tulden: *h. t. Inſt. cap.* 5. ſanè Cypr. Regn. cenſorem hic abſque ſuffragio agens *in cenſur. Belg. n* 3. merito reprobatur ab Hubero *in p.* 2. *prælect. tit.* 4. *ff. libr.* 7. *n.* 4. qui & uſum hujus §phi adſerit hactenus, ac quando obmutatam formam finiatur uſusfr. tractat Ang: *hic, n. ult.*

Ad §. 4. d. t. Inſt: de uſufr.

1. IN textu ibi, *totus uſusfructus*, &c. alias enim uſusfructus eſt dividuus etſi non uſus juxta notata *ad l.* 5. *ff. h. t.* ac de ratione differ. confer

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

conf. latè Ang. *ad princ. tit. seq. n.* 1. 2. *cum seq.* ac Portium *ad princ. tit. seq. n.* 5. *cum seq. ibique* Jas. *in addit.* add: tamen hactenus etiam Don: 10. *comm.* 23. *ab initio*, Bachov: *hic, sub fin. & ad §. præced. qui ipsi est 5tus, n.* 7. qui secus esse tradunt, quando pro parte saltem deficit ususfructus, tum enim non proprietario sed collegatario accresceret, ut & præter Bachov: notant Cypr. Regn. *in censura Belg.* & Huber. *sub finem prælect. Inst. h. t.*

2. In textu ibi, *plenam*, &c. vide sis notata *supra ad princ. h. t. sub finem*, ubi utrobique tractant Dd. de causali usufructu, & vide *sis* quæ ibi notavi.

Ad tit. 5. libr. 2. Instit: de usu & habit:

1. HAbitationem non esse servitutem post Hotomann: *ad §. ult. h. t. & 3. obs.* 23. statuit Steinberg: *ad legum decis. disp.* 6. *n.* 3. & fusè Hortens. *ad §. ult. h. t.*

2. Pro quibus tamen parum facit *d. §. ult. ab initio*, ut docent all. in contrarium per Ant: Matthæ: *tract. de servit. disp.* 4. *n.* 9. Vinn: *ad §. 5. h. t. n.* 1. præter notata ibidem & *ad rubr. ff. h. t.* ac confer latius pro & contra, Waitzenegger. *diss.* 2. *de servit. person. c.* 1. *num.* 7. *cum seqq.*

Ad princ: d. t.

1. BOna quæcunque temporalia magis nobis usui quam fructui esse data tam in vet: quam novo fœdere & quatenus vide per Augustin. *libr.* 11. *de civit. Dei, cap.* 25. *& loc. ibid. all. per* Lud. Viv. *in comm. ad eum Operum tom.* 5. *vol.* 3. Mares. *hydræ Socin. contra Volckel. p.* 2. *libr.* 3. *c.* 15. & in specie, quoad beneficia ecclesiastica hactenus præter Sarmient. *tract. de redit. Eccles. passim*, Duaren. 2. *de sacr. Eccles. min. & benefic.* 4. *pag.* 1169. *sub fin. cum seq.*

2. Prout vel ipsa *Vita mancipio nulli datur omnibus usu*, ut est apud Lucret. *libr.* 3. & nil proprium nisi quod æternum juxta illud Flacci 2. *sermon. satyr.* 6. *ab initio, propria hæc mihi munera faxis*, & 2. *epist.* 2. ibi, *tanquam sit proprium cuiquam, puncto quod*, &c. qui & 4. *carm.* 9. omnes facultates divino numini tribuit ibi, *rectius occupat Nomen beati qui Deorum Muneribus sapienter uti duramque callet pauperiem pati.* Confer & Cujac. 11. *obs.* 37.

Ad §. 1. d. t.

1. IN textu ibi, *Minus autem*, &c. Hotoman. *hic*, pro voce, *autem*, supponit, *scilicet*, minus rectè, cum ea vox non tam bene sequatur ad verba præcedentia *hujus tit. in princ.* quam illa adversativa benè cadunt post verba, *quibus & usufr.* &c.

2. In notis *n.* 3. *alias lit. d.* vide potius §. 1. *all. l.* 12. per quem quoad frumentum oleum aliosque fructus industriales dissentit Hotoman. *hic, enunc.* 2. arguens Tribon. stultitiæ in conceptione hujus §phi, cum JCtus *in d. §. 1. l.* 12. ipsemet in oppositum tendat ibi, *etiam ex his*, &c. ac ibi; *aliquo enim largius*, &c. de quo tamen confer mox notanda in contrarium.

3. Nil utique obstat quod *in d. l. 12. §. 1. h. t.* dicitur etiam vino, oleo, frumento, usuarium uti posse, etsi ita velit Hotomann. ut jam notatum, vide *all. per* Anton. Matthæ. *d. disput.* 4. *n.* 4. Vinn. *hic, n.* 1. & 2. ac aliter VVesenb. (quem reprobat Vinn.) & Myns. *hic, n.* 6. qui disting. inter fructus naturales quibus ubivis uti potest, & industriales quibus tantum utitur in villa.

4. Confer & Bachov. *hic, n.* 2. & *ad §. seq. ab initio*, qui & removet obstaculum *l. 22. ff. h. t.* simul defendens Tribon. à cavillis Hotomanni, quem & contra eund. satis excusat alias ad arguendum jus nostrum nimis pronus censor absque suffragio Cypr. Regn. *censur. Belg. hic, num.* 1.

5. Alias de commodis quibus gaudent usufruct: & usuarius add: latè VVaitzenegger *tract. de servitut. diss.* 2. *c.* 5. *&* 9. qui & *cap.* 6. tractat de oneribus, de quibus & noto *ad l. 7. cum seq. ff. de usufr.*

6. In textu ibi, *nec ulli alii*, &c. nequidem ipsam commoditatem, ut per Ang: *hic, n.* 6. ne fortè egeat denique ut *l* 8. *ff. de transact.*

7. An autem usufructuarius jus suum in alium transferre possit, confer præter notata *ad §. 3. tit. præced. n.* 13. *cum seq.* & fusè *all. per* August: Barbosam *in collectan. l. 9. C. de usufruct.* Ang: *n. ult.* & VVissenbach: *n.* 23. *disput.* 12. Tim: Fabr: *disp.* 5. *n.* 17. Myns: *hic, n.* 4. post gloss: ℣b: *Hæc omnia, & ad d. §. 3.* ℣b. *cedendo*, ut & Harprecht: *ad §. 1. tit. præced. n.* 16. *cum seqq.* Scip: Gentil: *tract. de bon. matern. c.* 14. ubi præsertim an pater alienare possit jus ususfructus leg. in bonis filii adventitiis.

8. Ac confer Fab. de Monte *tract. emt. vendit.* 4. *quæst. princ. n.* 53. *cum seqq.* Don. 10. *comm.* 8. *pag.* 493. *column.* 1. *sub fin. ibique* Hilliger: *lit. G.* Anton. Matthæ. sen. *in not. hic, & colleg. Inst.* 1. *disp.* 6. *sub fin.* Reiner. Bachov. sen. *disp. misc. c.* 21. *pag.* 236. *cum seq.* Joann. Philipp. *us. pract. Inst. libr.* 2. *tit.* 4. *eclog.* 29. Anton. Fabr. *decad.* 65. *error. pragm.* 1. VVaitzenegger *d. tract. diss.* 2. *c.* 5. *n.* 26. *cum seqq.*

9. In textu ibi, *aut locare*, &c. vide tamen præter notata *ad §. 3. tit. præced. n.* 12. Carpzov. 1. *decis. Sax.* 69. Cyriac. *controvers. forens.* 561. *n.* 14. *cum seq.* Jo. Fabr. & Ang. *hic, n.* 4. qui post gloss: permittunt usuario sylvæ, vineæ, fundi alienationem fructuum inde nascentium pro necessitate saltem & in quantum sufficit ad sumtus necessarios ad vehendum ligna, vinum & frumentum pro suo usu è sylva, vinea vel fundo remoto longius à loco ubi uti oportet, quia alias nulla foret commoditas sed usus inanis.

10. Usuarium non possidere quin nec usufructuarium, vide præter notata *ad l. 11. ff. ex quib. caus. maj.* Rittershus. *ad Salviani librum,*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

1. de avaritia, alias Timothei, pag. 27. Bachov. hic, & ad §. 4. ipsi, 5. infra, per quas person. cuique adq. usus. fructuarius non potest, &c. ubi est bonus textus, & egomet notavi, confer & Harprecht. ad §. 2. tit. præced. de usufruct. num. 22. cum seqq.

11. Unde ii nunquam præscribunt contra proprietarium saltem vel ab eo causam habentes ut per Mornac: ad l. 15. ff. qui satisd. cog. qui tamen admittit præscriptionem 30. annorum, & quidem malè ut per Chassanæ. loc. a me all. ad d. l. 11. ff. ex quib. &c. Fachinæ: 8. controvers. 18. & all. per Aug. Barbosam in collectan. ad l 8. C. de usufr.

12. An autem heres usufructuarii non quidem ex causa ususfructus, sed pro herede usucapere possit si pro domino se habuerit, vide per Harprecht ubi supra n. 26. cum seqq.

Ad §. 2. d. t. Inst: de usu: &c.

1. IN textu ibi, & vix, &c. Receptum tamen est, vide præter de voce, vix, notata ad l. 53. ff. de judic Don. 10. comm. 25. ab initio, Ungepaur. exercit. Justin. 6. quæst. 12. & Ostermann: in rational. hic, qui removet obstacula, ac præsertim quoad obstantem l. 4. §. 1. ff. h. t. vide Ludwell: hic, & Gœhausen p. 3. peric. Acad. 5. quæst. 32. quin vel potest alius socius admitti dummodo honestus ut per Portium n. 8. & Ang. hic, n. 4. cum addit. lit: b.

2. In notis n. 7. alias lit. b. An autem quando simul cohabitarunt conjuges quilibet censeatur pro medietate possedisse, vide all. in addit. Boërii ad consuet. Bitur. tit. 1. §. 5. glossa 1. n. 4. & quæ notavi ad l. 1. ff. de R. N. l. 41. ff. de adquir. vel am. poss. secus sanè statuit Portius hic, n. 2. in re alia uni è conjugibus usui data, quia çessant rationes specialitatis in ædibus quas congerit JCtus, & ad eum Goth: in d. l. 4. §. 1. ff. h. t. alias etiam quid contineatur legato à conjuge conjugi dato ejusve usu vel usufructu, vide alleg. in addit. Porcii hic, n. 6. ubi & n. 9. præter all. per Jason. tractat Portius an & quid valeat, si maritus reliquerit uxorem dominam, massariam & usufructuariam, de quo & ibi in addit. citatur Nicolaus Bellonus, consil. 6. & 9.

3. Quod in casu legati ususfructus pro indigentia non nisi usus solus censeatur relictus tradit Harprecht. ad §. 21. Inst. de legat. num. 20 cum seqq. ubi & vide alios casus quibus voce, ususfructus, non nisi usus datus censetur vel alimenta saltem, post Menoch: 4. præsumt. 35.

4. Sicut ècontra Harprecht ibid. à n. 34. tractat de casibus quibus vox, ususfr. implicat proprietatem, de quibus & noto ad l. 19. ff. de usufructu, quin & vicissim sunt conjecturæ è quibus arguitur non nisi usumfructum rei legatæ esse relictum, ut per Harprecht. ibid. num. 61. cum seqq.

Ad §. 3. d. t. vide Huld: Eyben: hic, obs. 23. disquis: 7. ibique all.

1. IN textu ibi, tantum opera, &c. non itaque ex re ejus usuarius acquirit sicut usufructuarius, ut §. 4. infra, tit 9 nec obstat §. 2. infra, libr. 3. tit. 29. ibi, vel usum, &c. ut per Bachov. ibid. & per me notata.

Ad §. 4. d. t.

1. IN textu ibi, vel ovium, &c. veluti ovium, legendum statuit Cujac: hic, per 3. rationes probabiles quidem, cum & ita legatur in l. 12. §. 2. ff. h. t. unde hic §. desumtus est, & sequitur Borcholten sub fin. princ. h. t. nec tamen apodicticas ut per Scip: Gentil: 1. parerg. 5. & quia mutare licitum fuit, neque satis causæ fuit Bachovio hic, Pacium & Mynsing. tanquam facetos & suaves pecudes traducendi, etsi non satis logicè sed pinguius cum JCtis loquantur.

2. In textu ibi, neque lacte, &c. ultra usum quotid. scilicet, ac vide tamen notata ad d. l. 12. §. 2. fac. & hactenus in contrarium pro usuario, §. 35. supra de R. D. ibi, pro cultura & cura, 1. Corinth. 9. vers. 7.

3. Ac confer Tulden: ad hunc tit: Instit. cap. 2. & Eyben: hic, obs. 24. disquis 7. qui putat modicum d §. 2. tantum tribui usuario ex ult: voluntate, quod & præsensit P. Faber: ad l. 12. ff. de R J. pag. 79.

4. Quin posse usuarium alteri concedere bovem vel equum unum ei usui datum, ut ipse cum altero vicino fortè rursus alternis utroque utatur, si aliter nequeat commodè uti, vide per Ang: hic, n. 1. Carpzov: decis. Sax. 69. num. 9. cum seqq. & p. 3. const. 13. definit. forens. 4. & quæ noto supra ad §. 1. h. t. ibi, aut locare, &c. quod sanè in habitatione obtinere probat, §. seq. h. t. at quæ in effectu eadem est, ut dicitur in l. 10. ff. h. t. addita tamen voce, penè, sunt enim aliæ differentiæ ut mox sequitur, ac confer l. 32. in fine, ff. de usufr.

5. Quanquam quoad habitationem hactenus etiam contra Imper. arguit Hotomann: ibid. ad §. ult h. t. enunc. 2. quem autem ut & Hortens: redarguit Ludwell: hic, n. 1.

Ad §. 5. d. t.

1. DE differentiis inter usum & habit: vide præter notata supra ad rubr. & §. 4. sub fin. & Dd. hic nominatim Cujac: Vult: Borcholten, Ludwell: hic, & Eyben: obs. 25. Hotomann: 3. obs. 13. & ill. quæst. 41. pag. 332. P. Greg: Tholos: 4 syntagm. 2. num. 10. cum seq. L'Ingloïs: decis. Justiniani 5. quæst. 2. Wissenbach. ad l. 13. C. h. t. Don. & Hillig. 10. comm. 25. sub fin. & in specie de differentia inter usum servi & habitation: post Hotoman. d. quæst. 41. exempl. 10.

2. Operas servorum esse servitutem personalem differentem ab usu & usufr. ideoque pecul. tit. 7. in libr. 7mo ffor. positas fuisse, vide præter mea notata ad l. 4. d. t. Eyben: ad §. 3. supra h. t. n. 23. & accuratè VVaitzenegger de servit. diss.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

diff. 2. *c*. 1. *n*. 12. *cum seqq*. ac de habitatione hactenus, confer præter mea *sub fin*. *§phi praced*. Coraſ: *ad l*. 1. *ff*. *de ſervit*. *n*. 4.

3. In notis *n*. 10. *alias lit: b*. Confer notata *ad all*. 13. ac in not: *n*. 11. *alias lit: c*. Add. omninò gloſſ. *ad d. l*. 13. *verb. licentiam, ibidemque* VVissenbach. qui & habitationem inter vivos conceſſam æque ac legatam poſſe donari, gratis concedi vel locari tradit, quin quandoque eam transmitti ad heredem, vide per Ang. *hic*, *n*. 2. *cum addit:* ac

4. An ſi data eſt domus alicui in feudum ad habitandum vaſallus eam poſſit alii locare, vide latè & diſtinctè Baldum *in prælud. feud. num*. 40. *cum ſeq*. ut & an domus vel fundus datus in feudum ad utendum vel fruendum ob iſta verba poſtrema redeant poſt mortem ad concedentem, vide text: *in l*. 10. §. 2. *ff*. *h. t. de uſu*, &c. & quæ latè contra Baldum diſputat Jaſon *in præludi. feudor: columm*: 201. *cum ſeq*.

Ad §. 6. Inſt: de uſu & hab:

1. IN textu ibi, *jure gentium*, &c. Hoc tantum ad res corporales, de quibus acquirendis ex profeſſo egit Imperator, referendum, nullus enim ferè eſt modus juris gentium acquirendi res incorporales, ita Donellus 5. *comm*. 1. *ab initio*, cui tamen contrarius eſt Hilligerus *in notis ad ejus nucleum ibid. lit. B*.

2. Falſum ſanè eſt, quod dicit Hotomann. *ad princ. ſupra tit*. 2. incorporalium nec uſucapionem nec traditionem eſſe, ut *ibid*. docet Bachov. & latius *ad* §. 40. *ipſi*, 30. *ſupra de R. D. ante n*. 3. *in* verb. *Corporalis res*, quæ verba minimè excludunt omnes res incorporales, confer & notata *ad* §. 1. *Inſt. de uſucap*.

3. In textu ibi, *legitimo & civ. jure*, &c. ut uſucapio, donatio, de quibus ſequitur, add. tamen præter notata *ſupra n*. 1. mea *ad princ. infra, de donation*.

Ad tit: 6. libr. 2. Inſtit: de uſucap: &c. Ita rectius legi vid: per Borcholt: *hic*, *ab initio*, & Harprecht: *ad princ. n. 3. cum ſeqq*. Conn: 3. *comm*: 11. *n*. 1.

1. AC confer ad hunc tit: ejuſque ſingulos §§phos ſingulariter Fulv. Conſtantin. poſt Tob. Nonium, quem dicit ſuum præceptorem, eſt ſanè utriusque analogia ſtyli planè ut non ovum ſit ſimilius ovo.

2. Hic autem acquirendi titulus planè eſt lucrativus non oneroſus, vide præter mea *ad l. un. tit*. 35. *libr*. 10. *Cod. de Imp. lucr. deſcript*. Bald. *in & per l*. 3. §. 1. *tit*. 10. *libr*. 2. *ffor*.

3. De ratione & juſtitia uſucapion. vide præter ea quæ contra Anton. Matthæ. alioſq; noto *ad l*. 1. *h. t*. 3. *libr*. 41. *fftor*. *& ad* §. 3. *ſupra de J. & J. ſub fin*. Vult. *hic*, *n*. 41. *cum ſeqq*. ac diverſimodè Bachov. *n*. 1. *cum ſeq*. VViſſenbach: *n*. 4. *cum ſeq. diſp*. 13. & *ad ffta*, *h. t. n*. 2. Treutl. & Bachov. *vol*. 1. *diſp*. 11. *th*. 17. *lit. A*. & *vol*. 3. *diſp*. 22. *th*. 7. *lit. A. ibique* latè Hunn. *in reſolut. quæſt*. 47. ac Conn. 9. *comment*. 13. *n. ult*. Arniſæ. *de Republ. c*. 4. *ſect*. 1. *n*. 7. Parlador. *libr*. 1. *rerum quotid. c*. 1. §. 3. Hug. de Roy *libr*. 3. *de eo quod juſtum*, *paſſim*, Harprecht. *ad princ. h. t. à n*. 30. qui & *n*. 28. *cum ſeq*. de ejus definit. tractat.

4. Quod vel coram arbitratore poſſit opponi præſcriptio vel uſucapio, vide per Lanfranc. d'Or, *de arbitr. & compromiß: quæſt*. 25. *n*. 63. *cum ſeq*. ac quid in publicis, vide præter Comm: *ad hiſtor. Jephtæ in libr. Judic*. Alb: Gentil: 1. *de jure belli* 22. *pag*. 171. *cum ſeqq*.

5. Quin vel ex officio etiam non oppoſitam except. uſucapionis vel præſcriptionem à jud. attendi, vide præter notanda *ad l*. 4. *ſub fin. C. de præſcript*. 30. *vel* 40. *ann*. Uffenbach: *in relatione de cauſa fiſci poſter: ſubjecta tract. de Conſil: Imper: aul: pag*. 190.

6. Ac an tutus except: iſtâ ſi bonâ fide ſolverit, ſolutum condicere poſſit ut indebitum, vide latè Salicet: *ad l. Cum quis*, 10. *C. de jur: & facti ignor: quæſt. ult. n*. 12. *cum ſeq*.

7. An præſcriptionis exceptioni renunciari poſſit, vide text: *l*. 32. §. 21. *ff. de ædil. ed. l*. 1. *ff. h. t*. cum notandis, & Bald: *ad l. Sed etſi quis*, 4. §. *Quæſitum*, 4. *ff. Si quis caut*: &c. *n*. 6. *ibique all. in addit. lit: b*.

8. In textu rubr: ibi, *præſcriptionibus*, &c. *poſſeſſionibus*, rectius legi putant Cujac: *in not*: & Borcholten *in comm. hic*, Tim: Fabr: *n*. 3. *diſp. anniverſ*. 16.

9. Sed vide potius Vult: *hic*, *n*. 11. Bachov: Vinn: & Ludwell: *n*. 1. Tabor *Juriſpr. method. h. t. n*. 21. *pag*. 56. Don: *comm*. 4.

10. Apud Batavos Jus uſucap: & præſcript: difficulter practicari, vide apud Grœnewegen *hic*, cui tamen add: Anton: Matthæ: jun. A. F. A. N. *obſ. rer. judic. c*. 9.

11. De variis ſpeciebus præſcriptionis Juris Saxon· præſertim, vide præter Sneydewin: *hic*, *cap. de ſpecieb. præſcript*. & P. Voet: *n*. 11. Math: Coler: *cum addit. deciſ*. 20. Heyg: 1. *qu*. 16. Balthaſar *tit*. 9. *pract. reſolut*. 1. *cum ſeqq*. Richter *deciſ*. 21. *à n*. 54. *cum ſeqq*. ac quoad jus noſtrum è vett: latè Bachov: *hic*, qui paſſim committit quod Juſtiniano non permittit, ut & alias contra iſtum notavi.

12. Ac confer Lipsky 1. *pract. obſ*. 76. *cum ſeq*. Rauchbar. 2. *quæſt*. 28. Carpzov: *Juriſpr. forenſ. p*. 2. *conſt. Elector*. 3. *defin*. 3. *cum ſeqq*. Treutl: & Bachov: *vol*. 3. *diſp*. 22. *th*. 4. *lit: M*. Joann: Philippi *uſ. pract. Inſt. libr*. 2. *h. t*. 6. *eclog*. 31. qui & tradunt quod per præſcriptiones Juris Saxon: aliasve ſtatutarias non ſint ſublatæ aliæ Juris noſtri.

13. De materia præſcript: & uſucap: quoad Jus Canon: vide præter notata *ad rubr. C. de præſcr*. 30. *vel* 40. *ann*: Cctas *nominatim* Dynum *cum addit. ad reg*. 2. *&* 3. *in 6to, ibidemque* gloſſ: & Peck: Wiſſenbach: *p*. 2. *ad ffta*, *diſp*. 20. *ſub fin*. Brunnem: & Stryk: 2. *de jur. eccl*. 11.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

14. An per pactum earum cursus impediri possit & quatenus, vide per gloss: Ang: & Fulv: Constantin: *ad princ. h. t. n.* 21. *cum seq.*

15. In notis *n.* 2. ibi, *à præscriptione*, &c. confer præter notata *ad* §. 12. ỷs: *Quod nostra*, &c. *infra*, *h. t.* Duaren: *h. t. ffior c.* 5. Balb: 1. *p. tract. de præscript.* 3. *quæst. princ.* & solito latius Hotom: Borcholten, Harprecht: *ad princ. h. t. n.* 38. *cum seqq. alias à n.* 53. *Vasti Operis in* 4*to*, Treutl. & Bachov: *h. t. ffior. th.* 1. *lit: H. ibidemque* Hunn: *quæst.* 3,4.

16. Ac confer Don: 5. *comm.* 4. qui *sub fin.* doctè confutat vulgatam distinct: quasi usucapio sit saltem mobilium præscriptio autem immobilium, de quo add: præter *jam all. & per* Sutholt: *diss* 6 *n.* 8. Tabor *ubi supra pag.* 56. *cum seq.* P. de Grev: *hic*, *diss.* 6. *ass.* 4. Hunn: *ad Treutl. dict. loc. quæst.* 5. Coras: *ad l. servit. præd.* 14. *ff. de servit. n.* 9. *cum seq.* & notanda mox *ad princ. n.* 3, etsi non abnuo cum Borcholt: mobilia longo tempore non acquiri sicut immobilia ut latius per eund: *hic*, qui removet obstacula.

Ad princ: d. t. Inst: de usucap: &c.

1. IN textu ibi, *jure civ:* &c. ac quidem contra jus natur: 1mævum, ut per Borcholten *hic*, *& ab eo fusè all.* add: tamen notata *sub fin.* §. 3. *supra de J. & J.* ac

2. De ratione cur citius usucapiantur mobilia quam immobilia, confer præter Joann: Fabri *hic*, & Portium *n.* 13. *ibique* Jas: *in addit.* Fulv: Constantin: *n.* 10. *cum seq.* Anton: Fabrum *decad.* 88. *error. pragm.* 6. *volum.* 4. *edit: in* 4*to.*

3. Ac quod vel in mobilibus exceptio longi temporis seu præscriptio diutinæ possessionis locum habuerit, sunt textus *in l.* 3. *&* 9. *ff. tit.* 3. *libr.* 44. at cui bono cum petitio elidatur usucapione? vide Bachov: *ad Treutl. h. t. th.* 2. *lit: F.*

4. In textu ibi, *quavis justa cau:* &c. vide præter *all. in fine rubr. supra* & notata *ad l.* 3 *ff. h. t.* Hillig: ad Don: *enucl.* 4. *comm.* 14. *lit: A. ibidemque all.* ac de requisito tituli Jason: & Zillett: ad Portium *hic*, *n* 3. *cum seq. ibique fusè all.* ut & de requisito continuat: possessionis ejusque probatione *n.* 9. *cum seq.*

5. In textu ibi, *in Italico solo*, &c. Cur autem olim secus in provinc: & quare hodiè cesset ea differentia, vide Jas: ad Portium *hic*, *num.* 2. Conn: 3. *comm.* 11. *ante n.* 2. ac de verbis 12. tab: *adversus hostem æterna autoritas esto*, vide Huber: *hic*, *n* 2. *disp.* 49.

6. In textu ibi, *ne rerum dom: in incerto*, &c. Cui fini etiam multorum moribus provisum emtori impetrare proclamata vel citationes edictales, ut unusquisque prætendens Jus suum inducat vel annotari faciat ne videat post terminum in iis præfixum, imponi silentium, quò & fac: *l.* 6. *C. de remiss. pign. l.* 5. *C. de ing. manum.* cum ibi notandis, add: tamen Ludov: Roman: *consil.* 53. *ibique* Hor: Mandos: *in addit.* & de ratione ista Jason. ad Portium *hic*, *num.* 6.

7. In textu ibi, *ad inquirendas res*, &c. in pœnam enim negligentiæ hactenus introducta usucapio, ut per Hug. de Roy, *tract. de eo quod justum est*, *libr.* 3. *tit.* 1. *n.* 4. *ibique all.*

8. De requisito bonæ fidei, cujus & supra fit mentio, confer præter notata *ad l.* 24. *C. de R. V.* & Harprecht. *hic*, *n.* 61. *cum seqq.* Conn: 9. *comm.* 13. & omninò Kling. *in addit. manuscriptis ad art.* 50. *libr.* 4. *Ombl.* Landr. qui desuper refert insigne judicatum Cameræ provinc. Hovetmannorum cujus iste in ea provincia membrum fuit.

9. In notis Goth. *n.* 5. *alias lit. b.* Unde autem hodiè præsertim censeatur præsentia vel absentia, vide præter notata *ad l.* 12. *C. de præscr. longi temp.* Joann. Fabr. *hic*, & fusè Harprecht. *n.* 106. *cum seq.* Bach. *ad Tr. vol.* 3. *pag.* 384. qui arbitrium judicis admittit tandem hactenus.

10. In textu ibi, *per triennium*, &c. intra quod tempus etiam præscribitur actioni personali pro debito chirographario vulgo Boet en Penningschuldt, *in d. art.* 50. Landr. idemque nuper ferè statutum at non tam illimitatè, in curia Embd. 13. Januar. 1696. quo autem casu facta interpellatione intra id triennium, à die istius interpellationis novum currit triennium, ut per Farinac: *p.* 1. *oper. posth. decis. Rotæ Rom.* 6. vel si fuerit lis contestata perpetuatur actio usque ad annos 40. juxta Jason: *ad* §. *Pœnales*, 12. *Inst. de action. n.* 113. *& n.* 115.

11. Quanquam ego dubito an tum præscriptioni unquam locus sit vel esse possit ob defectum bonæ fidei, scilicet ut *supra n.* 8. & confer tradita per Franc: d'Amaya *ad l.* 6. *C. de jure fisci*, *n.* 20. *cum seqq*

12. Ac add: latius de ejusmodi statutis Ang. d'Ubald: *consil.* 348. Fachinæ: 1. *controvers.* 68. Sand: 5. *decis* 6. *defin.* 2. Tusch: *lit: A. pract. conclus.* 512. *ibique all. n.* 11. Treutl. & Bachov: *vol.* 3. *disp.* 22. *th.* 4. *lit: K.* & latè Huber: *p.* 2. *prælect. parat. libr.* 44. *ffior. tit.* 3. *n.* 3. quem si fors ferat vidisse te non pœnitebit, ac Bald: *ad l. Genero*, 8. *ff. de his qui not. infa* ỷs. *item fac. ad alia*, &c. *ibique in addit. all.* Felin: *ad c. Quoniam* 20. *X. de præscript. n.* 5. *cum seqq.*

13. Confer & Giurb: *decis. Regni Sicil.* 13. *n.* 3. ubi tradit statuto istius regni petitionem mercedis famulo promissæ vel dari consuetæ præscribi intra 5quennium vivo domino vel eo mortuo post annum, si tamen post id tempus petendi opponatur exceptio præscriptionis, ut *ibid. in seqq.* quam & *à n.* 9. *ibid.* tradit omissam in 1ma posse opponi in 2da appellationis instantia, vide per ipsum plura.

14. Quin talem præscript. statutariam posse opponi vel currere minoribus voluit Baldus *ad l. Omnes pop.* 9. *ff. de J. & J. n.* 23. ut tamen iis concedatur restitutio juxta *tit.* 30. *lib.* 2. *Cod. si adversus usucap.* ubi vide *sis à me all.* & quæ de præscriptione jam cœpta contra majorem tradit Ang. Aretinus *ad* §. *Res fisci*, 9. *infra*, *h. t. n.* 5. *cum seq.* ubi & de præscript: contra filiumfam: ac de ea contra pupillum, vid. not. mea *ad l.* 45. *ff. de minor.* &c. ac notanda *ad* §. 10. *inf.*

15. In

15. In textu ibi, *dominia rerum*, &c. ac *supra* ibi, *rerum dominia*, &c. scilicet non tantum utile sed & directum utrobique, ut non sine emphasi in plurali numero hic bis fiat expressio idq; tam per præscript: quam usucap: hodiè saltem *ex l. un C. de usuc. transf.* ac fac: *l. 20. C. de pact. l. un. C. de nudo jur. Quir. toll. l. 28. de V. S.* ut per Duar. 1. *disp. an.* 17. Coras: 6. *misc.* 20. Don: 5. *comm.* 29. *ibiq;* Hillig: *lit. A. & ad 20. comm. 2. lit. Q.* Hunn: 2. *resol. tract.* 3. *quæst.* 15. M. Wesenb: *consil.* 5. *n.* 41. Ac confer Treutl. *p.* 1. *disp.* 15. *th.* 5. *lit. d. & p.* 2. *disp.* 22. *th.* 7. *lit. b. ibique* Bachov. *vol.* 3. *animadvers.* & *in comm. hic, n.* 4. *sub fin. ibidemq;* Harprecht. *n.* 8. *cum seqq.* Myns: *n.* 7. *cum seqq.* Sneydewin: *c. de speciebus præscript. n.* 70. *cum seqq.* ac latè per Portium *hic, cum addition. n.* 28. *cum seqq.* & Fulv: Constantin: *n.* 26. *cum seqq.* qui postremus tamen tandem *à n.* 37. inclinat in opin: contrariam debiliorem ut conclusio in syllogismo, tradens non nisi utile dominium acquiri præscribenti.

16. Ut & Diss: P. de Ferrar: *pract. Pap. in forma lib: act. real.* ad verba, *jure dom. vel q. n.* 8. & 11. Argel: *tract. de adq. poss ex l. ult. C. de ed. D. Hadr. quæst.* 1. *art.* 5. *n.* 4. & 19. Balb: *tract. de præscript. part.* 2. *quæst.* 2. *passim, ibique fusè all. in addit. n.* 1. Hug: de Roy, *tract. de eo quod justum, libr.* 3. *tit.* 2. *n.* 2.

17. Pro quibus parum conferunt vestigia juris antiqui nobis relicta *in l.* 13. §. 1. *ff. de jurejur. l.* 10. *ff. si servitus vind.* ut per Cujac: *in l.* 4. §. *ult. ff. h. t.* sicut & *ad l.* 1. *in fine, ff. de aqua pluv. arc.* benè respondetur è Duar: *d cap.* 17. *disp.* eam dist: esse confictam ab Accursianis.

18. Nec obst: quod dominium est de jure gent: ut *l.* 5. *ff. de J. & J.* adeoque non videtur posse tolli jure civil: quo introducta usucapio ut supra ab initio, juxta §. 11. *supra tit.* 2. *lib.* 1. quia benè respondet Fachinæ: 1. *controvers.* 70.

19. Quin & pro nostra sententia in casu contingenti se obtinuisse refert Panormita: *ad cap. Cæterum quia X. de judic. num:* 2. quem vid. *sis*, & fusè *all. per* Hœnon: inter typos demum visum, *controvers.* 16. *disp.* 6. dum transeo.

Ad §. 1. d. t. Inst: de usuc.

1. IN textu ibi, *vel rem sacram*, &c. Nota, eam nullo tempore præscribi vel usucapi ut nec liber homo seu contra libertatem juxta præcedentia *hujus §phi verba & l. ult. C. de longi temp. præscript. quæ pro lib.* ac fac: §. 1. *Instit. de ingen. supra* ibi, *non officit*, &c. sunt enim perinde extra commercium sicut libertas res dicitur inæstimabilis, nec possideri possunt, *l.* 1. *ff. de R. V. l.* 21. §. *ult. l.* 30. §. 1. *ff. h. t.* Dd. *hic nominatim* gloss: Cujac: Paci: *in not.* Sneydewin: *in comm. n.* 58. *cum seqq.* P. Voet: *n.* 2. Wissenbach: *n.* 11. *disp.* 13. qui tamen limitat.

2. Ac confer Don: 5. *comm.* 31. Fachinæ: 8. *controvers.* 3. *sub fin.* Pinell: *in auth. Tricenal. C. de bon. mat. n.* 57. & latè Gilken: *ad auth. Quas act. C. de SS. Eccles. c.* 1. *ab initio*, Portium *hic, n.* 2. & 3. *ibique* Jas. *in addit.* qui respondent *ad l.* 4. *ff. de contrah. emt.*

3. Nec obstat quod res furtivæ & vi possessæ 30. annis acquiri vel præscribi videntur, ut *l.* 3. *C. de præscr.* 30. *vel* 40. *ann. cum l. seq.* 4. ibi, *omnes*, &c. juxta Jas. *ad. Portium hic, n.* 1. & 2 qui & pro ea sententia etsi subdubitanter citat *l.* 35. *ff. h. t.* ac add: *all. per* Pruckmann: *de regal.* § *soluta potestas, c.* 1. *n.* 203. Harprecht: *hic, n.* 4. *ad* § 3.

4. Quia primò hoc falsum potius videtur ut per Tabor: *in Indic. subject. racemat. crim* 5. *ad l.* 70. *ff. de furt. pag* 259. *edit. in 4to*, ac quia lege 12 tab: sancitum ut earum æterna autoritas sit, referente A. Gellio 17. *noct. Attic.* 7.

5. Deinde eo concesso negatur consequens quia hæ res sunt in commercio non vero illæ sacræ, ut nec publicæ ullâ præscriptione acquiruntur, *l.* 9. & *l.* 45. *ff. h. t. l.* 2. *ff. de via publ. l.* 1. §. *ult. l.* 23. §. *ult. l.* 30. §. 1. *ff. h. t. l.* 34. §. 1. *ff. de contrah. emt. l.* 2. *ff. Ne quid in loc. publ. l.* 6. *C. de Oper. publ.*

6 Neque officit *l.* 10. & *l.* 13 *ff. de divers. temp. præscr.* cum non loquantur de rebus publicis sed vacantibus & commissis, ac fac: §. 9. *infra, h. t.* cum ibi notatis & per Portium *ibidemque* Jas. & Zillett. *in addit. n.* 1, 2, 3, 4.

7. Non denique obstat *l.* 7. *d. t. ff. de divers. temp. præscr.* quia etsi jus piscandi tempore acquiritur (de quo tamen dubitare possis ex *l. ult. ff h. t.* qua de antinomia notavi *ad* §. 2. *supra de R. D. n.* 5.) non tamen ipsum flumen aut locus publicus, etsi secus est in quibusdam rebus civitatum vel municipiorum saltem publicis vel ecclesiasticis quæ in commercio sunt, ut quæ non serviunt publicis usibus *l.* 14. & *l.* 23. *C. de SS. Eccl.* vide Anton: Matthæ: *tract. de oblig. disp.* 2. *n.* 8.

8. Ac de præscriptione rerum civit. castrornm & villarum, confer Ang. *ad* §. 9. *infra, n.* 2. *cum addit. lit. b.* quoad Eccles. noto *supra & infra, ad* §. 10.

9. De fiscalium rerum præscriptione, confer *all. per* Wissenbach. *d. n.* 11. *ab initio*, Harpr: *ad princ. h. t. n.* 112. *ab initio.*

10. An & quatenus servitutum præscriptio procedat, vide præter notata *ad l.* 10. *in princ. ff. Si servitus vind.* §. 6. *tit. præced.* §. 2. *supra de servit. ibique* latè Sneydewin. *n.* 6. *cum seqq. ibique addit. & n.* 26. *cum seq.* Treutl. & Bach. *vol.* 1. *disp.* 17. *th.* 8. *ibidemque* latè Hunn. *in resolut. quæst.* 26.

11. Ac confer præter *all. per* Aug. Barbos. *in collectan. ad l.* 1. *C. de servit. n.* 3. *cum seq. & ad l.* 2. *d. t. Cod. n.* 13. Fachinæ. 8. *controvers.* 22. Vinn. 1. *select. quæst.* 31. Cravett. *consil.* 226. Mandell. *consil.* 35. Andr. Gerhard. 3. *exercit.* 13. Fulv. Constantin. *ad princ. h. t. n.* 12. ac latè Vultej. *hic, n.* 23. qui plures nodos hactenus solvit.

12. In specie de præscriptione juris pascendi & venandi, vide præter notata *ad d.* §. 2. *supra de servit. ibique all. per* Goth. *in addit.* Sneydewini, *lit. r.* Cravett: *consil.* 4. Richter 1. *consil.* 35. *cum seq.* Guid. Papæ *decis. Gratianop.* 573. *cum addit.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

13. In textu ibi, *vel servum fugit*, &c. hunc tamen 30. annis præscribi ut & quamlibet rem furtivam putant Dd. è quibus, vide præsertim Fulv: Constantin: *hic, n.* 4. *cum seqq.* ac add. tamen notata *supra n.* 3. *cum seq.* Colonum sanè adscriptitium perinde ac servum fugitivum 30. annis usucapi à bon: fidei possessore vult Mevius *p.* 2. *decis.* 101.

14. In notis *n.* 8. *alias lit. l.* confer Bachov: *hic, n.* 4. Vinn: *in fine, & ad* §. *seq. vers. ne ullus alius, &c. ibidemque* P. Voet. *ante n.* 2.

15. Ac plures casus quibus cessat præscriptio congessit Ricc: *collect. decis.* 426. post gloss. can: *Cum non lic. X. de præscript. verb. non obstante, sub fin.* ubi hoc carmine eos comprehendit, *Hostis, schisma, minor, confinia, res sacra, dotes, Ecclesiæ nervus,* &c. vide *sis*, ipsemet per gloss: ibidem, dum propero.

Ad §. 2. d. t. Inst. de usuc:

1. COnfer Tim: Fabr: 1. *annot. jur.* 2. Franc: d'Amaya, 2. *obs. jur.* 7. *ab initio,* ac fusè *all. per* eund: 3. *obs. jur.* 1. *passim, præsertim n.* 2. *ubi præsertim.*

2. De partu ancillæ furtivæ hactenus & quod usucapi possit si & conceptus & editus sit apud bon: fidei possessorem, vide præter notata *ad l.* 44. §. 2. *ff. h. t. l.* 48. §. 5. *ff. de furt. & all. per* Harprecht: *hic, n.* 19. interim Bachov: *ad Tr. h. t. ffior. vol.* 3. *pag.* 353. *cum seqq. ibidemque* Hunn: *in resolut. ad Inst. h. t. quæstion.* 11. Wissenbach: *ad l.* 26. *de V. S. disp.* 11. *n.* 2. & latè Franc: de Amaya *in pecul. tract. & d. obs. jur.* 1. *per tot.* qui & sua contra æmulum Caranzam *in pecul. tract. de partus furtivi usuc.* acriter vindicat in Comm: *ad l.* 29. *C. de decur. tit.* 31. *libr.* 10. *n.* 38. *cum seqq* convitiis excurrens adversus illum suum popularem & Hotomannum Gallum ipsi ne quidem de facie notum.

3. Ac quid in fœtu pecorum vel lana ovium furtivarum hactenus? vide præter notata *ad* §. 19. *supra de R. D. l.* 10. §. 2. *l.* 4. §. 19. *ff. h. t.* 3. *lib.* 41. *ibiq;* latè Cujac: & Dd. *in comm.* Bachov: *d. loc. pag.* 356. *cum seq* & latè Hunn: *ibid. quæst.* 12. & *in resol. ad Inst. h. t. quæst.* 13. Pagenstecher *de jure ventris, p.* 4. *vision.* 1. §. 1. *cum seqq.* qui & *quæst.* 13. harum quæstt: usum demonstrat contra Wissenbach: *ubi supra.*

4. In not. *n.* 12. *alias lit. p.* Ita & legunt Cujac: Hotomann: Borcholten, Grotius *in florum sparsione hic*, sed parum refert.

5. Magis facit ad rhombum quod hinc coll: Dd quos nudè sequitur Bach. *hic in fine*, satis esse citare legem pro ratione, ac fac: *l.* 20. *ff. de legib. cum ibi* notatis, confer glos: Portium & Fulv: Constantin: *hic, n.* 1.

6. Non autem perinde & vice versâ sufficit ratio pro lege, vide notanda *ad l.* 13. §. 7. *ff. de excus. tut. Novell.* 18. *c.* 5.

7. Ac an sufficiat quod dicitur in folle allegare aliquid esse juris dicendo, ut fit à Justiniano *in* §. 11. *supra de nupt.* §. 2. *in fine, infra, de action.* & sæpe in S.S. scripturæ, vide Jas: ad Portium *in d.* §. 11. *cum seq. supra n.* 3. *cum seq.* ac

8. De allegatione & autoritate glossæ & Doctorum, confer sis quæ noto *ad l.* 11. *in princ. ff. de Jurisd.* & latè *ad l.* 2. §. 6. *C. de V. Jure enucl.*

9. In textu ibi, *Nam furtivar.* &c. Nec obst. *l.* 12 *sub fin. ff. h. t.* ut per Harprecht: *hic, n.* 15. *cum seq.*

10. In textu ibi, *vi possessarum* &c. vide tamen Bachov. *ad Tr. h. t. th.* 3. *lit. C. ibidemque* Hunn. *pag.* 253. *vol.* 3. Fulv. Consttntin. *hic, n.* 2.

11. Ac quid in expilatis de hereditate? vide text. *l.* 35. *ff. t.* de quo multum dubitat Jas. in addit. Portii *ad* §. *sed aliquando. cum seqq. h. t. n.* 2. Franc: d'Amay *libr.* 2. *d. obs.* 7. *n.* 8. *cum seqq.*

Ad §. 3. d. t.

1. IN textu ibi, *non eo pertinet* &c: confer latius notata *ad* §. 6. *supra de nupt:*

2. In textu ibi, *sed ne ullus* &c. Obst: *l.* 3. *in fine, supra de his quæ vi met: caus:* ℞ hic agi de vi expulsiva, in *d. l.* 3. *verò cum simil.* de compulsiva, gloss: *hic.*

3. In not: *n.* 15. *alias lit. s.* confer Carpzov: *p.* 2. *const.* 3. *defin: forens:* 16.

4. In textu ibi, *Nam qui* &c. vide tamen notata *ad l.* 7. §. 6. *ff. pro emt:* & gloss: *hic, verb. competat,* & Porci: *n.* 6. *cum latis addit:* Caroc: *decis: seu casu* 10 *n* 2. *cum seqq.* Farinac: *prax. crimin: quæst.* 168. *n.* 12. *cum seqq.*

5. In textu ibi, *vel ex alia causa* &c. etiam donationis, ut per Fulv: Constantin: *hic, notab:* 2. add: tamen notanda *ad* §. 1. *tit.* 1. *libr:* 4. *infra*, in textu ibi, *lucri faciendi* &c.

Ad §. 4. d. t.

1. IN textu ibi, *vendiderit* &c. an autem si non vendiderit, ab ipso herede usucapi potest? Aff: Vinn: *ad* §. 7. *infra, h. t. vers. licet ipse sc: &c. in fine*, negat vero post gloss: ℣b. *accipienti*, Bachov: *hic, n.* 2. *& passim* ut per Wissenbach: *hic, n.* 8. *disp:* 13.

Ad §. 5. d. t.

1. IN textu ibi, *partum suum esse credens* &c contra juris veritatem ut §. 37. *supra de R. D.* secus enim si in facto erraret ut §. 11. *infra* ubi noto.

2. In textu ibi, *furtum non comm:* &c. nec tamen ipse fructuarius capere potest usu, non tantum quia in jure errat, ut divinat Cujac: *hic,* & fortè malè per hunc § & notata ad §. 11. *infra h. t.* ac quia error Juris non inhibet possidentem fructus suos facere argt: *l.* 25. §. 6. *ff. de hered. petit.* sed vel præsertim quia non habet titulum possidendi, juxta notata *ad* §. 1. *sub finem, supra, de usu & hab.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

3. Ac confer præter notata *ad l.* 31. *in princ. ff. h. t.* §. 11. *infra, eod.* gloss: *hic, verb. furtum non comm.* Wissenbach: *ad ff. h. t. n.* 6.

4. In not: *n.* 19. alias lit y. vide gloss: *hic, verb. furtum n.* &c. quæ & alium nodum solvit, ac ad eam Fulv: Constantin: *hic, num.* 17. & *ult.*

Ad §. 6. *d. t.*

1. IN textu ibi, *modis* &c: quos vide per gloss: & Dd *hic*, nominatim Bachov: qui hunc §. conjungit præcedentibus, *pag: mihi*, 294. & Vinn: *pag.* 230. *edit. Amstelod. auctæ*, ac

2. An bonæ fidei possessor rei furtivæ vel vi raptæ domino ad restitutionem ἀσυμβόλως teneatur & quando vide præter notata *ad l.* 2. *C. de furt.* omnino Frantsk: 2. *var. resol.* 8. *cum seq.*

Ad §. 7. *d. t.*

1. IN textu ibi, *expeditius ita procedit* &c. ita textum legendum, non autem *expedit*, ut in Gothofredi edit. dicit Cujac. *hic in not:* & sequitur pro more Borcholt. sed nulla est necessitas mutandi ut per Bachov. *hic, n.* 1. Vinn: *n.* 2.

2. In textu ibi, *propter absentiam*, &c. scilicet diuturnam, *l.* 37. §. 1. *ff. h. t.* ibi, *longo tempore*, non vero quamlibet ne obstent, *l.* 1. §. 11 *l.* 6. §. 1. *ff. de adq. vel am. poss.* §. 5. *infra, de interdict.* Vinn: *hic*, qui & coarguit eos qui hic locum vacantem interpretantur pro derelicto habito à domino.

3. At aliter gloss: *hic*, quæ etiam in verbo, *longa*, hunc locum putat esse correctum, *per l. ult. C. unde vi*, ubi tamen nullum est indicium ab vel derogationis, add. & notanda *infra, num.* 5.

4. In textu ibi, *aut negligentiam*, &c. exinde enim præsumitur abjectio animi possidendi, vide latè Jo. Fabr. *hic, a n.* 1. *usque ad* 5. Hug: de Roy, *de eo quod justum est, libr.* 3. *tit.* 4. *n.* 6.

5. Ac an & ex longa absentia? vide præter notata *supra n.* 2. Portium & ad eum Zillet. *in addit. hic, n.* 20. & 29. Fulv. Constantin. *hic, num.* 2 *cum seqq.*

6. In textu ibi, *quamvis ipse*, &c. *qui quamvis ipse*, legit Cujac. *hic*, sed sensus idem est.

7. In textu ibi, *fundi*, &c. de differentia inter fundum & locum, vide concinnè Cujac. *hic*, ac quod incorporalium non sit furtum, textum, *l.* 75. *ff. de furt.* atqui videtur sententia quæ hic dicitur abolita, confirmari, *l.* 52. §. 8. *l* 57. *ff. de furt.* sed vide golss. *hic verb. furtum*, quæ & *in seqq.* verba hujus textus ibi, *& eorum*, satis dextrè explicat.

Ad §. 8. *d. t.*

1. IN textu ibi, *furtiva*, &c. add. vel ab uxore amota, ut *l.* 29. *ff. de act. rer. amot.* ac intellige quondam, per usitatam enallagen temporis, ut per gloss. *hic, verb. usucapi*, quæ & id inducit ad salvandum dictum testis deponentis de filio alicujus qui jam est mortuus, de quo & Portius & ad eum Jas: *hic, n.* 31. *cum seqq.* Fulv. Constantinus *n.* 1. *cum seq.* qui exinde plura practicabilia inferunt, ac Bonifac. Vitalin: 2. *de malefic.* 8. *n.* 13.

2. Idem etiam Accurs. in glossa *hic*, solvit alium nodum, quod scilicet dominus non usucapiat cum sua sit, nec alius ab eo accipiens, cum transeat dominium, confer omninò *l.* 84. *ff. de furt.* & quæ ad eam contra Bachov. notat Tabor. *Indic. subject. racemat. crimin.* 5. *pag.* 284. *cum seq.* & *ibid. ad l.* 86. *d. t. pag.* 287. *edit. in 4to.*

3. In textu ibi, *veluti si in domin.* &c. vide Franc. d'Amaya, 3. *obs.* 1. §. 3. *n.* 60. ac add. aut si res vi possessa in prioris possessoris potestatem, ut & Præsidi contra l. Juliam donata in potestatem donatoris reversa fuit, vide Bachov. *ad Tr. h. t. th.* 3 *lit. D.* Donell. 5. *comm.* 28. *pag.* 219. *ab initio, ibique* Hillig. *lit. C.* contra Cujac.

4. Nec obstat *l.* 6. §. *Jul.* 3. *ff. de precar.* ut per Franc. d'Amaya, 2. *obs.* 8. *per tot.* ac confer Tim. Fabr. 1. *annot. jur.* 2. *n.* 2. ubi & *in seqq.* latè tractat quid hactenus obtineat in re pignori data similibusque subreptis ac Angel. *hic, ad* §. *Aliquando, n.* 1. & Jas. ad Portium qui omnes hos §§. *sub* §. 1. *supra* compræhendit, *n.* 14. & latius istum *n.* 33. *cum seqq.* ubi & *n.* 37. *cum seqq.* tractat idem Portius, an ad hoc ut purgetur vitium furtivitatis sufficiat rem furtivam reverti in potestatem bonæ fidei possessoris, ac Fulvius ille *num.* 3. & 4. Pagenstecher *h. t. aphorism.* 62.

5. Ac quid si fur heres extiterit domino postea quam scienti vel ignoranti rem furtivam vendiderat? vide Borcholten *ad* §. *Sed aliq.* 1. & 2. *supra h. t.* qui & *sub finem* duos nodos solvit hactenus. Creditor sanè nunquam præscribit pignus cum non habeat titulum habilem usucapiendi nec sibi possideat, argt. *l.* 17. §. 1. *ff. depos. cum ibi* notatis, *l.* 9. & 10. *C. de pign. act. l.* 16. *ff. de usuc.* & per Alb. Gentil. 1. *de jure belli*, 22. *pag.* 174. & 175. add. tamen quæ noto *ad l.* 9. §. 3. *ff. de pign. act.*

Ad §. 9. *d. t. de usuc.* vide notata *supra ad* §. 1. *h. t.*

1. AC confer omninò Gilken. *in pecul. tr. præscript. inserto ejus comment. ad auth. Quas act. C. de SS. Eccles. cap.* 8. & Francisc. d'Amaya *ad l.* 6. *C. de jure fisci, n.* 14. *cum seqq.* & *n.* 29. *cum seqq.*

2. In notis *n.* 27. *alias lit. g.* Vide notata *ad l.* 2. *C. commu. de usuc.* & Bachov. *ad Tr. d. th.* 3. *lit. N.* qui tamen pedem non figit, ac

3. Add. *sis* de rebus sacris, Eccl. publ. notata *ad* §§. 6, 7, 8, 9. *supra de R. D.* & hactenus *ad* §. 1. *supra h. t.* Ang. *hic, n.* 1. & 3.

4. In textu ibi, *usucapere potest*, &c. diutinâ scilicet seu Justinianea usucapione aut possessione, vi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

ne, vide contra Fabr. Ant. Matthæ. ſen. *colleg.* 1. *Inſt. hic*, Hillig. *ad Don. enucl.* 5. *comm.* 24. *lit: r. A. & B.*

5. Sanè regalibus & reſervatis Imperatori vel juribus imperii ejuſque ſtatum & ſuperioritatem concernentibus nulla currit præſcriptio, ut nec contra tributorum præſtationem, add. tamen Ang. *hic*, *n.* 1. *ibique in addit. all.* Boër. *deciſ.* 264. *n.* 19. *cum ſeqq.* ubi & traditur quanto tempore præſcribatur petitioni legitimæ ejusve ſupplementi, de quo notatur *infra*, *ad tit. de inoff. teſt. ſub fin.*

Ad §. 10. *d. t.*

1. IN textu ibi, *Noviſſimè*, &c. id eſt, deniq; vel, poſtremô, ut §. 12. *ſupra de ſuſp. tut. cum ſimil.* gloſſ. *hic*, quæ & latè comprehendit, quæ ſint vitia rerum uſucapionem impedientia, ac confer præter notata *ſupra ad* §§. 2, 3, 8, 9. & *ſub fin. §phi 1mi*, Pichard. *hic*, *n.* 2.

2. An res pupilli poſſint uſucapi, vide præter notata *ſupra ad princ. h. t. ſub fin.* Wiſſenb. *ad ffta, h. t. n.* 8. *ibique ſub fin. all.* & Ang. *ad* §. *præced. h. t. n.* 5. ubi tradit in iis non currere uſucapionem vel præſcript. durante pupillari ætate, ſicut quando prælatus vendit rem Eccleſiæ contra jus non ſervatis ſolennitatibus eo requiſitis emtori bonæ fidei, toto tempore vitæ illius prælati non currit præſcriptio contra Eccleſiam, ſed incipit demum tempore ſucceſſoris, Ang. *ibid. n.* 3. ubi & *n.* 7. quid in fundo dot. hactenus.

Ad §. 11. *d. t.* vide notata *ad l.* 27. *ff. h. t.* unde iſte §. eſt deſumtus.

1. JUſtum ſaltem & probabilem errorem poſſeſſoris, uſucapioni non ponere obicem, vide per gloſſ. *hic verb. error.* Mynſ. *n.* 4. *cum ſeq.* Vinn. *ſub fin.* Pichard: *n.* 3. *& ad* § 3. *ſupra n.* 3. Bachov. *ad princ. ipſi* §. 1. *h. t. verb. rem emer. ſub fin. & in not. ad Weſ. par. ff. h. t. n.* 1. ad ỽba, *ſed & ſine*, &c. Hunn: 2. *reſol. hic tract.* 3. *quæſt.* 10. *& ad Tr. h. t. th.* 5. *quæſt.* 35. Menoch. 3. *præſumt.* 130. *n.* 4, 5, 6. *cum ſeqq* Conn: 3. *comm.* 13. *n.* 2. Huber. *in prælect. par. h. t. Inſt. n.* 8. quem tamen add. 4. *digreſſ.* 27. *num.* 1.

2. An & quando bona fides præſumatur in uſucapione, vide præter notata ad Goth. *in l.* 1. *C. comm. de uſuc. n.* 61. Mynſ. *ad* §. 4. *Inſtit. h. t. num.* 58. *ibidemque* latè Portium & ad eum Jaſ. *n.* 19. *cum ſeq.* Sichard. *ad l.* 1. *C. de ſervit. n.* 12. *cum ſeqq.* Hug. de Roy, *libr.* 3. *tit.* 7. *de eo quod juſtum*, *n.* 7. Coraſ. *ad l. Servit. prædior.* 14. *ff. de ſervit. n.* 34. *cum ſeq.* Treutl. *p.* 2. *diſp.* 22. *th.* 6. *lit: d. ibique* Bachov. *vol.* 3. & Hunn. ab eoque *all. quæſt.* 44. *&* 46. Menoch. 3. *præſumt.* 130.

3. Ac confer latè Sneydewin: *ad princ. h. t. n.* 21. *cum ſeqq. & addit.* Fulv. Conſtantin. *ibid. n.* 12. Harprecht. *n.* 65. *cum ſeqq.* ut & de titulo hactenus præter notata *ad princ. ſupra* Menoch. 3. *præſumt.* 131. *&* 6. *præſumt.* 67. *&* 75.

4. An de jure ſubdubitans ſit bonæ vel malæ fidei poſſeſſor, ac an & quatenus dubitario poſtea eveniens præſertim, obſtet hactenus, vide Wiſſenbach. *hic*, *n.* 9. *diſp.* 9. *& ad ffta h. t. n.* 6. Treutl. *p.* 2. *diſp.* 22. *th.* 6 *lit: C.* eique contrarium Bachov. *ſub fin.* & latè Ungepaur. *exercit. Juſtin.* 7. *quæſt.* 2. Hunn. *d. tractat.* 3. *quæſt.* 6. ubi & *quæſt.* 7. de in jure errante ac Portius *hic*, *ad d.* §. 1. *cum ſeqq. n.* 26. Harprecht. *ad princ. h. t. num.* 69. *cum ſeqq.* Bachov. *in exercit. ad Fabri, decad.* 87. *error.* 1. *n.* 9. Hœnon: *hic*, *controverſ.* 7. *cum ſeq. diſp.* 6. quod illi potius cenſendi ſint malæ fidei in fore poli ſaltem, eſt textus *Roman.* 14. *verſ. ult.*

5. Quis denique error ſit juſtus vel injuſtus, vide plura per Ang. *hic*, *n.* 1. *cum ſeq.* ubi & *n.* 3. *cum addit.* de titulo pro ſuo generali.

6. In notis Anſ. *n.* 30. Itaque nil obſtat huic §pho *d. l.* 11. eique conſonantes *l.* 2. *ff. eod. l. pen. ff. h. t. l.* 3, 4, 5. *ff. Pro ſuo*, confer præter *ſupra n.* 1. *all.* & Goth. *in notis ad* §. noſtro conſonantem, *l.* 27. *ff. h. t. ibique* Cujac. *in comm.* omninò Wiſſenbach. *hic*, *n.* 12. *ibique all. diſput.* 13.

7. Quin nec quoad fructuum acquiſitionem proficit error juris, ut latè per Harprecht. *ad* §. 35. *ſupra de R. D. n* 75. *cum ſeqq.* quem confer hactenus quoad uſucap: *ad princ. h. t. num.* 82. *cum ſeqq.*

Ad ∬. 12. *d. t. Inſt. de uſucap.* vide Hunn. *d. tract.* 3. *quæſt.* 5.

1. IN textu ibi, *licet ipſe ſciat*, &c. heres ſcilicet univerſalis ſecus enim in ſingulari ſucceſſore, ut *infra n.* 5. & legatario, itaque nil obſt. *l*, 2. §. 17. *ff. Pro emt.* Unde *in l.* 14. §. 1. *ff. h. t.* duas diminutionis notas ſeu excluſionis legatarii hactenus adjici notat, Goth. *ibid. n.* 92. *cum ſeq.* Ita poſt gloſſ. Ang. *hic*, *n.* 1. ubi & *n. ſeq.* diſtinctè tractat an & qualiter admittatur talis acceſſio poſſeſſionis, quin nec omnis ſcientia rei alienæ in deceſſore protinus eſt mala fides, vide præter Wiſſenbach. *hic*, *n.* 3. *ab initio*, *d. diſp.* 13. Hillig. *ad Don. enucl.* 4. *comm.* 24. *lit. D.* Fulv. Conſtantin. *ad princ. h. t. num.* 18.

2. Sicut & etiamſi heres non poſſidet dummodo medio tempore res ab alio non poſſideatur, uſucapionem ante aditam hereditatem implere poteſt exceptis heredibus ejus qui quum ab hoſtibus captus eſſet ibi deceſſit, *l.* 15. *ff. h. t.* vide poſt gloſſ. *hic* ỽb. *heres ſciat*, Don. 5. *comm.* 20. *pag.* 208. *ſub fin. cum ſeq.* ubi nodos ſolvit hactenus, *ibique* Hillig. *litt: I, K, L.*

3. In textu ibi, *licet ignoranti*, &c. adeo ut & citra acceſſionem temporis defuncti non poſſit ipſemet heres inchoando per ſe initialiter acquirere Weſenb. *in par. ff. Pro hered. n.* 2. *ibique fuſè* Bachov. *in not. & in comm. hic*, *n.* 5. *cum ſeq. cui eſt* §. 7. ac Borcholten *fol. averſo* 96. *ibique all.* ut & Weſenb. *hic*, *n.* 3. Vinn. *num.* 5. Don. *d. cap.* 20. *ſub fin. ibique* Hilliger. *lit: M.* Treutl. *h. t. ffter. th.* 5. *lit: B. ibidemque* Hunn. *quæſt.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

quæſt. 33. & Bachov: *pag.* 394. *cum ſeqq. vol.* 3. Fachinæ, *controverſ.* 66.

4. Quibus tamen add. Cravett. *conſil.* 431. Jo. Philippi, *uſ. pract. Inſt. hic, eclog.* 33. Ang. Aretin. *hic, ad* §. *Sed tamen,* 2. *cum ſeqq. ibique* Ant. Caj. *in addit. lit: b.* Fulv. Conſtant. *ad* §. 2. *h. t. ſupra n.* 12. & latius *ad* §. *ſed tamen* 4. *n.* 2. *cum ſeqq.*

5. Secus utique hactenus eſt in ſingulari in rem ſucceſſore etiam ex cauſa lucrativa, is enim non æque ac heres univerſalis tenetur exonerare animam defuncti, ut loquuntur Canoniſtæ, quos quidem ridet Treutl. *p.* 2. *diſp.* 30. *th.* 4. *lit: a. ſub fin.* ſed jam tum temporis excuſabat Bachov. *ibid. in animadverſ. Papizans,* ut & noto *ad* §. 4 *Inſt. de nupt. n.* 18. cui tamen add. tutius Harpr: *ad princ. Inſt. tit.* 1. *lib.* 4*to infra, n.* 20. *cum ſeqq.*

6. Niſi ſcilicet iſte ſucceſſor ſingul. autoris malæ fidei poſſeſſione uti velit, ut §. 7. *ſupra eod.* ibi, *tamen ſi alii,* &c. ac ſecus fortè in caſu authent. *Malæ fidei, C. de præſcr. longi temp.* confer & *l.* 13. §. 10. *cum ſeqq. ff. de acq. vel am. poſſ. l.* 5. *ff. de diverſ. temp. præſcript. l.* 4. *C. de R. V. cum nota: l. pen. C. de præſcr. longi temp. l. un. C. de uſuc. transf. ibique præſertim* Salicet.

7. Ac add. *ſis* præter *jam ſupra all.* & notanda *ad* §. *ſeq. n.* 2. Bachov. *hic, n.* 7. Cujac. *in par. d. t. C. de uſuc. transf. ſub fin.* & *in par. d. t. C. de præſcr. longi temp.* ac *in comm. l.* 14. *ff. h. t.* Don. *d. cap.* 20. Wiſſenbach. *p.* 2. *ad ffia diſp.* 20. *n.* 9. *& diſp.* 25. *n.* 17. Lud. Gomeſ. *ad* §. *Sed iſtæ, Inſt. de act. n.* 41. Vſ. 2*da concluſio,* &c. Gilken. *tract. præſcript. p.* 2. *membr.* 2. *c* 7. Fulv: Conſtantin: *d. n.* 12. *cum ſeqq.*

8. Nil ſanè obſt. *l. pen. C. de adq. poß. per ibi nota:* & quia aut de herede vel univerſali ſucceſſore intelligi poteſt, aut de vitio quo ipſa res eſt affecta non perſona præſcribere volentis, ut *ſupra* §. 2. *&* 10. *h. t.* ac benè notant Anton. Matthæ. *in animadverſ. hic,* Goth. *ad d. l. Vitia, penult. Cod. n.* 54. *alias lit:*

9. Ut nec obſtat *l.* 2. §. 17. *ff. Pro emt. l.* 4. §. 27. *cum ſeqq. fftor. tit.* 4. *libr.* 44. ut per Don: *d. loc.* & Wiſſenbach: *d. n.* 17. ac fortè fuit hoc olim controverſorum at poſt deciſum conſtit: Juſtin: quæ eſt in *dict. l. un. Cod. & d. l. pen:* de long: temp: præſcr: quicquid contra Imper: *hic*, arguat Wiſſenbach: *in embl. Tribo. ad d. l.* 2. §. 20, cui præter Merill: ab eo all: oppono Conn: 4. *comm.* 12. *n.* 14.

10. Quin nec dolus autoris excludit uſucapionem ſingularis ſucceſſoris, ut notat Baldus *in & per princ. l.* 4. *tit.* 7. *libr.* 4*ti fftor.* ubi de eo eſt bonus textus.

11. In textu ibi, *Quod noſtra conſtit:* &c. atqui id jampridem ante Juſtin: obtinuiſſe videtur, ut *d. l.* 2. §. 20. *& l.* 15. §. 1. *tit.* 3. *libr.* 44. quas aliasque ſimiles à Tribo: interpolatas tradit Wiſſenbach: *ubi ſupra*, Cujac. autem hic textum loco movet, & putat hunc §. reponendum poſt §. *ſeq.*

12. Sed potius præter jam *ſupra notata* videris Hillig: *ad d. cap.* 20. Donelli *enucl. lit: A,* Vinn: *hic, n.* 6. Bachov: *n.* 8. *& ad Tr. h. t. th.* 5. *ab initio, ac ad Weſ. parat. h. t. n.* 12.

13. An autem ſuperveniens mala fides interrumpat uſucap: benè cœptam, confer præter notata ad hic indigitatam, *l. un. Cod.* latè Fulv: Conſtantin: *ad princ. h. t. n.* 16. qui & *n.* 17. de jure Canon: hactenus.

14. Hunc autem locum etiam refutare eos qui putant uſucapionem tantum eſſe rerum mobilium, dicit Vinn: *hic in fine*, ac confer notata *ad rubr. ſupra h. t. n.* 8. Don: 5. *comm.* 29. *pag.* 220. *ibidemque ad ejus nucleum*, Hillig. Vinnio hactenus vel magis favet, §. 7. *ſupra h. t.* quem tamen ſatis cum judicio pro iſta diſtinct. uſuc. & præſcr. agens reprobat Huldr. Eyben: *hic, obſerv.* 7.

15. In textu ibi, *& in uſucap:* &c. ac rerum mobilium ſcilicet perinde cum immobilibus ut explicatur, *in l. un. C. de uſuc. transf.* quæ hic indicatur ut jam dictum, olim enim id jus reſtringebatur ad immobilia ſeu prædia, ut per Hotomann: *hic, enunc.* 1. *&* 3. Gothofr. *in not. n.* 32. *alias lit: n.*

16. Add: & *ſis*, contra Don: Hunn: *ſæpè all. tract.* 3. *quæſt.* 8. *h. t.*

Ad §. 13. *d. t. Inſt: de uſuc.* vide & Hunn: 2. *reſol. d. tract.* 3. *quæſt:* 5.

1. AC obſtacula hujus §phi dextrè removent: Don: 5. *comm.* 20. *pag.* 208. Bachov. *ad Tr. h. t. fftor. pag.* 393. *vol.* 3. *edit. Heydelb.*

2. In textu ibi, *conjugi tempora,* &c. vide tamen præter *all. per* Harprecht. *hic, n.* 8. & nota: *ad* §. *præced. n.* 4, 5, 6. *& l.* 13. §. 4. *ff. l.* 11. *C. de adq. vel am. poſſ.* gloſſ: *hic, verb. tempora,* Mynſ. *n.* 1. *&* 2. Bachov: *cui eſt* §. 7. *n.* 8. Wiſſenbach: *n.* 14. *cum ſeq. diſp.* 13 Don: *d. cap.* 20. *ibique* Hillig. *lit: C.* Carpzov: *p.* 2. *conſt.* 4. *defin. forenſ.* 4. *ſeu ult.*

3. Alias præſumi continuatam fuiſſe poſſeſſionem, vide præter *jam ſupra* ſæpius facta, Angelum *hic, in fine.*

Ad §. 14. *ſeu ult. d. t.*

1. COnfer textum cum gloſſa *in l.* 13. *C. tit.* 37. *libr.* 2. ac præter all. in notis *ad l.* 3. *C. de* 4*ennii præſcript. num.* 48. *ab initio*, latè Franc. Nigr. Cyriac. *controverſ. forenſ.* 531. *cum l. ſeqq. & controverſ.* 582. *à n.* 15. *usque ad finem,* ubi agit pro filia Jo. Petri Surdi, cujus ibi, vide encomium.

2. Alias obſtacula hujus §phi tria ſatis dextrè removet Borcholten *hic*, poſt gloſſ. *in verb. ſtatim*, quam & repetit Rittershuſ: *hic, ſub fin.* & latius Ludwell. *ab initio.*

3. In notis *n.* 36. *alias lit: q.* Secus itidem in caſibus *l.* 5. *C. de reſtit. mil.* cum ibi à me notatis ad Goth. *n.* 19. quin & contra fiſcum emtorem datur jus retractus, ut docet Reinking. *de jure retractus, quæſt.* 2. *n.* 235. *cum ſeqq.* etſi non contra emtorem ab Eccleſia, ut per eund. *num.* 234.

4. In textu ibi, *rem alienam*, &c. add. vel

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

communem cum alio, ut *l. 2. tit. 52. libr. 4. Cod.* ubi & notavi, *l. un. tit. 4. libr. 10. Cod.* ad quam latè agit Franc. d'Amaya, qui & ibi, *n. 68. cum seq.* isti socio fisci hoc privilegium retribuit ut de parte sua à fisco ritè vendita non debeatur gabella.

5. In textu ibi, *securi* &c: Id durum videtur Bachov: *hic, pag.* 303. Vinnio ad ỳba, *Constitut. Zenonis, sub fin.* Wissenbach: *sub fin. disp. 13. & disp. 54. n. 26.* quin iniquum Jo: Fabr: & Angelo *n. 2.* qui & ibi tradit fallentias istius juris.

6. Adeoque jure Canon: secus est *Can. placuit 16. quæst. 3.* licet illum textum ad res ecclesiasticas à fisco venditas restringat Brunnemann: *de jure eccl: libr. 2. c. 15. §. 5. ibique* Stryck: *in addit.* sed vide Jas: *in auth. Quas act. C. de SS. eccl: column:* 1 Nic: Bellon: *consil: 52.*

7. Neque usu observari *hunc* (. *& d. l. 3. Cod. de 4tenn: præscr. tit. 37. libr. 7.* tradunt Mornac: *ad supra all. l. 3. C. tit. 37. libr. 2.* Cyp. Regn: & Vinnius *hic, n. 2.* Wissenbach: *n. 32. disp. ad inst. 57. de different. theor. & praxis*, P. de Grev: *hic sub fin.* qui tamen subdit hos textus in Sabaudia practicari cui suffragatur Ant: Fab: *Cod. Sabaud. tit* 11. *libr. 7. defin. un.* ac quid ni? jura utique vigilantibus scripta ut notatur *in l. 24. ff. Quæ in fr. cred.* ac concurrit hactenus fides hastæ fiscalis clandestinitatem excludens si saltem excipias casus traditos per Ang: *hic, n. 2.*

8. In textu ibi, *sacratiss. ærarium* &c. fiscum intelligit etsi alias inter isthæc subtilis est differentia ut per Gerh: Coccejum *ad §. 22. l. 2. ff. de O. J.* qui & *ibid. pag.* 219. ejus causam alias odiosam esse adstruit è Jctis quò & fac: *l. 10. ff. de jure fisci* planè ut videri possit ita dici sacratissimum sicut auri sacra fames & mons Aventinus sacer ob turpem plebis secessionem in *§. 20. ejusd. l. 2.*

9. In textu ibi, *venerabilis Augustæ* &c: confer *d. l. 3. vers. Eodemque d. t. 37. libr. 7. l. 31. ff. de legib. ibique sub fin.* notata denique.

10. An fiscus in bona vacantia succedens teneatur ad legata vel fideicommissa codicillis relicta vide sis Harprecht: *ad princ. tit. 1. libr. 3. Inst. à n.* 511.

Ad tit. 7. libr. 2. Inst: de donat: vide *all:* à Bechtold: *in sylloge verb: donatio*, & alios alphab: *in eod: verbo.*

1. AC confer præter eosdem in verbo Germanio, gabe & geschenck / Bern: à Zutphen Nederl. practijck in verbo, *donatie*, Simon à Lewen. 4. *censu. forens.* 12. Fulv: Constantin: *id pecul. comm. ad singulos §§. hujus tit. Inst.* qui ejus tit: materiam frequentem & quotidianam paædicat, at vero.

2. Hujus & titt. parallelorum in ffis & Cod: usum esse desuctum testatur an jocatur potius vel indignatur? passim Baudius *in epistolis*, juxta Voetium *in biblioth.* non nisi ob elegantiam styli legendus.

3. Quod & innuit faceium dicterium in Belgio, Schenck is voor Nimmegen verdroncken / ut post hæc scripta nuper vidi etiam relatum à Cypr: Regn: *in censu. Belg. ad l. 11. C. de R. V.* nisi quod *pollicitis dives quilibet esse potest*, ut in Cajum nescio quem eleganter ludit *multo sale nec tamen protervo* Martialis 10. *epigr.*

4. Eam autem istius fortissimi herois Martini Schenkii historiam tragicam lege sis apud Fam: Stradam, *decad. 2. hist. belli Belg. libr. ult.* ac Meteran. Borrium, Reydan: aliosque rer. Belg. Scriptores *ad annum* 1589. Thuan: *hist. Franc. libr. 96. pag.* 305.

Ad princ. d. t.

1. NOta, donationem esse modum acquirendi & quidem sine traditione vide præter notata *ad §. 40. supra de R. D.* & *§. 2. infra, h. t.* verb. *perficiuntur autem* &c. *l. 35. §. 5. c. h. t. iqibue* Dd. Tim: Fabr: *hic*, post Ant. Contium, quem tamen in eo reprobat saltem dum id restringit ad donat: inter vivos.

2. In not: *n. 2. alias lit: x.* Add: tamen an & quatenus hæc acquisitio sit Juris civ: præter *hic, all.* Myns: & text. *in fine tit. 5ti supra* distinctè Portium *hic, n. 9. cum addit. lit. c.* ac Harprecht: & Vinn: *ab initio* Don: 5. *Comm. 2. pag. 176. column. 2. ibique* Hillig: *lit. B.*

3. Ac confer sis Hotomann: *hic ante enunc:* 1. ubi & tradit donationem à ciue in peregrinum conferri non potuisse, an autem ista donatio pro subsistentia opus habuerit stipulatione latè tractat Fulv: Constant: *hic, ab initio*, qui & subinde *n. 4.* latè agit de *n. præced.* tacta quæst.

Ac §. 1. d. t. vide Menoch: 3. *præsumt:* 35. & 37.

1. IN textu ibi, *pœnituisset* &c. vide præter notata *ad l. 30. ff. de mortis caus. don.* Moller. 2. *semestr.* 39. Sneydewin. *hic, n. 21. cum seq. ibique addit.* & late Fulv. Constantin. *n. 14. cum seq.* ubi & subinde de 3tio causante hujus don. revocationem modo hoc §. relato in verb. *aut prior* &c. subdens alio, tres.

2. In not. *n. 5.* ibi *sequutâ sanit:* &c. vide Hotomann. *hic, enunc.* 1. ubi disputat contra *l. 2. & l. 35. §. 2. ff. h. t.* ac

3. Add. tamen Tulden. *h. t. c. 5.* Fulv. Constantin. *hic, n. 12. cum seqq.* Menoch. *ubi supra.*

4. Ita & qui morbo obnoxius beneficium vel officium resignare persuasus fuit à resignatario, id recuperat si reconvaluerit nisi indecens lucrum, juxta ea quæ noto *ad l. 31. C. de ep. & cler.* heredibus suis à resignatario stipulatus fuerit aut proprio motu absque solicitatione, persuasione obreptioneve resignatarii id fecerit, uide Maynard. 1. *decis. Tholos.* 67. & late Costal.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Costal. *in adversar. l.* 17. §. *sicut autem ff. commod.*

5. Ac add. sis de resignatione plura notata *ad l.* 10. *in princ. ff. de off. Procons.* &c. præsertim autem hactenus quæ noto *ad l.* 23. *ff. de adq. vel am. poss.* ut & remiss. Ricc. *collect. decis.* 2478. 2479. 3069.

6. Quod non valeat resignatio retentâ pensione annuâ vide præter *infra n.* 13. notanda Mod. Pistor. *p.* 4. *quæst.* 150. *ibique* Jac. Schultes *in addit.* Lud. Bellum *consil.* 82. Ant: Matthæ: *tract. de oblig. disp.* 2. *n.* 7. *&* 12. Ricc. *collect. decis.* 1481.

7. Quò & fac. vulgatum Belgii proverbium, niemand magh geven en houden, de quo latè tractat idem Ant. Matthæ: *Oper. posth. paran: ju.* 5. *n.* 18. *cum seqq.* add. tamen Brunnemann. 2. *de jur. eccl.* 9. §. 8. *ibique all.* contrarium saltem nimis notoriè practicatur ut noto *ad d. l.* 31. præsertim apud Papistas ubi vel laico potest reservari annua pensio ut est testis omni exceptione major Gigas *tractat. de pension. eccles. quæst.* 21. *cum seq.*

8. Ac vel minus valet resignatio quæ fit pro pecunia obligationeve ut quæ sapit ambitum prohibitum *in d. l.* 31. *& Nov.* 8. *capp* 1, 7, 8. *l. ult. C. ad l. Jul. repet.* vide Jo: Philipp: *us: pract. Inst. libr.* 4. *lit.* 18. *eclog.* 93. *n.* 20. *cum seqq.* etsi eum jam permissum censet Pagenstecher. *manip.* 3. *Sicilim. ad ffta pagin.*

9. Add. tamen præter jam *supra & infra all.* ac *ad d. l.* 31. *d. l. ult.* Ricc: *collect: decis.* 796. & 810. Tusch: *lit. C. pract. concl.* 428. *sub fin:* Boer: *decis.* 2. *per tot.* præsertim *sub fin.* & fusè Ann: Rob: 1. *rer. jud.* 7. *pag.* 116. *cum seqq.*

10. De suspensione alias & remotione ab officio vide præter notata *ad l.* 31. *ff. de legib. l.* 2. *cum seq. ff. de senat. Novell.* 2. *c.* 3. *n.* 5. *cum seq.* Casp: Guil: Scip: 1. *Rota Spir: decis:* 38. 39. 41. Feltmann: *tractat. de cadav. insp. c.* 62. *n.* 3. *cum seq.* 4.

11. Ac an officio privatus vel suspensus nihilominus gaudeat beneficio confer remiss: Tiraquell: *tract. cessante causa &c. n.* 49. *tom.* 4. *Operum.*

12. De resignatione metu præcepti regii obtenta & quod ea nil relevet nec officiat resignanti vide Decium *consil.* 219. *ibique* C. Molinæ: *in addit. & consil.* 690. Alb. Gentil: 3. *de nupt.* 11. *ab initio*, Jac: Phil: Portium *consil.* 5. *n.* 10. quomodo & olim in Anglia judicabat Joannes Episcopus Carlilensis circa prætensam resignationem Richardi 2di regis Angliæ, referente Bakero *in vita Henrici 4ti annal. pag.* 254. *edit. Belg. in folio*, coquè casu metum facilè præsumi vide per Alciat: *consil.* 5. *n.* 72. *cum seq.*

13. Itaquè consultus respondi ad petitionem Doctoris Sterenberg nomine ecclesiæ Weneranæ pastoris Weishun variis comminationibus ad resignandum inducti, in quo etiam casu concurrebat, quod prout in omni actu requiritur velle & posse ut *l.* 9. *c. de don. ante nupt.* ubi notavi pridem hic paulo inferius anticipanda, ita frustra censenda resignatio facta invitis & dissentientibus membris ecclesiæ prædictæ senioribus ut per Ames: *libr.* 4. *de conscientia, cap.* 25. *quæst.* 10. Gisb. Voet: *polit. eccl. p.* 2. *volum:* 3. *libr.* 2. *tract.* 1. *c.* 6. *pag.* 269. *cum seq. & libr.* 3. *tract.* 2. *c.* 10. *pag.* 660. *cum seqq.*

14. Quibus nunc jam add: Carpzov: *Jurispr. consistor. libr.* 1. *tit.* 4. *defin.* 54. *n.* 3. *cum seq.* M. Ant. de Dom: 3. *de Republ. eccl.* 6. *per tot.* ubi nequidem translationem ministri vel episcopi ad aliam ecclesiam absque justa causa ac cleri & populi consensu (ut è quorum suffragio eos olim saltem fuisse designatos & admissos benè notat Erasmus ad Augustini *epist.* 110) admittit, ac fac: *cap.* 2. *ibique* Panorm: X. *de in Int. rest. cap. ult. de renunc: cap. significatum, de præbend.*

15. Ac confer Annæ: Rob: *ubi supra pag.* 102. *cum seq.* qui & *pag.* 111. *cum seqq.* latius tractat de resignationibus beneficiorum Papalium, præter Ricc: *ubi supra & collect: decis.* 1006. ac quoad Evangelicos hactenus Stryck: *in addit. Brunnemanni*, 2. *de jur: eccl:* 4. §. 14. quod & quoad seculare imperium olim in Suecia censuit Steno Sturius senior apud Loccen: *libr.* 4. *hist. Suec. in ejus & Johannis 2di Reg. vitis ad annum* 1497. nostro tempore Sueciæ reginam Christinam & Poloniæ regem Casimirum resignasse, cuivis notum, ut & de Carolo 5to imperatore in præced: seculo

16. Alias nequidem ipse Papa nedum episcopus officium resignare potest in favorem certæ personæ ut per Peregrinum *tract. de jure fisci lib.* 1. *tit.* 3. *n.* 11. cui tamen add: Ant: Fabr: *Cod. forens. libr.* 1. *tit.* 2. *defin.* 3. Wames: *consil.* 222. Camil. Borell: *decis. tit.* 26. *tom.* 1. Ricc: *collect. decis.* 1402. ac de coadjutore eligendo nuper actum fuit Monasterii & Coloniæ, de imperatore vel rege Rom: in consortium regiminis admittendo, aliquid notabo *ad* §. 2. *infra, de her. qual. & diff. n. cum seq.*

17. Quin resignationem beneficii eccl: requirere consensum patroni ecclesiæ vide per Sig: Finkelthaus: *tract. de jure patrona: c.* 2. *n.* 23. *cum seqq.* Carpzov: *Jurispr. consistor. libr.* 3. *defin.* 125. ubi & de transitu ad lautius beneficium aliamve ecclesiam ab ea *quæ 1ma iratum ventrem placaverit esca*, ac confer Brunnemann: 1 *de jure eccl.* 5. *n.* 28. *ibique* Stryk: *in addit.*

18. Sicut & permutatio ejus requirit consensum Ricc: *collect. decis.* 2716. cui nec hactenus aliasve in jure suo præsentandi præjudicari potes adeo ut omnia tentamina in contrarium laborent vitio nullitatis ut latè per Rochum de Curte *ad rubr. X. de jure patron.* ỳb. *Honorificum, ab initio.*

19. Ac rectoris & capituli consensum requiri in reservatione pensionis super beneficio resignato vide per Gigas: *d. tract. de pensione eccl. quæst.* 10. & 23. & notata *supra n.* 6. *cum seq.*

20. In textu ibi, *ut per omnia* &c. id hic hyperbolicè ita dictum ut *in l.* 1. *de legat.* 1. putat Franc: d'Amaya, 2. *obs. jur.* 3. *n.* 25. at se tamen mox revocat imperator *hic*, in voce *ferè*, quo pergo.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

21. In textu ibi, *omnia fere* &c: Cur id ad verbium limit: sit adjectum vide Borcholten *hic*, *sub fin.* & latius Vult: *n.* 7. *cum seqq.* ac

22. In quibus conveniant vel discrepent confer præter notata *ad l. ult. C. de mortis caus. don: libr.* 8. *tit.* 57. Wissenbach: *in embl: Tribon. ad l.* 15. *ff. eod. de don. mor. cau. pag.* 137. *cum seq.* Treutl: & Bachov: *ad eund tit. ffior th.* 9. *litt. b. &c.* Hillig: *ad Don. enucl.* 14. *Comm:* 33. *litt. E. cum seqq. ibique all.* & Bald: *ad l. cum hi* 8. *ff. de transact. n.* 2. *cum seq.*

23. Ac confer præter gloss: *hic*, Jo. Fabr: Bald: & Ang: *n.* 5. Hotom: *enunc.* 3. Hortens. & Bachov. ad ẏba, *redactæ sunt n.* 7 Fulv: Constantin. *n.* 16. *cum seqq.* Vinn. 2. *cum seq.* P. Voet: *n.* 5. *cum seq.* Petr. Greve *ass.* 15. Harprecht: *n.* 16. *cum seqq.* (qui & *n.* 17. *cum seq.* refellit restringentes istam comparationem, ad mortis causa donat: factam in in testam.) & latè Sneydewin. *n.* 24. *cum seqq.* qui post gloss. in verb. *fere leg.* hinc multa deducit.

24. Add. denique noviter visum Huld. Eyben, *hic*, *obs.* 9. *cum seq.* Ricc. *collect. decis.* 1755. & latè Ant. Fabr. *decad.* 44. *error. pragm.* 5. *cum seq.*

25. In not. *n.* 10. *alias lit. c.* Confer ad hic recitatos Homeri versus Scip. Gentil. 2. *parerg.* 10.

26. Quia autem *supra n.* 13. citavi *l.* 9. *C. de don. ante nupt.* ibique plura porro addendi spatium in manuscriptis meis deest, illic notata anticipando hic subjicio, ne desit imposterum charta virgo ibi aliis notandis denique, etsi alias laudo illud Flacci, *singula quæque locum teneant sortita decenter*, ergo pergo

Ad l. 9. *C. de don. ante nupt. &c. tit.* 3. *libr.* 5. Brosseus *hic citat* Guid. Papæ, *consil.* 217. *incip: Omissa.*

1. AT confer potius præter ea quæ noto *ad* §. 3. *Inst. de donat.* & huic l. nonæ symbolisantem *l.* 5. §. 10. *ff. commod.* atque hic tradita per Christinæ *volum.* 3. *decis.* 126. *cum seq.* à *n.* 8. & *decis.* 31. *n.* 13. *cum seqq.* ac Christo: Portium *ad* §. *Est & aliud* 3. *Inst. de don. n.* 20. *cum seq.* ubi & egomet non deero pro re nata.

2. In not. *n.* 3. ibi, *alias in dubio* &c. confer notanda *ad all. l.* 10. §. 6. *ibique* Bart: & Dd, ac *ad l.* 19. §. 1. *ff. de pecul.* ubi ego sum locuples, ut & Marchisell: *recollec. quæst.* 30. *per tot.* qui & ab initio tractat, an consistat donatio sponsæ à sponso facta vel vice versâ, ac quando, de quo & tractat Sichard: *hic*, *n.* 4. *cum seqq.* qui *& in præcedd.* difficilem rationem dubit: hujus l. aperit & resolvit

3. In textu ibi, *voluntas jurisque autoritas* &c. Hinc versus, *Cunctas res gestas faciunt duo, velle potestas si conjungantur disjuncta nil operantur*, ac fac: ad istud textus expressiores *l.* 6. *in fine*, *tit.* 50. *libr.* 4. *cod. l.* 4. *cum notatis*, *ff. de adq. vel omitt. hered.*

4. Add: & præter *all. per* Nevium *in System. jur. remiss: ad l.* 40. *ff. de judic. num.* 2. Nolden. *tract. de statu nob. civ. c.* 5. *n.* 67. *cum seq.* Reyger. *in thesaur. jur. verb. Actus*, *n.* 3. *ibique* Fritsch: *in addit. n.* 2. & in eadem voce Tusch: *lit. A. pract. concl.* 127. Sarmient: *tract. de redit. eccl. p.* 1. *c.* 4. *ab initio*, Menoch. *consil.* 5. *n.* 15. Schubhard. *tract. de austregis*, *c.* 5. *n.* 97. Freundeberg. *de rescript. morator. conclus.* 11. *n.* 2. quem inter alios plures post hæc scripta jam vidi nuper etiam citasse Crus: *p.* 1. *de indic. delict. c.* 99. *ab initio*, quorum autem plerique hinc alia inferunt & deducunt

5. Sicut non admodum malè vel ipse Omnipotens Deus dicitur non posse contradictoria & quæ non vult, ut per Rivet. *ad Genes.* 32. *pag.* 539. *sub finem cum seq. Operum tom.* 1. & *ad Hoseæ*, 12. *vers.* 5. *pag.* 764. *Operum tom.* 2. Spanhem. *p.* 3. *dub. evang.* 36.

6. Ac fac: *Matth:* 8. *vs.* 2 *Psalm.* 115. *vs.* 3. 1. *Samuel.* 15. *vs.* 29. *Genes.* 19, *vs.* 22. quanquam & hactenus nutasse æmulum suum Coccejum notat Mares. *in annot. noviss. ad loc.* 2. *Syst. Theolog.* §. 58. *lit. c. & ad locum* 9. §. 14. *lit. a. ac loc. ult.* §. 68.

7. Quicquid etiam hactenus problematicè & nimis metaphysicè de absoluta Dei potestate & possibili ubiquitate creaturæ naturæve humanæ disputarint Voetii eorumque sequax G. Spinæus, quos autem tangit & angit idem Maresius semper & ubique de orthodoxia dum viveret solicitus, *in fasciculo paradox. edito Groningæ ao.* 1658.

8. Planè ut frustra Pontificii & Lutherani (an potius Flacciani à Flacco Illyrico, viro quidem docto at quem ecclesiæ Germ. turbatorem, dicit Joan. Camero *in respons. ad Tileni notas Operum in folio, pag.* 643. Lutherus enim eo dogmate ut vix sustinuit,) hactenus dicam, nobis impingant urgendo omnipotentiam divinam pro incrustanda trans- & consubstantiatione panis & vini in eucharistia, atque ubiquitate corporis Christi desuperque fundato paradoxo Capernaitico oralis perceptionis in cœna Domini, ut hactenus quidem post Zwinglium & Oecolampadium *in libello de eucharistia*, laudato ab Erasmo *libr.* 18. *epist.* 9. *sub fin. & epist.* 11. *ibid.* ac reprobato ab eod. *libr.* 19. *epist.* 95. *cum seq.* ubi acrius quam par erat agit contra Cunr. Pelicanum Zwinglii non siccâ morte prædefuncti principiis innutritum, benè notant Crellius 1. *de vera relig.* 22. *n.* 160. Vorstius *antapodix.* 1. *ad cap.* 13. *cum seqq.* autores alias illaudati.

9. Ac latè contra utrosque docent Ant. Walæus, *enchirid. relig. reform. tit. de cœna Domini, pag.* 87. *cum seqq. & loc. comm. de cœna Dom. pag.* 504. *cum seqq. Operum in folio, tom.* 1. Alsted. *in supplem. Chamieri panstrat. Cathol. tom.* 4. *c.* 6. §. 29. *cum seqq.*

10. Circa quod miserè oleum & operam perdidere nuperrimè ex illis quidem Bulenger. *contra Casauboni exercit.* 16. *ad cap.* 58. *pag.* 242. *cum seqq.* qui & exinde adorationem in eucharistia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

ristia deducunt, quam quidem propugnat Alph. de Castro, *libr. 2. adversus hæreses* in ℣b. *Adoratio*, ac omnes Zelotæ è Pontificiis.

11. Ex his autem Lutheranis Rosner. *rosæ pœnitent: ad diem Dominic: pag.* 599. *cum seqq.* ut & ante eum passim peculiariter Henric. Eckärd. Balthasar Meischner. *phil. sobr. p. 1. præsertim sect. 4. quæst. 5.* Joann. Gerh. *loc. comm. Theol. de interpr. SS. Scripturæ, n.* 153. *cum seqq. & n. 177. cum seqq. part. 1. Vasti Operis.*

12. Nos hac à scabie tenemus ungues, ut loquar cum Martiali, *5. epigr.* 61. contenti indicare fontes etsi cum orthodoxis perinde abhorreo id fanaticorum quod non jure nobis imputatur, in eucharistia nihil esse præter panem & vinum, quod doleo nobis malè vel saltem crassâ facti ignorantià tribui ab Erasmo *d. epist.* 95. *ad Pellicanum*, ac quia de eo ex professo serram reciprocarunt, & instar factionum Circensium juxta pro℣bium apud Symmachum & Cassiodor: invicem commissi fuerunt duo nostræ Ostfris. Doctores Theologi, Walther & Cluto, ad eos curiosum lectorem remittere sufficiat, dum nolo addere oleum camino nec cupio esse unguis in illo ulcere, quod reformationem evang: valdè sufflaminavit, ut benè judicant autores, personati P. Soavis Polanus, *libr. 1. hist. concil. Trid. pag. 54. cum seq. edit. de Anno* 1622. *in* 4*to*, Burgoldensis, *notit. rer. Imper. ad instrument. pac. p. 2. disc. 22. ab initio.*

13. Prædictis saltem antagonistis Ostfris. nervosius, ni fallor, hoc negotium tractarunt ante eos Centuriatores Magdeburgenses, ac Calvinus *libr. 4. Inst. c. 17. n. 16. cum seqq.* & *in pecul. disc.* contra Joachim Westfalum, Chamier: *panstrat. Cathol. tom. 4. libr. 10. cum seq. ibidemque* Alsted: *in supplem.* Acronius *in tract. Belg. sub tit:* Vermonsteringe / *&c.* Amand: Polanus, *libr. 2. syntagm. Theol. c. 12. pag.* 467. *cum seqq.* quo cap: alias nihilominus propugnat non solum omnipotentiam sed & immensitatem Dei, qui ubique est enter præsenter potenter & invisibiliter, ut per Augustin: *epist.* 111. *&* 112.

14. Quam autem frustra C. Vorstius (Theologus in causa Dei præsertim illaudatus etsi eum laudat Baudius *centur. 2. epist. ult.* ejusque causam hactenus malè agat Crellius 1. *de vera relig.* 27. ut per Maresf: *ibid. hydræ Socin: vol. 1. pag.* 490. *cum seqq.*) oppugnat identidem depexus à Maresf: *d. loco*, & *in defens. fidei Catholicæ contra Curcellæi quaternionem. repetit: diss. 1. sect. ult. n. 51. ac syst. Theol. loc. 2. §. 3. loc. ult. §. 66. cum seqq. ac annot. noviss. de Ao.* 1673. *utrobique* Jo. Camero *in prælect. ad Matthæ. 18. vers. 10. Operum pag.* 118. *cum seqq.* Rivet: *ad Exodi 25. vers. 8. sub fin.* & *ad Hoseæ 5. vers. ult. pag. 643. Operum tom. 2.*

15. In specie autem contra Meischner: *ubi supra aliosque all.* agunt & Ubiquistarum dogma desuperque fultum opinionis Capernaiticæ monstrum funditus destruunt Maresf: *tom. 1. Theol. elenchth. controvers. 4. n. 8. cum seqq. & systhem. Theol. d. loc. 2. §. 58. loc. 9. per tot. præsertim §. 35. cum seq. ac in part. 2. selec. disp. contra Brochmann: per tot.* Rivet: *ad Psalm: 68. vers. 19. pag. 271. sub fin. cum seqq. Operum tom. 2. & homil. 1. subject. d. tom. 2. de Spirit. & vera manduc. Christi*, Gomar: *ad Joh. 3. vers. 13. quæst. 4. & ad vers. 34. pag. 366. cum seq. Operum part. 1.*

16. Contra Pontificios autem hactenus, confer præter *supra all.* latè eund. Rivet: Cathol: orthodox: seu summæ controvers: contra Bayl: *p. 2. quæst. 18. per tot. tract. 3. Operum tom. 3.* Chamier: *panstrat. Cathol. tom. 2. libr. 2. c. 1. cum seqq. & libr. 6. c. 4. cum seqq.* Maresf. *Theol. elenchth. tom. 2. controvers. 21. ab initio*, Molinæ: *clyp. fidei ad art. confess. Gall. 38. sect. 23. cum multis seqq.*

17. Adversus utrosque communiter præter per hos deducta benè fac: textus, *Marci* 16. ℣s. 6. *cum simil. & ad Roman. 10. vers. 6. cum seqq.* ac quæ noto *ad l. 77. ff. de contrah. emt.* sed sat prata biberunt, jam ergo pergo

Ad §. 2. Inst: de donat.

1. IN notis *n. 11. alias lit: a*, ut & simplices, *per l. 20. §. 3. ff. fam. erc. l. 20. C. d. t. 3. libr. 5. de don. ante nup. l. pen: §. 1. C. de collat.* item veræ, meræ absolutæ *l. 35. §. 2. ff. de don. mortis caus. l. 27. ff. h. t.*

2. Quales etiam donationes in dubio factæ præsumuntur, vide præter fusè all: & tradita per Harprecht: *ad princ. h. t. sub fin.* & *ad §. præced. n. 2. cum seqq. ibidemque* Fulv. Constantin. *n. 9. cum seqq.* Zillett: *in addit. Portii hic, ad princ. n.* 8 *lit: a. & b.* Menoch: *3. præsumt. 30. ab initio*, Carpzov. *p. 2. const. 12. defin. forens.* 24. Sand. *5. decis. 1. defin. 3.* Treutl. & Bachov. *h. t. fft. th. 2. ab initio*, nil obstante *l. 67. §. 1. de V. S.*

3. Nisi mortis mentio adjecta fuerit, vide præter notata *ad l. 42. §. ult. ff. de mor. caus. don.* Joann: Fabr: Ang; & Sneydewin: *num. 2. cum seqq. & n. 20. ibique add. lit. C.* Mod. Pistor. *1. quæst.* 31. Cravett: *consil.* 214. Fachinæ: *5. controvers.* 22. Menoch: *3. præsumt. 11. & 35. cum seq. ac consil. 1. n. 10. cum seq.* Jo. Philipp. *us. pract. Inst. hic, eclog.* 36. Anton: Matthæ: jun: A. F. A. N. *tract. de probat. c. 2. n.* 3. & latè Schmid: *vol. 2. consil. Argent. 2. quæst. 1.*

4 Quo tamen casu secus foret si clausula de non revoc: fuerit adjecta, ut *l. 27. ff. de mort. caus. don.* Harprecht. *ad §. 1. supra n. 3.*

5. In notis *n. 12. alias lit: b.* Conf. Borcholten, Vinn. & Bachov. *hic, ante n. 2*, post Cujac: *in not.* contra quem receptam lectionem vindicat P. Voet: *hic, n. 2.*

6. In textu ibi, *revocari non posse*, &c. vide nota: *ad l. 9. §. 3. ff. h. t.* & *tot. tit. C. de revoc. don.* ac *infra. hic sub fin.* & quæ *de d. t. Cod.* subjicio & anticipo post finem *h. t.* è *l.* 8.

7. In textu ibi, *perficiuntur autem*, &c. Nec tamen consummantur, ut nec competit donatario actio in rem ante tradit. juxta Vinn. *hic, n. 3.* per reg. *§. 40. supra de R. D. l. 20. C. de pact.*

8. Add. tamen præter notata *ad princ. ſupra h. t. & l. 23. C. de SS. Eccl.* Bachov. *hic, n.* 2. Fulv. Conſtantin. *ab initio,* & de promiſſione ſe donaturum, confer Tulden. *h. t. c.* 2. & latè Jo. Fabr. *hic ab initio,* Ang. *n.* 1.

9. In textu ibi, *manifeſtaverit,* &c. add. & donatarius eam voluntatem ratam habuerit, ex *l.* 10. *l.* 19. §. 2. *ff. h. t.* ac fac. §. 46. *cum ſeq. ſupra de R. D.* confer B. Cheſium, 1. *interpret. jur.* 32.

10. Nec enim donatio eſt ſine acceptatione niſi in caſibus *l.* 15. *&* 19. *C. de SS. Eccleſ.* ubi tamen add. *ſis,* quæ noto *ſub fin. d. l.* 19. & Surd. *conſil.* 60. *n.* 17. *cum ſeq.* Cephal. *conſil.* 33. P. Weſenb. *conſil.* 2. *n* 9. Harprecht. *hic, à n.* 22. (ubi & *n.* 24. *cum ſeqq* ac donari poſſit naſcituris, infantibus, &c.) Alb. Gentil. 2. *de nupt.* 14. *pag.* 192. *cum ſeq.*

11. Sicut abſque fide in Chriſtum acceptante nil proficit ejus meritum gratuitum, adeo ut nec ſufficiat bona opinio, ſed certa fiducia ut per Connan: 3. *comm.* 13. *n.* 1. Polan: 9. *ſyntag. Theolog.* 6. confer Hilliger: *ad Don. enucl.* 13. *comm. ult. lit: D.* ac de iſto requiſito acceptationis, Sand: 5. *deciſ.* 1. *defin.* 1. Tulden: *h. t. Inſtit. cap.* 1. ac latè Vinn: *hic, n.* 1. *cum ſeqq.* P. Stockmans *deciſ. Brab.* 111. ac contra Anton: Fabr: *in errar. pragm. decad.* 44. 47. & *paſſim,* latè Huber. *in prælection. parat. h. t. ff. tor. n.* 1. *cum ſeq.* qui benè agit quoad uſum & praxin hactenus.

12. Ac quoad ceſſionem nominis hactenus, add: Surd: *conſil.* 22. *n.* 4. *& n.* 23. *cum ſeqq.* quin vel acceptatio requiritur in mortis cauſa donat: ut per Huber: *hic, n.* 4. *diſp.* 49. etſi fit nudo pacto, vide Portium *hic, n.* 15. *ibique all. in addit. lit: D.*

13. An autem ea donatio mor: cau: ſubſiſtat ſi fiat præſenti & tacenti, vide præter notata *ad l.* 48. *ff. de mor: cau: don:* Andr. ab Exea *tract. ad rubr. de pact. n.* 95.

14. Ac an ſubſiſtat abſque inſinuatione aliiſque ſolennitatibus, confer Sneydewin: *ad §. præced. n.* 14. *cum* 2. *ſeqq.* Ant. Merend. 1. *controverſ.* 12. ubi & *in capp. ſeqq.* plura vide de requiſitis donat: præter mox notanda.

15. In notis *n.* 14. ibi, *in princ.* add. potius §. 5. *all. l. ibique* notata, & omninò Balduin: *lib.* 3. *Juſtiniani ſui, pag.* 265. *cum ſeqq.* Fulv. Conſtantin: *hic, n.* 1. 2. *&* 6.

16. In textu ibi, *neceſſitatem,* &c. Non tamen præciſam ſed liber eſt donator præſtans quod intereſt ut cum quo non duriter agendum, & qui nec tenetur de evictione juxta *l. Ariſto.* 18. §. 3. *ff. h. t. ibique* notata, de quo tamen vide Huber: *ſub fin. h. t. ff. tor.* & latè Jo. Fabr. *hic, n.* 4. *cum ſeq.* Portium *n.* 17. *cum ſeqq. & addit. litt: f. & g.* Fulv. Conſtantin. *n.* 5.

17. Ac add. Franc. d'Amaya, *ad l.* 1. *C. de jure fiſci, n.* 14. *cum ſeqq.* Jo. Fabr. *ad §. Pretium* 1. *infra, de emt. n.* 9, 10, 11. qui & *ibid. in fine* admittit emtorem ita libellantem, peto talem rem venditam tradi etſi tradere non poſſit vel nolit peto intereſſe.

18. Quum idem quod donatori etiam venditori de jure noſtro ſaltem, tribuant multi per *l.* 11. §. *Idem ait, ff. de act. emt. l.* 4. *C. eod. cum utrobique* notatis, ac facit quod æque venditor ac donator non dare ſed tradere adeoq; ad factum ſaltem teneatur ut hic, quod autem fit præſtando intereſſe *l.* 72. *ff. de V. O. ibique* Don: & per me *ad notas n.* 32.

19. Ac confer præter notata *ad l.* 17. *C. de fid. inſtr.* Anton. Fabr. *decad.* 85. *error. pragm.* 4. *cum ſeqq. vol. ult. edit. in* 4*to,* quem ut ſibimet 6. *conject.* 17. *& decad.* 17. *error. pragm.* 7. *n.* 6. hactenus inconſtantem carpit latè pro & contra hanc quæſt. quaſi quodlibeticam tractans Bachov. *ad Tr. vol.* 1. *diſp.* 28. *th.* 2. *lit. C.* nobiſcum tandem ſentiens *pag.* 1055. *cum ſeqq.* contra Treutl. *ibid.*

20. Quanquam idem etiam in iſta quæſt. poſtea variavit *in exercit. ad Ant. Fabri d. decad.* 85. *error.* 4. *& ſeqq.* ac *ad decad.* 95. *error.* 4. *& in not. ad Weſ. parat. de act. emti n.* 4. ut & *in comm. ad* §. 28. *infra de act. n.* 21. ſemper cum illo Fabro commiſſus tanquam cum Bitho Bacchius ut eſt apud Flaccum *ſatyr.* 7. quam quæſt. & ideo indeciſam relinquit ſimiliter pro & contra agens Fulv. Conſtant. *in comm. hic, n.* 4.

22. Diſſ. autem Dd. comm. *nominatim* Sneydewin: *ad d.* §. 28. *n.* 21. *& hic n.* 3. P. Voet. *n.* 4. ut & *ad pr. infra de emt. n.* 8. *cum ſeq.* Vinn. & Harprecht. *ibidem à n.* 33. qui præciſam neceſſitatem 15. argumentis adſtruit, ac brevius Holtermann: *n.* 14. Richter *deciſ.* 97. Jaſ. *ad d.* §. 28. *infra de act. n.* 137. Treutl. *p.* 2. *h. t. ff. tor. th* 7. *ab initio,* Gœhauſen *p.* 2. *peric. Acad.* 6. *quæſt.* 34. Huber. *in prælect. par. tit.* 1. *libr.* 19. *ff. tor. n.* 5.

23. Quorum ſententia quoad venditorem ſaltem uſu prævaluit ut per Carpzov. *Juriſpr. for. p.* 2. *ad conſt. Elect.* 1. *defin.* 15. Wiſſenbach. *ad d. tit.* 1. *ff. tor. libr.* 19. *n.* 2. qui alias ibid: noſtræ ſententiæ pertinaciter inhæret, ut & alibi præſertim noviſſimè *ad d. l.* 4. *C. eod. de act. emt.* quoad Jus Rom: ſaltem edoctus à ſuo præceptore Ant. Matthæ. ſen. qui & latè hoc agit *in not. ad princ. infra, de emt.*

24. In textu ibi, *ut etiamſi non trad.* &c. Uſu Galliæ & Gelriæ aliarumque provinc: ſecus eſt juxta notata *infra ad text.* ibi, *uberior, exitum, & ad l.* 35. §. 5. *C. h. t.* ac per Wiſſenbach: *diſp.* 20. *de V. S. n.* 2.

25. In notis per Anſ. *n.* 16. Confer Anton. Merend. 1. *controverſ.* 12. *pag.* 37.

26. In textu ibi, *uſque ad* 500. *ſolidos,* &c. De ſolido ejuſque & aliorum numiſmatum vett. æſtimatione, vide præter notata *ad §.* 5. *ſupra de Atiliano tut.* ac Covar. & Caranz. *in pecul. tr.* Budæ. *libr.* 3. *&* 5. *præſertim de aſſe,* quem virum oculatiſſimum dicit Alciatus *in annotat. ad Taciti libr.* 13. *ſub finem,* cujus & encomium cantant Molinæus *ad conſuet. Pariſ. tit.* 1. *des fiefs, n.* 22. Sleydan: *libr.* 13. *hiſt. edit. meæ latinæ, pag.* 202. Thuan: *hiſt. libr.* 3. *pag.* 57. *ad annum* 1547. & è Ludov. Vive Hiſpano, latè Zwinger. *theſ. vitæ humanæ. vol.* 21. *libr.* 1. *pag.* 3732.

27. In

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

27. In notis Anſ. & S. L. *hic*, *n.* 19. conf: præter *all. per* Carpzov. *p.* 2. *conſt.* 12. *definit. ſcrenſ.* 12. Sneydewin. *hic*, *n.* 22. *cum ſeqq. & addit: lit: I, K, L.* ut & Vinn: *hic ante num.* 3. Hunn. ad Treutl. *volum.* 3. *pag.* 124. *cum ſeq.* Larream *nov. deciſ. Granat.* 46. *n.* 20. qui & de libræ valore.

28. De ſeſtertii & denarii æſtimat. vide præter Gronovium *in erudito tract. de ſeſtertiis*, Jac. Curt. Brug. *tom.* 1. *conject. libr.* 2. *cap.* 16. Mynſing. *ad* §. 2. *infra*, *de ſucceſſ. libert. n.* 7. *cum ſeqq.* & omninò Huber: *in prælect. tit.* 1. *lib.* 35. *ſſtor. n.* 1. ac

29. De aureo ejuſque æſtimatione, vide præter *jam all. & per* Struv. *in ſyntag. ad tit. ff. de jurisd ſub finem*, Balthaſar *pract. reſol.* 1. *num.* 144. *cum ſeqq.* Rebhan *hodoget. jur. hic pag.* 262. Wiſſenbach· *ad l.* 232. *de V. S.* Feltmann: *ad l.* 7. *in princ. ff. de jurisd. n.* 6. *cum ſeqq.* Gryphiand: 1. *œconom. leg.* 6. *n.* 19. *cum ſeq.* ac de omnibus prædictis & ſimilibus Ant: Auguſtin: 2. *emend.* 9.

30. in notis *num.* 20. *alias lit: g.* Hodie verò donationes piæ cauſæ factæ non ſunt exemtæ ab inſinuatione, vide Vinn: *hic*, *n.* 4. Sneydewin: *n.* 21. *cum addit. lit: H.* Harprecht: *num.* 101. *alias num.* 141. *cum ſeqq.* & ad Clar: §. *de donatio*, *quæſt.* 17. Treutl: & Bachov: *h. t. th.* 6. *lit: E.*

31. In textu ibi, *quam ſtare etiam ſine inſin:* &c. quoad immobilia ſaltem ſecus eſſe de Jure Saxoniæ, vide per Carpzovium *d. conſt.* 12. *defin.* 19. & in univerſum quoad uſum & praxin, confer præter jam all. & notata *ſub fin. l.* 36. *C. h. t.* Wiſſenbach: *diſput. Inſt.* 57. *num.* 34. Franc: d'Amaya *ad l.* 1. *C. de apoch. publ. libr.* 10. *tit.* 22. *n.* 19. *cum ſeqq.* Anton: Merend: 1. *controverſ.* 12. *cum ſeqq.*

32. Ac de donationibus inſinuationem non requirentibus add: præter gloſſ: *hic verb. invenit*, & Anton. de Canario *in pecul. tract. de inſinuatione donat:* & Harprecht: *d. loc.* Sneydewin: *hic*, *n.* 27. *cum ſeqq.* Ricc: *collect. deciſ.* 1303. in ſpecie quoad donat: remunerat: & reciprocam, Port: *hic*, *n.* 23. *ibique fuſè alleg. per* Zillett: *in addit. lit: b*, Harprecht: ad Clar: §. *Donatio*, *quæſt.* 2. *num.* 4. *cum ſeqq. & quæſt. ſeq.* Fulv: Conſtantin: *hic*, *n.* 13.

33. An inſinuationi poſſit renunciari, vide præter Joann: Fabri *hic*, *verſ. Sed quid ſi*, *ibique all. in addit. lit: b.* Oldrad: *conſil.* 173. pro aff: quod inſinuatio ſit voluntariæ jurisdict: ut per Matth: Steph: 1. *de jurisd.* 13. *n.* 21. & 31. Guid: Papæ *deciſ.* 350. *cum addit.* ac quid ſi ſit jurata renunciatio, confer præter Clar: & ad eum Harprecht: §. *donatio*, *quæſt.* 18. Ant. Merend: 1. *controverſ.* 13. ac latè Ang: *hic*, *num.* 5. *cum ſeq. ibique all. in add. lit: C.* ubi dicit ſe deſuper noluiſſe conſulere ob reſpectum juramenti ab una parte, & quia ab altera parte ſtant *l.* 5. *C. de legib. l.* 7. *ff. de pact.* ac quod ead: facilitate juraretur quam donaretur juxta *l. doli* §. *diverſum*, *ff. de novat.* quem textum ibi allegat mendosè, ſed melius *l. Si quando*, 35. *C. de inoff. teſt.* & quia alias omnia jura requirentia inſinuatione ſervirent de vento vel forent eluſoria, ſicut *& ibid.* Ang. *n.* 7. in liberatione donationis cauſa excedente 500. florenos requirit inſinuationem.

34. Quin in Brabantia iſthanc inſinuationem inſuper haberi & planè non requiri, vide per P. Stockmans *deciſ.* 110. ſecus ac in Germania, ut per Jo: Philippi *uſ. pract. Inſt. hic*, *eclog.* 37. & quidem melius ob rationes quas conjicit Feltmann: *de impari matrim. p.* 34. *c.* 3. *n.* 16. add. tamen & quoad Galliam Ant. Cajum *in addit. ad Ang. hic*, *lit: a*.

35. In notis *n.* 21. *alias lit: h:* Confer Ant. Merend: 1. *controverſ.* 14. *cum ſeqq.* Vinn: *hic*, *n.* 4. Wiſſenbach: *n.* 14. *diſp. ad Inſtit.* 14. ac latius ampl. & limitantem Sneydewin: *n.* 14. *cum ſeqq.*

36. In textu ibi, *ad uberiorem exit:* &c. ut ſcilicet etiam ex nudo pacto donationis naſcatur actio vel condictio ex l. ut per Uffenbach: *votor: aulæ Imp. relat.* 3. *pag.* 84. *cum ſeq.* Fulv: Conſtantin: *hic*, *n.* 6. ad exprimendum ſaltem rei donatæ traditionem, quod tamen ut ab æquitate alienum repudiant mores nationum, ita Hortenſius *hic*, cujus tamen dictis adde præter notata *ſupra n.* latè Heyg: *hic*, *n.* 11. *cum ſeqq.* Ant. Fabr. *decad.* 23. *error. pragm* 7. *cum ſeq.* L. Gomeſ: *ad* §. *in perſona*, 8. *cum ſeq. infra de act. n.* 29. *cum ſeqq.*

37. In textu ibi, *donatoribus*, &c. Confer Sneydewin: *hic*, *n.* 5. *cum ſeqq. ibidemque addit: lit: B. & C.* nec tamen heredibus eorum ſi ipſi deceſſores in vita tacuerint ſcientes ſcil. ut per Ant: Gomeſ: 2. *reſol.* 4. ſicut & in aliis ſimilibus cauſis defuncti jus non tranſit ad heredem ut in actione de calumnia *l.* 4. *ff. de calumn. l.* 5. §. 4. *tit.* 7. *libr.* 2. *ſſtor. de injur.* §. 1. *infra tit.* 12. *libr.* 4. etſi arguant inimicitias capitales, ut per Donell: 14. *comm.* 29. *ſub finem*, *ibique* Hillig: *lit. C.* quos tamen add: latius *ibid. cap. ſeq.* præter notata *ad l.* 7. *& ult. Cod. de revoc. donat.* ubi Dd. & Ang. *hic*, *n.* 11. Porti. *n.* 27. *ibique alleg.* per Zillett: *in addit.* Clar. & ad eum Harprecht· §. *donatio quæſt.* 21. quem & vide *ſis*, *hic à n.* 155.

38. Prout nec contra heredes donatarii hæc ingrati actio revocatoria datur ne quidem ſi ipſi ingrati extiterint, Bachov. & Vinn. *hic*, *n.* 6. poſt Jo. Fabr. *n.* 1. Porti. *n.* 208. Harprecht: *n.* 119. *cum ſeqq.* Heyg· *n.* 6. *cum ſeqq.* Guid: Papæ *deciſ.* 214. *cum add.*

39. Ac confer præter ea quæ latius notavi *ad d. l. ult. Cod. de rev. don.* Annæ: Robbert: 1. *rer. jud.* 14. *pag.* 243. *cum ſeq.* Joann. Philippi *uſ. pract. Inſt. hic*, *eclog.* 38. Ant. Matth: *oper. poſth. parœm. jur.* 6. *n.* 14.

40. Diſſ: tamen hactenus Don: 14. *comm.* 30. ferè per tot: Sed vide notanda *ad d. l. ult.* aliaſque cauſas rev: don: vide *in d. tit. C.* 56. *libr.* 8. & per Harprecht: *d. loc.*

41. In notis *n.* 23. *alias lit: k.* adeo ut non valeat conventio in contrarium ut per Manticam *libr.* 13. *de tac. & amb. conv. tit.* 41. Gomeſ:

mes: 2. *resolut.* 4 *n.* 14. *pag.* 266. Harprecht: *hic, n.* 165. *cum seq.*

Ad §. 3. *d. t. Instit: de donat:* vide Bachov: *ad Tr. vol.* 3. *disp.* 19. *th.* 8. *lit: B.*

1. IN textu ibi, *incogn. postea autem,* &c. vide Pichard: *hic, n.* 3, ac Giphan: qui Hotomann: & Wes: Imperatori hactenus contradicentes refutat.

2. Hinc autem coll: gloss: *l.* 5. *ff. de J. & J. in* §. *Jus autem gentium, supra tit.* 2. *libr.* 1. donationem hanc esse contractum juris civ: quam & sequuntur Sneydewin: *hic, n.* 1. Pacius *in Isagoge Cod: de don: ante nupt: n.* 4. Anton. Matthæ. *colleg: Inst:* 1. *num.* 17. *lit: C.* qui tamen postremus sibi non constat hactenus quin magis dissentit ut notavi *ad d. l.* 5. *& rubr. supra.*

3. Sicut & planè dissentiunt Treutl. & Bachov. *d. disp.* 19. *th.* 1. *lit: C.* præter Dd. *hic nominatim* Wesenb. & Vinn. *hic, n.* 1. *cum seq.* quibus & accedit Hunn. *ad Tr. vol.* 3. *disp.* 20. *th.* 1. *quæst.* 5. *&* 6.

4. Nec quicquam fac. pro gloss. hic §phus, quia donatio ista veteribus quidem fuit incognita quatenus fiebat constante matrim. olim enim ante nuptias saltem & purè fiebat nec poterat confirmari ob rationem relatam *in l.* 1. *&* 23. §. *Ait oratio, ff. de don. inter vir. & ux.* quomodo utrobique benè respondent Hot. & Wes. *n.* 2. melius fac. pro gloss. §. 6. *in fine, supra de usu & habit.* ibi, *leg. & civ.* Sed nec valdè stringit, ut per *jam supra all.*

5. In textu ibi, *& consequentia nom:* &c. confer *l.* 7. *C. de codicill. l.* 26. *C. de episc. & cler.* ac utrobique notata, §. 5. *infra tit.* 17. *hujus libri, can: si cupis.* 16. *quæst.* 1. *ibique* gloss. ac plura de nom. propr. & appellat. eorumque vi, Porti. 1. *hic, n.* 10. *cum seqq. & add. litt: b. & c.*

6. Ac limita hanc reg: ut per Jo: Fabr: & Ang: *hic,* qui tractat *n.* 1. an repræsaliæ datæ contra cives Aretii comprehendant ipsummet quod ad differentiam fortè alterius Angeli Perusini d'Ubaldis, cognomine vocetur Aretinus.

7. In textu ibi, *sed propter nupt: voc:* &c. Ea autem hodiè ferè desueta moribus Galliæ & Belgii præsertim, ut per Cujac: 5. *obs.* 4. *in fine,* Clar: §. *donatio, quæst.* 11. *n.* 1. Grœneweg: *de leg: abrog: hic ibique all.*

8. Adde tamen *sis* notata hactenus *ad Nov.* 97. *c.* 1. apud Germanos saltem etiamnum obtinere tradit Giphanius *in l.* 1. *C. de dotis promiss: pag.* 387. *column.* 2. ac

9. In quibus ea donatio propter nuptias & dos æquipolleant latius cæteris hic tractat Pichard: *n.* 4. *cum seqq.* post Jas: ad Porti: *hic, n.* 1, 2, 3, 4. ac quod statutum de lucr: dote capiat locum in hac don: Nic: Bellon: *consil:* 17.

10. Æque per illam ac per hanc dominium transferri & acquiri, vide per Eyben: *hic, obs.* 12. contra Scip: Gentil: & Bachov: *hic, n.* 4. *pag.* 312. *aliosque ibi all.*

11. Sicut & exinde uxori fructus istius donationis adjudicare videtur idem Eyben: *ad* §. 12. *Inst. de nupt. obs.* 7. *n.* 15. quod & constanter adserunt Donell: 14. *comm.* 9. *pag.* 686. *column.* 1. Fachinæ: 3. *conrrovers.* 102.

12. Quanquam dissentiunt à D. Huld: Eyben: *d. loc.* citati, meritò quidem, quia alias nulla foret dotis utilitas apud maritum onera matrimo: ferentem, ac confer pro isthac sententia æquiori sanè, textus omni exceptione majores in *auth. Permissa, C. de don. ante nupt. l.* 20. *&* 29. *C. de jur. dot. l. un.* §. 7. *C. de rei ux. act.* ubi & egomet passim notavi, & benè tradit Duaren: *ad tit. ff. de don. propter nupt. sub tit. solut. matr. comprehensum, pag.* 253.

13. Add: & præter Dd. comm. gloss: *Nov.* 2. *c.* 5. *verb. percipiat, sub finem,* Hillig: *ad d. c.* 9. Donelli *enucl. lit: C.* Gudelin: 1. *de jure nov.* 8. *vers. Sed quæri pot:* &c. Bachov: & Vinn: *hic n.* 4. ac Bachov: *ad Tr. vol.* 2. *disp.* 19. *th.* 8. *lit. B. pag.* 142. Carpzov: *part.* 2. *const.* 42. *defin. forens.* 1. *n.* 6. *cum seq.* Coras: *in appendice 4tarum subjecta l. Filium quem, C. fam. erc. num.* 123. Cop: 3. *de fruct. tit.* 2. *cap.* 8. Rittershus: *ad Nov. p.* 5. *c.* 1. *n.* 10. *cum seq.* Ant: Matthæ: *tract. matrim. disp.* 4. *n.* 23. *& disp.* 8. *n.* 18. *cum seq.* Sutholt: *diss.* 6. *n.* 44. Huber: *hic, disp.* 49. *n.* 12.

14. Prout nec maritus percipit paraphernorum nedum receptitiorum uxoris fructus, ut *l.* 9. §. *Cæterum, ff. de jur. dot. l.* 95. *ff. ad l. Falcid. l.* 8. *C. de pact. conv.* &c. *libr.* 5. vide Menoch: 3. *præsumt.* 9. *per tot.* Anton. Matth. *d. disp.* 8. *n.* 13. Eyben: *d. obs.* 7. *n.* 16. *cum seq.* nil obstante *l. ult. d. t.* 14. *libr.* 5. *Cod.* quia vel ibi supponendum ea mente marito parapherna tradita fuisse ut iis frueretur & usuras exactas in communes usus erogaret, vel distinguendum inter parapherna & receptitia ut illorum fructus percipiat, quidem maritus ex voluntate mulieris, ista autem ne attingere quidem liceat invitâ uxore, add. omninò Treutl. & Bachov: *vol.* 2. *disp.* 7. *th.* 9. *lit: B.*

15. In textu ibi, *augentur,* & ibi, *augeant,* &c. quo etiam casu augeri pari quantitate dotalitium uxoris, vide per Henel: *de jure dotalit: c.* 4. §. 14.

Ad §. 4. *d. t.* vide Balduin: *lib.* 3. *Justiniani, pag. mihi,* 279. *cum seq.*

1. AC confer præter notata *ad l.* 1. *C. commun. de manumiss: l.* 1. *C. de comm: serv: man:* Bachov: *ad princ: ipsi,* §. 1. *infra, de hered. Inst. n.* 2. *pag.* 380. Wissenbach: *in embl. Tribo. pag.* 208. Larream *nov. decis. Granat.* 90. *per tot.*

2. Quando dominus præsumatur aliquo ex actu voluisse liberare servum à potestate sua tacitè, vide Menoch: 6. *præsumt.* 74.

3. Hunc autem §. in adscriptitiis etiamnum utiliter hodiè practicari, monet Cypr. Regn: *in cen-*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

sura Belg. quos Joann. Fabr. *hic* vocat talliabiles, quem vide *sis*, in Belgio enim fœderato & vicina nostra Ostfrisia ii vix reperientur, etsi eorum quandoque fit mentio in jure statutario & in rollis artificum Embdensium, planè ut exinde viderim aliquos repulsos donec se liberos docuissent aliquo attestato.

4. Alias etiam plures alios casus, quibus quis contra reg: cogitur vendere vel emere, vide præter notata *ad l.* 11. *&* 13. *cum seq. C. de contrah. emt.* per Franc. d'Amaya *ad l. un. tit:* 4. *libr.* 10 *Cod. num. ult.* & Dd. *hic nominatim* Harprecht. *n.* 5. Ang. *n.* 1. *&* 2. ubi & *n.* 5. *cum seq.* tractat an & quando quis possit prohiberi ne emat ad quæstum vel amplius quam usu & necessitate.

5. Quia autem in notatis meis manuscriptis *ad l.* 8. *C. de revoc: don:* plura porro addendi spatium deest, ea anticipando ut jam supra promisi, *hic* subjicio quæ in adolescentia ibi notavi, additis tamen jam nunc nonnullis & resectis, quod ergo faustum sit cum bono Deo incipio.

Ad l. 8. C. de revoc. don: vide latius solito notata per Brosseum *hic, ibique all. ac per* Nevi: & Groeneweg: Ricc: *collect: decis:* 104.

1. PEculiarem etiam disp. ad hunc l. nobis reliquit sæpè & merito mihi laudatus Ant: Matthæ: Ultraject: quæ est *misc.* 9. *post ejus tract. de servit.* etsi uberius eam pertractavit Andr: Tiraquellus *Operum tom.* 6. cujus viri in edendis libris & liberis promicundi encomia vide per Thuan: *hist. libr.* 21. *pag.* 432. Sim: Majol: 1. *dier. canic. colloq.* 3. *pag. mihi*, 42. *ab initio*, Busium *ad l.* 4. *ff. de int. rest. n.* 2. & apud Zillett: *passim ad Portium.*

2. Plures autem quæstiones huc pertinentes accumulant præter *jam all.* ac Dd *hic*, Cephal. *consil.* 94. & 445. Decius *consil.* 366. & 675. Guittierrez. *tract. de juram. confirmato: p.* 1. *c.* 9. Lud: Schrad: *misc. cap.* 1. Carpzov: *Jurispr. forens. p.* 2. *ad constit. Elect.* 12. *defin.* 32. *cum seqq. & ad const.* 14. *defin. for.* 19. *cum seqq.* Wissenb: *p.* 2. *ad ffta, tit. de don. n.* 14. Hillig: *ad Don. enuncl.* 14. *Comm.* 32. *lit. A. cum seqq.* Clar: *& ad eum* Harpr: §. *Donatio, quæst.* 22. *cum seqq.* ac Harpprecht. *ad* §. 2. *Inst. h. t. à n.* 182. Treutl: Bachov: & Hunn: h. *t. fftor th.* 7. *litt. E. & G. vol.* 3. Andr. Fachinæ: 3. *consil.* 55. & 3. *controvers.* 84. *cum* 6. *seqq.* Franc. Steph: *decis. Aq.* 35. *ibique* Fortius *in add.* Maynard: 4. *decis. Thol.* 12. *cum seq.* Balthasar: *pract. resol.* 13. *n.* 4. *cum seqq.* ac

3. Decisionem hujus l. etiam obtinere & extendi ad donat. inter vir: & ux: vide præter notanda infra ad Goth: *notas n.* 44. & 49. *sub fin.* & Balthas: *d. resol.* 13. *n.* 4. Sande *de prohib. rer. al. p.* 1. *c.* 2. *n.* 33.

4. In textu ibi, *patronus* &c. add: vel patrona quin quævis mulier vel mas ut & noto *infra ad Goth: n.* 45. ac per Tiraq: *hic, ubi & num.* 2. de diversitate patronorum, interim hic etiam nota liberos præponi patronis per hysterologiam ordinis de quo alias noto *ad* §. 2. *præfat.* 1*mæ Cod.* quod & in SS. Scriptura sæpè occurrit.

5. In not: *n.* 44. *ab initio*, vide per me notata *ad all l.* 5. & latè Tiraquell: *hic, verb. libertis, n.* 75. *cum seqq.* Maynard: 6. *decis.* 57. Ibid. in verb: *sed fini legitimæ* &c. confer Carpz: *supra all. const.* 12. *defin.* 33. *n.* 5. *cum seqq.* præter notata *ad d. l.* 5.

6. Ac an & quatenus ob supervenientiam liberorum corruat promissio donationis propter nuptias vide Carpzov. *part.* 2. *const.* 43. *defin. forens.* 13. *cum seq.* & Tiraq: *d. loc.* ac quid in legato? vide eund. *in verb. donaverit n.* 258. *cum seqq.* Peck. 1. *de test. conj.* 45. *n.* 11.

7. Ibid in ўb: *Quid si ecclesiæ* &c. confer præter notata *infra ad notas n.* 47. *&* 49. Fachinæ: 3. *controvers.* 86. Treutl: *d. th.* 7. *lit. E. ibique* Hunn: *quæst.* 45. contra Bachov. latè Tiraq. *hic, in verb. libertis, n.* 79. *cum seqq.*

8. Ac quid si singulari amico vel valdè merito donatum sit? vide fusè Tiraq: *d. loc. n.* 92. *cum seqq.*

9. Ibid: *in fine*, vide tamen Hillig: *ubi supra lit. B.* Ac quando præsumatur quis de liberis cogitasse vide Mynsf. 5. *obs.* 64. & latius Tiraquell: *in præfat. ad hanc l. n.* 67. *cum seqq.* ubi *& n.* 84. *cum seqq.* tradit cessare istius l. dispositionem cum fuit verisimile & probabile quod etsi cogitasset de liberis tamen donasset, ac confer eund: *in verb. libertis n.* 108. *cum seqq.* ubi de donatione facta uxori, de qua & notavi *supra n.* 3.

10. In not. *n.* 45. *alias lit. l.* fac: *l.* 40. §. *ult. ff. de pact. ubi tamen add.* Cujac: *in Comm.* qui hactenus sibi parum constitit 20. *observ.* 5. Gothofredo hic accedens ut & Dd comm: juxta Vult. *ad* §. 2. *Inst. h. t. n.* 7. ac Mozz: *de contract. h. t. c. quomodo revoc. don. n.* 74. Clar. *d. quæst.* 22. Carpzov: *Jurispr. forens. p.* 2. *const.* 12. *defin.* 32. *cum seq.* Tim. Fab. *ad* §: 2. *Inst. de donat. disp. anniversf.* 17. *n.* 4. Sutholt: *diß.* 6. *n.* 38. Grake *de privat. autor. class.* 2. *cap.* 8. *n.* 5. Treutl. *d. lit. E. ibique* Hunn: *vol.* 3. *resol. pag.* 134. *cum seqq. &* 2. *resol. ad inst.* 4. *quæst.* 10. Frantsk: *exerc.* 5. *quæst. fin.* 10. Harprecht: *ad* §. 2. *Inst: de donat. n.* 145. *alias* 183. *cum multis seqq.* Hahn: *in obs. ad Wes. parat. de don. n.* 7. Peres. *h. t. Cod. n.* 20. Fabrit: 1. *recap.* 32.

petit. Gail. 40. *ibique all. &* per Hillig: *d.*

11. Qui tamen Hillig. cum Donello *ibid. in comm.* passim contrariam sententiam restrictivam hujus l. ad speciem in ea relatam præfert ut & Bachov. *ubi supra lit. E. ac in comm. ad* §. 2. *Inst. de donat.* ubi & P. Voet: *n.* 11. ac Vinn. *sub finem &* 2. *select. quæst.* 32. Ant: Matthæ: senior *in not: ad d.* §. 2. *& colleg. fundam: jur: disp.* 30. *n.* 16. ejusque ejusdem nominis & professionis optimus filius *supra àll: disp.* 9. *ab initio & tract. de oblig: disp:* 7. *n.* 14. quos ut

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

sæpius sequitur Wissenbach: disp: ad Inst. 14. n. 23. & p. 1. ad ffta, disp: 25. n. 2. ac ad l. 1. C. de pact. sub. fin. post Hotomann: in scholiis hic & 1. amicab: resp. 12. qui tamen utrobique se olim contra sensisse testatur Arumæ: disp. 19. th. 17. Grot: in florum spars: hic, qui tamen ut & plerique dissentientes non abnuunt, æquitatem hactenus ut in aliis usu receptam in jus transiisse, ac sequitur Finkelthaus observ. 36.

12. Add. & Mod: Pist: part. 2. quæst, 66. ibique Schultes: in addit. Balthasar. tit. 1. pract. resolut. 13. n. 4. licet pro isthac sententia restrictiva valdè fac. l. ult. Cod. h. t. vers. Ex his enim tantum &c: à nullo, quod sciam hactenus notata etsi quibusdam q. in folle citata ut & l. 7. supra de condict. ob caus. dat. can. ult. 17. quæst. 4.

13. In not: n. 46. confer Tiraquell: hic, verb. liberos non hab. &c. ab initio, Fachinæ: 3. controvers. 87.

14. Ac add. exception: per Hillig: d. cap. 32. lit. A. ubi & lit. B. cum seqq. de ratione hujus l. ac

15. An avo natis nepotibus competat hujus l. remedium confer Tiraq. ibid. n. 12. cum seqq. Ant. Matth: d. disp. 9. n. 9. sub fin.

16. Ibid. in verb. non potest &c. confer Carpz. d. const. 12. defin. ult. at Diss. Ant: Matthæ: d. disp. misc: 9. n. 10.

17. Ibid. in verb. ejus liber. poss. &c. confer Bachov. ad Treutl. h. t. pag. 128. vol. 3. edit. Heydelb. & Hunn: pag. 143. cum seqq. Hillig. ubi supra lit. C. Carpz. d. constit. 12. defin. 33. n. 5. cum seqq.

18. At Diss. Ant. Matth. d. disp. 9. n. 13. qui & multò minus id aliis donatoris heredibus concedit, ac confer præter ibi pro & contra all. notata per me infra ad Goth. n. 53.

19. In not. n. 47. ab initio, confer notata ad l. 15. C, de pact. l. 9. §. 3. ff. de donat. l. 35. §. 4. supra de donat & diversimode A. Lipsky 2. obs. pract. 49. Ant: de Gamma. decis. 386. Fr: Stephan: decis. 67. A. Fabr: decad. 48. err. pragm. 6. cum seq. volum. 2. edit. in 4to Borcholten consil. 29. Gilken: ad l. ult. C. de pact. n. 36. cum seqq. & remissivè Ricc: collect. decis. 1710. Groenewegen. ad d. l. 35. §. 4. supra de donat. præter hic supra & passim citatos, ac Fachinæ: 6. controvers. 87. cum 6. seqq. Hondedæ: consil. 39. Hœnon: disp. jur. 6. controvers. 18.

20. Ibid: in verb: jura & act. &c. confer Tiraquell: hic, in verb. bona, n. 8. cum seqq. ac quid in venditione bonorum præsentium & futurorum? vide Brunnemann: in diss. de spe. c. 3. n. 7 cum seq.

21. Ibid in verb. hac specie Testam. pot. &c. confer præter notata ad d. l. 9. §. 3. Carpzov: p. 3. constit. 1. defin. forens. 23. n. 4. & 5.

22. In textu ibi, bona omnia &c. jam acquisita scilicet, vide Tiraq: hic, in verb. donat. largitus n. 180. cum seqq.

23. Quoad feudalia & emphyteutica hactenus vide A. Pinell: rubr. Cod. de bon. mat. p. 1. n. 20. in fine, & n. 23. Tiraq. ubi supra n. 14. cum seq.

24. In not. n. 48. ab initio, add. tamen Balthasar: d. resol. 13. n. 5. ac Ibid: in fine confer Hillig: d. cap. 32. lit. F. Carpz. d. const. 12. p. 2. defin. for. 32. n. 7. cum seq. Gail. 2. observ. 102. n. 5. Ant: Matth: sæpè all. disp. 9. n. 7. Fachin: 3. controvers. 88. Sprenger: tract. de modico cap. 5. n. 42. & cap. 7. n. 2. Berlich: decis. 189. p. 2.

25. In textu ibi, donatione &c. vide Hillig: d. cap. 32. lit. D. & E.

26. Ac quid in renunciatione juris sibi delati? vide Molinæ: ad consuet. Paris. tit. 1. §. 1. gloss. 3. verb. peut. n. 16.

27. In not: n. 49. ibi, facilius in don. m. caus. &c. vide tamen Ant. Matth. d. disp. 9. n. 5. Harprecht. ad §. 1. Inst. h. t. n. 78. cum seq.

28. Ibid: in verb. quid dic. &c. confer Fachinæ 3. controvers. 89. Carpzov. d. const. 12. defin. 34. cum seq. Decium consil. 20. num. 1. qui & in seqq. tradit, sufficere in genere factam mentionem bemeritorum in instrumento donationis.

29. De quo tamen add. Maynard: 6. decis. Tholos. 61. Molin. in addition. Dec. d. consil. 20. lit. c. & quæ notavi ad notas Goth. in l. 27. ff. de donat.

30. Ibid. in fine, confer Jason. in l. Ex hoc Ju. 5. ff. de Jur. & Jur. columu. 14. cum seq. in 16to effectu, Rob. à Valle consil. 5. n. 12. Gars. tract. de don. remun: n. 10. Lud. Roman. consil. 26. n. 7. cum seq. ibique Horat. Mandos. lit. G. cum seq. Ant. Matth. sæpe supra all. disp. 9. n. 6. ubi & de donatione Jurata hactenus (de qua & latius Tiraquell. præfat. com. hujus l. n. 164. cum seqq. præter nota: infra, n. 53.) & propter nuptias.

31. Ac de donat. in ecclesiam collata, confer præter eund. & notata supra ad notas n. 44. ac infra, n. 53. bonum text. can. ult. caus. 17. quæst. 4.

32. Quid in donatione mutua & reciproca? vide præter notata supra latè Tiraquell. hic. verb. donatione largitus n. 110. cum seqq. ubi & n. 139. cum seqq. de quacunque alia donatione onerosa vel ob causam.

33. In textu ibi, postea susceper. &c. vide Hillig: d. cap. 32. lit. G.

34. In not. n. 50. Quid si adoptaverit? vide præter all: per Nevium ad l. 23. ff. de adopt. Gail. 2. obs. 136. n. 16. & 2. observ. 140. n. 1. ibique Grev. in consid. un. n. 4. Treutl. p. 1. disp. 2. th. 10. lit. C. Tiraquell. hic, n. 2. cum seqq. qui subinde fusè tractat an & quando nomine liberorum veniant adoptivi, ac tandem n. 18. & 23. subdit duas notabiles limitationes quibus hactenus prosunt adoptivi.

35. Multò minus proficiunt hactenus Papistis dicti Spirituales liberi, ut & per Tiraq. ibid n. 26. ubi in seqq. plura de iis subjicit pro sua largitate aliisque similibus.

36. In textu ibi, suscep. liberos &c. At quid si saltem unum? vide Tiraq. hic, n. 226. cum seqq. Ant. Matthæ: d. disp. 9. n. 9. ubi nec requirit ut liberi sint 1mi gradus, de quo & noto supra n. 16.

37. Ac

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

37. Ac quid si fratres vel amicos aut vasallus cliensve patronum acceperit? vide præter not: *supra n.* Ant. Matth. *d. disp.* 9. *ad hanc l. n.* 3. *cum seqq.* qui & alia similia subinde tractat.

38. In not. *n.* 51. ibi, *quid si naturales tantum* &c. Confer Tiraquell. *hic*, *n.* 56. *cum seqq.* ubi & *à n.* 101. *usque ad* 139. de natis filiabus quæ succedere non possunt vigore statuti de quo notavi *ad l.* 3. *supra de collat.*

39. Ac add. Ant. Matthæ: *d. disp.* 9. *n.* 8. ubi & de legitimatis per nuptias vel rescriptum, de quibus & Goth. *hic*, *n.* 50.

40. An legitimatio filii naturalis revocatur, ob liberos legitimos postea natos vide Asc. Clementin. *de patr. pot. c.* 5. *n.* 60. *cum seq* Tiraquell. *hic*, *verb. donatione larg. n.* 275. *cum seqq.* ubi & de feudi concessione ideo revocanda, ac simil.

41. In textu ibi, *totum* &c. vide tamen passim notata *supra ad tit. C. de inoff. donat.* ac An & cum fructibus? vide præter notanda infra *ad n.* 52. Surd. *consil.* 14. *n.* 18. *cum seq.* Sarmient. *lib.* 5. *sel. interpr. ad l. Gallus* §. *& quid si tant.* 5. *ff. de lib. & posth. n.* 66. *&* 69. Ant. Matthæ. *d. disp.* 9. *n.* 16. *cum seqq.* ubi & de aliis similibus, ut an restitutio fiat cum meliorationibus vel iis deductis, ac quid hactenus observetur quoad res interim deperditas vel alienatas à donatario aut hypothecatas, ac confer Maynard. 6. *decis.* 60.

42. In textu ibi, *quicquid largitus* &c. An & libertas data? Neg. Tiraq. *hic*, *in verb. donatione larg. n.* 324. *cum seqq.* ubi *& n.* 353. de donatione juris patronatus ac similibus.

43. In not. *n.* 52. An & quando ꝟba præsentis vel futuri temporis notent quid ipso jure factum vel faciendum, vide late præter Dd *hic*, *præsertim* Tiraq. *in verb. revertat. à n.* 20. *usque ad* 266. Lud. Roman. *singul.* 2. *cum add.* Larream *decis. Granat.* 40. *n.* 19. Jo. Herm. Stamm. *de servit. person. lib.* 1. *cap.* 5. *ab initio.*

44. Ibid. in verb. *ut nullius hom.* &c. confer Carpzov. *d. const.* 12. *defin.* 40. *n.* 5. *cum seq.* At diss. Ant. Matthæ: *d. disp.* 9. *n.* 12.

45. Aliter autem isthoc ꝟbum explicat gloss. hic, exinde tribuens donatori rei vindicationem quin vel possessorium retinendæ, ut per Tiraq. *hic ab initio*, qui ad istud ꝟbum, *revertatur*, latissimè præ cæteris agit

46. Ibid. in verb. *quid si suscepti* &c. Confer Ant. Matth: *d. disp.* 9. *n.* 11. Hunn. *ad Tr. ubi supra vol.* 3. *pag.* 142. *cum seq.* Caroc: *tract. de remed. contra sent. & execut. except.* 21. *n.* 14. *cum seqq.*

47. At Diss. Fachinæ: 3. *controvers.* 90. Treutl. *d. th.* 7. *lit. E.* ubi latè vide Bachov: *vol.* 3. & Hillig. *d. cap.* 32. *lit. H.* Harprecht: *ad* §. 2. *Inst. de donat. n.* 125. *cum seqq.* Hœnon. nuper demum visus, *disp. jur.* 6. *controvers.* 22.

48. In not. *n.* 53. *ab initio*, Confer Carpz. *d. const.* 12. *defin.* 40. Roman. *consil.* 26. At Diss. Ant. Matthæ: ut notavi *supra n.* 46. *sub fin.*

49. Ibid. in verb. *non nocebit.* &c. confer Fachinæ: *d. consil.* 55. Mynsing. 5. *observ.* 63.

50. Ibid. in verb. *vix concedi &c.* Confer Roman: *d. consil.* 26. *n.* 6. Treutl. *d. lit. E. ibique* latè Bachov. *pag.* 126. *cum seq.* & Hunn: *pag.* 140. *cum seqq.* Fachin: 3. *controvers.* 84. Fr. Stephan: *decis.* 35. *ibique* Fort. *in add.* Hœnon. *d. disp.* 6. *controvers.* 23.

51. Renunciationem etiam expressam & specificam tamen respuit Maynard. 6. *decis. Thol.* 58. & confe, Harprecht: *ad* §. 2. *Inst. de donat. n.* 163. *cum seqq. edit. in* 8vo.

52. Ibid in verb. *Probo Myns. opin.* &c. confer Gail. 1. *obs.* 40. *n. ult.*

53. At Diss. præter Tiraq. *hic ab initio*, *& n.* 90. *cum multis seqq.* Anth. Matthæ: *d. disp.* 9. *n.* 6. *&* 14. Hillig: *d. c.* 32. *lit. B.* Bocer: *cap.* 3. *de donat. n.* 133.

54. Ac quid si donator natis sibi liberis diu tacuerit & donatario rei donatæ possessionem permiserit? Præsumi eum donationi factæ acquievisse vult Peck. 1. *de test. conjug.* 11. *n.* 1. sub limitatione tamen ut *ibid. sub fin.*

55. An & donatio hoc casu revocari potest per heredes post mortem donatoris vel ab heredibus donatarii avocari aut à 3tio ab eo vel iis causam habente, vide præter notata *ad l. ult. h. t.* Ant. Matthæ: *d. disp.* 9. *n.* 15. Hondedæ: *consil.* 43. Maynard. 6. *decis.* 59. Tiraq. *hic*, *verb. revertatur n.* 325. *cum seqq.*

Ad tit: 8. libr. 2. Instit: Quibus alien: &c.

1. AN simplici alienationis prohibitione contineatur quoque heredis institutio, legatum, &c. vide Harprecht: *hic*, *ad princ. n.* 7. *cum seqq.* & præter ibi pro & contra *all.* & mea *ad ibid. all. l.* 8. *ff.* 3. & *ad l.* 7. *tit.* 51. *lib.* 4*ti* *Cod.* Catell: Cottam *in memoral.* ꝟb. *alienationis prohibit:* Bern: Zutphen: *prax. Belg. art.* 18. *cum seq.* aliosque alphabet: in verb: *alienat:* Nic. Everhard. *consil.* 6. *n.* 2.

2. Alias & Harprecht: *ad princ. tit.* 1. *libr.* 3. *infra, à n.* 514. *edit. in* 4*to*, inter alia argum: hinc negativè decidit quæst: quam inter Dynastas quosdam tum temporis exortam dicit, an si res alicui sit concessa sub conditione quod si perveniat in alienas manus ea danti restituatur, in eam possint succedere heredes ita accipientis, vide *sis* per ipsum quia longa est tela.

Ad princ: d. t. Quib: al: &c. Concordat Ombl. Landr. *libr.* 3. *art.* 15. ubi vide Kling. ac

1. COnfer Thoming: *decis.* 31. *n.* 22. *cum seqq.* Jac. Concenat. 2. *quæst.* 7. *cum seq.* Coler: *decis.* 223. *cum latiss. addit.* Bald. Nov. *p.* 7. *tractat. de dot. privil.* 1. *per tot.* qui istius reg: hujus princ. 20. fallentias accumulat,

at

at quem aliosque post hæc dudum scripta nuper vidi allegasse Vult. *hic, ante n.* 19,

2. In textu ibi, *aliquando*, &c. est ergo reg: in contrarium, ut per Portium *hic, n.* 4. & Dd. *in & per l. Traditio* 20. *in pr. ff. de A. R. D. l.* 21. *Cod. mand.* alios sanè contractus super dotal: celebrare potest maritus vel in damnum uxoris, ut in Cam. Hovetm. judicatum, tradit Kling: *ubi supra*, qui vel sine consensu mariti uxorem posse alienare mobilia in ead. Cam: provinciæ istius 20. Octobr. 1618. tradit judicatum.

3. In textu ibi, *dota: prædium*, &c. ut nec nomen vel actionem competantem ad exigendum pecuniam dot: vide Cunrad Paul *in excerptis manuscr. loc. commu.* §. 5. ubi ita in curia Ostfris. judicatum refert, *ibique all.* Peregrin: qui præsertim de mobilibus quæ servando vix servari possunt, videndus *decis.* 94 *n.* 4.

4. Alias autem secus est in re mobili si maritus maneat solvendo, ut rectè notat Gothofr. *hic, in fine n.* 4. ac Bachov. *n.* 3. Vinn. *num.* 1. qui post gloss. hic id admittunt indistinctè etiam quoad eas mob. quæ servando servari possunt ut & Wissenbach. *hic, num.* 4 *sub fin. disp.* 15. Ant. Matthæ. *tract. matrim. disp.* 7. *n.* 19. Hotom. *disp. de dote, c.* 6. *n.* 48. *cum seq.*

5. At Diss. post Bart. *in & per auth. Sive, C. ad SCtum Vell. in utraque lectu:* Portius *hic, num.* 15. Harprecht. *n.* 11. *sub fin.* Thoming. *d. decis.* 31. *n.* 11. *cum seqq.* Treutl. *p.* 2. *disp. de jure dot.* 7. *th.* 9. *lit. C.* quem ibi quidem latè refutant Bachov. *in animadvers.* & Hunn: *in resol. vol.* 2. *disp.* 2. *p.* 1. *quæst.* 35. *pag.* 175. nec tamen satisfaciunt Pagenstechero *manip.* 2. *Sicilim. ad compend. ffor.* §. 199. *pag.* 233. *cum seq.* qui cum Treutl. facit, ac

6. Confer præter Peregr. *ubi supra* Schultes ad Coler. *p.* 2. *decis.* 223. *num.* 22. *cum seqq.* Bald. Nov. *ubi supra ab initio*, Jo. Fabr. *hic, n.* 2. *&* 6. ejusque pedissequum Ang. *n.* 3. Sneydewin. *n.* 4. Heyg. *n.* 8. Sand. *de prohib. rer. al. p.* 1. *c.* 10. *n.* 4.

7. Quia etsi maritus vergat ad inopiam cum pecuniam dotalem vel invitâ uxore exigere posse eique tutò solvi à debitore, vide per Anton. Fabr. *Cod. forens. tit. de jure dot. defin.* 9, 10, 30, 31, 51. de quo tamen confer text. *ibique notanda in l.* 29. *C. d. t.*

8. Quod ejusmodi res usucapi possint, vide Bald. Nov. *d. loc.* & quæ contra Treutl. tradit Bachov. *in not. vol.* 3. *disp.* 22. *th.* 3. *lit. K.*

9. Secus etiam est in prædio æstimato in dotem dato cum talis æstimatio sit quasi venditio ut per Ant. Fabr. *decad.* 9. *error. pragm.* 6. *ab initio.*

10. Ac vide *sis* præter Goth. *d. n.* 4. *alias lit: b.* & notanda *ad l.* 10. *C. de jur. dot.* Portium *hic, n.* 14. Joann. Fabr. & Ang. *num.* 1. Harprecht. *n.* 11. Heyg. *n.* 9. P. de Grev. *sub fin.* Thoming. *d. decis.* 31. *n.* 25. *cum seqq.* Jas. *ad* §. *Actionum*, 28. *Inst. de act. n.* 84. Sand. 2. *decis.* 4. *defin.* 2. Boër. *ad consuetud. Bitur. tit.* 1. §. 5. *gloss.* 1.

11. Quibus tamen add. Negusant. 2. *membr. de pign.* 2. *part. n.* 58. *cum seq.* Carpzov. *Jurisprud. forens. p.* 3. *ad const. Elect.* 23. *defin. forens.* 26. *cum seq.* 27. Mevigm *p.* 3. *decis.* 26. Chr. Portium *ad* §. *Est & aliud*, 3. *tit. praced. num.* 15. ubi & *n.* 16. tradit vice versâ uxorem benè alienare dotem consentiente marito, ut *l.* 85. *ff. de jur. dot. supra num.* 2. pro quo & Zillett. *ibid.* citat Jas. *consil.* 44. incip. *Ad dubia mihi tradita*, &c. *vol.* 1. ac fac. hic textus *infra*, ibi, *ne sexus*, &c. ac §. 1. *tit. seq.* ibi, *utriusque sexus*, &c. quanquam secus videtur dissentiente eo argt. *l.* 2. *ff. solut. matr.* &c.

12. Ac quoad usum hactenus præter *jam all.* Wissenbach. *disp. Inst. subject.* 57. *n.* 37. *& ad ffta, p.* 1. *disp.* 46. *n.* 26. *cum seq.* Balthasar *p.* 1. *tit.* 1. *resolut. pract.* 15. Pagenstecher *hic, aphor.* 79.

13. In notis *n.* 31. *alias lit. z.* In sponsa etiam de futuro idem hactenus quod in uxore statuit Ang. *hic, n.* 2. ac an prohibitio l. Juliæ hactenus locum habent in sponsa, confer Alb. Gentil. 2. *de nupt.* 24. *pag.* 254.

14. An è converso sponsa quid possit disponere in præjudicium sponsi quod conjunx non posset, vide Nic. Everhard. *consil.* 20. Peck. 1. *de testam. conjugum.* 45. *n.* 14.

15. Ac quid si animo gerebam mutuam accipiendi pecuniam ante autem quam acciperem clam alienavi omnia bona, dein pecuniam mutuò sumo, an creditor qui eam dedit potest agere revocatoria ad bona alienata? vide latè pro & contra Lud. Gomes. *ad* §. *Item si quis* 6. *infra, de act. n.* 34. *cum seqq.*

16. An & liberi possint revocare alienationem contra l. Juliam à patre factam eo adhuc vivo vel mortuo ac an & quatenus iis obstet hactenus jurament. parentum, vide latè Jo. Fabr. *hic, n.* 6, 7. *&* 11. ubi & benè tractat an & quando teneantur de evictione parentes emtori, ac

17. An obligatur fidejussor datus à viro contra jus alienante, vide disting. Jas. ac Portium *hic, n.* 2. etsi indistinctè pro neg. fac. textus *l.* 46. *ff. de fidejusso:*

18. In textu ibi, *quamvis ipsius*, &c. vide præter notata *ad l.* 1. *ff: de jur. dot. l.* 9. *C. de R. V.* Portium *n.* 16. *cum seq. ibique all. in addit.* ac Vult. *hic, n.* 15. *cum seq.* & latè Harprecht. *n.* 12. *cum seqq.* Hœnon. *hic, disp.* 6. *controvers.* 24. Bachov. *n.* 4. cujus vitulâ facit & arat Vinn. *n.* 2. Pichard. *hic, n.* 2. *&* 9. *cum seqq.* Tim. Fab. *n.* 5. *disp. annivers.* 17. Ungepaur. *exercit. Justin.* 7. *quæst.* 6. Ant. Fabr. *in rational. l.* 3. §. 1. *ff. de Publiciana*, &c. *lib:* C. Feltmann. *tract. de jure in re*, &c. *c.* 18. *n.* 14. *cum seqq.* & *benedict. c.* 1. quem sequitur noviter post ista scripta visus Pagenstecher *supra all.* §. 199. *pag.* 231. *cum seqq. & d. aphor.* 79. *pag.* 174. *cum seqq.* ac Huber. *hic, num.* 3. *cum seqq. disput.* 50. Lyclama 7. *membran. eclog.* 26.

19. An & quando maritus constante matrimonio censum possit constituere super prædio uxoris dot: confer latè Leonard: Duard: *in comm.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

comm. proëmii bullæ Pii Papæ, de censibus, §. 1. *quæst.* 15. ac quid in oppigneration: fundi dot: à marito facta? vide Giphan: *hic*.

20. An maritus possit & quatenus alienare bona acquisita constante matrimonio in judicium uxoris, vide P. Stockmans *decis. Brabant.* 55, 57, 58.

21. An & quando maritus propria bona uxori pro dote vel donatione propter nuptias hypothecata alienare possit, confer Ang: *ad §. pen. tit. præced. n.* 2. *cum seq.* Balthasar *tit.* 1. *pract. resolut.* 9. ubi & *resol.* 14. tractat an & quando uxor sine marito rectè contrahat de quo confer *sis*, notata *supra n. ad l. ult. C. de pact. conv. tam super dot. & libr.* 5. *tit.* 14.

22. In noais *n.* 4. *alias lit. b.* vide jam supra ad textum notata, ac confer latè de casu ubi maritus unà cum uxore jurato vendiderant ejus fundum dotal: eumq; postea conduxerant Conring: *obs. manuscr.* 39. &

23. In notis Ans. *n.* 5. vide Feltmann: *ad l.* 38. *ff. de pact. n.* 5. *cum seq. & ad l.* 1. *ff. de transact. n.* 10. Joann. Philippi *us. pract. Inst. hic, eclog.* 40.

24. In notis *n.* 6. *alias lit. d.* ibi, *si juraverint*, &c. confer præter *infra sub fin. notanda*, & Wolfium *in erotem. hic, quæst.* 3. *cum seq.* Thoming. *d. decis.* 31. *n.* 48. *cum seqq.* Gail. 2. *obs.* 147. *n.* 18. *cum seq.* Sand. *d. c.* 10. *n.* 11. & contra Treutl. Bachov. *in animadvers. vol.* 2. *disput.* 7. *th.* 9. *sub fin.* Ant. Fabr. *libr.* 4. *Cod. forens. tit.* 21. *defin.* 7. Rauchbar. 1. *quæst.* 34. Ant. Merend. 1. *controvers.* 8. qui circa hoc 6. dubia hactenus resolvit.

25. Add. & latè Guittierrez *tract. de juram. confirmat. p.* 1. *c.* 1. Zanger. *de except. p.* 3. *c.* 11. *n.* 84. *cum seqq.* Hartm. Hartmanni, 2. *obs.* 3. *tit.* 30. *n.* 6. *cum seq.* & Hartm. Pist. 4. *quæst.* 6. *ab initio.* Matth. Berlich. *p.* 2. *concl.* 21. *n.* 35. qui hactenus corporale juram. requirunt.

26. Aliud etiam in casu statuti contrarii multis nationibus ubi saltem uxoris alienationi consentientis cognati nihilominus possunt retrahere, ut per Tiraquell. *de retraict. lign.* §. 1. *gloss.* 9. *n.* 107. *cum seqq.* ac plures limitationes quibus cessat ista alienationis prohibitio accumulat Pagenstecher *hic d.* §. 79. ubi & subjicit de usu.

27. Non subsistere constitutionem dotis qua maritus prædium uxoris dotale in instrum. ab ipso solo subscripto filiæ communi ex isto conjugio in dotem dederat, judicatum Anno 1655. in 4tali post Martini à curia Ostfris. refert Conring. 2. *obs. manuscript.* 106. cum sub prohibitione alienationis contineatur dotis datio argt. *l. ult. C. tit.* 51. *libr.* 4. *l.* 22. *in pr. C.* de *admin. tut.* unde nec minor bona immobilia sine decreto potest in dotem dare ut latè per Surdum *decis.* 207. & quæ noto *ad auth. Res quæ C. commu. de leg.*

28. An mortuâ in matrim. filia superstitibus liberis dos penes maritum manet? Aff. Hœnon: *hic, controvers.* 25. *disp.* 6. at vide notata *ad l.* 40. *ff. solut. matr.* &c.

29. Ac quod si conjuges unà vendant fundum dotalem eodemque instrumento adserant pecuniam è venditione ista ad se pervenisse, exinde non præsumatur aliquid ex ea in rem uxoris versum, sed potius totum præsumi pervenisse ad maritum nisi probetur, quod realiter medietas cesserit in utilitatem uxoris, vide per Ang. *ubi supra n.* 4. ubi & dicit se ita consuluisse pro filio qui cum patre eod. instrumento confessus fuerat recepisse 300. florenos solutos pro dote uxoris filii, totam dictam pecuniam præsumi venisse ad patrem, cui & suffragabatur hactenus, quod pater iste erat mercator.

30. De quo & add. Zanger. *d. cap.* 11. *n.* 129. Hering. *de fidejuss. c.* 7. *n.* 402. *cum seq.* Gail. 2. *obs.* 89. *num.* 2. Tessaur. *decis.* 223. Matth. Berlich. *p.* 2. *conclus.* 19. *num.* 73. *cum seqq.*

31. Ibid. *in notis num.* 6. *sub fin. alias lit. d.* Confer præter Ans. *in not. supra n.* 5. & mea *ad Nov.* 61. *c.* 1. §. 1. latè pro ampl. & limit. hujus textus & materiæ, Ang. *hic, n.* 3. *cum seqq.* Sneydewin. *n.* 4. *cum seqq.* P. Sanz: 1. *de bon. divis.* 9. *n.* 40. *cum seqq.* Carpz: *p.* 2. *ad const. Elector.* 15. *per tot.* præsertim *defin. forens.* 20. *cum seqq.* & *p.* 3. *ad const.* 23. *defin.* 30. *cum seq.* Caroc: *tract. de remed. contra præjud. sent. & execut. except.* 22. *quæst.* 9. *n.* 2. *cum seqq.* ubi & tractat.

32. An & quando jurata mulieris alienatio sit nulla si prius juraverit nolle alienari dotem, quod pro cautela mulieri inculcant Dd. *hic nominatim* Ang: *sub fin. cum addit. lit. b.* quæ tamen non est tuta quoad animam sed præcipitat in infernum ut benè dicit Jo. Fabr. *hic, n.* 5. quem *ibid. in seqq.* latè & practicabiliter, vide de vi & effectu istius juram. quoad validandum alienationem, ac præter *supra notata*, Portium *hic, n.* 18, 19, 20. ubi *in fine* dicit pro validitate juramenti hactenus consulendum & judicandum, ac

33. An id juram. impediat vindicat. vel condict. à 3tio qui habet causam ab emtore fundi dotalis vel non confer omninò eund. Jo. Fabr. *num.* 10.

Ad §. 1. d. t. 8vi, Quib. al. lic.

1. COnfer præter notata *ad tit. C. de jur. domin. impetr. tit.* 34. *libr.* 8. Negusant. *de pign. p.* 6. §. *per tot.* ut & de hic laudata *l. nn. d. t. Cod.* Anton. Fabr. *decad.* 9. *error. pragm.* 8. ubi præsertim de usu & observantia istius juris.

2. In textu ibi, *quia ab initio*, &c. Idem tamen est si ex intervallo, ut *l.* 4. *C. de pign. act.* Cujac:

3. Quin etsi contra pactum sit ne liceret vendere, ut per Dd. *hic nominatim* Bachov. & Heyg. *n.* 4. *cum seqq.* Harprecht. *n.* 2. *cum seq.* ubi & *n.* 4. id mox post præviam denunciationem non expectabo biennio fieri posse docet, confer tamen Ant. Fabr. *decad.* 9. *error. pragm.* 7. Pinell: *part.* 2. *l.* 2. *C. de resc. vend. c.* 2. à *n.* 4. & latè Harprecht: *ad* §. 4. *tit.* 15. *infra*, à *n.* 237. *libr.* 3.

 4. A-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

4. Alias fac. hic §. ad quæst. quam tractat Goth. *ad l.* 61. §. 8 *ff. de furt.* ubi & noto, an scil. in omnibus testamentis tacitè subintelligatur clausula codicillaris, quod quidem affirmat Cujac. in explic. *d. l.* 61. §. 8. *tract.* 8. *ad Afric. columm.* 534. *sub fin. aliique all. per* Wissenbach *disp. ad Inst.* 28. *n.* 20. qui tamen melius contra tenet post Anton. Fabr. 15. *conject.* 17. *sub fin.*

5. Ac add. eund. Fabr. *error. pragm.* 1. *num.* 8. *cum seqq. & decad.* 36. *error. pragm.* 1. *n.* 4. *cum seqq.* Hillig: *ad Don. enucl.* 7. *comm.* 18. *lit. D. ibique all.* & Peregrin. *de fideic. art.* 2. *n.* 31. Menoch. 4. *præsumt.* 31. *n.* 2. *cum seqq.*

Ad §. 2. *d. t.*

1. IN textu ibi, *ullam rem*, &c. etiam mobilem & quæ servando servari non potest ut frumentum, &c. ac pecunia, ut *hic* per Ang: *ab initio*, ubi & *n.* 2. tractat ag & qualiter pupillus perdere possessionem queat, ac *n.* 3. *cum addit. litt. a. & b.* tractat hactenus de pubere quidem sed adhuc minorenni.

2. In textu ibi, *Ideoque si*, &c. In mutuo enim fit alienatio, quicquid paradoxè somniaverit Salmasius, primitus *in tract. de usur. cap.* 8. *pag.* 201. *sub fin. cum seqq.* notatus à Vinn. *hic*, *n.* 1. P. de Grev. *ass.* 22. Hahn. *in obs. ad Wes. parat. ff. de reb. cred. n.* 13. Gœdd. *de reb. cred. c.* 2. *n.* 448. *cum seqq.*

3. Ac confer latius Wissenbach: in diatribe de mutuo, per tot. præsertim hactenus *disp.* 3. *n.* 8. & *in vindiciis*, *pag.* 209. *cum seqq.* ac *ad ff.* *ta*, *p.* 2. *disp.* 34. *n.* 12. ac Wilh. Goës. *in vindic. pro recepta de mutui alien. sententia*, editis Ao. 1646. per tot:

4. Nec Salmasii excusatio à Vinnio relata hactenus quicquam relevat, sicut & vadimonium deserit Molinæus, apud quem *in tract. contract. usur.* &c. qui mihi est in *ejus oper. tom.* 2. nil simile reperire potui, sed benè quod proprium sit mutui ut pecunia fiat accipientis, *columna* 14. etsi eum contractum aliquatenus opponat emtioni reditus.

5. Ac minus pro Salmasio facit quod per contractum non transfertur dominium, *l.* 3 *ff. de O. & A. l.* 20. *C. de pact.* ubi add. nota: & Tabor. *Jurispr. method. p.* 3. *sect.* 4. *n.* 25. P. Voet. *ad princ. infra, tit.* 15. *libr.* 3. *n.* 3. *ibidemque in parat. prælect.* Huber. *num.* 2. *cum seq.* Struv: *in evolut. syntagm. jur. civ. ad exercit.* 16. *th.* 8.

6. In textu ibi, *Ideoque vindicari*, &c. atqui pupillus nisi præsente tutore ne quidem natur. possessionem transfert, *l.* 11. *ff. de A. R. D.* possidenti autem non datur vindieatio sed contra possidentem datur vindicatio, *l.* 9. *ff. de R. V.* at vide pro solutione notata *ad d. l.* 11. & Vinn: *hic* post Bachov. *cui hic* §. *est* 3*tius*, *n.* 1.

7. In textu ibi, *quos mut. minor ded.* &c. id est, impubes seu pupillus, ut per Cujac. & Mynf. *hic*, Wissenbach: *p.* 1. *ad ff. disput.* 51. *num.* 16.

8. In textu ibi, *bon. fid. consum.* &c. putà corporibus istis sublatis, ut si quis ex accepta pecunia vas conflavit aut nummos acceptos ita aliis miscuerit ut discerni & exhiberi nequeant, vide Vinn. *hic*, *n.* 2.

9. An autem & idem si malâ fide consumti sint nummi? Negant *per l.* 19. §. *ult. ff. de reb. cred.* post Theoph. Ang. & Vinn. *hic*, *num.* 3. Treutl. *p.* 1. *disp.* 20. *th.* 6. ubi tamen Diss: Bachov: *in animadvers. & in comm. hic*, *cui est* §. 3. *n.* 3.

10 In textu ibi, *condici poss.* &c. scil. condictione sine cansa, Rittershus. *hic*, contra Cujac: & Bachov: *ante num.* 3. nec enim mutuum contractum fuit, vide quos contra Bocerum arguit Harprecht: *ad princ. infra tit.* 15. *libr.* 3. *n.* 26. *cum seqq*

11. In textu ibi, *ad exhib.* &c. directâ scil. quin & in rem sed utili, Cujac. imo & condictione sine causa, vide *l.* 14. *ff. ad exhib. ibique nota:* & omninò Vinn: *hic*, *n.* 4. Struv: *in evolut. syntagm. jur. civ. exercit.* 16. *th.* 16.

12. Quid autem si nummi quos pupillus sine autoritate tutor: credidit aut in solutum dedit casu fortuito apud eum qui accepit perierint? Accipientis esse periculum crebrius tradunt Dd. *hic* nominatim Bachov. *ante n.* 3. Vinn: *n.* 6. Mynsing: *n.* 19. *cum seqq.* Ant. Matth. *tract. de oblig. disp.* 39. *n.* 3. Treutl: & Bachov: *vol.* 1. *disput.* 20. *th.* 14. *lit: A.* Wibel: *de contract. mul. c.* 3. §. 1. *n.* 11.

13. In notis *n.* 16. *alias lit: k.* Confer omninò Vinn: *hic*, *ad vers. Ideoque si deb:* &c.

14. In textu ibi, *debitor pupillo*, &c. add. vel mulieri de Jur: Saxon: Carpzov: *p.* 2. *const.* 15. *defin. forens.* 3. Schultz: *tract. de oblation: cap.* 2. *n.* 14. *cum seqq.*

15. In textu ibi, *non liberabitur*, &c. nisi pupillus solutionis tantum causa obligationi fuerit adjectus, ut *l.* 11. *ff. de solut.* Vinn: *hic*, *num.* 2.

16. In textu ibi, *tutori vel curatori*, &c. vide tamen Ant: Fabr: *decad.* 11. *error. pragm.* 2. *n.* 10. *cum seq. & decad.* 25. *error.* 10. *num.* 23. *cum seqq.*

17. In notis *n.* 18. *alias lit. d. vel m.* vide præter *all. per* Heyg. *hic*, *n.* 7. Vinn: *ante n.* 3. ac plura pro explicatione hujus textus contra Ant: Fabr: Gœhausen *p.* 2. *peric. Acad.* 5. *qu.* 30. Bachov: *in comm.* 1. *part. ff. tor. ad tit. de minor:* &c. *cap.* 9. *pag.* 1087. Guittierrez: *tract. de tut. p.* 2. *c.* 22. *per tot.* Don: 16. *comm.* 10. *pag.* 896. *colum.* 1. *ibique* Hillig: *lit: F.*

18. In notis *n.* 19. *alias lit: e. vel n.* putà in reditibus vel annuis & pensionibus, vide præter notata *ad l.* 1. *C. Si adversus solut.* & ad eum *l.* 25. *C. de admin. tut.* Schultz: *tract. de oblat.* &c. *cap.* 2. *n.* 10. Ang: *hic*, *n.* 4. & Vinn: qui etiam *n.* 3. reprobat statuentes id semper sine decreto fieri tutò, *ibidemque n.* 4. differentiam juris veteri & novi hactenus explicat.

19. Ac quoad usum præsertim hactenus, confer præter Schultz. *d. cap.* 2. *n.* 9. *cum seqq.* Carpz. *p.* 2. *Jurispr. forens. ad constit. Elector.* 11. *defin.* 45. *cum seqq.*

20. Requiritur ſanè pro ſecura iſtorum ſolutione præter decretum jud: etiam autoritas tutoris vel curat. ut per Leonard. Duard. *ad bullam Pii Papæ de cenſibus*, §. 3. *quæſt.* 17. *per tot.* qui multifariam ampl. & limitat, ac *quæſt. ſeq.* latè tractat an tutor vel curator poſſit exigere penſiones ſine decreto vel juſſu judic:

21. In textu ibi, *ſine omni damno*, &c. expenſarum ſcil. ut per Giph. *hic, in comm.* & ad ℣ſ: *Hæc autem* §. 1. *infra tit.* 16. *libr.* 4. *Inſt.* quod alias dicitur *abſque diſpendio* in auth. *Hoc jus porr. C. de SS. Eccleſ.* ut ibi noto.

22. In textu ibi, *pleniſſima ſecur.* &c. adeo ut nec in integrum reſtitui volens pupillus audiatur, etſi ſecus in emtione ex decreto jud. cum minore contracta, ut *l.* 11. *ſub fin. tit.* 71. *libr.* 5. *Cod.* ac per Duar. & Vinn. *ubi ſupra* qui tradunt rationem differentiæ.

23. In textu ibi, *ex ea locuplet.* &c. id quod ſpectatur tempore litis conteſtatæ, ut noto *ad d. l.* 1. *& l.* 25. ac Vinn. *hic*, de quo etiam ac unde id conſtet, confer Lud. Gomeſ. *ad §. Actiones*, 10. *Inſt. de act. n.* 11.

24. In textu ibi, *non poßunt quia*, &c. at quid ſi is qui accepit nummos conſumpſerit? vide Pacium *centu.* 3. *quæſt.* 68.

Ad tit. 9. Inſt. libr. 2. Per quas perſ: &c.

Ad princ: d. t. vide *all. per* Perneder: *Inſt. jur. Bavar: tit:* 8. *in marg:* Iſphi von Leibeygenſchafft / rc.

1. IN textu ibi, *vobis*, &c. Ita benè Juſtinianus *hic, & in* §. 3. *infra. eod.* ut qui Inſtitutiones has dedicavit juventuti, ut ſupra viſum *ad Inſcriptionem proemii, ſub finem.*

2. Alias Bachov. *hic*, aliique legunt utrobiq; *nobis*, ut in *parallela l.* 10. *ff. de A. R. D.* & *in princ. tit.* 29. *libr.* 3. *infra*, ſed parum refert, ut per ſe patet & fatetur Bachovius.

3. Nota ſaltem mendum *in not. hic, n.* 2. *alias lit. ſ.* ubi debuit citari §. 5. *infra, h. t.*

Ad §. 1. *d. t.*

1. IN textu ibi, *Exceptis vid. caſtrenſibus*, &c. de quibus confer *l.* 1 §. 9. *ff. de ſeparat.* & Franc. d'Amaya, 2. *obſ. jur. ult. num.* 5. *cum ſeqq. ibique all.*

2. Jn notis *n.* 6. *alias lit. y.* ibi, *Conſtantinus excepit*, &c. Diſſ. Alciat. 4. *paradox.* 3. non autem in parergis, ut vitio fortè typogr. bis citatur ab Hubero *in prælect. parat. h. t. n.* 2. qui alias *ibid. & diſp.* 51. *hic, n.* 3. benè contra Alciatum agit, ac Wiſſenbach. *hic, n.* 8. *diſp.* 16. *& in embl. Tribon. ad l.* 39. *ff. de V. O. ac ad ffta, p.* 1. *diſp.* 17. *n.* 7. Hillig. *ad Don. enucl.* 9. *comm.* 2. *lit. B. & cap.* 5. *lit. L. cum ſeq.* Pinell. *in l.* 1. *C. de bon. matern. p.* 1. *n.* 9. *cum ſeqq.* qui poſt latè vindicatam communem opin. varia inde infert, ac add. Tim. Fabr. *hic, diſp. anuiverſ.* 17. *n.* 10. Scip. Gentil. *tract. de bon. mater. cap.* 5. *ab initio*, Cujac. *in par. C. de bon. mat.* ubi & pro communi citat Thalelæ: Græcum & Accurſium latinum interprætem ac plures Caſtillo *quotid. controverſ. tract. de uſufr. cap.* 3. *n.* 4 *cum ſeqq.*

3. Nec tamen filiusfamilius jur. vet. acquiſitionis planè incapax fuit ſed conſentiente patre ſibi acquirere potuit, Wiſſenbach. *d. loc.* at confer Hillig: *ad Don. enucl.* 9. *comm.* 5. *lit. L.*

4. Hodiè apud Gallos liberi indiſtinctè ſibi acquirere poſſunt nullà obſtante patria poteſtate, Conn. 2. *comm.* 13. *in fine*, Coſtal: *ad l.* 3. *ff. de his qui ſunt ſui vel al. jur.* ℣ſ. *Nam in Gall.* add. tamen Wiſſenbach: *poſt Inſt. ſubject. diſp.* 57. *num.* 38.

5. In textu ibi, *honorem*, &c. hanc vocem expungendam vult Borcholten hic, nimis levi indicio.

6. In textu ibi, *Si quid ex re*, &c. per uſuras etiam, ut per Ang: *hic, n.* 5. *& ad* §. *Item vobis*, 3. *infra, eod. n* 9.

7. Idemque eſt ſi quid obvenerit patris occaſione, ut per Vinn: *hic, n.* 3. Frantsk: 2. *var. reſol. quæſt.* 27. poſt gloſſ: *hic, verb. ex re*, Harprecht: *ad princ. h. t. n.* 4. ac fac: textus *hic infra, in* ℣ſ: *quæ enim invidia*, &c.

8. In notis *n.* 9. *alias lit: a.* Hic numerus deberet eſſe 10*mus alias lit: b.* cum agatur in præcedentibus de profectitio, hic autem de adventitio peculio, id quod etiam non perinde confertur ut illud, vide Wiſſenbach: *p.* 2. *ad ffta, diſp.* 12. *n.* 11. Sneydewin: *ad §. Actiones*, 10. *infra, de act. n.* 2. ubi tradit, quod nequidem filius qui adminiſtrando rem patris auxit inde quid præcipere poſſit, poſt Jaſ. *ad l. Illud*, 20. *C. de collat. n.* 8. ut & Portium *hic, ibidemque* Jaſ: *in addit. n.* 13. *cum ſeq.* Caroc: *tract. locat. p.* 1. *quæſt.* 23.

9. Ac confer præter latius notata *ad l.* 13. *C. fam. erciſc.* ubi & quod donatio ſimplex à patre filio facta non conferatur, Harprecht: *ad* §. 2. *ſupra de donat. n.* 54. ac quoad collationem tam adventitii quam profectitii peculii, add: omninò Huber: *in prælect. parat. tit.* 6. *libr.* 37. *fftor. n.* 3. *cum ſeq.*

10. In textu ibi, *totum parenti*, &c. poteſt tamen quid commodi inde ad liberos redire, nam & emancipatos ſequitur niſi nominatim ademtum, *l.* 31. §. 2. *ff. de donat:* ac bonis patris publicatis ſeparatur & conſervatur liberis, *l.* 3. §. 4. *ſub fin. ff. de minor.* &c. Vinn: *hic, n.* 3. Ketler: *deciſ. Oſtfriſ.* 15. *n.* 33. *cum ſeqq. ibiq; all.*

11. Add: tamen præter *hic, infra* notanda & *ad princ. tit.* 12. *n.* 7. *ibidemque* Jaſ. ad Portium *n.* 11. Bachov: *ad Tr. vol.* 3. *diſp.* 31. *th.* 7. *lit: D. pag.* 1207. *cum ſeq. edit. Heydelb.* Pythæ: *conſult. in cauſa per duell. Operum pag.* 291. *cum ſeq. ibique fusè all.*

12. Sicut nec è converſo publicatio bonorum filii vel minus nocet patrui in uſufr. adventitiorum, ut per Sneydewin: *ubi ſupra n.* 16. *ibidemque* Jaſ: *ad d. §. Actiones*, 10. *de act. n.* 62. *cum ſeq.* fac. *tit.* 12. *cum ſeq. libri* 4*ti Cod.*

13. Ac

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

13. Ac confer Ferd: de Mesâ, 3. *var. resol.* 37. *n.* 13. Michalor: *tract. de fratribus*, *p.* 1. *c.* 3. *n.* 16. Ang. *ad princ. infra tit.* 12. *Quibus non est perm.* &c. ubi & notabo, ac *infra hic*, *sub fin.* §. 2.

14. In textu ibi, *ne quod ei*, &c. Ideoq; nec frater tenetur communicare faatri proprio nomine emta licet bona communiter pro indiviso possederint, vide Lud. Roman: *consil.* 3. *ibique* Hor. Mandos. *in addit.* ut nec id quod filius lucratur vigore statuti è bonis vel dote uxoris ea præmortuâ, ut per Ang. *hic*, *n.* 9. *cum addit. litt. a. & b.*

15. Quanquam alias bona ejus è rebus patris profecta censentur, ut per Surdum *decis.* 15. *n.* 10. *& decis.* 339. *n.* 2. *cum seqq. ibique* latè Hodiern. *in addit. noviss. n.* 3. *cum seqq.* Menoch. 3. *præsumt.* 50.

16. Add. tamen præter tradita per Menoch. *ibid.* & Decium *consil.* 670. Myns. *hic*, *num.* 10. Sneydewin: *n.* 20. *cum seq. & ad* §. *Action.* 10. *n.* 3. *de act. ibidemque* Zas. *n.* 7. latè Hunn. *encyclop. jur. p.* 1. *tit.* 10. *c.* 4. *n.* 7. *cum seqq. ibique pro & contra all.*

17. Sicut & bona uxoris ex bonis mariti *l.* 51. *ibique* Goth. & notata *ff. de don. inter vir. & ux.* unde coll. Dd. omnia præsumi mariti, qua de reg. tamen confer omninò Ant. Matth. *oper. posth. parœm. jur. n.* 10.

18. Ac add. quoad omnia illa præter *all. per* Boër: *ad consuet. Bitur. tit.* 1. §. 11. *gloss.* 2. *in fine*, Menoch. 3. *præsumt.* 51. Geil. 2. *obs.* 78. *n.* 9. *ibique* Grev: *in conclus. sub fin.* Zas. 1. *consil.* 5. *n.* 18. *cum* 3. *seqq.* Mascard. *de probat. conclus.* 31. *per tot.* & *conclus.* 221. *ibique all. in addit.* ex quo vide ampl. & limit. ac confer disting. gloss. *hic*, ℣b. *prospera fortuna*, ubi & an contraria patris confessio prosit filio.

19. In textu ibi, *hujus usumfr.* &c. add. & administrationem, ut *l.* 6. §. *Non autem C. de bon. quælib.* & latè per P. Paschal. *p.* 1. *de vi. patr. pot. c.* 2.

Ad §. 2. *d. t.* 9. *per quas pers.* &c. vide Blas. Michalor. *tract. de fratribus*, *p.* 1. *c.* 3. *per tot.* Balthas. *p.* 1. *tit.* 3. *resol.* 3.

1. IN notis *n.* 11. *alias lit. c.* secus enim erat in castrens. vel quasi castrensibus, ut per Vinn. de quibus ut & clericorum peculiis, confer *all. ad l. ult. C. de inoff. test.* ac de feudalibus add. præter notata *ad l.* 6. *in princ. C. de bon. quæ lib.* Coll. Argent. *tit.* 1. *libr.* 7. *ff tor. n.* 15.

2. In textu ibi, *sed ususfr. retinetur*, &c. Usu plerarumque regionum patris nec ulla pars ususfructus est, ut per Grœneweg. *hic*, *n.* 1. *ibique all.* præsertim Boër. *ad consuet. Bitur. tit.* 1. §. 3. *gloss.* 1. *&* 3. Carpzov. *p.* 2. *const.* 10. *defin. forens.* 5. *cum seqq.* Ant. Matthæ. 1. *de auction.* 18. *n.* 13. *cum seqq.* & præter notata *sub fin. tit.* 12. *libr.* 1. *supra* ac *all. per* Vinn. *tract. de collat. cap.* 11. *sub finem*, Pagenstecher *p.* 3. *Irnerii*, *coit.* 10. *sub fin.* Sim. Lewen 1. *parat. jur. nov. p.* 2. *c.* 2. *n.* 6. *ibique fusè all. pag.* 24.

3. Ex eo autem usufructu patris est filium exhibere, Grœneweg. *hic*, *n.* 2. alias enim eo caret etsi usu recepto, vide H. Eppium 2. *obs. manuscr.* 2. ubi post adsertum in Ostfrisia patri usumfructum bon. adventitiorum, pro quo & ibi *sub fin.* in Curia judicatum refert, porro tractat *n.* 25. de vulgata reg. ein Vatter soll seine Kinder mit beholden Guth auffbringen/ dicens eam nil derogare isti usufructui, sed saltem exigere ne alimentatio imminuat vel consumat capitalem summam seu sortem extra casum necessitatis, argt. Ostfris. Landr. *tit. de don. int. vir. & ux.* §. geven de Olderen/ꝛc. *pag.* 76. ac confer latius Ketler. *decis. Ostfris.* 15. *n.* 18. *cum seqq. & n.* 71. *cum seqq.* Richter. *decis.* 18. *ab initio.*

4. Sicut & 9. Jul. 1656. in causa Ubbe Tyssen/ ꝛc. contra Henrich Engelken/ in curia Embdensi judicatum, & in dicasterio confirmatum, refert Conring. 2. *obs. manuscript.* 238. patrem usufructuarium bonorum liberorum adventitiorum teneri ad præstandum cautionem quando periculum est dissipationis ut si sit nauta cujus bona periculo maris subjacent, nil obstante reg. contraria *l.* 6. *C. de bon. quæ lib.* cui alias statur, ut per Mascard: *de probat. conclus.* 75. *& volum.* 3. *conclus.* 268. adeo ut vel avus nomine nepotum id possit procurare, & ad cautionem agere contra patrem quin vel judex ex officio, argt: §. 3. *cum seq. supra de susp. tut.* ut & judicatum in prædicta causa juxta Conring: contra Schiffer Roleff Engelken.

5. Ista autem omnia juxta alibi per me notata ex Carpz. *de jur. fœm. singul. decad.* 2. *posit.* 4. secus se habent circa matrem quæ nec gaudet usufructu, ut per Rittershus: *ad* §. 1. *h. t. post* Fichard: (cujus obitum & encomium, refert Thuan: *histor. lib.* 74. *sub fin. ad annum* 1581.) *consil. German.* 131. neque de eo nedum de suo liberos alimentare tenetur, sed expensas vulgo Kostgelt petere potest vel repetere, juxta text: *l.* 34. ℣s. *pone peregrè*, &c. *ff. de neg. gest.* add. tamen Richter: *d. decis.* 18. *n.* 11. *cum seqq.* qui latè contra Carpz. defendit contrarium.

6. Ac de eo usufr. præter *supra all. n.* 2. *&* 3. confer Ferd. Ar. de Mesa 3. *var. resolut.* 37. Sand: *de prohib. rer. al. p.* 1. *c.* 3. *n.* 18. *ibique all.* ubi, ut & *lib.* 2. *decis. Fris. tit.* 7. *defin.* 5. statuit Ju. Fris. Occid. patrem in bonis liberorum conjugatorum amittere usumfr. (cujus dicta tamen examinat Huber: *in supplementis partis 2dæ prælection. ad ff ta*) quia eo amittitur patria potestas ut & per aliam separationem à familia patris quoad usum saltem juxta notata *supra ad* §. 6. *quib. mod. pot. solv.* de quo & *sis*, add. Michalor: *supra all. cap.* 3. *n.* 9. *cum seqq.* Ketler: *d. decis.* 15. *n.* 40. *cum seqq.* Fachinæ: 1. *consil.* 66. *ab initio*, Linglois *decis. Justin.* 7. *quæst.* 6. Pinell: *in l.* 1. *C. de bon. mat. p.* 1. *n.* 34. *in fine*, *cum seq.* Castillo *quotid. controvers. tract. de usufr. cap.* 3. *n.* 75. *cum seqq. & all. per* Eppium *d. obs.* 2. Wissenbach: *disp. Inst. subjecta* 57. *num.* 39. licet Tholosæ contra judicatum test: Mayna: 2. *decis.* 73.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

7. Ac quid ſi per mortem filii ſit ſoluta patria poteſtas an & tum expirat uſusfr. patris in adventitiis? vide Pinell: *d. loc. n.* 39. *&* 42. Caſtill: *d. c.* 3. *n.* 43. *cum ſeq.* Soarez: *theſaur. recept. ſent. lit: P. n.*31. *cum ſeqq.* Sneydewin: *ad tit. ſupra de patr. pot. n.* 46. *cum ſeq.* Ang: *hic*, *n.* 1.

8. Pro negativa ſanè quod non expiret, ſed parens vel poſt mortem filii in eo ſit manutenendus in curia Oſtfr. judicatum refert Conring: 2. *obſ. manuſcr.* 28. Anno 1651. den 4. Oct. pro Awema contra Gerh. Meyerhoff / ut & 1656. in 4tali poſt Martini pro Jan Hermans appellanten contra Dirk Simons Swart ux: nom: appellat: & quidem juridicè juxta *Novell.* 118. *c.* 1. ibi, *parentibus cuſtod:* &c. qua de cauſa conf. latè eund: Conring: 2. *obſ. manuſcr.* 132. *&* 178. præter notata *in fine* §. *ſeq.* 11*mi.*

9. Quod publicatis bonis patris non amittatur uſusfr. quem habet latè tractat contra Jaſ: Sardus *in addit.* ad eum *ad* §. *Actiones*, 10. *Inſt. de act. n.* 65. *lit: l.* & notavi *ſupra ad* §. 1. *n.* 6. fac: *cap. Indultum*, 17. *de R. J. in 6to* ubi Dyn: & Peck:

10. Plures caſus quibus patri non competit hic uſusfr. Confer præter Harprecht: *ad* §. 1. *ſupra de uſufr. à n.* 41. per Sneydew: *hic*, *n.* 13. *cum ſeqq. ibique* Goth. *in add. lit: C.* Hunn: *encyclop. jur. p.* 1. *tit.* 10. *cap.* 5. *n.* 6. *cum ſeqq.* & remiſſ: Ricc: *p.* 1. *collect. deciſ.* 221. poſt Dd. *hic nominatim* Heyg: *n.* 23. *cum ſeqq.* ubi & contra Ang: alioſque adſtruit iis caſibus patri nullam commoditatem ex uſufructu ipſi interdicto competere, alias id limita niſi pater egeat, ut per Forſterum, *de dom. c.* 6. *n.* 65. add. & Pagenſt. *man.* 3. *Sicil. p.* 113. *cum ſeqq.* ubi quid ſi per dignitatem ſolvatur poteſtas, de quo & noto *ſupra ad* §. 4. *tit.* 12. *libr.* 1.

11. An autem & pater amittit tutelam liberorum tranſiens ad 2da vota, ſicut notoriè mater juxta text. & not. *ad* §. *ult. infra, de SCto Tertyll.* Neg. Pagenſt. *man.* 3. *Sicil. ad ffta*, §. 77. ſecus obſervari apud Monaſterienſes referens, addo ego Omlandos ex Landr, *libr.* 3. *art.* 21.

Ad §. 3. *d. t.*

1. IN textu ibi, *ſive quid ſtip:* &c. id eſt per ſe ſtipulatum traditione nanciſcantur, Vinn: *hic*, ne obſtet *l.* 20. *C. de pact. cum ſimil.*

2. In textu ibi, *vel ex leg.* &c. Hæc verba expungenda cenſet Hortenſ: *hic.*

3. In textu ibi, *qualibet alia*, &c. juſta tamen, ut per Bart: *ad l. Quacunque*, 50. *ff. de procurat.*

4. In textu ibi, *& invitis*, &c. nec obſt. *l.* 19. §. 2. *ff. de donat. l.* 69. *de R. J.* non enim beneficii ſed juris ratio facit ut domino per ſervium invito adquiratur, qui & poteſt repudiare ſi habere nolit Ang. & Vinn. *hic*, *n.* 1. ubi ſimul 3bus rationibus refutat effugium Tuningii quoad hunc nodum, ac add. *ſis*, gloſſ: *hic*, & Portium *n.* 5. *cum ſeq. ibique addit.* Harprecht. *n.* 8. *cum ſeq.* qui & reſpondet *ad l.* 25. §. 1. *ff. de uſufr.*

5. In textu ibi, *nihil ſuum*, &c. vide tamen gloſſ: *hic*, & Ang: *n.* 1. qui hoc inducit *n.* 2. ad fratres minores vulgo ignorantiæ & religioſos mendicos de qualibus noto *ad d. l.* 1. *C. de SS. Eccl. n.* *& l.* 3. *ff. de teſtibus*, anticipanda *infra poſt* §. 6. *tit. ſeq.* qui autem etſi perinde ſint incapaces, tamen ſibi acquirunt pro alimentis æque ac ſervi, de quo conſuluit Abb: Panormit: *libr.* 2. *conſil.* 63. ac de legato relicto monacho cum expreſſione ne acquiratur monaſterio, vide Ang. *d. loc. n.* 3. Bart. *in auth. Excipitur*, *C. de bon: quæ lib:*

6. In textu ibi, *habere*, &c. at benè tenere, Borcholten.

7. In textu ibi, *Sed ſi heres*, &c. Hic verſ: uſque ibi, *& convenienter*, in parentheſi melius legitur, an autem & quando ſervus poſſit cogi ad adeundum & acquirendum hereditatem domino, vide latè Portium, qui eo contumaciter nolente ipſum dominum poſſe adire tradit, *n.* 19. *cum ſeqq.* & Ang: *hic*, *n.* 4. ubi & *in ſeqq.* latè tractat cur in aditione hereditatis, requiratur ut præcedat juſſus domini nec ſufficiat ratihabitatio, ſecus ac in bonor: poſſeſſione vel reſtitutione hereditatis ex Trebelliano, *ibidemque* de eo Portius *n.* 25. *cum ſeq.*

8. In textu ibi, *ſed etiam poſſeſſio*, &c. non tamen niſi ſcientibus extra cauſam pecul. ubi ſcil. conceſſio peculii eſt pro ſcientia *l.* 1. §. 5. *ff. de adq. vel am. poſſ. ibique* notata, ac Anton. Matthæ. *in not.* & Vinn. *in comm. hic*, *num.* 3. Ang. *n.* 10. Wiſſenbach. *n.* 13. *diſp.* 16. Phil. Matthæ. *ad l.* 93. *de R. J. n.* 5. *cum ſeqq.* Conn: 3. *comm.* 8. *n.* 9. Forſter: *de dom. c.* 6. *n.* 55. *cũ ſeq.*

9. In textu ibi, *vobis accidit*, &c. etiam ignorantibus in rebus peculiaribus ſaltem, ut jam notavi & per Vinn: *d. loc.* confer & pluribus Ludwell. *hic*, *n.* 2. ac Harprecht. *à n.* 13.

Ad §. 4. *d. t.*

1. IN textu ibi, *ſi is ſervus her:* &c. rationem dubit: vide per Vinn: *hic*, *ad verſ. extra eas cauſas*, poteſt ſanè ſervo æque ac monacho relinqui ad alimenta ut notavi *ad* §. *præced. n.* 25. & per Jaſ: ad Portium *hic*, *n.* 3.

2. In textu ibi, *ſed dom:* &c. niſi ſcil. fuerit inſtitutus contemplatione fructuarii vide *l.* 45. §. *ult: ff. de adquir: her: ibique notata* & Mynſing: *hic*, n. 4. *cum ſeqq.* Gothofr: ad Sneidewin: *hic*, *in* §. *de iis*, *lit. B.* quo caſu adibit ſervus juſſu domini proprietatis qui tenetur fructuario reſtituere per condictionem ſine cauſa quin & cogi poſſe dominum ad jubendum, à fructuario latè defendit Jo: Fab: *hic*, *n.* 1.

3. In textu ibi, *à vobis bo: fid.* &c. ſed per eum quem filium meum & in poteſtate mea eſſe exiſtimo juſto ductus errore nec poſſeſſio nec dominium aut quicquam aliud mihi quæritur Wiſſenbach: *hic*, *n.* 15. *diſp.* 16. præter notata *ad* §. 5. *ſub fin. infra*, *h. t.*

4: In textu ibi, *ſive alienus ſerv:* &c. ut ſcil. ex re ſua & operis ſervi bona fide poſſeſſi ſibi adquirat & quidem irreuocabiliter ut per Vinn: *hic*, *n.* 1. & notata *ad l.* 22. *C. de R. V.*

5. In textu ibi, *ad dominum* &c. Obſt: *l.* 21. *ff. de A. R. D.* ſed vide Wiſſenbach: *ad l.* 1. *C. de R. V.*

6. In textu ibi, *quia non poſſidet* &c. ne naturaliter quidem, vide præter notata *ad l.* 11. *ff. ex quibus cauſ. maj.* §. 1. *in fine ſupra de uſu & hab.* Wiſſenbach: *hic*, *diſp.* 16. *n.* 16. *Ang.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

n. 3. cum seqq. Vinn: *n.* 2. Don: 5. *oom:* 6 *pag.* 183. *column:* 1. *&* 10. *comm.* 7. *pag.* 490. *ab initio*, *ac utrobique* Hillig: *respectivè lit. M. &c.*

7. Licet usufructuario viventi saltem pro jure suo debeatur manutenentia, vide omninò notata *ad d. l.* 11. & Post: *tractat. de manuten. obs.* 16. *n.* 14. *cum seqq. ibique all.* ac latè Ketler: *decis. Ostfris.* 16. *n.* 32. qui porro per tot ibid: tradit patri deberi manutenentiam etiam mortuo filio pro q. possessione usufructus in ejus bonis juxta notata *supra ad* §. 2. *sub fin.* & tradita Sichardi *ad l.* 3. *C. de usufr: n.* 4 *cum seq.* Bokelmanni *tract. de act. c.* 5. §. 5.

Ad §. 5. d. t. confer Jac. Coren. *consil.* 25.

1. IN textu ibi, *neque possession. justam* &c. id est, bonæ fidei, Cujac: *in not. hic*, ac,

2. In not. Goth: *n.* 31. *lit. s.* vide not: *ad oppos: l.* 14. utique hic textus paulo post semet satis benè resolvit ibi, *excepto eos* &c.

3. Quoad obstaculum autem *l.* 9. §. 8. *ff. de reb. cred.* vide Ant: Fabr: *in rational. ibid.* qui speciale quid hactenus esse putat in pecunia credita.

4. In textu ibi, *per procurator:* &c: tam speciale quam generale mandatum habentem, Vinn: *hic*, & Bachov: *n.* 2. add: & similes ut per Pagenstecher: *Aphorism.* 88. ubi & removet obstaculum *l.* 15. *ff. de pecun: constit.* tandemque istam reg: usu esse abrogatam docet *ibi & in disp. de ventre*, alias nodum istum *d. l.* 15. non nisi secando solvere sustinuit Hotom: quod ut nugatorium merito explodit Pagenstecher. *hic.*

5. Add: tamen præter Goth: & per me not: *ad l.* 1. §. 20. *ff. de adquir. poss. n.* 69. Post *tract. de manut. obs.* 55. *n.* 115. *cum seqq.*

6. Alterutrum saltem mandatum procuratorium expressè probandum est, vide Borgn: Cavalcan: *p.* 1. *decis.* 18. *n.* 13. *cum seqq.*

7. In not: *n.* 33. *alias lit. u.* confer Wissenbach: *supra all. disp.* 16. *n.* 18. *cum seq.* Post: *d. obs.* 55. *n.* 114 *cum seqq.*

8. In textu ibi, *etiam dominium* &c. vide tamen *l.* 8. *C. de acquir: poss. junct. l.* 12. §. 1. *ff. eod. l.* 1. *C. per quas person. nobis acquir.* ex quibus objectio & limitatio hujus & similium locorum formanda, confer præter notata *ad d. l.* 1. omninò Tim: Fabr: *hic*, *n.* 11. *disp.* 17. *& in diatyp. quæst. ill. subjecta disput. ad Inst. sect.* 12. *cum seqq.* ubi & de action: (de quibus latè & intricatè hic agit Ang: *n.* 4.) aliisque per alium adquirendis.

9. In textu ibi, *vel usucap.* &c. non tamen ut dominium aut possessio vel ignoranti acquiritbr, ita usucapit etiam ignorans & minus errans, id enim in rebus tantum peculiaribus receptum esse tradunt Cujac: & Vinn: *hic*, *n.* 3. ac confer præter jam supra notata *ad* §. 3. *h. t. n.* 8. text: *l.* 2. *ff. pro solut.* & quoad differ: inter dominium & possess: hactenus Ang: *cui est* §. *ult. n.* 3.

Ad §. 6. d. t.

1. IN textu ibi, *item fideicommiss.* &c: etiam actis non insinuatorum, vide tamen quoad usum Ant: Matth: *auctar. tract. de success. n.* 52.

2. In textu ibi, *per universitatem res* &c: de acquisitionibus per universitatem juxta usum hodiernum confer Vinn: *hic*, *n.* 5.

3. An ita obvenientia bona acquisitis seu conquæstis rectè accenseantur vide præter notata *ad l.* 9. *ff. pro socio*, Carpzov. *p.* 2. *const.* 12. *defin: forens.* 1. *cum seqq. & p.* 3. *const.* 17. *defin.* 16. Ketler, *decis. Ostfr.* 12. *per tot.*

4. In textu ibi, *Nam vel ex testamento* &c. Nec datur vel jure cognoscitur 3tia successionis species contra testamentum, ut per Forster: 1. *de succ: ab int.* 8, 9. 10. Bachov: *ad Tr. vol.* 2. *pag.* 984. *cum seq.* qui tamen reprobat Forsterum in eo quod eam sententiam additæ speciei imputet Covarruv: 4. *var. resol.* 21. ac add. sis Tabor. *p.* 2. *Jurispr. method. ad h. t. Inst. n.* 26. *sub fin.*

5. De success: testamentariis autem vide præter notata *ad tit. seq. & rubr. tit.* 12. *infra*, ac pecul: variorum tract: Gomes: 1. *resol.* 2. *ibique* Soarez & Laynez, ac an conducat & qualiter restringatur apud varias nationes usus testandi, confer præter notata ad *rubr. tit.* 12 *infra* & *ad l.* 1. *C. de SS.* eccles: latè Tabor *hic*, *d. n.* 26. *pagin.* 67. *cum seqq.* successionem intestati autem accenseri modis dom: acq. de ju. civ. vide Tim. Fab. *disp. ann.* 21. *n.* 1.

Ad tit. 10. *libr.* 2. *Inst. de test. Ord.*

1. COnfer præter notata sub fin. tit: præced. peculiariter ad hunc *tit. Inst. cum seqq.* Henrison: Paul. & Nicol. Bellonum Italos ut & Jul. Clar. *sent. libr.* 3. §. *Testam.* cum Harprechti & variorum additt. ac è Frisia Viglium à Thuano *libr.* 64. *hist. ad ipsi fatalem annum* 1577. *pag.* 203. valdè laudatum & à Cujacio, 8. *obs.* 23.

Ad princ. d. t.

1. DE isthac notatione testamenti vide præter Dd *hic nominatim* Ant. Matth: *sen. Coll. Inst.* 1: Borcholten & Vult: *n.* 12. *cum seq.* Tob: Nonium *ab initio*, Tim: Fabr: *disp.* 18. Harprecht: *n.* 26. *cum seqq.* & *in addit. Clari* §. *Testam. ab initio*, Raph: Fulgos: *ad procem. ffor: n.* 9.

2. Ac confer præter *all. per* Hillig: *ad Don: enucl.* 6. *comm.* 4. *lit. A.* Scip: Gentil: 3. *parerg. seu Orig. libr. singul.* ꝟb: *Testam. pag.* 292. *ejusque* fratrem Alb. Gentil. 7. *de nupt.* 7. *sub fin.* & Covarruv. *ad rubr. X. de Testam. p.* 1. *n.* 1. *cum seqq.* quem etiam ad ejus annum fatalem eund: 1577. laudat Thuanus *ubi supra.*

3. De argum: ab etymologia vocis vide præter notata *ad* §. 5. *supra. Quibus mo. jus pot. solv.* ꝟs: *Unde cum* &c. Ang: *n.* 1. *cum addit. lit. a.* ac P. Bellon. *hic n.* 14. *cum seqq.* Tob: Nonium *n.* 30. *cum seqq.* Sneydewin. *n.* 2. *cum seqq. & ad* §. 1. *infra tit.* 1. *libr.* 4. *n.* 9. Coras: 3. *misc.* 22.

4. In

4. In not: *n.* 3. *alias lit. d.* ibi, Proinde Valla &c. merus Grammatista ut per Harprecht. *ad princ. Inst. de emt. ante n.* 2. at dignus profectò qui sibilo explodatur, dicit Vinn. *hic, n.* 1. eodem calore exagitans Joann: Goedd: verbis commodatis è Cic: 1. *Tuscul. quæst. column.* 167. *edit.* Goth. *in* 4*to*, mallem, inquit, Goeddeus dixisset, *Cerberum se metuere* quam tam temerè & inconsideratè effutisset isthanc esse ipsissimam vocis etymologiam sicut in vocibus, *vestimentum*, *calceamentum*, &c. serione non facilè dixerim an joco, sicut & caput calceatum indicat Martialis 12. *epigr.* 45. Saltem hiatui & fervori isti boni alias senis non injuria reponerem illud è Virgilii bucolicis *Parcius ista viris tamen objicienda memento*, cum utique alia ratio sit vocis, *testam.* quam *vestim. calceam.* & similium.

5. Quanquam similiter ferè contra Goeddeum agit Bachov. ad Treutl. *ab initio disp.* 10. *volum.* 2. cui tamen, si tanti uidetur add. Lyclamam. 7. *membran. eclog.* 39. *sub fin. ibique all.* ac

6. An fortè eadem allusio vocis, *Parlement*, in Gallia perinde ac Anglia vulgata pro supremo consessu, *pour ce qu'on y souvent parle & ment*, ut facetè refert Wissenbach. *ad rubr. Cod. de jurisd.* sicut & ridiculè maritus dicitur quasi præbens uxori masculos ritus apud Petr. Ph. Corneum, *volum.* 2. *consil.* 248. *n.* 10. *sub fin.* ac plura passim referuntur à faceto Accursio in glossis ad istud corpus juris nostri.

7. Ibid: in ℣b. *Porro testam. definitio* &c. quæ autem hic ab Imp. non fuit addita ut quæ & alias in jure periculosa est ut *l.* 202. *de R. J.* & per Vinn: *hic*, *ante n.* 2. contra Salmasium virum omni prædicatione dignum at omni majorem, judicio ejusd. *ad* §. 1. *infra h.t. n.* 3. ac vide sis de Salmasio supra notata ad §. 2. *tit:* 8. *libr.* 1. interim autem pro in fine *hic*, *all. l.* 1. ibique relata definit. testamenti confer præter ibi notanda latè Portium *hic*, *n.* 14. *cum seqq.* Nonium *n.* 36. Vult. *n.* 14. *cum seqq.* P. Bellon. *à n.* 20. qui *&* *à n.* 45. tractat an testam. sit de jure gent. vel civ.

8. De quo & latius notabo ad ffta, vide *sis* interim latè Nonium *hic*, *à n.* 7. qui *&* *n.* 23. *cum seqq.* docet utilitatem istius quæst. de qua & noto infra ad *rubr. tit.* 12. *sub fin.* hujus libri, ac latius Harprecht. *hic*, *à n.* 62. Hœnon. *controvers.* 1. *disp.* 7.

Ad §. 1. *&* 2. *d. t. Inst. de testam.*

1. HI utique §§phi ut de jure obsoleto vel antiquo differentes meritò conjunguntur ab omnibus ferè Institutistis, alias

2. In not. *n.* 4. vel *in aliis exemplaribus anterioribus lit: e.* vide præter notata *supra ad proem: Inst:* §. 3. latè Hillig. *ad Don: enucl:* 6. *comm:* 6 *lit, B.* Vinn *hic*, *num.* 1.

3. Ac de 3bus hic relatis speciebus testam. vide *sis* præter all. per Harprecht. *hic*, *sub fin.* latius cæteris Bachov. *hic*, *in comm.* qui omnium rancidarum antiquitatum passim agit curiosissimum ruspatorem

4. In not. *n.* 6. *alias lit. a. perfectissimæ edit. in* 4*to de Ao.* 1626. Hinc & ecclesia dicta est ἀπὸ τοῦ καλεῖν & classis à vet: verbo καλο, ut per Macrob. 1 *Saturn.* 15.

5. In not. *n.* 7. *alias lit. b.* Confer Vinn. *hic*, *n.* 2. quem tamen quoad testam. calatis comitiis factum reprobat Gerh. Coccejus *ad* §. 2. *l.* 2. *ff. de O. J. pag.* 17.

6. In textu ibi, *imagin. quand. vendit.* &c. de qua confer *sis*, Nonium *ad gloss. hic verb. libripende*, & Tiraquell. *in Comm. l. si unquam C. de revoc don.* verb. *donatione largitus* &c: *n.* 3 *Operum tom.* 6.

7. Alias hodiè (secus enim fuit olim, ut *hic*, *in* ℣s: *Accessit*, &c.) juxta Bronkhorst: 3. *enantioph. assert.* 22. *ibique* pro & contra *all.* in testamentis contractus fieri nequeunt utpote ab illis valdè disparati, juxta *l.* 20. *cum notatis de V. S.* adeo ut nequidem mortis causa donatio, quicquid clausulent notarii, in testamento fieri possit, vide præter notanda *ad l.* 26. *ff. de pign. act.* & §. 2. *in fine*, *infra*, *de lega:* Arumæ: *disp. ad ffta*, 17. *quæst.* 11. & Huber: *hic*, *n.* 2. *disp.* 53. ac quoad usum præsertim *in prælect. parat. h. t. n.* 8. *cum seqq. ibique all.* ubi tandem *n.* 10. benè hactenus distinguit, ut & Conn: 9. *comm.* 2. *n.* 2. utique si contra factum fuerit iste contractus non revocaretur testamento revocato, ut per Nic. Bellon: *consil.* 61. *n.*

8. Ac confer præter Duaren: *h. t. fftor. cap. de testa: nuncup: pag.* 322. *cum seq* Ungepaur: *exercit. Justin.* 8. *quæst.* 4. Treutl: & Bachov: *h. t.* 5. *lit: H. vol.* 2. Bronkhorst: 3. *enantioph. ass.* 22. præsertim in *edit. Leyd. in* 4*to*, Hillig: *ad Don. enucl.* 6. *comm.* 8. *lit: E.* Vigl: *ad* §. *seq. n.* 4. *cum seq.* Vinn: *n.* 7. Tim: Fabr: *n.* 3. *disp.* 18. P. de Grev: *ass.* 3. *diss.* 7. Harprecht: *ad d.* §. *seq.* 3. *n.* 5. *cum seqq. & ad Clar.* §. *Testam. quæst.* 75.

9. At Diss: magis Sarmient: *libr.* 8. *select. interpr. ad l. Si Titio aut Sejo de legat.* 2. *num.* 13. Wes: *in comm. posth. ad tit. C. de reb. cred. num.* 76. Gœdd: *de contrah. stip. c.* 4. *concl.* 2. *sub fin.* Carpzov: *p.* 2. *const.* 13. *defin. forens.* 9. *&* *p.* 3. *const.* 5. *defin.* 20. *cum seq.* Paul: Bellon: *hic*, *ad* §. *Sed cum paulatim*, *n.* 44. *cum seqq.* & latè pro & contra agens Tob: Nonius, *n.* 55. *cum seqq.* ac Hœnon. *hic*, *controvers.* 6. *disp.* 7.

10. Pro quibus parum fac. *l.* 6. *ff. de* 2*bus reis*, *& d. l.* 26. *ff. de pign. act.* quia non contractus ibi in testam: cebrantur sed declaratur jus vel pignus alicui constitutum, ut per Dd. *supra all.* ac vel minus quod de adsignat. dicitur *in* §. 3. *tit.* 9. *infra libr.* 3. ut per Ludwell: *ibid. & ab eo all.*

11. Neque obst: *l.* 37. §. 5. *de legat.* 3. quia ibi non de testam: sed codicillis agitur ubi fortè cessat ista solennitas, ut §. *ult. infra*, *de codicill.* vel dic non celebrari depositum ibi, sed declarari & probari ex codicillis.

12. Denique ad obst: *l.* 1. *C. commun. utr.*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

jud. respond: non obtinere vim emtionis divisionem quæ fit ex testam: magis quam in casu, *l. ult. C. fam: ercisc:* sed benè ea quæ fit à jud· propter adjudicationes & condemnationes quæ interveniunt sicut & judicio contrahitur, *l.* 3. §. 11. *ff. de pecul.*

13. In notis *n.* 9. *alias lit: d.* Nec tamen emendatio est necessaria, Vinn: *hic, n.* 3. ac add. *sis*, de ejusmodi testam. Hotoman. 9. *obs.* 12.

14. In textu ibi, 5. *testibus*, &c. qui classici dicti teste Festo, de ratione hujus 7tenarii numeri ejusque vi, vide præter Macrob: 1. *somn. Scip.* 6. & benè Græcissantem Clem: Alexandr. *stromat. libr.* 5. & 6. ac Dd. *hic nominatim* Vinn: *n.* 1. Tim: Fabr· *n.* 4. *disp.* 18. Wissenbach: *n.* 9. *disp.* 17. Ungepaur· *exercit. Justin.* 8. *qu.* 2. Harprecht: *ad Clar.* §. *Testam. quæst.* 55. *n.* 2. *cum seq. & ad* § *seq.* 3. *h. t. n.* 19 *cum seqq. ibidemque* P. Voet: *pag.* 619. Carpzov: *p.* 3. *const.* 3. *defin. for.* 2. Hilliger: *ad Don. enucl.* 6. *comm.* 7. *lit: F.* P. Magdalen: *tract. de num. testium in testam. præsertim p.* 1. *capp.* 2. & 3.

15. Add: & *sis* Ketler: *decis. Ostfris.* 24. *ab initio, ibique fusè all.* quorum plerique reprobant hactenus Bachov: *ad Tr. h. t. th.* 5. *ab initio.*

16. Quin non valere statutum in contrarium ut ferè perperam fit censet Vult: *hic, ad* §. *Possunt autem, n.* 28. de quo tamen confer notanda *sub fin. infra de codicill.* & Hœnon. *hic, controvers.* 5. *disp.* 7.

17. In textu ibi, *in desuetud. ab:* &c. ac quidem jam ætate Labeonis ut per Vinn: *hic, n.* 4. contra Bachov:

18. In textu ibi, *in usu desiit*, &c. Nec ergo sublatum *per l.* 15. *C. h. t.* vide Hillig: *ad Don. enucl.* 6. *comm.* 6. *lit: B. in fine*, & omninò Vult: *hic, n.* 3. Diss. Cujac. *ad l.* 1. & *l.* 20. *ff. h. t.*

19. In textu ibi, *cum jur: civ: signa*, &c. ut nec hodiè, juxta quoad usum notanda *infra, ad* §. 5. *sub fin.* ac add. tamen Huber: 4. *digress.* 33. *num.* 2.

Ad §. 3. *cum seq. d. t.*

1. IN textu ibi, 7. *testibus*, &c. Confer præter notata *ad* §. *præc. n.* 14. & *l.* 21. *C. h. t.* ✠b. *testibus* Ungepaur *d. quæst.* 2. Speckhan: *centu.* 1. *quæst.* 49. idque non tam requiritur ad probationem quam solennitatem & substantiam testamenti, Harprecht: *hic, & ad Clarum* §. *Testam. quæst.* 56. *ab initio, ibique all.* quod & fac: ad notata *supra sub fin.* §*phi præced. n.* 16.

2. Quid autem si unus vel alter ex iis 7. testibus ante vel post mortem testatoris moriatur? nil nocere testamento id, probat §. 7. *infra*, ubi mox notabo, ac vide præter *d. pecul. tract.* P. Magdal: interim Ant: Fabr: *decad.* 67. *error. pragm.* 3. *cum seqq.*

3. In textu ibi, *adhibitis*, &c. add. & rogatis ex *l.* 21. *C. h. t. ibique* notata ad textum, & notas Goth. *n.* 72. ac Thom. Maul: 1. *de ult. volunt:* 4. *n.* 8. quod nec abrogatum *in l.* 26. *d. t. Cod.* etsi benè ejus rogationis formalia, confer latè Alb: Gentil: 7. *de nupt.* 7. Portium *cum addit. hic usque ad finem.*

4. In textu ibi, *uno contextu*, &c. vide præter notata *ad l.* 28. *C. h. t.* Ang: *hic, num.* 3. qui hos §§. simul tractat cum princ: ut & alii. Unde nec duos in iisd. tabulis simul testamenta facere posse tradunt infra allegati *sub fin.* ac Wissenbach: *hic, n.* 27. *disp.* 17. Huber. *hic n.* 15. *disp.* 53. & *in prælect. par. h. t. Inst. num.* 19. Grot: 2. *introd. jur. Holl.* 17. §. twee Luiden / &c. Hotom: *ad* §. 13. *seu pen: h. t. enunc.* 2. & Vigl: *n.* 2. *cum seq.* qui tamen testatur se vidisse ejusmodi testamenta nuncupativa conjugum indubitalem vim habere.

5. Ac secundum talia conjugum testamenta reciproca Embdæ quotidiè dispositiones nemine contradicente diriguntur, confer præter notata *ad l.* 24. *ff. h. t. l.* 1. *C. de cupress: tit. ult.* & *all. per* Ant: Matthæ: *tract. de success. disp.* 1. *n.* 22. Mynf. 1. *obs.* 8. *cum add. varior.* & W. L. Fabrit. *in repetit.* Eppi: 2. *obs. manuscript.* 19. *n.* 1. *ibique fusè all.* & latè per Azevedo *consil.* 33. *n.* 1. *cum seqq.* Tulden: *ad tit. C. de testam. mil. n.* 9. Ant. Matthæ. jun. A. F. A. N. *obs. rer. jud.* 70. ubi & alios citant, è quibus vide præsertim Moller. 4. *semestr.* 22. Ant. Fabr. *decad.* 52. *error. pragm.* 4. *cum seqq.* ac

6. An ea ab alterutra superstite conjuge possint revocari, de quo vide præter *jam all.* & notata *ad d. l.* 1. *tit. ult. Cod.* fusè Tulden: *ad tit.* 17. *hujus libri Inst. c.* 3. Ant: Fabr: *libr.* 6. *Cod. for. tit.* 5. *defin.* 18. Huber: *in prælect. par. tit.* 3. *libr.* 28. *ff.tor. n.* 4. *pag.* 331. *cum seqq.*

7. An autem posito quod conjunx superstes possit mutare, sicut pro aff: sæpè in curia Ostfris. judicatum refert Epp. *d. obs.* 19. per illud postremum testam: simul cadat prius quoad defunctum pro & contra allegat Eppius *ibid. n.* 4. ubi in Cam: Imp: pro neg: judicatum refert è Gail: 2. *obs.* 117. Mynf: *d. obs.* 8. Grev: *ad Gail. n.* 8. quam & sententiam sequi cur. Ostf: testatur Eppius limitans tamen *n.* 5. si maritus prædefunctus in communi testam: suæ conjugis liberis, suis a. privignis vel cognatis, respectu uxoris & quod illa simili largitate liberos & cognatos viri agnoverit, legata adscripserit eoque prædefuncto ista alii fortè viro denupta ea revocet, vide per ipsum quia longa est tela, vel per Ant: Fabr: *d. definit.* 18. *cum seq. Cod. forens.* Peck: 1. *de test. conj.* 43. *cum seq.* Gilken: *ad l. Licet,* 19. *C. de pact. n.* 3. *cum seqq.*

8. Quin & tale duorum non tantum conjugum reciprocum sed & fratrum testam: Anno 1694. ni fallor, Leydæ conditum ab ejus civitatis advocato ad consultationem hoc Anno 1697. ei Embdâ missam approbatum novi etsi debilibus valdè argumentis, quin & simile Ao. 1641. à duabus virginibus Sara Jansen & Sitia Michaëlis, magis solenniter factum & Curiæ Embdensi Anno 1681. me præsente oblatum memini ac plerisque è Senatu (partes enim de eo non, nec ejus validitatem controvertebant, sed saltem de intellectu alicujus passus in eo subobscuri contendebant) dubitantibus, tandem 2. Nov: ad relationem commissariorum approbatum fuisse cum adjecta tamen clausula, gestalten Sachen nach / &c.

9. Id-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

9. Idque an fortè vigore clauſulæ codicillaris ei ſubjectæ, an vero quia à nullo heredum ab inteſtato movebatur controverſia? cum nec deſint indiſtinctè talia duorum duarumve teſtamenta in ead: charta vel tabula approbantes, ut è Beſutio refert Portius *hic*, *n.* 8. pro quibus & allegatur §. 2. *infra, tit.* 16. at à ſeparatis cum pater & filius una cenſeantur perſona, ut §. 4. *in fine infra de inut: ſtipul:* vide Bald: *ad d. l. Licet,* 19. *C. de pact.* ubi eſt textus quoad milites ſaltem ac ita obtentum de facto ſe vidiſſe teſtatur ille Baldus, & quos citant Peck: 1. *de teſt. conjung:* 19. *n.* 2. P. Voet: *ad* §. 13. *h. t. num.* 5. Clarus §. *Teſtam. quæſt.* 60. qui eorum opin: dicit eſſe communem quin eam eſſe extra omnem dubitationis aleam ponit Voet: *d. n.* 5. nimis ſecurè, miror interim nil hactenus Claro addi à quæſtionum & allegationum hamaxario Harprechto qui ſi uſquam hic debuiſſet.

10. Ac plura de ejuſmodi duorum diſpoſitione, vide per Ang: *ad* §. 2. *d. t.* 16. *de pupill. ſubſt. n.* 3. *cum ſeq.* Vinn: & Heyg: *ad* §. *pen. h. t. n.* 4. *cum ſeqq. ibique all.* P. Bellon: *ibid. cui eſt* §. 12. *n.* 9. ac Huber: *in prælect. tit.* 1. *libr.* 28. *ſſtor. n.* 18. *cum ſeq.* qui autem *ubi ſupra ad Inſt. hic*, *n.* 19. talia teſtamenta quoad jus noſtrum ſaltem, abhorret ut & Grotius *aliique ſupra all. n.* 4. ac

11. An tum ſufficit una ſolennitas, confer Tiraquell: *de retraict. lign.* §. 1. *gloſſ. ult. n.* 20. *cum ſeq.*

12. In notis *n.* 21. *alias lit:* O. confer Franc. Balduin. *libr.* 3. *Juſtin, pag.* 324. præter notata *ad all. l.* 29. *&* *Novell.* 119. *c.* 9. ubi hoc requiſitum abrogatur, alias etiam fallentias iſtius juris à Juſtiniano inducti, vide per Ant: Gomeſ: 1. *reſolution.* 5. *n.* 24. ac de ſolenni teſtamenti ſcripti forma, add. *all. per* Menoch: 4. *præſumt.* 2. *ab initio*, ubi & *per tot.* latè tractat unde quis præſumatur, teſtari voluiſſe in ſcriptis vel nuncupative de quo & notatur *ad* §: *ult. infra, h. t.* ac *præſumt.* 8 *&* 19. plura tractat Menoch: hactenus *ad d. l.* 29. jam abrogatam *d. Nov.* 119. *c.* 9. unde & auth: ei in Cod: ſubjecta, plane ut deſinere me faciat & à jure hujus §phi abrogato pergere

Ad §. 5. *d. t. Inſtit: de teſtament: ord:*

1. IN notis *n.* 32. *alias lit: p.* vide præter notata *ad all. l.* 22. §. 5. & Dd. vett: *hic*, Vult: *n.* 35. Ant. Matthæ: ſenior *in animadverſ.* & Vigl: *in comm. n.* 2. ac Harprecht: *n.* 2. *cum ſeqq. ibique fusè all.* ut & Tim: Fab: *hic*, *n.* 7. *diſp. ann.* 18. Wiſſenbach: *n.* 13. Bachov: *ab initio*, Hœnon: qui tamen *diſſ. controverſ.* 7. *diſp.* 7. Ungepaur: *exercit. Juſtin.* 8. *quæſt.* 3. P. Bellon: *hic, ad* §. 3. *n.* 39. *&* 40.

2. Ac confer diverſimodè Don: 6. *comm.* 8. *ibidemque* Hillig: *lit: B.* Treutl. & Bachov. *h. t. ſſtor. th.* 5. *lit: E. ibidemque* Hunn: *quæſt.* 28. Arumæ: *exercit.* 7. *quæſt.* 17. & *ad ſſta diſp.* 17. *quæſt.* 12. Kirchmann: *de annulis*, *c.* 5. *ſub fin.* Pagenſtecher *hic*, *pag.* 197. & *manip.* 3. *Sicilim. ad ſſta*, *h. t. pag.* 242.

3. Uſu ſanè obſervari ut & alio ſigno quam annulo fiat ſignatura ut poſt Don: teſtem. *d. c.* 8. comprobant Baro, Hotom: Vinn: *hic*, *n.* 3. Pichard: *n.* 5. P. Voet: *n.* 2. Cypr: Regn: *n.* 7. *diſp.* 8. *ibidemque alleg.* & Huber: *in prælect. par. h. t. Inſt. num.* 12. Lyclama 2. *membran. eclog.* 3. & latius, 7. *membran. eclog.* 34. qui 15. argumentis firmat annulum non præciſè requiri pro forma hactenus, quod & de jure noſtro defendit noviter viſus Ludwell: *hic*, *n.* 1. nil obſtante *d.* §. 5. *l.* 22. etſi illum nodum non niſi ſecando ſolvere ſuſtinuit Hotomann: *hic*, quem ferè ſequitur Huber: *num.* 5. *ſub fin. diſput.* 53.

4. Quin ne quidem hodiè neceſſe eſt ut teſtatoris vel teſtium ſigilla adjiciantur vel imprimantur teſtamento ſed ſufficiunt eorum ſubſcriptiones juxta latè notanda *ſub fin. hujus libri 2di Inſt.* quæ ſubſcriptiones indubiè pro ſignaculis admittuntur, ut *l.* 39. *in princ. ff. de V. S.* niſi fortè nomina ſua ſcribere non noverint, argt: *l.* 21. ibi, *Quod ſi literas*, &c. *l.* 28. §. 1. *ff. h. t.* *&* §. 4. *ſupra hic* ibi, *ut per manus*, &c. ac *cap. Inter dilectos X. eod.* & quæ ad iſtam decretalem tradit Portius *hic*, *n.* 14. *cum ſeqq.*

5. Unde meo tempore in curia Embd: falsè deriſum memini advocatum quendam ſerò in orbe natum qui ob iſtum defectum impugnabat teſtam: tanquam in forma nullum, ac confer Kornmann: *de 3plici annulo part.* 1. *c. de annulo ſignator. n.* 10. Huber: *d. n.* 5. *&* *n.* 12. *ſub fin.* utrobique.

6. In textu ibi, *Sed & al:* &c. ac *not. n.* 25. Itaque requiri ut id in teſtam: ſcribatur tradunt Ang. & Pichard. (cui hic §. eſt 2dus ob rationem ſupra tactam) *n.* 2. quam tamen cautelam inſuper habent Vigl: *hic*, *n.* 5. Nonius *num.* 4. Vinn: *ab initio*, aliique *all. per* Harprecht: *ante num.* 2.

7. Quin idem eſſe ſubdit Vigl. *n.* 6. etſi annulus proprius habeat alienum ſignum, ac confer *ſis*, text: *cap. Inter dilectos, X. de fide inſtru:* & Kornmann: *d. tract. cap. de ann. ſign. p.* 1. *n.* 8. 9. Bachov: *hic, ad* ℣b. *Uno ann: ſignare*, qui & *in ſeqq. hic* melius legi, *Papiniano*, quam *Pomponio*, tradit.

Ad §. 6. *d. t. Inſt: de teſtam:*

1. IN notis *n.* 26. *alias lit: ſ.* Diſſ: poſt gloſſ. Ant. Matthæ. ſenior *hic*, *n.* 8. *colleg. Inſt.* 1. Pichard: *n.* 5. *cui eſt* §. 3. P. Bellon. *n.* 3. *cum ſeq.* Vult. *n.* 8.

2. In textu ibi, *neque mulier*, &c. ac quare? vide præter *all. per* Ant. Matth. *d. loc.* Bachov. & Vinn. *hic*, *n.* 2. P. Bellon. *n.* 7. Pichard. *n.* 8. *cum ſeqq.* Huber. *n.* 7. *diſp.* 53. Fachinæ. 13. *controverſ.* 71. ubi & quid Jure Can. hactenus obtineat, ac Harpr. ad Clarum §. *Teſta. qu.* 55. *n.* 8. *cum ſeqq.*

3. Ac quid in criminal. cauſis? vide Chr. Portium *hic*, *n.* 21. *cum ſeq.* Nonium *num.* 18.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

cum seq. Alb. Gentil. 7. *de nupt.* 8. *pag.* 770. *cum* 2. *seqq.* ac confer circa ista omnia fusè *all.* per Zillett. ad Portium, *n.* 4. *cum seqq.*

4. Limitationes autem istius Juris exclusivi mulierum, vide per Zillett. *ibid. n.* 5, 6, 7. Nonium *hic, n.* 1. *cum seqq.* P. Bellon. *n.* 9. Decium *ad l.* 2. *de R. J. n.* 26. *cum seqq. ibique addit.* ubi latè tractat de eo an & quando mulieris testim. admittatur, præter Gentil. *d. loc. ab initio & all.* à Monticello *in repertorio testium, verb. fœmina*, ac notata *ad l.* 15. §. 1. *& l.* 18. *ff. de testib.* & Ant. Caj. *in addit. Angeli, hic lit: a, n.* 1. *cum seq.* ubi & Ang. ipse *n.* 3. admittit hermaphroditum qualem se Aretii vidisse testatur.

5. An autem mulier admittitur in codicillis faciendis? Pro & contra arguit Eyben *ad* §. 3. *infra, de codicill. disq.* 12. *obs.* 2. *à n.* 14. sed pro affirm. & admissione facit *d.* §. 3. ibi, *null. solennit.* &c. ubi & notabo fortè, nec *in l. ult. C. eod.* aut usquam plus quam 5. testes requiruntur absque discretione sexus, vide præter notata *ad l.* 8. §. 3. *C. de codicill.* ubi & est textus ac *in l.* 8. *C. h. t. n.* 28. *l.* 20. §. 6. *h. t.* 1. *lib.* 28. Portium *hic, n.* 20. Sneydewin. & Vigl. *n.* 5. Nonium *n.* 17. Pichard. *n.* 22. *cnm seqq.* Bachov. & Vinn. *ubi supra*, Myns. *ad d.* §. *ult. infra, n.* 4.

6. Quamobrem etiam Dd. putant in testamentis privilegiatis mulierem admitti, ut *in casibus capp. cum esses* 10. *& cap. Relatum X. h. t. l.* 21. §. 1. *cum. auth: Quod sine, C. de testam.* ubi quinimo non est opus ullis testibus, ut per Hœnon. *hic ad* §. 3. *num: seu controvers.* 2.

7. Ac confer præter *all. per* Hillig. *ad Don. enucl.* 7. *comm.* 19. *lit: F.* Arumæ. *exercit.* 7. *quæst.* 14. Hortens. Cavalcan: *tract. de testib. p.* 1. *n.* 72. Gomes: *ad l.* 3. *Tauri, n.* 70. *cum seq.* Carpzov: *p.* 3. *const.* 1. *defin. forens.* 30. *num.* 2. Wissenbach: *disp. ad Instit.* 28. *n.* 9. *& ad ffta disp.* 59. *n.* 18. Harprecht: *hic, n.* 4. *cum seqq. alias à n.* 11.

8. Nil obst: quod dicitur *in l.* 14. *tit. ult. libr.* 29. *fftor.* ibi, *pro parte testam:* &c. quia habentur ibi quidem pro parte, non autem codicilli verè sunt pars cum & ab intestat: fieri possint.

9. Nec obst: *l.* 8. *in princ.* & ỿs: *qui in eund. modum*, &c. C. *Qui test: fac: poss:* quia, ut benè Vigl. *ubi supra n.* 5. iste ỿs: non est ad testamentorum qualitatem referendus sed ad tabularum, & subscriptiones testium.

10. Denique non obstat *l.* 20. §. 6. *ff. h. t.* 1. *libr.* 28. quia loquitur de perfecto testam: & solenni non de codicillis nec testament: privilegiatis.

11. Dist. tamen hactenus Wesenb: & Vinn: *hic, n.* 2. *ac ad d.* §. 3. *infra, de codicill. num.* 3. Treutl. & Bachov. *vol.* 2. *disp.* 5. *th.* 8. *lit: E, & disp.* 10. *th.* 4. *lit: F*, ut & Bachov. *in notis ad Wes: par. h. t. num.* 11. *ab initio*, Cujac. *in comm. d. l.* 20. §. *Eum qui leg: ff. h. t.* Hotom: 1. *obs.* 21. Peres. *ad tit. C. de codicill. num.* 3. Zoës. *ad tit. ff. de jur. codic. n.* 4.

12. Alias nemo sanus dubitat fœminis æque ac maribus competere testamenti factionem tam activam quam passivam, ut per Mevium, *p.* 3. *decis.* 59.

13. In textu ibi, *neque impubes*, &c. secus ergo in impubere minorenni, de quo tamen vide hactenus præter notata *ad l.* 20. *ff. de testib.* & Ang: *hic, n.* 4. Nebelkra *decis.* 19.

14. Ac quid si post ea tempora pubertatis, suum testimo: denuò confirmat adultus? vide Nonium *hic, num.* 21. *cum seq.* Harprecht. *n.* 16. *cum seqq.*

15. In textu ibi, *neque servus*, &c. licet heres institui possit, ut *in princ. infra, tit.* 14. *&* §. 1. *tit.* 19. nec defectus iste juris civ. suppletur è persona domini qui potest esse testis alias, ut *l.* 10. *C. de her. Inst.* vide Portium *hic, n.* 8. *cum seq. ibique all. per* Zillett: *in addit.*

16. Nullus sanè dubitat, quin monachus benè possit esse testis in testam: etsi de eo quæritur apud Portium *hic, n.* 26. ubi vide *sis all. in addit. litt: A. & B.* & per Nonium *hic, n.* 5. *cum seq.* P. Bellon. *n.* 13. Vult. *n.* 17. Harprecht. *n.* 21. *cum seqq.* ubi & de aliis simil. tractans ferè totam materiam testium.

17. Difficilius saltem admitteretur monachus ordinis mendicantium juxta ea quæ noto *ad l.* 3. *ff. de testibus*, quæ ob connexitatem materiæ & quia ibi deerat chartæ copia plura porro addendi huc pro re nata anticipando transplanto post notata ad finem hujus §phi.

18. In notis *n.* 28. *lit: u*, add. vel deportatus, *ex l.* 21. *in princ. C. h. t.* §. 1. *supra Quibus mod. pot. solv.* etsi testam. fiat in ea insula in quam ille est deportatus, Don. 6. *comm.* 7. *pag.* 231. *columm.* 1. qui & *ibid. ac colum: seq.* id ampl. & limitat cum Goth. *hic*, in testam. non solenni, ubi & add. Hillig: *lit: N*, & præter notanda *ad* §. *seq.* Anton. Matth. sen. *coll.* 1. *Instit: hic.*

19. In textu ibi, *neque furiosus*, &c. vide tamen Tob. Nonium *hic, n.* 23. *cum seq.*

20. In textu ibi, *neque mutus*, &c. Idemq; in cœco, vide præter notanda *ad l.* 9. *C. h. t.* (cujus l solennitas autem non requiritur itidem in don. mortis causa juxta ibid. notata & Jason. *consil.* 26. *n.* 9. *ibiq;* Franc. Becium *in addit: lit: h*,) Don. *d. pag.* 231. *ab initio*, Ant. Matthæ. *tract. de success. disp.* 1. *n.* 9. Mynsing. *hic, n.* 11. Harprecht. *n.* 25. Bachov. *ante n.* 3. add. tamen & Ang. *hic, n.* 5.

21. In textu ibi, *neque surdus*, &c. Confer Nonium *hic, in 5to notab: n.* 9.

22. Nec obst. *l.* 20. §. 9. *ff. h. t.* ut per Hotomann. *hic*, & Reuber. *in corpore tract. de testib. in 4to, p.* 1. *n.* 53. *cum seqq. pag.* 788. *cum seq.* duo etiam alia obstacula removet P. Bellon. *hic, n.* 18.

23. In textu ibi, *cui bon: interdict:* &c. vide Barry, 1. *de success:* 1. *n.* 19. qui tamen prodigi testimonium admittit in contractibus, ibidemque tractat quid in filio testatoris illegitimo.

24. In textu ibi, *improbos intestab:* &c. vide Barry *d. loc. n.* 20. Huber. *hic, n.* 8. *disp.* 53. ac an hi possint institui, latè Bachov. *hic, n.* 3. *per Ad l. tot.* qui tandem præfert negativam.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

Ad l. 3. *d. in pr.* vide *all. per* Nevium *hic.*

1. AC confer præter notata *supra ad l. præc. & l. ult. ff. de fide instr. ad Goth. n.* 32. *&* 36. Hortens. Cavalcan. *tract. de testib. p.* 2. *n.* 188. *cum seqq. usque ad fin.* & plura per Prosp. Farina. *prax. crim. quæst.* 65. *per tot.*

2. In textu ibi, *diligenter examinan:* &c. de quo & qui testes censeantur omni except. majores, confer Alb. Gentil. 7. *de nupt.* 3. *ab initio, ac capp. seqq.* 4. *&* 5.

3. In textu ibi, *exploranda*, &c. An autem & ætas? vide Goth. & quæ notavi *ad l. ult. tit. præced. supra* ibi, *seniorem*, *ac ad n.* 32. *ibid.* ut & *ad l.* 15. §. 1. ubi & est textus, *infra*, *de quæstion.*

4. Ac confer Myns: *respons.* 2. *n.* 23. Henr: Salmuth 2. *memorab. Pancir.* 10. *pag.* 228. Casp: Klock: *votor. Cameral. relat.* 7. *n.* 185. Farinac. *prax. crim. d. quæst.* 65. *n.* 175.

5. In notis *n.* 23. *alias lit: r.* Sicut è contra vilitas labefactat fidem, vide præter notata *ad l.* 6. §. 1. *supra de edend. ac l. præc. ut &* §. *ult. Inst. de susp. tut. l.* 2. *supra de senat.* Cravett: *consil.* 9. *n.* 14. Tiraq. *tract. de nobil. c.* 20. *n.* 33. *cum seqq.* Crus: *p.* 1. *de indic. delict. c.* 96. *n.* 13. *cum seqq.* ubi & *de pauper.* ac unde ea æstimentur hactenus, add. & notata *infra ad n.* 27. ac fusè Gentil: *d. libr.* 7. *cap.* 5. *pag.* 748. *cum seqq.*

6. In not. *n.* 26. *alias lit.* Confer Ant. Matthæ: *tract. de crimin. ad libr.* 48. *ffor. tit.* 15. *c.* 2. *n.* 10.

7. In not. *n.* 27. *alias lit.* Confer præter notata *ad tit. C.* 25. *libr.* 11. Tiraq. *d. tract. c.* 3. *n.* 24. *cum seqq.* Damhoud. *tract. de tut. & cunr c.* 6. *n.* 50. *cum seqq.* ubi mendicos in Gallia ad testim. non admitti tradit nisi certis casibus ibi relatis.

8. Quin nec mendici fuerunt tolerati à Deo in populo suo, vide præter Comm. *ad Deuteron.* 15. *vers.* 4. Stryck. *in addit. Brunnemanni*, 1. *de jur. eccl.* 6. *membr.* 7. §. 2. Phil. Camerar. 1. *Operar. subces. c.* 16. *qui & cap. seq.* tract de Zingaris ruricolis valdè onerosis

9. Hinc & fortè adsertio Davidis *Psalm.* 37. *vers.* 25. prout expellere mendic. pertinet ad officium magistratus, Egid. Wytsius Brugens. *in pecul. tract. seu consil. de continendis domi & alend. paup.* &c. Molinæ. *tract. contract. usurar. n.* 74. Crus. *de ind. delic. p.* 1. *c.* 15. *&* 42. ubi & de Cingaris, monachis mendic. & simil. add. & *sis Nov.* 80. ac *all. per* Rittersh. *ad Nov. p.* 12. *c.* 15. *in fine*, nec enim describo nisi è manuscriptis nec dum editis

10. Quanquam *all. vers.* 25. *Psalmi* 37. commodius explicatur ut in ejus versus fine ἀπὸ κοινοῦ repetatur vel suppleatur itidem vox, *derelictum* ac si dixerit Psalmista, Deum scil. ut est misericors in millesimos à patribus *Exod.* 20. *vers.* 6. non derelinquere Justi semen licet panem quærat præ paupertate, ut quod vel ipsi Davidi cum sociis accidit 1. *Samuel.* 21. *vers.* 3. *& cap.* 25. *vers.* 8. qui tamen ideo à Deo minimè fuit desertus ut *Psalm.* 22. *vers.* 10. *cum seqq. Psalm.* 27. *vs.* 10. *Psalm* 38. *vers.* 22. *cum simil.* 2. *Corinth.* 4. *vers.* 8 *&* 9.

11. Qui intellectus sanè fontibus Hebraicis, versioni Synodal. Belg. juxta annot. eorund. *ibi, n.* 44. & analogiæ fidei est conformis, quem & innuisse visus est D. Abrah. Scultetus *in postilla Psalm. ad Dominic. 5tam post Epiphan. fol. mihi*, 119. etsi obscurius utpote vulgatæ versioni (de qua vide sis interim quæ noto *ad Novell.* 146.) adhærens ideoque se miserabiliter intricans & torquens

12. Alias supra de mendicis tradita meritò à Camerario *ubi supra* inculcantur monachis mendicantibus apud Pontificios quin & Jesuitis testamenta emendicantibus quos valdè exagitat G. Scioppius, *infam. Famiani*, *pag.* 198. *cum seqq.*

13. Eos autem palliare nititur Bellarmin. contra quem vide sis quæ agant Rivet. *in comm. Psalmi* 40. *sub fin. Operum tom.* 2. *& Cathol. orthodox. seu summæ controvers. tract.* 2. *quæst.* 23. *per tot. Operum tom.* 3. Mares. *Theolog: elencth. tom.* 1. *csntrovers.* 9. *sub fin.* præter ea quæ notavi *ad l.* 1. *C. de SS. eccl. ad num.* 31. *mihi alias n.*

14. Malè saltem ista contra mendicos delenda censet G. Quiroga. *Indicis expurgator. ad Biblia* Rob. Stephani *in Deuteron. c.* 15. *pag.* 8. *ac ad Proverb.* 5. *&* 16. *pag.* 11. cujus indicis similiumque censorum censuram vide in notatis meis *ad princ. proœm. Inst. n.* 23. *& ad l.* 11. *ff. de his qui not. inf.*

15. Ex communi sententia alias & observantia vel apud Romanenses, monachos & mendicantes in testamentis non posse esse testes, notabiliter tradit Bursat. *libr.* 3. *consil.* 226. *n.* 81. etsi fortè secus obtinet in aliis religiosis ut per Ricc. *collect. decis.* 3093. ac confer Guid. Papæ *decis. Grationop.* 517. *cum addit.*

16. In textu ibi, *vel egens* &c. vide notata *supra n.* 3. *cum seqq.* ac denique contra mendicos vide *tit.* 25. *libr.* 11. *Cod.* ibique notata ac Ægid. Witsium & Ahas. Fritschium *in pecul. tract.*

17. Idque unde hactenus æstimetur vide præter notata *supra ad notas n.* 23. *& ad l.* 9. *infra*, *de excus. tut. l.* 10. *infra*, *de accus.* Velasc. *tract. de privil. pauper. p.* 1. *quæst.* 4. *n.* 74.

18. His apud ethnicos etiam necessaria fuisse accurata laudabiliter, arguit panis gradilis ab Aurel. Victore & in antiquis inscriptionibus dictus à gradibus è quibus distribuebatur per tribunos, ne premerentur à multitudine egentium, quo spectat Prudent. *libr.* 1. *contra Symmachum*, quando *non procul à fine*, de valdè egeno (quem proverbialiter quidam Egerium vocant è Livio *libr:* 1. vel Cappadocum Regem è Flacco epist. 6.) canit ita, *Et quem panis alit gradibus dispensus ab altis*, ut & Juven: *Satyr.* 10. de Sejano ad incitas redacto, quod *duas res tantum anxius optet Panem & Circenses*, confer Henr. Nicolai, *tract. de pane*, *n.* 53.

19. In

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

19. In not: *n* 29. *alias lit. y. ſub fin.* add: præter notata *ſupra & ad l.* 17. §. *penult. ſupra de adopt. l.* 6. §. 1. *de edend.* Gail. 2. *obſ.* 95. *n.* 20. *ibique* Eb: Fabrit: *in repetit. ſect.* 2. Ant: Matth: *d. diſp.* 9. *n.* 17. *& de crim. ubi ſupra n.* 10.

20. In textu ibi, *an inimicus* &c. Confer Duaren: *h. t. Cod. cap.* 1. *pag.* 497. *column.* 2. Camerar: 1. *oper. ſubceſ.* 91. Cruſ. *de indic. delict. c.* 78. Menoch. 1. *de arbitr. Jud. quæſt.* 28. Cravett. *conſil.* 9. *n.* 6. Ricc. *collect. deciſ.* 453. Langlæ: 2 *ſemeſtr.* 5. *ab initio ibique all.*

21. De præſumendo animo occidendi vel deliberato ex inimicitia, vide præter notata *ad l.* 6. *cum ſeq. C. ad l. Corn. de ſicar.* Mandell: *conſil.* 46. Maſcard. *de probat. concl.* 98. *& vol.* 2. *concl.* 902. Cruſ. *de indic. delict. p.* 1. *c.* 9. *n.* 3.

22. Ac confer præter Comm: *ad Joſuæ* 20. *verſ.* 5. ubi eſt textus, Giurb: *conſil. crim.* 13. *n.* 5. *cum ſeqq.*

23. In not. *n.* 31. *ibi, ſummus ſcil. &c.* vide tamen Salicet: *in l.* 17. *C. de teſt. n.* 17. Duar. *d. c.* 1. *pag.* 497. Ant. Matth. *d. diſp.* 9. *n.* 29. *& de crimin. d. t.* 15. *c.* 2. *n.* 9. Langlæ 3. *ſemeſtr.* 5. Treutl. & Bachov. *h. t. th.* 8. *ſub fin.*

24. Ac quid in inimico reconciliato? vide præter notata *ad l.* 28. *C. de inoff. teſt.* Maynard. 4. *deciſ. Tholoſ.* 98. ac

25. Quid in inimicitia procurata contra aliquem ut eum arceat à teſtimo: vide præter notata *ad l.* 2. §. 15. *ff. de jud. ſupra*, Creſcent. *de teſtibus deciſ. Rotæ Rom.* 3. *alias* 25. *libr.* 2.

26. In textu ibi, *vel amicus* &c. itaque multò magis ob amicitiam judex poteſt recuſari, vide præter notata *ad l.* 47. *ff. de de jud. l.* 9. *ff. de liber. cauſ. l.* 14. §. 2. *C. de adſeſſor. l.* 4. *C. de caſtr. pecul. libr.* 12. *tit.* 37. *l.* 28. *C. de inoff. teſt. Larream deciſ. Granat.* 48. *n.* 17. Don. & Hillig. 17. *com.* 25. *lit. F.* Valet enim argum. à prohibito teſtari ad prohibendum judicare vel ex actis referre, ut per Maynard. 1. *deciſ. Thol.* 90 Larream *d. deciſ. Granat.* 48. *n.* 1. *cum ſeqq.* Gail. 1. *obſ.* 33. *n.* 10. Guazzin: *defenſ. reor.* 1. *c.* 21. *n.* 2. Feltmann: *tract. de juram. perhorreſc. c.* 5. *n.* 1. Don. 17. *com.* 25. *pag.* 1005. *ab initio, ibique ad ejus nucleum* Hillig. *lit. G.* & notata *ad l.* 16. *C. de jud. ibique* Zaſ. *n.* 20.

27. Quanquam contra non valet argumentum à prohibito judicare ad arcendum à teſtimo: quia facilius invenitur alius judex quam teſtis ut per Ayrer. *proceſſ. jur. c.* 2. *n.* 4. *cum ſeq.* Guid. Papæ, *in cap. cum R. X. de off. deleg. n.* 2. *ſub fin. & n.* 4. *ab initio.*

28. An & ad prohibendum ab accuſatione? Tale quidem argum. videtur probari per *can: Teſtes* 4. *quæſt.* 3. ſicut affirmativa inimicum accuſare prohibens fundata eſt *in Can. Laici in accuſ.* 2. *quæſt.* 6. *& canonn. ſeqq. Can. nulli* 3. *quæſt.* 6. *ibique* gloſſ. *& in can. Decreto, verb. æmulorum* 2. *quæſt.* 6. quam & probant gloſſ. *l. Qui accuſ.* 4. *C. de edend. aliique all. per* Fontanell. *deciſ.* 30. *n.* 8. Ant. Matthæ: *de jud. diſp.* 16. *n.* 10. qui tamen *ibid. diſſentit & in tract. de crim. ad libr.* 48. *ff tor: tit.* 13. *c.* 1. *n.* 6. 7. 13.

29. Sed confer Nic. Rucker. *tract. de officio commiſſ. pag.* 6. *&* 9. *cum ſeqq.* Carpzov. *p.* 1. *conſt.* 16. *defin. forenſ.* 56. *n.* 4.

30. Quin & inimicum meum me inſtante poſſe prohiberi ne advocando patrocinetur adverſario, tradit Lud. Poſt, *tract. de manutenend. obſ.* 92. *n.* 10.

31. In not. *n.* 32. *ab initio*, quid ergo in teſte qui dicit quod mallet alteram partem obtinere? vide Purpurat. *ad l.* 2. *ff. de edend. n.* 41. & præter notata *ad l.* 25. *ff. de procur.* Farinac. *prax. cr. quæſt.* 85. *n.* 12.

32. Ac quid ſi addat clauſulam ſi jus permittat? vide Cepoll. *conſil. matr.* 4. *n.* 1.

33. In not. *ibid. ſub fin.* Confer Hillig. *ad Don. enucl.* 17. *comm.* 25. *lit. F.* Ant. Matthæ. *de judic. diſp.* 9. *n.* 27. *&* 29. Gambſ. *theſaur. loc. comm. libr.* 1. *c.* 57. *axiom.* 9. Maſc. *de prob: concl.* 86. *per tot. cum addit.* ubi & plurifariam limitat præſertim in cohabitatione modici temporis.

34. Ac confer præter notata *ad l.* 3. *C. h. t. l.* 16. *C. de judic.* Sprenger. *tract. de modico c.* 6. *n.* 6. *ſub fin.*

35. An teſtificari promittens inde ſit ſuſpectus? Neg. gloſſ: *in cap.* 1. §. *ult. de elect. in 6to*, verb. *ſufficiens, in margine, libr.* 1. *tit.* 6. ac de ſponte in ſcriptis tradito atteſtato an & quatenus minuat fidem teſtis, confer præter notata *infra, ad* §. 3. *h. l.* Cruſ: *p.* 1. *de Ind. delict. c.* 98.

36. An & quando conjunctus poſſit eſſe teſtis idoneus pro conjuncto confer latè Maſc: *de probat. concl.* 408. *ibique* Ricc: *in add. & concl.* 412. *ibidemque* Nigr: *in addit.*

Ad ʃ. 1. *d. l.* 3.

1. IN textu ibi, *qui judicat*, &c. De examinatione per notarium ſine commiſſione jud: an & quid operetur, vide Guazzin: *defenſ: reor:* 1. *c.* 6. *n.* 2. *cum ſeq.* ac confer Goth: *not. ad* §. 3. *infra hujus l. num.* 47. *alias lit: f*, & quod ea commiſſio ſit ſtricti juris, vide Menoch: 2. *præſumt.* 56.

2. In textu ibi, *tu magis*, &c. confer *l.* 21. §. 3. *infra, h. t. ibique* notanda, & interim Sarmient: 1. *ſelect. interpr.* 1. *ſub fin.*

3. In textu ibi, *unum eundemque*, &c. Unde plures teſtes ſeparatim examinantur, vide præter notata *infra ad* §. 3. *h. l.* P. Caſtrenſ: *ad l. Minimè*, 20. *ff. de legib. ibique all.* Specul: *& in addit. lit: d.*

4. In notis *n.* 38. *alias lit: g.* Confer Farin: *prax. cr. quæſt.* 64. *n.* 71. Ricc: *deciſ. Neap.* 25. Bertazol: 2. *conſult. deciſiv.* 398. *n.* 7. qui dicunt memoriam nimiam in teſte eſſe ſuſpectam, ac add: præter notata *ad l.* 44. *ff. de adq. vel am: poſſ:* Caſaubon: *exercit. contra Baron.* 13. *n.* 2. *pag.* 208. *ſub fin. cum ſeqq.* magis tamen ſuſpecta eſt minima memoria in teſte, ut per Cravett: *conſil.* 9. *n.* 9. ac de aliis teſtem ſuſpectum arguentibus, confer Menoch: 2. *præſumt.* 55.

5. In

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
452 A 9

5. In fine textus, Confer præter notata *ad l. 19. infra, de legat.* Portium *de manut: obs. 71. n. 81. cum seqq.* Tiraquell: *præfat: comm: l. Si unquam, C. de revoc. donat. n. 42. cum seqq. Operum tom. 6.*

Ad §. 2. d. l. 3. ff. de testib:

1. CONfer quæ benè ad praxin forensem hactenus deposuit Huber: *in prælect. parat. ad ffta, tit: de probat. n. 4. cum seqq.*

2. In textu ibi, *alias numerus*, &c. Hinc coll: defectum in qualitate testium posse suppleri per numerum, vide Alexandr: (qui dicitur veritatis pater & præcipuus patronus à Jo. Mauricio, *tract. de rest. in int. c. 58.*) *libr. 1. consil. 5. n. 7.* ubi plures allegat Molinæ: *in addit: lit: f.* etsi alias superfluus testium numerus sæpè magis officit quam proficit veritati, sicut & numerus militum ignavorum, ut *Judic. 7. vers. 3. cum seqq.* & ex hist: vet: facetè, refert Picart: *obs. hist. pol. c. 3.* quod & nuper visum in obsidione castelli Namurcensis ubi insigni schemate à rege Angliæ Guilhelmo clusum fuisse numerum Gallorum è civitate jam capta ad illud se recipientium nuper habuimus è relatione literarum de Anno 1695.

3. Ac an & quando inhabilitas alicujus suppleatur per contestem, confer Cravett: *d. consil. 9. n. 12. cum seq.* Surd: *consil. 61. n. 56. cum seqq.* Chr: Crusium *de indic. delict. p. 1. c. 73.* Farin: *1. consil. 6. n. 2. ac locis alleg. per* Fam: Centolin: *in addit. lit: b. & n. 16. cum seqq.*

4. Add: & Marq. Freher. *2. de existimat. 5. n. 27. cum seq.* ac in universum, quando inhabiles admittantur Brunnemann: *de process: inquisit: c. 8. n. 24. cum seqq.* Gail. *1. obs. 100.*

5. In notis *n. 41. alias lit: k.* Confer præter notata *ad l. 22. C. ad l. corn. de fals. l. un. C. Qui num. tut. sub fin.* Wissenbach: *h. t. fftor. n. 17. ibique all.* Mynsing: cum W. L. Fabrit: *in repet.* & *respons. 1. n. 30.* Roman: *consil. 7. ibiq;* Mandos: *lit. d.*

6. Ac de reg: quæ non prosunt singula multa juvant, quam ita decantat Naso *9. metamorph. quorum si singula duram Flectere non poterant, poterant tamen omnia mentem*, vide *all. per* Fontanell: *decis. 33. n. 6.* & Oldekop: *tract. 2. contra Carpzov. decad. 2. quæst. 1. n. 13. cum seqq.*

7. Quoad probationes conjungendas hactenus, confer Ant. Matthæ. *de judic. disp. Ultraj: 9. sub fin.* An: Gabriel: *conclus. 1. per tot.* Zas. *1. consil. 5. n. 17.* Cepoll: *1. consil. 3. num. 10. cum seq.* Matthæ: d'Afflict: *decis. 12. ibiq;* Ursill: *in addit.* Berlich. *1. concl. 36. num. 126. cum seqq.*

8. In textu ibi, *fama confirm.* &c. adeoque plenè non probat, vide nodos hactenus solventem Tho. de Piperata, *tract. de fama, num. 30. cum seqq.* qui antiquus glossator, laudatur à Bart. *in l. De minor. §. Plurium, ff. de Quæstion.* quem add. *sis in l. 19. §. Cum me abs. supra de neg. gest.* & *l. Admonendi, 31. ff. de jurej. ibidemque alleg. in addit.*

9. Ac confer de fama quæ veris addere falsa, *Gaudet* & *è minimo sua per mendacia crescit*, juxta Ovid. *9. metamorph. 3.* Cepoll. *consil. matr. 2. n. 3. 8. & ult. ac d. consil. 3. n. 9. sub fin.* Phil. Franc. *in cap. Dilecti, X. de appell. ad gloss. verbi, famam, column. 2. cum seq. ibique addit.* Turzan. *comm. opin. 57.* M. Berlich. *1. concl. 36. n. 76. cum seqq. & n. 112.* Don. *25. comm. 6. ab initio*, Anton. Matthæ. *tract. de judic. disp. 16. n. 45*, ubi præsertim an sit indicium ad torturam junctum cum minis & fuga vel inimicitia, ac

10. Add. & Masc. *de prob. concl. 171.* ubi an mors & vacatio beneficii per famam probetur, ac Borgn. Cavalcan. *p. 1. decis. 12. n. 25. cum seqq.* & *n. 32. cum seqq. ac n. 52.* Alexand. *d. consil. 5. n. 3.* Damhoud. *prax. cr. c. 9.* ubi & unde constet de fama, ac Turzan. *comm. opin. 43.* Rice. *collect. decis. 206.* Wissenbach. *h. t. ff. n. 4. & p. 2. disp. 37. n. 9.* ubi & de rei fuga

11. De qua & Ricc. *collect. decis. 260.* Carer. *in Indice pract. cr. verb. fuga, & verb. fugere*, Binsfeld. *in append. subjecta comm. ad l. ult. C. de malef. & math. pag. 620.* ubi & *in præcedd. ac seqq.* de aliis indiciis maleficii, in specie de fama, quibus add. quæ notavi *ad l. 40. supra de pact. l. 28. supra de probat. in not. Goth. n. 80*, ac denique Giurb. *consil. cr. 13. per tot. & consil. 43. n. 2, 3, 18, 19, 20, 21, 25.*

12. In notis *n. 42.* ibi, *falso rumore*, &c. qui sæpè, ut canit Naso *6. metamorph. 4. it & magnum sermonibus occupat orbem*, at contra, *Conscia mens recti famæ mendacia ridet.*

13. Ibid. in ℣b. *Probat in civ. caus.* &c. vide tamen Surd. *decis. 12. ibique all. per* Hodiern. *in addit.*

14. Ibid. in ℣b. *antiquis factis*, &c. ut & modici momenti, Sprenger. *tract. de modico c. 5. n. 53. ibique all.*

15. In notis *n. 44. alias lit. t.* Confer quæ latè noto *ad all. l. 21. Cod.* ac

16. In notis *n. 45.* vide notata *ad n. 16. in §. 1. l. 16. supra de off. Præsid.*

Ad §. 3. d. l. 3. Confer Alb. Gentil. 2. *Hispan. advocat: 1.*

1. AN & quando valeat depositio in scriptis, vide præter notata *supra sub fin. princ. h. l.* Masc. *de prob. concl. 149. num. 26. cum seqq.*

2. Hunc alias §phum ad judicia crimin. restringendum, putant Cujac. *in par. ff. h. t.* & *in Nov. 90. sub fin.* Anton. Matthæ. *de jud. disp. 9. n. 37.*

3. Sed add. præter notata *ad l. ult. C. de prob. & §. 1. supra* eund. Matthæ. *d. tract. disp. 16. n. 27. & de crim. ad libr. 48. fftor. tit. 15. c. 5.* ejusque filium A. F. A. N. *obs. rer. jud. 64. n. 8. cum seqq.* Klock. *votor. Cam. relat. 2. n. 7. cum seq.* Grev. *1. concl. 100. in coron.* Bullæ. *hor. subscr. disc. 2. n. 23.*